№ 5

7.III.1940–3.IX.1941, Перемишль–Марʼїнськ

Справа Антоніни Плонської, кур'єрки СЗБ, яка супроводжувала через кордон генерала Міхала Токажевського-Карашевича

ДА СБУ (Львів), справа № П-16000

Nr 5

7 III 1940–3 IX 1941 Przemyśl–Mariinsk

Sprawa Antoniny Płońskiej kurierki ZWZ, która przeprowadzała przez granicę gen. Michała Tokarzewskiego-Karaszewicza

PA SBU (Lwów), sygn. arch. P-16000

ПРОТОКОЛ ЗАДЕРЖАНИЯ-ОПРОСА
№ 19

„7" марта 1940 г.

Застава с. Висоцьк к-ры с. Стубно погр. отр. г. Перемышль.
(№№ заставы, комендатуры и погранотряда не указываются, пишется прописью их наименование)

1. **Фамилия, имя, отчество задержанного** Плонска Антонина Чеславна[1]
2. **Время и место рождения** 22 декабря 1906 г., с. Гройгород[2] Белокстого воеводства
3. **Место постоянного жительства до перехода границы** г. Варшава, Алея Уздовска[3] № 18, ком. 17
4. **Национальность** полька
5. **Подданство, родной язык и знание др. языков** Германская подданная, польский; русский плохо
6. **Образование, социальное положение и основная профессия** Среднее (гимназия) служащая. Секретарь директора махорк. фабрики
7. **Принадлежность к партии (раньше и теперь)** К партии не принадлежала
8. **Где, когда и при каких обстоятельствах произведено задержание** 200 м. ниже ж. дор. моста 7/III – 3-30 час при переходе гр-цы
9. **Какие документы и вещи обнаружены при досмотре задержанного** Легитимация, письмо [...]
10. **Сумма обнаруженных денег (в какой валюте)** Сто пятьдесят рублей сов. знаков при ней на руках
11. **Цель перехода границы, откуда и куда следует, через какие населенные пункты следовал к границе** В г. Львов до знакомых искать работу из Варшавы – до Ярослава по ж. дор., до Мунины[4] на подводе и через р. Сан пешком
12. **Время и место перехода границы** 7/III 40 г. 3-30 ч. 200 м ниже жел. дор. моста
13. **Кто и каким образом содействовал переходу границы, их фамилия, имя, отчество и точный адрес или приметы и куда они скрылись** Филипяк дорогу знал и перевел нас через р. Сан.
14. **Который раз переходит границу, в какую сторону и где именно** Первый раз из Германии в СССР.
15. **Если переброшен насильственно через границу, то кем, при каких обстоятельствах, за что, один или с группой лиц, где остальные переброшенные и кто они, причины их переброски** По собственному желанию.
16. **В каких пунктах и у кого проживал или останавливался и как долго (если не знает фамилии лиц, у коих проживал или останавливался, то указать их точные приметы)** Не проживала нигде
17. **Фамилия, имя и точный адрес родственников, проживающих за границей** Братья Плонски Щесны и ⌜Юрко⌝, г. Варшава, ул. Алея Уздов[ска] 18 кв. 18. Сестра у Кракове
18. **Кем задержан** п-ки Виноградов Ал.Вяч., Есин
19. **Какие были заявлены протесты и жалобы со стороны задержанного** Жалоб нет.
20. **При обыске присутствовали** п-к Голичков

Подпись производившего опрос: мл. л-нт (—)

PROTOKÓŁ ZATRZYMANIA-PRZESŁUCHANIA
Nr 19

„7" Marca **1940 r.**

Strażnica w[si] Wysock k[omen]dantura w[si] Stubno **oddz[iału] pogr**[a-
(Nr Nr strażnicy, komendantury i oddziału pogranicznego nie podaje się, pisze się nadane im nazwy)
nicznego] **m. Przemyśl.**

1. **Nazwisko, imię, imię ojca zatrzymanego** Płońska Antonina córka Czesława[1]
2. **Data i miejsce urodzenia** 22 grudnia 1906 r. m. Grojgorod[2] województwo białostockie
3. **Miejsce stałego zamieszkania przed przekroczeniem granicy** m. Warszawa, Aleja Ujazdowska[3] nr 18 m. 17
4. **Narodowość** Polka
5. **Poddaństwo, język ojczysty i znajomość innych języków** Poddana niemiecka; polski, słabo rosyjski
6. **Wykształcenie, pochodzenie społeczne i podstawowy zawód** Średnie (gimnazjum), urzędniczka. Sekretarka dyrektora fabryki tytoniowej
7. **Przynależność do partii (poprzednio i obecnie)** Nie należała do partii
8. **Gdzie, kiedy i w jakich okolicznościach nastąpiło zatrzymanie** 200 m poniżej mostu kolejowego 7/III – godz. $3^{\underline{30}}$, podczas przekraczania granicy
9. **Jakie dokumenty i rzeczy znaleziono podczas rewizji zatrzymanego** Legitymacja, list, [...]
10. **Suma stwierdzonych pieniędzy (w jakiej walucie)** Miała przy sobie sto pięćdziesiąt rubli sow.
11. **Cel przekroczenia granicy, skąd i dokąd podąża, przez jakie miejscowości szedł do granicy** Do m. Lwowa do znajomych szukać pracy. Z Warszawy do Jarosławia koleją, do Muniny[4] furmanką i przez rz. San pieszo
12. **Czas i miejsce przekroczenia granicy** 7/III 40 r. godz. $3^{\underline{30}}$, 200 m poniżej mostu kolejowego
13. **Kto i w jaki sposób pomagał przy przekroczeniu granicy, nazwiska, imiona, imię ojca, dokładny adres lub rysopis i gdzie się ukryli** Filipiak znał drogę i przeprowadził nas przez rz. San.
14. **Który raz przekracza granicę, w jakim kierunku i dokładnie gdzie** Pierwszy raz z Niemiec do ZSRS.
15. **Jeżeli został przerzucony przez granicę przymusowo, to przez kogo i w jakich okolicznościach, za co, sam czy z grupą osób, gdzie są pozostali przerzuceni, kim są i jakie są przyczyny przerzutu** Na własne życzenie.
16. **W jakich miejscowościach i u kogo mieszkał lub zatrzymywał się i na jak długo (jeżeli nie zna nazwisk osób, u których mieszkał lub zatrzymywał się, podać ich dokładny rysopis)** Nigdzie nie mieszkała
17. **Nazwisko, imię i dokładny adres krewnych mieszkających za granicą** Bracia Płońscy, Szczesni, [d]Jurko[d] [...] m. Warszawa, ul. Aleja Ujazdow[ska] 18 m. 18. Siostra w Krakowie
18. **Przez kogo zatrzymany** p[ograniczni]cy Winogradow Al.Wiacz., Jesin
19. **Jakie zatrzymany złożył protesty i skargi** Skarg nie ma.
20. **Przy rewizji byli obecni** p[ograniczni]k Goliczkow

Podpis prowadzącego przesłuchanie: mł. l[ejtena]nt (—)

Подпись задержанного: (—) А. Плонска

Подписи присутствующих при обыске: (—)

Все перечисленные в п.п. 9 и 10 сего протокола и самого арестованного принял

„____" _____ 194_ г. Подпись.

Повторный обыск задержанного _____ производился „ __ " ____194 __ г. в _____ (указать, где именно).

Результаты обыска:

Подпись производившего повторный обыск:

Подписи присутствующих:

УРСР
НАРОДНИЙ КОМІСАРІАТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ

ОРДЕР № ___

„13" марта 1940 г.

Видано Штабом управління Державної Безпеки Перемышльского погранотряда НКВС тов. Мл. В/тех Коровину на проведення Ареста и обыска нарушителя границы Плонска Антонина Чеславна.

Адреса _____

Начальник Перемышльского погранотряда НКВС

Майор (—) (Парутин)

ПРОТОКОЛ ОБЫСКА

1940 года марта 13 дня. Я, следователь 92 п/отряда НКВД Мл. Воентехник Коровин на основании ордера погран. отряда за №___ от „___" _____ 19__ г. произвел обыск у гр-на Плонской Антонины Чесловны.

При производстве обыска присутствовали: красноармейца Серова А.Н.

Из'ято для представления в _____ НКВД следующее:

f **Podpis zatrzymanego:** (—) A. Płońska

Podpisy obecnych podczas rewizji: (—)

Wszystko wymienione w p. p. 9 i 10 niniejszego protokołu oraz aresztowanego przyjął

„____" _____ 194_ r. Podpis.

Powtórną rewizję zatrzymanego _____ przeprowadzono „ __ " _____ 194 __ r. w _____ (podać gdzie dokładnie).

Wyniki rewizji: _____

Podpis przeprowadzającego powtórną rewizję:

Podpisy obecnych:

USRS
LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZARZĄD BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWOWEGO

NAKAZ Nr ___

„13" marca 1940 r.

Wydany przez Sztab **Zarządu Bezpieczeństwa Państwowego Przemyskiego Oddziału Pogranicznego NKWD tow.** Mł. W/tech. Korowinowi **na przeprowadzenie** aresztowania i rewizji *naruszyciela granicy* Płońskiej Antoniny córki Czesława.

Adres _____

Naczelnik Przemyskiego Oddziału Pogranicznego NKWD
Major (—) (Parutin)

g

PROTOKÓŁ REWIZJI

1940 roku marca 13 **dnia. Ja,** śledczy 92 oddziału p[ogranicznego] **NKWD** Mł. technik wojskowy Korowin **na podstawie nakazu oddziału pogran[icznego] Nr ___ z „___" _____ 19 __ r. przeprowadziłem rewizję ob[ywate]la** Płońskiej Antoniny córki Czesława.

Podczas rewizji byli obecni: czerwonoarmista Sierow A.N.

Skonfiskowano w celu przedstawienia w _____ NKWD, co następuje:

№№ п/п	НАИМЕНОВАНИЕ ИЗ'ЯТОГО	Количество	Качественное состояние
	Легитимация № 105	1	(одна)
	Писем	1	(одно)
	Нож перочинный большой складной	1	(одно)?

Жалобы на неправильности, допущенные при производстве обыска, на пропажу вещей, ценностей и документов не было

В протокол все занесено правильно, протокол нам прочитан, в чем подписываемся:

Обыскиваемый (—) А. Плонска
Представитель (—)
Производивший обыск (—)
Копию протокола получил _____

Примечание: 1. **Все претензии и заявления должны быть внесены в протокол до его подписания. После подписки никакие жалобы и заявления не принимаются.**

2. **За справками обращаться в** _____**НКВД по адресу** _____

Арест санкционирую. Гор. Прокурор
„13" III 1940 г.
(—)

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
(ОБ ИЗБРАНИИ МЕРЫ ПРЕСЕЧЕНИЯ)

Гор. Перемышль марта **1940 г. „13" дня.**

Я следователь след. группы „92" П О. НКВД УССР мл. В/тех. Коровин **рассмотрев материалы по обвинению гр-на** Плонска Антонина, **по национальности** полька, **год рождения** 1906, **по специальности** служащая **в преступлениях, предусмотренных ст.ст. „80" УК УССР, выразившихся в том, что он нелегально перешел гос. границу со стороны Германии на сторону СССР** 7/III-40 г.

НАШЕЛ:

что гр-н Плонска Антонина Чеславна **перешел нелегально гос. границу со стороны Германии на сторону СССР.**

На основании изложенного и руководствуясь ст.ст. 143-145 и 156 УПК УССР

NrNr p/p	NAZWA SKONFISKOWANYCH RZECZY	Ilość	Stan jakościowy
	Legitymacja nr 105	1	(jedna)
	Listów	1	(jeden)
	Scyzoryk duży składany	1	(jeden)?

Skargi na nieprawidłowości jakich dopuszczono się przy rewizji, na zaginięcie rzeczy, kosztowności i dokumentów nie było

Do protokołu wciągnięto wszystko prawidłowo, protokół został nam odczytany, co potwierdzamy podpisem:

Rewidowany (—) A. Płońska

g **Przedstawiciel** (—)

Przeprowadzający rewizję (—)

Kopię protokołu otrzymałem _____

Uwaga:

1. **Wszystkie pretensje i roszczenia powinny być wciągnięte do protokołu przed jego podpisaniem. Po podpisaniu żadne pretensje i roszczenia nie będą przyjmowane.**
2. **Po informacje zwracać się do** _____ **NKWD pod adres** _____

Areszt sankcjonuję. Prokurator Miej[ski].

„13" III 1940 r

c (—)

POSTANOWIENIE
(O WYBORZE ŚRODKÓW PREWENCYJNYCH)

Mias[to] Przemyśl. Marca **1940 r. „13" dnia.**

Ja, śledczy grupy śled[czej] „92" **PO NKWD USRS** mł. w/t Korowin **po rozpatrzeniu materiałów z oskarżenia ob[ywate]la** Płońska Antonina, **narodowości** Polka, **rok urodzenia** 1906, **z zawodu** urzędniczka **o przestępstwa przewidziane w art. art. „80" KK USRS, wyrażające się tym, że nielegalnie przekroczył on granicę państ[wową] ze strony Niemiec na stronę ZSRS** 7/III-40 r.

STWIERDZIŁEM:

że ob[ywate]l Płońska Antonina córka Czesława **przekroczył nielegalnie granicę państ[wową] ze strony Niemiec na stronę ZSRS.**

Na podstawie powyższego i kierując się art. art. 143–145 i 156 KPK USRS

ПОСТАНОВИЛ:

избрать мерой пресечения способов уклонения от суда и следствия по отношению к гр-ну Плонска Антонина Чеславна **содержание под стражей в тюрьме гор. Перемышль.**

Настоящее постановление пред'явить Прокурору гор. Перемышль.

Следователь Погран-отряда НКВД Мл. в/т (—) (Коровин)
„Согласен" Нач. 5 отделения
ПО. НКВД – капитан (—) (Савицкий)

„УТВЕРЖДАЮ"
Начальник Погран-отряда НКВД – майор (—) (Парутин)

По делу № 26433

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
(о принятии дела к производству)

Гор. Днепропетровск **„22" Апреля 1940 г. Я,** Ст. следователь ⌐оперуполномоченный⌐ следчасти **УНКВД УССР Государственной Безопасности** Хмельницкий, **рассмотрев материал о преступной деятельности гр.** Плоньской Антонины Чеславовной, 1906 года рождения **выразившийся в том, что** Она – Плоньская 7-го Марта 1940 года в 3 часа ночи нелегально перешла границу из Германии в СССР в р-не села Мунине, в 200 метров ниже Ж.Д. моста по льду реки Саны, где была задержана, как нарушитель границы **и усматривая в совершенных обвиняемым** Плоньской Антонины Чеслововной **действиях признаки преступлений, предусмотренных ст.ст.** 80 **УК УССР**

ПОСТАНОВИЛ:

На основании ст.ст. 93 п. 2 и 108 УПК УССР начать по настоящему делу производство предварительного следствия.

Копию настоящего постановления направить _____ Прокурору.

Ст. следователь следчасти УНКВД (—) (Хмельницкий)
Оперуполномоченный Гос. Безопасности

Согласен: Начальник _____
_____Гос. Безопасности

Утверждаю: ⌐Врид⌐ Начальника следчасти
Мл. лейтенант **Гос. Безопасности** (—) (Тяглый)

POSTANOWIŁEM:

wybrać jako środek zapobiegający uchyleniu się od sądu i śledztwa wobec ob[ywate]la Płońska Antonina córka Czesława **trzymanie w areszcie w więzieniu mias[ta] Przemyśl.**

Niniejsze postanowienie przedstawić Prokuratorowi mias[ta] Przemyśl.

Śledczy Oddziału Pogranicznego NKWD Mł. W/t (—) (Korowin)
„Wyrażam zgodę" Nacz[elnik] 5 **Wydziału**
PO NKWD – kapitan (—) (Sawickij)

„ZATWIERDZAM"
Naczelnik Oddziału Pogranicznego NKWD – major (—) (Parutin)

Do sprawy Nr 26433

POSTANOWIENIE
(o wszczęciu sprawy)

Mias[to] Dniepropietrowsk, **„22"** kwietnia **1940 r. Ja,** St. śledczy [d]-oficer operacyjny[-d] Jednostki Śled[czej] **UNKWD USRS Bezpieczeństwa Państwowego** Chmielnickij **rozpatrzywszy materiały o działalności przestępczej ob.** Płońskiej Antoniny córki Czesława, urodzonej w 1906 roku, **wyrażającej się tym, że** Ona – Płońska 7 marca 1940 roku o godzinie 3 w nocy przekroczyła nielegalnie granicę z Niemiec do ZSRS w r[ejo]nie wsi Munina, 200 metrów poniżej mostu kolejowego, po lodzie na rzece San, i tam została zatrzymana jako *naruszyciel granicy* **i dopatrując się w dokonanych przez oskarżonego** Płońską Antoninę córkę Czesława **czynach oznak przestępstwa przewidzianego w art. art.** 80 **KK USRS**

POSTANOWIŁEM:

Na podstawie art. art. 93, p. 2 i 108 KPK USRS wszcząć w niniejszej sprawie śledztwo wstępne.

Kopię niniejszego postanowienia skierować do _____ Prokuratora.

St. śledczy Jednostki Śled[czej] UNKWD (—) (Chmielnickij)
Oficer operacyjny Bezpieczeństwa Państ[wowego]

Wyrażam zgodę: Naczelnik _____
_____ **Bezpieczeństwa Państ[wowego]**

Zatwierdzam: [a]-p.o.-[a] **Naczelnika Jednostki Śled[czej]**
Mł. lejtenant **Bezpieczeństwa Państ[wowego]** (—) (Tiagłyj)

____ НКВД УССР **Лист____**

К делу № 26433

АНКЕТА АРЕСТОВАННОГО

1. **Фамилия, имя и отчество** Плоньска Антонина Чеславовна
2. **Дата рождения: число** „22" **месяц** декабря **год** 1906.
3. **Место рождения** с. Райгород, Белостоцкого в/водства.
4. **Местожительство (адрес)** г. Варшава, ул. Алея Уздовска № 18, кв. 18.
5. **Профессия и специальность** учительница (частно).
6. **Место службы и должность или род занятий** канцеляристка городской бойни г. Варшавы.
7. **Паспорт** нет
8. **Социальное происхождение** из служащих
9. **Социальное положение** служащая
   а) **До революции** служащая
   б) **После революции** служащая
10. **Образование** (б-общее-б, **специальное)** незаконченное высшее, прослушала все 4 курса университета факультет философии, испытания не здавала в г. Кракове.
11. **Партийность (в прошлом и настоящем)** Беспартийная, состояла членом общества „Братняк"[5].
12. **Национальность и гражданство (подданство)** полька, подданая б/польского государства
13. **Категория воинского учета-запаса и где состоит на учете** не военнообязанная
14. **Служба в белых и других к-револ армиях, участие в бандах и восстаниях против Совласти (когда и в качестве кого)** не служила
15. **Каким репрессиям подвергался при Совласти: судимость, арест и друг. (когда, каким органом и за что)** не привлекалась
16. **Состав семьи** одинокая

Подпись арестованного (—) Płońska (—) Плоньская

1. **Особые внешние приметы**
2. **Кем и когда арестован** 7-го Марта 1940 г. п/о г. Перемышль
3. **Где содержится под стражей** в Днепропетровской тюрьме.
4. **Особые замечания**

Ст. следователь следчасти УНКВД (—) (Хмельницкий)
Подпись сотрудника, заполнившего анкету

„22" Апреля 1940 г.

Примечание: Анкета заполняется четко и разборчиво со слов арестованного и проверяется по документам.

_____ NKWD USRS

Karta _____
Do sprawy Nr 26433

ANKIETA ARESZTOWANEGO

1. **Nazwisko, imię i imię ojca** Płońska Antonina córka Czesława
2. **Data urodzenia: dzień** „22" **miesiąc** grudnia **rok** 1906.
3. **Miejsce urodzenia** w[ieś]Rajgród województwo białostockie.
4. **Miejsce zamieszkania (adres)** m. Warszawa, ul. Aleja Ujazdowska dom nr 18 m. 18.
5. **Zawód i specjalność** nauczycielka (prywatnie).
6. **Miejsce pracy i funkcja albo rodzaj zajęcia** kancelistka w rzeźni miejskiej m. Warszawy.
7. **Paszport** nie
8. **Pochodzenie społeczne** z urzędników
9. **Pozycja społeczna** urzędniczka
   a) **Przed rewolucją** urzędniczka
   b) **Po rewolucji** urzędniczka
10. **Wykształcenie (**[b]**-ogólne-**[b]**, zawodowe)** niepełne wyższe, ukończyła całe 4 lata uniwersytetu w Krakowie wydział filozoficzny, egzaminów nie zdawała.
11. **Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)** Bezpartyjna, należała do towarzystwa „Bratniak"[5].
12. **Narodowość i obywatelstwo (poddaństwo)** Polka, poddana b[yłego] państwa polskiego
13. **Kategoria ewidencji wojskowej rezerwy i gdzie figuruje w ewidencji** nie podlega służbie wojskowej
14. **Służba w białych i innych armiach k[ont]rrewol[ucyjnych]; udział w bandach i powstaniach przeciwko Władzy Sow[ieckiej] (kiedy i w jakim charakterze)** nie służyła
15. **Jakim represjom podlegał za czasów Władzy Sow[ieckiej]: sąd, areszt i in. (kiedy, przez jakie organy i za co)** nie podlegała
16. **Skład rodziny** samotna

Podpis aresztowanego (—) Płońska (—) Płońskaja

1. **Znaki szczególne**
2. **Przez kogo i kiedy aresztowany** 7 marca 1940 roku P/O m. Przemyśl
3. **Gdzie trzymany w areszcie** w Więzieniu Dniepropietrowskim.
4. **Uwagi specjalne**

St. śledczy Jednostki Śled[czej] UNKWD (—) (Chmielnickij)
Podpis pracownika wypełniającego kwestionariusz

„22" kwietnia 1940 r.

Uwaga: Ankietę należy wypełnić wyraźnie i czytelnie wg słów aresztowanego i sprawdzić z dokumentami.

СССР
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
Главное Управление Государственной Безопасности

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА

К ДЕЛУ № 26433

1940 г. Апреля мес. 22 дня. Я, Ст. следователь следчасти Хмельницкий допросил в качестве задержанной

1. **Фамилия** Плоньска
2. **Имя и отчество** Антонина Чеславовна
3. **Дата рождения** 1906
4. **Место рождения** с. Райгород, Белостоцкое в/водство
5. **Местожительство** г. Варшава, ул. Алея Уздовска № 18 кв. 18.
6. **Нац. и гражд. (подданство)** Полька, подданая б/польского государства
7. **Паспорт** нет
(когда и какими органами выдан, номер, категория и место прописки)
8. **Род занятий** канцеляристка городской бойни г. Варшава
(место службы и должность)
9. **Социальное происхождение** из служащих, отец был управляющим имения помещика Луневского
(род занятий родителей и их имущественное положение)
10. **Социальное положение (род занятий и имущественное положение)**
    а) **до революции** служащая
    б) **после революции** служащиая
11. **Состав семьи** одинокая
(ближние родственники, и их имена, фамилии, адреса и род занятий) (—) Плоньская (—) Płońska
12. **Образование** (б-общее-б, специальное) Незаконченное высшее, окончила 8 классов гимназии в г. Кракове и Университет, факультет Философии, диплома не получила, так как не здавала зачеты.
13. **Партийность (в прошлом и настоящем)** Беспартийная. Будучи в университете состояла в обществе „Братняк".
14. **Каким репрессиям подвергался: судимость, арест и др. (когда каким органом и за что)**
    а) **до революции** не подвергалась
    б) **после революции** не подвергалась
15. **Какие имеет награды (ордена, грамоты, оружие и др.) при советской власти** не имеет
16. **Категория воинского учета запаса и где состоит на учете** не военнообязанная
17. **Служба в Красной Армии (Красной гвардии, в партизан. отрядах) когда и в качестве кого** не служила
18. **Служба в белых и др. к-р армиях (когда, в качестве кого)** не служила
19. **Участие в бандах, к-р организациях и восстаниях** не участвовала
20. **Сведения об общественно-политической деятельности** Общественно-политической деятельностью не занималась.

ПРИМЕЧАНИЕ: Каждая страница протокола должна быть заверена подписью допрашиваемого, а последняя и допрашивающего.

(—) Плоньская (—) Płońska

ZSRS
LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Zarząd Główny Bezpieczeństwa Państwowego

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA

DO SPRAWY Nr 26433

1940 r. kwietnia **mies.** 22 **dnia. Ja,** St. śledczy Jednostki Śled[czej]
(funkcja, nazwa organu, nazwisko)
Chmielnickij **przesłuchałem w charakterze** zatrzymanej

1. **Nazwisko** Płońska
2. **Imię i imię ojca** Antonina córka Czesława
3. **Data urodzenia** 1906
4. **Miejsce urodzenia** w[ieś] Rajgród województwo białostockie
5. **Miejsce zamieszkania** m. Warszawa, ul. Aleja Ujazdowska Nr 18 m. 18.
6. **Nar[odowość] i obyw[atelstwo] (poddaństwo)** Polka, poddana b[yłego] państwa polskiego
7. **Paszport** nie
(kiedy i przez jaki organ wydany, numer, kategoria i miejsce wystawienia)
8. **Rodzaj pracy** kancelistka w rzeźni miejskiej m. Warszawy
(miejsce pracy i funkcja)
9. **Pochodzenie społeczne** z urzędników, ojciec był zarządcą majątku obszarnika
(rodzaj pracy rodziców i ich status majątkowy)
Łuniewskiego
10. **Pozycja społeczna (rodzaj pracy i status majątkowy)**
    a) **przed rewolucją** urzędniczka
    b) **po rewolucji** urzędniczka
11. **Skład rodziny** samotna
(bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy i rodzaj zajęcia) (—) Płońskaja (—) Płońska
12. **Wykształcenie** (b-**ogólne**-b, **zawodowe**) Niepełne wyższe, ukończyła 8 klas gimnazjum w m. Krakowie i uniwersytet, wydział filozoficzny, dyplomu nie uzyskała, ponieważ nie zdawała egzaminów.
13. **Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)** Bezpartyjna. Będąc na uniwersytecie należała do towarzystwa „Bratniak".
14. **Jakim represjom podlegała: sąd, areszt i in. (kiedy, przez jakie organa i za co):**
    a) **przed rewolucją** nie podlegała
    b) **po rewolucji** nie podlegała
15. **Jakie posiada odznaczenia (ordery, listy pochwalne, broń i in.) za władzy sowieckiej** nie posiada
16. **Kategoria wojskowa rezerwy i gdzie jest zewidencjonowany** nie podlega służbie wojskowej
17. **Służba w Armii Czerwonej (czerwonej gwardii, w oddziałach partyzan[ckich]), kiedy i w jakim charakterze** nie służyła
18. **Służba w białych i in. armiach k.-r. (kiedy i w jakim charakterze)** nie służyła
19. **Udział w bandach, organizacjach k.-r. i powstaniach** nie uczestniczyła
20. **Informacje o działalności społeczno-politycznej** Działalnością społeczno-polityczną nie zajmowała się.

UWAGA: **Każda strona protokołu powinna być poświadczona podpisem przesłuchiwanego, a ostatnia również przesłuchującego.**

(—) Płońskaja (—) Płońska

Показания задержанной
Плоньской Антонины Чеславовны
от 22-го Апреля 1940 года
г. Днепропетровск

Вопрос: Расскажите кратко Вашу биографию.

Ответ: Родилась я в с. Райгород Белостоцкого в/водства в 1906 году в семье служащего. Отец работал управляющим в имениях у помещиков, последнее время до его смерти, т.е. до 1911 года он был управляющим имения помещика Луневского, имение которого было возле Радоши, там мы и жили.

После смерти отца мать осталась работать у того же помещика в качестве учительницы-гувернантки. В 1916 году мать временно выехала в Житомир, где проживала до 1920, работала в детском заведении в виде зам. заведующей, называлось это заведение „Капля молока".

С 1920 по 1924 год мать проживала в г. Кракове, где жили и мы, мать работала заведующей интерната при школе, и с 1924 по 1926 год мать работала в Белостоке заведующей интерната при учительской семинарии. В 1926 году мать умерла. Я весь этот период времени проживала частично с матерью

(—) Плоньская (—) Płońska

и частично с бабушкой, но находилась на иждивении матери и занималась в гимназии.

В 1925 году я окончив гимназию в г. Кракове поступила в Университет на Философский факультет, который закончила в 1930 году, однако диплома не получила, так как за четвертый курс не сдавала экзаменов.

Занимаясь в университете я одновременно давала частные уроки ученикам, из которых по сути существовала.

С 1930 по 1935 год я работала у профессора-архитектора Шишко-Богуша Адольфа в качестве учительницы и воспитательницы его дочери, больше нигде не работала, была на полном их содержании, проживала в г. Кракове.

Часть 1935 и 1936 год, я находилась на иждивении брата, проживали в г. Варшаве.

С декабря 1936 года я поступила в г. Варшаве в табачную монополию работать канцеляристкой, и в феврале была переведена в Львовское отделение этой монополии в качестве секретаря вице-директора Львовского представительства, однако не справившись,

(—) Плоньская (—) Płońska

Zeznania zatrzymanej
Płońskiej Antoniny córki Czesława
z 22 kwietnia 1940 roku
m. Dniepropietrowsk

Pytanie: Opowiedzcie krótko wasz życiorys.

Odpowiedź: Urodziłam się we w[si] Rajgród województwo białostockie w 1906 roku w rodzinie urzędnika. Ojciec pracował jako zarządca majątków u obszarników, w ostatnim okresie przed śmiercią, tj. do 1911 roku, był zarządcą majątku obszarnika Łuniewskiego, którego to majątek znajdował się koło Radomia, tam też mieszkaliśmy.

Po śmierci ojca matka pozostała u tegoż obszarnika, by pracować w charakterze nauczycielki-guwernantki. W 1916 roku matka na pewien czas wyjechała do Żytomierza, gdzie mieszkała do 1920, pracowała w zakładzie dla dzieci jako zas[tępca] kierowniczki, zakład ten nazywał się „Kropla mleka".

Od 1920 do 1924 roku matka zamieszkiwała w m. Krakowie i tam mieszkaliśmy razem z nią. Matka pracowała jako kierowniczka internatu przy szkole, a od 1924 do 1926 roku w m. Białymstoku jako kierowniczka internatu przy seminarium nauczycielskim. W 1926 roku matka zmarła.

W okresie tym mieszkałam po części z matką,

(—) Płońskaja (—) Płońska

a częściowo z babcią, lecz na utrzymaniu matki i uczyłam się w gimnazjum.

W 1925 roku ukończywszy gimnazjum w m. Krakowie wstąpiłam na uniwersytet na wydział filozofii, który ukończyłam w 1930 roku, jednak nie uzyskałam dyplomu, ponieważ nie zdawałam egzaminów na czwartym roku.

Studiując na uniwersytecie, dawałam jednocześnie uczniom prywatne lekcje, z których w zasadzie się utrzymywałam.

Od 1930 do 1935 roku pracowałam u profesora architekta Szyszko-Bogusza Adolfa w charakterze nauczycielki i wychowawczyni jego córki, nigdzie więcej nie pracowałam, byłam na jego pełnym utrzymaniu, mieszkałam w m. Krakowie.

Część 1935 i przez 1936 rok byłam na utrzymaniu brata, mieszkałam w m. Warszawie.

Od grudnia 1936 roku zaczęłam pracować w m. Warszawie w Monopolu Tytoniowym jako kancelistka, a w lutym zostałam przeniesiona do oddziału lwowskiego tegoż Monopolu w charakterze sekretarki wicedyrektora Przedstawicielstwa Lwowskiego, jednak ponieważ nie radziłam sobie

(—) Płońskaja (—) Płońska

я вновь была переведена в Варшаву канцеляристкой, где проработала до февраля 1939 года.

С февраля 1939 года я работала на городской бойне г. Варшава канцеляристкой, до декабря 1939 года.

Вопрос: Состояли ли Вы в какой-либо политической партии когда- нибудь?

Ответ: Нет, в политических партиях я никогда не состояла. Когда училась в Университете, то я состояла членом общества „Братняк".

Вопрос: Что это было за общество и какую работу оно проводило?

Ответ: Это было общество взаимопомощи студентов, проводило это общество работу в части улучшения быта студентов.

Вопрос: Какая политическая партия возглавляла это общество?

Ответ: Возглавляли и были у руководства этого общества члены политпартии молодежной „Строництво Народове", а впоследствии Санацийной молодежи[6].

Вопрос: Вы лично также принадлежали к этим партиям?

Ответ: Нет, я к политическим партиям никаким не примыкала, но членом общества „Братняк" состояла.

Вопрос: С какой целью Вы нелегально перешли границу из Германии на территорию СССР?

(—) Плонская

Ответ: [в]Границу я перешла в поисках работы, так как [б]с декабря 1939 года я была без работы и не имела средств для существования.[-б] Работы я при всем своем желании на германской территории не могла найти.

Продолжительное время я добивалась разрешения на легальный переезд через границу, но не получив последнего, я перешла границу из Германии в СССР нелегально.

Это единственная цель, которую я преследовала, т.е. в поисках работы. Других целей я не преследовала.[-в]

Вопрос: У Вас на Советской территории имеются близкие родственники?

Ответ: Нет, близких родственников в СССР у меня нет, кроме 2-х теть, проживающих в г. Белостоке, у одной из них я иногда временно проживала ранее.

Вопрос: Перейдя через границу, Вы думали направиться к тете?

Ответ: Нет, я думала остановиться у знакомой – Джубиковской Алины, которая проживает в г. Львове по ул. Гродецка или Граховска № 12, где она работает, я не знаю, по специальности она агроном.

(—) Плонская

Вопрос: Уточните все обстоятельства, при которых Вы перешли нелегально границу из Германии на территорию СССР.

Ответ: [в]Из г. Варшавы до Ярослава я ехала по ж. дороге. С Ярослава до села Мунины я ехала подводой, и в селе Мунины [б]7-го марта 1940

przeniesiono mnie ponownie do Warszawy jako kancelistkę i tam pracowałam do lutego 1939 roku.

Od lutego 1939 roku pracowałam jako kancelistka w rzeźni miejskiej m. Warszawy do grudnia 1939 roku.

Pytanie: Czy należeliście kiedykolwiek do jakiejś partii politycznej?

Odpowiedź: Nie, do partii politycznych nigdy nie należałam. Kiedy studiowałam na uniwersytecie, byłam członkiem towarzystwa „Bratniak".

Pytanie: Co to było za towarzystwo i jaką prowadziło działalność?

Odpowiedź: Było to towarzystwo pomocy wzajemnej studentów, prowadziło działalność w zakresie poprawy sytuacji materialnej studentów.

Pytanie: Jaka partia polityczna kierowała tym towarzystwem?

Odpowiedź: Stali na czele i kierowali tym towarzystwem członkowie partii politycznej „Młodzieżowe Stronnictwo Narodowe", a później młodzieży sanacyjnej[6].

Pytanie: Czy osobiście należeliście również do tych partii?

Odpowiedź: Nie, do żadnych partii politycznych nie należałam, ale byłam członkiem towarzystwa „Bratniak".

Pytanie: W jakim celu nielegalnie przeszliście przez granicę z Niemiec na terytorium ZSRS?

(—) Płonskaja

Odpowiedź: [c]-Granicę przekroczyłam w poszukiwaniu pracy, ponieważ [b]-od grudnia 1939 roku byłam bez pracy i nie miałam środków do życia-[b], pracy mimo najszczerszych chęci na terytorium niemieckim nie mogłam znaleźć.

Przez dłuższy czas starałam się o zezwolenie na legalne przekroczenie granicy, ale nie otrzymawszy tego ostatniego przeszłam nielegalnie granicę z Niemiec do ZSRS.

Jedyny cel, który chciałam osiągnąć, to poszukiwanie pracy. Nic innego nie miałam na względzie.-[c]

Pytanie: Czy macie bliskich krewnych na terytorium sowieckim?

Odpowiedź: Nie, bliskich krewnych w ZSRS nie mam, oprócz 2 cioć mieszkających w m. Białymstoku, u jednej z nich mieszkałam niekiedy wcześniej.

Pytanie: Po przejściu przez granicę zamierzaliście udać się do cioci?

Odpowiedź: Nie, zamierzałam zatrzymać się u znajomej – Dżubikowskiej Aliny mieszkającej w m. Lwowie przy ul. Gródeckiej albo Grochowskiej Nr 12, gdzie pracuje – nie wiem, z zawodu jest agronomem.

(—) Płonskaja

Pytanie: Uściślijcie wszystkie okoliczności, w jakich przekroczyliście nielegalnie granicę z Niemiec na terytorium ZSRS.

Odpowiedź: [c]-Z m. Warszawy do Jarosławia jechałam koleją, z Jarosławia do wsi Munina jechałam furmanką i ze wsi Muniny [b]-7 marca 1940

года[-б] в 200 метров ниже ж.д. моста через реку Сан я нелегально перешла границу по льду реки Сан в 3 часа ночи, где была задержана, как нарушитель границы.[-в]

Вопрос: Кто еще с Вами вместе переходил границу?

Ответ: Со мной вместе нелегально перешли границу еще 4 человека, из них я знаю был некий Мировый Тадеуш и его сестра Эва[7], а также некий Филипняк, который нам показывал дорогу. Кто они такие, я не знаю, все они были задержаны вместе со мной, как нарушители границы.

Вопрос: Кто Вам содействовал в нелегальном переходе границы?

Ответ: В селе Мунины я обратилась к местному жителю (фамилию не знаю), который за плату 15 руб. представил свою квартиру для ночлега и указал нам дорогу к границе.

Вопрос: Кто из Ваших родственников проживает

(—) Плонская

на территории СССР, укажите, где именно и чем они занимаются?

Ответ: На территории СССР в г. Белостоке по ул. Чацкого № 7, проживают моих две тети (сестры матери).

Первая из них – Туцевич [б-]Элеонора[-б] лет 60, находится на иждивении своего мужа – Туцевич Юзефа, по специальности врач. Вторая – [б-]Свежинская[-б] Янина, лет 58, вдова, проживает вместе с ними, пенсионерка. Больше родственников на территории СССР у меня нет.

Вопрос: Назовите всех Ваших родственников, проживающих за границей и чем они занимаются?

Ответ: На территории Германии в г. Варшаве проживает мой родной брат – Плоньский Щенсны Чеславович, лет 46, по улице Алея Уяздовская дом № 18 кв. 18, ранее он состоял компаньйоном фирмы „Лаворо", которая работала вместе с таможенным складом, в настоящее время имеет собственный магазин постельных принадлежностей.

Второй брат – Плоньский Ежи, лет 40, проживает в г. Кракове ул. Алея Крашинского дом № 27, имеет свое представительство по продаже с/хозяйственных удобрений.

Больше близких родственников у меня за границей нет.

(—) Плонская

Вопрос: Кто из Ваших близких родственников служил в б/польской армии, когда, где и в качестве кого?

Ответ: Последние годы, после 1921 года никто из близких моих родственников в польской армии не служил.

В 1920 году в период интервенции бело-поляков на Украину мой родной брат Щенсны служил в польской армии в чине офицера.

Вопрос: Какова роль была Вашего брата в участии в интервенции против Советской Украины?

roku[b], 200 metrów poniżej mostu kolejowego na rzece San, nielegalnie przeszłam przez granicę po lodzie rzeki San o godzinie 3 w nocy i wtedy zostałam zatrzymana jako *naruszyciel granicy*[c].

Pytanie: Kto jeszcze razem z wami przechodził granicę?

Odpowiedź: Razem ze mną przechodziło nielegalnie granicę jeszcze 4 ludzi. Spośród nich są mi znani: niejaki Mirowyj Tadeusz i jego siostra Ewa[7], a także niejaki Filipiak, który pokazywał nam drogę. Kim oni są nie wiem, wszyscy zostali zatrzymani razem ze mną jako *naruszyciele granicy*.

Pytanie: Kto wam pomógł w nielegalnym przejściu granicy?

Odpowiedź: We wsi Munina zwróciłam się do jednego z mieszkańców (nazwiska nie znam), który za opłatę 15 rubli zaproponował swoje mieszkanie na nocleg i pokazał nam drogę do granicy.

Pytanie: Kto z waszych krewnych mieszka na terytorium ZSRS, podajcie gdzie dokładnie i czym się zajmują?

(—) Płonskaja

Odpowiedź: Na terytorium ZSRS w m. Białymstoku przy ul. Czackiego Nr 7 mieszkają dwie moje ciocie (siostry matki).

Pierwsza z nich – Tucewicz [b]Eleonora[b], lat 60, jest na utrzymaniu swojego męża – Tucewicza Józefa, z zawodu lekarza. Druga – [b]Swieżynskaja[b] Janina, lat 58, wdowa – mieszka razem z nimi, emerytka. Więcej krewnych na terytorium ZSRS nie mam.

Pytanie: Wymieńcie wszystkich waszych krewnych mieszkających za granicą i czym się zajmują?

Odpowiedź: Na terytorium Niemiec w m. Warszawie mieszka mój rodzony brat – Płoński Szczęsny syn Czesława[8], lat 46, przy ulicy Aleja Ujazdowska dom Nr 18 m. 18. Wcześniej był wspólnikiem firmy „Ławoro", która współpracowała ze składami celnymi, obecnie ma własny sklep z pościelą.

Drugi brat – Płoński Jerzy, lat 40, mieszka w m. Krakowie, ul. Aleja Krasińskiego Nr 27, posiada własne przedstawicielstwo sprzedaży nawozów rolniczych.

Nie mam więcej bliskich krewnych za granicą.

(—) Płonskaja

Pytanie: Kto z waszych bliskich krewnych służył w b[yłej] polskiej armii, kiedy, gdzie i w jakim charakterze?

Odpowiedź: W ciągu ostatnich lat, po 1921 roku, nikt z moich bliskich krewnych nie służył w polskiej armii.

W 1920 roku podczas interwencji *bieło-Polakow* na Ukrainie, mój rodzony brat Szczęsny służył w armii polskiej w stopniu oficera.

Pytanie: Jaką rolę odegrał wasz brat uczestnicząc w interwencji przeciwko Sowieckiej Ukrainie?

Ответ: Подробности и его роль в этом походе мне не известны, но мне хорошо известно, что он принимал участие в вооруженной борьбе против Советской Украины в 1920 году в рядах Польской армии в чине офицера.

Вопрос: При Вашем задержании у Вас были обнаружены два письма в разные адреса. Уточните, что это за письма и кто эти люди, в адрес которых были предназначены эти письма.

Ответ: Первое из этих писем, в адрес Цекот Владислава Степановича, мне поручил один из моих знакомых, он просил вбросить в почтовый ящик на территории СССР, ибо, как он мне объяснил, этот Цекот еще находится в СССР в плену и не пишет, а его жена очень обеспокоенная, является его хорошей знакомой.

(—) Плонская

Содержание этого письма мне не было известно и лишь у Вас с Вашего разрешения я его прочла, однако ничего предосудительного в нем не нахожу.

Второе письмо также было мною взято по просьбе моих близких знакомых, которые разыскивали своего родственника также мне хорошо знакомого. Предосудительного в этом письме я считаю также ничего нет.

Вопрос: Вы продолжаете настаивать, что цель Вашего нелегального перехода границы из Германии в СССР была исключительно в поисках работы и желании жить в СССР? Объясните в таком случае, почему Вы границу переходили в 3 часа ночи, а не днем?

Ответ: "Я уже показывала и сейчас повторю, что границу я перешла исключительно в поисках работы и желания жить в СССР. Других целей я не преследовала."

Что касается того, что переход я совершила ночью, а не днем, то это следует объяснить во-первых, тем, что я боялась попасть в руки германских пограничников, да и на Советской территории не прочь была пройти незамеченной,

(—) Плонская

так как знала, что безнаказанно нелегальный переход границы не пройдет.

Вопрос: С кем из сотрудников полиции Вы были знакомы?

Ответ: Из сотрудников полиции я ни с кем знакома не была.

Вопрос: От кого и какое задание Вы получили перед тем, как отправиться нелегально через границу в СССР?

Ответ: Я никаких заданий ни от кого не получала.

Вопрос: Какие Вы имели отношения с германскими разведывательными органами?

Ответ: Ни к каким разведывательным органам я никакого отношения не имела.

Odpowiedź: Nie wiem szczegółowo jaka była jego rola w tej kampanii, ale wiem bardzo dobrze, że brał udział w walce zbrojnej przeciwko Sowieckiej Ukrainie w 1920 roku w szeregach Armii Polskiej w stopniu oficera.

Pytanie: Podczas waszego zatrzymania znaleziono przy was dwa listy na różne adresy. Wyjaśnijcie, co to za listy i kim są ludzie, dla których były one przeznaczone?

Odpowiedź: Pierwszy z tych listów adresowany do Cekota Władysława syna Stefana powierzył mi jeden z moich znajomych z prośbą, żeby wrzucić go do skrzynki pocztowej na terytorium ZSRS ponieważ – jak mi tłumaczył – ów Cekot znajduje się w niewoli gdzieś w ZSRS i nie pisze, a jego bardzo zaniepokojona żona jest jego dobrą znajomą.

(—) Płonskaja

Treści listu nie znałam i dopiero u was, na wasze zezwolenie przeczytałam go, jednakże nic niewłaściwego w nim nie znajduję.

Drugi list także wzięłam na prośbę moich bliskich znajomych, którzy szukali swojego krewnego, dobrze znanego również i mnie. Uważam, że w tym liście też nie ma nic niewłaściwego.

Pytanie: Nadal obstajecie, że celem waszego nielegalnego przejścia przez granicę z Niemiec do ZSRS było wyłącznie poszukiwanie pracy i chęć mieszkania w ZSRS. Wyjaśnijcie w takim razie, dlaczego przechodziliście przez granicę o godzinie 3 w nocy, a nie za dnia?

Odpowiedź: [c]Już wyjaśniałam i powtarzam teraz, że granicę przekroczyłam wyłącznie poszukując pracy i z chęci mieszkania w ZSRS. Nic innego nie miałam na celu.[c]

Co się tyczy tego, że przekroczenia dokonałam w nocy, a nie w ciągu dnia, należy objaśniać po pierwsze tym, że bałam się wpaść w ręce niemieckich żołnierzy straży granicznej, a i na terytorium sowieckie chciałam przejść niezauważenie,

(—) Płonskaja

ponieważ wiedziałam, że nielegalne przejście przez granicę nie ujdzie bezkarnie.

Pytanie: Kogo znaliście z pracowników policji?

Odpowiedź: Nie znałam nikogo z pracowników policji.

Pytanie: Od kogo i jakie zadanie otrzymaliście przed udaniem się nielegalnie przez granicę z Niemiec do ZSRS?

Odpowiedź: Nie otrzymałam od nikogo żadnych zadań.

Pytanie: Jaki związek mieliście z niemieckimi organami wywiadowczymi?

Odpowiedź: Z żadnymi organami wywiadowczymi nie miałam żadnego związku.

Pytanie: Co jeszcze możecie dodać do złożonych przez siebie zeznań?

Odpowiedź: Nic więcej nie mogę dodać do swoich zeznań

Вопрос: Что Вы еще можете дополнить к данным Вами показаниям?
Ответ: Больше дополнить свои показания я ничем не могу.

Допрос длился с 22-х до 1 ч. 30 м.

Протокол записан с моих слов верно, мне прочитан на понятном для меня русском языке, в чем и расписываюсь.

(—) Плонская

Допросил:
Старший следователь следчасти УГБ УНКВД (—) Хмельницкий

„Утверждаю" Форма № 3.
Нач. ж-УНКВД-ж ...
Госбезопасности (—) (Тяглый)
„23" апреля 1940 г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
(о пред'явлении обвинения)

Я, Старший следователь следчасти УНКВД по Днепропетровской (должность, отдел и орган)
области Хмельницкий, рассмотрев следственный материал по делу (звание и фамилия)
№ 26433 и приняв во внимание, что задержанная Плоньская Антонина (фамилия, имя и отчество)
Чеславовна достаточно изобличается в том, что она 7-го марта 1940 года (перечислить все обвинения)
в 3 часа ночи нелегально перешла границу из Германии на территорию СССР в р-не села Мунины в 200 метрах ниже ж.д. моста через реку Сан, где была задержана, как нарушитель границы.

ПОСТАНОВИЛ:

Руководствуясь ст.ст. 16 и 127 УПК УССР, привлечь Плоньскую Антонину Чеславовну в качестве обвиняемого по ст.ст. 80 УК, о чем об'явить обвиняемому под расписку в настоящем постановлении.

Копию постановления, в порядке ст. 146 УПК УССР, направить Прокурору.

Следователь _____
_____Госбезопасности

„Согласен" Ст. следователь следчасти
УНКВД Госбезобасности (—) Хмельницкий

Настоящее постановление мне об'явлено „23" апреля 1940 г. а-на понятном для меня русском языке-а

Подпись обвиняемого (—) Плонская

Przesłuchanie trwało od 22 do g[odziny] 1^{30}.

Protokół spisano wg moich słów wiernie, odczytano mi w zrozumiałym dla mnie języku rosyjskim, co potwierdzam podpisem.

(—) Płonskaja

Przesłuchał:

Starszy śledczy Jednostki Śled[czej] UGB UNKWD (—) Chmielnickij

---

„Zatwierdzam" *Forma* **nr 3.**

Nacz[elnik] [h]-UNKWD-[h] ...

Bezpieczeństwa Państw[owego] (—) (Tiagłyj)

„23" kwietnia 1940 r.

POSTANOWIENIE
(o wniesieniu oskarżenia)

Ja, Starszy śledczy Jednostki Śled[czej] **UNKWD obwodu dniepropietrowskiego** (stanowisko, wydział i organ) Chmielnickij (stopień i nazwisko) **rozpatrzywszy materiał śledczy w sprawie** Nr 26433 **i biorąc pod uwagę, że** zatrzymana Płońska Antonina córka Czesława (nazwisko, imię i imię ojca) **w pełni została zdemaskowana, iż** 7 marca 1940 roku o godzinie 3 w nocy (wymienić wszystkie punkty oskarżenia) przekroczyła nielegalnie granicę z Niemiec na terytorium ZSRS w r[ejo]nie wsi Munina, 200 metrów poniżej mostu kolejowego na rzece San, gdzie została zatrzymana jako *naruszyciel granicy*.

POSTANOWIŁEM:

Kierując się art. art. 16 i 127 KPK USRS postawić Płońską Antoninę córkę Czesława w **stan oskarżenia z art. art.** 80 **KK, o czym powiadomić oskarżonego za pisemnym pokwitowaniem na niniejszym postanowieniu.**

Kopię postanowienia w trybie art. 146 KPK USRS skierować do Prokuratora.

Śledczy _____

_____ **Bezpieczeństwa Państ[wowego]**

„Wyrażam zgodę" St. Śledczy Jednostki Śled[czej]
UNKWD **Bezpieczeństwa Państ[wowego]** (—) Chmielnickij

Niniejsze postanowienie przedstawiono mi „23" kwietnia 1940 r. [a]-w zrozumiałym dla mnie języku rosyjskim.-[a]

Podpis oskarżonego (—) Płonskaja

Протокол допроса
обвиняемой Плоньской Антонины Чеславовны
от 23-го Апреля 1940 года
г. Днепропетровск

Вопрос: Вам предъявляется обвинение в том, что Вы нелегально перешли границу из Германии на территорию СССР. Признаете себя в этом виновной?

Ответ: Да, виновной в нелегальном переходе государственной границы из Германии на территорию СССР я себя полностью признаю.

Я действительно в ночь на 7-е марта 1940 года нелегально перешла гос. границу из Германии в СССР и была задержана, как нарушитель границы.

Вопрос: С какой целью Вы перешли нелегально границу из Германии в СССР?

Ответ: [в]-Границу я перешла с целью поиска работы и желания жить на территории СССР.-[в]

[б]-Других целей я не преследовала.-[б]

Вопрос: При каких обстоятельствах Вы нелегально перешли границу?

Ответ: Границу я перешла 7-го марта 1940 года в 3 часа ночи в р-не

(—) Плонская

села Мунины в 200 метрах ниже ж.д. моста, через реку Сан по льду, где и была задержана, как нарушитель границы.

Вопрос: Кто еще вместе с Вами переходил нелегально границу?

Ответ: Со мной вместе через границу перешло еще 4 человека из которых я знаю по фамилии Мировый Тадеуш и его сестра и Филипняк, кто эти люди я не знаю.

Вопрос: Кто Вам содействовал в нелегальном переходе через границу?

Ответ: В селе Мунин я обратилась вместе с Мировым и его сестрой к одному жителю этого села (фамилии я не знаю) с просьбой помочь нам перейти границу. Он нам разрешил остаться и переночевать у него в доме и за плату по 10 или 15 руб с каждого, сказал нам, что в эту ночь через границу будет идти к родственникам местный крестьянин Филипняк, к которому мы отправились с просьбой показать нам дорогу. Филипняк сначала отказывался, а потом повел нас с собой через границу, где был также задержан вместе с нами.

Вопрос: Вы Филипняку тоже платили деньги?

Ответ: Нет, денег Филипняку мы никто не платил, он просто в порядке услуги указал нам дорогу.

(—) Плоньская

Вопрос: Объясните, почему Вы идя с целью поиска работы и желания жить в СССР, переходили нелегально границу в 3 часа ночи, а не днем?

Protokół przesłuchania
oskarżonej Płońskiej Antoniny córki Czesława
z 23 kwietnia 1940 roku
m. Dniepropietrowsk

Pytanie: Przedstawia się wam oskarżenie, że przeszliście nielegalnie granicę z Niemiec na terytorium ZSRS. Czy przyznajecie się do winy.

Odpowiedź: Tak, uznaję się w pełni winną nielegalnego przejścia granicy państwowej z Niemiec na terytorium ZSRS.

Rzeczywiście nocą 7 marca 1940 roku przekroczyłam nielegalnie granicę państ[wową] z Niemiec do ZSRS i zostałam zatrzymana jako *naruszyciel granicy*.

Pytanie: W jakim celu przekroczyliście nielegalnie granicę z Niemiec do ZSRS?

Odpowiedź: [c]Granicę przekroczyłam w celu poszukiwania pracy i z chęci życia na terytorium ZSRS.[c]

[b]Nic innego nie miałam na celu.[b]

Pytanie: W jakich okolicznościach przekroczyliście nielegalnie granicę?

Odpowiedź: Granicę przeszłam 7 marca 1940 roku o godzinie 3 w nocy w r[ejo]nie

(—) Płonskaja

wsi Munina, 200 metrów poniżej mostu kolejowego na rzece San po lodzie i tam zostałam zatrzymana jako *naruszyciel granicy*.

Pytanie: Kto jeszcze przekraczał granicę razem z wami?

Odpowiedź: Razem ze mną przeszło przez granicę jeszcze 4 ludzi, spośród których znam z nazwiska – Mirowego Tadeusza i jego siostrę oraz Filipiaka – kim są ci ludzie – nie wiem.

Pytanie: Kto wam pomógł w nielegalnym przekroczeniu granicy?

Odpowiedź: We wsi Munina zwróciłam się razem z Mirowym i jego siostrą do jednego z mieszkańców tej wsi (nazwiska nie znam) z prośbą, ażeby pomógł nam przejść przez granicę. Ten pozwolił nam przenocować u siebie w domu i za opłatą 10 albo 15 rubli od każdego powiedział, że tej nocy będzie szedł przez granicę do krewnych miejscowy chłop Filipiak, do którego zwróciliśmy się z prośbą o pokazanie nam drogi. Filipiak na początku odmawiał, ale potem poprowadził nas z sobą przez granicę, gdzie został zatrzymany razem z nami.

Pytanie: Czy Filipiakowi również płaciliście pieniądze?

Odpowiedź: Nie, pieniędzy Filipiakowi nikt z nas nie płacił, pokazując drogę wyświadczył nam przysługę.

(—) Płońskaja

Ответ: Решившись на нелегальный переход через государственную границу, я знала, что это не пройдет безнаказанно, а посему во-первых, желала больше всего не попасть в руки германских пограничников, а также если удастся пройти незамеченной и для советских пограничников. С этой целью я решила границу переходить ночью.

Вопрос: Среди обнаруженных у Вас вещей при задержании у Вас найдено два письма в адрес Цекот и Бариновского. Кто Вам поручил передать эти письма, и что в них написано?

Ответ: Эти письма мне поручили передать знакомые.

Первое письмо в адрес Цекот мне поручил один мой знакомый, чтоб я вбросила его в почтовый ящик на Советской территории, так как он мне рассказывал, что этот Цекот находится в плену в СССР, ничего не пишет, а его жена, ему хорошая знакомая, обеспокоена и очень его просила вбросить это письмо на территории СССР в почтовый ящик, я в этом ничего

(—) Плоньская

предосудительного не видела и решила просьбу выполнить.

Второе письмо мне поручил передать адресату мой знакомый, который разыскивает своего брата Котишинского, который был также лично знаком мне. Еще я преследовала цель передачи второго письма, временно остановиться, если в этом будет надобность, у адресата, как у родственника моих знакомых. В этом я также ничего предосудительного не нахожу.

Вопрос: Назовите всех Ваших родственников, проживающих на территории СССР и за границей, и чем они занимаются?

Ответ: На территории СССР проживают в г. Белостоке по ул. Чацкого № 7 мои две тети (сестры матери).

Первая из них – Туцевич Элеонора лет 60 находится на иждивении своего мужа Туцевич Юзефа, по специальности врач, вторая – Свежинская Янина пенсионерка.

На территории Германии в г. Варшаве по ул. Алея Уяздовская дом № 18 кв. 18 проживает мой родной брат [6]-Плоньский Щенсны-[6] лет 46, ранее он состоял компаньйоном фирмы „Лаворо", которая работала вместе с таможенными складами, в настоящее время он имеет свой

(—) Плоньская

магазин постельных принадлежностей.

Второй брат – Плоньский Ежи лет 40, проживает в г. Кракове ул. Алея Крашинского дом № 27, имеет свое представительство по продаже с/хозяйственных удобрений. Больше у меня родственников близких в СССР и заграницей нет.

Pytanie: Wyjaśnijcie, dlaczego idąc w celu szukania pracy i z chęci mieszkania w ZSRS przekraczaliście nielegalnie granicę o godzinie 3 w nocy, a nie w ciągu dnia?

Odpowiedź: Decydując się na nielegalne przekroczenie granicy państwowej wiedziałam, że nie ujdzie to bezkarnie, wobec tego po pierwsze nie chciałam wpaść w ręce niemieckich żołnierzy straży granicznej, a także jeśli się uda przejść niezauważenie, również sowieckich pograniczników. W tym celu postanowiłam przejść przez granicę nocą.

Pytanie: Wśród rzeczy ujawnionych u was podczas zatrzymania, znaleziono przy was dwa listy adresowane do Cekota i Barinowskiego. Kto polecił wam przekazać te listy i co w nich napisano?

Odpowiedź: Listy te polecili mi przekazać znajomi.

Pierwszy list adresowany do Cekota powierzył mi pewien mój znajomy, bym wrzuciła go do skrzynki pocztowej na terytorium sowieckim ponieważ, jak mi mówił, ów Cekot znajduje się w niewoli w ZSRS i wcale nie pisze. Żona, jego dobra znajoma, jest bardzo zaniepokojona i bardzo go prosiła, aby wrzucić list do skrzynki pocztowej na terytorium ZSRS. Ja w tym nic

(—) Płońskaja

niewłaściwego nie widziałam i postanowiłam prośbę spełnić.

Drugi list polecili przekazać adresatowi moi znajomi, którzy szukają swojego brata Kotiszyńskiego [?], znanego osobiście również mnie. Miałam na względzie jeszcze [inny] cel przekazania listu – zatrzymać się na pewien czas, jeśli zajdzie potrzeba u adresata, jako u krewnego moich znajomych. W tym również niczego niewłaściwego nie widzę.

Pytanie: Wymieńcie wszystkich waszych krewnych mieszkających na terytorium ZSRS i za granicą i czym się zajmują.

Odpowiedź: Na terytorium ZSRS mieszkają w m. Białymstoku przy ul. Czackiego Nr 7 moje dwie ciocie (siostry matki).

Pierwsza z nich – Tucewicz Eleonora, lat 60, jest na utrzymaniu swojego męża – Tucewicza Józefa, z zawodu lekarz, druga – Swieżynskaja Janina – emerytka.

Na terytorium Niemiec w m. Warszawie, przy ulicy Aleja Ujazdowska dom Nr 18 m. 18 mieszka mój rodzony brat – [b]Płoński Szczęsny[b], lat 46. Wcześniej był wspólnikiem firmy „Ławoro", która współpracowała ze składami celnymi, obecnie ma swój

(—) Płońskaja

sklep z pościelą.

Drugi brat – Płoński Jerzy, lat 40, mieszka w m. Krakowie, ul. Aleja Krasińskiego Nr 27, ma swoje przedstawicielstwo

Вопрос: Вас когда-либо арестовывала б/польская или германская полиция?

Ответ: Нет, меня никогда никто не арестовывал и не задерживал.

Вопрос: У Вас были знакомые среди сотрудников полиции?

Ответ: Нет, никого из сотрудников полиции я не знала и знакома не была.

Вопрос: Имеете ли Вы какое-либо отношение к германским разведывательным органам?

Ответ: Нет, я никогда никакого отношения к разведывательным органам не имела.

Вопрос: Что Вы еще можете дополнить к данным Вами показаниям?

Ответ: Больше ничем дополнить свои показания я не могу.

Допрос длился с 15-00 до 16-30.

Протокол записан с моих слов верно, мне прочитан на понятном для меня русском языке, в чем и расписываюсь.

(—) Плоньская

Допросил:

Старший следователь следчасти УНКВД (—) Хмельницкий

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА
обвиняемого б-МИРОВИ Тадеуш-б Михайловича[9]

от 25-го Апреля 1940 г.
гор. Днепропетровск

Вопрос: Расскажите конкретно, с какой целью вы нарушили границу?

Ответ: Я как сказал, что проживая в г. Варшаве и работая в Университете профессора МАРТЕНОВАК, я был знаком с профессором КРЕЖАНОВСКОЙ Яниной, которая во время германо-польской войны выехала в г. Львов, где проживала до декабря месяца 1939 г.

в-В декабре месяце 1939 года она же КРЕЖАНОВСКАЯ нелегально перешла государственную границу из СССР в Германию, где и сообщила мне, что видела мою жену, которая не имеет средств к существованию, а также больной мой сын. С целью помочь своей жене, а также детям, я решил поехать в г. Львов, где проживают моя жена и дети.-в

5-го марта 1940 года я, моя сестра МИРОВИ Эва-Марта и моей сестры приятельница ПЛОНСКАЯ Антонина поехали в г. Ярославль. По приезду в г. Ярославль, мы пошли в село Мунино, где один из жителей этого села ФИЛИПНЯК Семен провел нас к границе и мы все вместе пошли в сторону Советского Союза

sprzedaży nawozów rolniczych. Więcej bliskich krewnych w ZSRS i za granicą nie mam.

Pytanie: Czy byliście kiedykolwiek aresztowani przez b[yłą] polską albo niemiecką policję?

Odpowiedź: Nie, nikt nigdy mnie nie aresztował i nie zatrzymywał.

Pytanie: Czy mieliście znajomych wśród pracowników policji?

Odpowiedź: Nie, nikogo z pracowników policji nie znałam i [oni] nie znali mnie.

Pytanie: Czy mieliście jakikolwiek związek z niemieckimi organami wywiadowczymi?

Odpowiedź: Nie, nigdy żadnego związku z organami wywiadowczymi nie miałam.

Pytanie: Co jeszcze możecie dodać do złożonych przez was zeznań?

Odpowiedź: Nic więcej dodać do swoich zeznań nie mogę.

Przesłuchanie trwało od 15^{00} do 16^{30}.

Protokół spisano z moich słów wiernie, odczytano mi w zrozumiałym dla mnie języku rosyjskim, co potwierdzam podpisem

(—) Płońskaja

Przesłuchał:

Starszy śledczy Jednostki Śled[czej] UNKWD (—) Chmielnickij

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA
oskarżonego [b]-MIROWI Tadeusz-[b] syn Michała[9]

z 25 kwietnia 1940 r.
mias[to] Dniepropietrowsk

Pytanie: Powiedzcie konkretnie, w jakim celu naruszyliście granicę?

Odpowiedź: Jak powiedziałem, mieszkając w m. Warszawie i pracując na uniwersytecie [u] profesora MARTIENOWAKA znałem profesora KRIEŻANOWSKĄ Janinę, która podczas wojny niemiecko-polskiej wyjechała do m. Lwowa, gdzie mieszkała do miesiąca grudnia 1939 r.

[c]-W miesiącu grudniu 1939 roku ta KRIEŻANOWSKAJA przeszła nielegalnie granicę państwową z ZSRS do Niemiec i powiadomiła mnie, że widziała moją żonę, która nie ma środków do życia, chory jest również mój syn. Aby pomóc swej żonie oraz dzieciom zdecydowałem, żeby pojechać do m. Lwowa, gdzie mieszkają moja żona i dzieci.-[c]

5 marca 1940 roku ja, moja siostra MIROWI Ewa-Marta i przyjaciółka mojej siostry PŁOŃSKA Antonina, pojechaliśmy do m. Jarosławia. Po przyjeździe do m. Jarosławia poszliśmy do wsi Munina, gdzie jeden z mieszkańców tej wsi FILIPNIAK Siemion

и 7-го марта 1940 года около одного часу ночи в районе г. Перемышль были задержаны, как нарушители государственной границы.

Вопрос: Кто из родственников проживает за границей и СССР?

Ответ: В г. Кракове проживает моей жены сестра [б]ШМИД Каролина[-б], работает учителем в пошивной школе. В г. Львове проживает моя семья – [б]жена МИРОВИ Антонина, дочь и сын.[-б]

Вопрос: Назовите фамилии и имена лиц, которые с вами перешли границу?

Ответ: Со мной вместе перешли государственную границу – моя сестра – МИРОВИ Эва-Марта и моей сестры приятельница ПЛОНСКАЯ Антонина, а также ФИЛИПНЯК Семен и [б]одна женщина, фамилии не знаю.[-б]

Вопрос: Расскажите обстоятельства перехода государственной границы.

Ответ: После того, как мы приехали в г. Ярославль, мы поехали в село Мунино, где один из жителей этого села ФИЛИПНЯК Семен провел нас до границы и оттуда все вместе пошли в сторону Советского Союза и 7/II.1940 г.[10] около одного часу ночи в районе г. Перемышль были задержаны, как нарушители границы.

Вопрос: В каких антисоветских партиях вы принимали участие?

Ответ: С 1910 по 1914 г. был [б]членом ППС[-б][11].

Вопрос: Какое вы имеете отношение к разведывательным органам?

Ответ: К разведывательным органам я никакого отношения не имел.

Вопрос: Чем занимаются ваши родственники?

Ответ: В Германии в г. Кракове проживает моей жены сестра ШМИД Каролина, работает в пошивной школе учителем. В г. Львове проживают моя жена, дочь и сын, чем они занимаются, мне неизвестно. Больше родственников у меня нет.

Вопрос: Кого осведомили о переходе государственной границы?

Ответ: [в]О переходе государственной границы я говорил профессору [б]МАТЕРНОВСКОЙ Елене[-б], о том, что поеду в г. Львов к своей семье, где и останусь работать. Также знали о моем переходе – моя хозяйка, у которой я проживал в г. Варшаве, [б]КШЕЗОНОВСКАЯ Галина[-б] и моя сестра МИРОВИ Эва-Марта. Больше о переходе границы я никому не говорил.[-в]

Вопрос: Который раз переходите границу, в какую сторону и где именно?

Ответ: [в]Первый раз перешел нелегально гос. границу из Вильно в г. Варшаву, где нарушил границу Советского Союза в районе Радунь. Другой раз шел из Германии в СССР, где нарушил гос. границу в районе г. Перемышль в этом же районе был задержан, как нарушитель границы.[-в]

przeprowadził nas do granicy i wszyscy razem poszliśmy w kierunku Związku Sowieckiego. 7 marca 1940 roku około godziny pierwszej w nocy w rejonie m. Przemyśla zostaliśmy zatrzymani jako *naruszyciele granicy* państwowej.

Pytanie: Kto z krewnych mieszka za granicą i [w] ZSRS?

Odpowiedź: W m. Krakowie mieszka siostra mojej żony [b-]SZMID Karolina[-b], pracuje jako nauczyciel w szkole krawieckiej. W m. Lwowie mieszka moja rodzina – [b-]żona MIROWI Antonina, córka i syn.[-b]

Pytanie: Wymieńcie nazwiska i imiona osób, które z wami przekroczyły granicę?

Odpowiedź: Razem ze mną przeszły granicę państwową – moja siostra – MIROWI Ewa-Marta i przyjaciółka mojej siostry PŁOŃSKA Antonina, a także FILIPNIAK Siemion i [b-]pewna kobieta, nazwiska nie znam.[-b]

Pytanie: Opowiedzcie o okolicznościach przekroczenia granicy państwowej.

Odpowiedź: Po tym, jak przyjechaliśmy do m. Jarosławia pojechaliśmy do wsi Munina, z której jeden z mieszkańców tej wsi FILIPNIAK Siemion przeprowadził nas do granicy i stamtąd wszyscy razem poszliśmy w kierunku Związku Sowieckiego. 7/II.1940 r.[10] około godziny pierwszej w nocy w rejonie m. Przemyśla zostaliśmy zatrzymani jako *naruszyciele granicy*.

Pytanie: Do jakich antysowieckich partii należeliście?

Odpowiedź: Od 1910 do 1914 r. byłem [b-]członkiem PPS[-b].[11]

Pytanie: Jaki macie związek z organami wywiadowczymi?

Odpowiedź: Z organami wywiadowczymi nie miałem żadnego związku.

Pytanie: Czym zajmują się wasi krewni?

Odpowiedź: W Niemczech, w m. Krakowie mieszka siostra mojej żony SZMID Karolina, pracuje w szkole krawieckiej jako nauczyciel. W m. Lwowie mieszka moja żona, córka i syn, czym się zajmują nie wiem. Więcej krewnych nie mam.

Pytanie: Kogo poinformowaliście o przekroczeniu granicy państwowej?

Odpowiedź: [c-]O przekroczeniu granicy państwowej mówiłem profesorowi [b-]MATIERNOWSKIEJ Helenie[-b], że pojadę do m. Lwowa do swojej rodziny, gdzie zostanę pracować. Wiedzieli również o moim przejściu – moja gospodyni, u której mieszkałem w m. Warszawie [b-]KSZEZONOWSKAJA Halina[-b] i moja siostra MIROWI Ewa-Marta. Nikomu więcej nie mówiłem o przekroczeniu granicy.[-c]

Pytanie: Który raz przekraczacie granicę, w jakim kierunku i gdzie dokładnie?

Odpowiedź: [c-]Pierwszy raz przeszedłem nielegalnie granicę państ[wową] z Wilna dom. Warszawy, kiedy to naruszyłem granicę Związku Sowieckiego

Вопрос: Что можете дополнить к своим показаниям?
Ответ: Дополнить к своим показаниям не имею чем.

Протокол начат в 12-15 час.
Окончен в 13-30 час.

Протокол записан с моих слов верно, прочитан мне на понятном русском языке, в чем и расписываюсь. – МИРОВИ

ДОПРОСИЛ:
СЛЕДОВАТЕЛЬ СЛЕДЧАСТИ УГБ НКВД (КОСТЮКОВ)
Верно (—)

ПРОТОКОЛ

„25" Апреля 1940 г. Ст. следователь следчасти **УГБ УНКВД** по Днепропетровской **области** Хмельницкий **об'явил обвиняемому** Плоньской Антонине Чеславовне **о том, что следствие по его делу закончено и опросил его не желает ли он чем-либо дополнить материалы следствия, на что обвиняемый** Плоньская **заявила,** что с материалами следствия, написанными на понятном для нее русском языке, она ознакомилась и дополнить следствие ничем не может.

После чего обвиняемому было об'явлено, что следственное дело направляется на рассмотрение особого совещания при НКВД СССР.

Подпись обвиняемого (—) Плоньская
Подпись следователя (—) Хмельницкий

Верно:

Расписка

Я, пом. оперуполномоченного первого спецотдела УНКВД Башкина, приняла 5-го Мая 1940 года на хранение от ст. следователя следчасти УНКВД – Хмельницкого, документы не имеющие отношения к делу обвиняемой Плоньской Антонины Чеславовны.

1. ⁶Легитимация⁶ 1.
2. Писем 2.
3. Фотокарточку 1.

П/оперуполномоченного
1-го спецотдела УНКВД (—) (Башкина)

---

w rejonie Radunia. Drugi raz szedłem z Niemiec do ZSRS, kiedy to naruszyłem granicę państ[wową] w rejonie m. Przemyśla. W tymże rejonie zostałem zatrzymany jako *naruszyciel granicy*.[c]

Pytanie: Co możecie dodać do swoich zeznań?

Odpowiedź: Nie mam nic do dodania do moich zeznań.

Protokół rozpoczęto o godz. 12-15.
Zakończono o godz. 13-30.

Protokół spisano wg moich słów wiernie, odczytano mi w zrozumiałym dla mnie języku rosyjskim, co potwierdzam podpisem. – MIROWI

PRZESŁUCHAŁ:
ŚLEDCZY JEDNOSTKI ŚLED[CZEJ] UGB NKWD (KOSTIUKOW)
Za zgodność (—)

PROTOKÓŁ

„25" kwietnia **1940 r.** St. śledczy Jednostki Śled[czej] **UGB UNKWD** dniepropietrowskiego **obwodu** Chmielnickij **oznajmiłem oskarżonemu** Płońskiej Antoninie c. Czesława, **że dochodzenie w jego sprawie zakończono i wypytałem go, czy nie chce czymkolwiek uzupełnić materiału śledztwa, na co oskarżony** Płońska **oświadczyła**, że z materiałami śledztwa, zapisanymi w zrozumiałym dla niej języku rosyjskim zapoznała się i uzupełnić śledztwa niczym nie może.

Po czym oznajmiono oskarżonemu, że sprawę śledczą kieruje się w celu rozpatrzenia do Kolegium Specjalnego przy NKWD ZSRS.

Podpis oskarżonego (—) Płońska
Podpis (śledczego) (—) Chmielnickij
Za zgodność:

Pokwitowanie

Ja, pom[ocnik] oficera operacyjnego pierwszego oddziału specjalnego UNKWD Baszkina, przyjęłam 5 maja 1940 roku na przechowanie od st. śledczego jednostki śled[czej] UNKWD – Chmielnickiego, dokumenty nie mające związku ze sprawą oskarżonej Płońskiej Antoniny c. Czesława.

1. [b]Legitymacja[b] 1.
2. Listy 2.
3. Fotografię 1.

P[omocnik] oficera operacyjnego
1 Oddziału Specjalnego UNKWD (—) (Baszkina)

„УТВЕРЖДАЮ"
ЗАМ. НАЧАЛЬНИКА УПРАВЛЕНИЯ НКВД УССР
ПО ДНЕПРОПЕТРОВСКОЙ ОБЛАСТИ
КАПИТАН ГОСУДАРСТВЕН. БЕЗОПАСН.
(—) (ДМИТРИЕВ)
мая „15" дня 1940 года

з
и

ОБВИНИТЕЛЬНОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ
по след. делу № 26433

По обвинению ПЛОНЬСКОЙ
Антонины Чеславовны,
по ст. 80 УК УССР

Из погранотряда г. Перемышль в Управление НКВД, по Днепропетровской области доставлена задержанная, как нарушитель государственной границы, перешедшая из Германии на территорию СССР ПЛОНЬСКАЯ Антонина Чеславовна.

На основании вышеизложенного арестованная ПЛОНЬСКАЯ была привлечена к следствию в качестве обвиняемого.

В процессе следствия обвиняемая ПЛОНЬСКАЯ показала, что она является уроженкой и постоянной жительницей г. Кракова, где окончила гимназию и Учительский Университет, работала учительницей (частно) у профессора ШИШРОБОГУШ, с 1935 года проживала в г.Варшаве, работала в канцелярии табачной монополии деловодом.

На территории СССР близких родственников у нее нет.

На территории Германии в г. Варшаве и Кракове проживают ее два родных брата, один из них в 1920 году принимал участие в интервенции белополяков на Украине в чине офицера, в настоящее время имеет крупный магазин постельных принадлежностей в г. Варшаве. Второй брат в г. Кракове имеет свое представительство по продаже сельскохозяйственных удобрений.

7-го марта 1940 года в 3 часа ночи ПЛОНЬСКАЯ нелегально перешла государственную границу из Германии в СССР в районе г. Перемышля в 200 метрах ниже ж.д. моста через реку Сан, якобы в поисках роботы, где была задержана, как нарушитель границы. (л.д. 4, 13–17).

В пред'явленном ей обвинении ВИНОВНОЙ СЕБЯ ПРИЗНАЛА. Изобличается собственными показаниями, протоколом задержания и показаниями свидетеля МИРОВИ (л.д. 4, 19–24).

„ZATWIERDZAM"
Zast[ępca] NACZELNIKA ZARZĄDU NKWD USRS
OBWODU DNIEPROPIETROWSKIEGO
KAPITAN BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (DMITRIJEW)
dnia „15" maja 1940 roku

WNIOSEK OSKARŻAJĄCY
w sprawie śled[czej] Nr 26433

z oskarżenia PŁOŃSKIEJ
Antoniny c. Czesława
z art. 80 KK USRS

Z oddziału pogranicznego m. Przemyśla została dostarczona do Zarządu NKWD obwodu dniepropietrowskiego zatrzymana jako *naruszyciel granicy* państwowej PŁOŃSKA Antonina c. Czesława, która przeszła z Niemiec na terytorium ZSRS.

Na podstawie powyższego aresztowana PŁOŃSKA została poddana śledztwu w charakterze oskarżonej.

W toku śledztwa oskarżona PŁOŃSKA zeznała, że urodziła się i mieszkała na stałe w m. Krakowie, tam ukończyła gimnazjum i Uniwersytet Nauczycielski [!], pracowała jako nauczycielka (prywatnie) u profesora SZYSZKO-BOGUSZA, od 1935 roku mieszkała w m. Warszawie, pracowała w kancelarii Monopolu Tytoniowego jako referent.

Na terytorium ZSRS nie ma bliskich krewnych.

Na terytorium Niemiec w m. Warszawie i Krakowie mieszkają jej dwaj rodzeni bracia, jeden z nich w 1920 roku brał udział w interwencji *bieło-Polakow* na Ukrainie w stopniu oficera, obecnie posiada duży sklep z pościelą w m. Warszawie. Drugi brat posiada w m. Krakowie własne przedstawicielstwo sprzedaży nawozów rolniczych.

7 marca 1940 roku o godzinie 3 w nocy PŁOŃSKA przekroczyła nielegalnie granicę państwową z Niemiec do ZSRS w rejonie m. Przemyśla, 200 metrów poniżej mostu kolejowego na rzece San, rzekomo w poszukiwaniu pracy i tam została zatrzymana jako *naruszyciel granicy*. (k.s. 4, 13–17).

UZNAŁA SIĘ WINNĄ wobec przedstawionych jej zarzutów. Obciążają ją własne zeznania, protokół zatrzymania i zeznania świadka MIROWEGO (k.s. 4, 19–24).

Na podstawie powyższego OSKARŻA SIĘ:

На основании вышеизложенного, ОБВИНЯЕТСЯ:

ПЛОНЬСКАЯ Антонина Чеславовна, 1906 года рождения, уроженка г. Кракова, происходит из служащих (б-отец был управляющим имением помещика Луневского-б), по национальности полька, беспартийная, б-образование высшее-б, по специальности учительница, со слов – не судима, последнее время работала в городской бойне г. Варшава, деловодом.

Проживала г.Варшава, ул. Аллея Уездовская дом № 18, кв. 18.

в том, что:

Она 7-го марта 1940 года нелегально перешла государственную границу из Германии в СССР, т.е. в преступлении, предусмотренном ст. 80 УК УССР.

В соответствии с приказом НКВД СССР № 0233, след. дело № 26433, по обвинению ПЛОНЬСКОЙ Антонины Чеславовны направить на рассмотрение Особого Совещания НКВД СССР.

СТ. СЛЕДОВАТЕЛЬ СЛЕДЧАСТИ УНКВД (—) (ХМЕЛЬНИЦКИЙ)

„СОГЛАСЕН"
ВРИД. НАЧ. СЛЕДЧАСТИ УГБ УНКВД
МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ (—) (ТЯГЛЫЙ)

СПРАВКА: 1. Вещественных доказательств по делу нет.
2. Обв. ПЛОНЬСКАЯ А.Ч. содержится под стражей в Днепропетровской тюрьме.

СТ. СЛЕДОВАТЕЛЬ СЛЕДЧАСТИ УГБ НКВД
ПО ДНЕПРОПЕТРОВСКОЙ ОБЛАСТИ
(—) (ХМЕЛЬНИЦКИЙ)

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

1940 г. Июня 10-го дня гор. Днепропетровск.

И.О. Помощника Прокурора Днепропетровской Области по Спецделам ЛЕВУН, сего числа рассмотрел представленное УНКВД по Днепропетровской области дело за № 26433 по обвинению ПЛОНСКОЙ Антонины Чеславовны по ст. 80 УК УССР на предмет направления на рассмотрение Особого Совещания при НКВД СССР

НАШЕЛ:

Материалами предварительного следствия, пред'явленное обвинение ПЛОНСКОЙ А.Ч. по ст. 80 УК УССР вполне доказано.

PŁOŃSKĄ Antoninę c. Czesława, ur. w 1906 roku w m. Krakowie [!], z rodziny urzędniczej ([b]ojciec był zarządcą majątku obszarnika Łuniewskiego[-b]), Polkę, bezpartyjną, [b]wykształcenie wyższe[-b], z zawodu nauczycielkę, ze słów nie karaną, w ostatnim czasie pracowała w rzeźni miejskiej m. Warszawy jako referent.

Mieszkała w m. Warszawie, ul. Aleja Ujazdowska dom Nr 18 m. 18.

o to, że :

7 marca 1940 roku przekroczyła nielegalnie granicę państwową z Niemiec do ZSRS, tj. o przestępstwo przewidziane art. 80 KK USRS.

Zgodnie z rozkazem NKWD ZSRS Nr 0233, sprawę śled[czą] Nr 26433 z oskarżenia PŁOŃSKIEJ Antoniny c. Czesława skierować w celu rozpatrzenia na Kolegium Specjalne NKWD ZSRS.

ST. ŚLEDCZY JEDNOSTKI ŚLED[CZEJ] UNKWD (—) (CHMIELNICKIJ)

„WYRAŻAM ZGODĘ":
P.O. NACZ[ELNIKA] JEDNOSTKI ŚLED[CZEJ] UGB UNKWD
MŁ. LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO] (—) (TIAGŁYJ)

INFORMACJA: 1. Dowodów rzeczowych w sprawie nie ma.
2. Osk. PŁOŃSKA A.Cz. jest trzymana w areszcie w Więzieniu Dniepropietrowskim.

ST. ŚLEDCZY JEDNOSTKI ŚLED[CZEJ] UGB NKWD
OBWODU DNIEPROPIETROWSKIEGO
(—) (CHMIELNICKIJ)

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 1940 r. mias[to] Dniepropietrowsk.

[Ja], P.O. Pomocnika Prokuratora obwodu dniepropietrowskiego do spraw specjalnych LEWUN w dniu dzisiejszym rozpatrzyłem przedstawioną przez UNKWD obwodu dniepropietrowskiego sprawę Nr 26433 z oskarżenia PŁOŃSKIEJ Antoniny c. Czesława z art. 80 KK USRS, w przedmiocie skierowania do rozpatrzenia przez Kolegium Specjalne przy NKWD ZSRS

STWIERDZIŁEM:

Oskarżenie przedstawione PŁOŃSKIEJ A.Cz. z art. 80 KK USRS zostało w pełni udowodnione w materiałach śledztwa wstępnego.

Обвинительное заключение по делу соответствует материалам предварительного следствия.

Расследование по делу произведено в соответствии с нормами УПК УССР.

На основании вышеизложенного и руководствуясь директивой НКВД УССР и Прокурора УССР от 10/I-40 г. за № 182/сн

ПОСТАНОВИЛ:

С обвинительным заключением по делу ПЛОНСКОЙ А.Ч. согласиться. Дело по обвинению последней через I Спецотдел УНКВД по Днепропетровской области направить на рассмотрение Особого Совещания при НКВД СССР.

И.О. ПОМОБЛПРОКУРОРА
ПО СПЕЦ ДЕЛАМ (—) (ЛЕВУН)

„УТВЕРЖДАЮ"
ПРОКУРОР ДНЕПРОПЕТРОВСКОЙ ОБЛАСТИ
(—) (ВОВК)

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

1940 года июль 1 дня. Следователь Следчасти УГБ НКВД УССР лейтенант госбезопасности Брыжников, рассмотрев следдело № 26433 по обвинению Плонской Антонины Чеславовны по ст. 80 УК УССР

НАШЕЛ:

Следствием установлено, что обвиняемая Плонская А.Ч. 7 марта 1940 года совершила нелегальный переход гос.границы из Германии в СССР.

Обвинительное заключение соответствует материалам следствия имеющимся в деле.

ПОСТАНОВИЛ:

Согласиться с предложением УНКВД Днепропетровской области. Дело по обвинению Плонской А. Ч. направить на рассмотрение Особого Совещания НКВД СССР.

Следователь Следчасти УГБ НКВД УССР
лейт. госбезопасности (—)

„СОГЛАСЕН"
Зам. нач. Следчасти УГБ НКВД УССР
ст. лейтенант госбезопасности (—)

Wniosek oskarżający w sprawie jest zgodny z materiałami wstępnego śledztwa.

Śledztwo w sprawie przeprowadzono zgodnie z normami KPK USRS.

Na podstawie powyższego i kierując się dyrektywą NKWD USRS i Prokuratora USRS z 10/I-40 r. Nr-182/sn

POSTANOWIŁEM:

Zgodzić się z aktem oskarżenia w sprawie PŁOŃSKIEJ A.Cz. Sprawę z oskarżenia tej ostatniej przez I Oddział Specjalny UNKWD obwodu dniepropietrowskiego skierować w celu rozpatrzenia na Kolegium Specjalne przy NKWD ZSRS.

P.O. POMOCNIKA PROKURATORA OBWODOWEGO
DO SPRAW SPECJALNYCH (—) (LEWUN)

„ZATWIERDZAM"
PROKURATOR OBWODU DNIEPROPIETROWSKIEGO
(—) (WOWK)

POSTANOWIENIE

1940 roku lipca „1" **dnia. Śledczy Jednostki Śled[czej] UGB NKWD USRS** Lejtenant **bezpieczeństwa państ[wowego]** Bryżnikow, **po rozpatrzeniu sprawy śledczej Nr** 26433 **z oskarżenia** Płońskiej Antoniny c. Czesława **z art.** 80 **KK USRS**

STWIERDZIŁEM:

Ustalono w śledztwie, że oskarżona Płońska A.Cz. 7 marca 1940 roku dokonała nielegalnego przekroczenia granicy państ[wowej] z Niemiec do ZSRS.

Wniosek oskarżający jest zgodny z materiałami śledztwa znajdującymi się w aktach.

POSTANOWIŁEM:

Zgodzić się z wnioskiem UNKWD obwodu dniepropietrowskiego. **Sprawę z oskarżenia** Płońskiej A.Cz. **skierować w celu rozpatrzenia na Kolegium Specjalne NKWD ZSRS.**

Śledczy Jednostki Śled[czej] UGB NKWD USRS
lejt[enant] **bezpieczeństwa państ[wowego]** (—)

„WYRAŻAM ZGODĘ":
Zast[ępca] nacz[elnika] Jednostki Śled[czej] UGB NKWD USRS
d-st.-d lejtenant bezpieczeństwa państ[wowego] (—)

Выписка из протокола № 78
Особого Совещания при Народном Комиссаре
Внутренних Дел СССР
от „30" июля 1940 г.

СЛУШАЛИ	ПОСТАНОВИЛИ
411. Дело № 26433/УНКВД Днепропетровской обл., по обвин. ПЛОНЬСКОЙ Антонины Чеславовны, 1906 г.р., ур. гор. Кракова, полька, б. польско-подданная, из служащих, б/п. До ареста служащая.	ПЛОНЬСКУЮ Антонину Чеславовну за нелегальный переход госграницы – заключить в исправительно-трудовой лагерь сроком на ПЯТЬ лет, считая срок с 7 марта 1940 года. а-УССР 3/8-40 г. 9/13 – 56400 Сиблаг-а

є

Нач. Секретариата Особого Совещания
при Народном Комиссаре Внутренних Дел СССР

СССР а-747/60-а
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
УПРАВЛЕНИЕ НКВД
по Новосибирской области
Мариинское отд.
„3" сентября 1941 г.
№ 20-1478
г/с Мариинск

УДОСТОВЕРЕНИЕ
Пред'явитель сего гражданин
Плоньская Антонина Чеславовна
рождения 1906 года, уроженец г. Краков

на основании Указа Президиума Верховного Совета амнистирован, как польский гражданин, и имеет право свободного проживания на территории СССР, за исключением пограничной полосы, запретных зон, местностей об'явленных на военном положении и режимных городов первой и второй категории.

При нем находятся: _____
(перечислить число членов семей до 16 лет с указанием фамилии, имени, возраста и отношения к владельцу удостоверения)

Гражданин Плоньская Антонина Чеславовна **направляется к избран-**
(фамилия и инициалы)
ному им месту жительства в Ферганская обл. г. Андижан.

Удостоверение действительно на три месяца и подлежит обмену на паспорт.

Wyciąg z protokołu Nr 78
Kolegium Specjalnego przy Ludowym Komisarzu
Spraw Wewnętrznych ZSRS
z „30" lipca 1940 r.

ROZPATRZYLI	POSTANOWILI
411. Sprawa Nr 26433/UNKWD obw. dniepropietrowskiego z oskar. PŁOŃSKIEJ Antoniny c. Czesława, ur. w 1906 r., w m. Krakowie, Polka, b[yła] polska poddana, z urzędników, b/p. Przed aresztowaniem urzędniczka.	PŁOŃSKĄ Antoninę c. Czesława za nielegalne przekroczenie granicy państ[wowej] – zamknąć w poprawczym obozie pracy na okres PIĘCIU lat licząc termin od 7 marca 1940 roku. a-USRS 3/8-40 r. 9/13-56400 Sibłag-a

g

Nacz[elnik] Sekretariatu Kolegium Specjalnego
przy Ludowym Komisarzu Spraw Wewnętrznych ZSRS

ZSRS
LUDOWY KOMISARIAT
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZARZĄD NKWD
obwodu nowosybirskiego
Wydz. Mariinski
„3" września **1941 r.**
Nr 20-1478
m/w Mariinsk

a-747/60-a

ZAŚWIADCZENIE
Okaziciel niniejszego obywatel
Płońska Antonina c. Czesława
urodzony w 1906 **roku, w** m. Kraków

na podstawie Dekretu Prezydium Rady Najwyższej jest amnestionowany jako polski obywatel i ma prawo swobodnego zamieszkiwania na terytorium ZSRS z wyjątkiem pasa pogranicznego, zakazanych stref, miejscowości, w których ogłoszono stan wojenny oraz wydzielonych miast pierwszej i drugiej kategorii.

Przy nim znajdują się: _____
(wymienić członków rodziny do 16 lat z podaniem nazwisk, imion, wieku i stopnia pokrewieństwa z posiadaczem zaświadczenia)

Obywatel Płońska Antonina c. Czesława **udaje się do wybranego przez**
(nazwisko i inicjały)
niego miejsca zamieszkania do obw[odu] fergańskiego, m. Andiżan.

Изложенное удостоверяется подписью и печатью.

є

Начальник Мариинского отд. (—) (Волгин)

Примітки

[а-а] Вписано від руки.

[б-б] Підкреслено від руки.

[в-в] Уривок тексту відзначений вертикальною рискою на полях.

[г-г] Перекреслено від руки.

[ж-ж] Надписано від руки на УНКВД – Слідчастини.

[д] Кругла гербова печатка СРСР з частково нерозбірливим написом довкола: [...] Прокуратура СРСР [...] Прокурор [...].

[е] Косо приписка від руки: Довідка. Речі і гроші згідно з п.п. 9–10 я отримала назад. Підпис (—) А. Плонська.

[є] Нерозбірлива кругла печатка.

[з] Косо приписка від руки: за незаконний перехід кордону 5 років ИТЛ (—) 9/VII 40 р.

[и] Косо приписка від руки: Згоден. Прокурор (—) 12/7.

[1] Плонська Антоніна, нар. 22.12.1906 в Райгороді на Браславщині. Перед війною інструктор ПВК і діяч Стрілецького союзу. Кур'єрка КГ СЗБ, псевдо „Пеля" або „Толя". Одна із трьох кур'єрок, які супроводжували ген. Токажевського-Карашевича в подорожі з Варшави до Львова. Заарештована разом з рештою учасників експедиції. Друковані тут документи пояснюють фактографічні розбіжності в її тюремній і табірній долі, відомі з літератури. В 1941 амністована, з'явилася в АП в СРСР. Спершу виконувала обов'язки заст. головного інспектора ПСК, а потім комендантки батальйону ПСК 6 ДП. Після переїзду до Єгипту інспектор ПВСК. Наказом ген. Ровецького від 22.1.1942 нагороджена Хрестом Хоробрих, демобілізована в чині підполковника. J. Węgierski *Lwów...*, с. 55, 57, 127; *Pomocnicza Służba Kobiet w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie 1939–1945*, Londyn 1995, с. 28, 43. Пор. також D. Bargielowski *Pierwszy*, „Karta" 1992, № 9, с. 3–30.

[2] Райгруд Щучинського повіту Білостоцького воєводства.

[3] Правильно: Алеї Уяздовські.

[4] Муніна Ярославського повіту Львівського воєводства.

[5] Розмовна назва студентської організації „Братня допомога", яка діяла з половини XIX ст., напр. у Кракові з 1859, а в Варшаві з 1889. Її метою була організація матеріальної допомоги студентам, культурних і туристичних заходів. З 1934 підпорядкована попечителям учбових закладів. Відтворена в Польщі після II світової війни, ліквідована в 1950.

[6] „Братняки" були аполітичними формуваннями. Траплялися, однак, спроби використання цих організацій як місця суперництва різних політичних угруповань. (K. Żygulski *Jestem z lwowskiego etapu*, с. 85–87).

[7] Евеліна Карасювна, див. примітку 62, с. 90.

[8] Правдоподібно Щенсни Тадеуш Плонський, нар. 3.8.1893, відставний поручник зброї.

[9] Обставини арешту „Тадеуша Мірового", тобто ген. Токажевського-Карашевича та осіб, які супроводжували його, подані у примітках 61 і 62, с. 90.

Zaświadczenie jest ważne przez trzy miesiące i podlega wymianie na paszport.

Powyższe poświadcza się podpisem i pieczęcią.

g

Naczelnik Wydz. Mariinskiego (—) (Wołgin)

Przypisy

a-a wpisano odręcznie

b-b podkreślono odręcznie

c-c fragment tekstu zaznaczony na marginesie pionową kreską

d-d skreślono odręcznie

h-h nadpisano odręcznie na UNKWD – Jednostki Śled[czej]

e pieczęć okrągła z godłem państwowym ZSRS w środku i napisem w otoku częściowo nieczytelnym: [...] Prokuratura ZSRS [...] Prokurator [...]

f ukosem notatka odręczna: Informacja. Rzeczy i pieniądze wg p.p. 9–10 otrzymałam z powrotem. Podpis: (—) A. Płońska

g pieczęć okrągła nieczytelna

i notatka odręczna ukosem: za nielegalne przekroczenie granicy 5 lat ITŁ (—) 9/VII 40 r.

j notatka odręczna ukosem: Wyrażam zgodę. Prokurator (—) 12/7.

1 Płońska Antonina ur. 22.12.1906 w Rajhorodzie na Bracławszczyźnie. Przed wojną instruktorka PWK i działacz Związku Strzeleckiego. Kurierka KG ZWZ, ps. „Pela" lub „Tola". Jedna z trzech łączniczek towarzyszących gen. Tokarzewskiemu-Karaszewiczowi w drodze z Warszawy do Lwowa. Aresztowana wraz z pozostałymi uczestnikami wyprawy. Publikowane tu dokumenty wyjaśniają rozbieżności w opisach jej więziennych i łagrowych losów, znanych z literatury. W 1941 zwolniona na mocy amnestii, zameldowała się w AP w ZSRS. Początkowo pełniła tam funkcję zcy inspektora głównego PSK, a następnie komendantki baonu PSK 6 DP. Po przeniesieniu do Egiptu inspektor PWSK. Rozkazem gen. Roweckiego z 22.1.1942 odznaczona Krzyżem Walecznych, zdemobilizowana w stopniu podpułkownika . J. Węgierski *Lwów...*, s. 55, 57, 127; *Pomocnicza Służba Kobiet w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie 1939–1945*, Londyn 1995, s. 28, 43. Por. także D. Bargiełowski *Pierwszy*, „Karta" nr 9/1992, s. 3–30.

2 Rajgród w powiecie szczuczyńskim woj. białostockie.

3 Prawidłowo: Aleje Ujazdowskie.

4 Munina w powiecie jarosławskim woj. lwowskie.

5 Potoczna nazwa organizacji studenckiej „Bratnia Pomoc" działającej od połowy XIX w., np. w Krakowie od 1859, a w Warszawie od 1889. Celem jej było organizowanie studentom pomocy materialnej, imprez kulturalnych i turystycznych. Od 1934 podporządkowana kuratorom uczelnianym. Odtworzona w Polsce po II wojnie światowej, rozwiązana w 1950.

6 „Bratniaki" były strukturami apolitycznymi. Zdarzały się jednak próby wykorzystywania tych organizacji jako pola rywalizacji różnych ugrupowań politycznych. K. Żygulski *Jestem z lwowskiego etapu*, s. 85–87.

7 Ewelina Karasiówna, zob. przypis 62, s. 91.

8 Prawdopodobnie Szczęsny Tadeusz Płoński ur. 3.8.1893, por. uzbr. st. sp.

[10] Так у документі. Повинно бути 7 III.

[11] Польська соціалістична партія (ППС) заснована в 1892 у Парижі. Її програма ставила незалежність Польщі як умову для створення демократичного устрою і в майбутньому соціалістичних суспільних перемін. Різниця поглядів угруповання, пов'язаного з Пілсудським, що прагнуло до відриву Польського Королівства від Росії шляхом збройного повстання та створення за його почином Бойової організації ППС, яка зі зброєю виступала проти російського загарбника, і діячами, які проповідували гасла інтернаціоналізму і економічної боротьби, призвела в 1906 до розколу. Внаслідок постали дві організації ППС-лівиця, яка в 1918 об'єдналася з СДКПіЛ, утворивши КПП, та ППС-Фракція Революційна. Після вибуху І світової війни Пілсудський і його товариші, які ставили за єдину свою мету самостійність Польщі, залишили партійні ряди, маючи, однак, підтримку ППС для своєї діяльності. Члени ППС, які творили основу національно-визвольних дій, співпрацювали з парамілітарними організаціями, особливо з ПОВ. В 1919 після об'єднання фракцій і організацій усіх загарбаних територій Польщі утворено монолітну ППС. У самостійній Польщі вона активно включилася в побудову фундаменту відродженої польської держави і стала однією з найважливіших політичних сил II Речі Посполитої. В 1929 ППС ініціювала порозуміння партій центру і парламентарної лівиці, т. зв. Центроліву. Групу передових діячів було ув'язнено і засуджено у берестейському процесі. Після вересневої кампанії 1939 ППС розпочала підпільну діяльність. Багато соціалістів опинилися також на еміграції, де брали активну участь у заснуванні Уряду РП на еміграції і Народної Ради.

[9] Okoliczności aresztowania „Tadeusza Mirowego", czyli gen. Tokarzewskiego-Karaszewicza oraz osób mu towarzyszących zostały omówione w przypisach 61 i 62, s. 91.

[10] Tak w dokumencie. Powinno być: 7 III.

[11] Polska Partia Socjalistyczna (PPS), założona w 1892 w Paryżu. Jej program wysuwał niepodległość Polski jako warunek zbudowania demokratycznego ustroju i w przyszłości socjalistycznych przeobrażeń społecznych. Różnica stanowisk ugrupowania związanego z Piłsudskim, zmierzającego do oderwania Królestwa Polskiego od Rosji na drodze zbrojnego powstania oraz utworzenie z jego inicjatywy Organizacji Bojowej PPS, występującej zbrojnie przeciwko zaborcy rosyjskiemu a działaczami głoszącymi hasła internacjonalizmu i walki ekonomicznej, doprowadziła w 1906 do rozłamu. W efekcie powstały PPS-Lewica, która w 1918 połączyła się z SDKPiL tworząc KPP oraz PPS-Frakcja Rewolucyjna. Po wybuchu I wojny światowej, Piłsudski i jego współtowarzysze wysuwający jako jedyny cel niepodległość Polski, opuścili szeregi partyjne zachowując jednak poparcie PPS dla swych poczynań. Członkowie PPS tworząc trzon akcji niepodległościowej, współpracowali z organizacjami paramilitarnymi, zwłaszcza z POW. W 1919 z połączenia frakcji i organizacji wszystkich zaborów powstała jednolita PPS. W niepodległej Polsce aktywnie włączyła się ona w budowę zrębów odrodzonego państwa polskiego, stając się jedną z najważniejszych sił politycznych II Rzeczypospolitej. W 1929 PPS zainicjowała utworzenie porozumienia stronnictw centrum i lewicy sejmowej, tzw. Centrolewu. Grupa czołowych działaczy została uwięziona i osądzona w procesie brzeskim. Po kampanii wrześniowej 1939 PPS podjęła działalność konspiracyjną. Wielu socjalistów znalazło się również na emigracji, biorąc czynny udział w powołaniu Rządu RP na wychodźstwie i Rady Narodowej.

№ 6

22.III.–3.IX.1940, Львів

Справа збройного осередку СЗБ у Брюховичах під Львовом (27 членів), утвореного на базі Стрілецького Союзу

ДА СБУ (Львів), справа № П-30547

Nr 6

22 III–3 IX 1940 Lwów

Sprawa zbrojnej komórki organizacyjnej ZWZ w Brzuchowicach pod Lwowem (27 członków) powstałej na bazie Związku Strzeleckiego

PA SBU (Lwów), sygn. arch. P-30547

СПИСОК

Арестованных, проходящих по след. делу № 1158

1.	КАЛИТОВСКИЙ Ян Францишекович[1]	Содержится под стражей в тюрьме [а]№ 1[-а] г. Львова
2.	КАСПЕРСКИЙ Михаил Францевич[2]	—"—
3.	ВАЛИЦА Оскар Янович[3]	—"—
4.	ЛЕПАК Эдвард Адамович[4]	—"—
5.	ДМИТРИШИН Марьян Михайлович[5]	—"—
6.	КАЛИТОВСКИЙ Юлий Вацелав Францишекович[6]	—"—
7.	РОРАТ Юлиан Францишекович[7]	—"—
8.	ЧАЙКОВСКИЙ Ян Юзефович[8]	—"—
9.	[б]-КАЛИЧИНСКИЙ Иосиф Андреевич-[б] [9]	—"—
10.	ЛИСЕЦКИЙ Иосиф Андреевич[10]	—"—
11.	[в]-МИЩИШИН Марьян Иосифович-[в] [11]	—"—
12.	ДЗЕЛЕНДЖАК Казимир Янович[12]	—"—
13.	ПАВЧУК Петр Григорьевич[13]	—"—
14.	ЧУДЯК Король Дмитриевич[14]	—"—
15.	ХОРОНЖЭ Иосиф Янович[15]	—"—
16.	БУРЯКЕВИЧ Ян Станиславович[16]	—"—
17.	ДУБРОВА Владимир Михайлович[17]	—"—
18.	КАЛИЧИНСКИЙ Францишек Андреевич[18]	—"—
19.	ДЗЕЛЕНДЖАК Евгений Иванович[19]	—"—
20.	КОВАЛЬСКИЙ Владимир Владимирович[20]	—"—
21.	КОВАЛЬСКАЯ Кристина Владимировна[21]	—"—
22.	ШИПЕР Юлиан Карлович[22]	—"—
23.	ВАЛИЦА Король Оскарович[23]	—"—
24.	ВЕЧОРИК Павел Эдуардович[24]	—"—
25.	КРУЛИКОВСКИЙ Тадеуш Людвигович[25]	—"—
26.	ЧУДЯК Тадеуш Дмитриевич[26]	—"—
27.	ШМИДТ Адам Адамович[27]	—"—

СЛЕДОВАТЕЛЬ ОО НКВД 6 АРМИИ
МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ

(—) (УСТЕНКО)

WYKAZ

Aresztowanych występujących w sprawie śledczej Nr 1158

1.	KALITOWSKI Jan syn Franciszka[1]	Jest trzymany w areszcie w Więzieniu [a-]Nr 1[-a] m. Lwowa
2.	KASPERSKI Michał syn Franciszka[2]	–"–
3.	WALICA Oskar syn Jana[3]	–"–
4.	LEPAK Edward syn Adama[4]	–"–
5.	DMITRYSZYN Marian syn Michała[5]	–"–
6.	KALITOWSKI Julian Wacław syn Franciszka[6]	–"–
7.	RORAT Julian syn Franciszka[7]	–"–
8.	CZAJKOWSKI Jan syn Józefa[8]	–"–
9.	[b-]KALECZYŃSKI Józef syn Andrzeja[-b 9]	–"–
10.	LISIECKI Józef syn Andrzeja[10]	–"–
11.	[c-]MISZCZYSZYN Marian syn Józefa[-c 11]	–"–
12.	DZIELEŃDZIAK Kazimierz syn Jana[12]	–"–
13.	PAWCZUK Piotr syn Grzegorza[13]	–"–
14.	CZUDIAK Karol syn Dymitra[14]	–"–
15.	CHORĄŻY Józef syn Jana[15]	–"–
16.	BURAKIEWICZ Jan syn Stanisława[16]	–"–
17.	DUBROWA Wołodymyr syn Mychajła[17]	–"–
18.	KALECZYŃSKI Franciszek syn Andrzeja[18]	–"–
19.	DZIELEŃDZIAK Eugeniusz syn Jana[19]	–"–
20.	KOWALSKI Włodzimierz syn Włodzimierza[20]	–"–
21.	KOWALSKA Krystyna córka Włodzimierza[21]	–"–
22.	SZYPER Julian syn Karola[22]	–"–
23.	WALICA Karol syn Oskara[23]	–"–
24.	WIECZOREK Paweł syn Edwarda[24]	–"–
25.	KRÓLIKOWSKI Tadeusz syn Ludwika[25]	–"–
26.	CZUDIAK Tadeusz syn Dymitra[26]	–"–
27.	SZMIDT Adam syn Adama[27]	–"–

ŚLEDCZY OO NKWD 6 ARMII
MŁ[ODSZY] LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (USTIENKO)

По делу № 1158

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г. Львов, марта 22 дня, 1940 г.

Я, следователь Особого отдела НКВД 6 армии мл. лейтенант госбезопасности – УСТЕНКО, рассмотрев материалы о преступной деятельности гр. КАЛИТОВСКОГО Яна Францишековича, 1895 г. рождения, уроженец с. Бирки-Доминикански, Львовского района, поляка, из рабочих, в прошлом легионера польской армии, по профессии каменщика, проживавшего в с. Бжуховицы, Львовского района.

ДМИТРИШИНА Марьяна Михайловича, 1918 г. рождения, урож. с. Бжуховицы, Львовского района, украинца, грамотного, проживавшего в с. Бжуховицы, Львовского района.

ВЕЧЕРИКА Павла Эдвардовича, 1900 г. рождения, урож. м. Шопенице, Котовицкого повита, Шленского в-ва, поляка, из рабочих, низшим образованием, женатого, проживавшего в с. Лончки, Львовского района, без определенных занятий и др. выразившейся в том, что они: КАЛИТОВСКИЙ Я.Ф., ДМИТРИШИН М.М., ВЕЧЕРИК П.Э. и другие обвиняемые по настоящему делу являлись участниками контрреволюционной повстанческой организации, ставившей своей целью подготовку вооруженного восстания против Советской власти и усматривая в совершенных обвиняемыми КАЛИТОВСКИМ Я.Ф., ДМИТРИШИНЫМ М.М., ВЕЧЕРИКОМ П.Э. и другими обвиняемыми по настоящему делу действиях признаки преступлений предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР,

ПОСТАНОВИЛ:

На основании ст.ст. 93 п. 2 и 108 УПК УССР начать по настоящему делу производство предварительного следствия.

Копию постановления направить Прокурору по Львовской области.

СЛЕДОВАТЕЛЬ ОСОБОГО ОТДЕЛА НКВД 6 АРМИИ
МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
(—) (УСТЕНКО)

„УТВЕРЖДАЮ"

ЗАМ. НАЧАЛЬНИКА ОСОБОГО ОТДЕЛА НКВД 6 АРМИИ
ЛЕЙТЕНАНТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
(—) (КОЧЕТКОВ)

Do sprawy Nr 1158

POSTANOWIENIE

m. Lwów, dnia 22 marca 1940 r.

Ja, śledczy Oddziału Specjalnego NKWD 6 Armii, mł[odszy] lejtenant bezpieczeństwa państ[wowego] USTIENKO, po zapoznaniu się z materiałami dotyczącymi przestępczej działalności: ob[ywateli] KALITOWSKIEGO Jana syna Franciszka, ur. w 1895 r. we w[si] Borki-Dominikańskie rejonu lwowskiego, Polaka, pochodzenie robotnicze, w przeszłości legionisty armii polskiej, z zawodu murarza, zamieszkałego we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego;

DMITRYSZYNA Mariana syna Michała, ur. w 1916 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, Ukraińca, piśmiennego, zamieszkałego we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego;

WIECZORKA Pawła syna Edwarda, ur. w 1900 r. w m[iasteczku] Szopienice powiatu katowickiego województwo śląskie, Polaka, pochodzenia robotniczego, wykształcenie podstawowe, żonatego, zamieszkałego we w[si] Łączki rejonu lwowskiego, bez określonego zajęcia oraz innych, która przejawiała się w tym, iż: KALITOWSKI J.F., DMITRYSZYN M.M., WIECZOREK P.E. i inni oskarżeni w niniejszej sprawie byli członkami kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej mającej na celu przygotowanie powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sowieckiej i upatrując w czynach dokonanych przez oskarżonych KALITOWSKIEGO J.F., DMITRYSZYNA M.M., WIECZORKA P.E. i innych oskarżonych w niniejszej sprawie cech przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS,

POSTANOWIŁEM:

Na podstawie art. art. 93 p. 2 i 108 KPK USRS wszcząć śledztwo wstępne.

Kopię postanowienia skierować do Prokuratora obwodu lwowskiego.

ŚLEDCZY ODDZIAŁU SPECJALNEGO NKWD 6 ARMII
MŁ[ODSZY] LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWOWEGO
(—) (USTIENKO)

„ZATWIERDZAM"

ZAS[TĘPCA] NACZELNIKA ODDZIAŁU
SPECJALNEGO NKWD 6 ARMII
LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWOWEGO
(—) (KOCZETKOW)

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА

г. Львов, марта 23 дня, 1940 г.

Я, следователь ОО НКВД 6-й армии мл. лейтенант госбезопасности – УСТЕНКО, произвел допрос обвиняемого

КАЛИТОВСКОГО Яна Францишковича, 1895 г. рождения, урож. с. Бирки-Даминикански, Львовского района, поляка, гр-ва СССР, по профессии муляр, подофицер польской армии, в прошлом член стрелецкой организации, женат, образование за 6 классов, до ареста проживал в м. Бжуховицы по ул. Лесецкого № 21.

Допрос начат в 20-00 часов

Вопрос: Уточните данные о вашем социальном происхождении?

Ответ: Мой отец по профессии лесоруб. Умер он в 1921 или 1923 г. точно не помню. Он имел свое хозяйство: огород около 200 сажень, двухэтажный дом, который по наследству перешел мне. Мать занималась домашним хозяйством.

Вопрос: Назовите Ваших родственников, укажите чем они занимаются?

Ответ: Я имею родного брата Юлия-Вацслава КАЛИТОВСКОГО, 1910 г. рождения, по профессии муляр, работал в г. Львове у инженера МАКОВИЧА до 1937 г. Последующие годы работал в военных казармах по своей специальности. Казармы были расположены в с. Зубча (в окрестности Львова). Имею сына Казимира, проживает со мной. Ему 19 лет, студент, но 11 марта с. г. закончил механическое училище в г. Львове, жена моя домохозяйка.

Вопрос: Вы состояли членом стрелецкой организации. Расскажите когда Вы вступили в нее?

Ответ: В стрелецкую организацию я вступил в 1928 г. в м. Бжуховицы.

Вопрос: А Ваш брат Вацслав КАЛИТОВСКИЙ когда вступил в эту организацию?

Ответ: Он вступил в нее также в 1928 г.

Вопрос: Какое участие Вы и Ваш брат принимали в военных действиях в сентябре 1939 г.?

Ответ: Как члены стрелецкой организации мы оба участвовали в обороне г. Львова. Мой брат в армии служил еще в 1931 г. один год солдатом, но на войну в 1939 г. мобилизован не был. В обороне мы участвовали добровольно и были во Львове до прихода частей Красной армии.

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA

m. Lwów, dnia 23 marca 1940 r.

Ja, śledczy OO NKWD 6 Armii, mł[odszy] lejtenant bezpieczeństwa państ[wowego] USTIENKO, przeprowadziłem przesłuchanie oskarżonego

KALITOWSKIEGO Jana syna Franciszka, ur. w 1895 r. we w[si] Borki-Dominikańskie rejonu lwowskiego, Polaka, obywatela ZSRS, z zawodu murarza, podoficera armii polskiej, w przeszłości członka organizacji strzeleckiej, żonatego, wykształcenie 6 klas, przed aresztowaniem mieszkał w m[iejscowości] Brzuchowice, ul. Lesieckiego Nr 21.

Przesłuchanie rozpoczęło się o godzinie $20^{\underline{00}}$.

Pytanie: Uściślijcie dane dotyczące waszego pochodzenia społecznego?

Odpowiedź: Mój ojciec z zawodu był drwalem. Zmarł w 1921 lub 1923 r., dokładnie nie pamiętam. Miał własne gospodarstwo: ogród około 200 sążni, dwupiętrowy dom, który odziedziczyłem w spadku. Matka zajmowała się gospodarstwem domowym.

Pytanie: Podajcie nazwiska waszych krewnych i czym się oni zajmują?

Odpowiedź: Mam rodzonego brata Juliana Wacława KALITOWSKIEGO, ur. w 1910 r., z zawodu murarza, pracował w m. Lwowie u inżyniera MAKOWICZA do 1937 r. W następnych latach pracował w swoim zawodzie w koszarach wojskowych. Koszary mieściły się we w[si] Zubrza (w okolicach Lwowa). Mam syna Kazimierza, mieszka ze mną. Ma 19 lat, student, 11 marca br. ukończył szkołę mechaniczną w m. Lwowie. Moja żona jest gospodynią domową.

Pytanie: Byliście członkiem organizacji strzeleckiej. Kiedy do niej wstąpiliście?

Odpowiedź: Do organizacji strzeleckiej wstąpiłem w 1928 r. w m. Brzuchowicach.

Pytanie: A kiedy wasz brat Wacław KALITOWSKI wstąpił do tej organizacji?

Odpowiedź: Wstąpił do niej również w 1928 r.

Pytanie: Jaki był udział wasz i waszego brata w działaniach wojennych we wrześniu 1939 r.?

Odpowiedź: Jako członkowie organizacji strzeleckiej braliśmy obaj udział w obronie m. Lwowa. Mój brat służył w armii już w 1931 r., przez rok jako żołnierz, lecz na wojnę w 1939 r. nie został zmobilizowany. W obronie braliśmy udział ochotniczo i do nadejścia oddziałów Armii Czerwonej byliśmy we Lwowie.

Вопрос: Какие цели ставила стрелецкая организация?

Ответ: Организация стрельцов ставила своей задачей подготовку членов ее в военном отношении. В организацию принимались все желающие, но упор был на вовлечение молодежи в стрельцы. В организации до 1930 г. оружие и боеприпасы выдавались стрельцам на руки и кажется в 1930 г. все оружие было сдано полиции, которая до этого выдавала оружие по разрешению. Руководство военного обучения было в руках инструкторов из армии.

Вопрос: Члены стрелецкой организации воспитывались в духе подготовки защитников польского буржуазного государства – так это?

Ответ: Да, это так.

Вопрос: Вы служили в армии?

Ответ: Да, служил. В сентябре 1914 г. я вступил добровольно в войска польских легионов, где пробыл два месяца и участвовал в военных действиях против войск царской России. Вскоре, т.е. через 2 месяца меня мобилизовали в австрийскую армию, где я был подофицером в должности цукевира [?] и принимал участие в военных действиях до 1918 г.

Был я все время на итальянском фронте, где трижды раненый был доставлен в г. Краков. Выздоровев был в 1919 г. был мобилизован в польскую армию плютуновым. Служил я в полковой жандармерии в г. Львове и выполнял роботы по предупреждению дезертирства солдат из польской армии. Работал я в жандармерии около 2-х месяцев и по собственному желанию уволился в долгосрочный отпуск. В этом мне не было никаких препятствий, так как срок военной службы для моего возраста истек.

Вопрос: Где Вы работали после увольнения из армии?

Ответ: До 1936 г. я работал муляром по найму у разных лиц, в 1936 г. поступил уборщиком в суд м. Калуш, Станиславского в-ва, где проработал до мая 1939 г. и до польско-германской войны работал муляром по найму.

Вопрос: Сколько человек добровольцев пошли из Бжуховицы на оборону Львова, какова была роль оборонцев?

Ответ: Как я уже сказал, я и брат Вацслав пошли добровольно в оборону Львова. Нас было около 50 человек. Командовал нами руководитель стрелецкой организации НЕЖВЕЦКИЙ[28]. Во Львове мы готовили баррикады. Я по указанию майора ФИНКА раздавал оружие и боеприпасы из склада – по ул. Уейского гимназия № 4. К моменту прихода частей Красной армии мы получили приказ сдать оружие и разойтись по домам. Оружие мы сдали и переодевшись в штатское ушли из г. Львова.

Pytanie: Jakie były cele organizacji strzeleckiej?

Odpowiedź: Zadaniem organizacji strzeleckiej było przygotowanie wojskowe jej członków. Do organizacji przyjmowano wszystkich chętnych, ale kładziono nacisk na wprowadzeniu młodzieży. W organizacji do 1930 r. broń i amunicja była wydawana strzelcom osobiście i chyba w 1930 r. cała broń została przekazana policji, która wydawała broń za zezwoleniem. Kierowanie szkoleniem wojskowym spoczywało na instruktorach z armii.

Pytanie: Organizacja strzelecka wychowywała [swych] członków na obrońców polskiego państwa burżuazyjnego – czy tak?

Odpowiedź: Tak, tak było.

Pytanie: Czy służyliście w armii?

Odpowiedź: Tak, służyłem. We wrześniu 1914 roku wstąpiłem ochotniczo do legionów polskich, w których byłem 2 miesiące i brałem udział w działaniach wojennych przeciwko wojskom Rosji carskiej. Wkrótce, po upływie 2 miesięcy zostałem zmobilizowany do armii austriackiej, w której byłem podoficerem i pełniłem funkcję *cukiewira* [?], brałem udział w działaniach wojennych do 1918 r.

Przez cały czas byłem na froncie włoskim, na którym zostałem trzykrotnie ranny i odstawiony do m. Krakowa. Gdy odzyskałem zdrowie w 1919 r. zmobilizowano mnie do armii polskiej jako plutonowego. Służyłem w żandarmerii pułkowej w m. Lwowie i zajmowałem się zapobieganiem dezercji żołnierzy z armii polskiej. W żandarmerii pracowałem około 2 miesiące i na własne życzenie przeszedłem na długotrwały urlop. Nie miałem z tym żadnych kłopotów, ponieważ termin służby dla mego rocznika już wygasł.

Pytanie: Gdzie pracowaliście po wyjściu z armii?

Odpowiedź: Do 1936 r. pracowałem jako najemny robotnik – murarz u różnych osób, w 1936 r. zacząłem pracować jako sprzątacz w sądzie w m. Kałuszu województwo stanisławowskie i pracowałem tam do maja 1939 r., a następnie do wojny polsko-niemieckiej pracowałem jako najemny murarz.

Pytanie: Ilu ochotników z Brzuchowic uczestniczyło w obronie Lwowa i jaka była rola obrońców?

Odpowiedź: Jak już wcześniej mówiłem, ja i mój brat Wacław uczestniczyliśmy ochotniczo w obronie Lwowa. Było nas około 50 ludzi. Dowodził nami kierownik organizacji strzeleckiej NIEDŹWIECKI[28]. We Lwowie budowaliśmy barykady. Na rozkaz majora FINKA rozdawałem broń i amunicję ze składu przy ul. Ujejskiego, gimnazjum Nr 4. Gdy miały nadejść oddziały Armii Czerwonej otrzymaliśmy rozkaz oddania broni i rozejścia się do domów. Broń oddaliśmy i przebrawszy się w cywilne ubrania opuściliśmy m. Lwów.

Вопрос: Почему переоделись в штатское?

Ответ: Был такой приказ из комендатуры города.

Вопрос: Какое оружие Вы унесли с собой из г. Львова?

Ответ: Я ничего с собой не взял.

Вопрос: Какие награды Вы имели от б. польского правительства?

Ответ: За время австрийской власти я имел две медали за геройство в боевых действиях на итальянском фронте, что получил в 1915–16 годах; одну медаль за троекратное ранение и два юбилейных креста, которые были даны всем за участие в войне. От польского правительства я наград никаких не имею, но в 1933 г. и 1934 г. я писал в министерство Польши о предоставлении мне, как бывшему легионеру предоставить доходную работу в целях улучшения в обеспечении семьи и себя, но результатов на это не было никаких.

Вопрос: Как Вы знаете ЦЮПАКА Романа Андреевича[29]?

Ответ: ЦЮПАКА Романа я знаю, как жителя с. Рисна-Польска. Видел его раньше в форме старшего сержанта б.польской армии. Последнее время я с ним познакомился близко, он был у меня.

Вопрос: Расскажите обстоятельства Вашего с ним знакомства?

Ответ: Как то в первых числах января с.г. ЦЮПАК зашел ко мне в дом, я удивился этому посещению, так как ранее он у меня не был. В разговоре у меня дома ЦЮПАК говорил о трудности жизни при Советской власти, что при польском правительстве жилось нам лучше. Далее он уверенно сказал, что Советской власти все равно не будет, ее свергнут. Я разделял взгляды ЦЮПАКА и понял, что мы единомышленники. Мне ЦЮПАК сказал, что во время войны в сентябре 1939 г. он попал в плен к немцам, но – из плена убежал. Пробыл у меня ЦЮПАК минут тридцать, разговаривали мы наедине, что было в часов 12 дня.

Вопрос: Когда Вы еще встретились с ЦЮПАКОМ?

Ответ: Больше я с ним не встречался.

Вопрос: Следствию известно, что Вы имели с ним встречи. Расскажите об этом?

Ответ: Я повторяю, что больше с ЦЮПАКОМ не встречался.

Вопрос: Вам ЦЮПАК рассказывал о существующей контрреволюционной повстанческой организации?

Ответ: Нет, ни о какой повстанческой организации мне ЦЮПАК не говорил. Об этом я ничего не знаю.

Вопрос: Следствию точно известно, что Вы являетесь членом повстанческой организации, готовившей восстание против Советской власти. Требую рассказать все Вам известное об этой организации?

Ответ: Я ни о какой организации ничего не знаю и в какой бы-то ни было повстанческой организации не состоял.

Pytanie: Dlaczego przebraliście się w cywilne rzeczy?
Odpowiedź: Był taki rozkaz z komendantury miasta.
Pytanie: Jaką broń zabraliście ze sobą z m. Lwowa?
Odpowiedź: Nic nie zabrałem ze sobą.
Pytanie: Jakie odznaczenia otrzymaliście od b[yłego] rządu polskiego?
Odpowiedź: Za czasów władzy austriackiej otrzymałem dwa medale za bohaterstwo w czasie działań bojowych na froncie włoskim, otrzymałem je w latach 1915–16; jeden medal za trzykrotne zranienie i dwa krzyże jubileuszowe, które dawano wszystkim za udział w wojnie. Od rządu polskiego żadnych odznaczeń nie dostałem, ale w 1933 r. i w 1934 r. pisałem do ministerstwa w Polsce z prośbą o umożliwienie mi jako byłemu legioniście podjęcia dochodowej pracy dla polepszenia sytuacji rodziny i mojej, lecz bez rezultatów.
Pytanie: Jak dobrze znacie CIUPAKA Romana syna Andrzeja[29]?
Odpowiedź: Znam CIUPAKA Romana, ponieważ był mieszkańcem w[si] Rzęsna Polska. Wcześniej widziałem go w mundurze starszego sierżanta b[yłej] armii polskiej. Ostatnio zapoznałem się z nim bliżej, był u mnie.
Pytanie: Opowiedzcie, w jakiej sytuacji go poznaliście?
Odpowiedź: W pierwszych dniach stycznia br. CIUPAK przyszedł do mnie do domu, zdziwiła mnie ta wizyta, ponieważ wcześniej nie przychodził do mnie. Podczas rozmowy u mnie w domu CIUPAK mówił, jak trudno żyje się przy Władzy Sowieckiej, że za rządu polskiego żyło się nam lepiej. Następnie powiedział z całą stanowczością, że Władzy Sowieckiej nie będzie, że zostanie obalona. Podzielałem poglądy CIUPAKA i zrozumiałem, że myślimy tak samo. CIUPAK powiedział mi, że w czasie wojny, we wrześniu 1939 r. został wzięty do niewoli niemieckiej, ale uciekł. CIUPAK był u mnie około trzydziestu minut, rozmawialiśmy tylko sami, było to o godzinie 12 w dzień.
Pytanie: Kiedy jeszcze spotkaliście CIUPAKA?
Odpowiedź: Nie spotykałem się z nim więcej.
Pytanie: Śledztwu wiadomo, że mieliście z nim spotkania. Opowiedzcie o tym.
Odpowiedź: Powtarzam, że z CIUPAKIEM nie spotkałem się więcej.
Pytanie: Czy CIUPAK powiedział wam o istnieniu kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej?
Odpowiedź: Nie, CIUPAK nie mówił o żadnej organizacji powstańczej. Nic o tym nie wiem.
Pytanie: Śledztwu jest dokładnie wiadomo, że jesteście członkiem organizacji powstańczej, przygotowującej powstanie przeciwko Władzy Sowieckiej. Żądam, abyście opowiedzieli wszystko, co wiecie o tej organizacji.
Odpowiedź: Nic nie wiem o żadnej organizacji i nie jestem członkiem żadnej organizacji powstańczej.

Вопрос: Вы пытаетесь скрыть свое участие в антисоветской повстанческой организации. Во время ареста участников организации были найдены нарукавные нашивки красно-белого с черной полоской цвета, которые известны следствию, как отличительный знак организации повстанцев против Советской власти. Требую рассказать все известное Вам об организации?

Ответ: Я признаюсь, что являлся участником организации повстанцев в м. Бжуховицы. Наша организация ставила задачу выступить вооруженным восстанием против Советской власти. Я расскажу все, что интересует следствие.

Вопрос: Расскажите когда и где Вы вошли в эту организацию. Воспроизведите обстоятельства этого?

Ответ: Наша организация называется „Польская организация войскова"[30]. Я вступил в нее в декабре 1939 г. насколько мне помниться 15 или 20 декабря при следующих обстоятельствах:

Во время польско-германской войны 1939 г. я был во Львове. В это время у меня в доме, как мне позже сказала жена, жили три офицера польской армии. Эти офицеры были вероятно из какого-то штаба, что я заключил потому, что ими были оставлены у меня топографические карты, которые у меня при аресте из'яли.

Примерно 20 декабря 1939 г. вечером ко мне в дом явился гражданин в штатском и отрекомендовался. Я помню, что имя его Болеслав[31] фамилию забыл. Этот Болеслав сказал, что он один из тех 3-х офицеров бывших у меня в доме в сентябре 1939 г. Моя жена его узнала. Я гостеприемно отнесся к нему. В беседе Болеслав прямо спросил меня есть-ли какая либо организация в Бжуховицах, я ответил незнанием. Болеслав сказал, что всюду существует „польска организация войсковая". Задачей ее является вооруженное восстание и свержение советской власти, что во Франции, Румынии, Венгрии формируются польские легионы. Эти польские войска выступят против Советской власти и их нужно будет поддержать внутри. По словам Болеслава сил много и скоро Польша будет восстановлена.

Я лично являюсь сторонником восстановления польского государства поэтому с радостью слушал Болика о подготовке к свержению Советской власти. Он Болеслав предложил мне вступить в организацию и вести работу в Бжуховицах, упомянул при этом, что ему кто-то рекомендовал меня, как надежного человека. Я дал согласие войти в „польскую организацию войскову". Фамилию рекомендовавшего меня Болеславу, я не знаю, но говорил, что это учитель с. Терени.

Pytanie: Próbujecie ukryć swą przynależność do antysowieckiej organizacji powstańczej. W czasie aresztowania członków organizacji znaleziono opaski na rękawy w kolorze czerwono-białym z czarnym paskiem, o których wiadomo, że są znakiem rozpoznawczym organizacji powstańców [wymierzonej] przeciwko Władzy Sowieckiej. Żądam, abyście opowiedzieli wszystko, co wam wiadomo o organizacji.

Odpowiedź: Przyznaję się, że byłem członkiem organizacji powstańców w m. Brzuchowice. Zadaniem naszej organizacji było zorganizowanie powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sowieckiej. Opowiem wszystko, co interesuje śledztwo.

Pytanie: Kiedy i gdzie wstąpiliście do tej organizacji, odtwórzcie okoliczności tego.

Odpowiedź: Nasza organizacja nazywa się „Polska Organizacja Wojskowa"[30]. Wstąpiłem do niej w grudniu 1939 r., o ile pamiętam, 15 lub 20 grudnia w następujących okolicznościach:

W czasie wojny polsko-niemieckiej 1939 r. byłem we Lwowie. Wtedy w moim domu, jak mi później opowiedziała żona, mieszkało trzech oficerów armii polskiej. Oficerowie ci byli prawdopodobnie z jakiegoś sztabu, pomyślałem tak, ponieważ zostawili u mnie mapy topograficzne, które zostały mi skonfiskowane podczas aresztowania.

Około 20 grudnia 1939 r., wieczorem zjawił się u mnie obywatel po cywilnemu i przedstawił się. Pamiętam, że na imię miał Bolesław[31], nazwisko zapomniałem. Bolesław powiedział, że jest jednym z tych trzech oficerów, którzy mieszkali w moim domu we wrześniu 1939 r. Moja żona poznała go. Przyjąłem go gościnnie. Podczas rozmowy Bolesław zapytał mnie wprost, czy jest w Brzuchowicach jakaś organizacja, odpowiedziałem, że nie wiem. Bolesław powiedział, że wszędzie istnieje „polska organizacja wojskowa". Zadaniem jej jest powstanie zbrojne i obalenie Władzy Sowieckiej. We Francji, Rumunii i na Węgrzech tworzą się polskie legiony. To polskie wojsko wystąpi przeciwko Władzy Sowieckiej i trzeba będzie pomóc mu od wewnątrz. Ze słów Bolesława wynikało, że siły są duże i że Polska niedługo zostanie przywrócona.

Osobiście jestem zwolennikiem przywrócenia państwa polskiego, dlatego z radością słuchałem Bolka, gdy mówił o przygotowaniach do obalenia Władzy Sowieckiej. Bolesław zaproponował mi wstąpienie do organizacji i prowadzenie pracy w Brzuchowicach. Wspomniał przy tym, że zostałem mu przez kogoś polecony jako pewny człowiek. Zgodziłem się wstąpić do „polskiej organizacji wojskowej". Nie znam nazwiska osoby, która mnie polecała Bolesławowi, ale słyszałem, że to nauczyciel ze w[si] Tereni [?].

Болеслав получив мое согласие быть в организации сказал, что я должен руководить организацией в Бжуховицах, подбирать надежных людей. На следующий день Болеслав уехал, сказав, что он через некоторое время будет опять у меня.

Вопрос: Когда был у Вас Болеслав?

Ответ: Недели через две Болеслав зашел ко мне с б. капитаном польской армии СТЕФАНСКИМ[32]. Мы познакомились. Фамилия СТЕФАНСКИЙ является вымышленной, об этом он мне несколько позже говорил сам. Болеслав рекомендовал СТЕФАНСКОГО, как коменданта повстанческой организации района Бжуховицы и с. Польска-Рисна. Здесь Болеслав говорил, что нужно у членов организации выявить оружие требующееся для восстания, спрятать это оружие в надежные места, проследить за сохранением оружия и быть всей организации готовой к выполнению приказов из центра находящегося в г. Львове, после этого Болеслав и СТЕФАНСКИЙ уехали.

Вопрос: Какова структура Вашей организации?

Ответ: Болеслав и СТЕФАНСКИЙ рассказывали мне о структуре организации и как ее строить. Структура следующая: Я как комендант имею группу людей и одного связного с комендантом плютона. Плютонов должно быть три, а следовательно и три связных со мной. В каждом плютоне 4 дружины. Дружину возглавляет комендант ее и имеет связь с комендантом плютона. Комендант дружины должен иметь тройки (сам третий); каждый из тройки имеет еще двух, последний имеет своих двух. Нижестоящая тройка через своего руководителя знает только одного из вышестоящей тройки. Так осуществлялось руководство сверху вниз и информация снизу вверх.

Если изложить графически, то получатся так:[33]

Вопрос: Как же об'единялись плютоны?

Ответ: Они входили в „компанию", компания в батальон. Сколько компаний в батальоне я не знаю. Об этом мне не было сказано.

Вопрос: Значит Вы являлись комендантом „кампании" так это?

Ответ: Да, я являлся комендантом „кампании" в м. Бжуховицы и об этом мне было сказано СТЕФАНСКИМ.

Допрос прерван в 5-00 часа.

Протокол прочитан вслух на понятном мне русском языке. Записано с моих слов верно, в чем подписываюсь: (подпись)

ДОПРОСИЛ: СЛЕДОВАТЕЛЬ ОО НКВД 6 АРМИИ
МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ (УСТЕНКО)

Верно: Следователь ОО НКВД 6-й Армии Мл. лейтенант Госбезопасности (—) (Устенко)

е

Otrzymawszy moją zgodę odnośnie przynależności do organizacji, Bolesław powiedział, że muszę kierować organizacją w Brzuchowicach, dobierać pewnych ludzi. Następnego dnia Bolesław wyjechał i zapewnił, że po pewnym czasie znów będzie u mnie.

Pytanie: Kiedy był u was Bolesław?

Odpowiedź: Jakieś dwa tygodnie później Bolesław wstąpił do mnie z b[yłym] kapitanem armii polskiej STEFAŃSKIM[32]. Poznaliśmy się. Nazwisko STEFAŃSKI to nazwisko zmyślone, o tym trochę później powiedział mi on sam. Bolesław przedstawił STEFAŃSKIEGO jako komendanta organizacji powstańczej rejonu Brzuchowic i w[si] Rzęsna Polska. Bolesław powiedział, że należy dowiedzieć się, kto z członków organizacji ma broń potrzebną dla powstania, schować ją w pewnym miejscu, dbać o jej przechowywanie i przygotować całą organizację do wykonania rozkazu z centrum, które znajduje się w m. Lwowie. Potem Bolesław i STEFAŃSKI wyjechali.

Pytanie: Jaka jest struktura waszej organizacji?

Odpowiedź: Bolesław i STEFAŃSKI opowiedzieli mi o strukturze organizacji i jak należy ją budować. Struktura jest następująca: ja, jako komendant mam grupę ludzi i jednego łącznika do komendanta plutonu. Powinny być trzy plutony, a więc trzech łączników do mnie. W każdym plutonie 4 drużyny. Na czele drużyny stoi jej komendant i ma łączność z komendantem plutonu. Komendant drużyny powinien mieć trójki (sam jest trzeci); każdy z trójki ma jeszcze dwóch, ostatni ma swoich dwóch. Trójka będąca najniżej zna przez swego dowódcę tylko jedną osobę z trójki będącej wyżej. W ten sposób realizowano kierownictwo z góry do dołu i informację z dołu do góry.

Jeżeli przedstawić graficznie, to wychodzi w ten sposób[33]:

Pytanie: W co łączyły się plutony?

Odpowiedź: Plutony łączyły się w „kompanie", kompanie w bataliony. Nie wiem ile kompanii było w batalionie. Tego mi nie powiedziano.

Pytanie: Wynika z tego, że byliście komendantem „kompanii", czy tak?

Odpowiedź: Tak, byłem komendantem „kompanii" w m. Brzuchowicach, powiadomił mnie o tym STEFAŃSKI.

Przesłuchanie przerwano o godzinie 5-00.

Protokół został odczytany na głos w zrozumiałym dla mnie języku rosyjskim, sporządzony na podstawie moich słów wiernie, co poświadczam podpisem: (podpis)

PRZESŁUCHAŁ: ŚLEDCZY OO NKWD 6 ARMII MŁ[ODSZY] LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO] (USTIENKO)

Za zgodność: Śledczy OO NKWD 6 Armii Mł[odszy] Lejtenant Bezpieczeństwa Pańs[twowego] (—) (Ustienko)

g

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г. Львов, мая „15" дня, 1940 г.

Я, следователь Особого отдела НКВД 6-й армии сержант госбезопасности – ЯРМОЛЕНКО, рассмотрев вещи из'ятые при аресте участников контрреволюционной повстанческой организации КАЛИТОВСКОГО Яна Францишековича, ВЕЧОРИКА Павла Эдуардовича, ДЗЕЛЕНДЖАКА Казимира Яновича, БУРЯКЕВИЧА Яна Станиславовича и др. проходящих по следственному делу № 1158,

ПОСТАНОВИЛ:

Из'ятые при обыске и аресте КАЛИТОВСКОГО Яна Францишековича вещи:

1. Карабин польский № 49862 со штыком
2. 25 шт. патрон к нему
3. Штык польский № 2285
4. 2 коробки пороху по 30 зарядов в каждой
5. Перископ танковый
6. Чехол танкового пулемета
7. Два котелка (военные)
8. Гильза от снаряда (малого калибра)
9. Карты топографические военные (польские) – 36 листов
10. Сумка от противогаза

как предметы являющиеся вещественными доказательствами приобщить к следственному делу, но ввиду их громоздкости до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6-й армии. Из'ятые у него-же вещи:

1. 2 польских штампа со штемпельной подушкой
2. 4 разных нарукавных знака
3. Разная переписка 18 листов
4. Записные книжки 7 шт.
5. Журнал „БРУХОВИЦЫ"
6. Разные фотокарточки 31 шт.

не имеющие отношения к делу до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые при обыске и аресте КАЛИТОВСКОГО Вацлава Юлиана Францишековича вещи :

1. Пистолет „БРАУНИНГ" № 2 за № 244073. Патрон к нему 4 шт.
2. Пистолет „БРАУНИНГ" № 1 за № 196631, патрон к нему 16 шт.
3. Индивидуальных санитарных пакетов 6 шт.
4. Полевая сумка-кожаная

POSTANOWIENIE

m. Lwów, dnia „15" maja 1940 r.

Ja, śledczy Oddziału Specjalnego NKWD 6 Armii, sierżant bezpieczeństwa państ[wowego] JARMOLENKO, po zapoznaniu się z rzeczami skonfiskowanymi przy aresztowaniu członków kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej KALITOWSKIEGO Jana syna Franciszka, WIECZORKA Pawła syna Edwarda, DZIELEŃDZIAKA Kazimierza syna Jana, BURAKIEWICZA Jana syna Stanisława i in[nych] występujących w sprawie śledczej Nr 1158

POSTANOWIŁEM:

Rzeczy skonfiskowane podczas rewizji i aresztowania KALITOWSKIEGO Jana syna Franciszka:

1. Karabin polski Nr 49862 z bagnetem
2. Do niego 25 szt. naboi
3. Bagnet polski Nr 2285
4. 2 pudełka prochu, po 30 ładunków w każdym
5. Peryskop czołgowy
6. Pokrowiec na czołgowy karabin maszynowy
7. Dwie menażki (wojskowe)
8. Gilza od pocisku (małego kalibru)
9. Topograficzne mapy wojskowe (polskie) – 36 arkuszy
10. Torba do maski gazowej

dołączyć do sprawy śledczej jako przedmioty będące dowodami rzeczowymi, ale z powodu ich rozmiarów do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii. Skonfiskowane przedmioty:

1. 2 polskie pieczątki z poduszką do tuszu
2. 4 różne opaski na rękawy
3. Różna korespondencja 18 kartek
4. Notatniki 7 szt.
5. Czasopismo „Brzuchowice"
6. Różne fotografie 31 szt.

jako nie mające znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Rzeczy skonfiskowane podczas rewizji i aresztowania KALITOWSKIEGO Wacława Juliana syna Franciszka:

1. Pistolet „BRAUNING" Nr 2 – Nr 244073, do niego 4 naboje
2. Pistolet „BRAUNING" Nr 1 – Nr 196631, do niego 16 naboi
3. Indywidualne pakiety sanitarne 6 sztuk
4. Torba polowa skórzana

как вещи, являющиеся вещественными доказательствами приобщить к следственному делу, но в виду их громоздкости до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6-й армии.

Из'ятые у него-же документы:

1. Разных фотокарточек – 6 шт.
2. Записных книжек – 2 шт.

как не имеющие никакого отношения к делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые у него-же:

1. 3 книжки автобусных билетов
2. 124 руб. денег, принадлежащих Бжуховицкому отделению Львовской автобусной станции, возвратить последней.

Из'ятый у БУРЯКЕВИЧА Яна Станиславовича пулемет № 173-Н, хранящийся в виду своей громоздкости в Львовском РО НКВД, как вещественное доказательство приобщить к следственному делу.

Из'ятый в Бжуховицком лесу деревянный ящик с 657 (шестьсот пятьдесят семью) патронами к польскому карабину и четырьмя магазинами к польскому ручному пулемету с 20-тю патронами в каждом, принадлежащих обвиняемому ВАЛИЦЕ Королю Оскаровичу, как вещественное доказательство – приобщить к следственному делу, но в виду его громоздкости до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6-й армии.

Из'ятый в Бжуховицком парке, возле скамейки железный ящик принадлежавший обвиняемому РОРАТУ Юлиану Францишковичу с 302 патронами к польскому карабину, как вещдоказательство, приобщить к следственному делу, но в виду его громоздкости до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6-й армии.

Из'ятые вещи у него-же:

1. Боевой патрон к польскому карабину
2. Гильза от патрона
3. Топографические военные карты (польские) 1 пачка
4. Военная фуражка

как предметы, являющиеся вещественными доказательствами приобщить к следственному делу, но в виду их громоздкости до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6-й армии.

Из'ятые у него-же документы:

1. Две книги
2. Конверт с фотографиями и перепиской

как не имеющие никакого отношения к делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6-й армии.

jako przedmioty będące dowodami rzeczowymi dołączyć do sprawy śledczej, ale z powodu ich rozmiarów do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane dokumenty:

1. Fotografie różne – 6 szt.
2. Notatniki – 2 szt.

jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane wyżej wymienionemu:

1. 3 bloczki biletów autobusowych
2. 124 ruble należące do brzuchowickiego oddziału lwowskiej stacji autobusowej – zwrócić tej ostatniej.

Skonfiskowany BURAKIEWICZOWI Janowi synowi Stanisława karabin maszynowy Nr 173-N przechowywany ze względu na rozmiary w lwowskim RO NKWD, jako dowód rzeczowy dołączyć do sprawy śledczej.

Skonfiskowaną w lesie brzuchowickim drewnianą skrzynię zawierającą 657 (sześćset pięćdziesiąt siedem) naboi do polskiego karabinu oraz cztery magazynki do polskiego ręcznego karabinu maszynowego z 20 nabojami w każdym, należące do oskarżonego WALICY Karola syna Oskara, jako dowody rzeczowe dołączyć do sprawy śledczej, ale z uwagi na ich rozmiary do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowaną w brzuchowickim parku, koło ławki, żelazną skrzynkę należącą do oskarżonego RORATA Juliana syna Franciszka zawierającą 302 naboje do polskiego karabinu, jako dowód rzeczowy dołączyć do sprawy śledczej, ale z uwagi na jej rozmiary do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane wymienionemu wyżej:

1. Nabój bojowy do polskiego karabinu
2. Gilza od naboju
3. Topograficzne mapy wojskowe (polskie) 1 paczka
4. Furażerka wojskowa

jako przedmioty będące dowodami rzeczowymi dołączyć do sprawy śledczej, ale z powodu ich rozmiarów do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane jemu dokumenty:

1. Dwie książki
2. Koperta z fotografiami i korespondencją

jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Из'ятый у КАЛИЧИНСКОГО Юзефа Андреевича пистолет польского образца и 30 шт. патрон к нему, хранящийся в виду своей громоздкости в АХО УРКМ НКВД ЛО, приобщить к следственному делу, как вещдоказательство.

Из'ятый при обыске и аресте ДМИТРИШИНА Марьяна Михайловича – пистолет „БРАУНИНГ" второй номер за № 46443 патрон к нему 24 шт., как вещественное доказательство приобщить к следственному делу, но в виду их громоздкости до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые у него-же:

1. Разная переписка и фотокарточки

как не имеющие никакого отношения к делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятый при обыске и аресте ДЗЕЛЕНДЖАКА Евгения Яновича пистолет „БРАУНИНГ" № 2 за № 290419 к нему 2 обоймы и 10 патронов, принадлежащие обвиняемому ДЗЕЛЕНДЖАКУ Казимиру Яновичу, как вещдоказательство приобщить к следственному делу, но в виду громоздкости до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые у последнего документы:

1. Записные книжки – 5 шт.
2. Фотокарточки – 2 шт.
3. Личная переписка – 4 листа
4. Польские злоты в бумажных купюрах на сумму 37 злотых

а у ДЗЕЛЕНДЖАКА Евгения 2 листа лич. переписки, [a]как[a] документы не имеющие никакого отношения к делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые при обыске и аресте ШИПЕРА Юлиана Кролевича разные яды в 5-ти баночках, являющиеся вещдоказательствами сдать в лабораторию для исследования и экспертизы заключения которой приобщить к делу. Яды сдать в санчасть УНКВД по ЛО.

Из'ятые у него-же документы:

1. Разная переписка на 30 листах
2. Фотокарточки 26 шт.
3. Значок ОЗН 1 шт.
4. 2 топографические карты туриста

как не имеющие никакого отношения к делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые при обыске и аресте – ПАВЧУКА Петра Григорьевича 2 мотка телефонного кабеля, как предметы являющиеся вещественными доказа-

Skonfiskowany KALECZYŃSKIEMU Józefowi synowi Andrzeja pistolet typu polskiego i do niego 30 sztuk naboi, przechowywane z uwagi na rozmiary w ACHO URKM NKWD LO, dołączyć do sprawy śledczej jako dowody rzeczowe.

Skonfiskowany podczas rewizji i aresztowania DMITRYSZYNA Mariana syna Michała pistolet „BRAUNING" numer drugi o Nr 46443 oraz do niego 24 sztuk naboi, jako dowód rzeczowy dołączyć do sprawy śledczej, ale z powodu rozmiarów do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane powyższemu:

1. Różna korespondencja i fotografie

jako nie mające znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowany podczas rewizji i aresztowania DZIELEŃDZIAKA Eugeniusza syna Jana pistolet „BRAUNING" Nr 2 o Nr 290419, do niego 2 magazynki i 10 naboi należące do oskarżonego DZIELEŃDZIAKA Kazimierza syna Jana, jako dowody rzeczowe dołączyć do sprawy śledczej, ale z powodu ich rozmiarów do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane temu ostatniemu dokumenty:

1. Notatniki – 5 szt.
2. Fotografie – 2 szt.
3. Korespondencja osobista – 4 kartki
4. Polskie złote w banknotach na sumę 37 złotych

oraz u DZIELEŃDZIAKA Eugeniusza – 2 kartki korespondencji osobistej, [a]-jako-[a] dokumenty nie mające żadnego znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane podczas rewizji i aresztowania SZYPERA Juliana syna Karola różne trucizny w 5 słoiczkach będące dowodem rzeczowym, oddać do laboratorium dla zbadania i ekspertyzy, a wnioski z ekspertyzy dołączyć do sprawy. Trucizny oddać do oddziału sanitarnego UNKWD LO.

Skonfiskowane jemu dokumenty:

1. Różna korespondencja na 30 kartkach
2. Fotografie – 26 szt.
3. Znaczek OZN 1 szt.
4. 2 turystyczne mapy topograficzne

jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane podczas rewizji i aresztowania PAWCZUKA Piotra syna Grzegorza 2 zwoje kabla telefonicznego, jako przedmioty będące dowodem rzeczowym dołączyć do sprawy śledczej, ale z powodu rozmiarów do czasu

льствами, приобщить к следственному делу, но ввиду их громоздкости до решения суда, сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые при обыске и аресте – ЧУДЯКА Короля Дмитриевича один моток телефонного кабеля и малая военная лопата, как предметы являющиеся вещественными доказательствами, приобщить к следственному делу, но ввиду их громоздкости до решения суда, сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые у него же документы:

1. Разн. фотокарточ. 10 шт.
2. Деньги польские (злоты) в бумажных купюрах в сумме 157 ЗЛ.
3. Деньги польские злоты, белого металла, в сумме 67 зл.

как не имеющие никакого отношения к следственному делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 арм.

Из'ятые при обыске и аресте – КАЛИТОВСКОГО Казимира Яновича документы:

1. Переписка на 5 листах к-р содерж.
2. Военная литература 15 книг
3. Военная литература 1 книга
4. Топографические военные карты (польские) 11 шт.

являющиеся вещественными доказательствами, приобщить к следственному делу, но последние три предмета, в виду их громоздкости до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятый при обыске и аресте – КОВАЛЬСКОЙ Кристины Владимировны значек „польського белого орла" являющийся вещ. доказательством приобщить к следственному делу.

Из'ятые у нее же документы:

1. Коробка со снимками на пленке
2. Записная книжка
3. Тетрадь с заметками
4. Штамб с набором букв
5. Разная переписка на 5 листах
6. Ж.д. бил. 2

как не имеющие никакого отношения к делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 арм.

Из'ятый при обыске и аресте – ВЕЧОРИКА Павла Эдуардовича бинокль (польский) 6х24 за № 743512, как предмет являющийся вещественным доказательством приобщить к следственному делу, но в виду их громоздкости до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6-й армии.

Из'ятые у него же документы:

1. Разных бумаг 1 пакет
2. Фотокарточек 14 шт.

decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane podczas rewizji i aresztowania CZUDIAKA Karola syna Dymitra 1 zwój kabla telefonicznego i łopatka wojskowa, jako przedmioty będące dowodami rzeczowymi dołączyć do sprawy śledczej, ale z powodu ich rozmiarów do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane jemu dokumenty:

1. Różne fotografie – 10 szt.
2. Polskie pieniądze (złote) w banknotach na sumę 157 zł.
3. Pieniądze, polskie złote z białego metalu, w sumie 67 zł.

jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy śledczej, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane podczas rewizji i aresztowania KALITOWSKIEGO Kazimierza syna Jana dokumenty:

1. Korespondencja na 5 kartkach o treści k-r
2. Literatura wojskowa 15 książek
3. Literatura wojskowa 1 książka
4. Wojskowe mapy topograficzne (polskie) 11 szt.

będące dowodami rzeczowymi dołączyć do sprawy śledczej, ale ostatnie trzy przedmioty z uwagi na ich rozmiary, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowany podczas rewizji i aresztowania KOWALSKIEJ Krystyny córki Włodzimierza znaczek „polskiego orła białego" będący dowodem rzeczowym, dołączyć do sprawy śledczej.

Skonfiskowane u niej dokumenty:

1. Pudełko ze zdjęciami na filmie
2. Notatnik
3. Zeszyt z notatkami
4. Matryca z zestawem liter
5. Różna korespondencja na 5 kartkach
6. Bilety kolejowe 2

jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowaną podczas rewizji i aresztowania WIECZORKA Pawła syna Edwarda lornetkę (polską) 6x24 o Nr 743512, jako przedmiot będący dowodem rzeczowym dołączyć do sprawy, ale z powodu rozmiarów do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane jemu dokumenty:

1. Różne papiery 1 paczka
2. Fotografie 14 szt.

3. Молитвенник 1

4. Бумажник кожанный

как не имеющие никакого отношения к делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятый при обыске и аресте – КРУЛИКОВСКОГО Тадеуша Людвиговича бинокль военный-польский 6х30 за № 80150, как вещдоказательство приобщить к следственному делу, но в виду его громоздкости до решения суда сдать в камеру на хранение вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые у него же вещи:

1. Штамп организации ЗХП – 1 шт.
2. Печать –"– –"– – 1 шт.
3. Записная книжка –"– – 1 шт.
4. Бланки организации –"– – 22 шт.
5. Карта туриста – 120 шт.
6. Карта и личитель для ж.д. – 2 шт.

как не имеющие никакого отношения к делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые у ЧУДЯКА Тадеуша Дмитриевича предметы:

1. Ракета 1 шт.
2. Обойма от пистолета „БРАУНИНГ" № 2 – 1 шт.
3. Штык для винтовки
4. Кожух руж. принадлежности

являющиеся вещественными доказательствами, приобщить к следственному делу, но в виду их громоздкости до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые у него же документы:

1. Разная переписка на 7 листах
2. 2 тетради на списанных 79 листах

как не имеющие никакого отношения к делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые при обыске и аресте – ВАЛИЦЫ Оскара Яновича военная каска, как предмет являющийся вещественным доказательством приобщить к делу, но в виду его громоздкости до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятую у него же личную переписку не имеющую никакого отношения к делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые при обыске и аресте – ХОРОНЖЕ Иосифа Яновича пишущая машинка „РЕМИНГТОН", как предмет являющийся вещественным доказательством приобщить к следственному делу, но в виду его громозд-

3. Modlitewnik 1
4. Portfel skórzany

jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowaną podczas rewizji i aresztowania KRÓLIKOWSKIEGO Tadeusza syna Ludwika lornetkę wojskową – polską 6x30 o Nr 80150, jako dowód rzeczowy dołączyć do sprawy śledczej, ale z powodu jej rozmiarów do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane u niego przedmioty:

1. Stempel organizacji ZHP – 1 szt.
2. Pieczątka –"– –"– – 1 szt.
3. Notatnik –"– –"– – 1 szt.
4. Blankiety organizacji –"– – 22 szt.
5. Mapa turystyczna – 120 szt.
6. Mapa i *liczitiel* [?] dla kolei – 2 szt.

jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane CZUDIAKOWI Tadeuszowi synowi Dymitra przedmioty:

1. Rakieta 1 szt.
2. Magazynek do pistoletu „BRAUNING" Nr 2 – 1 szt.
3. Bagnet do karabinu
4. Pokrowiec na broń

będące dowodami rzeczowymi dołączyć do sprawy, ale z powodu ich rozmiarów do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane jemu dokumenty:

1. Różna korespondencja na 7 kartkach
2. 2 zeszyty z zapisanymi 79 kartkami

jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowany podczas rewizji i aresztowania WALICY Oskara syna Jana hełm wojskowy, jako przedmiot będący dowodem rzeczowym dołączyć do sprawy, ale z powodu jego rozmiarów do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowaną u niego korespondencję osobistą, jako nie mającą żadnego znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowaną podczas rewizji i aresztowania CHORĄŻEGO Józefa syna Jana maszynę do pisania „REMINGTON" jako przedmiot będący dowodem rzeczowym dołączyć do sprawy śledczej, ale z powodu jej rozmiarów

кости до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые у него же вещи:

1. 2 польских печати
2. Разные фотокарточки – 7 шт.
3. Разная переписка на 10 листах
4. Книг разных 11 шт.
5. Крест в кругу 1 шт.

как не имеющие никакого отношения к делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые у КОВАЛЬСКОГО Владимира Владимировича предметы:

1. Фотоаппарат
2. Фотокарточки 4 шт.
3. Разная переписка 3 листа
4. 2 брошюры
5. 2 географических карт
6. Прибор для письма

неимеющие никакого отношения к делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые у ЛИСЕЦКОГО Юзефа Андреевича предметы:

1. Три нарукавных повязки (одна красно-желтая, 2 красно-белые)
2. Фотокарточки – 6 шт.
3. Открытка – 1 шт.
4. Фотоаппарат – 1 шт.

неимеющие никакого отношения к делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

Из'ятые у КАСПЕРСКОГО Михаила Францевича документы:

1. Визитная карточка 1 шт.
2. Записная книжка – 1 шт.
3. Конверт с адресом – 1 шт.
4. Открытка – 1 шт.
5. Договор на польском языке
6. Письмо на полтора листах

как неимеющие никакого отношения к следственному делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 арм.

Из'ятые у МИЩИШИНА Марьяна Иосифовича предметы:

1. Маленьких пружинок 12 шт.
2. Переписка на 2-х листах
3. Фотокарточки 5 шт.

как неимеющие никакого отношения к следственному делу, до решения суда сдать на хранение в камеру вещдоков ОО НКВД 6 армии.

do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane u niego przedmioty:

1. 2 polskie pieczątki
2. Różne fotografie – 7 szt.
3. Różna korespondencja na 10 kartkach
4. Książki różne – 11 szt.
5. Krzyż w kole – 1 szt.

jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane KOWALSKIEMU Włodzimierzowi synowi Włodzimierza przedmioty:

1. Aparat fotograficzny
2. Fotografie 4 szt.
3. Różna korespondencja na 3 kartkach
4. 2 broszury
5. 2 mapy geograficzne
6. Przybory do pisania

jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane LISIECKIEMU Józefowi synowi Andrzeja przedmioty:

1. Trzy opaski na rękaw (jedna czerwono-żółta, 2 czerwono-białe)
2. Fotografie – 6 szt.
3. Pocztówka – 1 szt.
4. Aparat fotograficzny – 1 szt.

jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane KASPERSKIEMU Michałowi synowi Franciszka dokumenty:

1. Wizytówka – 1 szt.
2. Notatnik – 1 szt.
3. Zaadresowana koperta – 1 szt.
4. Pocztówka – 1 szt.
5. Umowa w języku polskim
6. List na półtorej kartki

jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy śledczej, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Skonfiskowane MISZCZYSZYNOWI Marianowi synowi Józefa przedmioty:

1. Maleńkie sprężynki 12 szt.
2. Korespondencja na 2 kartkach
3. Fotografie 5 szt.

Расписки о принятии на хранение перечисленных в настоящем постановлении вещей, приобщить к следственному делу.

СЛЕДОВАТЕЛЬ ОСОБОГО ОТДЕЛА НКВД 6 АРМИИ
СЕРЖАНТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ (—) (ЯРМОЛЕНКО)

„УТВЕРЖДАЮ"
ЗАМ. НАЧАЛЬНИКА ОСОБОГО ОТДЕЛА НКВД 6 АРМИИ
ЛЕЙТЕНАНТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ (—) (КОЧЕТКОВ)

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
(о приостановлении дела)

1940 г. мая 23 дня. г. Львов.

Я, следователь ОО НКВД 6-й армии – сержант госбезопасности ЯРМОЛЕНКО, рассмотрев следственное дело № 1158 по обвинению КАЛИТОВСКОГО Казимира Яновича[34] – 1921 года рождения, поляк, уроженец и житель села Брухоницы,

НАШЕЛ:

КАЛИТОВСКИЙ Казимир проходит по делу, как участник контрреволюционно-повстанческой организации „ПОВ", к моменту окончания следствия КАЛИТОВСКИЙ заболел, находится на излечении в санчасти тюрьмы № 1. Согласно полученной справки КАЛИТОВСКИЙ нуждается в исследовании психического состояния его здоровья.

На основании вышеизложенного,

ПОСТАНОВИЛ:

Материал следствия на КАЛИТОВСКОГО Казимира Яновича из следдела [№] 1158 выделить в отдельное производство. Следствие по делу КАЛИТОВСКОГО Казимира Яновича дальнейшим производством приостановить до выздоровления последнего.

СЛЕДОВАТЕЛЬ ОО НКВД 6 АРМИИ
СЕРЖАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ (—) (ЯРМОЛЕНКО)

„УТВЕРЖДАЮ"
ЗАМ. НАЧАЛЬНИКА ОО НКВД 6 АРМИИ
ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ (—) (КОЧЕТКОВ)

---

jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy śledczej, do czasu decyzji sądu oddać na przechowanie do magazynu dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii.

Pokwitowanie odbioru na przechowanie wymienionych w niniejszym postanowieniu przedmiotów dołączyć do sprawy śledczej.

ŚLEDCZY ODDZIAŁU SPECJALNEGO NKWD 6 ARMII
SIERŻANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWOWEGO (—) (JARMOLENKO)

„ZATWIERDZAM"
ZAS[TĘPCA] NACZELNIKA ODDZIAŁU SPECJALNEGO NKWD 6 ARMII
LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWOWEGO (—) (KOCZETKOW)

POSTANOWIENIE
(o wstrzymaniu sprawy)

Dnia 23 maja 1940 r. m. Lwów.

Ja, śledczy OO NKWD 6 Armii, sierżant bezpieczeństwa państ[wowego] JARMOLENKO, po zapoznaniu się ze sprawą śledczą Nr 1158 z oskarżenia KALITOWSKIEGO Kazimierza syna Jana[34], ur. w 1921 r., Polaka, urodzonego i zamieszkałego we wsi Brzuchowice

STWIERDZIŁEM:

KALITOWSKI Kazimierz występuje w sprawie jako członek kontrrewolucyjno-powstańczej organizacji „POW", przed zakończeniem śledztwa KALITOWSKI zachorował i przebywa na leczeniu w jednostce sanitarnej Więzienia Nr 1. Z otrzymanej informacji wynika, że KALITOWSKI wymaga przebadania stanu jego zdrowia psychicznego.

Na podstawie powyższego

POSTANOWIŁEM:

Materiały śledztwa dotyczące KALITOWSKIEGO Kazimierza syna Jana wyodrębnić ze sprawy śledczej [Nr] 1158 w osobne postępowanie. Śledztwo w sprawie KALITOWSKIEGO Kazimierza syna Jana wstrzymać do jego wyzdrowienia.

ŚLEDCZY OO NKWD 6 ARMII
SIERŻANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO] (—) (JARMOLENKO)

„ZATWIERDZAM"
ZAS[TĘPCA] NACZELNIKA OO NKWD 6 ARMII
LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO] (—) (KOCZETKOW)

„УТВЕРЖДАЮ"
НАЧ ОО НКВД 6 АРМИИ
КАПИТАН ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
(—) (ВЯЗЕМСКИЙ)
„25" V. 1940 г.

По следственному делу № 1158

ОБВИНИТЕЛЬНОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ

по обвинению КАЛИТОВСКОГО Яна Францишковича, КОВАЛЬСКОГО Владимира Владимировича, ХОРОНЖЭ Иосифа Яновича, ВАЛИЦА Оскара Яновича, ШИПЕРА Юлиана Карловича, ДМИТРИШИНА Марьяна Михайловича, ПАВЧУКА Петра Григорьевича, КАЛИТОВСКОГО Юлия-Вацлава Францишковича, ВЕЧЕРОКА Павла Эдуардовича, БУРЯКЕВИЧА Яна Станиславовича, РОРАТА Юлиана Францишковича, МИЩИШИНА Марьяна Иосифовича, ЧАЙКОВСКОГО Яна Юзефовича, КАЛИЧИНСКОГО Францишека Андреевича, КОВАЛЬСКОЙ Крестины Владимировны, ЧУДЯКА Кароля Дмитриевича, ВАЛИЦА Кароля Оскаровича, ДЗЕЛЕНДЖАКА Казимира Яновича, ДЗЕЛЕНДЖАКА Евгена Ивановича, КАСПЕРСКОГО Михаила Францевича, ЛЕСЕВСКОГО Иосифа Андреевича, ЛЕПАКА Эдварда Адамовича, КАЛИЧИНСКОГО Иосифа Андреевича – в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-2, 54-11 УК УССР; ДУБРОВА Владимира Михайловича по ст.ст. 19-54-2, 54-11 УК УССР; КРУЛИКОВСКОГО Тадеуша Людвиковича, ЧУДЯКА Тадеуша Дмитриевича, ШМИДТА Адама Адамовича по ст.ст. 54-12 УК УССР.

В Особый Отдел НКВД 6-й армии поступили данные о том, что в с. Бжуховицы Львовского района существует нелегальная контрреволюционная организация, которая ведет подготовку вооруженного восстания против советской власти с целью реставрации капиталистического строя и что ее участники производят вербовочную работу в эту организацию, приобретают и хранят огнестрельное оружие для повстанческих целей.

На основании этих материалов в период конца марта и начала апреля месяцев 1940 г. были арестованы КАЛИТОВСКИЙ Ян Францишкович, КОВАЛЬСКИЙ Владимир Владимирович, ХОРОНЖЭ Иосиф Янович, ВАЛИЦА Оскар Янович, ШИПЕР Юлиан Карлович, ДМИТРИШИН Марьян Михайлович, ПАВЧУК Петр Григорьевич, КАЛИТОВСКИЙ

„ZATWIERDZAM" Do sprawy śledczej Nr 1158
NACZ[ELNIK] OO NKWD 6 ARMII
KAPITAN BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (WIAZIEMSKIJ)
„25" V 1940 r.

WNIOSEK OSKARŻAJĄCY

Z oskarżenia KALITOWSKIEGO Jana syna Franciszka, KOWALSKIEGO Włodzimierza syna Włodzimierza, CHORĄŻEGO Józefa syna Jana, c-WALICY-c Oskara syna Jana, SZYPERA Juliana syna Karola, c-DMITRYSZYNA-c Mariana syna Michała, PAWCZUKA Piotra syna Grzegorza, KALITOWSKIEGO Juliana Wacława syna Franciszka, c-WIECZORKA-c Pawła syna Edwarda, c-BURAKIEWICZA-c Jana syna Stanisława, RORATA Juliana syna Franciszka, MISZCZYSZYNA Mariana syna Józefa, CZAJKOWSKIEGO Jana syna Józefa, KALECZYŃSKIEGO Franciszka syna Andrzeja, KOWALSKIEJ Krystyny córki Włodzimierza, CZUDIAKA Karola syna Dymitra, c-WALICY-c Karola syna Oskara, c-DZIELEŃDZIAKA-c Kazimierza syna Jana, -cDZIELEŃDZIAKA-c Eugeniusza syna Jana, KASPERSKIEGO Michała syna Franciszka, LISIECKIEGO Józefa syna Andrzeja, LEPAKA Edwarda syna Adama, KALECZYŃSKIEGO Józefa syna Andrzeja o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2, 54-11 KK USRS; DUBROWY Włodymyra syna Mychajła [o przestępstwa przewidziane] art. art. 19-54-2, 54-11 KK USRS; KRÓLIKOWSKIEGO Tadeusza syna Ludwika, CZUDIAKA Tadeusza syna Dymitra, SZMIDTA Adama syna Adama art. art. 54-12 KK USRS.

Do Oddziału Specjalnego NKWD 6 Armii wpłynęły informacje, że we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego istnieje nielegalna organizacja kontrrewolucyjna, która przygotowuje powstanie zbrojne przeciwko władzy sowieckiej w celu restauracji ustroju kapitalistycznego i że jej członkowie prowadzą działalność werbunkową do tej organizacji, zdobywają i przechowują broń palną dla celów powstańczych.

Na podstawie tych materiałów, w okresie od końca marca do początków kwietnia 1940 r. zostali aresztowani: KALITOWSKI Jan syn Franciszka, KOWALSKI Włodzimierz syn Włodzimierza, CHORĄŻY Józef syn Jana, WALICA Oskar syn Jana, SZYPER Julian syn Karola, DMITRYSZYN Marian syn Michała, PAWCZUK Piotr syn Grzegorza, KALITOWSKI Julian

Юлий-Вацлав Францишкович, ВЕЧЕРОК Павел Эдуардович, БУРЯКЕВИЧ Ян Станиславович, ДУБРОВА Владимир Михайлович, РОРАТ Юлиан Францишкович, МИЩИШИН Марьян Иосифович, ЧАЙКОВСКИЙ Ян Юзефович, КАЛИЧИНСКИЙ Францишек Андреевич, КОВАЛЬСКАЯ Крестина Владимировна, ЧУДЯК Кароль Дмитриевич, ВАЛИЦА Кароль Оскарович, ДЗЕЛЕНДЖАК Казимир Янович, КРУЛИКОВСКИЙ Тадеуш Людвигович, ДЗЕЛЕНДЖАК Евген Иванович, ЧУДЯК Тадеуш Дмитриевич, КАСПЕРСКИЙ Михаил Францевич, ЛЕСЕВСКИЙ Иосиф Андреевич, ЛЕПАК Эдвард Адамович, КАЛИЧИНСКИЙ Иосиф Андреевич, ШМИДТ Адам Адамович, и привлечены по настоящему делу в качестве обвиняемых. Во время ареста указанных лиц было из'ято: пулеметов ручных – 1, с 4-мя магазинами, карабинов – 1, патрон боевых к ним – 1065 шт., штыков от винтовки – 3, пистолетов разных систем – 5, и 84 – патроны к ним, пороху 2 коробки по 30 зарядов в каждой, ракет – одна. Сильнодействующие яды в пяти банках.

Следствием установлено:

Остатками офицерства и крупными чинами бывшего польского государства на территории Западных областей УССР была заложена контрреволюционная повстанческая организация, именовавшая себя „польской организацией войсковой" – „ПОВ". Свою деятельность она увязывала с паралельно существовавшей организацией „Союз вооруженной борьбы" – [a-]„ZWZ"[-a] [35], цели и задачи которых сводились к активной контрреволюционной деятельности против Советской власти за восстановление буржуазных порядков путем вооруженного восстания.

(л.д. т. I: 14, 17, 27, 28)

В декабре месяце 1939 года одним из представителей руководства „ПОВ", находившегося в г. Львове офицером бывш. польской армии „БОЛЕКОМ" (псевдоним) была проведена первоначальная работа по созданию организации в с. Бжуховицы. Им был завербован обвиняемый по настоящему делу КАЛИТОВСКИЙ Ян – бывший плютоновый польской армии, оборонец г. Львова – легионер, который получил задание создать так называемую „кампанию" „ПОВ" в этом селе, а также в близлежащих селах Голоски, Лончки и др.

(л.д. т. I стр. 14, 28, 101, 102)

Обв. КАЛИТОВСКИЙ Ян интенсивно приступил к выполнению указаний „БОЛЕКА" и создав эту „кампанию" в с. Бжуховицы и близнаходящихся селах, которую построил по системе: „кампания" состояла из 4-х „плютонов", каждый „плютон" имел 4 „дружины", в отдельности этими подразделениями руководили так называемые „коменданты". Обв. КАЛИТОВСКИЙ Ян в декабре 1939 года завербовал в организацию обв. КАСПЕРСКОГО Михаила, которого назначил своим заместителем,

Wacław syn Franciszka, WIECZOREK Paweł syn Edwarda, BURAKIEWICZ Jan syn Stanisława, DUBROWA Włodymyr syn Mychajła, RORAT Julian syn Franciszka, MISZCZYSZYN Marian syn Józefa, CZAJKOWSKI Jan syn Józefa, KALECZYŃSKI Franciszek syn Andrzeja, KOWALSKA Krystyna córka Włodzimierza, CZUDIAK Karol syn Dymitra, WALICA Karol syn Oskara, DZIELEŃDZIAK Kazimierz syn Jana, KRÓLIKOWSKI Tadeusz syn Ludwika, DZIELEŃDZIAK Eugeniusz syn Jana, CZUDIAK Tadeusz syn Dymitra, KASPERSKI Michał syn Franciszka, LISIECKI Józef syn Andrzeja, LEPAK Edward syn Adama, KALECZYŃSKI Józef syn Andrzeja, SZMIDT Adam syn Adama i pociągnięci do odpowiedzialności w niniejszej sprawie w charakterze oskarżonych. Podczas aresztowania wymienionych osób skonfiskowano: ręczny karabin maszynowy – 1 z 4 magazynkami, karabin – 1 z 1065 sztukami naboi, bagnetów na karabiny – 3, pistoletów różnych typów – 5 z 81 nabojami, proch – 2 pudełka po 30 ładunków w każdym, rakieta – jedna. Silnie działające trucizny w pięciu słoikach.

Śledztwo ustaliło:

Na terenach zachodnich obwodów USRS została utworzona przez resztki oficerów i urzędników byłego państwa polskiego kontrrewolucyjna organizacja powstańcza, mianująca się „polską organizacją wojskową" – „POW". W swej działalności związana była jednocześnie z istniejącą organizacją „Związek Walki Zbrojnej" – [a-]„ZWZ"[-a] [35], której cele i zadania sprowadzały się do aktywnej działalności kontrrewolucyjnej skierowanej przeciwko władzy sowieckiej w celu przywrócenia porządków burżuazyjnych drogą powstania zbrojnego.

(k.s. t. I: 14, 17, 27, 28)

W grudniu 1939 roku jeden z przedstawicieli kierownictwa „POW" znajdującego się w m. Lwowie, oficer był[ej] armii polskiej „BOLEK" (pseudonim) przeprowadził wstępne działania w celu utworzenia organizacji we w[si] Brzuchowice. Zwerbowany przez niego oskarżony w niniejszej sprawie KALITOWSKI Jan, były plutonowy armii polskiej, obrońca m. Lwowa, legionista otrzymał zadanie utworzenia tak zwanej „kompanii" „POW" w tej wsi oraz w pobliskich wsiach Hołoski, Łączki i in[nych].

(k.s. t. I str. 14, 28, 101, 102)

Osk[arżony] KALITOWSKI Jan z energią przystąpił do wykonania poleceń „BOLKA" i utworzył wspomnianą „kompanię" w Brzuchowicach i w pobliskich wsiach. Zbudowana została na następujących zasadach: „kompania" składała się z 4 „plutonów", każdy „pluton" miał 4 „drużyny", każdym takim pododdziałem dowodził tak zwany „komendant". Osk[arżony] KALITOWSKI Jan w grudniu 1939 roku zwerbował do organizacji osk[arżonego] KASPERSKIEGO Michała, którego mianował swoim zastępcą, oskar-

обвиняемых МИЩИШИНА Марьяна, ВАЛИЦА Оскара, ЛЕПАКА Эдварда, ДЗЕЛЕНДЖАКА Казимира, ЧАЙКОВСКОГО Яна и назначил их „комендантами" „плютонов", своего брата обвиняемого КАЛИТОВСКОГО Вацлава определил „комендантом дружины" и подчинил его завербованому ЛЕПАКУ Эдварду. Для обеспечения связи, снабжения продуктами и оказания медицинской помощи участникам организации в период намечаемого восстания обв. КАЛИТОВСКИЙ Ян завербовал обвиняемых: ХОРОНЖЭ Иосифа, ПАВЧУКА Петра, ЧУДЯКА Кароля, ЛИСЕЦКОГО Иосифа и БУРЯКЕВИЧА Яна.

(л.д. т. I. 14, 15, 37, об., 38, 39, 40, 58, 59)

Перед завербованными в организацию лицами обв. КАЛИТОВСКИМ Яном была поставлена задача приобретать оружие и производить вербовки новых лиц в „ПОВ". Лично КАЛИТОВСКИЙ Ян имел у себя карабин со штыком и 25 шт. патронов к нему.

(л.д. т. I. 7, 37–39, 247)

В целях конспирации проводимой антисоветской работы организация „ПОВ" строилась по принципу „троек" и „пятерок" для того, чтобы участники ее друг друга знали только в пределах этой структуры, что обеспечило бы организацию от полного провала, в случае ареста отдельных ее участников.

В этих же целях конспирации члены организации имели клички. Так: КАЛИТОВСКИЙ Ян имел псевдоним „МАЛЬСКИ", приходившие из г. Львова представители штаба имели клички: „СТЕПАНСКИЙ", „ВАСИЛЕВСКИЙ", „БОЛЕК" и др.[36]

В декабре 1939 года по указаниям „БОЛЕКА" обв. КАЛИТОВСКИЙ Ян связался с членом штаба „ПОВ" „СТЕФАНСКИМ" (псевдоним), он же „ВАСИЛЕВСКИЙ", настоящая фамилия ФИШЕР, под руководством которого в дальнейшем и проводил всю контрреволюционную работу до дня своего ареста.

(л.д. т. I 14, 28, 82, 151, 152)

Свою практическую контрреволюционную деятельность обв. КАЛИТОВСКИЙ Ян, как „комендант" кампании „ПОВ" в с. Бжуховицы контактировал с деятельностью кампании „ПОВ" в с. Жесна-Польска, возглавляемой бывш. ст. сержантом польской армии, имевшим кличку „ЛИС" – ЦЮПАКОМ Романом (арестован, обвиняется по другому делу). Связь обв. КАЛИТОВСКОГО Яна с ЦЮПАКОМ Романом по делам организации осуществлялась лично и через связного БРАЙТЕРА Вацлава Гилибальдовича[37] (привлечен вместе с ЦЮПАКОМ по другому делу). Указанная „кампания" „ПОВ" в период вооруженного восстания против Советской власти по заданиям штаба руководства „ПОВ", должна была действовать об'единенно, имея отличительный знак организации – нарукавные повязки красно-белого цвета с черной поперечной полоской.

(л.д. т. I стр. 49–52, 126, 127, 134–136, 148)

żonych MISZCZYSZYNA Mariana, WALICĘ Oskara, LEPAKA Edwarda, DZIELEŃDZIAKA Kazimierza, CZAJKOWSKIEGO Jana, których mianował „komendantami" „plutonów", zaś swego brata oskarżonego KALITOWSKIEGO Wacława wyznaczył „komendantem drużyny" i podporządkował zwerbowanemu LEPAKOWI Edwardowi. Dla zapewnienia członkom organizacji łączności, zaopatrzenia w żywność, pomocy medycznej w czasie planowanego powstania, osk[arżony] KALITOWSKI Jan zwerbował: CHORĄŻEGO Józefa, PAWCZUKA Piotra, CZUDIAKA Karola, LISIECKIEGO Józefa i BURAKIEWICZA Jana.

(k.s. t. I. 14, 15, 37 odwrotka, 38, 39, 40, 58, 59)

Osk[arżony] KALITOWSKI Jan postawił przed zwerbowanymi do organizacji osobami zadanie gromadzenia broni i werbunku nowych osób do „POW". Sam KALITOWSKI Jan miał u siebie karabin z bagnetem i do niego 25 szt. naboi.

(k.s. t. I.: 7, 37–39, 247)

W celu zakonspirowania prowadzonej działalność antysowieckiej, organizacja „POW" została zbudowana na zasadzie „trójek" i „piątek", tak aby jej członkowie znali się wzajemnie tylko w obrębie tej struktury, co miało ustrzec organizację od całkowitej wsypy w razie aresztowania poszczególnych członków.

Również w celach konspiracyjnych wielu członków posiadało pseudonimy. I tak: KALITOWSKI Jan miał pseudonim „MALSKI", przedstawiciele sztabu, którzy przybywali z m. Lwowa mieli pseudonimy: „STEFAŃSKI", „WASILEWSKI", „BOLEK" i in[ne].[36]

W grudniu 1939 roku na polecenie „BOLKA" osk[arżony] KALITOWSKI Jan nawiązał łączność z członkiem sztabu „POW" „STEFAŃSKIM" (pseudonim) *on-że* „WASILEWSKI" prawdziwe nazwisko FISZER i pod jego kierownictwem prowadził całą działalność kontrrewolucyjną aż do chwili aresztowania.

(k.s. t. I. 14, 28, 82, 151, 152)

W swej praktycznej działalności kontrrewolucyjnej osk[arżony] KALITOWSKI Jan jako „komendant" kompanii „POW" we w[si] Brzuchowice współpracował z był[ym] st[arszym] sierżantem armii polskiej o pseudonimie „LIS" – CIUPAKIEM Romanem (aresztowany, oskarżony w innej sprawie), który stał na czele kompanii „POW" we w[si] Rzęsna Polska. Osk[arżony] KALITOWSKI Jan i CIUPAK Roman kontaktowali się w sprawach organizacji zarówno osobiście, jak i przez łącznika BRAJTERA Wacława syna Wilibalda[37] (pociągnięty do odpowiedzialności razem z CIUPAKIEM w innej sprawie). Wspomniana „kompania" „POW" miała wystąpić w czasie powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sowieckiej na polecenie sztabu kierownictwa „POW" zwarcie, posiadając odznaki rozpoznawcze organizacji – opaski na rękawach w kolorze czerwono-białym z czarnym poprzecznym paskiem.

(k.s. t. I str. 49–52, 126, 127, 134–136, 148)

Для приобретения оружия и других потребностей из центра „ПОВ" отпускались денежные средства, в частности обв. КАЛИТОВСКИМ Яном от „СТЕФАНСКОГО" были получены 400 рубл. на покупку пистолетов и смазочных веществ для чистки оружия.

(л.д. т. I стр. 127–128, 134, т. 3 стр. 115)

Обв. КАСПЕРСКИЙ Михаил являясь заместителем „коменданта" кампании „ПОВ" в с. Бжуховичи был информирован обв. КАЛИТОВСКИМ Яном о всех проводимых мероприятиях в организации, завербован им был в декабре месяце 1939 г.

(л.д. т. I стр. 14, 37)

„Комендантом" 1-го „плютона" „ПОВ" являлся обвиняемый ЛЕПАК Эдвард, был завербован в организацию обв. КАЛИТОВСКИМ Яном в начале марта 1940 года, но участником „ПОВ" был с января 1940 года, куда впервые был завербован обв. по настоящему делу ВЕЧЕРОКОМ Павлом. Получив задание от КАЛИТОВСКОГО завербовать в „ПОВ" 4-х „комендантов дружин" и приобретать оружие для организации, обв. ЛЕПАК осуществил вербовку в „ПОВ" „комендантами дружин" РОЖАНСКОГО и ЗОРАНСКОГО[38], что было сделано в средних числах марта 1940 года, при содействии в этом обвиняемого КАЛИТОВСКОГО Вацлава, а также завербовал 20.III.1940 г. в организацию обв. ДМИТРИШИНА Марьяна и принял от них присягу на верность делу организации. Обв. ДМИТРИШИН Марьян для целей организации хранил пистолет и 24 шт. патронов к нему (из'ято при обыске).

(л.д. т. I стр. 38, 233, 234, 236, 245, 249, 250, 251, т. II стр. 5, 22)

Обв. КАЛИТОВСКИЙ Вацлав являлся одновременно заместителем коменданта „плютона" обв. ЛЕПАКА Э.А. и комендантом дружины „ПОВ".

Вербовка обв. КАЛИТОВСКОГО Вацлава была осуществлена в одно время с вербовкой в „ПОВ" обв. ЛЕПАКА Э.А. обв. КАЛИТОВСКИМ Я.Ф. в квартире последнего.

Для контрреволюционных повстанческих целей организации обв. КАЛИТОВСКИЙ Вацлав хранил у себя два пистолета с патронами к ним и две коробки пороха. В марте 1940 года завербовал в руководимую им „дружину" „ПОВ" обв. РОРАТА Ю., который раньше был осведомлен о существующей организации обв. КАЛИТОВСКИМ Яном.

(л.д. т. I стр. 40, 235, 236, т. II стр. 50, 58, 72, 83, 100, 101)

Обвиняемым РОРАТОМ Юлианом как участником „ПОВ" тайно сохранялись в парке с. Бжуховицы 2 ящика боевых патрон, предназначенных для вооруженного восстания. Эти патроны обв. РОРАТ закопал совместно с участником организации ХЛАДОНЕМ Яном, о которых знал и обв. ДМИТРИШИН Марьян. Один ящик с патронами в количестве 302 шт. в указанном обв. РОРАТОМ месте из'ят. Второй ящик оказался пустым, кто из'ял патроны не установлено.

Dla zdobycia broni i zaspokojenia innych potrzeb, centrum „POW" przydzielało środki pieniężne, między innymi osk[arżony] KALITOWSKI Jan otrzymał od „STEFAŃSKIEGO" 400 rubli na zakup pistoletów i smaru do czyszczenia broni.

(k.s. t. I str. 127–128, 134, t. 3 str. 115)

Osk[arżony] KASPERSKI Michał był zastępcą „komendanta" kompanii „POW" we w[si] Brzuchowice i był informowany przez osk[arżonego] KALITOWSKIEGO Jana o wszystkich przedsięwzięciach organizacji. KALITOWSKI zwerbował go w grudniu 1939 r.

(k.s. t. I str. 14, 37)

„Komendantem" 1-go „plutonu" „POW" był oskarżony LEPAK Edward, zwerbowany do organizacji przez osk[arżonego] KALITOWSKIEGO Jana na początku marca 1940 roku, ale członkiem „POW" był od stycznia 1940 roku, kiedy to po raz pierwszy został zwerbowany przez osk[arżonego] w niniejszej sprawie WIECZORKA Pawła. Po otrzymaniu od KALITOWSKIEGO polecenia zwerbowania do „POW" czterech „komendantów drużyn" i zdobycia broni dla organizacji, osk[arżony] LEPAK w połowie marca 1940 r. zwerbował na „komendantów drużyn" ROŻAŃSKIEGO i ZORAŃSKIEGO[38] dokonując tego przy współudziale oskarżonego KALITOWSKIEGO Wacława oraz 20 III 1940 r. zwerbował do organizacji osk[arżonego] DMITRYSZYNA Mariana i przyjął od nich przysięgę na wierność sprawie organizacji. Osk[arżony] DMITRYSZYN Marian przechowywał dla potrzeb organizacji pistolet i do niego 24 szt. naboi (skonfiskowano podczas rewizji).

(k.s. t. I str. 38, 233, 234, 236, 245, 249, 250, 251, t. II str. 5, 22)

Osk[arżony] KALITOWSKI Wacław był jednocześnie zastępcą komendanta „plutonu" osk[arżonego] LEPAKA E.A. i komendantem drużyny „POW".

Osk[arżony] KALITOWSKI Wacław został zwerbowany do „POW" jednocześnie z LEPAKIEM E.A. przez KALITOWSKIEGO J.F. w mieszkaniu tego ostatniego.

Dla kontrrewolucyjnych powstańczych celów organizacji osk[arżony] KALITOWSKI Wacław przechowywał u siebie dwa pistolety z nabojami i dwa pudełka prochu. W marcu 1940 roku zwerbował do kierowanej przez siebie „drużyny" „POW" osk[arżonego] RORATA J., który był powiadomiony wcześniej o istnieniu organizacji przez osk[arżonego] KALITOWSKIEGO Jana.

(k.s. t. I str. 40, 235, 236, t. II str. 50, 58, 72, 83, 100, 101)

Oskarżony RORAT Julian będąc członkiem „POW" potajemnie przechowywał w parku we w[si] Brzuchowice 2 skrzynie z nabojami przeznaczonymi na czas powstania zbrojnego. Naboje te osk[arżony] RORAT zakopał razem z członkiem organizacji CHŁADONEM Janem, wiedział o nich również oskarżony DMITRYSZYN Marian. Jedną skrzynię z 302 nabojami skonfiskowano we wskazanym przez RORATA miejscu. Druga skrzynia była pusta, nie ustalono kto zabrał naboje.

(л.д. т. II стр. 21, 120, 141, 142, 152)

Обвиняемый ВЕЧОРОК Павел – бывш. сотрудник генерального польского консульства в г. Лиле (Франция), беженец из Шленска, как участник „ПОВ" имел непосредственную личную связь со „СТЕФАНСКИМ" и выполнял его задания по вербовкам в организацию беженцев из Шленска, которые проживали в с. Бжуховицы, что делалось паралельно с деятельностью „кампании" „ПОВ", руководимой обв. КАЛИТОВСКИМ Яном. ВЕЧЕРОК завербовал в организацию обв. ЛЕПАКА Эдварда и, в свою очередь, вербовался членом организации обв. КОВАЛЬСКИМ.

(л.д. т. I стр. 90, 91, 250, 251, 252, т. II стр. 39, т. III стр. 244, т. IV стр. 121, 122)

Обвиняемый МИЩИШИН Марьян был завербован в „ПОВ" в феврале 1940 года и назначен обв. КАЛИТОВСКИМ Яном „комендантом" „плютона". Имел задание производить вербовку новых участников в „ПОВ" и приобретать оружие для целей организации.

(л.д. т. I стр. 14, 38, об., 58, об., т. II стр. 296–300, 318–320)

В марте 1940 года обв. КАЛИТОВСКИЙ Я.Ф. осуществил вербовку обв. ВАЛИЦЫ Оскара, которого определил „комендантом" „плютона" „ПОВ" и дал ему задание завербовать 4-х дружиновых. Обв. ВАЛИЦА О.Я. сообщил обв. КАЛИТОВСКОМУ Я.Ф. о наличии пулемета, карабинов у его сыновей Кароля и Отто, которые тайно сохранялись ими для целей организации.

(л.д. т. I стр. 37, 38 об., 69, 94–96, 196–200, 207, 213–215)

В марте 1940 года обв. КАЛИТОВСКИМ Яном был завербован в „ПОВ" „комендантом" „плютона" организации обв. ЧАЙКОВСКИЙ Ян, который получил задание производить вербовки лиц в организацию и приобретать оружие.

[г]В средних числах марта 1940 года обв. ЧАЙКОВСКИЙ Я. завербовал в организацию КАЛИЧИНСКОГО Иосифа, обвиняемого по настоящему делу, которому дал задание также производить вербовки новых участников в „ПОВ" и приобретать оружие.[г]

Обв. КАЛИЧИНСКИЙ для повстанческих целей хранил у себя пистолет и 30 шт. патронов к нему. Кроме этого совместно с обв. КАЛИТОВСКИМ Яном и БУРЯКЕВИЧЕМ Яном доставили к последнему ручной пулемет, полученный от обвиняемого ДУБРОВА Владимира. Пулемет хранился у БУРЯКЕВИЧА. КАЛИЧИНСКОМУ Иосифу было известно о тайно хранящемся оружии и боеприпасах жителями с. Бжуховици КАЛИЧИНСКИМ Ф.А., ПАЗЮРОЙ-БРОНСКИМ и КОСОВСКИМ С.Я. (материалы на последних выделены).

(л.д. т. I стр. 14 об., 38 об., 67–69, 59, 111-113, т. 2 стр. 166–171, 190, 208–210, 213–219, т. 3 стр. 123, 128–130, 155–162)

(k.s. t. II str. 21, 120, 141, 142, 152)

Oskarżony WIECZOREK Paweł – by[ły] pracownik polskiego Konsulatu Generalnego w m. Lille (Francja), *bieżeniec* ze Śląska, miał jako członek „POW" bezpośredni osobisty kontakt ze „STEFAŃSKIM" i na jego polecenie werbował do organizacji *bieżeńców* ze Śląska, którzy mieszkali we w[si] Brzuchowice; werbunek ten był prowadzony równolegle z działalnością „kompanii" „POW" kierowanej przez KALITOWSKIEGO Jana. WIECZOREK zwerbował do organizacji osk[arżonego] LEPAKA Edwarda, a sam został zwerbowany przez członka organizacji, osk[arżonego] KOWALSKIEGO.

(k.s. t. I str. 90, 91, 250, 251, 252, t. II str. 39, t. III str. 244, t. IV str. 121, 122)

Oskarżony MISZCZYSZYN Marian został zwerbowany do „POW" w lutym 1940 roku i mianowany przez osk[arżonego] KALITOWSKIEGO Jana „komendantem" „plutonu". Jego zadanie polegało na werbowaniu nowych członków do „POW" i gromadzeniu broni dla potrzeb organizacji.

(k.s. t. I str. 14, 38 odw., 58 odw., t. II str. 296–300, 318–320)

W marcu 1940 roku osk[arżony] KALITOWSKI J.F. zwerbował osk[arżonego] WALICĘ Oskara i powierzył mu stanowisko „komendanta" „plutonu" „POW" polecając jednocześnie zwerbowanie czterech drużynowych. Osk[arżony] WALICA O.J. powiadomił osk[arżonego] KALITOWSKIEGO J.F., iż jego synowie Karol i Otto posiadają karabin maszynowy i karabiny, które przechowują w tajemnicy dla potrzeb organizacji.

(k.s. t. I str. 37, 38 odw., 69, 94–96, 196–200, 207, 213–215)

W marcu 1940 roku osk[arżony] KALITOWSKI Jan zwerbował do „POW" na stanowisko „komendanta" „plutonu" organizacji osk[arżonego] CZAJKOWSKIEGO Jana, któremu polecono werbowanie członków do organizacji i gromadzenie broni.

[d]W połowie marca 1940 roku osk[arżony] CZAJKOWSKI J. zwerbował do organizacji KALECZYŃSKIEGO Józefa oskarżonego w niniejszej sprawie, któremu również polecił werbowanie nowych członków do „POW" i gromadzenie broni.[d]

Osk[arżony] KALECZYŃSKI przechowywał u siebie dla celów powstańczych pistolet i 30 szt. naboi. Oprócz tego razem z oskarżonym KALITOWSKIM Janem i BURAKIEWICZEM Janem przynieśli do tego ostatniego ręczny karabin maszynowy, który otrzymali od oskarżonego DUBROWY Wołodymyra. Karabin maszynowy był przechowywany u BURAKIEWICZA. KALECZYŃSKI Józef wiedział, że mieszkańcy w[si] Brzuchowice: KALECZYŃSKI F.A., PAZURA-BROŃSKI i KOSOWSKI S.J. (materiały dotyczące tych ostatnich zostały wydzielone) przechowują w tajemnicy broń i amunicję.

(k.s. t. I str. 14 odw., 38 odw., 67–69, 59, 111–113, t. 2 str. 166–171, 190, 208–210, 213–219, t. 3 str. 123, 128–130, 155–162)

В „ПОВ" обв. БУРЯКЕВИЧ Ян был завербован КАЛИТОВСКИМ Яном в январе 1940 года и по заданию последнего хранил у себя ручной пулемет. Во время вооруженного восстания обв. БУРЯКЕВИЧ предназначался для работы в качестве связного.

Обв. ДУБРОВА Владимир содействуя контрреволюционной организации в приобретении оружия, этот ручной пулемет дан обвиняемому БУРЯКЕВИЧУ Яну. Во время ареста последнего пулемет был из'ят.

(л.д. т. I стр. 36 об., 70, 111–113, т. III стр. 123, 128–130, 155–182, 187–189)

Обв. ДЗЕЛЕНДЖАК Казимир, будучи „комендантом" „плютона" получил задание развернуть вербовочную работу для создания „плютона" и приобретать оружие, пытался завербовать в организацию гр. ЛЕТОВЕЦ, кроме этого хранил оружие – пистолет „Браунинг" с 10-тю патронами к нему для целей организации.

(л.д. т. I стр. 14 об., 38, т. III стр. 5, 12–14, 19–23, 33–34, 245)

Медицинскую помощь участникам „ПОВ" в период намеченного восстания против советской власти должен был оказывать завербованый для этой цели в конце февраля 1940 г. обвиняемый ПАВЧУК Петр.

Обвиняемый ХОРОНЖЭ Иосиф имел задание подготовить продукты и склады для продуктов питания с тем, чтобы в период восстания таковыми снабжать повстанцев. По указаниям обв. КАЛИТОВСКОГО Яна, сохранял у себя деньги „кампании" „ПОВ" – 400 рубл., а также им была дана мануфактура обв. КАЛИТОВСКОМУ Яну для изготовления нарукавных повязок для членов „ПОВ".

(л.д. т. I стр. 14 об., 38 об., 39, 58 об., 59, 127,
т. 3 стр. 46–49, 93–96, 104–107, 113–115)

Для установления связей между подразделениями „ПОВ" в период восстания обв. КАЛИТОВСКИМ Яном в конце февраля 1940 г. был завербован обвиняемый ЧУДЯК Кароль, который получил задание приобретать телефонную аппаратуру. Для успешного выполнения этого ему поручено было завербовать в организацию специалистов по связи человек 4–5. Обвиняемый ЧУДЯК Кароль хранил у себя телефонные провода, которые обыском были из'яты.

Завербованый в первых числах марта 1940 года обв. КАЛИТОВСКИМ Яном обвиняемый ЛЕСЕВСКИЙ Иосиф предназначал на время восстания ездовым „кампании" „ПОВ", кроме этого имел задание произвести вербовки лиц в организацию 5–6 человек.

(л.д. т. I стр. 39 об., 58 об., т. II стр. 254. 269–273, 82–83,
т. III стр. 58, 64–66, 71–72, 82–83)

Обвиняемый КАЛИЧИНСКИЙ Францишек являясь участником „ПОВ" в последних числах декабря 1939 года завербовал в организацию обвиняемого ДЗЕЛЕНДЖАКА Евгена.

(л.д. т. I стр. 68-69, т. 3 стр. 207–208, 223–224)

Osk[arżony] BURAKIEWICZ Jan został zwerbowany do „POW" w styczniu 1940 roku przez KALITOWSKIEGO Jana i na polecenie tego ostatniego przechowywał u siebie ręczny karabin maszynowy. Na czas powstania zbrojnego osk[arżony] BURAKIEWICZ był przewidziany jako łącznik.

Osk[arżony] DUBROWA Wołodymyr pomagał organizacji kontrrewolucyjnej zdobywać broń, dał BURAKIEWICZOWI Janowi wspomniany ręczny karabin maszynowy. Karabin został skonfiskowany podczas jego aresztowania.

(k.s. t. I str. 36 odw., 70, 111–113, t. III str. 123, 128–130, 155–182, 187–189)

Osk[arżony] DZIELEŃDZIAK Kazimierz będąc „komendantem" „plutonu" otrzymał polecenia rozszerzenia werbunku, aby można było utworzyć „pluton" oraz gromadzenia broni. Próbował zwerbować do organizacji ob[ywatela] LITOWCA. Oprócz tego przechowywał dla organizacji broń: pistolet „Brauning" z 10 nabojami.

(k.s. t. I str. 14 odw., 38, t. III str. 5, 12–14, 19–23, 33–34, 245)

W czasie planowanego powstania przeciwko władzy sowieckiej pomocy lekarskiej miał udzielać członkom „POW" zwerbowany w tym celu w końcu lutego 1940 roku oskarżony PAWCZUK Piotr.

Oskarżony CHORĄŻY Józef miał za zadanie przygotowanie prowiantu i magazynów żywności, aby w czasie powstania zaopatrywać powstańców. Na polecenie osk[arżonego] KALITOWSKIEGO Jana przechowywał u siebie pieniądze „kompanii" „POW" – 400 rubli oraz dostarczył osk[arżonemu] KALITOWSKIEMU Janowi materiał, z którego miały być zrobione opaski na rękawy dla członków „POW".

(k.s. t. I str. 14 odw., 38 odw., 39, 58 odw., 59, 127,
t. 3 str. 46–49, 93–96, 104–107, 113–115)

W celu utrzymywania w czasie powstania łączności między pododdziałami „POW", osk[arżony] KALITOWSKI Jan w końcu lutego 1940 r. zwerbował CZUDIAKA Karola, któremu polecił zdobycie aparatury telefonicznej. Polecił mu dla skutecznego wykonania tego zadania zwerbowanie 4–5 osób, specjalistów łączności. Oskarżony CZUDIAK Karol przechowywał u siebie kable telefoniczne, które w czasie rewizji zostały skonfiskowane.

Zwerbowany przez osk[arżonego] KALITOWSKIEGO Jana w pierwszych dniach marca 1940 roku LISIECKI Józef był wyznaczony na kierowcę „kompanii" „POW" w czasie powstania, oprócz tego miał zwerbować do organizacji 5–6 ludzi.

(k.s. t. I str. 30 odw., 58 odw., t. II str. 254, 269–273, 82–83,
t. III str. 58, 64–66, 71–72, 82–83)

Oskarżony KALECZYŃSKI Franciszek będąc członkiem „POW", w ostatnich dniach grudnia 1939 roku zwerbował do organizacji oskarżonego DZIELEŃDZIAKA Eugeniusza.

(k.s. t. I str. 68–69, t. 3 str. 207–208, 223–224)

[д-]Обв. КАЛИТОВСКИЙ Ян в декабре 1939 года посвятил в существование антисоветской организации и пытался вовлечь в нее обвиняемого ШМИДТА Адама. Обв. ШМИДТ Адам будучи осведомлен о существовании антисоветской орагнизации, ставившей своей задачей борьбу против советской власти, а также о имеющемся у нее оружии, не сообщил об этом органам власти.[-д]

(л.д. т. I стр. 15 об., 82–83, т. IV стр. 205–207)

Представителем Львовского штаба к-р организации под псевдонимом „ВАСИЛЕВСКИЙ" в марте месяце 1940 года через участника организации КАЛИТОВСКОГО Казимира познакомился с обвиняемым КОВАЛЬСКИМ Владимиром. „ВАСИЛЕВСКИЙ" посвятил КОВАЛЬСКОГО Владимира в существование организации, сообщая что организация называется [а-]„ZWZ"[-а] „Союз вооруженной борьбы", завербовав его в организацию и приняв присягу на верность ее целям.

Обвиняемый КОВАЛЬСКИЙ от „ВАСИЛЕВСКОГО" получил задание создать „пятерку" организации и руководить ею, а также приобретать оружие для организации. Выполняя это задание обв. КОВАЛЬСКИЙ завербовал в организацию свою сестру обвиняемую КОВАЛЬСКУЮ Крестину, завербовал обвиняемого ВАЛИЦУ Кароля, пытался завербовать обв.обв. ВЕЧОРЕКА и КРУЛИКОВСКОГО.

КОВАЛЬСКИЙ сообщил „ВАСИЛЕВСКОМУ", что имеет оружие несколько пулеметов, однако на следствии это оружие не отдал. Лично указал места спрятанного оружия, но за давностью времени точно места указать не мог (оружие пряталось осенью 1939 года). 21-го мая с.г. в 0-30 м. обв. КОВАЛЬСКИЙ Владимир пытался бежать, но принятыми мерами был задержан в результате ранения в ногу. До этого КОВАЛЬСКИЙ подготовлял побег из арестного помещения ОО НКВД.

Обвиняемая КОВАЛЬСКАЯ Крестина, выполняя задания своего брата, занялась выявлением лиц, у которых имеется оружие, а также пыталась узнать кто из жителей с. Бжуховицы помогает органам советской власти вскрыть контрреволюционную деятельность. Как называет КОВАЛЬСКАЯ хотела узнать „тайных агентов НКВД". Для облегчения своей роботы КОВАЛЬСКАЯ завербовала в организацию обвиняемого ШИПЕРА Юлиана, который приняв задание от КОВАЛЬСКОЙ, аналогичные полученным ею от КОВАЛЬСКОГО Владимира. Обвиняемый ШИПЕР об организации имел разговор также с обвиняемым ВАЛИЦА Карлом, при аресте и обыске ШИПЕРА, были из'яты сильно действующие яды.

(л.д. т. I стр. 37, 95, 214, 215, т. III стр. 250–252, 241–242, 257–259, 264–268, 277–281, 287, 283, 298–300, т. IV стр. 4, 52–57, 27–29, 35–36)

Обвиняемый ВАЛИЦА Кароль, будучи завербован в организацию КОВАЛЬСКИМ Владимиром в середине марта месяца 1940 года, принял от него задание розыскать бывшего капрала польской армии, ранеее ра-

[c]Osk[arżony] KALITOWSKI Jan w grudniu 1939 roku powiadomił o istnieniu organizacji antysowieckiej oskarżonego SZMIDTA Adama i próbował go do tej organizacji wciągnąć. Osk[arżony] SZMIDT Adam wiedząc o istnieniu organizacji antysowieckiej, której zadaniem była walka z władzą sowiecką oraz o tym, że organizacja ta posiada broń, nie powiadomił o powyższym organów władzy.[c]

(k.s. t. I str. 15 odw., 82–83, t. IV str. 205–207)

W marcu 1940 roku członek organizacji KALITOWSKI Kazimierz zapoznał przedstawiciela lwowskiego sztabu organizacji k-r o pseudonimie „WASILEWSKI" z oskarżonym KOWALSKIM Włodzimierzem. „WASILEWSKI" powiadomił KOWALSKIEGO Włodzimierza o istnieniu organizacji, powiedział że organizacja nazywa się [a]„ZWZ"[a] „Związek Walki Zbrojnej", zwerbował go do organizacji i przyjął od niego przysięgę na wierność celom [tej organizacji].

Oskarżony KOWALSKI otrzymał od „WASILEWSKIEGO" polecenie utworzenia „piątki" organizacji i pokierowania nią oraz gromadzenia broni dla organizacji. Wykonując polecenie, osk[arżony] KOWALSKI zwerbował do organizacji swą siostrę, oskarżoną KOWALSKĄ Krystynę, zwerbował oskarżonego WALICĘ Karola oraz próbował zwerbować osk. osk. WIECZORKA i KRÓLIKOWSKIEGO.

KOWALSKI powiadomił „WASILEWSKIEGO", że posiada broń – kilka karabinów maszynowych, jednak w czasie śledztwa broni tej nie oddał. Osobiście wskazał miejsce, gdzie broń miała być schowana, ale z powodu upływu czasu nie mógł dokładnie miejsca tego pokazać (broń schowano jesienią 1939 roku). 21 maja br. o g. 0^{30} osk[arżony] KOWALSKI Włodzimierz usiłował zbiec, ale dzięki zastosowanym środkom i z powodu zranienia w nogę, został zatrzymany. KOWALSKI przygotowywał ucieczkę z pomieszczenia aresztu OO NKWD.

Oskarżona KOWALSKA Krystyna, wykonując polecenia brata dowiadywała się, kto ma broń oraz próbowała dowiedzieć się, kto z mieszkańców w[si] Brzuchowice pomaga organom władzy sowieckiej w wykrywaniu działalności kontrrewolucyjnej. Jak zeznaje KOWALSKA, chciała ona dowiedzieć się o „tajnych agentach NKWD". Dla ułatwienia sobie pracy, KOWALSKA zwerbowała do organizacji oskarżonego SZYPERA Juliana, któremu przekazała do wykonania zadania otrzymane przez nią od KOWALSKIEGO Włodzimierza. Oskarżony SZYPER rozmawiał na temat organizacji również z oskarżonym WALICĄ Karolem. W czasie aresztowania SZYPERA i przeprowadzonej u niego rewizji zostały skonfiskowane silnie działające trucizny.

(k.s. t. I str. 37, 95, 214, 215, t. III str. 250–252, 241–242, 257–259, 264–268, 277–281, 287, 283, 298–300, t. IV str. 4, 52–57, 27–29, 35–36)

W połowie marca 1940 roku, KOWALSKI Włodzimierz zwerbował do organizacji oskarżonego WALICĘ Karola i polecił mu odszukanie byłego kaprala armii polskiej pracującego wcześniej w magazynie z prochem i posiadającego 12 karabinów, zabranie od niego tych karabinów dla organizacji.

ботавшего в пороховом складе, чтобы можно было приобрести для организации имевшиеся у него 12 карабинов, также принял задание заняться вербовкой лиц в организацию с целью создания „дружины" организации.

ВАЛИЦЕЙ Каролем тайно сохранялся ящик с боевыми винтовочными патронами в количестве 737 шт., которые следствием из'яты. Обв. ВАЛИЦА пытался вовлечь в организацию гр. ЦВИКОВСКОГО.

(л.д. т. IV стр. 52-57, 46, 72, 66–69, 76–77, 84–85)

Обвиняемому КРУЛИКОВСКОМУ Тадеушу от КОВАЛЬСКОГО Владимира было известно о наличии контрреволюционной повстанческой организации в с. Бжуховицах, ее целях и задачах . Это КРУЛИКОВСКИЙ скрывал от органов советской власти.

Обвиняемый ЧУДЯК Тадеуш был осведомлен о существующей антисоветской организации, ее повстанческих целях и задачах, хранил у себя огнестрельное оружие и продавал его. Продал 2 револьвера [...] ЗБИГНЕВУ (скрывается). КРУЛИКОВСКИЙ и ЧУДЯК обо всем этом органам власти не донесли.

(л.д. т. 3 стр. 250, т. IV стр. 148–150, 171–173, 180–183)

На основании изложенного ОБВИНЯЮТСЯ:

з. д. 1. КАЛИТОВСКИЙ Ян Францишкович, 1895 г. рождения, уроженец села Бирки Доминикански Львовского района, по специальности муляр, поляк, грамотный, в прошлом „плютуновый" польской армии, легионер, участник обороны Львова, член стрелецкой организации бывш. Польши, до ареста работал частным образом в Бжуховицком лесничестве,

в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, являлся руководителем Бжуховицкой „кампании" „ПОВ", лично завербовал в организацию КАЛИТОВСКОГО Вацлава, КАСПЕРСКОГО, ЛЕПАКА, ДЗЕЛЕНДЖАКА Казимира, ПАВЧУКА, ЧАЙКОВСКОГО, ВАЛИЦУ Оскара, ХОРОНЖЭ, ЛИСЕЦКОГО, ЧУДЯКА Карла, МИЩИШИНА, БУРЯКЕВИЧА Яна, проводил работу по добыче оружия для организации, лично хранил для повстанческих целей один карабин и 25 шт. патрон к нему, был связан с членом штаба „ПОВ" „БОЛЕКОМ" и „СТЕФАНСКИМ", от которых непосредственно получал задания,

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.-д

В пред'явленном обвинении виновным себя признал полностью. Изобличается показаниями обвиняемых: КАСПЕРСКОГО, ЧАЙКОВСКОГО, ДЗЕЛЕНДЖАКА К., ЦЮПАКА Романа, КАЛИЧИНСКОГО, БУРЯКЕВИЧА, МИЩИШИНА, ЛИСЕЦКОГО, ЧУДЯКА Карла, БРАЙТЕРА и др., и очными ставками с ними.

(л.д. т. I стр. 25–133, 134–159, 168–184, 193–219, 227–271,
т. II стр. 57–104, 126–152, 164–183, 244–281, 295–320,
т. 3 стр. 11–32, 45–54, 63–83, 92–117, 128–156, т. 4 стр. 192–207)

Otrzymał również polecenie zwerbowania do organizacji takiej liczby osób, aby można było utworzyć „drużynę" organizacji.

WALICA Karol w tajemnicy przechowywał skrzynię z ostrymi nabojami do karabinu w ilości 737 szt., które zostały w śledztwie skonfiskowane.

Osk[arżony] WALICA próbował wciągnąć do organizacji ob. CWIKOWSKIEGO.

(k.s. t. IV str. 52–57, 46, 72, 66–69, 76–77, 84–85)

Oskarżony KRÓLIKOWSKI Tadeusz wiedział od KOWALSKIEGO Włodzimierza o istnieniu we w[si] Brzuchowice kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej oraz znał jej cele i zadania. KRÓLIKOWSKI ukrywał ten fakt przed organami władzy sowieckiej.

Oskarżony CZUDIAK Tadeusz wiedział o istnieniu organizacji antysowieckiej, o jej planach powstańczych i zadaniach, przechowywał u siebie broń palną i sprzedawał ją. Sprzedał 2 rewolwery [...] ZBIGNIEWOWI (ukrywa się). KRÓLIKOWSKI i CZUDIAK nie donieśli do organów władzy o tym wszystkim.

(k.s. t. 3 str. 250, t. IV str. 148–150, 171–173, 180–183).

Na podstawie powyższego OSKARŻA SIĘ:

i, e-1. KALITOWSKIEGO Jana syna Franciszka, ur. w 1895 r. we wsi Borki Dominikańskie rejonu lwowskiego, z zawodu murarza, Polaka, piśmiennego, w przeszłości „plutonowego" armii polskiej, legionistę, uczestnika obrony Lwowa, członka organizacji strzeleckiej był[ej] Polski, przed aresztowaniem pracował prywatnie w leśnictwie brzuchowickim

o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której celem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, był dowódcą brzuchowickiej „kompanii" „POW", osobiście zwerbował do organizacji KALITOWSKIEGO Wacława, KASPERSKIEGO, LEPAKA, DZIELEŃDZIAKA Kazimierza, PAWCZUKA, CZAJKOWSKIEGO, WALICĘ Oskara, CHORĄŻEGO, LISIECKIEGO, CZUDIAKA Karola, MISZCZYSZYNA, BURAKIEWICZA Jana, dążył do zdobycia broni dla organizacji, osobiście przechowywał dla celów powstańczych jeden karabin i do niego 25 szt. naboi, był powiązany z członkami sztabu „POW" „BOLKIEM" i „STEFAŃSKIM", od których bezpośrednio otrzymywał polecenia,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.-e

Przyznał się całkowicie do zarzutów zawartych w przedstawionym mu oskarżeniu. Demaskują go zeznania oskarżonych: KASPERSKIEGO, CZAJKOWSKIEGO, DZIELEŃDZIAKA K., CIUPAKA Romana, KALECZYŃSKIEGO, BURAKIEWICZA, MISZCZYSZYNA, LISIECKIEGO, CZUDIAKA Karola, BRAJTERA i innych oraz konfrontacje z nimi.

(k.s. t. I 25–133, 134–159, 168–184, 193–219, 227–271,
t. II str. 57–104, 126–152, 164–183, 244–281, 295–320,
t. 3 str. 11–32, 45–54, 63–83, 92–117, 128–156, t. 4 str. 192–207)

³ 2. КАСПЕРСКИЙ Михаил Францевич, 1892 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы Львовского района, поляк, гражданство СССР, по профессии каменщик, из рабочих, образование – 7 классов, беспартийный, женат, в прошлом „плютуновый" бывш. польской армии, до ареста работал каменщиком по найму,
в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, являлся заместителем руководителя Бжуховицкой „кампании" „ПОВ", с которым имел организационную связь, занимался вопросами организации по добыче оружия, а также знал о проводимой контрреволюционной работе „кампании" „ПОВ",

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

В пред'явленном ему обвинении виновным себя признал полностью. Изобличается показаниями обвиняемого КАЛИТОВСКОГО Яна.

(л.д. т. I стр. 14–37)

³ 3. ВАЛИЦА Оскар Янович, 1888 г. рождения, урроженец г. Чешин (Чехо-Словакия), поляк, гражданство СССР, происходит из семьи учителя, по профессии – учитель, образование высшее, беспартийный, женат, без определенных занятий,
в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, являлся руководителем „плютона" Бжуховицкой „кампании" „ПОВ", имел задание производить вербовки новых участников в организацию, а также приобретать оружие для целей ее,

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

В пред'явленном обвинении виновным себя признал полностью. Изобличается показаниями обвиняемого: КАЛИТОВСКОГО Яна и очной ставкой с ним.

(л.д. т. I стр. 38 об., 58 об., т. II стр. 296–300, 318–320)

³ 4. ЛЕПАК Эдвард Адамович, 1913 г. рождения, уроженец с. Бобуше Шучинского повита, Белостоцкого воеводства, по национальности поляк, из крестьян-середняков, образование низшее, беспартийный, до ареста без определенных занятий,
в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, являлся руководителем „плютона" Бжуховицкой „кампании" „ПОВ", лично завербовал в организацию РОЖАНСКОГО, ЗОРАНСКОГО и обвиняемого ДМИТРИШИНА,

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

[i] 2. KASPERSKIEGO Michała syna Franciszka, ur. w 1892 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, Polaka, obywatela ZSRS, z zawodu murarza, pochodzenia robotniczego, wykształcenie – 7 klas, bezpartyjnego, żonatego, w przeszłości „plutonowego" był[ej] armii polskiej, przed aresztowaniem pracował jako murarz najemny

o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, był zastępcą dowódcy brzuchowickiej „kompanii" „POW", z którym to dowódcą miał łączność organizacyjną, zajmował się sprawami związanymi z organizacją gromadzenia broni, jak również wiedział o prowadzonej przez „kompanię" „POW" działalności kontrrewolucyjnej,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznał się całkowicie do zarzutów zawartych w przedstawionym mu oskarżeniu. Demaskują go zeznania oskarżonego KALITOWSKIEGO Jana.

(k.s. t. I str. 14–37)

[i] 3. WALICĘ Oskara syna Jana, ur. w 1888 r. w Cieszynie (Czechosłowacja), Polaka, obywatelstwo ZSRS, pochodzi z rodziny nauczyciela, z zawodu nauczyciel, wykształcenie wyższe, bezpartyjnego, żonatego, bez określonego zajęcia

o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, był dowódcą „plutonu" brzuchowickiej „kompanii" „POW" i prowadził werbunek nowych członków do organizacji, jak również gromadził dla niej broń,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznał się całkowicie do zarzutów zawartych w przedstawionym mu oskarżeniu. Demaskują go zeznania oskarżonego KALITOWSKIEGO Jana oraz konfrontacja z nim.

(k.s. t. I str. 38 odw., 58 odw., t. II str. 296–300, 318–320)

[i] 4. LEPAKA Edwarda syna Adama, ur. w 1913 r. we w[si] Bogusze powiatu szczuczyńskiego województwo białostockie, Polaka, pochodzi z chłopów-średniaków, wykształcenie podstawowe, bezpartyjnego, przed aresztowaniem bez określonego zajęcia

o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, był dowódcą „plutonu" brzuchowickiej „kompanii" „POW", osobiście zwerbował do organizacji ROŻAŃSKIEGO, ZORAŃSKIEGO i oskarżonego DMITRYSZYNA,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Виновным себя признал полностью. Изобличается показаниями обв.: КАЛИТОВСКОГО Яна, ДМИТРИШИНА Марьяна, КАЛИТОВСКОГО Вацлава и очными ставками с ними.

(л.д. т. I стр. 38, 267, 271, т. II стр. 22–24, 43–46, 57–104, 111–115)

[3] 5. ДМИТРИШИН Марьян Михайлович, 1916 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы Львовского района, по национальности поляк, гражданство СССР, из рабочих, по профессии – мясник, образование низшее, в прошлом член стрелецкой организации, до ареста служил в РКМ милиционером,

в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти. Для повстанческих целей хранил у себя пистолет и 24 патрона к нему, а также знал об имеющемся оружии для организации, зарытом в парке с. Бжуховицы,

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

В пред'явленном обвинении виновным себя признал. Изобличается показаниями обвиняемых: ЛЕПАКА, РОРАТА, и очной ставкой с ЛЕПАКОМ.

(л.д. т. I стр. 227–266, т. II стр. 43–46, 141–142)

[3] 6. КАЛИТОВСКИЙ Вацлав-Юлий Францишкович, 1910 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы Львовского района, из рабочих, грамотный, не женат, в прошлом член стрелецкой организации Польши, до ареста работал кассиром автобусной станции,

в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, для целей повстанческих хранил у себя два пистолета „Браунинг" и 20 патрон к ним, лично завербовал в организацию РОРАТА, подготовил к вербовке ЗОРАНСКОГО и РОЖАНСКОГО,

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал. Изобличается показаниями обвиняемых: КАЛИТОВСКОГО Яна, ЛЕПАКА, РОРАТА и очными ставками с обвиняемыми: КАЛИТОВСКИМ, ЛЕПАКОМ и РОРАТОМ.

(л.д. т. I стр. 58–59, 227–266, 267–271, том II стр. 111–115, 126–152, 153–156)

[3] 7. РОРАТ Юлиан Францишкович, 1920 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы Львовского района, из рабочих, грамотный, беспартийный, в прошлом член стрелецкой организации, холост, до ареста без определенных занятий,

[г]в том, что являлся участником контрреволюционной повстанческой организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное вос-

Do winy przyznał się w pełni. Demaskują go zeznania osk[arżonych] KALITOWSKIEGO Jana, DMITRYSZYNA Mariana, KALITOWSKIEGO Wacława oraz konfrontacje z nimi.

(k.s. t. I str. 38, 267, 271, t. II str. 22–24, 43–46, 57–104, 111–115)

[i] 5. DMITRYSZYNA Mariana syna Michała, ur. w 1916 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, Polaka, obywatelstwo ZSRS, pochodzenie robotnicze, z zawodu rzeźnik, wykształcenie podstawowe, w przeszłości członek organizacji strzeleckiej, przed aresztowaniem był milicjantem w RKM
o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej. Dla potrzeb powstania przechowywał u siebie pistolet i do niego 24 naboje oraz wiedział o zakopanej w parku we w[si] Brzuchowice broni przeznaczonej dla organizacji,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznał się do zarzutów zawartych w przedstawionym mu oskarżeniu. Demaskują go zeznania oskarżonych: LEPAKA, RORATA oraz konfrontacja z LEPAKIEM.

(k.s. t. I str. 227–266, t. II str. 43–46, 141–142)

[i] 6. KALITOWSKIEGO Wacława Juliana syna Franciszka, ur. w 1910 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, pochodzenia robotniczego, piśmiennego, nieżonatego, w przeszłości członka organizacji strzeleckiej Polski, przed aresztowaniem pracował jako kasjer na stacji autobusowej
o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której zadanie polegało na wywołaniu powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, dla potrzeb powstania przechowywał u siebie dwa pistolety „Brauning" i do nich 20 naboi, osobiście zwerbował do organizacji RORATA, przygotowywał do zwerbowania ZORAŃSKIEGO i ROŻAŃSKIEGO,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznał się do winy. Demaskują go zeznania oskarżonych: KALITOWSKIEGO Jana, LEPAKA, RORATA oraz konfrontacja z oskarżonymi KALITOWSKIM, LEPAKIEM i RORATEM.

(k.s. t. I str. 58–59, 227–266, 267–271, tom II str. 111–115, 126–152, 153–156)

[i] 7. RORATA Juliana syna Franciszka, ur. w 1920 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, pochodzenia robotniczego, piśmiennego, bezpartyjnego, w przeszłości członka organizacji strzeleckiej, nieżonatego, przed aresztowaniem bez określonego zajęcia
[d]-o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy so-

стание против советской власти, для повстанческих целей сохранял один ящик патрон в количестве 302 шт, входил в состав „дружины", руководимой обв. КАЛИТОВСКИМ Вацлавом,"

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал полностью. Изобличается показаниями обв.обв. КАЛИТОВСКОГО Яна, КАЛИТОВСКОГО Вацлава, ДМИТРИШИНА и очной ставкой с обв. КАЛИТОВСКИМ Вацлавом.

(л.д. т. I стр. 65–67, т. 2 стр. 41–42, 100–101, 153–156)

[3] 8. ЧАЙКОВСКИЙ Ян Юзефович, 1895 г. рождения, уроженец г. Львова, поляк, из рабочих, служащий почты, грамотный, женат, до ареста – без определенных занятий, проживал в с. Бжуховицы Львовского р-на,
в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, был комендантом „плютона", имел задание вербовать новых участников в организацию „ПОВ", завербовал в организацию КАЛИЧИНСКОГО Иосифа Андреевича,

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал полностью. Изобличается показаниями обв.обв. КАЛИТОВСКОГО Яна, ЛЕСИЦКОГО и КАЛИЧИНСКОГО Иосифа.

(л.д. т. I стр. 13 об., 33 об., 59, т. 2 стр. 253, 271, 210, 201–203)

[3] 9. КАЛИЧИНСКИЙ Иосиф Андреевич, 1902 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы Львовского района, поляк, грамотный, женат, беспартийный, по профессии – маляр-каменщик, до ареста проживал в с. Бжуховицы Львовского района,
в том, что являлся участником контрреволюционной повстанческой организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, для целей которой хранил пистолет польского образца и 30 шт. патронов к нему, имел задание вовлекать новых лиц в организацию,

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

В пред'явленом обвинении виновным себя не признал, однако подтвердил свою осведомленность о существовании в с. Бжуховицах организации „ПОВ". Изобличается показаниями обв.обв. КАЛИТОВСКОГО Яна, ЧАЙКОВСКОГО, БУРЯКЕВИЧА, очной ставкой с ЧАЙКОВСКИМ, показаниями свидетеля БЕЗРУКА и очной ставкой с ним.

(л.д. т. I стр. 67–68, т. 2 стр. 170, 230–235, т. III стр. 128–129, 157–162)

[3] 10. ЛИСЕЦКИЙ Иосиф Андреевич, 1902 г. рождения, уроженец села Бжуховицы, поляк, грамотный, женат, беспартийный, до ареста работал в железнодорожных мастерских ст. Львов,

wieckiej, dla potrzeb powstania przechowywał jedną skrzynię z nabojami w ilości 302 szt., był członkiem „drużyny", którą dowodził osk[arżony] KALITOWSKI Wacław,-d

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Całkowicie przyznał się do winy. Demaskują go zeznania oskarżonych: KALITOWSKIEGO Jana, KALITOWSKIEGO Wacława, DMITRYSZYNA oraz konfrontacja z osk[arżonym] KALITOWSKIM Wacławem.

(k.s. t. I str. 65–67, t. 2 str. 41–42, 100–101, 153–156)

i 8. CZAJKOWSKIEGO Jana syna Józefa, ur. w 1895 r. w m. Lwowie, Polaka, pochodzenia robotniczego, urzędnika pocztowego, piśmiennego, żonatego, przed aresztowaniem bez określonego zajęcia, zamieszkałego we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego

o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, był komendantem „plutonu", miał werbować nowych członków do organizacji „POW", zwerbował do niej KALECZYŃSKIEGO Józefa syna Andrzeja,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Całkowicie przyznał się do winy. Demaskują go zeznania oskarżonych: KALITOWSKIEGO Jana, LISIECKIEGO i KALECZYŃSKIEGO Józefa.

(k.s. t. I str. 13 odw., 33 odw., 59, t. 2 str. 253, 271, 210, 201–203)

i 9. KALECZYŃSKIEGO Józefa syna Andrzeja, ur. w 1902 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, Polaka, piśmiennego, żonatego, bezpartyjnego, z zawodu murarza, przed aresztowaniem mieszkał we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego

o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, dla potrzeb powstania przechowywał pistolet typu polskiego i do niego 30 szt. naboi, miał za zadanie przyciągać nowe osoby do organizacji,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Nie przyznał się do się do zarzutów zawartych w przedłożonym mu oskarżeniu. Potwierdził jednak, że wiedział o istnieniu we w[si] Brzuchowice organizacji „POW". Demaskują go zeznania oskarżonych: KALITOWSKIEGO Jana, CZAJKOWSKIEGO, BURAKIEWICZA oraz konfrontacja z CZAJKOWSKIM, zeznania świadka BEZRUKA i konfrontacja z nim.

(k.s. t. I str. 67–68, t. 2 str. 170, 230–235, t. III str. 128–129, 157–162)

i 10. LISIECKIEGO Józefa syna Andrzeja, ur. w 1902 r. we w[si] Brzuchowice, Polaka, piśmiennego, żonatego, bezpartyjnego, przed aresztowaniem pracował w zakładach kolejowych st[acji] Lwów

o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, której za-

в том, что являлся участником контрреволюционной повстанческой организации, которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, выполнял функции связного в организации, имел задание производить вербовки новых участников в организацию,

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал. Изобличается показаниями обвиняемых.: КАЛИТОВСКОГО Яна, ЧАЙКОВСКОГО, ДЗЕЛЕНДЖАКА Евгена и очной ставкой с первым.

(л.д. т. I стр. 39–58, т. II стр. 282–285, 277–279, т. 3 стр. 224)

[3] 11. МИЩИШИН Марьян Иосифович, 1892 г. рождения, уроженец ст. Надворня Станиславской обл., поляк, гражданство СССР, в прошлом капрал польской армии, грамотный, беспартийный, женат, до ареста работал переплетчиком типографии в г. Львове,
в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации , которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, выполнял функцию коменданта „плютона" „ПОВ", имел задание производить вербовки в организацию,

т.е. в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал. Изобличается показаниями обв. КАЛИТОВСКОГО Яна, и очной ставкой с ним.

(л.д. т. I стр. 38 об., 58, 119–120, т. 2 стр. 314–320)

[3] 12. ДЗЕЛЕНДЖАК Казимир Янович, 1905 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы Львовского района, по происхождению из крестьян, поляк, грамотный, женат, в прошлом член стрелецкой организации, до ареста работал лесником,
в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти. Выполнял функцию „коменданта плютона", имел задание производить вербовки новых участников в организацию, пытался вовлечь в организацию гр. ЛИТОВЕЦ, для повстанческих целей хранил у себя пистолет „браунинг" и 10 патронов к нему,

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал. Изобличается показаниями обв. КАЛИТОВСКОГО Яна и очной ставкой с ним.

(л.д. т. I стр. 14 об., 38, т. III стр. 33–36)

[3] 13. ПАВЧУК Петр Григорьевич, 1901 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы, Львовского района, поляк, грамотный, беспартийный, по профессии – почтальон, до ареста работал в почтовом отделении № 2 г. Львова,
в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации, которая ставила своей задачей вооруженное восстание

daniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, pełnił w organizacji funkcję łącznika, miał werbować nowych członków do organizacji,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznał się do winy. Demaskują go zeznania oskarżonych: KALITOWSKIEGO Jana, CZAJKOWSKIEGO, DZIELEŃDZIAKA Eugeniusza oraz konfrontacja z tym pierwszym.

(k.s. t. I str. 39–58, t. II str. 282–285, 277–279, t. 3 str. 224)

[i] 11. MISZCZYSZYNA Mariana syna Józefa, ur. w 1892 r., st[acja] Nadwórna obwodu stanisławowskiego, Polaka, obywatelstwa ZSRS, w przeszłości kaprala armii polskiej, piśmiennego, bezpartyjnego, żonatego, przed aresztowaniem pracował jako introligator w drukarni w m. Lwowie
o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, pełnił funkcję komendanta „plutonu" „POW", miał prowadzić werbunek do organizacji,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznał się do winy. Demaskują go zeznania osk[arżonego] KALITOWSKIEGO Jana i konfrontacja z nim.

(k.s. t. I str. 38 odw., 58, 119–120, t. 2 str. 314–320)

[i] 12. DZIELEŃDZIAKA Kazimierza syna Jana, ur. w 1905 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, pochodzenia chłopskiego, Polaka, piśmiennego, żonatego, w przeszłości członka organizacji strzeleckiej, przed aresztowaniem pracował jako leśnik
o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej. Pełnił funkcję komendanta „plutonu", miał za zadanie werbunek nowych członków organizacji, próbował wciągnąć do organizacji ob[ywatela] LITOWCA, dla potrzeb powstania przechowywał u siebie pistolet „Brauning" i do niego 10 naboi,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznał się całkowicie do winy. Demaskują go zeznania osk[arżonego] KALITOWSKIEGO Jana i konfrontacja z nim.

(k.s. t. I 14 odw., 38, t. III str. 33–36)

[i] 13. PAWCZUKA Piotra syna Grzegorza, ur. w 1901 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, Polaka, piśmiennego, bezpartyjnego, z zawodu listonosz, przed aresztowaniem pracował w Urzędzie Pocztowym Nr 2 m. Lwowa
o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej,

против Советской власти, имел задание в период намеченного восстания оказывать медицинскую помощь повстанцам,

т.е. в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал полностью. Изобличается показаниями обв. КАЛИТОВСКОГО Яна.

(л.д. т. I стр. 14 об., 39, 58 об.)

[3] 14. ЧУДЯК Карл Дмитриевич, 1912 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы, Львовского района, поляк, грамотный, женат, беспартийный, в прошлом капрал польской армии,

в том, что он являлся участником контрреволюционной организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное восстание против Советской власти, имел задание подготавливать телефонную связь между подразделениями контрреволюционной организции, производить вербовки новых участников в организацию, хранил для повстанческих целей телефонный провод,

т.е. в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал. Изобличается показаниями обвиняемого КАЛИТОВСКОГО Яна и очной ставкой с ним.

(л.д. т. I стр. 14 об., 39 об., 58 об., т. III стр. 82–83)

[3] 15. ХОРОНЖЭ Иосиф Янович, 1900 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы, Львовского района, поляк, грамотный, женат, беспартийный, по происхождению из рабочих, до ареста работал в лесопункте с. Бжуховицы,

в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное восстание против Советской власти. Имел задание на случай восстания обеспечивать участников организации продуктами питания, хранил принадлежащие организации деньги в сумме 400 рубл.,

т.е. в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал полностью. Изобличается показаниями обв. КАЛИТОВСКОГО Яна и показаниями свидетеля БЕЗРУКА.

(л.д. т. I стр. 14 об., 39, 59, 127–128, т. 3 стр. 158)

[3] 16. БУРЯКЕВИЧ Ян Станиславович, 1899 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы, Львовского района, поляк, беспартийный, грамотный, женат, по профессии – чернорабочий, до ареста работал на пекарне с. Бжуховицы,

в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации, которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, как участник организации для целей восстания БУРЯКЕВИЧ хранил у себя ручной пулемет,

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

miał w czasie planowanego powstania udzielać jego uczestnikom pomocy medycznej,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Całkowicie przyznał się do winy. Demaskują go zeznania osk[arżonego] KALITOWSKIEGO Jana.

(k.s. t. I str. 14 odw., 39, 58 odw.)

[i] 14. CZUDIAKA Karola syna Dymitra, ur. w 1912 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, Polaka, piśmiennego, żonatego, bezpartyjnego, w przeszłości kaprala armii polskiej
o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, miał przygotować łączność telefoniczną pomiędzy poszczególnymi pododdziałami organizacji kontrrewolucyjnej, przeprowadzał werbunek nowych członków organizacji, przechowywał dla potrzeb powstania kabel telefoniczny,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznał się do winy. Demaskują go zeznania oskarżonego KALITOWSKIEGO Jana i konfrontacja z nim.

(k.s. t. I str. 14 odw., 39 odw., 58 odw., t. III str. 82–83)

[i] 15. CHORĄŻEGO Józefa syna Jana, ur. w 1900 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, Polaka, piśmiennego, żonatego, bezpartyjnego, pochodzenia robotniczego, przed aresztowaniem pracował w leśnictwie w[si] Brzuchowice
o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej. W przypadku wybuchu powstania miał zapewnić członkom organizacji aprowizację, przechowywał należące do organizacji pieniądze w wysokości 400 rubli,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznał się całkowicie do winy. Demaskują go zeznania osk[arżonego] KALITOWSKIEGO Jana oraz zeznania świadka BEZRUKA.

(k.s. t. I str. 14 odw., 39, 59, 127–128, t. 3 str. 158)

[i] 16. BURAKIEWICZA Jana syna Stanisława, ur. w 1899 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, Polaka, bezpartyjnego, piśmiennego, żonatego, z zawodu robotnik niewykwalifikowany, przed aresztowaniem pracował w piekarni we w[si] Brzuchowice
o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, jako członek organizacji BURAKIEWICZ przechowywał u siebie ręczny karabin maszynowy dla potrzeb powstania,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Виновным себя признал частично. Изобличается показаниями обв.обв. КАЛИТОВСКОГО Яна, КАЛИЧИНСКОГО Иосифа, свидетеля БЕЗРУКА и очными ставками с ними.

(л.д. т. I стр. 16, 11–113, т. II стр. 208–209, 214–218, т. III стр. 51–53, 57–62, 154–156)

[3] 17. ДУБРОВА Владимир Михайлович, 1905 г. рождения, уроженец с. Голоски Большие Львовского района, украинец, беспартийный, грамотный, женат, в прошлом лесник Бжуховицкого леса, до ареста также работал лесником,

в том, что он работая лесничим, оказывал содействие в снабжении оружием участников контрреволюционной повстанческой организации, ставившей своей задачей вооруженное восстание против советской власти. В марте месяце 1940 года им были даны ручной пулемет и патроны участнику к-р организации КАЛИТОВСКОМУ Яну,

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 19-54-2 и 54-11 УК УССР.

В пред'явленном обвинении виновным себя не признал. Однако изобличается показаниями обв.обв. КАЛИТОВСКОГО Яна, КАЛИЧИНСКОГО Иосифа, БУРЯКЕВИЧА Яна и очной ставкой с последним.

(л.д. т. I стр. 69–70, 112–113, т. II стр. 193–194, 208–209, 214, т. III стр. 187–189, 137–140)

[3] 18. КАЛИЧИНСКИЙ Францишек Андреевич, 1913 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы, Львовского района, по происхождению из крестьян, беспартийный, грамотный, женат, поляк, до ареста без определенных занятий,

в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, лично завербовал в организацию обв. ДЗЕЛЕНДЖАКА,

т.е. в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

В пред'явленном ему обвинении виновным себя не признал. Однако изобличается показаниями обв.обв. КАЛИТОВСКОГО Яна и ДЗЕЛЕНДЖАКА Евгена и очной ставкой с последним.

(л.д. т. I стр. 68–69, т. III стр. 223–226, 207–210)

[3] 19. ДЗЕЛЕНДЖАК Евген Янович, 1918 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы, Львовского района, по происхождению из крестьян, поляк, гражданство СССР, беспартийный, грамотный, холост, в прошлом член польской стрелецкой организации, до ареста без определенных занятий,

в том, что являлся участником контрреволюционной повстанческой организации „ПОВ", которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, знал о наличии оружия у своего брата – участника организации ДЗЕЛЕНДЖАКА Казимира,

Przyznał się do winy częściowo. Demaskują go zeznania oskarżonych KALITOWSKIEGO Jana, KALECZYŃSKIEGO Józefa, świadka BEZRUKA i konfrontacje z nimi.

(k.s. t. I str. 16, 111–113, t. II str. 208–209, 214–218, t. III str. 51–53, 57–62, 154–156)

[i] 17. DUBROWĘ Wołodymyra syna Mychajła, ur. w 1905 r. we w[si] Hołoski Wielkie rejonu lwowskiego, Ukraińca, bezpartyjnego, piśmiennego, żonatego, w przeszłości leśnika w lesie brzuchowickim, przed aresztowaniem pracował również jako leśnik

o to, że będąc leśniczym pomagał w zaopatrzeniu w broń członków kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej. W marcu 1940 r. dał ręczny karabin maszynowy z nabojami członkowi organizacji k-r KALITOWSKIEMU Janowi,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Nie przyznał się do zarzutów zawartych w przedłożonym mu oskarżeniu. Jednakże demaskują go zeznania oskarżonych KALITOWSKIEGO Jana, KALECZYŃSKIEGO Józefa, BURAKIEWICZA Jana oraz konfrontacja z tym ostatnim.

(k.s. t. I str. 69–70, 112–113, t. II str. 193–194, 208–209, 214, t. III str. 187–189, 137–140)

[i] 18. KALECZYŃSKIEGO Franciszka syna Andrzeja, ur. w 1913 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, pochodzenia chłopskiego, bezpartyjnego, piśmiennego, żonatego, Polaka, przed aresztowaniem bez określonego zajęcia

o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, osobiście zwerbował do organizacji osk[arżonego] DZIELEŃDZIAKA,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Nie przyznał się do zarzutów zawartych w przedłożonym mu oskarżeniu. Demaskują go jednak zeznania oskarżonych KALITOWSKIEGO Jana i DZIELEŃDZIAKA Eugeniusza oraz konfrontacja z tym ostatnim.

(k.s. t. I str. 68–69, t. III str. 223–226, 207–210)

[i] 19. DZIELEŃDZIAKA Eugeniusza syna Jana, ur. w 1918 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, pochodzenia chłopskiego, Polaka, obywatelstwo ZSRS, bezpartyjnego, piśmiennego, kawalera, w przeszłości członka polskiej organizacji strzeleckiej, przed aresztowaniem bez określonego zajęcia

o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „POW", której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, wiedział, że jego brat członek organizacji DZIELEŃDZIAK Kazimierz posiada broń,

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал полностью. Изобличается показаниями обв. ДМИТРИШИНА Марьяна.

(л.д. т. 2 стр. 38)

* 20. КОВАЛЬСКИЙ Владимр Владимирович, 1920 г. рождения, уроженец г. Львова, поляк, беспартийный, женат, в прошлом член организации „Демократическая молодежь" и „Независимая братская помощь" существовавшей при польском строе, участник обороны Львова, до ареста студент II курса Львовского университета,

в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации, которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, имел связь с членом штаба к-р организации ВАСИЛЕВСКИМ, лично завербовал в организацию свою сестру КОВАЛЬСКУЮ Крестину, обвиняемого ВАЛИЦУ Кароля, а также пытался привлечь в организацию обв. обв. ВЕЧЕРОКА и КУЛИКОВСКОГО. Знал о наличии нескольких пулеметов в организации, которые на следствии не отдал, 21.V пытался бежать из-под стражи,

т.е. в преступлениях предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

В пред'явленом обвинении виновным себя признал. Изобличается показаниями обвиняемых: КАЛИТОВСКОГО Яна, ДМИТРИШИНА, ШИПЕРА, КОВАЛЬСКОЙ Крестины, ВАЛИЦЫ Кароля и очными ставками с двумя последними.

(л.д. т. I стр. 37–72, т. II стр. 30–31, 149, т. III стр. 263–266, 261–262, 278–279, 282 об., 285–287, 289, 290, т. IV 28 об., 39, 51–57, 68, 85)

* 21. КОВАЛЬСКАЯ Крестина Владимировна, 1922 г. рождения, уроженец г. Львова, по национальности полька, происходит из семьи служащего – профессор математики, образование среднее, до ареста студент педагогического лицея в г. Львове,

в том, что она являлась участницей контрреволюционной повстанческой организации, которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, имела задание вербовать новых участников в организацию, искать оружие для организации, выявлять лиц, которые помагают органам соввласти в борьбе с контрреволюцией, лично привлекла в организацию обв. ШИПЕРА,

т.е. в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

В пред'явленом обвинении виновной себя признала. Изобличается показаниями обв.обв. КОВАЛЬСКОГО Владимира, ШИПЕРА и очными ставками с ними.

(л.д. т. III стр. 250, 161–262, 298–300, т. IV стр. 27, 29 об.)

* 22. ШИПЕР Юлиан Каролевич, 1920 г. рождения, уроженец с. Золотники, Пидгаецкого района Тарнопольской области, поляк, беспар-

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznał się całkowicie do winy. Demaskują go zeznania osk[arżonego] DMITRYSZYNA Mariana.

(k.s. t. 2 str. 38)

[h] 20. KOWALSKIEGO Włodzimierza syna Włodzimierza, ur. w 1920 r. w m. Lwowie, Polaka, bezpartyjnego, żonatego, w przeszłości członka organizacji „Młodzież Demokratyczna" i „Niezależna Bratnia Pomoc", które istniały za polskich rządów, uczestnik obrony Lwowa, przed aresztowaniem student II roku Uniwersytetu Lwowskiego

o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, kontaktował się z członkiem sztabu organizacji k-r WASILEWSKIM, osobiście zwerbował do organizacji swą siostrę KOWALSKĄ Krystynę, oskarżonego WALICĘ Karola oraz próbował wciągnąć do organizacji oskarżonych WIECZORKA i KRÓLIKOWSKIEGO. Wiedział, że organizacja posiada kilka karabinów maszynowych, których nie oddał w śledztwie, 21 V próbował uciec z aresztu,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznał się do zarzutów zawartych w przedłożonym mu oskarżeniu. Demaskują go zeznania oskarżonych: KALITOWSKIEGO Jana, DMITRYSZYNA, SZYPERA, KOWALSKIEJ Krystyny, WALICY Karola oraz konfrontacje z dwoma ostatnimi.

(k.s. t. I str. 37–72, t. II str. 30–31, 140, t. III str. 263–266, 261–262, 278–279, 282 odw., 285–287, 289, 290, t. IV 28 odw., 39, 51–57, 68, 85)

[i] 21. KOWALSKĄ Krystynę córkę Włodzimierza, ur. w 1922 r. w m. Lwowie, Polka, pochodzi z rodziny urzędniczej – profesora matematyki, wykształcenie średnie, przed aresztowaniem uczennica liceum pedagogicznego w m. Lwowie

o to, że była członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, której zadanie polegało na wywołaniu powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, zadaniem jej było prowadzenie werbunku członków organizacji, wyszukiwanie broni dla organizacji, ujawnianie osób pomagających organom władzy sowieckiej w walce z kontrrewolucją, osobiście wciągnęła do organizacji osk[arżonego] SZYPERA,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznała się do zarzutów zawartych w przedłożonym jej oskarżeniu. Demaskują ją zeznania oskarżonych: KOWALSKIEGO Włodzimierza, SZYPERA i konfrontacja z nimi.

(k.s. t. III str. 250, 161–262, 298–300, t. IV str. 27, 29 odw.)

[i] 22. SZYPERA Juliana syna Karola, ur. w 1920 r. we w[si] Złotniki rejonu podhajeckiego obwód tarnopolski, Polaka, bezpartyjnego, piśmiennego,

тийный, грамотный, холост, сын служащего, в прошлом член польской организации стрельцов,
в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации, которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, имел задание выявлять лиц, которые содействуют органам совласти в выявлении контрреволюции, хранил у себя сильнодействующие яды,

т.е. в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал. Изобличается показаниями обв. КОВАЛЬСКОЙ Крестины и очной ставкой с ней.

(л.д. т. III стр. 279, 294, 298–300)

[3] 23. ВАЛИЦА Кароль Оскарович, 1921 г. рождения, г. Берно-Моравске (Чехо-Словакия), поляк, грамотный, холост, участник обороны Львова, до ареста без определенных занятий,
в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации, которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, имел задание производить вербовки новых участников в организацию, приобретать оружие для организации. Для повстанческих целей хранил ящик с боевыми патронами от карабина в количестве [illegible]737[illegible] шт., пытался вовлечь [illegible]в организацию гр. ЦВИКОВСКОГО М.,[illegible]

т.е. в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал. Изобличается показаниями обв.обв. КАЛИТОВСКОГО Яна, ВАЛИЦА Оскара, ШИПЕРА Юлиана.

(л.д. т. I стр. 95, 211–219, т. IV стр. 35–36, 41)

[3] 24. ВЕЧЕРОК Павел Эдуардович, 1900 г. рождения, уроженец м. Шопеницы, Катовицкого района, Шленского воеводства, поляк, грамотный, женат, в прошлом сотрудник польского генерального консульства в г. Лиле (Франция), до ареста без определенных занятий, беженец, в том, что он являлся участником контрреволюционной повстанческой организации, которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, проводил организационную контрреволюционную работу среди беженцев-шлензаков, проживающих в с. Бжуховицы. Имел связь с членом штаба „ПОВ" СТЕФАНСКИМ (он же ВАСИЛЕВСКИЙ). Лично завербовал в организацию ЛЕПАКА,

т.е. в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

В пред'явленом обвинении виновным себя не признал. Однако изобличается показаниями обв.обв. КАЛИТОВСКОГО Яна, ДМИТРИШИНА Марьяна, ЛЕПАКА Эдуарда, КОВАЛЬСКОГО Владимира и очными ставками с двумя последними.

(л.д. т. I стр. 90–91, 50–52, т. II стр. 24, 30–31, т. III стр. 214–250, т. IV стр. 117, 120–122)

kawalera, syna urzędnika, w przeszłości członka polskiej organizacji strzeleckiej
o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, miał ujawniać osoby współpracujące z organami władzy sowieckiej w wykrywaniu kontrrewolucji, przechowywał u siebie silnie działające trucizny,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznał się do winy. Demaskują go zeznania osk[arżonej] KOWALSKIEJ Krystyny oraz konfrontacja z nią.

(k.s. t. III str. 279, 294, 298–300)

[i] 23. WALICĘ Karola syna Oskara, ur. w 1921 r. w m. Brno na Morawach (Czechosłowacja), Polaka, piśmiennego, kawalera, uczestnika obrony Lwowa, przed aresztowaniem bez określonego zajęcia
o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, miał werbować nowych członków organizacji, zdobywać broń dla organizacji. Dla potrzeb powstania przechowywał skrzynię z ostrymi nabojami do karabinu [c]-w ilości 737 szt.-[c], próbował wciągnąć do [c]-organizacji ob[ywatela] CWIKOWSKIEGO M.,-[c]

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Przyznał się do winy. Demaskują go zeznania oskarżonych KALITOWSKIEGO Jana, WALICY Oskara, SZYPERA Juliana.

(k.s. t. I str. 95, 211–219, t. IV str. 35–36, 41)

[i] 24. WIECZORKA Pawła syna Edwarda, ur. w 1900 r. w m. Szopienice rejonu katowickiego województwo śląskie, Polaka, piśmiennego, żonatego, w przeszłości pracownika polskiego Konsulatu Generalnego w m. Lille (Francja), przed aresztowaniem bez określonego zajęcia, *bieżeńca*
o to, że był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, prowadził organizacyjną działalność kontrrewolucyjną wśród *bieżeńców* ślązaków mieszkających we w[si] Brzuchowice. Kontaktował się z członkiem sztabu „POW" STEFAŃSKIM (*on-że* WASILEWSKI). Osobiście zwerbował do organizacji osk[arżonego] LEPAKA,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Nie przyznał się do zarzutów zawartych w przedłożonym mu oskarżeniu. Demaskują go jednak zeznania oskarżonych: KALITOWSKIEGO Jana, DMITRYSZYNA Mariana, LEPAKA Edwarda, KOWALSKIEGO Włodzimierza oraz konfrontacje z dwoma ostatnimi.

(k.s. t. I str. 90–91, 50–52, t. II str. 24, 30–31, t. III str. 244–250, t. IV str. 117, 120–122)

[3] 25. КРУЛИКОВСКИЙ Тадеуш Людвигович, 1920 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы, Львовского района, поляк, грамотный, беспартийный, холост, в прошлом член польской организации стрелецкой и организации „гарцерство", до ареста – ученик 10-го класса в г. Львове,
в том, что он знал о наличии контрреволюционной повстанческой организации, которая ставила своей задачей вооруженное восстание против Советской власти, но об этом органам власти не донес,

т.е. в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-12 УК УССР.

В пред'явленном обвинении виновным себя не признал. Однако изобличается показаниями обв. КОВАЛЬСКОГО Владимира и очной ставкой с ним.

(л.д. т. III стр. 250, т. IV стр. 148–152)

[3] 26. ЧУДЯК Тадеуш Дмитриевич, 1920 г. рождения, уроженец с. Бжуховицы, Львовского района, поляк, грамотный, беспартийный, холост, в прошлом член польской стрелецкой организации, до ареста рабочий фанерной фабрики в с. Рясна-Польска,
в том, что он знал о существовании в селе Бжуховицы контрреволюционной повстанческой организации, которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, но об этом органам власти не донес, хранил у себя и продавал частным лицам огнестрельное оружие,

т.е. в преступлениях, предусмотренных ст. 54-12 УК УССР.

В пред'явленном обвинении виновным себя признал. Изобличается показаниями обв. ШИПЕРА.

(л.д. т. IV стр. 22, 26, 29, 40)

[д]27. ШМИДТ Адам Адамович, 1890 г. рождения, уроженец с. Рокетна, Львовского района, немец, гражданство СССР, беспартийный, грамотный, женат, в прошлом член польской правительственной партии почтовиков „ППУ", до ареста без определенных занятий,
в том, что он знал о существовании в с. Бжуховицы контрреволюционной повстанческой организации, которая ставила своей задачей вооруженное восстание против советской власти, знал, что члены этой организации собирают оружие для борьбы с советской властью, но об этом органам власти не донес,

т.е. в преступлениях, предусмотренных ст. 54-12 УК УССР.

В пред'явленном обвинении виновным себя признал полностью. Изобличается показаниями обв. КАЛИТОВСКОГО Яна.

(л.д. т. I стр. 36, 82–83)

Руководствуясь ст. 204 УПК УССР следственное дело № 1158 по обвинению КАЛИТОВСКОГО Яна Францишковича, КАСПЕРСКОГО

[i] 25. KRÓLIKOWSKIEGO Tadeusza syna Ludwika, ur. w 1920 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, Polaka, piśmiennego, bezpartyjnego, kawalera, w przeszłości członka polskiej organizacji strzeleckiej i organizacji „harcerstwo", przed aresztowaniem — uczeń klasy 10 w m. Lwowie
o to, że wiedział o istnieniu kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, o czym nie powiadomił organów władzy,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. 54-12 KK USRS.

Nie przyznał się do zarzutów zawartych w przedłożonym mu oskarżeniu. Demaskują go jednak zeznania osk[arżonego] KOWALSKIEGO Włodzimierza i konfrontacja z nim.

(k.s. t. III str. 250, t. IV str. 148–152)

[i] 26. CZUDIAKA Tadeusza syna Dymitra, ur. w 1920 r. we w[si] Brzuchowice rejonu lwowskiego, Polaka, piśmiennego, bezpartyjnego, kawalera, w przeszłości członka polskiej organizacji strzeleckiej, przed aresztowaniem robotnik w fabryce dykty we w[si] Rzęsna Polska
o to, że wiedział o istnieniu we wsi Brzuchowice kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, o czym nie powiadomił organów władzy, przechowywał u siebie i sprzedawał osobom prywatnym broń palną,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. 54-12 KK USRS.

Przyznał się do zarzutów zawartych w przedłożonym mu oskarżeniu. Demaskują go zeznania osk[arżonego] SZYPERA.

(k.s. t. IV str. 22, 26, 29, 40)

[c] 27. SZMIDTA Adama syna Adama, ur. w 1890 r. we w[si] Rokitna rejonu lwowskiego, Niemca, obywatelstwo ZSRS, bezpartyjnego, piśmiennego, żonatego, w przeszłości członka polskiej partii rządowej pocztowców „PPU" [?], przed aresztowaniem bez określonego zajęcia
o to, że wiedział o istnieniu we w[si] Brzuchowice kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, której zadaniem było wywołanie powstania zbrojnego przeciwko władzy sowieckiej, wiedział o tym, że członkowie tej organizacji gromadzą broń do walki z władzą sowiecką, o czym nie powiadomił organów władzy,

to znaczy o przestępstwa przewidziane art. 54-12 KK USRS.

Całkowicie przyznał się do zarzutów zawartych w przedłożonym mu oskarżeniu. Demaskują go zeznania osk[arżonego] KALITOWSKIEGO Jana.

(k.s. t. I str. 36, 82–83)

Zgodnie z art. 204 KPK USRS sprawę śledczą Nr 1158 z oskarżenia KALITOWSKIEGO Jana syna Franciszka, KASPERSKIEGO Michała syna

Михаила Францевича и др. направить Прокурору Львовской области для направления по подсудности.[-д]

СПРАВКА: 1. Все обвиняемые по делу содержатся под стражей в тюрьме № 1 г. Львова и с сего числа перечисляются содержанием за Прокурором Львовской области.
2. Вещественные доказательства по делу хранятся в камере вещдоков ОО НКВД 6 армии согласно постановлений, имеющихся в деле.
3. Личные документы обвиняемых находятся в отдельной папке в приложении к следственному делу.[39]

[д-]СЛЕДОВАТЕЛЬ ОО НКВД 6 АРМИИ
МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ

(—) (УСТЕНКО)

„СОГЛАСЕН"
ЗАМ. НАЧ. ОО НКВД 6 АРМИИ
ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ

(—) (КОЧЕТКОВ)[-д]

Составлено „23" мая 1940 г.
г. Львов.

УССР
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
УПРАВЛЕНИЕ НКВД
по ЛЬВОВСКОЙ ОБЛАСТИ
ТЮРЬМА № 1
„24" июня 1940 г.
№
г. Львов

ПРЕДСЕДАТЕЛЮ
ОБЛАСТНОГО СУДА
гор. Львов

Сообщаем, что заключенные КОВАЛЬСКИЙ Владимир Владимирович, КАЛИЧИНСКИЙ Франц Андреевич, ЧУДЯК Кароль Дмитриевич и ЧАЙКОВСКИЙ Ян Юзефович следовать в суд на заседание не могут в связи с тем, что находятся в больничных и в карантийных камерах [с-]и Вечерок П.Э., Ковалская К.В.[-с] [40]

НАЧАЛЬНИК ТЮРЬМЫ НКВД № 1
гор. ЛЬВОВА (ПОПОВ)
СЕКРЕТАРЬ ТЮРЬМЫ (—) (ПАНЧЕНКО)

[с-]Исправленному [...], то есть дописанному верить [...] (–)[-с]

Franciszka i in[nych] przekazać do Prokuratora obwodu lwowskiego w celu skierowania na drogę sądową.[e]

INFORMACJA: 1. Wszyscy oskarżeni w niniejszej sprawie są trzymani w areszcie w Więzieniu Nr 1 w m. Lwowie i od dnia dzisiejszego są w ewidencji Prokuratora obwodu lwowskiego.
2. Dowody rzeczowe w sprawie są przechowywane w magazynie dowodów rzeczowych OO NKWD 6 Armii zgodnie z postanowieniami znajdującymi się w aktach sprawy.
3. Dokumenty osobiste oskarżonych znajdują się w osobnej teczce jako załącznik do sprawy śledczej.[39]

[e]-ŚLEDCZY OO NKWD 6 ARMII
MŁ[ODSZY] LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (USTIENKO)

„WYRAŻAM ZGODĘ"
ZAS[TĘPCA] NACZ[ELNIKA] OO NKWD 6 ARMII
LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (KOCZETKOW)-[e]

Sporządzono „23" maja 1940 r.
m. Lwów

USRS
LUDOWY KOMISARIAT
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZARZĄD NKWD
OBWODU LWOWSKIEGO
WIĘZIENIE Nr 1
„24" czerwca 1940 r.
Nr
m. Lwów

DO PRZEWODNICZĄCEGO
SĄDU OBWODOWEGO
m. Lwów

Zawiadamiamy, że więźniowie KOWALSKI Włodzimierz syn Włodzimierza, KALECZYŃSKI Franciszek syn Andrzeja, CZUDIAK Karol syn Dymitra i CZAJKOWSKI Jan syn Józefa nie mogą przybyć na posiedzenie, ponieważ znajdują się w celach szpitalnych i kwarantannowych. [f]-i Wieczorek P.E., Kowalska K.W.-[f] [40]

NACZELNIK WIĘZIENIA NKWD NR 1
m. LWOWA (POPOW)
SEKRETARZ WIĘZIENIA (—) (PANCZENKO)

[f]-Poprawki [...] dopisane są zgodne [...] (—)-[f]

Справа Но 388 КОПІЯ
1940 р.

ВИРОК КРИМІНАЛЬНИЙ ІМ'ЯМ УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ

1940 року Липня 15–16 дня Львівський Обласний Суд в м. Львові в складі:

Головуючого тов. ЧОРПІТИ
Народних засідателів тов. ВАСІЛЕВСЬКОЇ та
тов. СУШКО
з секретарем тов. ТАЛЕРІНГОМ
з участю прокурора тов. МІРОНОВА
та оборонців тов. тов. КУПЕР, ДЯЧЕНКО, КУРИЛЕНКО,
ШТЕРЕНБЕРГА, ЯМПОЛЄР
та перекладача тов. ДРУКЕР
розглянув у закритому судовому засіданні справу по обвинуваченню:

1. КАЛИТОВСЬКОГО Яна Францовича, 1895 року народження, по національності поляка, по соц. походженню із сім'ї робітника, до арешту працював муляром, грамотного, в минулому „плютуновий" польської армії, член стрілецької організації, не судимого,
2. КАСПЕРСЬКИЙ Михайла Францовича, 1892 році, поляка, із робітників, за фахом муляр, грамотний, позапартійного, женатого, в минулому „плютуновий" бувшої польської армії, не судимого,
3. ВАЛИЦА Оскара Янович, 1888 року народження, по національності поляк, родом із міста Чепин (Чехословація), батько був учителем, до арешту не працював, по фаху учитель, не судимого, женатого,
4. ЛЕПАК Едвард Адамович, 27 років, поляка, із селян середняків, грамотного, не судимого, до арешту без певного заняття,
5. ДМИТРИШИНА Маряна Михайловича, 1916 року, поляка, по соц. походженню із робочих, по професії – мясник, грамотного, члена стрілецької організації, до арешту працював міліціонером, не судимого,
6. КАЛІТОВСЬКОГО Вацлава-Юлія Францишковича, 1910 року народження, із робітників, грамотного, неженатого, в минулому член стрілецької організації, до арешту працював касіром автобусної станції,
7. РОРАТА Юліяна Францишковича, 1920 року народження, із сім'ї робітників, позапартійного, неженатого, в минулому член стрілецької

Sprawa Nr 388. KOPIA
1940 r.

WYROK KRYMINALNY
W IMIENIU UKRAIŃSKIEJ SOCJALISTYCZNEJ
REPUBLIKI SOWIECKIEJ

dnia 15–16 lipca 1940 roku Lwowski Sąd Obwodowy w m. Lwowie w składzie:

Przewodniczący tow. CZORPITA
Ławnicy ludowi tow. WASILEWSKA i
tow. SUSZKO
sekretarz tow. TAŁERING
z udziałem prokuratora tow. MIRONOWA
i obrońców tow. tow. KUPERA, DIACZENKI, KURYLENKI,
SZTERENBERGA, JAMPOLERA
i tłumacza tow. DRUKERA
rozpatrzył na zamkniętym posiedzeniu sądowym sprawę z oskarżenia:

1. KALITOWSKIEGO Jana s. Franciszka, ur. w 1895 roku, Polaka, z rodziny robotnika, przed aresztowaniem pracował jako murarz, piśmiennego, w przeszłości „plutonowego" polskiej armii, członka organizacji strzeleckiej, nie karanego,
2. KASPERSKIEGO Michała s. Franciszka, ur. w 1892 roku, Polaka, z robotników, z zawodu murarza, piśmiennego, bezpartyjnego, żonatego, w przeszłości „plutonowego" byłej polskiej armii, nie karanego,
3. WALICY Oskara s. Jana, ur. w 1883 roku, Polaka, rodem z miasta Cieszyna (Czechosłowacja), ojciec był nauczycielem, przed aresztowaniem nie pracował, z zawodu nauczyciela, nie karanego, żonatego,
4. LEPAKA Edwarda s. Adama, 27 lat, Polaka, z chłopów średniaków, piśmiennego, nie karanego, przed aresztowaniem bez stałego zajęcia,
5. DMITRYSZYNA Mariana s. Michała, ur. w 1916 roku, Polaka, z robotników, z zawodu rzeźnika, piśmiennego, członka organizacji strzeleckiej, przed aresztowaniem pracował jako milicjant, nie karanego,
6. KALITOWSKIEGO Wacława Juliana s. Franciszka, ur. w 1910 roku, z robotników, piśmiennego, nieżonatego, w przeszłości członka organizacji strzeleckiej, przed aresztowaniem pracował jako kasjer na dworcu autobusowym,
7. RORATA Juliana s. Franciszka, ur. w 1920 roku, z rodziny robotników, bezpartyjnego, nieżonatego, w przeszłości członka organizacji strzelec-

організації, грамотного, не судимого, до арешту не працював нігде, родом із села Бруховець,

8. ЧАЙКОВСЬКОГО Яна Юзефовича, 1895 року народження, поляка, по соц. походженню із сім'ї робочих, службовця, женатого, грамотного, не судимого, родом із м. Львова,
9. КАЛІЧИНСЬКОГО Йосифа Андрієвича, 1902 року народження, поляка, грамотного, женатого, позапартійного, по професії маляр, не судимого, родом із села Бруховиць Львівського району,
10. ЛИСЕЦЬКИЙ Йосиф Андрійович, 1902 року народження, поляка, грамотного, жонатого, до арешту працював на залізній дорозі, родом із села Бруховець, не судимого,
11. [б]МІЩИШИН Марян Йосифович, 1892 року народження, поляка, служив в польській армії в чині капрала, грамотного, женатого, не судимого,[-б]
12. ДЗЕЛЕНДЖАКА Казиміра Яновича, 1905 року народження, по соц. походженню із селян-середняків, по національності поляка, грамотного, женатого, до арешту працював лісником, в минулому член стрілецької організації, не судимого,
13. ПАВЧУКА Петра Григоровича, 1901 року народження, поляка, службовця, неженатого, грамотного, до арешту працював листоношом на пошті, не судимого,
14. ЧУДЯКА Карла Дмитровича, 1912 року народження, поляка, грамотного, позапартійного, женатого, в минулому капрал польської армії, не судимого,
15. ХОРОНЖЕ Йосифа Яновича, 1900 року народження, поляка, грамотного, женатого, по соц. походженню із робітників, позапартійного, до арешту працював у лісництві, не судимого,
16. БУРЯКЕВИЧА Яна Станіславовича, 1899 року народження, поляка, грамотного, позапартійного, робочого, до арешту працював на пекарні в селі Бруховицях, не судимого,
17. ДУБРОВА Володимира Михайловича, 1905 року народження, українця, службовця, грамотного, женатого, до арешту працював лісником, не судимого, родом із села Голосків Львівського району,
18. КАЛІЧИНСЬКОГО Франца Андрієвича, 1913 року народження, по походженню із селян-середняків, поляка, позапартійного, грамотного, без певних занять, не судимого,
19. ДЗЕЛЕНДЖАКА Євгена Яновича, 1918 року народження, по національності поляка, по соц. походженню із селян-середняків, грамотного, неженатого, в минулому член польської організації стрільців, не судимого,

kiej, piśmiennego, nie karanego, przed aresztowaniem nigdzie nie pracował, rodem ze wsi Brzuchowice,

8. CZAJKOWSKIEGO Jana s. Józefa, ur. w 1895 roku, Polaka, z rodziny robotników, urzędnika, żonatego, piśmiennego, nie karanego, rodem z m. Lwowa,
9. KALECZYŃSKIEGO Józefa s. Andrzeja, ur. w 1902 roku, Polaka, piśmiennego, żonatego, bezpartyjnego, z zawodu malarza, nie karanego, rodem ze wsi Brzuchowice rejonu lwowskiego,
10. LISIECKIEGO Józefa s. Andrzeja, ur. w 1902 roku, Polaka, piśmiennego, żonatego, przed aresztowaniem pracował na kolei, rodem ze wsi Brzuchowice, nie karanego,
11. [b]-MISZCZYSZYNA Mariana s. Józefa, ur. w 1892 roku, Polaka, służył w polskiej armii w stopniu kaprala, piśmiennego, żonatego, nie karanego,-[b]
12. DZIELEŃDZIAKA Kazimierza s. Jana, ur. w 1905 roku, z chłopów średniaków, Polaka, piśmiennego, żonatego, przed aresztowaniem pracował jako leśnik, w przeszłości członka organizacji strzeleckiej, nie karanego,
13. PAWCZUKA Piotra s. Grzegorza, ur. w 1901 roku, Polaka, urzędnika, nieżonatego, piśmiennego, przed aresztowaniem pracował jako listonosz na poczcie, nie karanego,
14. CZUDIAKA Karola s. Dymitra, ur. w 1912 roku, Polaka, piśmiennego, bezpartyjnego, żonatego, w przeszłości kaprala armii polskiej, nie karanego,
15. CHORĄŻEGO Józefa s. Jana, ur. w 1900 roku, Polaka, piśmiennego, żonatego, z robotników, bezpartyjnego, przed aresztowaniem pracował w leśnictwie, nie karanego,
16. BURAKIEWICZA Jana s. Stanisława, ur. w 1899 roku, Polaka, piśmiennego, bezpartyjnego, robotnika, przed aresztowaniem pracował w piekarni we wsi Brzuchowice, nie karanego,
17. DUBROWY Wołodymyra s. Mychajła, ur. w 1905 roku, Ukraińca, urzędnika, piśmiennego, żonatego, przed aresztowaniem pracował jako leśnik, nie karanego, rodem ze wsi Hołoski w rejonie lwowskim,
18. KALECZYŃSKIEGO Franciszka s. Andrzeja, ur. w 1913 roku, z chłopów średniaków, Polaka, bezpartyjnego, piśmiennego, bez stałego zajęcia, nie karanego,
19. DZIELEŃDZIAKA Eugeniusza s. Jana, ur. w 1913 roku, Polaka, z chłopów średniaków, piśmiennego, nie żonatego, w przeszłości członka polskiej organizacji strzeleckiej, nie karanego,

20. КОВАЛЬСЬКУ Крестину Володимировну, 18 років, полячку, по соц. походженню із сім'ї службовців, батько – професор математики, до арешту студентка, не судима,
21. ВАЛИЦА Кароль Оскарович, 1921 року народження, поляка, родом із Чехословаччини, грамотного, неженатого, учасник оборони м. Львова, позапартійного, не судимого,
22. [д]-ШІПЕРА Юліана Каролевича, 1920 року народження, поляка, по соц. походженню із сім'ї службовців, грамотного, неженатого, в минулому члена польської організації стрільців, не судимого,-[д]
23. [д]-ЧУДЯКА Тадеуша Дмитровича, 1920 року народження, поляка, грамотного, позапартійного, неженатого, до арешту працював робочим фанерної фабрики, не судимого,-[д]
24. ШМІДТА Адама Адамовича, 1890 року народження, німець, громадянство СРСР, позапартійного, жонатого, в минулому члена польської державної партії поштовиків ППУ, до арешту без певних занять, не судимого

обвинувачується:

[г]-КАЛИТОВСЬКИЙ Ян Ф., КАСПЕРСЬКИЙ М.Ф., ВАЛИЦА О.Я., ЛЕПАК Е.А., ДМИТРИШИН М.М., КАЛИТОВСЬКИЙ В.Ф., РОРАТ Ю.Я., ЧАЙКОВСЬКИЙ Я.Ю., КАЛІЧИНСЬКИЙ Й.А., ЛЕСЕЦЬКИЙ Й.А., МІЩИШИН М.Й., ДЗЕЛЕНДЖАК К.Я., ПАВЧУК П.Р., ЧУДЯК К.Д., ХОРОНЖЕ Й.Я., БУРЯКЕВИЧ Я.С., КАЛІЧИНСЬКИЙ Ф.А., ДЗЕЛЕНДЖАК Є.Я., КОВАЛЬСЬКУ К.В., ШІПЕР Ю.К., ВАЛИЦА К.О. – в тому, що вони являлися членами контреволюційної повстанчиської організації так називаєма „ПОВ" (польська організація військова), яка ставила своїм завданням організацію збройного повстання проти Радвлади для цієї мети організація збирала зброю та вербувала кадри із ворожо-настроєних осіб проти Радвлади.

Ця організація мала ручний кулемет, карабінів один бойовий, патронів 1065 шт., штихів від гвінтівок 3, пістолетів ріжної системи 5 штук, 84 шт. набоїв до них, пороху 2 коробки, одна ракета, та 5 баньок ядів, тобто в злочині, що його кваліфіковано за ст. 54-2, 54-11 КК.-[г]

ДУБРОВА Володимир Михайлович обвинувачується в тому, що він працюючи лісником надавав допомогу членам к-р. повстанчиської організації зброєю. В березні місяці 1940 року ним передано ручний кулемет з патронами члену повстанчиської к-р. організації Калитовському Яну, тобто в злочині, що його кваліфіковано ст.ст. 19-54-2, 54-11 КК.

ЧУДЯК Тадеуш Дмитрович та ШМІДТ Адам Адамович звинувачуються в тому, що вони знали про к-р. повстанчиську організацію, але про це не довели до відома органи влади, тобто в злочині, що його кваліфіковано за ст. 54-12 КК.

20. KOWALSKIEJ Krystyny c. Włodzimierza, 18 lat, Polki, z rodziny urzędnika, ojciec – profesor matematyki, przed aresztowaniem była studentką, nie karana,
21. WALICY Karola s. Oskara, ur. w 1921 roku, Polaka, rodem z Czechosłowacji, piśmiennego, nieżonatego, uczestnika obrony m. Lwowa, bezpartyjnego, nie karanego,
22. [e-]SZYPERA Juliana s. Karola, ur. w 1920 roku, Polaka, z rodziny urzędnika, piśmiennego, nieżonatego, w przeszłości członka polskiej organizacji strzelców, nie karanego,[-e]
23. [e-]CZUDIAKA Tadeusza s. Dymitra, ur. w 1920 roku, Polaka, piśmiennego, bezpartyjnego, nieżonatego, przed aresztowaniem pracował jako robotnik w fornierni, nie karanego,[-e]
24. SZMIDTA Adama s. Adama, ur. w 1890 roku, Niemca, obywatelstwo ZSRS, bezpartyjnego, żonatego, w przeszłości członka polskiej państwowej partii pocztowców PPU [?], przed aresztowaniem bez stałego zajęcia, nie karanego

oskarża się:

[d-]KALITOWSKIEGO Jana F., KASPERSKIEGO M.F., WALICĘ O.J., LEPAKA E.A., DMITRYSZYNA M.M., KALITOWSKIEGO W.F., RORATA J.F., CZAJKOWSKIEGO J.J., KALECZYŃSKIEGO J.A., LISIECKIEGO J.A., MISZCZYSZYNA M.J., DZIELEŃDZIAKA K.J., PAWCZUKA P.G., CZUDIAKA K.D., CHORĄŻEGO J.J., BURAKIEWICZA J.S., KALECZYŃSKIEGO F.A., DZIELEŃDZIAKA E.J., KOWALSKĄ K.W., SZYPERA J.K., WALICĘ K.O. – o to, że byli oni członkami kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej zwanej „POW" (polska organizacja wojskowa), która stawiała przed sobą zadanie zorganizowania zbrojnego powstania przeciwko władzy sowieckiej, w tym celu organizacja gromadziła broń i werbowała kadry spośród osób wrogo nastawionych do Władzy Sowieckiej.

Organizacja ta posiadała ręczny karabin maszynowy, karabinów – jeden, ostrych naboi – 1035 szt., bagnetów do karabinów – 3, pistoletów różnych systemów – 5 sztuk i do nich 84 naboje, prochu dwa pudełka, jedną rakietę i 5 słoików trucizny, a zatem o przestępstwa przewidziane art. 54-2, 54-11 KK.[-d]

DUBROWA Wołodymyr s. Mychajła oskarżony jest o to, że pracując jako leśnik wspomagał bronią członków k-r. organizacji powstańczej. W miesiącu marcu 1940 roku przekazał członkowi k-r. organizacji powstańczej Kalitowskiemu Janowi ręczny karabin maszynowy z amunicją, a zatem o przestępstwa przewidziane art. art. 19-54-2, 54-11 KK.

CZUDIAK Tadeusz s. Dymitra i SZMIDT Adam s. Adama oskarżeni są o to, że wiedzieli o k-r. organizacji powstańczej, ale nie powiadomili o tym organów władzy, a zatem o przestępstwa przewidziane art. 54-12 KK.

Суд обміркувавши всі обставини справи, вислухавши підсудних, покази свідків, промови сторін та останнє слово підсудних:

Встановив:

Що залишками офіцерства та бувшими членами бувшої польської держави на території Львовської області була створена к-р. повстанчиська військова організація так називаєма ПОВ (польська орг. військова), яка ставила своїм завданням організувати збройне повстання проти Радвлади для встановлення польської держави. Ця організація мала зброю ручний кулимет, гвинтівку 1, 5 штук пістолетів ріжної системи, понад 1000 шт. набоїв, ракету, діючи сильно яди, порох, тощо, яке під час арешту членів організації ПОВ, вилучено.

В грудні місяці 1939 року офіцером бувшої польської армії в-„Болеком"-в, він же „Степанський", „Василевський" це псевдонім, а дійсне прізвище його Фішер, яким була проведена перша організація „ПОВ" в селі в-Бруховицях-в.

Фішер, він же Степанський, Василевський, Болек дав завдання підсудному Калітовському Яну створити і керувати к-р. повстанчиською організацією в селі Бруховицях та близьких селах Голосках, Лончках та інших, для чого приймав від підсудного Калітовського присягу. Підсудний Калітовський Ян давши присягу на добросовісну роботу і негайно приступив до організації „Кампанії" в селі Бруховицях. Ця повстанчиська к-р. військова організація була побудована за такою системою: „Кампанія" яка складалась із 4 „плютонів", а кожній „плютон" мав по 4 дружини. Сам підсудний Калітовський Ян особисто завербував до повстанчиської військової організації підсудних Калітовського Вацлава, Касперського, Лепака, Дзеленджака Казимира, Павчука, Чайковського, Валіцу Оскара, Хоронже, Лисецького, Чудяка Карла та Міщишина в яких приймав присягу на вірність служити в організації.

Керівником „Кампанії" був сам підсудний Калітовський Ян, а його заступником був призначений Касперський М., який дав присягу Калітовському на вірність служити в цій організації і одержав завдання вербувати нових осіб, що ворожо настроєні проти Радвлади в цю к-р. повстанчиську організацію.

Завербованих підсудним Калітовським Яном в організацію розставляли на ріжні пости, а саме: Міщишина Мар'яна, Валіца Оскара, Лепака Едуарда, Дзеленджака Казимира та Чайковського Яна було призначено керівниками плютонів, а свого брата підсудного Калітовського Вацлава призначив комендантом дружини. Всі ці завербовані дали згоду працювати і мали завдання вербувати нових членів та забезпечувати організацію зброєю.

З метою конспірації проведеної антирадянської роботи ця організація „ПОВ" створювалася за принципами „тройок" „пятерок", крім того більшість із членів організації мали псевдонім, наприклад Калітовський

Sąd biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy, po wysłuchaniu podsądnych, zeznań świadków, przemówień stron i ostatniego słowa oskarżonych:

Ustalił:

Resztka oficerów i byli członkowie byłego państwa polskiego [!]utworzyli na terytorium obwodu lwowskiego k-r. wojskową organizację powstańczą, tak zwaną POW (polska org. wojskowa), która postawiła przed sobą zadanie zorganizowania powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sowieckiej w celu przywrócenia państwa polskiego. Organizacja ta posiadała broń: ręczny karabin maszynowy, karabinów – 1, 5 sztuk pistoletów różnych systemów, ponad 1000 naboi, rakietę, silnie działające trucizny, proch – wszystko to skonfiskowano podczas aresztowania członków organizacji POW.

W miesiącu grudniu 1939 roku oficer byłej armii polskiej ᶜ-„Bolek"-ᶜ *on-że* „Stefański", „Wasilewski" – pseudonim, a prawdziwe nazwisko Fiszer, założył pierwszą organizację „POW" we wsi ᶜ-Brzuchowicach-ᶜ.

Fiszer *on-że* Stefański, Wasilewski, Bolek dał oskarżonemu Kalitowskiemu Janowi zadanie utworzenia i kierowania k-r. organizacją powstańczą we wsi Brzuchowice i pobliskich wsiach Hołoski, Łączki i innych [i] w tym celu odebrał od oskarżonego Kalitowskiego przysięgę. Oskarżony Kalitowski Jan po złożeniu przysięgi na sumienną pracę natychmiast przystąpił do organizowania „kompanii" we wsi Brzuchowice. Owa k-r. wojskowa organizacja powstańcza zbudowana była wg następującego schematu: „kompania" składała się z 4 „plutonów", a każdy „pluton" miał po 4 drużyny. Oskarżony Kalitowski Jan osobiście zwerbował do powstańczej organizacji wojskowej oskarżonych Kalitowskiego Wacława, Kasperskiego, Lepaka, Dzieleńdziaka Kazimierza, Pawczuka, Czajkowskiego, Walicę Oskara, Chorążego, Lisieckiego, Czudiaka Karola i Miszczyszyna, od których odebrał przysięgę na wierną służbę w organizacji.

Kierownikiem „kompanii" był sam podsądny Kalitowski Jan, a jego zastępcą mianowany został Kasperski M,. który złożył przed Kalitowskim przysięgę na wierną służbę w organizacji i otrzymał zadanie werbowania do k-r. organizacji powstańczej nowych osób nastawionych wrogo wobec Władzy Sowieckiej.

Zwerbowanym przez oskarżonego Kalitowskiego Jana przydzielano różne stanowiska w organizacji, a mianowicie: Miszczyszyna Mariana, Walicę Oskara, Lepaka Edwarda, Dzieleńdziaka Kazimierza i Czajkowskiego Jana mianowano kierownikami plutonów, a swojego brata oskarżonego Kalitowskiego Wacława mianował on komendantem drużyny. Wszyscy zwerbowani wyrazili zgodę na pracę i otrzymali zadanie werbowania nowych członków i zaopatrywania organizacji w broń.

Dla zakonspirowania roboty antysowieckiej, organizację „POW" utworzono w systemie „trójek" [i] „piątek", oprócz tego większość członków organizacji nosiła pseudonimy, na przykład Kalitowski Jan używał [ps.] „Mal-

Ян називався „Мальським". Для придбання зброї та інших матеріалів центром „ПОВ" відпускалися гроші, які одержав в сумі 400 крб. особисто Калітовський Ян від „Стефанського", які передав члену організації Хоронже. Матеріалами справи, показами підсудних встановлено, що організація мала своїм завданням створити пункти медичної допомоги, підготовити продукти для харчування під час повстання, для цієї мети вербувалися особи цих спеціальностей. Для встановлення зв'язку між підрозділами „ПОВ" в період повстання. Підсудний Калітовський Ян в кінці лютого місяця 1940 року завербував до організації Чудяка Кароля, давши йому завдання доставати телефоних апаратів, а также завербувати ще декілька осіб спеціалістів зв'язку. Давши присягу підсудному Калітовському Яну Чудяк Кароль приступив до порученої йому роботи, вже достав телефоний провід якого в нього вилучено під час обшуку.

Завербований в організацію підсудний Хоронже Йосип одержав завдання підготовити склад з продуктами, це завдання Хоронже виконував.

Підсудний Рорат будучи завербований членом к-р. повстанчиської організації, для організації зберігав заховані в парку в с. БРУХОВИЦЯХ закопані 2 ящики боєвих патронів під час обшуку один ящик патронів в кількості 302 шт. знайдено, а один ящик виявлено пустим, хто забрав набої не встановлено. Про організацію підсудний Рорат знав добре.

Підсудний Міщишин Мар'ян будучи завербований Калітовським Яном і був призначений комендантом плютону получив завдання вербувати в члени к-р. організації та забезпечити організацію зброєю. Для вірності праці в цій організації підсудний Міщишин дав присягу підсудному Калітовському. Встановлено, що були членами к-р повстанчиської організації Дмитришин, який давши присягу на вірність працювати в організації для цієї мети зберігав зброю, яку в нього знайдено, один пістолет та 24 набої.

Калічинський Йосиф Андрійович та Лисецький Йосиф Андрійович давши згоду бути членами повстанчиської організації і для організації переховували зброю, де під час обшуку знайдено в підсудного Калічинського Йосипа револьвер та 30 шт. набоїв, крім того Калічинський Йосип дав відомості Калітовському, що в підсудного Бурякевича Яна Станіславовича є ручний кулемет, якого Бурякевич здав до організації „ПОВ", знаючи добре про існування такої і ціль її, а підсудний Лесецький одержав завдання вербувати нових членів на що він дав присягу. Ковальська Кристина та Валіца Кароль теж добре знали про існування повстанчиської організації. Ковальська Кристина була завербована своїм братом Ковальським Володимиром, якому вона дала згоду давати відомості про наявність в селі зброї, про яку вона мала довідуватися в молоді с. Бруховець, та про те, хто із робітників НКВС приходить чи приїжджає до села Бруховиць.

ski". Na zakup broni i innych materiałów centrum POW przydzieliło pieniądze, które w kwocie 400 *karbowańców* otrzymał osobiście Kalitowski Jan od „Stefańskiego", i przekazał członkowi organizacji Chorążemu. Na podstawie materiałów sprawy i zeznań oskarżonych ustalono, że organizacja otrzymała zadanie utworzenia punktów pomocy medycznej oraz przygotowania aprowizacji na czas powstania [i] w tym celu zwerbowano osoby tych specjalności. Dla zapewnienia łączności pomiędzy pododdziałami „POW" podczas powstania, oskarżony Kalitowski Jan pod koniec lutego 1940 roku zwerbował do organizacji oskarżonego Czudiaka Karola, powierzając mu zadanie zdobycia aparatów telefonicznych oraz zwerbowania kilku specjalistów z zakresu łączności. Po złożeniu przed oskarżonym Kalitowskim Janem przysięgi, Czudiak Karol przystąpił do powierzonej mu pracy i zdobył kabel telefoniczny, który został mu skonfiskowany podczas rewizji.

Zwerbowany do organizacji oskarżony Chorąży Józef otrzymał zadanie przygotowania magazynu z artykułami spożywczymi. Zadanie to Chorąży wykonał.

Oskarżonego Rorata zwerbowano do k-r. organizacji powstańczej; trzymał on ukryte dla organizacji w parku we w[si] BRZUCHOWICE zakopane 2 skrzynki ostrych naboi; podczas rewizji znaleziono jedną skrzynkę naboi w ilości 302 szt., wykryto [też] jedną pustą skrzynkę, nie ustalono kto zabrał naboje. O [działalności] organizacji podsądny Rorat dobrze wiedział.

Oskarżony Miszczyszyn Marian został zwerbowany przez Kalitowskiego Jana i mianowany komendantem plutonu, otrzymał zadanie werbowania członków do organizacji k-r. i zaopatrywania jej w broń. Przysięgę na wierną służbę w organizacji oskarżony Miszczyszyn złożył przed oskarżonym Kalitowskim. Ustalono, że Dmitryszyn był członkiem k-r. organizacji powstańczej, złożył przysięgę na wierną pracę w organizacji i przechowywał dla niej broń, którą u niego znaleziono – jeden pistolet i 24 naboje.

Kaleczyński Józef s. Andrzeja i Lisiecki Józef s. Andrzeja po wyrażeniu zgody na wstąpienie do organizacji powstańczej przechowywali dla niej broń. Podczas rewizji u oskarżonego Kaleczyńskiego Józefa znaleziono rewolwer i 30 szt. naboi, oprócz tego Kaleczyński Józef powiadomił Kalitowskiego, że oskarżony Burakiewicz Jan s. Stanisława posiada ręczny karabin maszynowy, który [następnie] został przekazany organizacji „POW" przez Burakiewicza – wiedział dobrze o jej istnieniu i znał jej cele. Oskarżony Lisiecki otrzymał zadanie zwerbowania nowych członków, na co złożył przysięgę. Kowalska Krystyna i Walica Karol również wiedzieli dobrze o istnieniu organizacji powstańczej. Kowalska Krystyna została zwerbowana przez swojego brata Kowalskiego Włodzimierza, któremu obiecała przekazywać wiadomości o broni znajdującej się we wsi, o której miała zbierać informacje od młodzieży ze w[si] Brzuchowice oraz o tym, kto z pracowników NKWD zachodzi lub przyjeżdża do Brzuchowic.

Валіца Король завербований до організації своїм батьком Валіцом Оскаром якому Валіца Король дав забов'язання доставати для організації зброю. Таке зобов'язання підсудний Валіца Король дав Ковальському Володимиру який теж ознакомив його із організацією. Підсудний Валіца сам особисто заховав один ящик із бойовими патронами в кількості 737 шт. набоїв, намагався втягнути до організації гром. Цвіковського.

Підсудний Павчук втягнутий до організації Калітовським Яном від якого одержав завдання бути санітаром під час повстання організації ПОВ.

[д]Таким чином Облсуд приходить до висновку, що закинуте звинувачення підсудним Калітовському Яну, Касперському Мих., Валіці Оскару, Лепаку Едварду, Дмитришину, Калітовському Вацлаву, Рорату, Чайковському, Калічинському Йосипу, Лісецькому, Міщишину, Дзеленджаку Карлу, Чудяку Карлу, Павчуку, Хоронже, Бурякевичу, Ковальській Кристині та Валіцу Карлу за ст. 54-2, 54-11 ст. КК цілком доведено.[д]

Пояснення підсудних в тому, що вони будучи в організації, але не знали, що ця організація спрямована проти Радвлади нічим не обгрунтовані, бо матерілами справи повністю доведено про завдання повстанчиської організації.

Закинуте звинувачення підсудному Дуброву Володимиру Михайловичу за ст. 19-54-2, 54-11 ст. КК нічим не доведено, ніхто із свідків суду не підтвердив, що підсудний належав до цієї повстанчиської організації, а встановлено, що підсудний [в]Дуброва[в] знав, що кулемет, якого він знайшов у лісі як лісник забрали Калітовський Ян та Бурякевич до себе і не здали в міліції, а про це він нікому не повідомив, чому злочин його [в]належить кваліфікувати за ст. 196 КК.[в] І стосовно цієї статті обрати міру покарання.

Нічим також не доведено злочин за ст.ст. 54-2, 54-11 щодо підсудних [в]Шіпер Юліяна, Дзеленджака Євгенія[в], бо ніхто із свідків, ніхто із підсудних не підтвердив суду, що вони належали до повстанчиської організації, дані покази на досудовому слідстві нічим в судовому засіданні не підтверджено, чому суд вважає, що в діях підсудного Шіпера є ознаки кримінального злочину, що його належить кваліфікувати за ст. 192 КК. Оскільки він знав добре про те, що заборонено переховувати сильно отруйляючи яди, проте не здав такі, а лише вилучено в нього під час обшуку. Щодо підсудного Дзеленджака Євгенія, то встановлено, що він знав про те, що його брат Дзеленджак Казимір належить членом повстанчиської організації, хоронив зброю, але про це він Дзеленджак нічого не повідомів, чому злочин його належить кваліфікувати за ст. 54-12 КК. Матеріалами справи, показами свідків, та підсудних не встановлено, що підсудний Калічинський Францишек належав до повстанчиської організації, кроме встановлено, що він систематично займався п'янками, корисною працею не займався, мав зв'язок із суспільно небезпечними особами, чому суд вважає

Walicę Karola zwerbował do organizacji jego ojciec Walica Oskar, któremu Walica Karol zobowiązał się zdobywać dla organizacji broń. Takie zobowiązanie złożył oskarżony Walica Karol również Kowalskiemu Włodzimierzowi, który zapoznał go z organizacją. Oskarżony Walica zakopał osobiście jedną skrzynkę z ostrymi nabojami w ilości 737 szt. i starał się wciągnąć do organizacji obyw[atela] Cwikowskiego.

Oskarżonego Pawczuka wciągnął do organizacji Kalitowski Jan, który wyznaczył go sanitariuszem na czas powstania [zbrojnego] organizacji POW.

[c-]Sąd Obw[odowy] doszedł do wniosku, że zarzuty stawiane oskarżonym Kalitowskiemu Janowi, Kasperskiemu Mich[ałowi], Walicy Oskarowi, Lepakowi Edwardowi, Dmitryszynowi, Kalitowskiemu Wacławowi, Roratowi, Czajkowskiemu, Kaleczyńskiemu Józefowi, Lisieckiemu, Miszczyszynowi, Dzieleńdziakowi Karolowi, Czudiakowi Karolowi, Pawczukowi, Chorążemu, Burakiewiczowi, Kowalskiej Krystynie i Walicy Karolowi z art. art. 54-2, 54-11 KK zostały w pełni udowodnione.[-c]

Wyjaśnienia oskarżonych o tym, że będąc w organizacji nie wiedzieli oni, że organizacja ta działała przeciwko Władzy Sowieckiej nie znalazły uzasadnienia, ponieważ na podstawie materiałów sprawy zostały udowodnione w pełni zadania organizacji powstańczej.

Zarzuty stawiane oskarżonemu Dubrowie Wołodymyrowi s. Mychajła z art. art. 19, 54-2, 54-11 KK nie zostały niczym potwierdzone, nikt ze świadków nie potwierdził, że podsądny należał do organizacji powstańczej. Ustalono tylko, że podsądny [c-]Dubrowa[-c] wiedział, iż karabin maszynowy, który znalazł w lesie jako leśniczy, zabrali do siebie Kalitowski Jan oraz Burakiewicz i nie oddali go na milicję, nie powiadomił o tym nikogo, dlatego też jego przestępstwo [c-]należy zakwalifikować z art. 196 KK[-c] i odpowiednio do tego artykułu określić wymiar kary.

Niczym również nie udowodniono przestępstw z art. art. 54-2, 54-11 w stosunku do oskarżonych [c-]Szypera Juliana, Dzieleńdziaka Eugeniusza[-c], ponieważ nikt ze świadków ani z oskarżonych nie potwierdził przed sądem, że należeli oni do organizacji powstańczej. Zeznania złożone podczas wstępnego śledztwa, na posiedzeniu sądowym nie zostały podtrzymane, dlatego sąd uważa, że postępowanie oskarżonego Szypera nosi znamiona czynu kryminalnego, który należy zakwalifikować z art. 192 KK. Ponieważ wiedział on dobrze o tym, że zabronione jest przechowywanie silnie działających trucizn, a mimo to nie zdał ich, zostały skonfiskowane u niego podczas rewizji. Co się tyczy podsądnego Dzieleńdziaka Eugeniusza ustalono, że wiedział dobrze o tym, że jego brat Dzieleńdziak Kazimierz należy do organizacji powstańczej, przechowuje broń, ale nikogo on – Dzieleńdziak – nie powiadomił o tym, toteż jego czyn przestępczy należy zakwalifikować z art. 54-12 KK. Na podstawie materiałów sprawy, zeznań świadków i oskarżonych nie potwierdzono tego, że oskarżony Kaleczyński Fran-

за необхідним застосувати до підсудного Калічинського 33-34 ст.ст. КК тобто визнавши його суспільно небезпечним. Ні матеріалами справи, ні показами свідків не доведено злочин, щодо підсудного [в]-Чудяка Тадеуша-[в] за ст. 54-12 КК, бо ніхто суду не підтвердив, що йому було відомо про існування к-р. організації, розмова із Міщишином про організацію не доведена, тому суд вважає, що злочин підсудному [в]-Чудяку Тадеушу-[в] нічим не доведено, що його належить стосовно 302 ч. 1 ст. КПК по суду виправдати. Закинуте звинувачення підсудному Шмідту за ст. 54-12 КК цілком доведено, бо матеріалами справами та зізнанням самого підсудного встановлено, що він мав розмову із підсудним Калітовським Яном про організацію, даже Калітовський Ян його намагався завербувати, проте Шмідт органам влади про це не повідомив.

Переходячи до обрання міри покарання Суд вважає, що злочин який заподіяли підсудні є суспільно небезпечний і вимагає рішучої боротьби з ним. Враховуючи суспільно-небезпечність злочину та особи, суд вважає, що до підсудного [в]-Калітовського Яна як організатора „ПОВ"-[в] належить застосувати примітку 1 до 21 ст. КК. Що ж до підсудної Ковальської Кристини, враховуючи її молодість та стан здоров'я Облсуд вважає за можливим застосувати до неї 46 ст. КК.

А тому керуючись 296, 297, 302 ч. 2, 3 ст.ст. КПК та 54-2, 54-11, 54-12, 196, 192, 33-34, 46 ст.ст. КК.

Вирік:

Вважати Калітовського Яна Францовича винним у злочині, що його передбачено за ст. 54-2, 54-11 КК та підвергнути його до вищої міри покарання – розстрілу з конфіскацією майна, особисто належного йому.

Касперського Михайла Францишковича та Лепака Едуарда Адамовича визнати винними за ст. 54-2, 54-11 КК та підвергнути їх до позбавлення волі в далеких таборах Союзу терміном на десять (10) років кожного з конфіскацією особисто належного їм майна. На підставі 29 ст. п. а, б, в, КК обмеживши їх в правах після відбуття міри покарання терміном на 4 роки кожного, зарахувавши попереднє ув'язнення з 3 квітня 1940 року.

[д]-Валіца Оскара Яновича, Калітовського Вацлава-Юлія Францишковича, Дзеленджака Казіміра Яновича, Чудяка Кароля Дмитровича, визнати винними за ст. 54-2, 54-11 КК УРСР та підвергнути їх до позбавлення волі в далеких місцевостях Союзу терміном на вісім (8) років кожного, з обмеженням в правах стосовно 29 ст. п. а, б, в, КК терміном на 4 роки кожного, з конфіскацією майна, що особисто належить підсудним. Зарахувати підсудним попереднє ув'знення Валіцу О.А. та Чудяка К.Л. з 3 квітня 1940 року. Калітовському В.Ю. з 22 березня 1940 року, а Дзеленджаку Каз. з 4 квітня 1940 року.-[д]

[д]-IV. Дмитришина Мар'яна Михайловича, Рората Юліяна Францишковича, Валіцу Карла Оскаровича підвергнути до позбавлення волі в да-

ciszek należał do organizacji powstańczej. Ustalono tylko, że systematycznie zajmuje się pijatykami, nie zajmował się pożyteczną pracą, miał związek z osobami niebezpiecznymi społecznie, dlatego sąd uważa za niezbędne zastosować wobec oskarżonego Kaleczyńskiego art. art. 33–34 KK, zatem uznać go za [element] społecznie niebezpieczny. Ani na podstawie materiałów sprawy, ani zeznań świadków nie udowodniono przestępstwa z art. 54-12 KK oskarżonemu c-Czudiakowi Tadeuszowi-c, ponieważ nikt nie potwierdził przed sądem, że wiedział on o istnieniu organizacji k-r; rozmowa z Miszczyszynem o organizacji nie została udowodniona. Dlatego sąd uważa, że niczym nie dowiedziono przestępstwa oskarżonemu c-Czudiakowi Tadeuszowi-c i zgodnie z art. 302 p. 1 KPK należy uniewinnić go przed sądem. Zarzuty stawiane oskarżonemu Szmidtowi z art. 54-12 KK zostały w pełni udowodnione, ponieważ na podstawie materiałów sprawy i zeznań samego oskarżonego ustalono, że rozmawiał on z oskarżonym Kalitowskim Janem o organizacji i Kalitowski Jan starał się go zwerbować; Szmidt nie powiadomił o tym organów władzy.

Przechodząc do wyboru wymiaru kary Sąd uważa, że przestępstwo, którego dopuścili się oskarżeni jest społecznie niebezpieczne i wymaga zdecydowanej z nim walki. Biorąc pod uwagę szkodliwość społeczną przestępstwa oraz osoby sąd uważa, że w stosunku do oskarżonego c-Kalitowskiego Jana jako do organizatora „POW"-c należy zastosować poprawkę 1 do art. 21 KK. Co się tyczy oskarżonej Kowalskiej Krystyny, to biorąc pod uwagę jej młody wiek i stan zdrowia, Sąd Obw[odowy] uważa za możliwe zastosowanie wobec niej art. 46 KK.

Dlatego też kierując się art. art. 296, 297, 302 cz. 2, 3 KPK i art. art. 54-2, 54-11, 54-12, 196, 192, 33–34, 46 KK

Orzekł:

Uznać Kalitowskiego Jana s. Franciszka winnym przestępstwa przewidzianego art. 54-2, 54-11 KK i skazać na najwyższy wymiar kary – rozstrzelanie z konfiskatą należącego do niego osobiście mienia.

Kasperskiego Michała s. Franciszka i Lepaka Edwarda s. Adama uznać winnymi z art. 54-2, 54-11 KK i skazać ich na karę pozbawienia wolności w dalekich obozach Związku [SRS] każdego na okres dziesięciu (10) lat z konfiskatą należącego do nich osobiście mienia. Na podstawie art. 29 p. a, b, w, KK ograniczyć im prawa po odbyciu wymiaru kary każdemu na okres 4 lat, zaliczyć im wcześniejsze uwięzienie od 3 kwietnia 1940 roku.

e-Walicę Oskara s. Jana, Kalitowskiego Wacława Juliana s. Franciszka, Dzieleńdziaka Kazimierza s. Jana, Czudiaka Karola s. Dymitra uznać winnymi z art. 54-2, 54-11 KK USRS i skazać ich na karę pozbawienia wolności w dalekich miejscowościach Związku [SRS] każdego na okres ośmiu (8) lat z ograniczeniem praw zgodnie z art. 29 p. a, b, w, KK każdego na okres 4 lat z konfiskatą należącego do nich osobiście mienia. Zaliczyć podsądnym wcześniejsze uwięzienie: Walicy O.A. i Czudiakowi K.L. od 3 kwietnia 1940 r., Kalitowskiemu W.F. od 22 marca 1940 roku, a Dzieleńdziakowi Kaz. od 4 kwietnia 1940 roku.-e

леких місцях Союзу терміном на сім (7) років кожного, з обмеженням в правах стосовно 29 ст. п. а, б, в, КК терміном на 3 роки кожного, з конфіскацією майна, особисто належного підсудним. Зарахувати попереднє ув'язнення з 22 березня 1940 року кожному.-д

д-V. Чайковського Яна Юзефовича, Калічинського Йосифа Андрієвича, Лесецького Йосифа Андрієвича, Міщишина Мар'яна Йосифовича підвергнути до позбавлення волі в далеких місцевостях Союзу терміном на шість (6) років кожного, з обмеженням в правах стосовно 29 ст. п. а, б, в, КК терміном на 3 роки кожного, зарахувавати попереднє ув'язнення підсудним Чайковському Я.Ю. з 2 квітня 1940 року, Калічинському Й.А. з 31 березня 1940 року, Лісецькому Й.А. з 23 березня 1940 року та Міщишину Мар'яну Й. з 4 травня 1940 р.-д

VI. Павчука Петра Григоровича, Хоронже Йосифа Яновича та Бурякевича Яна Станіславовича підвергнути до позбавлення волі в далеких місцевостях Союзу терміном на п'ять (5) років кожного з обмеженням в правах на підставі 29 ст. КК п. а, б, в терміном на 2 роки кожного, без конфіскації майна, зарахувавати попереднє ув'язнення підсудним Бурякевичу з 27 березня 1940 року, а Павчуку та Хоронже з 3 квітня 1940 року.

VII. Ковальську Кристину Володимирівну підвергнути до позбавлення волі в загальних місцях ув'язнення терміном на два роки без обмеження в правах та без конфіскації майна, в-зарахувавши-в попереднє ув'язнення з 2 квітня 1940 року.

IX. Шмідта Адама Адамовича та Дзеленджака Євгенія Яновича визнати винними за ст. 54-12 КК та підвергнути їх до позбавлення волі в загальних місцях ув'язнення терміном: Шмідта А.А. на один рік, Дзеленджака Євгенія на три роки, без обмеження в правах та без конфіскації майна, зарахувавати попереднє ув'язнення Дзеленджаку з 23 березня 1940 року, а Шмідту з 3 квітня 1940 року. Дуброва Володимира Михайловича визнати винним за ст. 196 КК та підвергнути його до позбавлення волі в далеких місцевостях Союзу терміном на 4 роки без обмеження в правах, зарахувавши йому попереднє ув'язнення з 1 квітня 1940 року.

д-Шіпера Юліяна Королевича визнати винним за ст. 192 КК та підвергнути його до позбавлення волі терміном на два роки без обмеження в правах, зарахувавши попердне ув'язнення з 22 березня 1940 року.-д

д-Калічинського Франца Андрієвича визнати суспільно небезпечним та стосовно 33-34 ст. КК виселити його в далекі місцевості терміном на 3 роки, зарахувавши попереднє ув'язнення з 24 березня 1940 року.-д

в-Чудяка Тадеуша Дмитровича-в стосовно 302 п. 1 КПК по суду виправдати та з під варти по цій справі негайно звільнити.

[c]IV. Dmitryszyna Mariana s. Michała, Rorata Juliana s. Franciszka, Walicę Karola s. Oskara skazać na karę pozbawienia wolności w dalekich miejscowościach Związku [SRS] każdego na okres siedmiu (7) lat z ograniczeniem praw zgodnie z art. 29 p. a, b, w, KK każdego na okres 3 lat z konfiskatą należącego do nich osobiście mienia. Zaliczyć im wcześniejsze uwięzienie każdemu od 22 marca 1940 roku.[c]

[c]V. Czajkowskiego Jana s. Józefa, Kaleczyńskiego Józefa s. Andrzeja, Lisieckiego Józefa s. Andrzeja, Miszczyszyna Mariana s. Józefa skazać na karę pozbawienia wolności w dalekich miejscowościach Związku [SRS] każdego na okres sześciu (6) lat z ograniczeniem praw zgodnie z art. 29 p. a, b, w, KK każdego na okres 3 lat, zaliczając wcześniejsze uwięzienie podsądnym Czajkowskiemu J.J. od 2 kwietnia 1940 roku, Kaleczyńskiemu J.A. od 31 marca 1940 roku, Lisieckiemu J.A. od 23 marca 1940 roku i Miszczyszynowi Marianowi J. od 4 maja 1940 r.[c]

VI. Pawczuka Piotra s. Grzegorza, Chorążego Józefa s. Jana i Burakiewicza Jana s. Stanisława skazać na karę pozbawienia wolności w dalekich miejscowościach Związku [SRS] każdego na okres pięciu (5) lat z ograniczeniem praw na podstawie art. 29 p. a, b, w, KK każdego na okres 2 lat bez konfiskaty mienia, zaliczając wcześniejsze uwięzienie podsądnym Burakiewiczowi od 27 marca 1940 roku, a Pawczukowi i Chorążemu od 3 kwietnia1940 roku.

VII. Kowalską Krystynę c. Włodzimierza skazać na karę pozbawienia wolności w ogólnych zakładach karnych na okres dwóch lat bez ograniczenia praw i bez konfiskaty mienia, [c]zaliczając wcześniejsze[c] uwięzienie od 2 kwietnia 1940 roku.

IX. Szmidta Adama s. Adama i Dzieleńdziaka Eugeniusza s. Jana uznać winnymi z art. art. 54-12 KK i skazać ich na karę pozbawienia wolności w ogólnych zakładach karnych na okres: Szmidta A.A. na jeden rok, Dzieleńdziaka Eugeniusza na trzy lata bez ograniczenia praw i bez konfiskaty mienia, zaliczając wcześniejsze uwięzienie Dzieleńdziakowi od 23 marca 1940 roku, a Szmidtowi od 3 kwietnia 1940 roku. Dubrowę Wołodymyra s. Mychajła uznać winnym z art. 196 KK i skazać go na karę pozbawienia wolności w dalekich miejscowościach Związku [SRS] na okres 4 lat bez ograniczenia praw, zaliczając mu wcześniejsze uwięzienie od 1 kwietnia 1940 roku.

[c]Szypera Juliana s. Karola uznać winnym z art. 192 KK i skazać go na karę pozbawienia wolności na okres dwóch lat bez ograniczenia praw, zaliczając mu wcześniejsze uwięzienie od 22 marca 1940 roku.[c]

[c]Kaleczyńskiego Franciszka s. Andrzeja uznać za niebezpiecznego społecznie i zgodnie z art. 33–34 KK wysiedlić go do dalekich miejscowości na okres 3 lat, zaliczając mu wcześniejsze uwięzienie od 24 marca 1940 roku.[c]

[c]Czudiaka Tadeusza s. Dymitra[c] zgodnie z art. 302 p. 1 KPK uniewinnić przed sądem i niezwłocznie zwolnić z aresztu.

Міру запобіжного заходу до підсудних залишити попередню – утримання під вартою до набуття вироку чинности.

Вирок може бути оскаржений до Верховного Суду УРСР протягом 5 діб з дня вручення копії вироку засудженим.

Вирок по відношенню до засудженого Калічинського Ф. підлягає до виконання, оскарженю не підлягає.

ЧОРПІТА ВАСІЛЕВСЬКА СУШКО

Оригінал за належними підписами, з оригіналом згідно:

ЗАСТ. ГОЛОВИ ОБЛСУДУ (—) (ЧОРПІТА)

СЕКРЕТАР (—) (ТАСК)

■

Примітки

а–а Вписано від руки.

б–б Взято в коло від руки.

в–в Підкреслено від руки.

г–г Текст позначений від руки вертикальною рискою на полях.

д–д Текст позначений від руки дужкою на полях.

е–е Дописано від руки.

ᵉ Кругла нерозбірлива гербова печатка з написом: Народний Комісаріят Внутрішніх Справ СРСР. Особливий відділ 6 Армії.

ж Дописано від руки: хворий.

ᶻ На полях зліва приписка про дату допиту у судовому засіданні: 15 або 16 липня.

ᴵ Кругла нерозбірлива гербова печатка з написом: Обласний Суд Львівської області. Українська Радянська Соціалістична Республіка.

[1] Калітовський Ян, нар. 6.7.1895 в Борках-Домініканських. Закінчив промислову школу у Львові. З 1911 сержант і інструктор національно-визвольної організації „Бартошові дружини", в 1918 учасник змагань за Львів, потім — польсько-більшовицької війни. Член Стрілецького союзу, в 1939 учасник оборони Львова. Заарештований 23.3.1940. Правдоподібно розстріляний у в'язниці у Львові. ЦВА, № „оджуц." 2.4.1936.

[2] Касперський Міхал, нар. 10.10.1892. Майстер-будівельник, сержант запасу. 1918–1919 в Армії ген. Галлера, учасник польсько-більшовицької війни. В 1923–1925 член управління Стрілецького союзу в Брюховичах. Заарештований 3.4.1940.

[3] Валіца Оскар, нар. 4.8.1888. В 1939 доброволець — санітар у брюховицькій лікарні. Заарештований 3.4.1940.

[4] Лепак Едвард, нар. 31.1.1913. Заарештований 3.4.1940, амністований 8.9.1941.

Środek prewencyjny wobec podsądnych utrzymać jak poprzednio – trzymać w areszcie do czasu nabrania przez wyrok mocy prawnej.

Wyrok może być zaskarżony do Sądu Najwyższego USRS w ciągu 5 dób od dnia wręczenia skazanym kopii wyroku.

Wyrok wobec skazanego Kaleczyńskiego F. podlega wykonaniu, nie może być zaskarżony.

CZORPITA WASILEWSKA SUSZKO

Oryginał jest opatrzony należnymi podpisami, za zgodność z oryginałem:

ZAST[ĘPCA] PRZEWODNICZĄCEGO *OBŁSUDU* (—) (CZORPITA)

SEKRETARZ (—) (TASK)

j

Przypisy

[a-a] wpisano odręcznie

[b-b] zakreślono odręcznie

[c-c] podkreślono odręcznie

[d-d] tekst zaznaczony na marginesie odręcznie pionową kreską

[e-e] tekst zaznaczony na marginesie odręcznie klamrą

[f-f] dopisano odręcznie

[g] pieczęć okrągła z nieczytelnym godłem w środku i napisem w otoku: Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych ZSRS. Oddział Specjalny 6 Armii

[h] dopisano odręcznie: chory

[i] na lewym marginesie adnotacja dotycząca daty przesłuchania przed sądem: 15 lub 16 lipca

[j] pieczęć okrągła z nieczytelnym godłem w środku i napisem w otoku: Sąd Obwodowy Obwodu Lwowskiego. Ukraińska Socjalistyczna Republika Sowiecka

[1] Kalitowski Jan ur. 6.7.1895 w Borkach Dominikańskich. Ukończył szkołę przemysłową we Lwowie. Od 1911 podoficer i instruktor organizacji niepodległościowej „Drużyny Bartoszowe", w 1918 uczestnik walk o Lwów, następnie wojny polsko-bolszewickiej. Członek Związku Strzeleckiego, w 1939 uczestnik obrony Lwowa. Aresztowany 23.3.1940. Prawdopodobnie rozstrzelany w więzieniu we Lwowie. CAW, sygn. odrzuc. 2.4.1936.

[2] Kasperski Michał ur. 10.10.1892. Mistrz murarski, sierżant rez. 1918–1919 w Armii gen. Hallera, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej. W l. 1923–1925 członek zarządu Związku Strzeleckiego w Brzuchowicach. Aresztowany 3.4.1940.

[3] Walica Oskar ur. 4.8.1888. W 1939 ochotnik – pielęgniarz w brzuchowickim szpitalu. Aresztowany 3.4.1940.

[5] Дмитришин Мар'ян, нар. 12.8.1916. Член Стрілецького союзу. Заарештований 22.3.1940.

[6] Калітовський Юліян Вацлав. Член Стрілецького союзу, в 1939 учасник оборони Львова. Заарештований 22.3.1940.

[7] Рорат Юліян, нар. 9.1.1920. Член Стрілецького союзу, в 1939 учасник оборони Львова. Заарештований 22.3.1940.

[8] Чайковський Ян, нар. 10.4.1895. В 1918 учасник оборони Львова. Заарештований 2.4.1940.

[9] Калечинський Юзеф. Учасник вересневої кампанії 1939, 48 пп. Заарештований 31.3.1940.

[10] Лісєцький Юзеф, нар. 5.7.1902. Член Добровільної пожежної команди в Брюховичах. Заарештований 23.3.1940, амністований 7.9.1941.

[11] Міщишин Мар'ян, нар. 22.7.1892, капрал. Заарештований 4.4.1940.

[12] Дзєленьдзяк Казімєж, нар. 5.8.1905. Член Стрілецького союзу. Заарештований 4.4.1940.

[13] Павчук Піотр, нар. 6.6.1901. Солдат 51 пп. Заарештований 3.4.1940.

[14] Чудяк Кароль, нар. 4.11.1912. Капрал, 13 дак. Учасник вересневої кампанії 1939. Заарештований 3.4.1940, амністований 6.9.1941.

[15] Хоронжи Юзеф, нар. 29.3.1900. В 1918 учасник оборони Львова. До 1939 начальник станції ПКП у Запитові. Заарештований 3.4.1940, амністований 6.9.1941.

[16] Бураєвич Ян, учасник польсько-більшовицької війни. Заарештований 27.3.1940.

[17] Дуброва Володимир, українець, Заарештований 2.4.1940.

[18] Калечинський Францішек, нар. 8.2.1913. Сапер, 4 саперний батальйон. Учасник вересневої кампанії 1939, поранений. Заарештований 24.3.1940, амністований (дата відсутня).

[19] Дзєленьдзяк Еугенюш, нар. 5.4.1918. Член Стрілецького союзу. Заарештований 23.3.1940, амністований у 1941, потім в АП в СРСР (21 пп), пізніше в 3 ДСК у складі 2 Польського корпусу на італійському фронті. До Польщі вернувся 16.2.1949. ААН, ПУР № 736855.

[20] Ковальський Влодзімєж, нар. 18.11.1920. В 1939 учасник оборони Львова. Заарештований 2.4.1940. Не визнав своєї провини. Його справу виділено 15.7.1940 зі справи Яна Калітовського та ін.

[21] Ковальська Кристина, нар. 28.10.1922. У вересневій кампанії 1939 санітарка в лікарні у Львові. Заарештована 2.4.1940, амністована 10.12.1941.

[22] Шипер Юліян, нар. 22.1.1920. Член Стрілецького союзу. Заарештований 22.3.1940.

[23] Валіца Кароль, нар. 10.3.1921. Член Стрілецького союзу, в 1939 учасник оборони Львова. Заарештований 22.3.1940.

[24] Вечорек Павел, нар. 10.3.1900 в Шопєніцах. Заарештований 23.3.1940. Не зізнався. Його справу виділено 15.7.1940 зі справи Яна Калітовського та ін. З інших документів відомо, що він творив конспіративну організацію серед біженців з Сілезії. Розстріляний 26.6.1941 у в'язниці № 1 у Львові.

[25] Круліковський Тадеуш, нар. 12.12.1920. Гарцер, член Стрілецького союзу. Заарештований 23.4.1940. Не визнав своєї провини. Його справу виділено 15.7.1940 зі справи Яна Калітовського та ін.

[26] Чудяк Тадеуш, нар. 28.3.1920. Член Стрілецького союзу. Заарештований 22.3.1940.

[27] Шмідт Адам, нар. 27.10.1890. Легіонер. Заарештований 3.4.1940.

[4] Lepak Edward ur. 31.1.1913. Aresztowany 3.4.1940, zwolniony na mocy amnestii 8.9.1941.

[5] Dmitryszyn Marian ur. 12.8.1916. Członek Związku Strzeleckiego. Aresztowany 22.3.1940.

[6] Kalitowski Julian Wacław. Członek Związku Strzeleckiego, w 1939 uczestnik obrony Lwowa. Aresztowany 22.3.1940.

[7] Rorat Julian ur. 9.1.1920. Członek Związku Strzeleckiego, w 1939 uczestnik obrony Lwowa. Aresztowany 22.3.1940.

[8] Czajkowski Jan ur. 10.4.1895. W 1918 uczestnik obrony Lwowa. Aresztowany 2.4.1940.

[9] Kaleczyński Józef. Żołnierz 48 pp. Uczestnik kampanii wrześniowej 1939. Aresztowany 31.3.1940.

[10] Lisiecki Józef ur. 5.7.1902. Członek Ochotniczej Straży Pożarnej w Brzuchowicach. Aresztowany 23.3.1940, zwolniony na mocy amnestii 7.9.1941.

[11] Miszczyszyn Marian ur. 22.7.1892, kapral. Aresztowany 4.4.1940.

[12] Dzieleńdziak Kazimierz ur. 5.8.1905. Członek Związku Strzeleckiego. Aresztowany 4.4.1940.

[13] Pawczuk Piotr ur. 6.6.1901. Żołnierz 51 pp. Aresztowany 3.4.1940.

[14] Czudiak Karol ur. 4.11.1912. Kapral, 13 dak. Uczestnik kampanii wrześniowej 1939. Aresztowany 3.4.1940, zwolniony na mocy amnestii 6.9.1941.

[15] Chorąży Józef ur. 29.3.1900. W 1918 uczestnik obrony Lwowa. Do 1939 naczelnik stacji PKP w Zapytowie. Aresztowany 3.4.1940, zwolniony na mocy amnestii 6.9.1941.

[16] Burakiewicz Jan, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej. Aresztowany 27.3.1940.

[17] Dubrowa Wołodymyr, Ukrainiec. Aresztowany 2.4.1940.

[18] Kaleczyński Franciszek ur. 8.2.1913. Saper, 4 baon sap. Uczestnik kampanii wrześniowej 1939, ranny. Aresztowany 24.3.1940, zwolniony na mocy amnestii (daty brak).

[19] Dzieleńdziak Eugeniusz ur. 5.4.1918. Członek Związku Strzeleckiego. Aresztowany 23.3.1940, zwolniony w 1941 na mocy amnestii, następnie w AP w ZSRS (21 pp), potem w 3 DSK w składzie 2 Korpusu Polskiego na froncie włoskim. Do Polski powrócił 16.2.1949. AAN, PUR nr 736855.

[20] Kowalski Włodzimierz ur. 18.11.1920. W 1939 uczestnik obrony Lwowa. Aresztowany 2.4.1940. Nie przyznał się do winy. Jego sprawa została wydzielona 15.7.1940 ze sprawy Jana Kalitowskiego i towarzyszy.

[21] Kowalska Krystyna ur. 28.10.1922. W kampanii wrześniowej 1939 pielęgniarka w szpitalu we Lwowie. Aresztowana 2.4.1940, zwolniona na mocy amnestii 10.12.1941.

[22] Szyper Julian ur. 22.1.1920. Członek Związku Strzeleckiego. Aresztowany 22.3.1940.

[23] Walica Karol ur. 10.3.1921. Członek Związku Strzeleckiego, w 1939 uczestnik obrony Lwowa. Aresztowany 22.3.1940.

[24] Wieczorek Paweł ur. 10.3.1900 w Szopienicach. Aresztowany 23.3.1940. Nie przyznał się do winy. Jego sprawa została wydzielona 15.7.1940 ze sprawy Jana Kalitowskiego i towarzyszy. Z innych dokumentów wiadomo, że tworzył organizację konspiracyjną wśród uchodźców ze Śląska. Rozstrzelany 26.6.1941 w Więzieniu nr 1 we Lwowie.

[25] Królikowski Tadeusz ur. 12.12.1920. Harcerz, członek Związku Strzeleckiego. Aresztowany 23.4.1940. Nie przyznał się do winy. Jego sprawa została wydzielona 15.7.1940 ze sprawy Jana Kalitowskiego i towarzyszy.

[26] Czudiak Tadeusz ur. 28.3.1920. Członek Związku Strzeleckiego. Aresztowany 22.3.1940.

[27] Szmidt Adam ur. 27.10.1890. Legionista. Aresztowany 3.4.1940.

[28] Недзьвецький Антоні. Комендант Стрілецького союзу в Брюховичах.

[29] Правдоподібно це Цюпак Роман нар. 15.2.1902 у Львові. В 1918 доброволець, учасник оборони Львова. Кадровий підофіцер – ст. зброймістр. ЦВА, № Ал. 23.

[30] Не викликає сумніву, що йдеться про ПОВВ – Польську організацію боротьби за волю (за іншими матеріалами: Польську організацію боротьбя з ворогом або Польську організацію визвольної боротьби, звану також ПОВ), перетворену потім в СЗБ-2, т.в.о. коменданта регіону якої був підполковник Я.М. Соколовський. У непублікованих тут матеріалах знайдено інформацію, що про існування брюховицького відділення СЗБ-2, НКВД дізнався з доносу якогось Ф.Б., який в 3.1940 повідомив міліцію у Львові. Арештами було охоплено 40 осіб, з яких більшу частину засудили в процесі, матеріали якого є основою цього розділу видання.

[31] Капітан Болеслав Островський, псевдо „Болек", комендант міста Львова в СЗБ-2.

[32] Стефанський – правдоподібно псевдонім, близький співробітник капітана Б. Островського, можливо комендант сектору ПОВВ, який охоплював Брюховичі, Лужки, Борки-Домініканські, Завади, Лесничувку і Рясну-Польську. Стефанський, який відомий також під прізвищами Василевський і Фішер, разом з капітаном Островським використовував стоматологічний кабінет д-ра Брухнальського як місце зв'язку.

[33] Схема відсутня у справі. У тексті пусте місце.

[34] Син Яна Калітовського, заарештований разом з батьком 23.4.1940. Публікований документ здається засвідчує важке слідство, внаслідок якого Казімеж Калітовський психічно захворів. Хоча в протоколах допитів знаходяться інформації про К. Калітовського, жоден з-поміж слідчих не хотів з'ясувати подробиць його зв'язків із співобвинуваченими. І він не був пізніше засуджений. Можна припустити, що стан його здоров'я не поліпшився, а можливо, що він навіть помер до винесення обвинувального висновку.

[35] На переломі 1939-1940 ПОВВ перетворено в СЗБ-2.

[36] Див. примітки 31, 32.

[37] Брайтер Вацлав, нар. 1903, син Вільгельма. В 1924–1928 студент Академії мистецтв у Кракові. До 1933 мешкав у Львові, потім переїхав у Брюховичі. В копії протоколу, яка знаходиться серед документів справи, Брайтер говорить про себе, як про члена організації ЗОВО (Об'єднані організації визволення батьківщини), конспіративної структури, з якої виводиться СЗБ-1.

[38] З протоколів допитів випливає їхній зв'язок з Брайтером.

[39] Серед документів справи не збереглися особисті документи обвинувачених.

[40] Вдруге в карно-слідчих документах цього процесу натрапляємо на документ, на основі якого можна здогадуватися про дуже важкий перебіг слідства, якому піддано підпільників з Брюховичів.

[28] Niedźwiecki Antoni. Komendant Związku Strzeleckiego w Brzuchowicach.

[29] Prawdopodobnie jest to Ciupak Roman ur. 15.2.1902 we Lwowie. W 1918 ochotnik, uczestnik obrony Lwowa. Podoficer zawodowy – st. zbrojmistrz. CAW, sygn. Ap. 23.

[30] Nie ulega wątpliwości, że chodzi tu o POWW — Polską Organizację Walki o Wolność (wg innych źródeł: Polską Organizację Walki z Wrogiem lub Polską Organizację Walki Wolnościowej, nazywaną także POW), przekształconą następnie w ZWZ-2, której p.o. komendanta Obszaru był ppłk J.M. Sokołowski. W nie publikowanych tu materiałach odnaleziono informację, że o istnieniu brzuchowickiego oddziału ZWZ-2, NKWD dowiedziało się z donosu niejakiego F.B., który w 3.1940 zawiadomił milicję we Lwowie. Aresztowaniem objęto 40 osób, z czego znaczna część była sądzona w procesie, którego materiały stanowią podstawę niniejszego rozdziału.

[31] Kpt. Bolesław Ostrowski, ps. „Bolek", komendant miasta Lwowa w ZWZ-2.

[32] Stefański – prawdopodobnie pseudonim organizacyjny, bliski współpracownik kpt. B. Ostrowskiego, zapewne komendant odcinka POWW obejmującego Brzuchowice, Łączki, Borki Dominikańskie, Zawady, Leśniczówkę i Rzęsnę Polską. Stefański, używający także nazwisk Wasilewski i Fiszer, wspólnie z kpt. Ostrowskim wykorzystywali gabinet dentystyczny dr. Bruchnalskiego jako lokal kontaktowy.

[33] Rysunku brak. W tekście puste miejsce.

[34] Syn Jana Kalitowskiego, aresztowany wraz z ojcem 23.3.1940. Publikowany dokument wydaje się wskazywać na ciężkie śledztwo, w którego wyniku nastąpiła choroba psychiczna. Wymaga podkreślenia, że chociaż w protokołach przesłuchań znajdują się informacje o Kazimierzu Kalitowskim, żaden ze śledczych nie dociekał szczegółów jego powiązań ze współoskarżonymi i nie został on później postawiony przed sądem. Można zatem domniemywać, że stan jego zdrowia nie uległ poprawie, a być może nawet zmarł przed sporządzeniem wniosku oskarżającego.

[35] Na przełomie 1939–1940 POWW przekształciła się w ZWZ-2.

[36] Por. przypisy 31 i 32.

[37] Brajter Wacław ur. 1903, syn Wilhelma. W l. 1924–1928 student Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Do 1933 zamieszkały we Lwowie, następnie przeniósł się do Brzuchowic. W znajdującym się w aktach sprawy odpisie protokołu przesłuchania, Brajter określa się jako członek organizacji ZOWO (Zjednoczone Organizacje Wyzwolenia Ojczyzny), a więc struktury konspiracyjnej, z której wywodził się ZWZ-1.

[38] Z protokołów przesłuchań wynika ich powiązanie z Brajterem.

[39] W aktach sprawy nie zachowały się dokumenty osobiste oskarżonych.

[40] Po raz drugi w aktach karno-śledczych tego procesu natykamy się na dokument, na podstawie którego można wnioskować o bardzo ciężkim przebiegu śledztwa, jakiemu byli poddani konspiratorzy z Brzuchowic.

№ 7

4.IV.1940–24.II.1941, Львів

Справа Командування Регіону № 3 Союзу Збройної Боротьби (СЗБ-1), підпорядкованого Головнокомандуючому СЗБ у Парижі – 13 смертних вироків

ДА СБУ (Львів), справа № П-30031

Nr 7

4 IV 1940–24 II 1941 Lwów

Sprawa Komendy Obszaru nr 3 Związku Walki Zbrojnej (ZWZ-1) podporządkowanej Komendantowi Głównemu ZWZ w Paryżu – 13 wyroków śmierci

PA SBU (Lwów), sygn. arch. P-30031

К след. делу № 29510

„УТВЕРЖДАЮ"
ЗАМ. НАЧ. УНКВД ПО ЛО
КАПИТАН ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
(–) (КРИМЯН)
„9" X 1940 г.

ОБВИНИТЕЛЬНОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ

по обвинению:

1. ДЗЕКАНОВСКОГО Карла Теофиловича, он-же ДЗЕВОНСКИЙ Ольгерд Теофилович[1]
2. КОТАРСКОГО Владимира-Владислава Юзефовича[2]
3. МАРЦЕНЯК Петра Францевича[3]
4. СВЕРЖБИНСКОГО Антония Иосифовича[4]
5. КИСЕЛЬ Ян Яновича[5]
6. ЛЕВИЦКОГО Антония Ивановича[6]
7. ХРЖОНСТОВСКОГО Зигмунда Яновича[7]
8. БОГДАНОВИЧА Адама Станиславовича[8]
9. ЛУЧКЕВИЧА Зигмунда Владимировича[9]
10. МИРОНОВИЧА Николая Карловича[10]
11. ПИНИНСКОГО Андрея Львовича[11]
12. КОПЧИНСКОГО Георгия Ивановича[12]
13. БЕРОВСКОГО Антония Ивановича[13]
14. РОДОВИТ Адама Андреевича[14] всех по ст. 54-2-11 УК УССР.

В марте-апреле месяце 1940 года Управлением НКВД по Львовской области была вскрыта и ликвидирована глубоко законспирированная и широко разветвленная контрреволюционная повстанческая организация, именовавшаяся „Союз вооруженной борьбы". Эта организация, как установлено следствием, ставила своей основной задачей активную борьбу с Советской властью за восстановление бывш. польского буржуазного государства в его прежних границах, путем вооруженного восстания.

При ликвидации органами НКВД названной контрреволюционной организации в числе ее других участников был арестован также руководящий состав этой организации, представляющий собой выходцев из бывш. польской „военщины" и представителей различных буржуазно-националистических полит. партий, существовавших при бывшем польском государстве.

Do sprawy śled. Nr 29510

„ZATWIERDZAM"
ZAST[ĘPCA] NACZ[ELNIKA] UNKWD LO
KAPITAN BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (KRIMJAN)
„9" X 1940 r.

WNIOSEK OSKARŻAJĄCY

z oskarżenia:

1. DZIEKANOWSKIEGO Karola s. Teofila *on-że* DZIEWOŃSKI Olgierd s. Teofila[1]
2. KOTARSKIEGO Włodzimierza-Władysława s. Józefa[2]
3. MARCINIAKA Piotra s. Franciszka[3]
4. ŚWIERZBIŃSKIEGO Antoniego s. Józefa[4]
5. KISIELA Jana s. Jana[5]
6. LEWICKIEGO Antoniego s. Jana[6]
7. CHRZĄSTOWSKIEGO Zygmunta s. Jana[7]
8. BOGDANOWICZA Adama s. Stanisława[8]
9. ŁUCZKIEWICZA Zygmunta s. Włodzimierza[9]
10. MIRONOWICZA Mikołaja s. Karola[10]
11. PINIŃSKIEGO Andrzeja s. Leona[11]
12. KOPCZYŃSKIEGO Jerzego s. Jana[12]
13. BEROWSKIEGO Antoniego s. Jana[13]
14. RODOWITA Adama s. Andrzeja[14] wszystkich z art. 54-2-11 KK USRS.

W marcu-kwietniu 1940 roku została wykryta i zlikwidowana przez Zarząd NKWD obwodu lwowskiego głęboko zakonspirowana i szeroko rozgałęziona kontrrewolucyjna organizacja powstańcza o nazwie „Związek Walki Zbrojnej". Organizacja ta, jak ustalono podczas śledztwa, stawiała przed sobą jako główne zadanie aktywną walkę z Władzą Sowiecką o przywrócenie drogą powstania zbrojnego byłego burżuazyjnego państwa polskiego w jego dawnych granicach.

Podczas likwidacji przez organy NKWD wymienionej organizacji kontrrewolucyjnej, wśród jej członków aresztowano także kierownictwo organizacji reprezentowane przez ludzi wywodzących się z byłego polskiego „żołdactwa" oraz przedstawicieli różnych burżuazyjno-nacjonalistycznych partii polit[ycznych] działających w byłym państwie polskim.

По данному делу арестованы и привлечены к уголовной ответственности в качестве обвиняемых, следующих лиц:

1. ДЗЕКАНОВСКИЙ Карл Теофилович, он-же ДЗЕВОНСКИЙ Ольгерд Теофилович – подполковник бывш. польской армии, проживавший в гор. Львове на нелегальном положении под фамилией ДЗЕВОНСКИЙ, арестован 4/IV-40 года.

2. КОТАРСКИЙ Владимир-Владислав Юзефович, подполковник бывш. польской армии, арестован 20/IV-40 года.

3. МАРЦЕНЯК Петр Францевич, майор бывш. польской армии, проживавший в г. Львове на нелегальном положении, арестован 5/IV-40 г.

4. СВЕРЖБИНСКИЙ Антоний Йосифович, подпоручик резерва бывш. польской армии, бывш. член партии „ОЗОН", арестован 16/III-40 года.

5. КИСЕЛЬ Ян Янович – ксендз (служитель культа), арестован 10/IV-40 года.

6. ЛЕВИЦКИЙ Антоний Иванович – майор бывш. польской армии, арестован 10/IV-40 года.

7. ХРЖОНСТОВСКИЙ Зигмунд Янович, подпоручик резерва бывш. польской армии, арестован 30/III-40 года.

8. БОГДАНОВИЧ Адам Станиславович, ксендз (служитель культа), арестован 2/IV-40 года.

9. ЛУЧКЕВИЧ Зигмунд Владимирович, поручик резерва бывш. польской армии, в прошлом видный деятель буржуазно-националистической партии „Страництво Народове"[15]. Арестован 2/IV-40 года.

10. МИРОНОВИЧ Николай Карлович, в прошлом журналист-литератор, арестован 10/IV-40 года.

11. ПИНИНСКИЙ Андрей Львович, из помещиков-дворян, под. офицер бывш. польской армии, арестован 22/IV-40 года.

12. КОПЧИНСКИЙ Георгий Иванович, поручик бывш. польской армии, арестован 20/II-40 года.

13. БЕРОВСКИЙ Антоний Иванович, он-же ПЕХИНСКИЙ Юзеф Иванович, капитан бывш. польской армии, проживал на нелегальном положении под фамилией ПЕХИНСКОГО Ю.И., арестован 9/IV-40 года.

14. РОДОВИТ Адам Андреевич, без определенных занятий и местожительства, арестован 22/III-40 года.

Произведенным предварительным расследованием по настоящему делу установлено:

В декабре месяце 1939 года в гор. Львов прибыл нелегально из-за кордона кур'ер от так называемого „польского правительства во Франции" – майор бывш. польской армии – СТРОВСКИЙ Тадеуш (арестован и привлечен по другому делу) с полномочиями и специальными заданиями по созданию на территории Западной Украины и Белоруссии

W sprawie tej aresztowano i pociągnięto do odpowiedzialności karnej w charakterze oskarżonych następujące osoby:

1. DZIEKANOWSKI Karol s. Teofila *on-że* DZIEWOŃSKI Olgierd s. Teofila, podpułkownik był[ej] armii polskiej, mieszkający nielegalnie w mieś[cie] Lwowie pod nazwiskiem DZIEWOŃSKI, aresztowany 4/IV-40 roku.

2. KOTARSKI Włodzimierz-Władysław s. Józefa, podpułkownik był[ej] armii polskiej, aresztowany 20/IV-40 roku.

3. MARCINIAK Piotr s. Franciszka, major był[ej] armii polskiej, mieszkający nielegalnie w m. Lwowie, aresztowany 5/IV-40 roku.

4. ŚWIERZBIŃSKI Antoni s. Józefa, podporucznik rezerwy był[ej] armii polskiej, był[y] członek partii „OZON", aresztowany 16/III-40 roku.

5. KISIEL Jan s. Jana, ksiądz (duchowny), aresztowany 10/IV-40 roku.

6. LEWICKI Antoni s. Jana, major był[ej] armii polskiej, aresztowany 10/IV-40 roku.

7. CHRZĄSTOWSKI Zygmunt s. Jana, podporucznik rezerwy był[ej] armii polskiej, aresztowany 30/III-40 roku

8. BOGDANOWICZ Adam s. Stanisława, ksiądz (duchowny), aresztowany 2/IV-40 roku.

9. ŁUCZKIEWICZ Zygmunt s. Włodzimierza, porucznik rezerwy był[ej] armii polskiej, w przeszłości wybitny działacz burżuazyjno-nacjonalistycznej partii „Stronnictwo Narodowe"[15]. Aresztowany 2/IV-40 roku.

10. MIRONOWICZ Mikołaj s. Karola, w przeszłości dziennikarz-literat, aresztowany 10/IV-40 roku.

11. PINIŃSKI Andrzej s. Leona, z ziemian-szlachty, podoficer był[ej] armii polskiej, aresztowany 22/VI-40 roku.

12. KOPCZYŃSKI Jerzy s. Jana, porucznik był[ej] armii polskiej, aresztowany 20/II-40 roku.

13. BEROWSKI Antoni s. Jana *on-że* PIECHIŃSKI Józef s. Jana, kapitan był[ej] armii polskiej, mieszkał nielegalnie pod nazwiskiem PIECHIŃSKIEGO J.J., aresztowany 9/IV-40 roku.

14. RODOWIT Adam s. Andrzeja, bez stałego zajęcia i miejsca zamieszkania, aresztowany 22/III-40 roku.

Podczas przeprowadzonego w niniejszej sprawie dochodzenia wstępnego ustalono:

w grudniu 1939 roku przybył nielegalnie zza granicy do mias[ta] Lwowa kurier od tak zwanego „rządu polskiego we Francji", major był[ej] armii polskiej STROWSKI Tadeusz (aresztowany i oskarżony w innej sprawie), z pełnomocnictwami i zadaniami specjalnymi dotyczącymi utworzenia na terytorium Zachodniej Ukrainy i Białorusi jednolitej kontrrewolucyjnej

единной контрреволюционной повстанческой организации для активной борьбы с Советской властью путем вооруженного восстания и диверсионно-террористической и разведывательной деятельности.

Находясь на нелегальном положении в гор. Львове СТРОВСКИЙ через обвиняемого по этому делу ксендза БОГДАНОВИЧА А.С. установил связь с рядом руководителей подпольных антисоветских группировок и организаций, с целью об'единения последних в одну крупную контрреволюционную организацию. С этой целью СТРОВСКИМ в январе месяце 1940 года на квартире бывш. видного деятеля ППС (партии польских социалистов) – ЩИРЕКА Яна Михайловича[16] (дело на коего выделено в особое производство) было созвано нелегальное „сборище" руководителей подпольных антисоветских группировок и организаций. На данном совещании присутствующие пришли к соглашению о слиянии всех антисоветских организаций и группировок нелегально существующих в гор. Львове в единную контрреволюционную организацию наименованную „Союз вооруженной борьбы" для продолжения активной борьбы против Советской власти за восстановление бывш. польского буржуазного государства путем вооруженного восстания (т. II, л.д. 283–285; приложение № 1 л.д. 15–17).

Как установлено следствием, контрреволюционная организация „Союз вооруженной борьбы" в целях конспирации и избежания провалов была построена по принципу бывш. контрреволюционной организации „ПОВ" („польская организация войсковых")[17], с разделением территории в границах бывш. Львовского воеводства на 3 округа: „восточный городской", „западный городской" и „провинциальный" (периферия). Каждый округ делился на „обводы" (батальоны); обводы на „компании" (роты); „компании" на „платуновы" (взводы) и „платуновы" на „дружины". Последние в свою очередь делились на „пятерки" по 5 человек в каждой, которые и являлись первичными низовыми ячейками контрреволюционной организации „Союз вооруженной борьбы" (т. I, л.д. 75–78).

Для руководства всей контрреволюционной деятельности „Союза вооруженной борьбы" был создан штаб, с существовавшими при нем по отдельным отраслям контрреволюционной деятельности отделами:

„Отдел интенданства" – в функции коего входили вопросы материального обеспечения, вооружения, денежные средства, организация конспиративных квартир и изготовление различных фиктивных документов. При отделе интенданства была создана финансовая контрольная комиссия, в обязанности которой входило изыскание денежных средств и контроль над их расходованием.

„Отдел связи" – в задачу коего входило осуществление связи с закордоном через специальных кур'еров и подпольные радио-станции.

organizacji powstańczej do aktywnej walki z Władzą Sowiecką drogą zbrojnego powstania oraz działalności dywersyjno-terrorystycznej i wywiadowczej.

Przebywając nielegalnie w mieś[cie] Lwowie STROWSKI poprzez oskarżonego w niniejszej sprawie księdza BOGDANOWICZA A.S. nawiązał kontakt z szeregiem przywódców podziemnych antysowieckich ugrupowań i organizacji, w celu zjednoczenia ich w jedną dużą organizację kontrrewolucyjną. W tym celu STROWSKI w styczniu 1940 roku zwołał w mieszkaniu był[ego] wybitnego działacza PPS (partii polskich socjalistów) SZCZYRKA Jana s. Michała[16] (sprawę którego wydzielono do specjalnego postępowania), nielegalne „spotkanie" przywódców podziemnych antysowieckich ugrupowań i organizacji. Obecni na zebraniu porozumieli się w sprawie połączenia wszystkich antysowieckich organizacji i ugrupowań działających nielegalnie w mieś[cie] Lwowie w jednolitą kontrrewolucyjną organizację o nazwie „Związek Walki Zbrojnej", w celu kontynuowania aktywnej walki przeciwko Władzy Sowieckiej o przywrócenie był[ego] burżuazyjnego państwa polskiego w drodze zbrojnego powstania (t. II, k.s. 283–285; załącznik Nr 1 k.s. 15–17).

Jak ustalono podczas śledztwa, w celu konspiracji i uniknięcia wpadek, kontrrewolucyjna organizacja „Związek Walki Zbrojnej" była zorganizowana na wzór struktur był[ej] kontrrewolucyjnej organizacji „POW" („polska organizacja wojskowych")[17], z podziałem terytorium był[ego] województwa lwowskiego na 3 okręgi: „ wschodni miejski", „zachodni miejski" i „prowincjonalny" (prowincja). Każdy okręg dzielił się na „obwody" (bataliony); „obwody" na „kompanie" (*roty*); „kompanie" na „*płatunowy*" (plutony); „*płatunowy*" na „drużyny". Te ostatnie dzieliły się z kolei na „piątki" po 5 ludzi w każdej, które były podstawowymi najniższymi komórkami organizacji kontrrewolucyjnej „Związek Walki Zbrojnej" (t. I, k.s. 75–78).

Do kierowania całą działalnością kontrrewolucyjną „Związku Walki Zbrojnej" utworzono sztab, przy którym istniały oddziały dla poszczególnych dziedzin działalności kontrrewolucyjnej:

-Oddział intendentury- – do którego należały zagadnienia zabezpieczenia w materiały, uzbrojenie, środki pieniężne, organizacja lokali konspiracyjnych i przygotowywanie rozmaitych fałszywych dokumentów. Przy oddziale intendentury utworzono finansową komisję kontrolną, do której obowiązków należało znalezienie środków pieniężnych i kontrola ich wydawania.

-Oddział łączności- – do którego zadań należała realizacja łączności z zagranicą poprzez specjalnych kurierów oraz radiostacje podziemne.

"Отдел печати и пропаганды" – практической деятельностью коего являлось составление антисоветских листовок и их распространение.

"Отдел разведки" – осуществлявший выявление об'ектов, намеченных для совершения диверсионно-террористических актов.

Кроме того, при штабе существовал отдел ад'ютантуры, осуществлявший связь между руководящим составом контрреволюционной организации.

Как установлено, руководителем контрреволюционной организации „Союз вооруженной борьбы" до апреля месяца 1940 года являлся полковник бывш. польской армии – ЖЕБРОВСКИЙ Владислав, известный в контрреволюционном подполье под псевдонимами „ДЕМБИЦКИЙ", „Профессор" и „Жук", проживавший в гор. Львове на нелегальном положении (от ареста скрылся) (т. I-й, л.д. 15, 109, 221, т. II-й, л.д. 34, 48, 115, 189–190).

Следствием также установлено, что в руководящий состав штаба контрреволюционной организации „Союз вооруженной борьбы" в разное время входили обвиняемые по настоящему делу:

ДЗЕКАНОВСКИЙ Карл Теофилович, известный по контрреволюционной деятельности под псевдонимами „Чаровин", „Корвин", „Надольский" и „Дзеновский", являвшийся продолжительное время заместителем руководителя контрреволюционной организации „Союза вооруженной борьбы" (т. I-й, л.д. 14–49).

КОТАРСКИЙ Владимир-Владислав Юзефович, известный под псевдонимом „Друг", являвшийся руководителем „восточного городского округа", а затем после бегства полковника ЖЕБРОВСКОГО, возглавлявший всю контрреволюционную деятельность организации (т. I-й, л.д. 59–197).

МАРЦЕЛЯК Петр Францевич, известный под псевдонимом „Эмиль", являвшийся руководителем „провинциального" округа контрреволюционной организации (т. I, л.д. 211–275).

СВЕРЖБИНСКИЙ Антоний Йосифович, являвшийся руководителем „отдела интендантства", проводивший свою контрреволюционную деятельность под псевдонимами „Лис" и „Антоний" (т. II, л.д. 8-103).

ЛЕВИЦКИЙ Антон Иванович, являлся шефом штаба контрреволюционной организации, известен под псевдонимом „Рук" (т. II, л.д. 146–176).

МИРОНОВИЧ Николай Карлович, осуществлявший деятельность отдела печати и пропаганды контрреволюционной организации, скрывавшийся под псевдонимами „Николай" и „Жбик" (т. III, л.д. 6–78).

ПИНИНСКИЙ Андрей Львович, руководивший отделом связи с закордоном, известен под псевдонимом „Яцек" (т. III, л.д. 83–114).

ЛУЧКЕВИЧ Зигмунд Владимирович – входил в так называемый „политический совет" при штабе контрреволюционной организации, известен под псевдонимом „Кораль" (т. II, л.д. 277–318).

„Oddział prasy i propagandy" – którego praktyczną działalność stanowiło sporządzanie ulotek antysowieckich i ich rozpowszechnianie.

„Oddział wywiadu" – realizujący ustalanie obiektów wyznaczonych do dokonania aktów dywersyjno-terrorystycznych.

Prócz tego istniał przy sztabie oddział adiutantury, organizujący łączność kierownictwa organizacji kontrrewolucyjnej.

Jak ustalono, kierownikiem kontrrewolucyjnej organizacji „Związek Walki Zbrojnej" był do kwietnia 1940 roku pułkownik by[łej] armii polskiej ŻEBROWSKI Władysław, znany w podziemiu kontrrewolucyjnym pod pseudonimami „DEMBICKI", „Profesor" i „Żuk", mieszkający nielegalnie w m. Lwowie (ukrył się przed aresztowaniem) (t. I, k.s. 15, 109, 221, t. II, k.s. 34, 48, 115, 189–190).

Podczas śledztwa ustalono także, że w skład kierownictwa sztabu kontrrewolucyjnej organizacji „Związek Walki Zbrojnej" wchodzili w różnym czasie oskarżeni w niniejszej sprawie:

DZIEKANOWSKI Karol s. Teofila, znany w działalności kontrrewolucyjnej pod pseudonimami „Czarowin", „Korwin", „Nadolski" i „Dzienowski", będący przez dłuższy czas zastępcą kierownika kontrrewolucyjnej organizacji „Związek Walki Zbrojnej" (t. I, k.s. 14–49).

KOTARSKI Włodzimierz-Władysław s. Józefa, znany pod pseudonimem „Druh", będący kierownikiem „okręgu wschodniego miejskiego", a potem po ucieczce pułkownika ŻEBROWSKIEGO stojący na czele całej kontrrewolucyjnej działalności organizacji (t. I, k.s. 59–197).

MARCINIAK Piotr s. Franciszka, znany pod pseudonimem „Emil", będący kierownikiem okręgu „prowincjonalnego" organizacji kontrrewolucyjnej (t. I, k.s. 211–275).

ŚWIERZBIŃSKI Antoni s. Józefa, będący kierownikiem „oddziału intendentury", prowadzący swoją działalność kontrrewolucyjną pod pseudonimami „Lis" i „Antoni" (t. II, k.s. 8–103).

LEWICKI Antoni s. Jana, będący szefem sztabu organizacji kontrrewolucyjnej, znany pod pseudonimem „Róg" (t. II, k.s. 146–176).

MIRONOWICZ Mikołaj s. Karola, organizujący działalność oddziału prasy i propagandy organizacji kontrrewolucyjnej, ukrywający się pod pseudonimami „Mikołaj" i „Żbik" (t. III, k.s. 6–78)

PINIŃSKI Andrzej s. Leona, kierujący oddziałem łączności z zagranicą, znany pod pseudonimem „Jacek" (t. III, k.s. 83–114).

ŁUCZKIEWICZ Zygmunt s. Włodzimierza, wchodził w skład tak zwanej „rady politycznej" przy sztabie organizacji kontrrewolucyjnej, znany pod pseudonimem „Koral" (t. II, k.s. 277–318).

Следствием также установлено, что к контрреволюционной деятельности штаба „Союза вооруженной борьбы" были привлечены активные участники этой организации, обвиняемые по этому делу:

ХРЖОНСТОВСКИЙ Зигмунд Янович, известный в организации под псевдонимом „Пломенчик", входивший в финансово-контрольную комиссию при штабе контрреволюционной организации (т. II, л.д. 184–228).

БОГДАНОВИЧ Адам Станиславович, известный по контрреволюционной деятельности под псевдонимом „Пес", также входивший в состав финансово-контрольной комиссии и осуществлявший связь с кур'ерами, прибывшими из-за кордона (т. II, л.д. 34-271).

КИСЕЛЬ Ян Янович – псевдоним „Клан", принимавший активное участие в „отделе интендантства" по изысканию конспиративных квартир и изготовлению фиктивных документов, (т. II, л.д. 106-142).

БЕРОВСКИЙ Антоний Иванович, известен по контрреволюционной деятельности под псевдонимами „Берек" и „Вит", являвшийся заместителем руководителя „провинциального округа" МАРЦЕНЯК и одновременно руководившего 4 районными и местечковыми контрреволюционными организациями на периферии (т. 3, л.д. 170-190).

КОПЧИНСКИЙ Георгий Иванович, он-же „Довед", являвшийся связным кур'ером по установлению связи с контрреволюционной организацией из Белостока (Белоруссия) (т. 3, л.д. 119–163).

РОДОВИТ Адам Андреевич, известный в контрреволюционной организации под псевдонимом „Адам", выполнявший обязанности ад'ютанта руководителя контрреволюционной организации полковника ЖЕБРОВСКОГО (т. 3, л.д. 191–229).

Как установлено следствием, штаб контрреволюционной организации „Союз вооруженной борьбы", законспирировавшись в глубоком подполье в соответствии с полученными директивами от так называемого „польского правительства во Франции" в целях подготовки и осуществления вооруженного восстания развернул широкую деятельность по вовлечению в организацию националистических антисоветских настроенных элементов, а также по установлению контрреволюционной связи с другими существовавшими антисоветскими повстанческими организациями.

Касаясь вопроса о численности состава контрреволюционной организации, обвиняемый КОТАРСКИЙ В.Ю. на допросе от 27/IV-1940 года, показал:

> ... „на одном из совещаний в феврале м-це 1940 г. ЖЕБРОВСКИЙ информировал нас, что в организации по всей Западной Украине насчитывается около 20 тысяч человек" ... (т. I-й, л.д. 77).

Podczas śledztwa ustalono także, że do działalności kontrrewolucyjnej sztabu „Związku Walki Zbrojnej" zostali wciągnięci aktywni członkowie organizacji, oskarżeni w niniejszej sprawie:

CHRZĄSTOWSKI Zygmunt s. Jana, znany w organizacji pod pseudonimem „Płomieńczyk", który wchodził do komisji finansowo-kontrolnej przy sztabie organizacji kontrrewolucyjnej (t. II, k.s. 184–228).

BOGDANOWICZ Adam s. Stanisława, znany w działalności kontrrewolucyjnej pod pseudonimem „Pies", który wchodził także w skład komisji finansowo-kontrolnej i realizował łączność z kurierami przybywającymi zza granicy (t. II, k.s. 34–271).

KISIEL Jan s. Jana, pseudonim „Klon", który brał aktywny udział w [pracach] „oddziału intendentury" w zakresie wyszukiwania lokali konspiracyjnych i przygotowywania fałszywych dokumentów (t. II, k.s. 106–142).

BEROWSKI Antoni s. Jana, znany w działalności kontrrewolucyjnej pod pseudonimami „Berek" i „Wit", będący zastępcą kierownika „okręgu prowincjonalnego" MARCINIAKA i jednocześnie kierujący 4 rejonowymi i miasteczkowymi organizacjami kontrrewolucyjnymi na prowincji (t. 3, k.s. 170–190).

KOPCZYŃSKI Jerzy s. Jana *on-że* „Dowied", będący kurierem łącznikowym dla nawiązania łączności z organizacją kontrrewolucyjną w Białymstoku (Białoruś) (t. 3, k.s. 119–163).

RODOWIT Adam s. Andrzeja, znany w organizacji kontrrewolucyjnej pod pseudonimem „Adam", pełniący obowiązki adiutanta kierownika organizacji kontrrewolucyjnej, pułkownika ŻEBROWSKIEGO (t. 3, k.s. 191–229).

Jak ustalono podczas śledztwa, sztab organizacji kontrrewolucyjnej „Związek Walki Zbrojnej" po zakonspirowaniu się w głębokim podziemiu zgodnie z dyrektywami otrzymanymi od tak zwanego „polskiego rządu we Francji", w celu przygotowania i urzeczywistnienia powstania zbrojnego rozwinął szeroką działalność w zakresie wciągnięcia do organizacji nacjonalistycznych, usposobionych antysowiecko elementów, a także w zakresie nawiązania łączności z innymi istniejącymi antysowieckimi organizacjami powstańczymi.

Poruszając zagadnienie liczebności organizacji kontrrewolucyjnej, oskarżony KOTARSKI W.J. zeznał podczas przesłuchania w dniu 27/IV-1940 roku:

> ... „na jednej z narad w lutym 1940 r. ŻEBROWSKI poinformował nas, że organizacja na całej Zachodniej Ukrainie liczy około 20 tysięcy ludzi" ... (t. I, k.s. 77).

по вопросу установления связи с другими контрреволюционными организациями обвиняемый КОПЧИНСКИЙ на допросе от 7/V-1940 г. дал следующие показания:

> ... „я имел от МАРЦЕНЯК поручения связаться с руководителем Белостокской контрреволюционной организацией – СТЕМЛЕР[18]. [6]Разговор[-6] Я добился встречи со СТЕМЛЕР. Разговор носил характер исключительно для установления связи между организациями" ... (т. III, л.д. 149а-150).

Следствием также установлено, что штаб контрреволюционной организации „Союз вооруженной борьбы" усиленно разрабатывал планы диверсионной деятельности. По этому вопросу обв. КОТАРСКИЙ В.Ю. при допросе его от 4/V-40 года дал следующие показания:

> ... „ЖЕБРОВСКИЙ дал мне задание: создать небольшие отряды для разрушения железнодорожного полотна, по которому нефть из южных бассейнов, как было установлено нашей разведкой, доставлялась в Германию, этим мы намеревались спровоцировать конфликт между СССР и Германией, чтобы быстрее вынудить Германию расторгнуть с СССР мирный договор и выступление войной против Советского Союза" (т. I-й, л.д. 97).

О диверсионной деятельности контрреволюционной организации дает показания обв. ЛУЧКЕВИЧ З.В. (т. II, л.д. 289–290).

Как установлено следствием контрреволюционная организация „Союз вооруженной борьбы" для осуществления вооруженного восстания располагала большими складами оружия, о чем дали показания обв. СВЕРЖБИНСКИЙ А.И. (т. II, л.д. 47, 48) и ЛЕВИЦКИЙ А.И. (т. II, л.д. 160).

Следствием установлено, что в деле подготовки вооруженного восстания штаб контрреволюционной организации „Союз вооруженной борьбы" активно развернул свою контрреволюционную деятельность по распространению антисоветских листовок повстанческого характера. Обвиняемый МИРОНОВИЧ Н.К., возглавлявший существовавший при штабе „отдел печати и пропаганды", на допросе его от 11/IV-40 года по этому вопросу дал следующие показания:

> ... „начиная с декабря месяца 1939 года и до конца марта месяца 1940 года я регулярно раз в неделю выпускал сборник радио-коммюнике заграничных радио-станций и бюллетеней антисоветского и националистического характера. Всего мною было выпущено 21–22 таких сборника в колич. 50–200 экз." ... (т. 3, л.д. 11).

Как установлено следствием, руководство всей контрреволюционной деятельностью „Союза вооруженной борьбы" исходило непосредственно от главы так называемого „польского правительства во Франции" – СИКОРСКОГО и его заместителя СОСНКОВСКОГО.

W sprawie nawiązania łączności z innymi organizacjami kontrrewolucyjnymi oskarżony KOPCZYŃSKI na przesłuchaniu 7/V-1940 r. złożył następujące zeznania:

> ... „dostałem od MARCINIAKA polecenie nawiązania kontaktu z kierownikiem białostockiej organizacji kontrrewolucyjnej STEMLEREM[18]. [b]-Rozmowa-[b] Udało mi się spotkać ze STEMLEREM. Rozmowa dotyczyła wyłącznie nawiązania kontaktu pomiędzy organizacjami" ... (t. III, k.s. 149a–150).

Podczas śledztwa ustalono także, że sztab organizacji kontrrewolucyjnej „Związek Walki Zbrojnej" intensywnie opracowywał plany działalności dywersyjnej. W tej kwestii osk. KOTARSKI W.J. na przesłuchaniu 4/V-1940 roku złożył następujące zeznania:

> ... „ŻEBROWSKI dał mi zadanie: utworzyć niewielkie oddziały do zniszczenia torowiska linii kolejowej, którą ropa naftowa z zagłębi południowych, jak ustalił nasz wywiad, była dostarczana do Niemiec; w ten sposób chcieliśmy sprowokować konflikt pomiędzy ZSRS i Niemcami, ażeby szybciej zmusić Niemcy do zerwania traktatu pokojowego z ZSRS i wydania wojny Związkowi Sowieckiemu" (t. I, k.s. 97).

O działalności dywersyjnej organizacji kontrrewolucyjnej zeznawał osk. ŁUCZKIEWICZ Z.W. (t. II, k.s. 289–290).

Jak ustalono podczas śledztwa, organizacja kontrrewolucyjna „Związek Walki Zbrojnej" dysponowała dużymi składami broni dla przeprowadzenia powstania zbrojnego, o czym zeznali osk. ŚWIERZBIŃSKI A.J. (t. II, k.s. 47, 48) i LEWICKI A.J. (t. II, k.s.160).

Podczas śledztwa ustalono, że przygotowując się do powstania zbrojnego, sztab organizacji kontrrewolucyjnej „Związek Walki Zbrojnej" aktywnie rozwinął swoją działalność kontrrewolucyjną w zakresie rozpowszechniania antysowieckich ulotek o charakterze powstańczym. Oskarżony MIRONOWICZ M.K. kierujący istniejącym przy sztabie „oddziałem prasy i propagandy", podczas przesłuchania 11/IV-40 roku złożył w tej sprawie następujące zeznania:

> ... „począwszy od grudnia 1939 roku aż do końca marca 1940 roku, regularnie raz w tygodniu wydawałem zbiór komunikatów radiowych z radiostacji zagranicznych oraz biuletyny o charakterze antysowieckim i nacjonalistycznym. Wydałem ogółem 21–22 takich zbiorów w il[ości] 50–200 egz." ... (t. 3, k.s. 11).

Jak ustalono podczas śledztwa, dowodzenie całą działalnością kontrrewolucyjną „Związku Walki Zbrojnej" pochodziło bezpośrednio od szefa tak zwanego „rządu polskiego we Francji" SIKORSKIEGO i jego zastępcy SOSNKOWSKIEGO.

Допрошенный по этому вопросу обв. КОТАРСКИЙ на допросе го от 4/V-40 года показал:

... „наша повстанческая организация поддерживала тесную связь с »польским правительством«, возглавляемым генералом СИКОРСКИМ во Франции. Из штаба СИКОРСКОГО наша организация получала приказы и инструкции по организации вооруженного восстания против Советской власти" (т. I-й, л.д. 111).

Приведенные выше показания обвиняемого КОТАРСКОГО подтверждаются также показаниями арестованного СТРОВСКОГО (приложение № 1 л.д. 1–20).

Следствием установлено, что штабом контрреволюционной организации „Союз вооруженной борьбы" для связи с „польским правительством во Франции" была организована специальная сеть кур'еров и подпольные радиостанции, о чем подробно изложили в своих показаниях обвиняемые: ПИНИНСКИЙ А.Л. (т. III, л.д. 96) и КОТАРСКИЙ В.Ю. (т. I, л.д. 113).

Следствием также установлено, что финансирование контрреволюционной организации »Союза вооруженной борьбы« происходило в основном так называемым „польским правительством во Франции".

Арестованный СТРОВСКИЙ по этому вопросу показал:

... „я знал из директивы генерала СОСНКОВСКОГО, годовой бюджет »Союза вооруженной борьбы« был определен в 8 с половиной миллионов франков" (приложение № 1 л.д. 3[.]).

По этому же вопросу дал показания обвиняемый ДЗЕКАНОВСКИЙ К.Т.:

... „как говорили мне ЖЕБРОВСКИЙ и ХРЖОНСТОВСКИЙ, денежные средства мы получали из-за границы, привозимые кур'ерами от »польского правительства«" (т. I, л.д. 25).

Эти показания подтверждает также обвиняемый СВЕРЖБИНСКИЙ А.И. (т. II, л.д. 52).

Кроме того, как установлено следствием, источником покрытия расходов контрреволюционной деятельности „Союз вооруженной борьбы" являлись ценности бывш. Познаньского ломбарда в виде золота, серебра, платины, бриллиантов и т.п. на сумму свыше 15 000 000 рублей, находившиеся скрытыми в гор. Львове в костеле Доминиканов, каковые были обнаружены и из'яты следственными органами и сданы в доход государства, согласно прилагаемых при след. деле описей из'ятых ценностей (т. II, л.д. 199; приложение № 2 л.д. 1–68).

Как установлено следствием, штаб контрреволюционной организации „Союз вооруженной борьбы" разработал практический план вооруженного восстания, рассчитанного на момент военных столкновений Советского Союза с империалистическими державами.

Обвиняемый КОТАРСКИЙ по этому вопросу на допросе от 4/V-40 года показал:

Przesłuchiwany w tej sprawie osk. KOTARSKI na przesłuchaniu 4/V-40 roku zeznał:

> ... „nasza organizacja powstańcza utrzymywała ścisłą łączność »z rządem polskim«, na którego czele stał we Francji generał SIKORSKI. Ze sztabu SIKORSKIEGO organizacja nasza otrzymywała rozkazy i instrukcje w sprawie zorganizowania powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sowieckiej" (t. I, k.s. 111).

Przytoczone wyżej zeznania oskarżonego KOTARSKIEGO znajdują także potwierdzenie w zeznaniach aresztowanego STROWSKIEGO (załącznik nr 1, k.s. 1–20).

Podczas śledztwa ustalono, że sztab organizacji kontrrewolucyjnej „Związek Walki Zbrojnej" zorganizował dla łączności z „rządem polskim we Francji" specjalną sieć kurierów i radiostacje podziemne, co szczegółowo przedstawili w swoich zeznaniach oskarżeni: PINIŃSKI A.L. (t. III, k.s. 96) i KOTARSKI W.J. (t. I, k.s. 113).

Podczas śledztwa ustalono także, że finansowanie organizacji kontrrewolucyjnej „Związek Walki Zbrojnej" odbywało się zasadniczo przez tak zwany „rząd polski we Francji".

Aresztowany STROWSKI zeznał w tej sprawie:

> ... „wiedziałem z dyrektywy generała SOSNKOWSKIEGO, [że] budżet roczny »Związku Walki Zbrojnej« był określony na 8 i pół miliona franków" (załącznik nr 1 k.s. 3[.]).

W sprawie tej złożył zeznania oskarżony DZIEKANOWSKI K.T.:

> ... „jak mówił mi ŻEBROWSKI i CHRZĄSTOWSKI, środki finansowe dostawaliśmy zza granicy, przywożone były przez kurierów od »rządu polskiego«" (t. I, k.s. 25).

Zeznania te potwierdza także oskarżony ŚWIERZBIŃSKI A.J. (t. II, k.s. 52).

Oprócz tego, jak ustalono podczas śledztwa, źródłem pokrycia wydatków na działalność kontrrewolucyjną „Związku Walki Zbrojnej" były kosztowności był[ego] Lombardu Poznańskiego w postaci złota, srebra, platyny, brylantów itp. na sumę ponad 15 000 000 rubli, ukryte w mieś[cie] Lwowie w Kościele Dominikanów, które zostały odkryte i skonfiskowane przez organy śledcze i przekazane na skarb Państwa zgodnie z załączonymi do sprawy śled[czej] opisami skonfiskowanych kosztowności (t. II, k.s. 199; załącznik nr 2, k.s. 1–68).

Jak ustalono podczas śledztwa, sztab organizacji kontrrewolucyjnej „Związek Walki Zbrojnej" opracował praktyczny plan powstania zbrojnego, przewidywanego w czasie starcia wojennego Związku Sowieckiego z państwami imperialistycznymi.

Oskarżony KOTARSKI na przesłuchaniu 4/V-40 roku zeznał w tej sprawie:

... „на случай интервенции соединенных сил Англии, Франции, Румынии и Турции перед »Союзом вооруженной борьбы« стояла задача поднять широкое восстание против Советской власти на всей территории Западной Украины." (т. I-й, л.д. 96).

Штабом контрреволюционной организации „Союз вооруженной борьбы" были также разработаны конкретные планы и инструкции по вооруженному выступлению в гор. Львове и его окрестностях.

По этому вопросу, обвиняемый КОТАРСКИЙ показал:

... „каждый »обвод« (батальон) имел строго очерченную границу в пределах которой он и должен был производить нападение и захватывать власть...

... „каждому командиру »обвода« было дано приказание в первую очередь взять на учет такие дома, в которых проживало большое количество командиров РККА, сотрудников НКВД и Милиции. Для уничтожения этого состава и их семей каждый обвод должен был выделить »кампанию« (роту)" (т. I-й, л.д. 98–100).

Таким образом, на основании вышеизложенного, следствием установлено, что контрреволюционная организация, именуемая „Союз вооруженной борьбы" в лице ее руководящего состава обвиняемых по данному делу, начиная с декабря месяца 1939 года до момента ее ликвидации проводила активную борьбу против Советской власти, путем подготовки вооруженного восстания и диверсии за восстановление бывш. польского буржуазного государства.

На основании вышеизложенного **-ОБВИНЯЮТСЯ-**:

1. ДЗЕКАНОВСКИЙ Карл Теофилович, он-же ДЗЕВОНСКИЙ Ольгерд Теофилович, 1883 г.р., урож. с. Соколовицы Келецкого воеводства (Германия), поляк, происходит из семьи крестьянина-кулака, бывш. подполковник польск. армии, без определенных занятий, житель г. Львова в том, что являлся активным участником контрреволюционной повстанческой организации „Союз вооруженной борьбы". Будучи заместителем руководителя этой организации входил в ее руководящий состав и принимал активное участие в разработке планов по подготовке вооруженного восстания против Советской власти, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2, 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал (т. I, л.д. 48–49). Изобличается показаниями ЛЕВИЦКОГО А.И. (т. I, л.д. 38), ХРЖОНСТОВСКИМ З.Я. (т. I, л.д. 41), МИРОНОВИЧ Н.К. (т. I, л.д. 42), а также очной ставкой с обвиняемым ХРЖОНСТОВСКИМ З.Я. (т. I-й, л.д. 45–47).

2. КОТАРСКИЙ Владимир-Владислав Юзефович, 1896 г.р., урож. с. Репицо-Русская Краковского воеводства (Германия), поляк, бывш. подполковник польск. армии, активно принимавший участие в боях с Красной

... „na wypadek interwencji połączonych sił Anglii, Francji, Rumunii i Turcji, przed »Związkiem Walki Zbrojnej« stało zadanie wywołania szerokiego powstania przeciwko Władzy Sowieckiej na całym terytorium Zachodniej Ukrainy" (t. I, k.s. 96).

Sztab organizacji kontrrewolucyjnej „Związek Walki Zbrojnej" opracował także konkretne plany i instrukcje w sprawie zbrojnego wystąpienia w mieś[cie] Lwowie i jego okolicach.

Oskarżony KOTARSKI zeznał o tym:

... „każdy »obwód« (batalion) miał ściśle określone granice, w obrębie których powinien przeprowadzić natarcie i przejąć władzę"...

... „każdy dowódca »obwodu« otrzymał rozkaz, [żeby] w pierwszej kolejności uwzględnić takie domy, w których mieszkała duża ilość dowódców RKKA, współpracowników NKWD i Milicji. W celu zniszczenia tej grupy i ich rodzin, każdy obwód miał wydzielić »kompanię« (*rotę*)" (t. I, k.s. 98–100).

W taki sposób, na podstawie powyższego ustalono podczas śledztwa, że organizacja kontrrewolucyjna nazywająca się „Związek Walki Zbrojnej" w osobach swojego dowództwa – oskarżonych w niniejszej sprawie, począwszy od grudnia 1939 roku do chwili jej likwidacji, prowadziła aktywną walkę przeciwko Władzy Sowieckiej przygotowując powstanie zbrojne i dywersję w celu przywrócenia był[ego] burżuazyjnego państwa polskiego.

Na podstawie powyższego [a]OSKARŻENI SĄ[a]:

1. DZIEKANOWSKI Karol s. Teofila *on-że* DZIEWOŃSKI Olgierd s. Teofila, ur. w 1883 r. we w[si] Sokołowica województwa kieleckiego (Niemcy), Polak, pochodzi z rodziny chłopa-kułaka, był[y] podpułkownik armii polsk[iej], bez stałego zajęcia, mieszkaniec m. Lwowa

o to, że był aktywnym członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej". Będąc zastępcą kierownika tej organizacji wchodził w skład jej dowództwa i aktywnie uczestniczył w opracowywaniu planów przygotowania powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sowieckiej, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2, 54-11 KK USRS.

Przyznał się do winy (t. I, k.s. 48–49). Demaskują go zeznania LEWICKIEGO A.J. (t. I, k.s. 38), CHRZĄSTOWSKIEGO Z.J. (t. I, k.s. 41), MIRONOWICZA M.K. (t. I, k.s. 42), a także konfrontacja z oskarżonym CHRZĄSTOWSKIM Z.J. (t. I, k.s. 45–47).

2. KOTARSKI Włodzimierz-Władysław s. Józefa, ur. w 1896 r. we w[si] Ropica Ruska województwa krakowskiego (Niemcy), Polak, był[y] podpułkownik armii polsk[iej], aktywnie uczestniczący w walkach z Armią Czerwoną w 1920 r. Przed aresztowaniem mieszkał w m. Lwowie, bez stałego zajęcia

Армией в 1920 г. До ареста проживал в г. Львове без определенных занятий в том, что являлся активным участником контрреволюционной повстанческой организации. Будучи руководителем „восточного округа" гор. Львова, а позднее руководителем всей контрреволюционной организации „Союз вооруженной борьбы" принимал активное участие по подготовке вооруженного восстания и диверсионной деятельности против Советской власти, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2, 54-11 УК УССР.

Виновным себя в пред'явленном обвинении признал полностью (т. I, л.д. 101–102). Кроме того изобличается показаниями ДАШКЕВИЧ Б.В. (т. I, л.д. 183), ХРЖОНСТОВСКИМ З.Я. (т. I-й, л.д. 188, 193), СВЕРЖБИНСКИМ А.И. (т. I-й, л.д. 191), ДЗЕКАНОВСКИМ К.Т. (т. I-й, л.д. 192, 194–196).

3. МАРЦЕНЯК Петр Францевич, 1890 г.р., урож. г. Коштян Познаньского воеводства, поляк, бывш. майор польск. армии, без определенных занятий и местожительства, до ареста проживал на нелегальном положении в г. Львове
в том, что являлся активным участником контрреволюционной повстанческой организации и входил в ее руководящий состав. Будучи руководителем контрреволюционной организации „провинциального округа" непосредственно осуществлял подготовку вооруженного восстания и диверсионно-террористических актов, а также проводил широкую вербовочную деятельность, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2, 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал (т. I-й, л.д. 274, 275), а также изобличается очными ставками с арестованными СТЕЦ Т.И. (т. I-й, л.д. 255–257), ВИДАВСКИМ Ю.А. (т. I-й, л.д. 269–270) и КОТАРСКИМ В.Ю. (т. I-й, л.д. 271–273).

4. СВЕРЖБИНСКИЙ Антоний Йосифович, 1900 г.р., урож. с. Самгород б. Киевской губ., поляк, б. подпоручик резерва б. поль. армии, в прошлом принадлежал к партии „ОЗОН", без определенных занятий, до ареста проживал в г. Львове
в том, что являлся активным участником контрреволюционной повстанческой организации, входил в ее руководящий состав, руководил отделом интендантства контрреволюционной организации, где изготовлял фиктивные документы для участников организации, а также переотправлял последних нелегально за кордон. Проводил широкую вербовочную деятельность, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2, 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал полностью (т. II, л.д. 101–102). Изобличается также показаниями арестованных участников контрреволюционной организации МИРОНОВИЧ Н.К. (т. II, л.д. 86), ДЗЕКАНОВСКИМ К.Т. (т. II, л.д. 87–88), КИСЕЛЬ Я.Я. (т. II, л.д. 91, 98–100).

5. КИСЕЛЬ Ян Янович, 1911 г.р., урож. с. Залещье Келецкого воеводства (Германия), образование высшее, ксендз (служитель культа), до

o to, że był aktywnym członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej. Będąc kierownikiem „okręgu wschodniego" mias[ta] Lwowa, a później kierownikiem całej organizacji kontrrewolucyjnej „Związek Walki Zbrojnej" aktywnie uczestniczył w przygotowywaniu zbrojnego powstania i działalności dywersyjnej przeciwko Władzy Sowieckiej, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2, 54-11 KK USRS.

Przyznał się w pełni do stawianych mu zarzutów (t. I, k.s. 101–102). Prócz tego demaskują go zeznania DASZKIEWICZ B.W. (t. I, k.s. 183), CHRZĄSTOWSKIEGO Z.J. (t. I, k.s. 188, 193), ŚWIERZBIŃSKIEGO A.J. (t. I, k.s. 191), DZIEKANOWSKIEGO K.T. (t. I, k.s. 192, 194–196).

3. MARCINIAK Piotr s. Franciszka, ur. w 1890 r. w m. Kościanie województwa poznańskiego, Polak, był[y] major armii polsk[iej], bez stałego zajęcia i miejsca zamieszkania, przed aresztowaniem mieszkał nielegalnie w m. Lwowie
o to, że był aktywnym członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej i wchodził w skład jej kierownictwa. Będąc kierownikiem organizacji kontrrewolucyjnej „okręgu prowincjonalnego" bezpośrednio urzeczywistniał przygotowania do powstania zbrojnego i aktów dywersyjno-terrorystycznych, a także prowadził szeroką działalność werbunkową, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2, 54-11 KK USRS.

Przyznał się do winy (t. I, k.s. 274, 275), demaskują go także konfrontacje z aresztowanymi STECEM T.J. (t. I, k.s. 255–257), WIDAWSKIM J.A. (t. I, k.s. 269–270) i KOTARSKIM W.J. (t. I, k.s. 271–273).

4. ŚWIERZBIŃSKI Antoni s. Józefa, ur. w 1900 r. we w[si] Samgorodok d[awnej] gub[erni] kijowskiej, Polak, b[yły] podporucznik rezerwy b[yłej] armii polsk[iej], w przeszłości należał do partii „OZON", bez stałego zajęcia, przed aresztowaniem mieszkał w m. Lwowie
o to, że był aktywnym członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, wchodził w skład jej kierownictwa, kierował oddziałem intendentury organizacji kontrrewolucyjnej, gdzie sporządzał fałszywe dokumenty dla członków organizacji, a także wysyłał ich nielegalnie za granicę. Prowadził szeroką działalność werbunkową, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2, 54-11 KK USRS.

Przyznał się całkowicie do winy (t. II, k.s. 101–102). Demaskują go także zeznania aresztowanych członków organizacji kontrrewolucyjnej MIRONOWICZA M.K. (t. II, k.s. 86), DZIEKANOWSKIEGO K.T. (t. II, k.s. 87–88), KISIELA J.J. (t. II, k.s. 91, 98–100).

5. KISIEL Jan s. Jana, ur. w 1911 r. we w[si] Zalesie województwa kieleckiego (Niemcy), wykształcenie wyższe, ksiądz (duchowny), przed are-

ареста проживал в г. Львове
в том, что с первых дней установления Советской власти на Зап. Украине, будучи антисоветски настроен проводил антисоветскую деятельностью по укрывательству бывш. офицерства польской армии.

С января м-ца 1940 г. до момента своего ареста состоял активным участником контрреволюционной организации „Союз вооруженной борьбы". Входил в отдел интендантства, принимал присяги при вербовке участников организации, изготовлял фиктивные документы членов контрреволюционной организации, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2, 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал полностью (т. II, л.д. 141–142), а также изобличается ХРЖОНСТОВСКИМ (т. II, л.д. 138), СВЕРЖБИНСКИМ (т. II, л.д. 98–100, 139–140).

6. ЛЕВИЦКИЙ Антон Иванович, 1894 г.р., урож. м. Кшанов Краковского воев. (Германия), поляк, б. майор поль. армии, до ареста работал в Мисхарчторге в должности шофера, проживал в г. Львове
в том, что являлся одним из руководителей контрреволюционной организации, входил в руководящий состав контрреволюционной организации, как шеф штаба. Разрабатывал схему структуры организации и подготовку к вооруженному восстанию против Сов. власти. Признал себя виновным в том, что принадлежал к контрреволюционной организации и входил в штаб организации, как шеф штаба. Практическую контрреволюционную деятельность отрицает (т. II, л.д. 173–174).

Полностью изобличается показаниями обвиняемых по этому делу СВЕРЖБИНСКИМ А.И. (т. II, л.д. 166), ХРЖОНСТОВСКИМ З.Я. (т. II, л.д. 167), МИРОНОВИЧ Н.К. (т. II, л.д. 169) и очной ставкой с ДЗЕКАНОВСКИМ (т. II, л.д. 170–172).

7. ХРЖОНСТОВСКИЙ Зигмунд Янович, 1889 г.р., урож. г. Сандомир Келецкого воеводства (Германия), поляк, из служащих, подпоручик резерва б. польск. армии, по специальности агроном
в том, что являлся активным участником контрреволюционной организации, был членом финансово-контрольной комиссии названной организации и одновременно являлся заместителем руководителя контрреволюционной организации по „восточному городскому округу", т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2, 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал полностью (т. II, л.д. 227–228), а также изобличается показаниями обвиняемых по этому же делу СВЕРЖБИНСКИМ А.И. (т. II, л.д. 216), МИРОНОВИЧ Н.К. (т. II, л.д. 218), БОГДАНОВИЧ А.С. (т. II, л.д. 217), ДЗЕКАНОВСКОГО К.Т. (т. II, л.д. 219–221) и очными ставками со СВЕРЖБИНСКИМ (т. II, л.д. 224–226) и КОТАРСКИМ В.Ю. (т. II, л.д. 222–223).

sztowaniem mieszkał w m. Lwowie
o to, że od pierwszych dni ustanowienia Władzy Sowieckiej na Zach. Ukrainie będąc nastawiony antysowiecko prowadził działalność antysowiecką ukrywając był[ych] oficerów armii polskiej.

Od stycznia 1940 roku do chwili swojego aresztowania był aktywnym członkiem organizacji kontrrewolucyjnej „Związek Walki Zbrojnej". Wchodził w skład oddziału intendentury, odbierał przysięgę przy werbunku członków organizacji, przygotowywał fałszywe dokumenty [dla] członków organizacji kontrrewolucyjnej, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2, 54-11 KK USRS.

Przyznał się całkowicie do winy (t. II, k.s. 141–142), demaskują go także CHRZĄSTOWSKI (t. II, k.s. 138), ŚWIERZBIŃSKI (t. II, k.s. 98–100, 139–140).

6. LEWICKI Antoni s. Jana, ur. w 1894 r. w m. Chrzanowie woj[ewództwa] krakowskiego (Niemcy), Polak, b[yły] major armii pol[skiej], przed aresztowaniem pracował w *Miskcharczторgu* na posadzie kierowcy, mieszkał w m. Lwowie
o to, że był jednym z kierowników organizacji kontrrewolucyjnej, wchodził w skład kierownictwa organizacji kontrrewolucyjnej jako szef sztabu. Opracowywał schemat strukturalny organizacji oraz przygotowanie do powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sow. Przyznał się do zarzutów, że należał do organizacji kontrrewolucyjnej i wchodził w skład sztabu jako szef sztabu. Do praktycznej działalności kontrrewolucyjnej nie przyznaje się (t. II, k.s. 173–174).

Całkowicie demaskują go zeznania oskarżonych w tej sprawie ŚWIERZBIŃSKIEGO A.J. (t. II, k.s. 166), CHRZĄSTOWSKIEGO Z.J. (t. II, k.s. 167), MIRONOWICZA M.K. (t. II, k.s. 169) i konfrontacja z DZIEKANOWSKIM (t. II, k.s. 170–172).

7. CHRZĄSTOWSKI Zygmunt s. Jana, ur. w 1889 r. w m. Sandomierzu województwa kieleckiego (Niemcy), Polak, z urzędników, podporucznik rezerwy b[yłej] armii polsk[iej], z zawodu agronom
o to, że był aktywnym członkiem organizacji kontrrewolucyjnej, był członkiem komisji finansowo-kontrolnej wspomnianej organizacji i jednocześnie był zastępcą kierownika organizacji kontrrewolucyjnej „okręgu wschodniego miejskiego", tj. o przestępstwa z art. art. 54-2, 54-11 KK USRS.

Przyznał się całkowicie do winy (t. II, k.s. 227–228), demaskują go także zeznania oskarżonych w tej sprawie ŚWIERZBIŃSKIEGO A.J. (t. II, k.s. 216), MIRONOWICZA M.K. (t. II, k.s. 218), BOGDANOWICZA A.S. (t. II, k.s. 217), DZIEKANOWSKIEGO K.T. (t. II, k.s. 219–221) oraz konfrontacje ze ŚWIERZBIŃSKIM (t. II, k.s. 224–226) i KOTARSKIM W.J. (t. II, k.s. 222–223).

8. БОГДАНОВИЧ Адам Станиславович, 1898 г.р., урож. с. Долиняны бывш. Гродек-Ягелонского уезда, Львовск. воевод., поляк, ксендз Армяно-католического костела в г. Львове, житель г. Львова
в том, что являлся активным участником контрреволюционной организации, принимал прибывавших нелегально из-за кордона кур'еров и связывал последних с руководителями контрреволюционной организации; изыскивал средства на контрреволюционные нужды организации и лично оказывал материальную поддержку участникам контрреволюционной организации, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2, 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал полностью а также изобличается показаниями обвиняемых ЛУЧКЕВИЧ З.В. (т. II, л.д. 262), СВЕРЖБИНСКИМ А.И. (т. II, л.д. 263), ДЗЕКАНОВСКИМ К.Т. (т. II, л.д. 260-261) и очной ставкой с ХРЖОНСТОВСКИМ З.Я. (т. II, л.д. 264–268).

9. ЛУЧКЕВИЧ Зигмунд Владимирович, 1902 г.р., урож. г. Львова, поляк, происходит из семьи судебного чиновника, подпоручик резерва б. польск. армии, по профессии инженер-геодезик, с 1937 года до распада бывш. польского государства состоял членом буржуазно-националистической партии „Страництво Народове", до ареста проживал в гор. Львове
в том, что являлся активным участником контрреволюционной повстанческой организации, входил в руководящий состав таковой и проводил вербовочную деятельность по вовлечению новых членов в контрреволюционную организацию, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2-11 УК УССР.

Виновным себя в пред'явленном обвинении признал полностью (т. II, л.д. 317-318). Кроме того, изобличается показаниями обвиняемых БОГДАНОВИЧ (т. II, л.д. 311), и очной ставкой с ним же (т. II, л.д. 314–315), ЩИРЕК Я.М. (т.II, л.д. 312), ХРЖОНСТОВСКОГО З.Я. (т. II, л.д. 313).

10. МИРОНОВИЧ Николай Карлович, 1878 г.р., урож. г. Львова, поляк, из семьи служащего, по профессии литератор, без определенного места работы, до ареста проживал в г. Львове
в том, что являлся активным участником контрреволюционной повстанческой организации, входил в ее руководящий состав, составлял и распространял антисоветские листовки и литературу, т.е. в пр.пр. 54-2-10-11 УК УССР.

Виновным себя признал (т. III, л.д. 77, 78), изобличается показаниями обвиняемых по этому делу КИСЕЛЬ Я.Я. (т. III, л.д. 49–50), а также очной ставкой с ним же (т. III, л.д. 76), ЛЕВИЦКИМ А.И. (т. III, л.д. 60–62), СВЕРЖБИНСКОГО А.И и очной ставкой с ним же (т. III л.д. 63–69, 72), ХРЖОНСТОВСКОГО З.Я. (т. III, л.д. 70) и ДЗЕВОНСКОГО К.Т. (л.д. 71).

11. ПИНИНСКИЙ Андрей Львович, 1909 г.р., урож. с. Пятигорка б. Волынской губернии, поляк, бывш. под. офицер польской армии, без

8. BOGDANOWICZ Adam s. Stanisława, ur. w 1898 r. we w[si] Doliniany był[y] powiat Gródek Jagielloński woj[ewództwo] lwowskie, Polak, ksiądz kościoła ormiańsko-katolickiego w m. Lwowie, mieszkaniec m. Lwowa
o to, że był aktywnym członkiem organizacji kontrrewolucyjnej, przyjmował przyjeżdżających zza granicy kurierów i kontaktował ich z kierownikami organizacji kontrrewolucyjnej; zdobywał środki na kontrrewolucyjne potrzeby organizacji i osobiście udzielał wsparcia materialnego członkom organizacji kontrrewolucyjnej, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2, 54-11 KK USRS.

Przyznał się w pełni do winy, demaskują go także zeznania oskarżonych ŁUCZKIEWICZA Z.W. (t. II, k.s. 262), ŚWIERZBIŃSKIEGO A.J. (t. II, k.s. 263), DZIEKANOWSKIEGO K.T. (t. II, k.s. 260–261) i konfrontacja z CHRZĄSTOWSKIM Z.J. (t. II, k.s. 262–268).

9. ŁUCZKIEWICZ Zygmunt s. Włodzimierza, ur. w 1902 r. w m. Lwowie, Polak, pochodzi z rodziny urzędnika sądowego, podporucznik rezerwy armii polsk[iej], z zawodu inżynier-geodeta, od 1937 roku do rozpadu był[ego] państwa polskiego był członkiem burżuazyjno-nacjonalistycznej partii „Stronnictwo Narodowe", przed aresztowaniem mieszkał w mieś[cie] Lwowie
o to, że był aktywnym członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, wchodził w skład kierownictwa tejże i prowadził działalność werbunkową w celu wciągnięcia nowych członków do organizacji kontrrewolucyjnej, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2-11 KK USRS.

Przyznał się całkowicie do stawianych mu zarzutów (t. II, k.s. 317, 318), oprócz tego demaskują go zeznania oskarżonych BOGDANOWICZA (t. II, k.s. 311) i konfrontacja z nim (t. II, 314–315), SZCZYRKA J.M. (t. II, k.s. 312), CHRZĄSTOWSKIEGO Z.J. (t. II, k.s. 313).

10. MIRONOWICZ Mikołaj s. Karola, ur. w 1878 r. w m. Lwowie, Polak, z rodziny urzędnika, z zawodu literat, bez określonego miejsca pracy, przed aresztowaniem mieszkał w m. Lwowie
o to, że był aktywnym członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, wchodził w skład jej kierownictwa, sporządzał i rozpowszechniał ulotki antysowieckie i literaturę, tj. o przestępstwa [z art. art.] 54-2-10-11 KK USRS.

Przyznał się do winy (t. III, k.s. 77, 78), demaskują go zeznania oskarżonych w tej sprawie KISIELA J.J. (t. III, k.s. 49–50), a także konfrontacja z nim (t. III., k.s. 76), LEWICKIEGO A.J. (t. III, 60–62), ŚWIERZBIŃSKIEGO A.J. i konfrontacja z nim (t. III, k.s. 63–69, 72), CHRZĄSTOWSKIEGO Z.J. (t. III, k.s. 70) i DZIEWOŃSKIEGO K.T. (k.s. 71).

11. PINIŃSKI Andrzej s. Leona, ur. w 1909 r. we w[si] Piatyhory b[yłej] guberni wołyńskiej, Polak, był[y] podoficer armii polskiej, bez stałego zaję-

определенных занятий, прожив. в г. Львове
в том, что являлся одним из руководящих участников контрреволюционной повстанческой организации, в каковой осуществлял связь с кур'ерами, прибывающими нелегально из-за кордона, а также руководил работой нелегальной радиостанции, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2, 54-11 УК УССР.

Виновным себя признал полностью (т. III, л.д. 85–86), изобличается показаниями и очной ставкой КОТАРСКОГО (т. III, л.д. 109–111).

12. КОПЧИНСКИЙ Георгий Иванович, 1910 г.р., урож. г. Днепропетровска (б. Екатеринослав), поляк, из семьи служащего, подпоручик бывш. польск. армии, без определенных занятий, до ареста проживал в г. Львове
в том, что являлся активным участником контрреволюционной повстанческой организации, по заданию которой устанавливал связь с контрреволюционной организацией г. Белостока. Виновным признал себя полностью (т. III, л.д. 121-122), кроме того изобличается показаниями обв. по этому же делу МАРЦЕНЯК и очной ставкой с ним (л.д. 153–154, 161–163), а также показаниями арестованного РУСИНЯК[19] (т. III, л.д. 161–163).

13. БЕРОВСКИЙ Антон Иванович, он-же ПЕХИНСКИЙ Антон Иванович, 1905 г.р., урож. г. Пинчув (Германия), поляк, из семьи служащего, капитан бывш. польск. армии, без определенных занятий и местожительства, проживал на нелегальном положении в г. Львове
в том, что являлся активным участником контрреволюционной повстанческой организации, руководил 4-мя районными и 20-ю местечковыми контрреволюционными организациями на периферии, принимал непосредственное участие в подготовке вооруженного восстания, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2-11 УК УССР.

Виновным себя признал полностью (т. III, л.д. 172-172а), а также изобличается очной ставкой с обв. МАРЦЕНЯК Т.Ф. (т. III, л.д. 189–190).

14. РОДОВИТ Адам Андреевич, 1923 г.р., урож. с. Заколово, Люблельского воевод. (Германия), поляк, из семьи служащего, без определенных занятий и местожительства, проживал на нелегальном положении в г. Львове
в том, что являлся активным участником контрреволюционной повстанческой организации „Союз вооруженной борьбы". Будучи личным ад'ютантом руководителя названной организации, устанавливал связь последнего с руководящим составом участников контрреволюционной организации, хранил при себе огнестрельное оружие револьвер „Браунинг". При попытке задержания оказал вооруженное сопротивление, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2-11 и 196 УК УССР.

cia, mieszk[ał] w m. Lwowie
o to, że był jednym z przywódców kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, w której organizował nielegalną łączność kurierską z zagranicą, a także kierował pracą nielegalnej radiostacji, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2, 54-11 KK USRS.

Przyznał się całkowicie do winy (t. III, k.s. 85–86), demaskują go zeznania i konfrontacja z KOTARSKIM (t. III, k.s. 109–111).

12. KOPCZYŃSKI Jerzy s. Jana, ur. w 1910 r. w m. Dniepropietrowsku (d. Jekatierinosław), Polak, z rodziny urzędnika, podporucznik był[ej] armii polsk[iej], bez stałego zajęcia, przed aresztowaniem mieszkał w m. Lwowie
o to, że był aktywnym członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, na zlecenie której nawiązywał łączność z kontrrewolucyjną organizacją m. Białegostoku. Przyznał się w pełni do winy (t. III, k.s. 121–123), oprócz tego demaskują go zeznania osk[arżonego] w tej sprawie MARCINIAKA i konfrontacja z nim (k.s. 153–154, 161–163), a także zeznania aresztowanego RUSINIAKA[19] (t. III, k.s. 161–163).

13. BEROWSKI Antoni s. Jana *on-że* PIECHIŃSKI Antoni s. Jana, ur. w 1905 r. w m. Pińczowie (Niemcy), Polak, z rodziny urzędnika, kapitan był[ej] armii polsk[iej], bez stałego zajęcia i miejsca zamieszkania, mieszkał nielegalnie w m. Lwowie
o to, że był aktywnym członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, dowodził 4 rejonowymi i 20 miasteczkowymi organizacjami kontrrewolucyjnymi na prowincji, brał bezpośredni udział w przygotowaniu do powstania zbrojnego, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2-11 KK USRS.

Przyznał się całkowicie do winy (t. III, k.s. 172–172a), demaskuje go także konfrontacja z osk. MARCINIAKIEM P.F. (t. III, k.s. 189–190).

14. RODOWIT Adam s. Andrzeja, ur. w 1923 r. we w[si] Zaklików województwa lubelskiego (Niemcy), Polak, z rodziny urzędnika, bez stałego zajęcia i miejsca zamieszkania, nielegalnie mieszkał w m. Lwowie
o to, że był aktywnym członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej". Będąc osobistym adiutantem kierownika wymienionej organizacji utrzymywał łączność tego ostatniego z [pozostałymi] członkami kierownictwa organizacji kontrrewolucyjnej, nosił przy sobie broń palną – rewolwer „Brauning". Przy próbie zatrzymania stawiał zbrojny opór, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2-11 i 196 KK USRS.

Виновным себя признал (т. III, л.д. 200), изобличается показаниями арестованных участников контрреволюционной организации ХМЕЛЕВСКИМ (т. III, л.д. 220), ШУЛЬМИНСКИМ (т. III, л.д. 221, 222) и очными ставками с КЛИШ (т. III, л.д. 224–226) и ДЗЕКАНОВСКИМ (т. III, л.д. 227, 228).

Считая следствие по делу законченным, а виновность обвиняемых доказанной, руководствуясь ст. 204 УПК УССР

ПОЛАГАЛ-БЫ:

Следственное дело № 29510 по обвинению:

ДЗЕКАНОВСКОГО Карла Теофиловича, КОТАРСКОГО Владимира Юзефовича, МАРЦЕНЯК Петра Францевича, СВЕРЖБИНСКОГО Антония Иосифовича, КИСЕЛЬ Ян Яновича, ЛЕВИЦКОГО Антона Ивановича, ХРЖОНСТОВСКОГО Зигмунда Яновича, БОГДАНОВИЧА Адама Станиславовича, ЛУЧКЕВИЧА Зигмунда Владимировича, МИРОНОВИЧ Николая Карловича, ПИНИНСКОГО Андрея Львовича, КОПЧИНСКОГО Георгия Ивановича, БЕРОВСКОГО Антония Ивановича, – всех в пр.пр. ст.ст. 54-2-11 УК УССР и РОДОВИТ Адама Андреевича в пр.пр. ст. 54-2-11 и 196 УК УССР – направить Прокурору Львовской области для дальнейшего направления на рассмотрение Львовского Областного суда.

СТ. СЛЕДОВАТЕЛЬ СЛЕДЧАСТИ УНКВД ЛО
МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ (—) (ГУДКОВ)

„СОГЛАСЕН":
НАЧАЛЬНИК СЛЕДЧАСТИ УНКВД ЛЬВОВСК. ОБЛ.
СТ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ (—) (КОЗЛОВ)

[a-]Справка:[-a] Все обвиняемые по настоящему делу содержатся под стражей в тюрьме № 2 гор. Львова и с сего числа перечисляются за Облпрокурором.
След. делу прилагаются: приложение № 1 с показаниями арестованного СТРОВСКОГО и приложение № 2 с актами из'ятых ценностей.
Личные документы находятся при след. деле[20].
Свидетелей по делу нет.

СТ. СЛЕДОВАТЕЛЬ СЛЕДЧАСТИ УНКВД ЛО
МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
(—) (ГУДКОВ)

Przyznał się do winy (t. III, k.s. 200), demaskują go zeznania aresztowanych członków organizacji kontrrewolucyjnej CHMIELEWSKIEGO (t. III, k.s. 220), SZULMIŃSKIEGO (t. III, k.s. 221, 222) i konfrontacje z KLISZEM (t. III, k.s. 224–226) oraz DZIEKANOWSKIM (t. III, k.s. 227, 228).

Uznając śledztwo w sprawie za zakończone, a winę oskarżonych za udowodnioną, kierując się art. 204 KPK USRS

SUGEROWAŁBYM

Sprawę śledczą Nr 29510 z oskarżenia:

DZIEKANOWSKIEGO KAROLA s. Teofila, KOTARSKIEGO Włodzimierza s. Józefa, MARCINIAKA Piotra s. Franciszka, ŚWIERZBIŃSKIEGO Antoniego s. Józefa, KISIELA Jana s. Jana, LEWICKIEGO Antoniego s. Jana, CHRZĄSTOWSKIEGO Zygmunta s. Jana, BOGDANOWICZA Adama s. Stanisława, ŁUCZKIEWICZA Zygmunta s. Włodzimierza, MIRONOWICZA Mikołaja s. Karola, PINIŃSKIEGO Andrzeja s. Leona, KOPCZYŃSKIEGO Jerzego s. Jana, BEROWSKIEGO Antoniego s. Jana — wszystkich o przestępstwa z art. 54-2-11 KK USRS i RODOWITA Adama s. Andrzeja o przestępstwa z art. 54-2-11 i 196 KK USRS – skierować do Prokuratora obwodu lwowskiego w celu dalszego skierowania do rozpatrzenia przez Lwowski Sąd Obwodowy.

ST. ŚLEDCZY JEDNOSTKI ŚLED[CZEJ] UNKWD LO
MŁ. LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO] (—) (GUDKOW)

„WYRAŻAM ZGODĘ":
NACZELNIK JEDNOSTKI ŚLED[CZEJ]UNKWD OBW[ODU] LWOWSK[IEGO]
ST. LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO] (—) (KOZŁOW)

Informacja: Wszyscy oskarżeni w niniejszej sprawie trzymani są w areszcie w Więzieniu Nr 2 mias[ta] Lwowa i od dnia dzisiejszego są przeniesieni [na ewidencję] Prokuratora Ob[wodowego].
Do akt śled[czych] dołączone są: załącznik Nr 1 z zeznaniami aresztowanego STROWSKIEGO i załącznik Nr 2 z aktami skonfiskowanych kosztowności.
Dokumenty osobiste znajdują się w aktach śled[czych][20].
Świadków w sprawie nie ma.

ST. ŚLEDCZY JEDNOSTKI ŚLED[CZEJ] UNKWD LO
MŁ. LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (GUDKOW)

НКЮ ф. ОНСК 23

НАРОДНИЙ КОМІСАРІАТ ЮСТИЦІЇ УРСР

Справа №_____ **„___" _____ 194___р.**

ПРОТОКОЛ

Судового засідання Львівського Обласного Суду в _____справі

1940 року листопада 19 дня **Львівський Обласний Суд в складі:**
Головуючого б-члена-б **Облсуду тов.** Юрко
Народних засідателів тов. Плінер
та
тов. Ершов
З секретарем тов. Тонкошкуров
За участю Прокурора тов. Новіцького
та адвокатів тов. Блок, Сперлов, Купер, Петренко
г-та перекладача-г Ясечек
у закритому судовому засіданні слухав справу про обв-ня Дзекановського, Котарського, Марценяка та інших за ст. 54-2 і 11 КК.

Засідання розпочато о „12" год. „__" хв.
З'явилися: до суду обвинувачені під конвоєм.
Встановлюється особовість підсудних:

1. Дзекановський Карл Теофілович – він-же Дзевонський Ольгард Теофілович, 1883 року народження, уроженець села Соколовиці Келецького воєводства (Німеччина), по національности поляка, із селян кулаків, бувший підполковник бувшої польської армії, без певних занять, освіта середня. Копію обвинувального висновку одержав своєчасно.

2. Котарський Володимір-Владислав Юзефович, 1896 року народження, уроженець села Реніцо-Руська Краківського воєводства (Німеччина), по національности поляк, бувший подполковник польської армії, активну участь приймав в боях проти Червоної Армії в 1920 р., без постійної праці та занять. Копію обвинувального висновка одержав своєчасно.

3. Марценяк Петро Францевич, 1897 року народження, уроженець міста Коштян Познанського воєводства, по національности поляк, бувшого майора польської армії, без постійних занять та місця мешкання, проживав нелегально в м. Львові. Копію обвинувального висновку одержав своєчасно, про що обвинувачують знаю.

4. Свержбінський Антоній Йосипович, 1900 року народження, уроженця села Самгород бувшої Київської губерні, по національности поляк, бувшого підпоручника резерва бувшої польської армії, в минулому належав до партії „ОЗОН", без певних занять. Копію обвинувального висновку одержав своєчасно.

NKJ *f. ONSK* 23

LUDOWY KOMISARIAT SPRAWIEDLIWOŚCI USRS

Sprawa nr _____ **„___" _____ 194___r.**

PROTOKÓŁ

Posiedzenia sądowego Lwowskiego Sądu Obwodowego w _____ sprawie

1940 roku listopada 19 **dnia Lwowski Sąd Obwodowy w składzie:**
Przewodniczący [b]**członek**[b] ***Obłsudu*** **tow.** Jurko
Ławnicy ludowi tow. Pliner
i
tow. Jerszow
Sekretarz tow. Tonkoszkurow
Z udziałem Prokuratora tow. Nowickiego
i adwokatów tow. Błok, Sperłow, Kuper, Petrenko
[d]i tłumacza[d] Jasieczka
rozpatrzył na zamkniętym posiedzeniu sądowym sprawę z osk[arże]nia Dziekanowskiego, Kotarskiego, Marciniaka i innych z art. 54-2 i 11 KK.

Posiedzenie rozpoczęto o „12" godz. „__" min.
Stawili się: przed sądem oskarżeni pod eskortą.
Ustalana jest tożsamość podsądnych:

1. Dziekanowski Karol s. Teofila *on-że* Dziewoński Olgierd s. Teofila, urodzony w 1883 roku we wsi Sokołowica województwa kieleckiego (Niemcy), Polak, z chłopów kułaków, były podpułkownik byłej armii polskiej, bez stałego zajęcia, wykształcenie średnie. Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie.

2. Kotarski Włodzimierz-Władysław s. Józefa, urodzony w 1896 roku we wsi Ropica Ruska województwa krakowskiego (Niemcy), Polak, były podpułkownik armii polskiej, brał aktywny udział w walkach przeciwko Armii Czerwonej w 1920 r., bez stałej pracy i zajęcia. Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie.

3. Marciniak Piotr s. Franciszka, urodzony w 1897 roku w mieście Kościanie województwa poznańskiego, Polak, były major armii polskiej, bez stałego zajęcia i miejsca zamieszkania, mieszkał nielegalnie w m. Lwowie. Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie, wiem o co jestem oskarżony.

4. Świerzbiński Antoni s. Józefa, urodzony w 1900 roku we wsi Samgorodok byłej guberni kijowskiej, Polak, były podporucznik rezerwy byłej armii polskiej, w przeszłości należał do partii „OZON", bez stałego zajęcia. Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie.

5. Кісіль Ян Янович, 1911 року народження, уроженець села Залещьє Келецького воєводства (Німеччина), з вищою освітою, ксьондз, службовець культа, не судимого, по національности поляка. Копію обвинувального висновка одержав своєчасно, за що звинувачують знаю.

6. Левіцький Антоній Іванович, 1894 року народження, уроженця м. Кшалав Краківського воєводства (Німеччина), по національности поляк, бувший майор бувшої польської армії, до арешта працював шофером в Міськхарчторзі, несудимого. Копію обвинувального висновка одержав своєчасно, за що звинувачують знаю.

7. Хржонстовського Зігмунд Яновича, 1889 року народження, уроженця м. Сандомір Келецького воєводства (Німеччина), по національности поляк, із службовців, подпоручника резерва бувшої польської армії, по фаху інженер агроном, без певних занять, проживав у Львові нелегально. Копію обвинувального висновка одержав своєчасно.

8. Богданович Адам Станіславович, 1898 року народження, уроженця села Долиняни бувш. Городок-Ягельонського повіту Львівської области, по національности поляк, ксенз Армяно Католичного повіту. Копію обвинувального висновку одержав своєчасно, про що звинувачують знаю.

9. Лучкевич Зигмунд Володимірович, 1902 року народження, уроженця м. Львова, по національности поляк, виходця із сім'ї судового чиновника, подпоручника резерва бувшої польської армії, по фаху інженера гіодезіка, з 1937 року до розпаду бувшої польської держави був членом буржуазно-націоналістичної партії „Страництво народове". Копію обвинувального висновка одержав своєчасно.

10. Миронович Микола Павлович, 1878 року народження, уроженця м. Львова, по національности поляка, виходця із сім'ї службовця, по фаху літератора, без постійної праці. Копію обвинувального висновка одержав своєчасно.

11. Пінінського Андрія Львовича, 1909 року народження, уроженця села П'ятигорська бувш. Волинської губерні, по національности поляка, бувший підофіцер польської армії, без певних занять. Копію обвинувального висновка одержав своєчасно, за що обвинувачують знаю.

12. Копчинський Георгій Іванович, 1910 року народження, уроженець м. Дніпропетровська (був. Єкатеринослав), по національности поляка, із сім'ї службовця, підпоручника бувшої польської армії, не судимого, без певних занять. Копію обвинувального висновку одержав своєчасно, за що обвинувачують знаю.

13. Беровський Антон Іванович, він же Пехінський Антон Іванович, 1905 року народження, уроженця м. Пінчув (Німеччина), по національности поляка, із сім'ї службовця, капітан бувшої польської армії, без певних занять та місця проживання. Нелегально проживав у м. Львові. Копію обвинувального висновку одержав своєчасно.

5. Kisiel Jan s. Jana, urodzony w 1911 roku we wsi Zalesie województwa kieleckiego (Niemcy), wykształcenie wyższe, ksiądz, (duchowny), nie karany, Polak. Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie, wiem o co jestem oskarżony.

6. Lewicki Antoni s. Jana, urodzony w 1894 roku w m. Chrzanowie województwa krakowskiego (Niemcy), Polak, były major byłej armii polskiej, przed aresztowaniem pracował jako kierowca w *Miskcharcztorgu*, nie karany. Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie, wiem o co jestem oskarżony.

7. Chrząstowski Zygmunt s. Jana, urodzony w 1889 roku w m. Sandomierzu województwa kieleckiego (Niemcy), Polak, z urzędników, podporucznik rezerwy byłej armii polskiej, z zawodu inżynier agronom, bez stałego zajęcia, mieszkał nielegalnie we Lwowie. Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie.

8. Bogdanowicz Adam s. Stanisława, urodzony w 1898 roku we wsi Doliniany byłego powiatu Gródek Jagielloński obwód lwowski, Polak, ksiądz powiatu [!] ormiańsko-katolickiego. Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie, wiem o co jestem oskarżony.

9. Łuczkiewicz Zygmunt s. Włodzimierza, urodzony w 1902 roku w m. Lwowie, Polak, pochodzi z rodziny urzędnika sądowego, podporucznik rezerwy byłej armii polskiej, z zawodu inżynier geodeta, od 1937 roku do rozpadu byłego państwa polskiego był członkiem burżuazyjno-nacjonalistycznej partii „Stronnictwo Narodowe". Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie.

10. Mironowicz Mikołaj s. Pawła [!], urodzony w 1878 roku w m. Lwowie, Polak, pochodzi z rodziny urzędnika, z zawodu literat, bez stałej pracy. Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie.

11. Piniński Andrzej s. Leona, urodzony w 1909 roku we wsi Piatyhory był[ej] guberni wołyńskiej, Polak, były podoficer armii polskiej, bez stałego zajęcia. Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie, wiem o co jestem oskarżony.

12. Kopczyński Jerzy s. Jana, urodzony w 1910 roku w m. Dniepropietrowsku (były Jekatierinosław), Polak, z rodziny urzędnika, podporucznik byłej armii polskiej, nie karany, bez stałego zajęcia. Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie, wiem o co jestem oskarżony.

13. Berowski Antoni s. Jana *on-że* Piechiński Antoni s. Jana, urodzony w 1905 roku w m. Pińczowie (Niemcy), Polak, z rodziny urzędnika, kapitan byłej armii polskiej, bez stałego zajęcia i miejsca zamieszkania, mieszkał nielegalnie we Lwowie. Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie.

14. Родовит Адам Андрійович, 1923 року народження, уроженця с. Заколово Любельського воєводства (Німеччина), по національности поляка, виходця із службовців, без постійних занять та місця мешкання. Нелегально проживав у м. Львові. Копію обвинувального висновку одержав своєчасно, за що обвинувачують знаю.

Оголошено склад суду та з'ясовано право відводу. Відводу проти складу суду не заявлено. Клопотань з боку сторін та підсудних не поступало. Підсудним з'ясовано їх права під час судового слідства.

Головуючий доклав справу порядком зачитання обвинувального висновка.

Запитано підсудних чи визнають себе за винних в пред'явленому їм звинуваченні. Всі підсудні заявили, що винними в пред'явленому звинуваченні визнають цілком і повністю.

Запитано сторін, яким порядком вести судове слідство. Сторони погодились звичайним порядком, так, як складений обвинувальний висновок. Тому суд ᵃ-ухвалив:-ᵃ Судове слідство вести звичайним порядком, так, як складений обвинувальний висновок.

ᵃ-Пояснення підсудних:-ᵃ

1. Дзекановський: Я винним себе в пред'явленому звинуваченні цілком визнаю, ті покази які я давав на попереднім слідстві є правдиві і я їх зараз стверджую. В 1940 році січні місяці мене ксенз Панас завербував в орг. комітет помощі беженцям і коли я працював в цьому комітеті, то ксенз Панас мене познакомив з інженером Хржонстовським, який і завербував мене до к/р організації яка називалась „Союз воружоной борби". На квартирі в Хржонстовського який мене познакомив з інструкцією цієї організації та які вона мала завдання. Через кілька днів Хржонстовський мене в себе на квартирі познакомив з главним керівником к/р організації Жебровським, який мені зараз дав завдання виїхати до м. Станіслава щоб там зв'язатись з низовими к/р організаціями та дати їм практичні вказівки та з'єднатися в одну к/р організацію якої штаб містився в м. Львові. Цього завдання я виконати не міг тому що я хворий, тоді Жембровський назначив мене своїм замісником і дав мені завдання розробити схему цієї к/р організації і взяти під своє керівництво фінансові частини та держати зв'язок з командирами округових організацій Восточними та Западними тому, що Львівська к/р організація була розбита на два округа. Я як замістник керівника к/р організації „ЗВЗ" непосредственно підчинявся полковнику Жебровському і по його розпорядженню переводив к/р роботу.

Начальники округових організацій непосредственно подчинялись мені які давали мені рапорта про діяльність їх організації і я сам доповідав полковнику Жебровському. По завданию полковника Жебровського я займався питанням фінансування нашої к/р організації через що був

14. Rodowit Adam s. Andrzeja, urodzony w 1923 roku we w[si] Zaklików województwa lubelskiego (Niemcy), Polak, pochodzi z urzędników, bez stałego zajęcia i miejsca zamieszkania, mieszkał nielegalnie w m. Lwowie. Kopię wniosku oskarżającego otrzymałem we właściwym czasie, wiem o co jestem oskarżony.

Ogłoszono skład sądu i wyjaśniono prawo [do] zastrzeżeń. Zastrzeżeń co do składu sądu nie zgłoszono. Skargi stron i oskarżonych nie wpłynęły. Oskarżonym wyjaśniono ich prawa podczas śledztwa sądowego.

Przewodniczący zreferował sprawę odczytując wniosek oskarżający.

Zapytano oskarżonych, czy uznają się winnymi stawianych im zarzutów. Wszyscy oskarżeni oświadczyli, że uznają się całkowicie i w zupełności winnymi stawianych im zarzutów.

Zapytano strony, w jakim trybie prowadzić śledztwo sądowe. Strony uzgodniły tryb zwykły, tak jak został sporządzony wniosek oskarżający. Dlatego sąd [a]postanowił[a]: śledztwo sądowe prowadzić w trybie zwykłym, tak jak został sporządzony wniosek oskarżający.

[a]Wyjaśnienia oskarżonych:[a]

1. Dziekanowski: Przyznaję się całkowicie do winy i stawianych mi zarzutów, zeznania które składałem podczas wstępnego śledztwa są prawdziwe i obecnie je podtrzymuję. W 1940 roku w styczniu, ksiądz Panaś zwerbował mnie do org[anizacji –] komitet pomocy *bieżeńcom* i gdy pracowałem w tym komitecie, ksiądz Panaś poznał mnie z inżynierem Chrząstowskim, który zwerbował mnie do k/r organizacji nazywającej się „Związek Walki Zbrojnej". W mieszkaniu Chrząstowskiego zapoznał mnie on z instrukcją tej organizacji i jej zadaniami. Po kilku dniach Chrząstowski zapoznał mnie u siebie w mieszkaniu z naczelnym kierownikiem organizacji k/r Żebrowskim, który dał mi od razu polecenie wyjazdu do m. Stanisławowa, by nawiązać tam kontakt z lokalnymi organizacjami k/r i udzielić im praktycznych wskazówek oraz połączyć w jedną organizację k/r, której sztab mieścił się w m. Lwowie. Zadania tego nie mogłem wykonać, ponieważ byłem chory, więc Żebrowski wyznaczył mnie swym zastępcą i zlecił opracowanie schematu organizacji k/r i objęcie kierownictwa działu finansowego oraz utrzymywanie łączności z dowódcami organizacji okręgowych wschodnią i zachodnią, ponieważ lwowska organizacja k/r była rozbita na dwa okręgi. Jako zastępca kierownika k/r organizacji „ZWZ" podlegałem bezpośrednio pułkownikowi Żebrowskiemu i prowadziłem robotę k/r zgodnie z jego dyrektywami.

Naczelnicy organizacji okręgowych, którzy podlegali mi bezpośrednio, składali mnie raporty z działalności swoich organizacji, ja zaś meldowałem pułkownikowi Żebrowskiemu. Z polecenia pułkownika Żebrowskiego zajmowałem się sprawą finansowania naszej organizacji k/r i dlatego byłem

непосредственно звязаний з фінансовою комісією нашої к/р організації в яку входили Хржонстовський, ксенз Панас та Хмелевський. За час мого перебування в к/р організації „ЗВЗ" ми використали для потреби організації коло 70 тисяч крб., а всього грошей мала наша к/р організація 8 міліонів крб. По розпорядженню полковника Жебровського -мною передано округовим начальникам к/р організації „ЗВЗ" коло 200 тисяч крб. для укріплення організацій. Всі гроші які мала наша к/р організація передані з Франції польським правительством.- Наша к/р організація мала завдання воружоним востаням виступити проти Радянської Влади. Так як я сам розробляв план по підготовке воружоного востане против Радянської Влади.

На запитання прокурора підсудний пояснює:

-Я був присутній на одному засіданні об'єднаного політичного комітета. Я був присутній разом з Жебровським. На цьому засіданні були ще члени Лучкевич – представник партії „Страництво Народове", ксенз Утиський[21] – керівник відділу самопомощі організації „ЗВЗ", ксенз Панас – представник партії- „Страніцтво Людове" і ще один, якого я не знаю. Цим засіданням керував керівник к/р повстанчиської організації полковник Жебровський. -На цьому засіданні обговорювали інструкцію , яку були получили з Парижа, в якій було указано, що польське правітельство дозволяєт Жебровському- увійти до згоди з політичними партіями і разом з ними переводити к/р роботу. Також ще друге питання обговорювали таке, що ще існує організація „ЗВЗ" під керівництвом полковника Соколовського і Жебровський на цьому засіданні заявив, що потрібно обов'язково зв'язатись з Соколовським і добитись того, щоб Соколовський приєднав свою організацію до к/р організації якою керував полковник Жебровський, щоб стала одна велика к/р повстанчиська організація.

На другий день після засідання мені Жебровський дав завдання зв'язатись з Соколовським і в кінці лютого місяця 1940 року через адютанта Жебровського „Коваля" я узнав адрес Соколовського і встрічався з ним на його квартирі. Я йому сказав, що я прийшов від полковника Жебровського для переговорів, щоб к/р організацію Соколовського з'єднати з к/р організацією Жебровського, але Соколовський з цим не согласився, сказав що польське правительство йому доручило керувати цією к/р організацією, в яку уходило більш 10000 членів, які ведуть к/р роботу на території Западної України і більше на цю тему зо мною Соколовський не хотів говорити.

-По розпорядженню Жебровського я виїжджав два рази в провінцію для вияснення відношень керівників к/р організацій.- Перший раз я виїхав в Станіславов, там зустрівся з начальником штаба к/р організації Станіславчиського округа, який мені сказав, що в Станіслав приїжджав

bezpośrednio związany z komisją finansową naszej organizacji k/r, do której wchodzili Chrząstowski, ksiądz Panaś i Chmielewski. W czasie, gdy należałem do k/r organizacji „ZWZ" wykorzystaliśmy na potrzeby organizacji około 70 tysięcy *karbowańców*, a ogółem pieniędzy nasza organizacja k/r miała 8 milionów *karbowańców*. Na polecenie pułkownika Żebrowskiego [a]przekazałem naczelnikom okręgowych organizacji k/r „ZWZ" około 200 tysięcy *karbowańców* na wzmocnienie organizacji. Wszystkie pieniądze, które posiadała nasza organizacja k/r przekazane były z Francji przez rząd polski.[a] Nasza organizacja k/r miała za zadanie wystąpić przeciwko Władzy Sowieckiej w zbrojnym powstaniu, a ja sam opracowywałem plan przygotowań do powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sowieckiej.

Na pytanie prokuratora oskarżony wyjaśnia:

[a]Byłem obecny na jednym z posiedzeń zjednoczonego komitetu politycznego – obecny byłem razem z Żebrowskim. Na posiedzeniu tym byli jeszcze członkowie [komitetu]: Łuczkiewicz, przedstawiciel partii „Stronnictwo Narodowe", ksiądz Cieński[21], kierownik oddziału samopomocy organizacji „ZWZ", ksiądz Panaś – przedstawiciel partii[a] „Stronnictwo Ludowe" i jeszcze jeden, którego nie znam. Posiedzeniu temu przewodniczył kierownik organizacji k/r, pułkownik Żebrowski. [a]Na posiedzeniu tym omawiana była instrukcja, jaką otrzymaliśmy z Paryża, w której było wyjaśnione, że rząd polski zezwala Żebrowskiemu[a] na porozumienie się z partiami politycznymi i prowadzenie razem z nimi roboty k/r. Była omawiana także inna sprawa – że istnieje jeszcze organizacja „ZWZ" pod kierownictwem pułkownika Sokołowskiego i Żebrowski oświadczył na tym posiedzeniu, iż obowiązkowo należy skontaktować się z Sokołowskim i postarać się, ażeby Sokołowski przyłączył swoją organizację do organizacji k/r kierowanej przez pułkownika Żebrowskiego, by powstała jedna wielka powstańcza organizacja k/r.

Na drugi dzień po posiedzeniu Żebrowski dał mi zadanie skontaktowania się z Sokołowskim i w końcu lutego 1940 roku poprzez adiutanta Żebrowskiego „Kowala" uzyskałem adres Sokołowskiego i spotkałem się z nim w jego mieszkaniu. Powiedziałem mu, że przyszedłem od pułkownika Żebrowskiego omówić połączenie organizacji k/r Sokołowskiego z organizacją k/r Żebrowskiego, ale Sokołowski nie zgodził się na to; powiedział, że rząd polski powierzył mu kierownictwo tej organizacji k/r, w skład której wchodziło ponad 10 000 członków prowadzących robotę k/r na terytorium Zachodniej Ukrainy i więcej na ten temat Sokołowski nie chciał ze mną rozmawiać.

[a]Z polecenia Żebrowskiego wyjeżdżałem dwa razy na prowincję, ażeby wyjaśnić stosunki pomiędzy kierownikami organizacji k/r.[a] Pierwszy raz wyjechałem do Stanisławowa, spotkałem się tam z naczelnikiem sztabu organizacji k/r Okręgu Stanisławowskiego, który powiedział mi, że do Stanisławowa przyjeżdżał Dobrowolski z polecenia Sokołowskiego i dawał prakty-

Добровольский по розпорядженню Соколовського і давав практичні вказівки по контрреволюційній роботі і всі контрреволюційні завдання їх організація знає, тільки їх к/р організація не має багато офіцерів і просив мене, щоб я передав Жебровському про висилку декількох офіцерів для укріплення організації, що я і передав Жебровському.

В березні місяці 1940 року були збори начальників округов к/р організацій, на цих зборах про терор нічого не говорив, а сказав, щоб усі начальники округів в Львові а також і в провінціях підготовляли людей для переведення диверсійних актів по взриву железно-дорожних мостів і желізної дороги, щоб пустити під откос як товарні також і пасажирські поезда. Всі гроші ми получали від польського правительства, яке було у Франції для укріплення нашої к/р націоналістичної організації, для закупки оружія щоб мали змогу виступити воружоно востане против Радянської Влади.

Наша к/р організація існувала з 1939 року з початку встановлення Радянської Влади на території Западної України і за цей час витратила на укріплення цієї організації 70–80 тисяч крб. [а]-Я сам видавав гроші кур'єрам, які ходили за кордон – випускали к/р листівки, та давав гроші офіцерам для того, щоб вони луче вели к/р роботу.-[а]

Наша к/р організація готовилась оружієм в руках виступити проти Радянської Влади і встановити самостійну Польщу. Наша к/р організація мала Познанський ломбард золота на 15 міліонів крб., яке золото ми повинні були реалізувати і гроші витратити на нужду організації. Ми випускали к/р листівки такого змісту, що Польща ще не упала і ними успокоювали польське населення. Наша к/р організація мала не велику кількість оружія, для цього ми хотіли зробити напад на воєні частини Червоної Армії обезброїти таку і тоді було б легше виступити проти Червоної армії та Радянської Влади. Ми також були приготовили списки відповідних робітників НКВД та міліції для того, щоб таких убивати терористичним актом.

На запитання адвокатів: Хржонстовський часто приходив на засідання к/р організації. Жебровський сам давав розпорядження Мироновичу писати контреволюційні листівки, також він приходив на збори. Я сам особисто давав завдання деяким членам організацій і перевіряв як вони виконують мої розпорядження.

В к/р повстанчиську організацію я вступив добровольно – сознательно в 1940 році, січні місяці.

Радович був в організації як кур'єр і приносив деякі розпорядження до мене письмені. Левіцький приймав активну роботу в шефі штаба к/р організації „ЗВЗ" і допомагав розробляти план про виступ востане против Рад. Влади збройного повстання проти Радянської Влади.

czne wskazówki w sprawie roboty kontrrewolucyjnej i wszystkie zadania kontrrewolucyjne ich organizacja zna, tylko ich organizacja k/r nie ma wielu oficerów i prosił mnie, żebym przekazał Żebrowskiemu [prośbę] o wysłanie kilku oficerów dla wzmocnienia organizacji, co też przekazałem Żebrowskiemu.

W marcu 1940 roku odbyło się zebranie naczelników okręgów organizacji k/r, na którym nic nie mówiło się o terrorze, powiedziano tylko, żeby wszyscy naczelnicy okręgów we Lwowie oraz na prowincji przygotowywali ludzi do przeprowadzenia aktów dywersji – wysadzenia mostów kolejowych i torów kolejowych aby wykoleić pociągi towarowe i osobowe. Wszystkie pieniądze dostawaliśmy od rządu polskiego znajdującego się we Francji dla wzmocnienia naszej nacjonalistycznej organizacji k/r [i] na zakup broni, by móc wystąpić w powstaniu zbrojnym przeciwko Władzy Sowieckiej.

Nasza organizacja k/r istniała od 1939 roku, od chwili ustanowienia Władzy Sowieckiej na terenie Zachodniej Ukrainy i w tym czasie wydaliśmy na wzmocnienie organizacji 70–80 tysięcy *karbowańców*. [a-]Ja sam dawałem pieniądze kurierom, którzy chodzili za granicę, na wydawanie ulotek k/r oraz dawałem pieniądze oficerom by mogli lepiej prowadzić robotę k/r.[-a]

Nasza organizacja k/r przygotowywała się, żeby z bronią w ręku wystąpić przeciwko Władzy Sowieckiej i przywrócić niepodległą Polskę. Nasza organizacja k/r posiadała złoto Lombardu Poznańskiego wartości 15 milionów *karbowańców*, które to złoto mieliśmy spieniężać, a pieniądze wydawać na potrzeby organizacji.

Wypuszczaliśmy ulotki k/r o takiej treści – że jeszcze Polska nie zginęła i uspokajaliśmy nimi ludność polską. Nasza organizacja k/r posiadała niewielką ilość broni, dlatego też chcieliśmy napaść na jednostki wojskowe Armii Czerwonej, rozbroić je i wtedy byłoby łatwiej wystąpić przeciwko Armii Czerwonej i Władzy Sowieckiej. Przygotowaliśmy również spisy odpowiednich pracowników NKWD i milicji po to, żeby ich zabijać w ramach aktów terrorystycznych.

Na zapytania adwokatów: Chrząstowski często przychodził na posiedzenia organizacji k/r. Żebrowski sam dawał Mironowiczowi polecenia pisania ulotek kontrrewolucyjnych, również przychodził on na zebrania. Osobiście dawałem zadania niektórym członkom organizacji i sprawdzałem jak wykonują moje polecenia.

Do powstańczej organizacji k/r wstąpiłem dobrowolnie [i] świadomie w styczniu 1940 roku.

Rodowit był w organizacji kurierem i przynosił mi na piśmie niektóre rozporządzenia. Lewicki aktywnie pracował jako szef sztabu k/r organizacji „ZWZ" i pomagał opracowywać plan zbrojnego powstania przeciwko Władzy Sowieckiej.

2. Підсуд. Катарський: Покази які я давав на переднім слідстві є вірні і я їх цілком стверджую.

В 1939 році, жовтні місяці я з закордону прибув до м. Львова і через деякий час я хотів обратно повернутись за кордон до своєї армії тому, що я був підполковником польської армії, але перейти Радянської границі я не міг і остався надалі в Львові, тоді я почув, що в Львові мається така організація, яка перепроваджує польських офіцерів за границю, я узнав ад'ютанта Коваля, який мене познакомив з керівником цієї к/р організації, це був Жебровський. На другий день я зустрівся з Жебровським у нього на квартирі і начав говорити, що я підполковник польської армії хочу повернутись за границю, то Жебровський сказав, що за границю не потрібно їхати, а для організації к/р такі люди як я потрібні, потрібно вести контрреволюційну роботу та боротьбу з Радянською Владою, тоді мені ад'ютант Жебровського „Коваль" дав фальшиві документи для того, щоб я проживав нелегально у Львові. Із січня місяця 1940 року, по день мого арешту [а]-я дійсно являвся активним членом[-а] к/р повстанчиської організації, яка називалась „Союз Воружоной борби", яка ставила своїм завданням воружоно востане виступити протів Радянської Влади та встановити панську Польшу. [в]-Я [а]-особисто сам був командіром Східного міського округа к/р організації в якому[-а] перебувало біля 2400 чоловік. Я керував 4 батальонами к/р організації Східного міського округа.[-в]

А коли керівник к/р організації Жебровський пішов за границю, так я став керівником всієї к/р організації, в якій находилось біля 20 тисяч чоловік.

Наша к/р повстанчиська організація мала тісний зв'язок з польським правительством, яке тоді знаходилось в Франції.

На запитання головуючого підсудний відповідає:

Наша к/р організація була поділена на три округа як-то: Східний міський, Західний міський та провінціальний, а кожний округ був розділений на батальони, батальони на роти, роти на зводи, а зводи на дружини, це було зроблено для того, щоб законспеpатірувати всю к/р організацію, та щоб не можна було викрити таких.

Для керівництва цією к/р організацією був вибраний штаб, який тоже поділявся на відділи, а саме: 1. Відділ інтендантства, який керував матеріальним забезпеченням, зброєю, грошових цілей, конспеpативними квартирами та виготовленням фіктивних документів для цілей к/р організації.

2. Відділ зв'язку, який через спеціальних кур'єрів держав зв'язок з закордоном і улаштовував підпільні радіостанції.

3. Відділ печаті та пропаганди, який керував розповсюдженням та виготовленням к/р листівок серед населення.

4. Відділ розвідки, який керував тим, щоб виявити об'єкти та намітити їх для диверсійних-терористичних актів.

2. Oskarż[ony] Kotarski: Zeznania, które składałem podczas wstępnego śledztwa są prawdziwe i w całości je podtrzymuję.

W październiku 1939 roku przybyłem z zagranicy do m. Lwowa i po pewnym czasie chciałem wrócić z powrotem za granicę do swojej armii, ponieważ byłem podpułkownikiem armii polskiej, lecz nie mogłem przejść przez sowiecką granicę i zostałem nadal we Lwowie; usłyszałem wtedy, że we Lwowie jest taka organizacja, która przeprowadza polskich oficerów przez granicę, poznałem adiutanta Kowala, który zapoznał mnie z kierownikiem tej organizacji k/r – był to Żebrowski. Na drugi dzień spotkałem się z Żebrowskim u niego w mieszkaniu i zacząłem mówić, że jestem podpułkownikiem armii polskiej i chcę wrócić za granicę. Żebrowski powiedział wtedy, że za granicę nie muszę jechać, a tacy ludzie jak ja są potrzebni organizacji k/r, należy prowadzić robotę kontrrewolucyjną i walczyć z Władzą Sowiecką; więc adiutant Żebrowskiego „Kowal" dał mi fałszywe dokumenty po to, żebym mieszkał nielegalnie we Lwowie. Od stycznia 1940 roku do dnia mojego aresztowania [a]rzeczywiście byłem aktywnym członkiem[a] k/r organizacji powstańczej, nazywającej się „Związek Walki Zbrojnej", stawiającej przed sobą zadanie wystąpienia w powstaniu zbrojnym przeciwko Władzy Sowieckiej i przywrócenia pańskiej Polski. [c-, a]Osobiście byłem dowódcą wschodniego okręgu miejskiego organizacji k/r, do którego[a] należało około 2400 ludzi, kierowałem 4 batalionami organizacji k/r „wschodniego okręgu miejskiego".[c]

Kiedy zaś kierownik organizacji k/r Żebrowski wyjechał za granicę, zostałem kierownikiem całej organizacji k/r, do której należało ponad 20 tysięcy ludzi.

Nasza k/r organizacja powstańcza miała ścisłą łączność z rządem polskim, który wtedy znajdował się we Francji.

Na pytania przewodniczącego oskarżony odpowiada:

Nasza organizacja k/r była podzielona na trzy okręgi, mianowicie: Wschodni Miejski, Zachodni Miejski i Prowincjonalny, a każdy okręg był podzielony na bataliony, bataliony na kompanie, kompanie na plutony a plutony na drużyny; uczyniono tak, żeby zakonspirować całą organizację k/r i by nie można było wykryć tychże.

Dla kierowania tą organizacją k/r wybrano sztab, który także dzielił się na oddziały, a mianowicie: 1. Oddział intendentury zawiadujący zabezpieczeniem materiałowym, bronią, środkami finansowymi, lokalami konspiracyjnymi i sporządzaniem fałszywych dokumentów dla celów organizacji k/r.

2. Oddział łączności, który przez specjalnych kurierów utrzymywał łączność z zagranicą i organizował podziemne radiostacje.

3. Oddział prasy i propagandy, kierujący rozpowszechnieniem i przygotowaniem ulotek k/r wśród ludności.

4. Oddział wywiadu kierujący ustalaniem i wyznaczaniem obiektów dla [dokonania] aktów dywersyjno-terrorystycznych.

Крім того, при штабі існував відділ ад'ютантури, який держав зв'язок між керівним складом к/р організації.

-Завдання к/р організації було таке, щоб розширювати ряди такої за рахунок націоналістів та установити зв'язки з к/р організаціями по всій території Західної України та Білорусії і вести підготовчу роботу для збройного повстання проти Радянської Влади.- На території Західної України було більше 20 тисяч членів к/р повстанчиської організації, які мали великі запаси зброї. Для підготовки збройного повстання к/р організація випускала к/р листівки повстанчиського характеру в окремих бюлетнях, яких було випущено до 200 екземплярів. -. -Я як будучи заступником керівника к/р організації,-. - переводив активну роботу по підготовці під керівництвом Сікорського. Польське правительство для нашої к/р „ЗВЗ" присилало прикази та інструкції, а також гроші для укріплення такої, та забезпечення членів к/р організації.

Коли ще всією к/р організацією керував Жебровський, то він мені говорив, що цією к/р організацією керує польське правительство з Франції, яке присилає прикази і інструкції про цілі і задачі нашої к/р організації, про структури постройки організації, консперації такої, а також про виробку плану і підготовки воружоного востане протів Радянської Влади. Такі прикази із заграниці ми получали через кур'єрів. Я особисто встрічався з одним кур'єром з Парижа на консперативній квартирі, який приносив від Сікорського приказ у усній формі про дальнішу роботу нашої к/р організації і говорив, що востане протів Радянської Влади зараз не можна робити, а потрібно чекати до осени і підготовляти організацію. Я особисто кур'єру з Парижа передав план воружоного востаня по моєму Східньому повстанчиському округу.

На запитання прокурора підсудний пояснює:

Наша к/р організація мала відділ розвідки, який займався розвідкою, де знаходились воєнні частини, склади, де знаходився главний воений состав, для того, щоб уничтожити такий і тоді було б легше виступити проти Радянської Влади, обезброїти воєнні склади. -Наша к/р повстанчиська організаційя мала револьверів та вінтовок біля 600 штук, пулеьотів 6–8 та більше тисячі гранатів, але це було мало і ми старались заготовити багато більше, а тому ми хотіли обезброїти воєнні склади Червоної Армії.-

На запитання адвокатів підсудний відповідає: -Наша к/р організація мала зв'язок з закордону від польського правительства через радіо, а в нас була підпільна радіостанція, а також через кур'єрів. Я встрічався один раз з кур'єром з Парижа, тому що мене було арештовано.-

У мене були фальшиві документи тому, що коли прибула Червона Армія на терени Зап. України, я свої документи знищив, щоб надальше

Prócz tego przy sztabie istniał oddział adiutantury, który utrzymywał łączność kierowniczego składu organizacji k/r.

[c-]Zadaniem organizacji k/r było poszerzanie szeregów o nacjonalistów i nawiązywanie kontaktów z organizacjami k/r na całym terytorium Zachodniej Ukrainy i Białorusi i prowadzenie prac przygotowawczych do powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sowieckiej.[-c] Na terytorium Zachodniej Ukrainy było ponad 20 tysięcy członków k/r organizacji powstańczej, którzy mieli znaczne zapasy broni. Przygotowując zbrojne powstanie, organizacja k/r wypuszczała ulotki k/r o charakterze powstańczym w odrębnych biuletynach, których wydano około 200 egzemplarzy. [c-, a-]Będąc zastępcą kierownika organizacji k/r[-a, -c] aktywnie uczestniczyłem w przygotowaniach [pod] kierownictwem Sikorskiego. Rząd polski przysyłał naszej k/r [organizacji] „ZWZ" rozkazy i instrukcje, a także pieniądze w celu wzmocnienia tejże i zabezpieczenia członków organizacji k/r.

Kiedy jeszcze całą organizacją k/r kierował Żebrowski, to mówił mi, że tą organizacją k/r kieruje rząd polski z Francji, który przysyła rozkazy i instrukcje w sprawie celów i zadań naszej organizacji k/r, w sprawie struktur organizacji, zakonspirowania tejże, a także opracowania planu i przygotowania do zbrojnego powstania przeciwko Władzy Sowieckiej. Takie rozkazy z zagranicy otrzymywaliśmy przez kurierów. Osobiście spotykałem się w lokalu konspiracyjnym z jednym kurierem z Paryża, który przyniósł od Sikorskiego ustny rozkaz w sprawie dalszej pracy naszej organizacji k/r i mówił, że powstania przeciwko Władzy Sowieckiej nie można robić teraz, tylko należy poczekać do jesieni przygotowując organizację. Osobiście przekazałem kurierowi z Paryża plan zbrojnego powstania w moim Wschodnim Okręgu powstańczym.

Na pytania prokuratora oskarżony wyjaśnia:

Nasza organizacja k/r posiadała oddział wywiadu, który zajmował się wywiadem – gdzie znajdowały się oddziały wojskowe, magazyny, gdzie znajdował się główny wojskowy skład [dowódczy], by go zniszczyć, a wtedy było[by] lżej wystąpić przeciwko Władzy Sowieckiej. Zabrać broń z magazynów wojskowych. [a-]Nasza k/r organizacja powstańcza miała rewolwerów i karabinów ponad 600 sztuk, karabinów maszynowych 6–8 i ponad tysiąc granatów, ale było to za mało, staraliśmy się przygotować dużo więcej i w tym celu chcieliśmy rozbroić magazyny wojskowe Armii Czerwonej.[-a]

Na pytanie adwokatów oskarżony odpowiada: [a-]Nasza organizacja k/r utrzymywała łączność z zagranicą i rządem polskim przez radio – mieliśmy podziemną radiostację – oraz przez kurierów. Spotkałem się [tylko] raz z kurierem z Paryża, ponieważ zostałem aresztowany.[-a]

Miałem fałszywe dokumenty dlatego, że kiedy na teren Zach. Ukrainy wkroczyła Armia Czerwona zniszczyłem swoje dokumenty, ażeby dalej móc

можна було перебувати нелегально в Львові та переводити к/р роботу протів Рад. Влади.

На запитання головуючого: а-З 1920 року до сього часу я являюсь ворогом Радянської Влади, я активно брав участь в боях конниці Будьоного. Сам особисто я давав низовим організаціям узнавати квартири командирів Червоної Армії, робітників НКВД та міліції для того щоб таких унічтожити шляхом терору. Також давав розпорядження, щоб зірвати мости та желізну дорогу в районі Дрогобичі,-а для того щоб СССР не могло доставляти Німеччині нафту, щоб вони вступили у війну, а наша к/р організація внутрі Західної України виступила б протів Радянської Влади. Для нашої к/р організації польська держава, яка була в Франції, відпустила 8 1/2 міліонів франків, а також ми мали цінності бувшого польського ломбарда у виді золота і серебра на 15 міліонів крб., які були заховані в костьолі, ці цінності ми повинні були реалізувати, а гроші використати на нужди організації.

Я знав багато консперативних квартир, але хто ними відав, я не знаю.

3. Підсуд. Марценяк: Виновним в пред'явленому мені звинуваченні я цілком визнаю, покази які я давав на попереднім слідстві є правдиві, я їх зараз ствердкую.

В 1939 році грудні місяці я прибув до м. Львова і за час мого перебування в Львові я весь час шукав способів, щоб перейти границю до Германії і шукав таких людей які б допомогли мені в цьому. Я познакомився з ксензом Ченським, який мені сказав, що він мене познакоме з такими людьми, які перепровадять мене за границю. Ксенз Ченський мене познакомив з якимсь чоловіком, який назвав себе „Яник", а після того я узнав, що то був ад'ютант керівника к/р організації „ЗВЗ". При розговорі з Чником, останній мені сказав, що я як польський патріот не повинен іти за кордон, а повинен остатись в Львові, щоб вступити до к/р організації, яка ставить за мету воружоно востане виступити протів Радянської Влади і востановити польську державу. Він мені розказав, що така організація в Львові вже почала працювати. Я тоді заявив „Янеку", що я хочу бачити самого керівника цієї к/р організації для того, щоб з ним договоритись остаточно про роботу організації.

Через днів два мене Яник на квартирі в ксенза Ченського познакомив з керівником к/р [організації] „ЗВЗ" Жуком, який мені точно розказав задачу і мету цієї к/р повстанчиської організації, що в найближчі дні ця організація повинна збройно виступити протів Радянської Влади і в Західній Україні установити польську державу.

а-Я дав згоду керівнику к/р організації працювати в цій же організації і тут же я получив завдання в Львовському центрі к/р „ЗВЗ"

nielegalnie mieszkać we Lwowie i prowadzić robotę k/r przeciwko Władzy Sow.

Na pytanie Przewodniczącego: "Od 1920 roku do chwili obecnej jestem wrogiem Władzy Sowieckiej, brałem aktywny udział w walkach z konnicą Budionnego. Osobiście wskazywałem lokalnym organizacjom mieszkania dowódców Armii Czerwonej, pracowników NKWD i milicji po to, żeby zlikwidować ich w drodze terroru. Wydawałem również polecenia wysadzania mostów i linii kolejowej w rejonie Drohobycza", by ZSRS nie mógł dostarczać Niemcom ropy naftowej, by rozpoczęli oni wojnę, a nasza organizacja k/r wystąpiłaby [wtedy] w obrębie Zachodniej Ukrainy przeciwko Władzy Sowieckiej. Dla naszej organizacji k/r władze polskie we Francji przeznaczyły 8 1/2 miliona franków, mieliśmy również kosztowności byłego lombardu polskiego w postaci złota i srebra wartości 15 milionów *karbowańców*; były one ukryte w kościele; kosztowności te mieliśmy spieniężyć, a pieniądze wykorzystać na potrzeby organizacji.

Znałem wiele lokali konspiracyjnych, ale kto nimi zarządzał nie wiedziałem.

3. Oskarż[ony] Marciniak: Przyznaję się całkowicie do winy i stawianych mi zarzutów, zeznania które składałem podczas wstępnego śledztwa są prawdziwe i teraz je podtrzymuję.

W grudniu 1939 roku przybyłem do m. Lwowa i podczas mojego pobytu we Lwowie cały czas szukałem sposobów, żeby przejść granicę do Niemiec oraz szukałem takich ludzi, którzy by mi w tym pomogli. Poznałem księdza Cieńskiego, który mi powiedział, że pozna mnie z takimi ludźmi, którzy przeprowadzą mnie przez granicę. Ksiądz Cieński poznał mnie z jakimś człowiekiem, który przedstawił się jako „Janek", a potem dowiedziałem się, że był to adiutant kierownika organizacji k/r „ZWZ". Podczas rozmowy z Jankiem powiedział on, że jako polski patriota nie powinienem iść za granicę, tylko pozostać we Lwowie, ażeby wstąpić do organizacji k/r, która stawia sobie za cel wystąpienie w zbrojnym powstaniu przeciwko Władzy Sowieckiej i przywrócenie państwa polskiego. Powiedział mi, że taka organizacja rozpoczęła już pracę we Lwowie. Oświadczyłem wtedy „Jankowi", że chcę się widzieć z samym kierownikiem tej organizacji k/r, by porozumieć się z nim ostatecznie w sprawie pracy w organizacji.

Za dwa dni w mieszkaniu księdza Cieńskiego Janek poznał mnie z kierownikiem [organizacji] k/r „ZWZ" Żukiem. Powiedział mi on dokładnie o zadaniu i celu tej k/r organizacji powstańczej, że w ciągu najbliższych dni organizacja ma zbrojnie wystąpić przeciwko Władzy Sowieckiej i na Zachodniej Ukrainie przywrócić państwo polskie.

"Wyraziłem kierownikowi organizacji k/r zgodę na pracę w tejże organizacji i wówczas otrzymałem polecenie, by w lwowskim k/r centrum „ZWZ"

бути другим керівником – завідуючим організаційно-оперативним відділом по організації і підготовке повстания протів Радянської Влади, та встановлення польської держави.-а І з того часу в-я став активно працювати в к/р повстанчиській організації, як керівник п'яти округов к/р центра „Союза Воружонной борбы".-в Округа були такі: 1. Перемишлянський. 2. Львовський округ. 3. Станіславський. 4. Ровенський та Тарнопольський.

На запитання прокурора підсудний відповідає: Сам особисто я підшукав 4 чоловіка, яких послав в к/р повстанчиські округа, та давав їм завдання на дальше вербувати людей, які б підходили до організації і ці самі округа розбивати на п'ятьорки. Сам особисто я вербував поляків-патріотів до к/р організації для того, щоб розширювати ряди такої. Я особисто получав гроші для місцевих організацій від центрального керівництва к/р організації. Я особисто давав керівникам місцевих організацій такі завдання: 1. Широко розширять ряди к/р організації шляхом вербовки. 2. Забезпечити всіх членів к/р організації оружієм. 3. Зривати желізну дорогу та мости, пускати під откос поезда як товарні, так і пасажирські, розкручувати рельси та інше. Всі ці завдання повинні були виконані в найближчі дні. Я держав зв'язок з командиром всієї к/р організації Жебровським особисто, який мене знакомив з інструкціями, які получав від польського правительства.

4. Підсудний Свержбінський А.: Винним в пред'явленому мені звинуваченні я цілком визнаю і ті покази, які я давав на попереднім слідстві є правдиві.

а-З грудня місяця 1939 року я являвся членом к/р повстанчиської організації-а „Союз воружонной борби", тому що контрреволюційною роботою в м. Львові я займаюсь з дня приходу Червоної Армії на територію Західної Укр. в-З жовтня місяця 1939 року до грудня місяця 1939 року я був учасником в контрреволюційній організації, яка була організована полковником Заінчковським-в [22] і на протязі грудня місяця я перебував в цій організації, яка називалась „Польська организація визволення отчізни", яка утворилась в результаті з'єднаних двох к/р організацій – організації генерала Янушайтіса та Заінчковського.

в-Я як активний член к/р організації переховував у себе на квартирі польських офіцерів і підофіцерів та видавав таким фіктивні документи.-в

Коли я перебував в організації к/р Заінчковського, то я був його замісником організовув бойові дружини, б'юро по підготовці, видачі фіктивних документів та санітарну секцію. Полковник Заінчковський у мене на квартирі перебував около двух неділь , та моего сусіда Мироновича, за цей час ми з ним добре познакомились і говорили про те, щоб організувати одну к/р. повстанчиську організацію з польських офіцерів, підофіцерів і всіх

być drugim kierownikiem – zawiadującym oddziałem organizacyjno-operacyjnym do spraw organizacji i przygotowania powstania przeciwko Władzy Sowieckiej i przywrócenia państwa polskiego.-[a] Odtąd [c]-zacząłem pracować aktywnie w k/r organizacji powstańczej jako kierownik pięciu okręgów k/r centrum „Związku Walki Zbrojnej".-[c] Były to okręgi: 1. Przemyski, 2. Okręg Lwowski, 3. Stanisławowski, 4. Równeński i Tarnopolski.

Na pytanie prokuratora oskarżony odpowiada: Osobiście wyszukałem 4 ludzi, których wysłałem do k/r okręgów powstańczych poruczając im zadanie dalszego werbowania ludzi nadających się do organizacji oraz budowy w tych właśnie okręgach [systemu] piątkowego. Sam werbowałem Polaków-patriotów do organizacji k/r po to, żeby poszerzać jej szeregi. Osobiście dostawałem pieniądze dla organizacji terenowych od centralnego kierownictwa organizacji k/r. Osobiście dawałem kierownikom miejscowych organizacji następujące zadania: 1. Znacznego poszerzania szeregów organizacji k/r drogą werbunku. 2. Zaopatrzenia wszystkich członków organizacji k/r w broń. 3. Wysadzenie linii kolejowej i mostów, wykolejanie pociągów zarówno towarowych, jak i osobowych, rozkręcanie szyn i inne; wszystkie te zadania miały być wykonane w najbliższych dniach. Osobiście utrzymywałem kontakt z dowódcą całej organizacji k/r Żebrowskim, który zaznajamiał mnie z instrukcjami, jakie otrzymywał od Rządu Polskiego.

4. Oskarżony Świerzbiński A.: Przyznaję się całkowicie do winy i stawianych mi zarzutów, zeznania które składałem podczas wstępnego śledztwa są prawdziwe.

[a]-Od grudnia 1939 roku byłem członkiem k/r organizacji powstańczej-[a] „Związek Walki Zbrojnej", ponieważ robotą kontrrewolucyjną w m. Lwowie zajmowałem się od dnia wkroczenia Armii Czerwonej na terytorium Zachodniej Ukrainy. [c]-Od października 1939 roku do grudnia 1939 roku byłem członkiem organizacji kontrrewolucyjnej zorganizowanej przez pułkownika Zajączkowskiego-[c] [22], a w grudniu byłem w organizacji o nazwie: „Polska Organizacja Wyzwolenia Ojczyzny", utworzonej w rezultacie połączenia się dwóch organizacji k/r – organizacji generała Januszajtisa i Zajączkowskiego.

[c]-Jako aktywny członek organizacji k/r ukrywałem u siebie w mieszkaniu polskich oficerów i podoficerów i wystawiałem im fikcyjne dokumenty.-[c]

Kiedy należałem do organizacji k/r Zajączkowskiego byłem jego zastępcą, organizowałem drużyny bojowe, biuro do spraw przygotowania [i] wydawania fikcyjnych dokumentów oraz sekcję sanitarną. Pułkownik Zajączkowski przebywał około dwóch tygodni w mieszkaniu moim i mojego sąsiada Mironowicza. W tym czasie poznaliśmy się dobrze i rozmawialiśmy o tym, żeby zorganizować z polskich oficerów, podoficerów i wszystkich Polaków–

поляків патріотів які уміють обходитись з оружієм, з таким росчотом, щоб в скоріший час виступити і повалити Радянську владу.

В кінці місяця грудня 1939 року нашій к/р організації було відомо, що в м. Львові мається к/р організація під керівництвом Жебровського і за допомогою Хржонстовського ми зв'язались з полковником Жебровським і договорились з ним об'єднати обидві організації в одну організацію „ЗВЗ". Керівний склад цієї к/р організації складався з таких осіб: полковник Жебровський як керівник всієї к/р організації. Заінчковський його замісником. Я ад'ютант Заінчковського, що організував б'юро по підготовці видачі фіктивних документів офіцерам та нелегально переправляти таких за кордон. Главний ад'ютант Жебровського – „Коваль". Миронович-керівник секції пропаганди в організації. Хржонстовський – який організував відділ по переправки беженців за границю, та Дашкевич який керував відділом фінансів нашої к/р організації.

Польським государством для нашої к/р організації було прислано інструкцію в якій було указано, що у Франції організовано тимчасове польське правительство під керівництвом Сікорського та Сосноковського і поставило вести боротьбу з Радянським Союзом, для того по всій Західній Україні потрібно організувати польську воєну організацію під назвою „Союз Воруженой борби" „ЗВЗ". В цю організацію повині були входити -виключно поляки патріоти які знають добре зброю для того, щоб по приказу польського правітельства виступити протів Радянської Влади.-

На запитання прокурора підсудний пояснює: Полковник Жебровський мені дав завдання, щоб я узнавав де ще в м. Львові та на провінції -є які к/р організації і щоб їх з'єднувати в одну к/р організацію- „ЗВЗ". Не пам'ятаю якого числа в грудні місяці 1939 року з Парижа приїхав Стровський. Заявив, що він є представник польської держави і сказав, щоб підготовляти поляків-патріотів від 17 до 40 років і бути готовими -виступити з зброєю в руках проти Радянської Влади.- Він сказав, що організація ця повинна бути законспірована та ділилась на п'ятьорки.

-Я сам особисто переховув у себе офіцерів та вишукував для них- консперативні квартири.

Наша к/р організація получила від польського правітельства -160 тисяч- крб, а бюджет був асігнований -8 1/2 міліона- крб. для нужди організації, також ще було в нашій організації на 15 мілионів золота та серебра які тоже повині були іти на нужди організації та помощі членам організації, та для закупки оружія для окружних організацій.

На запитання адвокатів: Мироновича я знаю як сусіда та члена к/р організації який принімав відомості від польського правітельства по радію, пичатував к/р листівки, такого змісту, що Польща ще не упала, щоб польське населення не падало духом, а чекало знову польського уряду.

–patriotów, którzy potrafią obchodzić się z bronią, jedną k/r organizację powstańczą po to, żeby szybciej wystąpić i pokonać Władzę Sowiecką.

Pod koniec grudnia 1939 roku nasza organizacja k/r dowiedziała się, że w m. Lwowie istnieje organizacja k/r pod kierownictwem Żebrowskiego i z pomocą Chrząstowskiego skontaktowaliśmy się z pułkownikiem Żebrowskim i porozumieliśmy się z nim w sprawie połączenia obydwu organizacji w jedną organizację „ZWZ". Dowództwo tej organizacji k/r składało się z następujących osób: pułkownik Żebrowski jako kierownik całej organizacji k/r., Zajączkowski był jego zastępcą. Ja byłem adiutantem Zajączkowskiego, który organizował biuro do spraw przygotowania [i] wydawania fikcyjnych dokumentów oficerom i nielegalnego przerzucania tychże za granicę. Główny adiutant Żebrowskiego – „Kowal". Mironowicz – kierownik sekcji propagandy w organizacji. Chrząstowski – organizujący oddział do spraw przerzucania *biežeńców* za granicę i Daszkiewicz kierująca oddziałem finansów naszej organizacji k/r.

Państwo polskie przysłało naszej organizacji k/r instrukcje, w których zostało wyjaśnione, że we Francji zorganizowano tymczasowy rząd polski pod kierownictwem Sikorskiego i Sosnkowskiego i poleciło, żeby prowadzić walkę ze Związkiem Sowieckim. W tym celu na całej Zachodniej Ukrainie trzeba zorganizować polską organizację wojskową pod nazwą „Związek Walki Zbrojnej" „ZWZ". Do organizacji tej mieli należeć [a]-wyłącznie Polacy–patrioci znający dobrze broń, po to żeby na rozkaz rządu polskiego wystąpić przeciwko Władzy Sowieckiej.-[a]

Na pytania prokuratora oskarżony wyjaśnia: Pułkownik Żebrowski polecił mi, bym się dowiedział gdzie jeszcze w m. Lwowie i na prowincji [a]-działają jakie[ś] organizacje k/r i żeby je jednoczyć w jedną k/r organizację-[a] „ZWZ". Nie pamiętam, którego dnia w grudniu 1939 roku przyjechał z Paryża Strowski, który oświadczył, że jest przedstawicielem państwa polskiego oraz powiedział, żeby przygotowywać Polaków–patriotów od 17 do 40 lat i być gotowym do [a]-wystąpienia z bronią w ręku przeciwko Władzy Sowieckiej.-[a] Powiedział, że organizacja ma być zakonspirowana i dzielić się na piątki.

[a]-Osobiście ukrywałem u siebie oficerów i wyszukiwałem dla nich-[a] lokale konspiracyjne.

Nasza organizacja k/r dostała od rządu polskiego [a]-160 tysięcy-[a] *karbowańców*, zaś budżet na potrzeby organizacji był asygnowany na [a]-8 1/2 miliona-[a] *karbowańców*; organizacja nasza miała również złoto i srebro wartości 15 milionów, które także miały iść na potrzeby organizacji, pomoc członkom organizacji, zakup broni dla organizacji okręgowych.

Na pytanie adwokatów: Mironowicza znam jako sąsiada i członka organizacji k/r; przyjmował on przez radio wiadomości od rządu polskiego, drukował ulotki k/r o treści, że Polska jeszcze nie zginęła, żeby ludność polska nie upadała na duchu, tylko czekała znowu rządu polskiego.

На запитання Головуючого підсудний відповів: [а-]Я визнаю себе винним в тому, що я був активним членом к/р повстанчиської організації, та був керівником відділу інтендантства к/р організації, виготовляв фіктивні документи[-а] для учасників організації, а також переправляв офіцерів за границю. Наша к/р організація не була повністю забезпечена оружіем для того у нас були гроші щоб закупити оружіе, а також мета нашої організації була така, щоб напасти на воєні склади Червоної Армії та обезброїти такі.

5. Підсуд. Кісель: Виним мені в пред'явленому звинуваченні я визнаю повністю.

[а-]В контрреволюційну організацію мене завербував Свержбіинський в 1940 році січні місяці, при вступі в к/р організацію коли я вступав, то він приняв від мене[-а] присягу на вірність організації. Я виконував роботу таку, що підшукував квартири для офіцерів які виписувались з госпеталя. В цю к/р організацію я вступив з великою [а-]охотою, тому що я польський патріот ксенз, а мені говорили, що в Радянському Союзі релігії не люблять, тому[-а] я хотів разом з іншими поляками вести боротьбу протів Радянської Влади, для того [а-]щоб встановити польську державу.[-а]

На запитання прокурора підсудний відповідає: З членів к/р повстанчиської організації я знаю таких: Жебровського як керівника всією к/р організацією. 2. Ад'ютанта – Коваля, який неодноразово приходив до мене від Жебровського, щоб я знайшов для польських офіцерів на квартиру. 3. Свержбінський, від якого я получав завдання. З Свержбінським я встрічався в костьолі та у нього на квартирі. Вербовкою я зовсім не займався.

В січні місяці 1940 року я устроїв на квартирі офіцерів, які виходили з госпіталя, Словік, я тоді до нього часто заходив на квартиру. На квартирі я ще познакомився ще з трома особами Зігмунд, Єжі та Станіслав. Я узнав що вони настроєні патріотично про що я повідомив Свержбінського. Тоді Свержбінський мені сказав, [в-, а-]щоб я від них приняв присягу, що я і зробив і з того часу вони були мною завербовані в к/р організацію.[-а, -в]

На запитання адвоката підсудний відповідає: Я коли вступав в цю к/р організацію, я не знав що вона повинна робити, проти кого вона повина виступати.

[в-]До вступу в цю організацію я тоже займався такою роботою що підшукував квартири для бувших польських офіцерів.

В себе на квартирі я боявся переховувати радіоприйомніка, якого мені було передано від к/р організації, а його передав Пушкар[23], [а-]тому, що я в неї столувався.[-а, -в]

Na pytanie Przewodniczącego oskarżony odpowiedział: [a]-Przyznaję się do winy, że byłem aktywnym członkiem k/r organizacji powstańczej i kierownikiem oddziału intendentury organizacji k/r, przygotowywałem fikcyjne dokumenty-[a] dla członków organizacji, a także przerzucałem za granicę oficerów. Nasza organizacja k/r nie była w pełni zaopatrzona w broń, mieliśmy pieniądze po to, żeby kupić broń, celem naszej organizacji była również napaść na magazyny wojskowe Armii Czerwonej i ich rozbrojenie.

5. Oskarż[ony] Kisiel: Przyznaję się w pełni do winy i stawianych mi zarzutów.

[a]-Do organizacji kontrrewolucyjnej zwerbował mnie Świerzbiński w styczniu 1940 roku, przy wstępowaniu do organizacji k/r odebrał ode mnie-[a] przysięgę na wierność organizacji. Praca moja polegała na wyszukiwaniu mieszkań dla oficerów wypisywanych ze szpitala. Do owej organizacji k/r wstąpiłem z wielką [a]-ochotą, ponieważ jestem księdzem polskim patriotą a mówiono mi, że w Związku Sowieckim nie lubią religii. Dlatego-[a] też chciałem razem z innymi Polakami prowadzić walkę przeciwko Władzy Sowieckiej [a]-o przywrócenie państwa polskiego.-[a]

Na pytanie prokuratora oskarżony odpowiada: Znam następujących członków k/r organizacji powstańczej: Żebrowskiego jako kierownika całej organizacji k/r. 2. Adiutanta – Kowala, który niejednokrotnie przychodził do mnie od Żebrowskiego, ażebym znalazł mieszkanie dla polskich oficerów. 3. Świerzbiński, od którego otrzymywałem zadania. Ze Świerzbińskim spotykałem się w kościele i u niego w mieszkaniu. Werbunkiem nie zajmowałem się w ogóle.

W styczniu 1940 roku zorganizowałem mieszkanie dla oficerów wychodzących ze szpitala: Słowika, do którego wtedy często zachodziłem, w mieszkaniu [tym] poznałem jeszcze trzy osoby: Zygmunta, Jerzego i Stanisława; stwierdziwszy, że są oni nastawieni patriotycznie powiadomiłem Świerzbińskiego. Świerzbiński powiedział mi wtedy, [c]-, [a]-żebym odebrał od nich przysięgę, co też zrobiłem i odtąd byli oni zwerbowani przeze mnie do organizacji k/r.-[a, c]

Na pytanie adwokata oskarżony odpowiada: Kiedy wstępowałem do tej organizacji k/r nie wiedziałem co miała ona robić, przeciwko komu występować.

[c]-Przed wstąpieniem do organizacji zajmowałem się również wyszukiwaniem mieszkań dla byłych polskich oficerów.

U siebie w mieszkaniu bałem się ukrywać radioodbiornik, który został mi przekazany przez organizację k/r, toteż przekazałem go Puszkar[23], [a]-ponieważ, stołowałem się u niej.-[a, c]

6. Підсуд. Левіцький: Визнаю себе винним в тому, що належав до к/р організації та виконував активно доручену мені роботу. З січня місяця 1940 року до березня місяця 1940 року я являвся шефом штаба організації „ЗВЗ". Я розробляв схему організації по розпорядженню замісника керівника організації Дзекановського та був присутній на засіданнях керевників організації к/р „ЗВЗ". Другої роботи я не виконував тому, що у мене не було консперативної квартири, я не мав де працювати.

На запитання прокурора підсудний відповідає: К/р організація занімала всю територію Западної України та Білорусії, якою керував полковник Жебровський. Територіально вона була розбита на 7 округів із яких два округа було в г. Львові, а остальні Станіславський, Тернопольський, Перемишлянський, Белосток та Ровенський. Начальників округових к/р організацій я не знаю.

»Мироновича я знаю як члена к/р організації та, що він виконував роботу в к/р організації по лінії пропаганди та випускав к/р листівки.

На запитання адвоката: В цю к/р організацію я вступив цілком свідомо як польський патріот і в Львові я проживав нелегально, не мав документів і не міг ніде устроїтись на роботі.«

Коли в м. Львові були вибори до Верховної Ради УРСР то наша к/р організація хотіла зробити демонстрацію протів виборів, тому що польські люди були примушені до виборів, а ми хотіли своєю демонстрацією зірвати вибори.

На запитання Головуючого підсудний відповів: Наша к/р повстанчиська організація мала завдання воружоною востане протів Радянської Влади та встановлення польської держави. Контрреволюційна організація готовила по округам спеціальні бойові отряди які по условному сігналу повині були виступити проти частин Червоної Армії, переводити деверсійні акти на желізній дорозі і електростанціях та связі.

Східний к/р округ мав більше 12 тисяч чоловік які були учасниками бойових отрядів.

7. Підсуд. Хржонстовський З.Я.: Я в пред'явленому мені звинувачені цілком визнаю. Я заявляю, що я був активний член к/р організації „ЗВЗ" в яку я сам добровольно включився. Після прихода Червоної Армії до Львова було організовано декілька груп, які займались збором грошей та продуктів для тих офіцерів, які залишились на терені Львова та беженцям. Кругом цих груп збирались кадри к/р організацій, які вишукували других к/р організацій і разом з тим з'єднувались в одну к/р організацію, якою керував Жебровський.

Керівником організації „матеріальной помощі для офіцеров та беженців" керував я особисто. Гроші давали для помощі офіцерам члени

6. Oskarż[ony] Lewicki: Przyznaję się do winy, że należałem do organizacji k/r i aktywnie wykonywałem powierzoną mi robotę. Od stycznia 1940 roku do miesiąca marca 1940 roku byłem szefem sztabu organizacji „ZWZ". Opracowywałem schemat organizacji na polecenie zastępcy kierownika organizacji Dziekanowskiego i byłem obecny na posiedzeniach kierowników k/r organizacji „ZWZ". Innej roboty nie wykonywałem, ponieważ nie posiadałem lokalu konspiracyjnego i nie miałem gdzie pracować.

Na pytanie prokuratora oskarżony odpowiada: Organizacja k/r, którą kierował pułkownik Żebrowski obejmowała całe terytorium Zachodniej Ukrainy i Białorusi, terytorialnie była podzielona na 7 okręgów, z których dwa były w m. Lwowie, a pozostałe [to:] Stanisławowski, Tarnopolski, Przemyski, Białystok i Równieński. Naczelników okręgowych organizacji k/r nie znam.

[c]Mironowicza znam jako członka organizacji k/r i [wiem], że wykonywał w organizacji k/r pracę po linii propagandy i wydawał ulotki k/r.

Na pytanie adwokata: Do organizacji k/r wstąpiłem w pełni świadomie jako polski patriota i we Lwowie mieszkałem nielegalnie, nie miałem dokumentów i nie mogłem nigdzie podjąć pracy.[c]

Kiedy w m. Lwowie odbywały się wybory do Rady Najwyższej USRS, nasza organizacja k/r chciała przeprowadzić demonstrację przeciwko wyborom, ponieważ Polacy byli przymuszani do wyborów, a my chcieliśmy naszą demonstracją uniemożliwić przeprowadzenie wyborów.

Na pytanie Przewodniczącego oskarżony odpowiedział: Nasza k/r organizacja powstańcza miała za zadanie zbrojne powstanie przeciwko Władzy Sowieckiej i przywrócenie państwa polskiego. Kontrrewolucyjna organizacja przygotowywała w okręgach specjalne oddziały bojowe, które na umówiony sygnał miały wystąpić przeciwko oddziałom Armii Czerwonej, dokonać aktów dywersyjnych na linii kolejowej, w elektrowniach i [obiektach] łączności.

Wschodni okręg k/r miał ponad 12 tysięcy ludzi będących członkami oddziałów bojowych.

7. Oskarż[ony] Chrząstowski Z.J.: Przyznaję się w pełni do przedstawionych mi zarzutów. Oświadczam, że byłem aktywnym członkiem organizacji k/r „ZWZ", do której dobrowolnie się przyłączyłem. Po wkroczeniu Armii Czerwonej do Lwowa zorganizowano kilka grup zajmujących się zbiórką pieniędzy i produktów żywnościowych dla tych oficerów, którzy pozostali na terenie Lwowa oraz *bieżeńców*. Dookoła tych grup gromadziły się kadry organizacji k/r, które wyszukiwały inne organizacje k/r i łączyły się z nimi w jedną organizację k/r, którą kierował Żebrowski.

Kierownikiem organizacji „pomocy materialnej dla oficerów i *bieżeńców*" byłem osobiście. Pieniądze na pomoc oficerom dawali członkowie na-

нашої к/р організації. Наша к/р організація в Львові мала свій штаб, в який входили Жарчевський і других осіб я не помню фамілій. Штаб мав свої нелегальні квартири на яких збирався.

[в]-Керівник к/р організації давав мені гроші і по його запискам [а]-я видавав тим людям, які до мене звертались, таких грошей я видав 10–15 тисяч крб.-[а, -в]

Я виконував роботу к/р організації як казначей штаба к/р організації. Я знаю, що в костьолі було заховано багато ціностей, якто золота та серебра біля на 15 міліонів, яке ми повинні були реалізувати і гроші тоже використовувати на нужди к/р організації, для укріплення такої.

На запитання прокурора підсудний відповівдає: Я знаю членів к/р організації таких:

1. Миронович – який печатав к/р листівки в організації. 2. Панас воєний ксенз. 3. Цінський ксенз з костьола „Марії Магдалини". 4. Кісель– ксенз при военному госпиталі. 5. Лісевич – який працював на підпільній к/р радіостанції. 6. Левіцький, який робив шефом штаба і цілий ряд других, яких фамілій я не припоминаю.

На запитання прокурора підсудний відповідає: Я був керівником фінансової частини, а членами були Жебрінський, ксенз Панас та я.

[в]-На зборах керівників к/р організацій я був два рази на яких розбирали організаційні питання, щоб знаходити на яких вулицях стоїть Червона Армія, де живуть командири Червоної Армії, робітники НКВС для того щоб терористичним актом убивати таких.-[в]

В моєму округу де я був замісником командира округа було більше двох тисяч членів к/р організації, але ми були не повностю забезпечені зброєю. Процентів 35 або 40 ми мали оружія, для того з Франції нам присилали [б]-оружія-[б] гроші для закупки оружія. Наш округ розподілявся на роти, роти на зводи, а зводи на п'ятьорки, з метою консперації такої к/р організації.

На запитання головуючого: [в]-Я був, як уже сказав, активним членом к/р повстанчиської організації, яка готовилась з зброєю в руках виступити проти Радянської Влади та Червоної Армії. Сам особисто я керував відділом інтендантства-[в] в яке входило забезпечити офіцерів, які остались в Львові, квартирами, забезпечити їх матеріально для того щоб вони луче працювали в к/р організації та виступали з зброєю в руках проти Рад. Влади.

Я був замісником керівника Східного округа к/р повстанчиської організації.

Структуру к/р організації я знав добре коли вступив в таку.

8. Підсуд. Богданович: Я визнаю себе винним в тому, що належав до к/р повстанчиської організації, я виконував активну роботу в такої. Покази які давав на попереднім слідстві є правдиві, я їх і зараз ствердюю.

szej organizacji k/r. Nasza organizacja k/r we Lwowie miała swój sztab, do którego wchodzili Żarczewski i inne osoby, których nazwisk nie pamiętam. Sztab miał swoje nielegalne kwatery, w których się zbierał.

[c-]Kierownik organizacji k/r wręczał mi pieniądze i wg jego notatek [a-]wypłacałem tym ludziom, którzy się do mnie zwracali; z pieniędzy tych wydałem 10–15 tysięcy *karbowańców*.[-a, -c]

W organizacji k/r wykonywałem pracę skarbnika sztabu organizacji k/r. Wiem, że w kościele ukryto wiele kosztowności, a mianowicie złota i srebra na około 15 milionów, mieliśmy je spieniężyć, a pieniądze również wykorzystać na potrzeby organizacji k/r, dla jej wzmocnienia.

Na pytanie prokuratora oskarżony odpowiada: Znam następujących członków organizacji k/r:

1. Mironowicz – który drukował w organizacji ulotki k/r. 2. Panaś – kapelan wojskowy. 3. Cieński ksiądz z kościoła Marii Magdaleny 4. Kisiel – kapelan szpitala wojskowego 5. Lisiewicz – który pracował na podziemnej radiostacji k/r. 6. Lewicki – szef sztabu i cały szereg innych, których nazwisk nie pamiętam.

Na pytanie prokuratora oskarżony odpowiada: Byłem kierownikiem działu finansowego, a członkami byli Żebriński [?], ksiądz Panaś i ja.

[c-]Na zebraniu kierowników organizacji k/r byłem dwa razy; rozpatrywano tam sprawy organizacyjne, ustalenia – na jakich ulicach stacjonuje Armia Czerwona, gdzie mieszkają dowódcy Armii Czerwonej, pracownicy NKWD po to, by likwidować ich w drodze aktów terrorystycznych.[-c]

W moim okręgu, w którym byłem zastępcą dowódcy okręgu, było ponad dwa tysiące członków organizacji k/r, lecz nie byliśmy dostatecznie zaopatrzeni w broń, mieliśmy broni 35 lub 40 procent, toteż z Francji przysyłano nam [b-]broń[-b] pieniądze na zakup broni. Okręg nasz dzielił się na kompanie, kompanie na plutony, a plutony na piątki w celu zakonspirowania organizacji k/r.

Na pytanie Przewodniczącego: [c-]Jak już powiedziałem, byłem aktywnym członkiem k/r organizacji powstańczej, która przygotowywała się by z bronią w ręku wystąpić przeciwko Władzy Sowieckiej i Armii Czerwonej. Osobiście kierowałem oddziałem intendentury[-c], do którego należało zapewnienie mieszkań oficerom, jacy zostali we Lwowie i ich materialne zabezpieczenie po to, by lepiej pracowali w organizacji k/r i występowali z bronią w ręku przeciwko Władzy Sow.

Byłem zastępcą kierownika Okręgu Wschodniego k/r organizacji powstańczej.

Kiedy wstępowałem do organizacji k/r znałem dobrze jej strukturę.

8. Oskarż[ony] Bogdanowicz: Przyznaję się do winy, że należałem do k/r organizacji powstańczej i aktywnie wykonywałem jej robotę. Zeznania, które składałem podczas wstępnego śledztwa są prawdziwe i podtrzymuję je teraz.

Під час польсько-німецької війни в 1939 році в м. Львів приїхав мій знакомий офіцер Лазарський, який в той час був ад'ютантом в Стровського. Лазарський проживав в Львові на квартирі яка належала костьолу католіческому. Я начав до нього часто заходити як до знакомого і тамже на квартирі я познакомився з Стровським. З початку грудня місяця 1939 року Стровський прийшов до мене на квартиру і приніс з собою декілька кусків шолку, на якому були написані цифри. Стровський мені сказав, що це зашифрована інструкція для к/р організації яку він привіз з Парижа від польського правительства. Сам особисто я йому інструкцію ту розшифрував. Після того Стровський мене попросив, щоб я його зв'язав з керівником к/р організації „ЗВЗ" Жебровським, я йому дав адрес та условний знак де вони і встрічались.

В січні місяці не пам'ятаю якого числа до мене на квартиру прийшов член к/р організації ксенз Панас і сказав, що к/р організація нуждается в грошах, щоб я йому в цьому допоміг, я обіцяв що зроблю і разом з ксензом пішли до одного чоловіка в якого я узяв 500 тисяч золотих для нужд організації. Також мені ксенз Панас говорив, що керівник к/р повстанчиської організації "хоче" підготовляє відкриті виступи організації, то я сказав що так не можна робити тому що він розкриє всю к/р організацію і зараз, того самого дня, я зустрівся с Жебровським і відговорив його від откритих виступів членів к/р організації. Наша контрреволюційна організація получила багато золота від кого не можу сказати так як не припомінаю фамілії, знаю що те золото було заховано в костьолі. Його мали реалізувати і гроші витратити на нужди к/р організації для укріплення такої. Про ці ціності знали тільки я, ксенз Панас та Хржонстовський, який розпоряжався ними як керівник фінансової частини в к/р організації.

На запитання прокурора підсудний відповідає: Одного разу до мене прийшов Стровський і сказав, що для нужд нашої к/р повстанчиської організації польське правітельство асігнувало 8 1/2 міліонів крб. Стровський був присланий з Парижу від польського правітельства з інструкцією, щоб усі малі к/р організації які були на терені Западної України з'єднати в одну велику організацію, яку назвати „ЗВЗ" і готовитись воружоно проти Радянської Влади, та встановлення польської буржуазної держави. Коли Стровський прийшов до мене щоб йому розшифрувати інструкцію я його добре приняв як польського патріота, тому що я сам поляк і Радянською Владою був недовольний.

Стровський також говорив, щоб організація була цілком готова для виступу проти Радянської Влади, але без відома центра, який знаходився в Парижі, не виступала, "а потрібно було чекати особого розпорядження." В інструкції к/р організації також було вказано, що к/р організацію потрібно розбити на округа, округа на роти, роти на зводи, та на п'ятьорки.

Podczas wojny polsko-niemieckiej w 1939 roku przyjechał do m. Lwowa mój znajomy, oficer Łazarski, który był wówczas adiutantem Strowskiego. Łazarski mieszkał we Lwowie na kwaterze należącej do kościoła katolickiego. Zacząłem często zachodzić do niego jak do znajomego i potajemnie na tej kwaterze poznałem Strowskiego. Na początku grudnia Strowski przyszedł do mojego mieszkania i przyniósł ze sobą kilka kawałków jedwabiu, na którym były napisane cyfry. Strowski powiedział mi, że jest to zaszyfrowana instrukcja dla organizacji k/r, jaką przywiózł z Paryża od rządu polskiego. Osobiście rozszyfrowałem mu tę instrukcję. Potem Strowski poprosił mnie, żebym go skontaktował z kierownikiem organizacji k/r „ZWZ" Żebrowskim; podałem mu adres oraz znak umowny i spotkali się.

W styczniu, nie pamiętam dnia, przyszedł do mojego mieszkania członek organizacji k/r, ksiądz Panaś i oznajmił, że organizacja k/r potrzebuje pieniędzy, żebym mu pomógł. Obiecałem, że [to] zrobię i poszliśmy razem z księdzem do pewnego człowieka, od którego wziąłem 500 tysięcy złotych na potrzeby organizacji. Ksiądz Panaś mówił mi też, że kierownik k/r organizacji powstańczej [b]chce[b] przygotowuje otwarte wystąpienia organizacji. Odpowiedziałem wtedy, że nie można tak robić, ponieważ zdekonspiruje się całą organizację k/r i zaraz tego samego dnia spotkałem się z Żebrowskim i odradziłem mu otwarte wystąpienie członków organizacji k/r. Nasza kontrrewolucyjna organizacja dostała dużo złota, od kogo nie mogę powiedzieć, ponieważ nie przypominam sobie nazwiska. Wiem, że to złoto było schowane w kościele. Mieliśmy je spieniężyć, a pieniądze wydać na potrzeby organizacji k/r dla jej wzmocnienia. O tych kosztownościach wiedzieliśmy tylko ja, ksiądz Panaś i Chrząstowski, który rozporządzał nimi jako kierownik działu finansowego w organizacji k/r.

Na pytanie prokuratora oskarżony odpowiada: Przyszedł do mnie jednego razu Strowski i powiedział, że na potrzeby naszej k/r organizacji powstańczej rząd polski wyasygnował 8 1/2 miliona *karbowańców*. Strowski został przysłany z Paryża od rządu polskiego z instrukcją, by wszystkie małe organizacje k/r działające na terenie Zachodniej Ukrainy połączyć w jedną wielką organizację o nazwie „ZWZ" oraz przygotowywać się do zbrojnego wystąpienia przeciwko Władzy Sowieckiej i przywrócenia burżuazyjnego państwa polskiego. Kiedy Strowski przyszedł do mnie, żeby mu rozszyfrować instrukcję, przyjąłem go dobrze jak polskiego patriotę, ponieważ sam jestem Polakiem i byłem niezadowolony z Władzy Sowieckiej.

Strowski mówił też, żeby organizacja była całkowicie gotowa do wystąpienia przeciwko Władzy Sowieckiej, ale nie występowała bez wiedzy centrum znajdującego się w Paryżu a [c]czekała na specjalne dyrektywy.[c] W instrukcji dla organizacji k/r było też wyjaśnione, że organizację k/r należy podzielić na okręgi, okręgi na kompanie, kompanie na plutony i na piątki.

Коли я уступив в цю організацію я знав мету її, виконував роботу сознательно та задовільно, тому, що я польський патріот і хто міг бути на терені Польші як Німеччина також Радянська Влада, є мені великі вороги, тому що я хочу тільки польської держави. Я вірю в польську історію та польських міністрів.

9. Підсуд. Лучкевич: Винним в пред'явленому мені звинуваченні я визнаю цілком. Я як польський патріот зявляюсь членом націоналістичної організації ще з 1937 року, так називема „Страніцтво Народове" в якій я приймав активну участь. В польську армію я вступив добровольно в 1919 році. В 1920 році я приймав активну участь в боях протів Радянської Влади. В 1939 році перед війною з Німеччиною я був мобілізований в польську армію як поручик, і коли закінчилась война я прийшов жити до м. Львова. Я як член організації „Страніцтво Народове" узнавши, що у Львові мається організація, так називаема „Союз Воружоной борби" „ЗВЗ", приняв активну участь у контрреволюційній антирадянській роботі. Не помню якого числа в грудні місяці на квартирі інженера Островського були нелегальні збори на яких були присутні: Островський, Табиш, я, ксенз Панас і ще один не знакомий чоловік, також там був представник від польської держави з Парижа Стровський. На цьому зібранні обговорювали питання, щоб усі малі к/р організації з'єднати в одну велику к/р організацію для лучої боротьби протів Радянської Влади.[24]

Через кілька днів знову було скликано нелегальні збори керівників к/р організації під керівництвом керівника к/р повстанчиської організації Жебровським. На ньому були присутні: Жебровський як керівник, Табіш, Островський, ксенз Панас, представник польської держави – Стровський і я, Лучкевич. На цьому зібранні першим питанням обговорювали директиву яка була прислана з Парижу Сікорським, що повинна бути організована одна велика к/р повстанчиська організація „ЗВЗ" по всій Західній Україні. 2. Ця к/р організація повинна була розбиватись на роти, роти на зводи, а зводи на п'ятьорки. Ті члени, які входили в п'ятьорку повинні були знати себе та свого командіра. По всій Західній Укр. повинно було бути 4 округа к/р повстанчиської організації, а керівники округів повинні були входити членами штабу к/р організації „ЗВЗ", який поміщався в Львові, а керував ним Жебровський.

Воружоно востане протів Радянської Влади повинно було бути під час призову в Червону армію польське населения, а це тому, що ми думали що допризивники получать зброю і нашій к/р організації допоможуть.

Наша к/р організація „ЗВЗ" мала коло 20 тисяч членів організації.

[c-]Kiedy wstępowałem do tej organizacji znałem jej cel, wykonywałem robotę świadomie i z zadowoleniem[-c], ponieważ jestem polskim patriotą i każdy kto znalazł się na terenie Polski, jak Niemcy czy Władza Sowiecka, jest moim wielkim wrogiem, gdyż chcę tylko państwa polskiego. Wierzę w polską historię i polskich ministrów.

9. Oskarż[ony] Łuczkiewicz: Przyznaję się całkowicie do winy i stawianych mi zarzutów. Jako polski [c-]patriota jestem jeszcze od 1937 roku członkiem organizacji nacjonalistycznej zwanej „Stronnictwo Narodowe", w której uczestniczyłem aktywnie.[-c] Do armii polskiej wstąpiłem ochotniczo w 1919 roku. W [c-]1920 roku brałem aktywny udział w walkach przeciwko Władzy Sowieckiej.[-c] Przed wojną z Niemcami w 1939 roku zostałem zmobilizowany do armii polskiej jako porucznik i kiedy wojna się zakończyła przyszedłem do m. Lwowa, [by tu] mieszkać. Jako członek organizacji „Stronnictwo Narodowe" dowiedziawszy się, że we Lwowie istnieje organizacja o nazwie [c-]„Związek Walki Zbrojnej" „ZWZ", wziąłem aktywny udział w kontrrewolucyjnej robocie antysowieckiej.[-c] Nie pamiętam, którego dnia w grudniu w mieszkaniu inżyniera Ostrowskiego odbyło się nielegalne zebranie, na którym byli obecni: Ostrowski, Tabisz, ja, ksiądz Panaś i jeszcze jeden nie znany człowiek, był tam również przedstawiciel Państwa Polskiego z Paryża, Strowski. Na zebraniu tym omawiano sprawę połączenia wszystkich małych nacjonalistycznych organizacji k/r w jedną wielką organizację k/r w celu skuteczniejszej walki przeciwko Władzy Sowieckiej.[24]

Po kilku dniach znowu zwołano nielegalne zebranie kierowników organizacji k/r pod przewodnictwem kierownika k/r organizacji powstańczej Żebrowskiego. Na zebraniu tym byli obecni: Żebrowski jako kierownik, Tabisz, Ostrowski, ksiądz Panaś, przedstawiciel państwa polskiego – Strowski i ja – Łuczkiewicz. Jako pierwszą sprawę na tym zebraniu omawiano dyrektywę przysłaną z Paryża przez Sikorskiego, [o tym] że powinna być zorganizowana jedna wielka k/r organizacja powstańcza „ZWZ" dla całej Zachodniej Ukrainy. 2. Organizacja k/r miała dzielić się na kompanie, kompanie na plutony, zaś plutony na piątki, a ci członkowie, którzy wchodzili w skład piątek mieli znać siebie i swojego dowódcę. Na całej Zachodniej Ukr[ainie] miały być [utworzone] 4 okręgi k/r organizacji powstańczej, a kierownicy okręgów mieli wchodzić jako członkowie do sztabu organizacji k/r „ZWZ" znajdującego się we Lwowie i kierowanego przez Żebrowskiego.

Zbrojne powstanie przeciwko Władzy Sowieckiej miało się odbyć podczas poboru ludności polskiej do Armii Czerwonej, a to dlatego, że myśleliśmy iż poborowi dostaną broń i pomogą naszej organizacji k/r.

Nasza k/r organizacja „ZWZ" liczyła około 20 tysięcy zorganizowanych członków.

На запитання прокурора: Я вступив в цю к/р повстанчиську організацію, так називаєму: „Союз Воружоной борби" з 1940 року початку січня місяця. При вступу до організації я дав присягу керівнику цієї к/р організації „ЗВЗ" Жебровському на вірність такої. Не помню на одному нелегальному зібранні розбирали таке питання, щоб зірвати желізницю та мости в [b]районі Дрогобичі, щоб Радянський Союз не міг доставити Німечині нафти, щоб зав'язати у війну Німеччину з Радянським Союзом, і тоді нашій к/р організації було б легше повалити Радянську владу на терені бувшої Польші.[/b] Коли наша к/р організація хотіла робити диверсійні акти, то Жебровський сказав, що ще неможливо тому, що організація добре не підготовлена, для цього потрібно раніш повбивати командирів Червоної Армії, робітників НКВД, та обеззброїти воєні склади, тоді буде легше виступити протів Рад. Влади.

На запитання головуючого: Я особисто завербував до к/р повстанчиської організації двох чоловік. Сам я являюсь активним членом к/р повстанчиської організації „Союз Воружонной борби" також уходив в керівний склад цієї к/р організації – якто в політичному відділі к/р організації.

10. Підсуд. Миронович: Покази, які давав на попереднім слідстві є правдиві, зараз я їх стверджую. Визнаю себе виним в пред'явленому мені звинуваченні повностю, [b]що я був активним учасником[/b] в к/р повстанчискій організації „Союз Воружонной борби", та був керівником преси при штабі к/р повстанчиської організації „ЗВЗ", [b]під моїм керівництвом було три особи: редактор, технік і я як поет.[/b] Сам особисто я складав та розповсюджував к/р листівки та літературу, в яких призивав польське населення про збройне повстання проти Радянської Влади. Таких [b]листівок я написав до 200 штук. Писав радіосводки з закордону, також писав[/b] газети контрреволюційного змісту. Всі к/р листівки та газети ми розповсюджували серед польського населення. Ці к/р листівки призивали польське населення до спокойства та чекати поки знову буде встановлена польська держава.

На запитання прокурора підсудний відповів: Коли я вступив в к/р націоналістичну повстанчиську організацію, дав присягу на вірність такої. Від к/р організації я сам особисто получив 900 крб для к/р листівок.

На запитання головуючого: Я старий польський патріот і мені ніяка держава не подобається, в даному випадку Радянська Влада, яка була на терені Польші, і ми всі такі польські патріоти всіма силами старались повалити Радянську Владу та встановити самостійну Польшу.

Na pytanie prokuratora: Wstąpiłem do tej k/r organizacji powstańczej zwanej: „Związek Walki Zbrojnej" na początku stycznia 1940 roku. Wstępując do organizacji, przed kierownikiem k/r organizacji „ZWZ" Żebrowskim złożyłem przysięgę na wierność tejże. Nie pamiętam, na którym nielegalnym zebraniu rozpatrywano sprawę wysadzenia linii kolejowej i mostów w [c]-rejonie Drohobycza, ażeby Związek Sowiecki nie mógł dostarczać Niemcom ropy naftowej, by wywołać wojnę Niemiec ze Związkiem Sowieckim, a wtedy naszej organizacji k/r byłoby lżej obalić Władzę Sowiecką na terenie byłej Polski.[c] Kiedy nasza organizacja k/r chciała przeprowadzać akty dywersji, Żebrowski powiedział, że jeszcze jest to niemożliwe, ponieważ organizacja nie jest dobrze przygotowana, ponadto trzeba wcześniej zlikwidować dowódców Armii Czerwonej, pracowników NKWD i zagarnąć magazyny wojskowe; wtedy będzie lżej wystąpić przeciwko Władzy Sow[ieckiej].

Na pytanie Przewodniczącego: Osobiście zwerbowałem do organizacji k/r powstańczej dwóch ludzi. Sam jestem aktywnym członkiem k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej", wchodziłem też w skład kierownictwa tej organizacji, mianowicie do oddziału politycznego organizacji k/r.

10. Oskarż[ony] Mironowicz: Zeznania, które składałem podczas wstępnego śledztwa są prawdziwe i obecnie je podtrzymuję. Przyznaję się całkowicie do winy i stawianych mi zarzutów, [a]-że byłem aktywnym członkiem[-a] k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej" i kierownikiem [oddziału] prasy przy sztabie k/r organizacji powstańczej „ZWZ". [a]-Pod moim kierownictwem pracowały 3 osoby: redaktor, technik i ja jako poeta [!][-a]. Osobiście układałem i rozpowszechniałem ulotki k/r i literaturę, w których wzywałem polską ludność do zbrojnego powstania przeciwko Władzy Sowieckiej. Takich [a]-ulotek napisałem do 200 sztuk. Pisałem komunikaty radiowe z zagranicy, układałem również[-a] gazety o treści kontrrewolucyjnej. Wszystkie ulotki k/r i gazety rozpowszechnialiśmy wśród ludności polskiej. Owe ulotki k/r nawoływały ludność polską do spokoju i oczekiwania na przywrócenie państwa polskiego.

Na pytanie prokuratora oskarżony odpowiedział: Kiedy wstępowałem do k/r nacjonalistycznej organizacji powstańczej złożyłem przysięgę na wierność tejże. Od organizacji k/r otrzymałem osobiście 900 *karbowańców* na ulotki k/r.

Na pytanie Przewodniczącego: Jestem starym polskim patriotą i nie podoba mi się żadne państwo – w danym przypadku Władza Sowiecka – znajdujące się na terenie Polski. Wszyscy jesteśmy polskimi patriotami i ze wszy-

11. Підсудний Пінінський: Винним в пред'явленому мені звинувачені я визнаю цілком. В організацію „Союз Воружонной борби" я був завербований своїм товаришем Татарським[25] в 1940 р. лютому місяці. Я виконував роботу в к/р організації таку: відправляв за границю членів організації „ЗВЗ", [в-]а також був керівником підпільної радіостанції при штабі к/р повстанчиської організації.[-в] Я получав і відправляв [а-]за границю сводки про діяльність нашої к/р організації.[-а] На своїй квартирі я приймав кур'єрів із заграниці в себе на квартирі, так як моя квартира була для них відома. У мене було 4 кур'єра з заграниці від польського правительства, які приносили директиви для нашої к/р організації та гроші. Я получив через кур'єрів із заграниці 100 тисяч крб., які передав керівнику к/р Жебровському. Я як керівник підпільної радіостанції принімав по радіо із закордону телеграми в зашифрованому виді. [в-, а-]Так само я і передавав телеграми – в зашифрованому віде.[-а, -в]

На запитання прокурора підсудний відповідає: Коли кур'єри приїжджали з заграниці, то вони мене предупреждали по радіо про їх приїзд. Я принімав такі відомості, що всі організації які є в Львові з'єднувати в одну велику к/р організацію які відомості я передавав керівнику к/р організації Жебровському. 2. Щоб не робити диверсійних актів проти Рад. Влади, а потрібно почекати особого розпорядженя від центра.

[в-]Я сам особисто через свою підпільну радіостанцію передавав шифром про роботу і діяльність нашої к/р повстанчиської організації.[-в] Підпільна радіостанція перебувала в м. Львові, [а-]але по якій вулиці та номер дома я не знаю.[-а]

На запитання адвоката: Коли кур'єри приходили з закордону, то вони приносили відомості, інструкції в письмовій формі. я їх забирав і передавав ад'ютанту Ковалю. Сам особисто з кур'єрами я не мав розмови.

На запитання Головуючого: Я уже сказав, що [в-, а-]я був активний член к/р повстанчиської організації,[-а, -в] яка ставила своїм завданням з зброєю в руках виступити проти Радянської Влади та встановити самостійну польську державу.

12. Підсуд. Копчинський Г.І.: Винним себе в пред'явленому звинувачені визнаю повностю, тому [в-, а-]що я був активним членом к/р повстанчиської організації „Союз Воружонной борби" по завданню якої[-а, -в] установив зв'язок з к/р організацією м. Белостока, та з'єднав таку в єдину к/р повстанчиську організацію, яка була в Львові та керував нею Жебровський.

stkich sił staraliśmy się obalić Władzę Sowiecką i przywrócić niepodległą Polskę.

11. Oskarżony Piniński: Przyznaję się w pełni do winy i stawianych mi zarzutów. Do organizacji „Związek Walki Zbrojnej" zostałem zwerbowany przez swojego kolegę Tatarskiego[25] w lutym 1940 r. W organizacji k/r wykonywałem następującą pracę: wysyłałem za granicę członków organizacji „ZWZ", [c-]byłem też kierownikiem podziemnej radiostacji przy sztabie k/r organizacji powstańczej.[-c] Otrzymywałem i nadawałem [a-]za granicę komunikaty o działalności naszej organizacji k/r.[-a] W swoim mieszkaniu przyjmowałem kurierów z zagranicy, ponieważ znane im było moje mieszkanie. Było u mnie 4 kurierów z zagranicy od rządu polskiego, którzy przynieśli dyrektywy dla naszej organizacji k/r i pieniądze. Otrzymałem z zagranicy przez kurierów 100 tysięcy *karbowańców* i przekazałem je kierownikowi [organizacji] k/r Żebrowskiemu. Jako kierownik podziemnej radiostacji przyjmowałem przez radio z zagranicy zaszyfrowane telegramy. [c-, a-]Tak samo nadawałem zaszyfrowane telegramy.[-a, -c]

Na pytanie prokuratora oskarżony odpowiada: Kiedy kurierzy przyjeżdżali z zagranicy, uprzedzali mnie przez radio o swoim przyjeździe. Przyjmowałem następujące wiadomości: wszystkie organizacje działające we Lwowie [należy] łączyć w jedną wielką organizację k/r i wiadomości te przekazywałem kierownikowi organizacji k/r Żebrowskiemu. 2. Nie przeprowadzać aktów dywersji przeciwko Władzy Sow., lecz oczekiwać specjalnego rozporządzenia z centrum.

[c-]Osobiście przez swoją podziemną radiostację przekazywałem szyfrem [meldunki] o pracy i działalności naszej k/r organizacji powstańczej.[-c] Podziemna radiostacja znajdowała się w m. Lwowie, [a-]ale na jakiej ulicy i pod jakim numerem domu nie wiem.[-a]

Na pytanie adwokata: Gdy kurierzy przychodzili z zagranicy, przynosili wiadomości [i] instrukcje na piśmie; zabierałem je i przekazywałem adiutantowi Kowalowi. Osobiście z kurierami nie rozmawiałem.

Na pytanie Przewodniczącego: Jak już powiedziałem, [c-, a-]byłem aktywnym członkiem k/r organizacji powstańczej,[-a, -c] która stawiała przed sobą zadanie wystąpienia z bronią w ręku przeciwko Władzy Sowieckiej i przywrócenia niepodległego państwa polskiego.

12. Oskarż[ony] Kopczyński J.J.: Przyznaję się do winy i stawianych mi zarzutów, [c-, a-]że byłem aktywnym członkiem k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej", na której polecenie[-a, -c] nawiązałem kontakt z organizacją k/r m. Białegostoku i połączyłem ją w jedną k/r organi-

На запитання прокурора підсудний пояснює: [а]-Другий раз я їздив до м. Бєлостока, для того, щоб завезти гроші які я получив від центра к/р повстанчиської організації три тисячі крб, для того щоб передати Белостоцькому округу к/р організації для укріплення такої. Більш я ніяких завдань не виконував, тому що мене було арештовано.-[а]

13. Підсуд. Боровский: Винним себе в пред'явленому мені звинувачені цілком визнаю. [в]-Я був активний член к/р повстанчиської організації „Союз Воружоной борби", одноразово з тим [в]-був керівником 4 районами-[а, -в] к/р організації „ЗВЗ", які я сам особисто організував та переводив відповідну повстанчиську роботу, також організував та керував 20 містечковими к/р організаціями, які розбив на відповідні п'ятьорки к/р групи і ставив перед ними питання збройного повстання проти Радянської Влади.

14. Підсуд. Родович: [в]-Винним себе в пред'явленому звинувачені визнаю повностю, в тому, що був учасником к/р організації та особистим ад'ютантом Коваля, який мені давав письмені якісь розпорядження, щоб я їх носив по указаному адресу, яку я роботу [в]-виконував добросовісно.-[а, -в] Що там було написано, я не знаю, так як я тим не цікавився.

С Ковальом я встрічався на нелегальному місці через два-три дні де получав і завданя.

[в]-У мене була зброя і коли мене органи НКВС хотіла аристувати, то я відстрілювався.-[в]

Більш я нічого в к/р організації не виконував.

До судового слідста більше нічого не додано, яке оголошено закінченим.

Дано слово прокурору тов. Новіцькому, який пояснив, що злочин передбачений по 54-2 і 54-11 ст. КК до всіх підсудних доведено, а тому прошу до всіх обвинувачених обрати вищу міру покарання – розстрілу, а відносно обв. Родовита як до малолітнього обрати міру покараня позбавлення волі не менше як 10 років.

Дано слово адвокату тов. Петренку, який просив з боку обвинувачених Дзекановського, Марценяка, Свержбінського та Лучковича пом'якшити міру покарання в виді позбавлення волі.

Дано слово адвокату тов. Блоку, який просить відносно підсудних Кісель, Левіцького, Богдановича та Пінінського, винести міру покарання яка б не була зв'язана з вищою мірою покарання.

zację powstańczą z działającą we Lwowie pod kierownictwem Żebrowskiego.

Na pytanie prokuratora oskarżony wyjaśnia: [a-]Po raz drugi jeździłem do m. Białegostoku, by zawieźć pieniądze, które dostałem z centrum k/r organizacji powstańczej – trzy tysiące *karbowańców* do przekazania Okręgowi Białostockiemu organizacji k/r dla jego wzmocnienia. Więcej żadnych zadań nie wykonywałem, ponieważ mnie aresztowano.[-a]

13. Oskarż[ony] Berowski: Przyznaję się w pełni do winy i przedstawionych mi zarzutów. [c-]Byłem aktywnym członkiem k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej", jednocześnie [a-]byłem kierownikiem 4 rejonów[-a, -c] k/r organizacji „ZWZ", które osobiście zorganizowałem i prowadziłem [w nich] należytą powstańczą robotę, zorganizowałem też i kierowałem 20 miasteczkowymi organizacjami k/r, które podzieliłem na stosowne pięcioosobowe grupy k/r i postawiłem przed nimi sprawę zbrojnego powstania przeciwko Władzy Sowieckiej.

14. Oskarż[ony] Rodowit: [c-]Przyznaję się całkowicie do winy i przedstawionych mi zarzutów, że byłem członkiem organizacji k/r i osobistym adiutantem Kowala, który dawał mi na piśmie jakieś dyspozycje, bym je zanosił pod wskazany adres, którą to pracę [a-]wykonywałem sumienie.[-a, -c] Co tam było napisane nie wiem, ponieważ nie interesowało mnie to.

Z Kowalem spotykałem się co dwa-trzy dni w nielegalnym miejscu, gdzie też otrzymywałem zadania.

[c-]Posiadałem broń i kiedy organy NKWD chciały mnie aresztować, ostrzeliwałem się.[-c]

Niczego więcej w organizacji k/r nie robiłem.

Do śledztwa sądowego nic więcej nie dodano i ogłoszono je za zakończone.

Oddano głos prokuratorowi tow. Nowickiemu, który wyjaśnił, że przestępstwa określone w art. 54-2 i 54-11 KK zostały wszystkim podsądnym udowodnione i dlatego prosi zastosować wobec wszystkich oskarżonych najwyższy wymiar kary Rozstrzelanie, a wobec osk. Rodowita jako nieletniego, zastosować karę pozbawienia wolności nie mniej niż 10 lat.

Oddano głos adwokatowi tow. Petrence, który prosił w imieniu oskarżonych Dziekanowskiego, Marciniaka, Świerzbińskiego i Łuczkiewicza o złagodzenie wymiaru kary na pozbawienie wolności.

Oddano głos adwokatowi tow. Błokowi, który prosi, by wobec oskarżonych Kisiela, Lewickiego, Bogdanowicza i Pinińskiego zastosować taki wymiar kary, który nie byłby związany z najwyższym wymiarem kary.

Дано слово адвокату тов. Купер, яка з боку підсудних Котарського, Мироновича та Родовича винести міру покарання яка б не була б зв'язана з вищою мірою покарання.

Дано слово адвокату тов. Сперлову, який просить з боку підсудних Хржонстовського, Боровського та Капчинського винести міру покарання на довгий термін позбавлення волі.

Надається останє слово підсудним. В останьому слові підсудний:

1. Дзекановський – нічого не просить.
2. Катарський – нічого не просить від суду.
3. Марценяк – нічого не просить.
4. Свержбінський – нічого не просить.
5. Кісіль – в останньому слові нічого не просить.
6. Левіцький – нічого не просить.
7. Хржонстовський – підтримує просьбу адвоката.
8. Богданович – нічого не просить.
9. Лучкевич – в останньому слові нічого не просить.
10. Миронович – нічого не просить.
11. Пінінський – нічого не просить.
12. Капчінський – підтримує просьбу адвоката.
13. Боровський – нічого не просить.
14. Радовит – нічого не просить.

Суд віддалився в нарадчу кімнату для складання вироку. Повернувшись, оголосив такий та роз'яснив термін і порядок оскарження до Верховного Суду УРСР. Одноразово з цим роз'яснено засудженим, що вони мають право звернутись до Верховної Ради ᴬ-УРСР-ᴬ про помилування їх життя.

Засід. закін. 20/XI-40 р. 2 часа ут.

Головуючий (—) А. Юрко

Секретар (—) (Тонкошкуров)

Oddano głos adwokatowi tow. Kuper, która w imieniu oskarżonych Kotarskiego, Mironowicza i Rodowita wnosi o wymiar kary, która nie byłaby związana z najwyższym wymiarem kary.

Oddano głos adwokatowi tow. Sperłowowi, który prosi w imieniu oskarżonych Chrząstowskiego, Berowskiego i Kopczyńskiego o wymierzenie kary długotrwałego pozbawienia wolności.

Udzielono głosu oskarżonym dla wygłoszenia ostatniego słowa. W ostatnim słowie oskarżony:

1. Dziekanowski – nie prosi o nic.
2. Kotarski – nie prosi sądu o nic.
3. Marciniak – nie prosi o nic.
4. Świerzbiński – nie prosi o nic.
5. Kisiel – w ostatnim słowie o nic nie prosi.
6. Lewicki – nie prosi o nic.
7. Chrząstowski – przychyla się do prośby adwokata.
8. Bogdanowicz – nie prosi o nic.
9. Łuczkiewicz – w ostatnim słowie o nic nie prosi.
10. Mironowicz – nie prosi o nic.
11. Piniński – nie prosi o nic.
12. Kopczyński – przychyla się do prośby adwokata.
13. Berowski – nie prosi o nic.
14. Rodowit – nie prosi o nic.

Sąd udał się do sali narad w celu wydania wyroku, po powrocie ogłosił tenże i wyjaśnił termin i tryb zaskarżenia do Sądu Najwyższego USRS. Jednocześnie wyjaśniono skazanym, że mają prawo zwrócić się do Rady Najwyższej ᵉ-USRS-ᵉ o ułaskawienie.

Posiedz[enie] zakoń[czono] 20/XI-40 r. o godzinie 2 r[ano].

Przewodniczący (—) A. Jurko

Sekretarz (—) Tonkoszkurow

НКЮ ф. ОНСК 25
СПРАВА № 731
1940 р.

ВИРОК Кримінальний

ІМ'ЯМ УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ

1940 року Листопада 19–20 **дня Львівський Обласний Суд в місті** Львові **в складі:**

Головуючого ⁶члена⁶ ᵀГолови ᵀ **облсуду тов.** Юрко

Народних засідателів: тов. Плінер

та

тов. Ершов

з секретарем тов. Тонкошкуров

за участю прокурора тов. Новіцький

та адвоката тов. Блок, Сперлов, Купер, Петренко

ᵀ-та перекладач Ясечек-ᵀ

розглянув у закритому судовому засіданні справу про обв-ня гром. гром. гром.

1. Дзекановського Карла Теофіловича він-же Дзевонський Ольгард Теофілович, 1883 року народження, уроженця села Соколовиці Келецького воєводства (Німетчина), по національности поляка, виходця із сім'ї селянина-куркуля, бувш. подполковника бувш. польської армії, без певних занять.

2. Котарського Володимира-Владислава Юзефовича, 1896 року народження, урож. села Реніцо-Руська Краківського воєводства (Німетчина), по національности поляка, бувш. подполковника польської армії, активно приймашия в боях проти Червоної Армії в 1920 році, без постійної праці та занять.

3. Марценяка Петра Францевича, 1897 року народження, уроженця міста Коштян Познанського воєводства, по національности поляка, бувшого майора польської армії, без постійних занять та місця мешкання, проживав нелегально в м. Львові.

4. Свержбинського Антонія Йосиповича, 1900 року народження, уроженця села Самгород бувш. Київської губернії, по національности поляка, бувшого підпоручика резерва бувш. польської армії, в минулому належав до партії „ОЗОН", без певних занять.

5. Кисіля Ян Яновича, 1911 року народження, уроженця села Залящьє Келецького воєводства (Німетчина), з вищою освітою, ксьонз, (службовець культа), не судимого.

6. Левицького Антонія Івановича, 1894 року народження, уроженця міста Кшанов Краківського воєводства (Німетчина), по національности поляка, бувш. майора бувш. польської армії, до ареста працював у міськхарчторзі на посаді шофера.

NKJ *f. ONSK* 25
SPRAWA Nr 731
1940 r.

WYROK Kryminalny

W IMIENIU UKRAIŃSKIEJ SOCJALISTYCZNEJ REPUBLIKI SOWIECKIEJ

1940 roku listopada 19–20 **dnia Lwowski Sąd Obwodowy** w mieście Lwowie **w składzie:**

Przewodniczący [b]-**członek**-[b] [d]-**Przewodniczący**-[d] ***obłsudu*** **tow.** Jurko
Ławnicy ludowi tow. Pliner
i
tow. Jerszow
sekretarz tow. Tonkoszkurow
z udziałem prokuratora tow. Nowickiego
i adwokata tow. Błok, Sperłow, Kuper, Petrenko
[d]-i tłumacza Jasieczka-[d]

rozpatrzył na zamkniętym posiedzeniu sądowym sprawę z osk[arże]nia ob. ob. ob.

1. Dziekanowskiego Karola s. Teofila *on-że* Dziewoński Olgierd s. Teofila, ur. w 1883 roku we wsi Sokołowica województwa kieleckiego (Niemcy), Polaka, pochodzącego z rodziny chłopa-kułaka, był[ego] podpułkownika był[ej] armii polskiej, bez stałego zajęcia.

2. Kotarskiego Włodzimierza-Władysława s. Józefa, ur. w 1896 roku we wsi Ropica Ruska województwa krakowskiego (Niemcy), Polaka, był[ego] podpułkownika armii polskiej, który brał aktywny udział w walkach przeciwko Armii Czerwonej w 1920 roku, bez stałej pracy i zajęcia.

3. Marciniaka Piotra s. Franciszka, ur. w 1897 roku w mieście Kościanie województwa poznańskiego, Polaka, byłego majora armii polskiej, bez stałego zajęcia i miejsca zamieszkania, mieszkał nielegalnie w m. Lwowie.

4. Świerzbińskiego Antoniego s. Józefa, ur. w 1900 roku we wsi Samgorodok byłej guberni kijowskiej, Polaka, byłego podporucznika rezerwy był[ej] armii polskiej, w przeszłości należał do partii „OZON", bez stałego zajęcia.

5. Kisiela Jana s. Jana, ur. w 1911 roku we wsi Zalesie województwa kieleckiego (Niemcy), z wyższym wykształceniem, księdza (duchownego), nie karanego.

6. Lewickiego Antoniego s. Jana, ur. w 1894 roku w mieście Chrzanowie województwa krakowskiego (Niemcy), Polaka, był[ego] majora był[ej] armii polskiej, przed aresztowaniem pracował w *Miskcharcztorgu* na posadzie kierowcy.

7. Хржонстовського Зігмунд Яновича, 1889 року народження, уроженця м. Сандомір Келецького воєводства (Німетчина), по національности поляка, із службовців, подпоручика резерва бувш. польської армії, по фаху агронома, без певних занять.

8. Богдановича Адама Станіславовича, 1898 року народження, уродженця села Долиняни бувш. Гродек-Ягельонського повіту Львівської області по національности поляка, ксьонза Армяно-Католичного костьолу.

9. Лучкевича Зигмунд Володимировича, 1902 року народження, уроженця м. Львова, по національности поляка, виходця із сім'ї судового чиновника, подпоручика резерва бувш. польської армії, по фаху інженера гіодезика, з 1937 року до розпаду бувш. польської держави був членом буржуазно-націоналістичної партії „СТРАНИЦТВО НАРОДОВЕ".

10. Мироновича Миколу Карловича, 1878 року народження, уродженця істам. Львова, по національности поляка, виходця із сім'ї службовця, по фаху літератора, без постійної праці.

11. Пининського Андрія Львовича, 1909 року народження, уроженця села П'ятигорська бувш. Волинської губернії, по національности поляка, бувш. підофіцера бувш. польської армії, без певних занять.

12. Копчинського Георгія Івановича, 1910 року народження, урож. м. Дніпропетровська (бувш. Єкатеринослав), по національности поляка, із сім'ї службовця, підпоручика бувшої польської армії, без певних занять.

13. Беровського Антона Івановича, він-же Пехінський Антон Іванович, 1905 року народження, уроженця міста Пінчув (Німетчина), по національности поляка, із сім'ї службовця, капітана бувш. польської армії, без певних занять та місця проживання, проживав нелегально в м. Львові.

14. Родовита Адама Андрійовича, 1923 року народження, уроженця село Заколово Любельського воєводства (Німетчина), по національності поляка, вихідця із службовців, без постійних занять та місця мешкання, нелегально проживав в м. Львові.

Всі обвинувачуються в злочинах передбачених по ст. ст. 54-2 та 54-11 КК УРСР

Встановлено:

Попереднім та судовим слідством установлено слідуюче: В грудні м-ці 1939 року в м. Львів прибув нелегально із закордона спеціальний кур'єр так званої „Польскої держави у Франції" майор бувшої польської армії Стровський (справа на якого відокремлена в друге переведення) з повноваженнями та спеціальними завданнями про організацію на території Західної України та Белорусії єдиної к/р повстанческої організації для активної боротьби з Радянською Владою шляхом збройного повстання і диверсійно-терористичної та розвідувальної діяльності. Находясь на нелігальному стані в м. Львові Стровський встановив зв'язок через

7. Chrząstowskiego Zygmunta s. Jana, ur. w 1889 roku w m. Sandomierzu województwa kieleckiego (Niemcy), Polaka, z urzędników, podporucznika rezerwy był[ej] armii polskiej, z zawodu agronoma, bez stałego zajęcia.

8. Bogdanowicza Adama s. Stanisława, ur. w 1898 roku we wsi Doliniany byłego powiatu Gródek Jagielloński obwód lwowski, Polaka, księdza kościoła ormiańsko-katolickiego.

9. Łuczkiewicza Zygmunta s. Włodzimierza, ur. w 1902 roku w m. Lwowie, Polaka, pochodzącego z rodziny urzędnika sądowego, podporucznika rezerwy byłej armii polskiej, z zawodu inżyniera geodety, od 1937 roku do rozpadu byłego państwa polskiego był członkiem burżuazyjno-nacjonalistycznej partii „STRONNICTWO NARODOWE".

10. Mironowicza Mikołaja s. Karola, ur. w 1878 roku w mieście Lwowie, Polaka, pochodzącego z rodziny urzędnika, z zawodu literata, bez stałej pracy.

11. Pinińskiego Andrzeja s. Leona, ur. w 1909 roku we wsi Piatyhory byłej guberni wołyńskiej, Polaka, był[ego] podoficera był[ej] armii polskiej, bez stałego zajęcia.

12. Kopczyńskiego Jerzego s. Jana, ur. w 1910 roku w m. Dniepropietrowsku (dawniej Jekatierinosław), Polaka, z rodziny urzędnika, podporucznika byłej armii polskiej, bez stałego zajęcia.

13. Berowskiego Antoniego s. Jana *on-że* Piechiński Antoni s. Jana, ur. w 1905 roku w mieście Pińczowie (Niemcy), Polaka, z rodziny urzędnika, kapitana był[ej] armii polskiej, bez stałego zajęcia i miejsca zamieszkania, mieszkał nielegalnie w m. Lwowie.

14. Rodowita Adama s. Andrzeja, ur. w 1923 roku we wsi Zaklików województwa lubelskiego (Niemcy), Polaka, pochodzącego z urzędników, bez stałego zajęcia i miejsca zamieszkania, mieszkał nielegalnie w m. Lwowie.

Wszyscy są oskarżeni o przestępstwa przewidziane art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

Ustalono:

Podczas wstępnego i sądowego śledztwa ustalono co następuje: W grudniu 1939 roku przybył nielegalnie z zagranicy do m. Lwowa specjalny kurier tak zwanego „państwa polskiego we Francji", major byłej armii polskiej Strowski (sprawę jego wydzielono) z pełnomocnictwami i zadaniami specjalnymi dotyczącymi zorganizowania na terytorium Zachodniej Ukrainy i Białorusi jednolitej k/r organizacji powstańczej dla aktywnej walki z Władzą Sowiecką w drodze powstania zbrojnego i działalności dywersyjno-terrorystycznej oraz wywiadowczej. Przebywając nielegalnie w m. Lwowie, Strowski poprzez księdza Bogdanowicza nawiązał kontakt z kierownikami podziemnych organizacji antysowieckich z zamiarem zjednoczenia ich w jedną silną organizację k/r. Realizując zaplanowaną robotę k/r, Strowski

ксьонза Богдановича з керівниками підпільних антирадянських організацій з таким розрахунком, щоб об'єднати таку в одну міцну к/р організацію. Виконуючи намічений план к/р роботи Стровський в січні місяці 1940 року зізвав зібрання керівників к/р організацій. На цьому нелігальному зборищі було вироблено план про з'єднання всіх к/р організацій та групіровок в одну організацію та дано цій к/р організації назву „Союз вооруженной борьбы" для активної боротьби з Радянською Владою та встановлення бувшої польської держави шляхом збройного повстання (див. том 2 а.с. 283–285, приложеніе № 1 а.с. 15–17, та протокол судового засідання).

Ця к/р організація „Союз вооруженной борьбы" розділила територію бувш. Львівського воєводства на 3 округи якто: „Східний міський", „Західний міський" та „провінціальний", а кожний округ був розділен на батальони, батальони на роти, роти на взводи і взводи на дружини. Це було зроблено з цілью консперації цієї к/р організації та щоб не було викрито таких (див. т. 1 а.с. 75–78 та протокол судового засідання).

Для керівництва всією к/р діяльністю „Союзу вооруженной борьбы" був обраний штаб, який поділявся на такі відділи:

1. Відділ інтендантства, який керував матеріальним забезпеченням, зброєю, грошових цілей, організацією консперативних мешкань та виготовленням фіктивних документів для цілей к/р організації, а также існувала фінансова контрольна комісія, яка вишукувала гроші для існування к/р організації та проводила контроль за витрачанням грошей.

2. Відділ зв'язку, який через спеціальних кур'єрів осуществляв зв'язок з закордоном і улаштовував підпільні радіостанції.

3. Відділ печаті та пропаганди, який керував розповсюдженням та виготовленням к/р листівок серед населення.

4. Відділ розвідки, який керував тим, щоб виявити об'єкти та намітити їх для диверсійно-терористичних актів. Крім того, при штабі існував відділ ад'ютантури, який осуществляв зв'язок між керівним складом к/р організації.

Крім того було намічено цілі і завдання к/р організації, це розширення рядів такої за рахунок націоналістів та установити зв'язки з к/р організаціями на всій території Західної України та Белорусії і вести підготовчу роботу для збройного повстання проти Радянської Влади, при чому Жебровський на цьому к/р зборі проінформував, що на території Західної України є біля 20 000 чоловік, які состоять в к/р організації. Крім цього виявлено, що ця к/р організація склала плани деверсійної роботи. Для цього організовувати повинна бригади для розрушення залізниці по яким возять нафту в Німетчину і цим самим спровокувати конфлікт між СРСР та Німетчиною, крім того для збройного повстання в цей час к/р організація мала великі запаси зброї.

w styczniu 1940 roku zwołał zebranie kierowników organizacji k/r. Na tymże nielegalnym zebraniu opracowano plan scalenia wszystkich organizacji k/r i ugrupowań w jedną organizację i nadano tej organizacji k/r nazwę „Związek Walki Zbrojnej" w celu aktywnej walki z Władzą Sowiecką i przywrócenia byłego państwa polskiego w drodze powstania zbrojnego (zob. tom 2 k.s. 283–285, załącznik Nr 1 k.s. 15–17 i protokół posiedzenia sądowego).

Owa organizacja k/r „Związek Walki Zbrojnej" podzieliła terytorium był[ego] województwa lwowskiego na 3 okręgi, a mianowicie „wschodni miejski", „zachodni miejski" i „prowincjonalny", a każdy okręg był podzielony na bataliony, bataliony na kompanie, kompanie na plutony a plutony na drużyny. Uczyniono tak w celu zakonspirowania organizacji k/r i zapobieżenia wykryciu tychże (zob. t. 1 k.s. 75–78 i protokół posiedzenia sądowego).

Dla kierowania całą działalnością k/r „Związku Walki Zbrojnej" wybrano sztab podzielony na następujące oddziały:

1. Oddział intendentury, który kierował zabezpieczeniem materiałowym, [w] broń, pieniądze, organizacją lokali konspiracyjnych i sporządzaniem fikcyjnych dokumentów dla potrzeb organizacji k/r; istniała również finansowa komisja kontrolna wynajdująca pieniądze na potrzeby organizacji k/r i prowadząca kontrolę wydawania pieniędzy.

2. Oddział łączności, który przez specjalnych kurierów utrzymywał łączność z zagranicą i instalował podziemne radiostacje.

3. Oddział prasy i propagandy kierujący przygotowaniem i rozpowszechnianiem ulotek k/r wśród ludności.

4. Oddział wywiadu, który kierował ustalaniem obiektów i wyznaczaniem ich do [przeprowadzenia] dywersyjnych aktów terrorystycznych. Prócz tego istniał przy sztabie oddział adiutantury, utrzymujący łączność wśród kierownictwa organizacji k/r.

Ponadto wytyczono cele i zadania organizacji k/r, mianowicie poszerzanie szeregów o nacjonalistów i nawiązanie kontaktów z organizacjami k/r na całym terytorium Zachodniej Ukrainy i Białorusi, prowadzenie prac przygotowawczych do powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sowieckiej. Poza tym Żebrowski na tymże zebraniu k/r poinformował, iż na terytorium Zachodniej Ukrainy jest około 20 000 ludzi będących członkami organizacji k/r. Prócz tego ujawniono, że organizacja k/r opracowała plany działalności dywersyjnej. W tym celu miała zorganizować brygady dla zniszczenia linii kolejowej, którą wożono ropę naftową do Niemiec, a tym samym sprowokować konflikt pomiędzy ZSRS i Niemcami. Oprócz tego, dla przeprowadzenia w tym czasie powstania zbrojnego organizacja k/r posiadała wielkie zapasy broni.

W celu przygotowania powstania zbrojnego organizacja k/r wypuszczała ulotki k/r o charakterze powstańczym w specjalnych biuletynach, których wydano 22 w ilości od 50 do 200 egzemplarzy (tom 3 k.s. 11).

К/р організація для підготовки збройного повстання випускала к/р листівки повстанчеського характеру в спеціальних бюлетенях, яких випущено 22 таких бюлетеня в кількості от 50 до 200 екземплярів (том 3 а.с. 11).

Ця к/р організація керована із Франції, генералом Сікорським та Сосновським, – одержувала накази та інструкції збройного повстання проти Радянської Влади (а.с. том 1 а.с. 111 та прот. судзасідання).

Фінансування цієї к/р організації виходило безпосередньо із Франції і для боротьби з Радянською Владою було асігновано 8 з половиною мільйонів франків (див. приложеніе 1 а.с. 3).

Слідством доведено, що для покриття розходів к/р організації „Союз вооруженной борьбы" були цінності бувш. польського ломбарда у виді золота, серебра, платини, бріліантів та інше на суму вище 15 000 000 крб., які находилися зкритими в м. Львові в костьолі Доминіканов, які були обнаружені та із'яті слідчими органами (див. том 2 а.с. 199, приложеніе 2 а.с. 1–68 та протокол судового засідання). Ці цінності повинні були піти на закупку зброї у іноземних держав та утримання к/р організації.

Розроблений конкретний план збройного повстання цією к/р організацією був такий: коли буде інтервенція з'єднаних сил Англії, Франції, Румині та Турції то перед к/р організацією стояла задача піднять збройне повстання проти Радянської Влади на всій території Західної України, а також розроблені конкретні плани і інструкції по збройному повстанню м. Львова (див. том 1 а.с. 96. 98–100 та протокол судового засідання).

Таким чином контрреволюційна організація „Союз вооруженной борьбы" починаючи з грудня м-ця 1939 року і до момента арешта проводила активну боротьбу проти Радянської влади шляхом збройного повстання та диверсії за створення бувш. польської держави. Виходячи з цього судовим слідством також доведено кожному зокрема обвинуваченому такі злочини:

1. Дзекановському Карлу Теофіловичу, він-же Дзевонський Ольгард Теофілович, куркуль, бувший підполковник польської армії, в тому, що він був активним керівником і учасником к/р повстанческої організації „Союз вооруженной борьбы". Будучи заступником керівника цієї організації входив в її керівний склад та приймав активну участь в розробці планів по підготовці збройного повстання проти Радянської Влади. Цебто скоїв злочин, що його предбачено по ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

2. Котарському Владимиру-Владиславу Юзефевичу, бувшому підполковнику польської армії, в тому, що він являвся активним учасником к/р повстанчиської організації „Союз вооруженной борьбы". Будучи керівником „Східного округу" м. Львова, а пізніше керівником всієї к/р організації, приймав активну участь по підготовці збройного повстання і диверсійної роботи проти Радянської Влади. Цебто скоїв злочин, що його предбачено ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

Owa organizacja k/r, kierowana z Francji przez generała Sikorskiego i Sosnkowskiego, otrzymywała rozkazy i instrukcje [odnośnie] powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sowieckiej (tom 1 k.s. 111 i prot[okół] posiedzenia sądowego).

Finansowanie owej organizacji k/r odbywało się bezpośrednio z Francji i na walkę z Władzą Sowiecką wyasygnowano 8 i pół miliona franków (zob. załącznik 1 k.s. 3).

Podczas śledztwa udowodniono, że na pokrycie wydatków organizacji k/r „Związek Walki Zbrojnej" przeznaczone były kosztowności był[ego] polskiego lombardu w postaci złota, srebra, platyny, brylantów i innych o wartości ponad 15 000 000 *karbowańców*, ukryte w m. Lwowie w Kościele Dominikanów. Zostały one wykryte i skonfiskowane przez organy śledcze (zob. tom 2 k.s. 199, załącznik 2 k.s. 1–68 i protokół posiedzenia sądowego). Kosztowności te miały pójść na zakup broni od państw zagranicznych i utrzymanie organizacji k/r.

Opracowany przez tę organizację k/r konkretny plan powstania zbrojnego przewidywał, że gdy nastąpi interwencja połączonych sił Anglii, Francji, Rumunii i Turcji, wówczas organizacja k/r wznieci zbrojne powstanie przeciwko Władzy Sowieckiej na całym terytorium Zachodniej Ukrainy. Opracowano również konkretne plany i instrukcje w sprawie zbrojnego powstania w m. Lwowie (zob. tom 1 k.s. 96, 98–100 i protokół posiedzenia sądowego).

W ten sposób kontrrewolucyjna organizacja „Związek Walki Zbrojnej", poczynając od grudnia 1939 roku aż do chwili aresztowania [jej dowództwa], prowadziła aktywną walkę przeciwko Władzy Sowieckiej w drodze powstania zbrojnego i dywersji o ustanowienie był[ego] państwa polskiego. Na podstawie powyższego podczas śledztwa sądowego każdemu z oskarżonych udowodniono również następujące przestępstwa:

1. Dziekanowskiemu Karolowi s. Teofila *on-że* Dziewoński Olgierd s. Teofila, kułakowi, byłemu podpułkownikowi armii polskiej o to, że był aktywnym kierownikiem i członkiem k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej". Będąc zastępcą kierownika tej organizacji wchodził w skład jej dowództwa i aktywnie uczestniczył w opracowaniu planów przygotowania powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sowieckiej, to znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

2. Kotarskiemu Włodzimierzowi-Władysławowi s. Józefa, byłemu podpułkownikowi armii polskiej o to, że był aktywnym członkiem k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej". Będąc kierownikiem „okręgu wschodniego" m. Lwowa, a później kierownikiem całej organizacji k/r, aktywnie uczestniczył w przygotowaniu powstania zbrojnego i działalności dywersyjnej przeciwko Władzy Sowieckiej. To znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

3. Марценяку Петру Францевичу, бувшому майору польської армії, в тому, що він є активний учасник к/р повстанческої організації і входив в її керівний склад. Будучи керівником к/р повстанчиської організації „Провінціального округу" безпосередньо осуществляв підготовку збройного повстання та диверсійно-терористичних актів, крім того провадив широку вербовальну роботу, цебто скоїв злочин, що його передбачено ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

4. Свержбинському Антону Йосиповичу, бувшому подпоручику резерва б. польської армії, в тому, що він є активним учасником контреволюційної організації, входив в її керівний склад, керував відділом інтендантства к/р повстанческої організації „Союз вооруженной борьбы", де виготовлював фіктивні документи для учасників к/р організації, а також для переправки членів к/р організації нелегально за кордон, крім того провадив широку вербувальну роботу про розширення рядів к/р повстанческої організації, цебто скоїв злочин, що його предбачено ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

5. Кисіль Ян Яновичу, бувшому ксьонзу, в тому, що він з перших днів установлення Радянської Влади на Західній Україні, будучи антирадянськи настроєним проводив антирадянську діяльність по укривательству бувших офіцерів польскої армії, а з січня м-ця 1940 року до часу арешту його був активним учасником к/р повстанческої організації „Союз вооруженной борьбы". Входив в відділ інтенданства, приймав присяги при вербовці учасників організації, виготовляв фіктивні документи для членів к/р організації, для переходу їх нелегально через кордон, цебто скоїв злочин, що його предбачено ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

6. Левіцькому Антону Івановичу, бувшому майору польської армії, в тому, що він являвся одним із керівников к/р організації „Союз вооруженной борьбы", як шеф штаба. Розробляв схему структури організації та підготовку до збройного повстання проти Радянської Влади. Цебто скоїв злочин, що його передбачено по ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

7. Хржонстовському Зігмунду Яновичу, бувшому підпоручику польської армії, в тому що він являвся активним учасником к/р повстанчиської організації, був членом фінансово-контрольної комісії к/р організації „Союз вооруженной борьбы" і одночасно був заступником керівника к/р організації по „Східньому міському округу", який був керівником фінансового стану к/р організації, яка була в Західній Україні, цебто скоїв злочин, що його предбачено по ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

8. Богдановичу Адаму Станіславовичу, бувшому ксьонзу, в тому, що він являвся активним учасником к/р повстанческої організації „Союз вооруженной борьбы", приймав прибувших нелегально із-за кордону кур'єрів, які мали зв'язки з керівниками к/р повстанческої організації, вишукував грошові средства на к/р нужди цієї організації та особисто

3. Marciniakowi Piotrowi s. Franciszka, byłemu majorowi armii polskiej o to, że jest aktywnym członkiem k/r organizacji powstańczej i wchodził w skład jej dowództwa. Będąc kierownikiem k/r organizacji powstańczej „okręgu prowincjonalnego", bezpośrednio organizował przygotowanie [do] powstania zbrojnego i aktów dywersyjno-terrorystycznych, oprócz tego prowadził szeroką działalność werbunkową, to znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

4. Świerzbińskiemu Antoniemu s. Józefa, byłemu podporucznikowi rezerwy b[yłej] armii polskiej o to, że jest aktywnym członkiem organizacji kontrrewolucyjnej, wchodził w skład jej dowództwa, kierował oddziałem intendentury k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej", w którym sporządzał fikcyjne dokumenty dla członków organizacji k/r, jak również w celu nielegalnego przerzucania członków organizacji k/r przez granicę, a oprócz tego prowadził szeroką działalność werbunkową dla poszerzenia szeregów k/r organizacji powstańczej, to znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

5. Kisielowi Janowi s. Jana, byłemu księdzu o to, że od pierwszych dni ustanowienia Władzy Sowieckiej na Zachodniej Ukrainie, będąc nastawiony antysowiecko, prowadził działalność antysowiecką ukrywając byłych oficerów armii polskiej, a od stycznia 1940 roku do czasu aresztowania był aktywnym członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej". Należał do oddziału intendentury, odbierał przysięgę podczas werbunku członków organizacji, przygotowywał fikcyjne dokumenty dla członków organizacji k/r w celu nielegalnego przekraczania przez nich granicy, to znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

6. Lewickiemu Antoniemu s. Jana, byłemu majorowi armii polskiej o to, że był jednym z kierowników organizacji k/r „Związek Walki Zbrojnej" jako szef sztabu. Opracowywał schemat struktury organizacji i przygotowań do powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sowieckiej. To znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

7. Chrząstowskiemu Zygmuntowi s. Jana, byłemu podporucznikowi armii polskiej o to, że był aktywnym członkiem k/r organizacji powstańczej, członkiem komisji finansowo-kontrolnej k/r organizacji „Związek Walki Zbrojnej" i jednocześnie zastępcą kierownika organizacji k/r „wschodniego okręgu miejskiego" oraz kierownikiem działu finansowego organizacji k/r działającej na Zachodniej Ukrainie. To znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

8. Bogdanowiczowi Adamowi s. Stanisława, byłemu księdzu o to, że był aktywnym członkiem k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej", przyjmował kurierów przyjeżdżających nielegalnie zza granicy i posiadających kontakty z kierownictwem k/r organizacji powstańczej, wynajdywał środki finansowe na potrzeby k/r tej organizacji i osobiście udzielał wsparcia

оказував матеріальну піддержку к/р повстанческої організації, цебто скоїв злочин, що його предбачено по ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

9. Лучкевичу Зігмунду Володимировичу, бувшому поручику резерва бувшої польської армії в тому, що являвся активним учасником к/р повстанческої організації „Союз вооруженной борьбы", входив в керівний склад цієї організації та проводив вербувальну діяльність по втягненню нових членів в к/р повстанческу організацію, цебто скоїв злочин, що його предбачено по ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

10. Мироновичу Миколаю Карловичу, бувшому літератору в тому, що він був керівником та активним учасником к/р повстанческої організації „Союз вооруженной борьбы", будучи керівником штабу к/р організації складав та розпространяв антирадянські к/р листівки та літературу, в яких призивав польське населення про збройне повстання проти Радянської Влади, виконав 50 бюлетеней в тіражі 200 штук таких виконав бюлетеней 22. Цебто скоїв злочин, що його предбачено ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

11. Пинінському Андрію Львовичу, подофіцеру бувшої польської армії в тому, що він був одним із керівників к/р повстанческої організації „Союз вооруженной борьбы", в якій осуществляв зв'язок з кур'єрами, які нелегально прибували із-за закордону з планами збройного повстання проти Радянської Влади. Крім того був керівником роботи нелегальних радіостанцій, цебто скоїв злочин, що його предбачено ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

12. Копчинському Георгію Івановичу, бувшому підпоручику польської армії, в тому, що він являвся активним учасником та керівником к/р повстанческої організації „Союз вооруженной борьбы", по завданню якої установив зв'язок з контрреволюційною організацією м. Белостока, та зв'язував таку в єдину к/р організацію. Цебто скоїв злочин, що його передбачено ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

13. Беровському Антону Івановичу, він-же Пехінський Антон Іванович, бувшому капітану польської армії, в тому, що він являвся активним учасником та керівником к/р повстанческої організації „Союз вооруженной борьбы". Крім того він керував 4-мя районами к/р організації, які сам особисто організував та провів відповідну повстанческу роботу, а також організував та керував 20-ю містечковими к/р повстанческими організаціями, які розбив на відповідні п'ятьорки к/р групи і поставив перед ними питання збройного повстання проти Радянської Влади, цебто скоїв злочин, що його предбачено ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

14. Родовиту Адаму Андрійовичу, в тому, що він був активним учасником к/р повстанческої організації „Союз вооруженной борьбы", будучи особистим ад'ютантом керівника цієї організації, встановлював зв'язок останього з керівним складом центру к/р організації, зберігав при собі зброю, видану к/р повстанческою організацією та таку примінив

materialnego k/r organizacji powstańczej, to znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

9. Łuczkiewiczowi Zygmuntowi s. Włodzimierza, byłemu porucznikowi rezerwy byłej armii polskiej o to, że był aktywnym członkiem k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej", wchodził w skład dowództwa tej organizacji i prowadził działalność werbunkową w celu wciągnięcia do k/r organizacji powstańczej nowych członków, to znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

10. Mironowiczowi Mikołajowi s. Karola, byłemu literatowi o to, że był kierownikiem i aktywnym członkiem k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej", będąc kierownikiem sztabu organizacji k/r układał i rozpowszechniał antysowieckie ulotki k/r i literaturę, w których nawoływał ludność polską do zbrojnego powstania przeciwko Władzy Sowieckiej, wykonał 50 biuletynów o nakładzie 200 sztuk, biuletynów takich wykonał 22 [?]. To znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

11. Pinińskiemu Andrzejowi s. Leona, podoficerowi byłej armii polskiej o to, że był jednym z kierowników k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej", w której realizował kontakt z kurierami nielegalnie przybywającymi zza granicy z planami zbrojnego powstania przeciwko Władzy Sowieckiej. Oprócz tego kierował pracą nielegalnych radiostacji, to znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

12. Kopczyńskiemu Jerzemu s. Jana, byłemu podporucznikowi armii polskiej o to, że był aktywnym członkiem i kierownikiem k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej", na której zlecenie nawiązał kontakt z kontrrewolucyjną organizacją m. Białegostoku i połączył je w jedną organizację k/r. To znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

13. Berowskiemu Antoniemu s. Jana *on-że* Piechiński Antoni s. Jana, byłemu kapitanowi armii polskiej o to, że był aktywnym członkiem i kierownikiem k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej". Oprócz tego kierował 4 rejonami organizacji k/r, które osobiście zorganizował i przeprowadził odpowiednią powstańczą robotę; zorganizował także i kierował 20 miasteczkowymi k/r organizacjami powstańczymi, które podzielił na odpowiednie piątki – grupy k/r i postawił przed nimi cel – zbrojne powstanie przeciwko Władzy Sowieckiej. To znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

14. Rodowitowi Adamowi s. Andrzeja o to, że był aktywnym członkiem k/r organizacji powstańczej „Związek Walki Zbrojnej", będąc osobistym adiutantem kierownika tej organizacji utrzymywał łączność pomiędzy nim a dowództwem centrum k/r organizacji powstańczej, posiadał przy sobie broń wydaną mu przez k/r organizację powstańczą i użył jej podczas zatrzymania [b]zranił[b], stawiał zbrojny opór pracownikowi NKWD, to znaczy dopuścił się przestępstw przewidzianych art. art. 54-2 i 54-11 KK.

в час його затримання, б поранив б скоїв збройний опір робітникам НКВС, цебто скоїв злочин, що його передбачено ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

Беручи до уваги, що судовим слідством доведено повністю злочин до кожного, що цей злочин є занадто суспільно небезпечним, а також з'являються суспільно небезпечними і особи, що скоїли цей злочин. Всі підсудні вину визнали повністю. Керуючись ст.ст. 296, 297 КПК, Львівський обласний суд

Приговорив:

Всіх підсудних по цій справі визнати винними по ст.ст. 54-2 та 54-11 КК УРСР якто 1) Дзекановського Карла Теофіловича, він-же Дзевонський Ольгерд Теофілович, 2) Катарського Володимира-Владислава Юзефовича, 3) Марценяк Петра Францевича, 4) Свержбинського Антонія Йосиповича, 5) Киселя Ян Яновича, 6) Левицького Антона Івановича, 7) Хржонстовського Зігмунд Яновича, 8) Богдановича Адама Станіславовича, 9) Лучкевича Зігмунд Володимировича, 10) Мироновича Миколу Карловича, 11) Пенінського Андрія Львовича, 12) Кончинського Георгія Івановича, 13) Беровського Антона Івановича, він же Пехинський Антон Іванович, підвергнути всіх до вищої міри покарання — РОЗСТРІЛЯТИ, конфіскував на користь [держави] все майно, що належе особисто їм.

14) Родовита Адама Костянтиновича, за силою ст. 54-2 та 54-11 КК підвергнути його до тюремного ув'язнення на десять років з конфіскацією всього майна на користь держави з поразкою в правах за силою ст. 29 пп. а, б, в, КК на п'ять років після відбуття покарання та за силою ст.ст. 33 та 34 ч. 2 КК, вислати його за межі УРСР на п'ять років після відбуття покарання. Зарахувати йому попереднє ув'язнення з 4 квітня 1940 року по день суду.

Всім засудженим по цій справі запобіжні заходи залишити під вартою в тюрмі м. Львова.

Речові докази по справі (див. приложеніе № 2) конфіскувати та передати в прибуток держави. Цивільного позову по справі не заявлено.

Всім засудженим до вищої міри покарання роз'яснено право звернутися до Верховної Ради УРСР про помилування їх.

Вирок може бути оскаржено до Верховного Суду УРСР м. Київ в 5 днів після одержання копії вироку засудженими.

Голова суду (—) А. Юрко
Народні засідателі: 1 (—) Ершов
2 (—) Н. Плінер

Biorąc pod uwagę, że podczas śledztwa sądowego udowodniono w pełni przestępstwo każdemu, że przestępstwa te są społecznie bardzo niebezpieczne, zatem osoby, które się tych przestępstw dopuściły, są również niebezpieczne społecznie. Wszyscy oskarżeni przyznali się w pełni do winy. Kierując się art. art. 296, 297 KPK Lwowski Sąd Obwodowy

Orzekł:

Wszystkich oskarżonych w niniejszej sprawie uznać winnymi z art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS, a mianowicie 1) Dziekanowskiego Karola s. Teofila *on-że* Dziewoński Olgierd s. Teofila 2) Kotarskiego Włodzimierza—Władysława s. Józefa 3) Marciniaka Piotra s. Franciszka 4) Świerzbińskiego Antoniego s. Józefa 5) Kisiela Jana s. Jana 6) Lewickiego Antoniego s. Jana 7) Chrząstowskiego Zygmunta s. Jana 8) Bogdanowicza Adama s. Stanisława 9) Łuczkiewicza Zygmunta s. Włodzimierza 10) Mironowicza Mikołaja s. Karola 11) Pinińskiego Andrzeja s. Leona 12) Kopczyńskiego Jerzego s. Jana 13) Berowskiego Antoniego s. Jana *on-że* Piechiński Antoni s. Jana wszystkich skazać na najwyższy wymiar kary – ROZSTRZELAĆ, skonfiskować na rzecz [skarbu państwa] cały majątek należący do nich osobiście.

14) Rodowita Adama s. Konstantego [!] na mocy art. 54-2 i 54-11 KK skazać na karę więzienia – dziesięć lat z konfiskatą całego majątku na rzecz skarbu państwa, z utratą praw na mocy art. 29 p.p. a, b, w, KK na pięć lat po odbyciu kary i na mocy art. art. 33 i 34 cz. 2 KK wysłać go poza granice USRS na pięć lat po odbyciu kary. Zaliczyć mu wcześniejsze uwięzienie od 4 kwietnia 1940 roku do dnia sądu.

Wobec wszystkich skazanych w tej sprawie utrzymać poprzednie środki prewencyjne, pozostawić w areszcie w więzieniu m. Lwowa.

Dowody rzeczowe w sprawie (zob. załącznik Nr 2) skonfiskować i przekazać na rzecz skarbu państwa.

Powództwa cywilnego w sprawie nie wniesiono.

Wszystkim skazanym na najwyższy wymiar kary wyjaśniono prawo zwrócenia się do Rady Najwyższej USRS o ułaskawienie.

Wyrok może być zaskarżony do Sądu Najwyższego USRS m. Kijów w ciągu 5 dni od otrzymania przez skazanych kopii wyroku.

Przewodniczący sądu (—) A. Jurko
Ławnicy ludowi: 1 (—) Jerszow
2 (—) N. Pliner

ВЫПИСКА ИЗ ПРОТОКОЛА № 8/94-сс
ЗАСЕДАНИЯ ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СОЮЗА ССР
от 15 февраля 1941 года

СЛУШАЛИ: Ходатайство о помиловании.

ДЗЕКАНОВСКОГО Карла Теофиловича, он же ДЗЕВОНСКИЙ Ольгард Теофилович, КОТАРСКОГО Владимира-Владислава Юзефовича, МАРЦЕНЯК Петра Францевича, СВЕРЖБИНСКОГО Антона Иосифовича, КИСЕЛЬ Яна Яновича, ЛЕВИЦКОГО Антона Ивановича, ХРЖОНСТОВСКОГО Зигмунда Яновича, БОГДАНОВИЧ Адама Станиславовича, ЛУЧКЕВИЧ Зигмунда Владимировича, МИРОНОВИЧ Николая Карловича, ПЕНИНСКОГО Андрея Львовича, КОПЧИНСКОГО Георгия Ивановича и БЕРОВСКОГО Антона Ивановича, он же Пехинский Антон Иванович, осужденных 20 ноября 1940 г. приговором Львовского Облсуда к высшей мере наказания по ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР, с конфискацией их имущества.

ПОСТАНОВИЛИ: Оставить в силе приговор о применении высшей меры наказания к Дзекановскому К.Т., Котарскому Владимиру-Владиславу Юзефовичу, Марценяк П.Ф., Свержбинскому А.И., Кисель Я.Я., Левицкому А.И., Хржонстовскому З.Я., Богданович А.С., Лучкевич З.В., Миронович Н.К., Пенинскому А.Л., Копчинскому Г.И. и Беровскому А.И.

Выписка верна:

Председатель Верховного Суда Союза С.С.Р.: (—) (И. Голяков)

аи/2 экз.
17.II.-41 г.

с

WYCIĄG Z PROTOKOŁU Nr 8/94-ss
POSIEDZENIA PREZYDIUM RADY NAJWYŻSZEJ ZWIĄZKU SRS
z 15 lutego 1941 roku.

ROZPATRZONO: Prośbę o ułaskawienie:

DZIEKANOWSKIEGO Karola s. Teofila *on-że* Dziewoński Olgierd s. Teofila, KOTARSKIEGO Włodzimierza-Władysława s. Józefa, MARCINIAKA Piotra s. Franciszka, ŚWIERZBIŃSKIEGO Antoniego s. Józefa, KISIELA Jana s. Jana, LEWICKIEGO Antoniego s. Jana, CHRZĄSTOWSKIEGO Zygmunta s. Jana, BOGDANOWICZA Adama s. Stanisława, ŁUCZKIEWICZA Zygmunta s. Włodzimierza, MIRONOWICZA Mikołaja s. Karola, PINIŃSKIEGO Andrzeja s. Leona, KOPCZYŃSKIEGO Jerzego s. Jana, BEROWSKIEGO Antoniego s. Jana *on-że* Piechiński Antoni s. Jana, skazanych 20 listopada 1940 r. wyrokiem Lwowskiego *Obłsudu* na najwyższy wymiar kary z art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS z konfiskatą ich majątku.

POSTANOWIONO: Utrzymać w mocy wyrok o zastosowaniu najwyższego wymiaru kary wobec Dziekanowskiego K.T., Kotarskiego Włodzimierza-Władysława s. Józefa, Marciniaka P.F., Świerzbińskiego A.J., Kisiela J.J., Lewickiego A.J., Chrząstowskiego Z.J., Bogdanowicza K.S. , Łuczkiewicza Z.W., Mironowicza N.K., Pinińskiego A.L., Kopczyńskiego G.J. i Berowskiego A.J.

Za zgodność wyciągu:

Przewodniczący Sądu Najwyższego Związku SRS: (—) (I. Golakow)

ai/2 egz.
17.II-41 r.

*-У.С.С.Р.
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
УПРАВЛЕНИЕ НКВД
ПО ЛЬВОВСКОЙ ОБЛАСТИ-*

Отдел 1 Спецотдел
„10" июня 1941 г.
№ 16/25001664/7

Адрес: г. Львов, телефон коммутатор НКВД

Сов. секретно

НАЧАЛЬНИКУ II ОТДЕЛЕНИЯ
1 СПЕЦ ОТДЕЛА
НКВД СССР

Тов. СОСНИНУ
гор. Москва

КРАТКОЕ СОДЕРЖАНИЕ:

На №-9/26-912592 от 2.6.41 г.

Сообщаем, что:

1. *ДЗЕКАНОВСКИЙ Карл Теофилович, он же ДЗЕВОНСКИЙ Ольгард Теофилович, 1883 г. рожд., а также
2. КОТАРСКИЙ Владимир-Владиславов Юзефович, 1896 г. рожд.
3. МАРЦЕНЯК Петр Францевич, 1897 г. рожд.
4. СВЕРЖБИНСКИЙ Антон Иосифович, 1900 г. рожд.
5. КИСЕЛЬ Ян Янович, 1911 года рождения
6. ЛЕВИЦКИЙ Антон Иванович, 1894 г. рождения
7. ХРЖОНСТОВСКИЙ Зигмунд Янович, 1889 г. рождения
8. БОГДАНОВИЧ Адам Станиславович, 1898 г. рожд.
9. ЛУЧКЕВИЧ Зигмунд Владимирович, 1902 г. рожд.
10. МИРОНОВИЧ Николай Карлович, 1878 г. рожд.
11. ПЕНИНСКИЙ Андрей Львович, 1909 г. рожд.
12. КОПЧИНСКИЙ Георгий Иванович, 1910 г. рожд.
13. БЕРОВСКИЙ-ПЕХИНСЬКИЙ Антон Иванович, 1905 г. рожд.-*

Осужденные Львовским Облсудом от 19–20.11.1940 г., Утвержденным Верховным Судом СССР от 17.2.1941 г.

В отношении вышеперечисленных к высшей мере наказания РАССТРЕЛУ, приговор приведен в исполнение 24.2.41 г. Акт о приведении приговора в исполнение находится в личных тюремных делах в Архиве 1 Спецотдела УНКВД по Львовской области.

Врид НАЧАЛЬНИКА 1 СПЕЦОТДЕЛА УНКВД по ЛО
СТ. ЛЕЙТЕНАНТ (—) (ШУЛЯТЬЕВ)
ОПЕРУПОЛНОМОЧЕННЫЙ 1 СПЕЦОТДЕЛА
(—) (ВЕТЧИНКИН)

є

[h]U.S.R.S.
LUDOWY KOMISARIAT
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZARZĄD NKWD
OBWODU LWOWSKIEGO[h]
Oddział 1 Oddział Specjalny
„10" czerwca 1941 r.
Nr 16/25001664/7
Adres: m. Lwów, telefon centrala NKWD

Ściśle Tajne

DO NACZELNIKA II WYDZIAŁU
1 ODDZIAŁU SPECJALNEGO
NKWD ZSRS
Tow. SOSNINA
mias[to] Moskwa

STRESZCZENIE:

Na Nr-9/26-912592 z 2.6.41 r.

Informujemy, że:

1. [c]DZIEKANOWSKI Karol s. Teofila *on-że*
   DZIEWOŃSKI Olgierd s. Teofila ur. w 1883 r., a także
2. KOTARSKI Włodzimierz-Władysław s. Józefa ur. w 1896 r.
3. MARCINIAK Piotr s. Franciszka ur. w 1897 r.
4. ŚWIERZBIŃSKI Antoni s. Józefa ur. w 1900 r.
5. KISIEL Jan s. Jana ur. w 1911 r.
6. LEWICKI Antoni s. Jana ur. w 1894 r.
7. CHRZĄSTOWSKI Zygmunt s. Jana ur. w 1889 r.
8. BOGDANOWICZ Adam s. Stanisława ur. w 1898 r.
9. ŁUCZKIEWICZ Zygmunt s. Włodzimierza ur. w 1902 r.
10. MIRONOWICZ Mikołaj s. Karola ur. w 1878 r.
11. PINIŃSKI Andrzej s. Leona ur. w 1909 r.
12. KOPCZYŃSKI Jerzy s. Jana ur. w 1910 r.
13. BEROWSKI-PIECHIŃSKI Antoni s. Jana ur. w 1905 r.[c]

Skazani przez Lwowski Sąd Obw[odowy] 19–20.11.1940 r. [wyrokiem] zatwierdzonym przez Sąd Najwyższy ZSRS w dniu 17.2.1941 r.

W stosunku do wyżej wymienionych [skazanych] na najwyższy wymiar kary ROZSTRZELANIE, wyrok został wykonany 24.2.41 r. Akt o wykonaniu wyroku znajduje się w więziennych aktach osobowych w Archiwum 1 Oddziału Specjalnego UNKWD obwodu lwowskiego.

P.o. NACZELNIKA 1 ODDZIAŁU SPECJALNEGO UNKWD LO
ST. LEJTENANT (—) (SZULATJEW)
OFICER OPERACYJNY 1 ODDZIAŁU SPECJALNEGO
(—) (WIETCZINKIN)

g

Примітки

а-а Підкреслено від руки або на друкарській машинці.

б-б Перекреслено від руки або на друкарській машинці.

в-в Відзначено вертикальною рискою на полях.

г-г Вписано від руки.

д-д Виправлено СРСР на: УРСР.

ж-ж В оригіналі текст заголовка українською і російською мовами.

е Кругла гербова печатка СРСР з написом: Верховний Суд Союзу Р.С.Р.

є Прямокутна нерозбірлива печатка про надходження з написами від руки: 313916 16/VI 41.

[1] Правильно Дзєкановський Кароль Ян, нар. 24.6.1884 в Соколовицях, відставний підполковник піхоти. В 1903–1906 юнкер у царській армії. Член Союзу активної боротьби (1906–1911), потім інструктор Стрілецького союзу. Легіонер. У СЗБ-1 2-й заступник коменданта Регіону № 3 – Львів. Використовував багато псевдонімів між іншим „Ольгерд Дзєвонський", „Чаровін", „Корвін", „Кароль", „Надольський". (G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*).

[2] Котарський Владислав Юзеф, нар. 29.9.1895 в Олешицях, підполковник кавалерії. З 1914 в австрійській армії, після звільнення з російського полону – в німецькій армії. У ВП з 1918. Викладач у Центрі підготовки кавалерії та Центрі підготовки піхоти, заступник командира 19 п. ул. У вересневій кампанії 1939 у складі полку, до якого був приписаний, останнім часом у групі кавалерії ген. Андерса. З 12.1939 комендант Округу Львів-Схід СЗБ-1, псевдо „Друг", а з 2.1940 одночасно виконував обов'язки заступника коменданта Львівського регіону. У 4.1940 коротко – після полк. Жебровського – комендант Регіону № 3 – Львів. (G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*).

Розшукуючи сліди підполковника В. Котарського, його дочка Ельжбета Котарська знайшла у ДА СБУ (Львів) карно-слідчу справу (№ П-30031) про Командування Регіону № 3 СЗБ-1. Наслідком цієї репортерсько-сентиментальної подорожі стала книжка *Proces czternastu*, Warszawa 1998.

[3] Марціняк Піотр, нар. 25.4.1897 в Косцяні, майор піхоти. З 1912 як чотовий скаутської дружини в Косцяні бере участь у національно-визвольній роботі. В 1916 призваний до німецької армії. Як командир Скаутського запасу брав участь у Великопольському повстанні. У ВП з 1919. У вересневій кампанії 1939 командир I батальйону 81 пп. В СЗБ-1 начальник Організаційно-оперативного відділу у справах провінції в Командуванні Регіону № 3 – Львів, псевдо „Еміль". (G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*. ЦВА, Ап. 9105).

[4] Свежбінський Антоні, нар. 6.4.1900 у Самгородку біля Сквіри (Київська губернія), підпоручник піхоти, 60 пп. Член ПОВ у Білій Церкві, з 1919 доброволець у ВП, учасник польсько-більшовицької війни. Бухгалтер у казенній палаті у Лодзі, потім начальник Фінвідділу у Львові. У СЗБ-1 начальник Відділу інтендантства Командування Регіону № 3 – Львів, псевдо „Ліс", „Антоні". ЦВА, Ап. 12217.

[5] Кісель Ян, нар. 1911 у Залесі Меховського повіту, ксьондз. В 1939 закінчив Духовну семінарію у Кракові, капелан Загальної державної лікарні на вулиці Гловінського, 7, у Львові. У СЗБ-1 у складі Відділу інтендантства Командування Регіону № 3 – Львів, псевдо „Кльон".

Przypisy

[a-a] podkreślono odręcznie lub maszynowo

[b-b] skreślono odręcznie lub maszynowo

[c-c] fragment zaznaczony odręcznie pionową kreską na marginesie

[d-d] wpisano odręcznie

[e-e] poprawiono: ZSRS na: USRS

[h-h] w oryginale tekst nagłówka w językach ukraińskim i rosyjskim

[f] pieczęć okrągła z godłem ZSRS w środku i napisem w otoku: Sąd Najwyższy Związku S.R.S.

[g] prostokątna nieczytelna pieczątka wpływu z napisami odręcznymi: 313916, 16/VI 41

[1] Właściwie Dziekanowski Karol Jan ur. 24.6.1884 w Sokołowicach, ppłk piech. st. sp. W l. 1903–1906 junkier w armii carskiej. Członek Związku Walki Czynnej (1906–1911), a następnie instruktor Związku Strzeleckiego. Legionista. W ZWZ-1 II zastępca komendanta Obszaru Nr 3 – Lwów. Używał wielu pseudonimów m.in. „Olgierd Dziewoński", „Czarowin", „Karol", „Korwin", „Nadolski". G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*.

[2] Kotarski Władysław Józef ur. 29.9.1895 w Oleszycach, ppłk kaw. Od 1914 w armii austriackiej, po uwolnieniu z niewoli rosyjskiej w armii niemieckiej. W WP od 1918. Wykładowca w Centrum Wyszkolenia Kawalerii oraz w Centrum Wyszkolenia Piechoty, zastępca dowódcy 19 p.uł. W kampanii wrześniowej 1939 w składzie macierzystego pułku, ostatnio w grupie kawalerii gen. Andersa. Od 12.1939 komendant Okręgu Lwów-Wschód ZWZ-1, ps. „Druh", a od 2.1940 równocześnie pełnił funkcję zcy komendanta obszaru lwowskiego. Krótko – w 4.1940 – po płk. Żebrowskim komendant Obszaru Nr 3 – Lwów. G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*.

Poszukując śladów ppłk. W. Kotarskiego, jego córka Elżbieta Kotarska dotarła we Lwowie w archiwum SBU do akt karno-śledczych (sygn. P-30031) dotyczących sprawy Komendy Obszaru Nr 3 ZWZ-1. Efektem tej reportersko-sentymentalnej podróży stała się książka *Proces czternastu* (Warszawa 1998).

[3] Marciniak Piotr ur. 25.4.1897 w Kościanie, mjr piech. Od 1912 bierze czynny udział w pracy niepodległościowej jako plutonowy skautowej drużyny w Kościanie. W 1916 powołany do armii niemieckiej. Jako dowódca Rezerwy Skautowej walczył w Powstaniu Wielkopolskim. W WP od 1919. W kampanii wrześniowej 1939 dowódca I baonu 81 pp. W ZWZ-1 szef Wydziału Organizacyjno-Operacyjnego ds. prowincji w Komendzie Obszaru Nr 3 – Lwów, ps. „Emil". G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*. CAW, Ap. 9105.

[4] Świerzbiński Antoni ur. 6.4.1900 w Samhorodku k. Skwira (gub. kijowska), ppor. piech. rez., 60 pp. Członek POW w Białej Cerkwi, a od 1919 ochotnik w WP, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej. Buchalter w łódzkiej Izbie Skarbowej, następnie naczelnik w Urzędzie Skarbowym we Lwowie. W ZWZ-1 szef Wydziału Intendentury Komendy Obszaru Nr 3 – Lwów, ps. „Lis", „Antoni". CAW, Ap. 12217.

[5] Kisiel Jan ur. 1911 w Zalesiu w pow. miechowskim, ksiądz. W 1939 ukończył Seminarium Duchowne w Krakowie, kapelan Powszechnego Państwowego Szpitala przy ul. Głowińskiego 7 we Lwowie. W ZWZ-1 w składzie Wydziału Intendentury Komendy Obszaru Nr 3 – Lwów, ps. „Klon".

[6] Analiza dostępnych dokumentów pozwala przyjąć, że jest to Antoni Roman Wojciech Lewicki s. Tadeusza (w dokumentach wojskowych używał imienia Roman lub Roman Antoni) ur. 1.5.1899 we Lwowie, mjr art. W pracy niepodległościowej od 1911 – drużyny skautowe. W 1914 w Legionie Wschodnim, potem w Legionach Polskich. Po kryzysie przysięgowym w armii austriackiej. Brał udział

[6] Аналіз доступних документів дозволяє вважати, що це Антоні Роман Войцех Левіцький, син Тадеуша (у військових документах вживав імена Роман або Роман Антоні), нар. 1.5.1899 у Львові, майор артилерії. У національно-визвольній роботі з 1911, у скаутських дружинах. В 1914 у Східному легіоні, потім у Польських легіонах. Після присягової кризи, в австрійській армії. Брав участь у обороні Львова 1918, пізніше у польсько-більшовицькій війні. Викладач у Школі артилерії. Брав участь у вересневій кампанії 1939 в обороні Львова. У СЗБ-1 начальник штабу Командування Регіону № 3 – Львів, псевдо „Руг". (G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*).

[7] Хшонстовський – Пломеньчик Зигмунт Геронім, нар. 15.9.1890 в Сандомирі, поміщик, інж. землероб і геолог, поручник кавалерії запасу. В СЗБ-1 у контрольно-фінансовій комісії Відділу інтендантства Командування Регіону № 3 – Львів, паралельно заступник коменданта Округу Львів-Схід, псевдо „Пломеньчик". (Поширена біографія див.: K. Jasiewicz *Lista strat ziemiaństwa polskiego 1939–1956*, Warszawa 1995).

[8] Богданович Адам, нар. 1898 в Долинянах Городоцького повіту, ксьондз, канонік вірменсько-католицького капітулу у Львові. З 1915 у II-й Бригаді Польських Легіонів. Закінчив Духовну семінарію у Львові. Крім пастирських обов'язків, які виконував у львівській єпархії, був керівником Релігійної бібліотеки у Варшаві і редактором часопису „Грегоріана". В СЗБ-1 у контрольно-фінансовій комісії Відділу інтендантства Командування Регіону № 3 – Львів, псевдо „Пес". (J. Węgierski *Lwów...*, с. 359).

[9] Лучкевич Зигмунт, нар. 23.2.1902 у Львові, інж. лісник, підпоручник саперів запасу. З 1.11.1918 у обороні Львова, потім в екіпажі бронепоїзду „Ліс Куля" на фронті в Малопольщі, а потім у Верхній Сілезії і на литовсько-білоруському фронті. Діяч Національної партії. У вересневій кампанії 1939 в обороні Варшави, взятий у полон, втік. В СЗБ-1 член цивільного Суспільно-політичного відділу (Політичної ради) Командування Регіону № 3 – Львів. (ЦВА, Ап. 520; J. Węgierski *Lwów...*, с. 371).

[10] Не вдалося встановити ніяких додаткових даних, крім поданих під час слідства.

[11] Пінінський Анджей, нар. 1909 у П'ятигорах Горохівського повіту, поміщик, підхорунжий кавалерії запасу, випускник Юридичного факультету УЯК у Львові. В СЗБ-1 радіотелеграфіст, офіцер зв'язку з закордоном, псевдо „Яцек". (J. Węgierski *Lwów...*, с. 343).

[12] Копчинський Єжи, нар. 17.6.1910 у Катеринославі, поручник піхоти. Дев'ятирічним хлопцем прийнятий 5.11.1919 до запасного батальйону Гродненського пп., в якому служив до 30.10.1920. У вересневій кампанії 1939 командир 4 роти, а згодом командир II батальйону 81 пп. Зв'язковий Командування Регіону № 3 – Львів СЗБ-1 до Білостоку, псевдо „Довєд"(?). (ЦВА, пропозиція на нагородження № 23970; T. Krzyska-Karski *Straty Korpusu Oficerskiego 1939–1945*, Londyn 1996).

[13] Беровський Антоні, нар. 3.6.1905 в Піньчові, капітан піхоти. У вересневій кампанії 1939 – командир роти 97 пп. Поранений у Янівських лісах, перебував у шпиталі у Львові. В СЗБ-1 заступник начальника Організаційно-оперативного відділу з питань провінції в Командуванні Регіону № 3 – Львів, псевдо „Віт", „Берек". (G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*).

[14] Родовіт Адам, нар. 1923 у Заклікові Люблінського воєводства. В 1939 закінчив середню торговельну школу в Томашові-Мазовецькому, скаут. Після невдалої спроби переходу до Угорщини з 11.1939 у Львові. В СЗБ-1 зв'язківець Командування Регіону № 3 – Львів, псевдо „Адам".

[15] Національна партія (СН) створена в 1928 з метою консолідації діяльності попередніх угруповань, національно-демократичного характеру, які об'єднували, головним чином, інтелігенцію і поміщиків, які національний інтерес вважали за найвищу міру політичних цінностей. Р. Дмовського, незважаючи на відхід від активного політичного життя, вважали за дійсного керівника СН. За основу національного життя СН вважала віру, цивілізацію і де-

w obronie Lwowa 1918, potem w wojnie polsko-bolszewickiej. Wykładowca w Szkole Strzelania Artylerii. W kampanii wrześniowej 1939 – obrona Lwowa. W ZWZ-1 szef sztabu Komendy Obszaru Nr 3 – Lwów, ps. „Róg". G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*.

[7] Chrząstowski h. Płomieńczyk Zygmunt Hieronim ur. 15.9.1890 w Sandomierzu, ziemianin, inż. rolnik i geolog, por. kaw. rez. W ZWZ-1 w komisji kontrolno-finansowej Wydziału Intendentury Komendy Obszaru Nr 3 – Lwów, równolegle zastępca komendanta Okręgu Lwów-Wschód, ps. „Płomieńczyk". Obszerny biogram – K. Jasiewicz *Lista strat ziemiaństwa polskiego 1939–1956*, Warszawa 1995.

[8] Bogdanowicz Adam ur. 1898 w Dolinianach w pow. gródeckim, ksiądz, kanonik kapituły ormiańsko-katolickiej we Lwowie. Od 1915 w II Brygadzie Legionów Polskich. Ukończył Seminarium Duchowne we Lwowie. Oprócz funkcji duszpasterskich pełnionych w diecezji lwowskiej był kierownikiem Biblioteki Religijnej w Warszawie i redaktorem czasopisma „Gregoriana". W ZWZ-1 w komisji kontrolno-finansowej Wydziału Intendentury Komendy Obszaru Nr 3 – Lwów, ps. „Pies". J. Węgierski *Lwów...*, s. 359.

[9] Łuczkiewicz Zygmunt ur. 23.2.1902 we Lwowie, inż. leśnik, ppor. sap. rez. Od 1.11.1918 w walkach o Lwów, potem w załodze pociągu pancernego „Lis Kula" na froncie w Małopolsce, a następnie na Górnym Śląsku i froncie litewsko-białoruskim. Działacz Stronnictwa Narodowego. W kampanii wrześniowej 1939 w obronie Warszawy, wzięty do niewoli, zbiegł. W ZWZ-1 członek cywilnego Wydziału Społeczno-Politycznego (inaczej: Rady Politycznej) Komendy Obszaru Nr 3 – Lwów. CAW, Ap. 520; J. Węgierski *Lwów...*, s. 371.

[10] Nie udało ustalić się żadnych dodatkowych informacji wykraczających poza podane w śledztwie.

[11] Piniński Andrzej ur. 1909 w Piatyhorach w pow. horochowskim, ziemianin, pchor. kaw. rez., absolwent Wydziału Prawa UJK we Lwowie. W ZWZ-1 radiotelegrafista, oficer łączności z zagranicą, ps. „Jacek". J. Węgierski *Lwów...*, s. 343.

[12] Kopczyński Jerzy ur. 17.6.1910 w Jekatierinosławiu, por. piech. Jako dziewięcioletni chłopiec został 5.11.1919 przyjęty do baonu zapasowego Grodzieńskiego pp, w którym służył do 30.10.1920. W kampanii wrześniowej 1939 dca 4 komp., a ostatnio dca II baonu 81 pp. Łącznik Komendy Obszaru Nr 3 – Lwów ZWZ-1 do Białegostoku, ps. „Dowiedʼ (?). CAW, wniosek 23970; T. Kryska-Karski *Straty Korpusu Oficerskiego 1939–1945*, Londyn 1996.

[13] Berowski Antoni ur. 3.6.1905 w Pińczowie, kpt. piech. W kampanii wrześniowej 1939 dowódca kompanii 97 pp. Ranny w Lasach Janowskich, następnie w szpitalu we Lwowie. W ZWZ-1 zca szefa Wydziału Organizacyjno-Operacyjnego ds. prowincji w Komendzie Obszaru Nr 3 – Lwów, ps. „Wit", „Berek". G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*.

[14] Rodowit Adam ur. 1923 w Zaklikowie w woj. lubelskim. W 1939 ukończył średnią szkołę handlową w Tomaszowie Maz., harcerz. Po nieudanej próbie przejścia na Węgry od 11.1939 we Lwowie. W ZWZ-1 łącznik Komendy Obszaru Nr 3 – Lwów, ps. „Adam".

[15] Stronnictwo Narodowe (SN) partia polityczna utworzona w 1928 w celu skonsolidowania działalności dotychczasowych ugrupowań wywodzących się z nurtu narodowo-demokratycznego grupującego głównie inteligencję i ziemiaństwo, stawiających interes narodowy jako najwyższą miarę wartości politycznych. Jego twórca R. Dmowski, mimo wycofania się z czynnego życia politycznego, był uważany za rzeczywistego przywódcę SN. Za podstawę życia narodowego SN uważało wiarę, cywilizację i państwowość. Programowo zakładało konieczność przemian ustrojowych Polski poprzez związek z Kościołem katolickim oraz walkę ekonomiczną z mniejszościami narodowymi, a w szczególności z Żydami. W 1939 było najsilniejszą partią w Polsce liczącą ponad 200 tys. członków. W okresie II wojny światowej SN wchodziło w skład struktur władz na wychodźstwie oraz państwa podziemnego.

[16] Szczyrek Jan, działacz polityczny i związkowy, członek PPS. W 1936 wykluczony z partii za współpracę z komunistami. Z zachowanych dokumentów wynika, że Jan Szczyrek został are-

ржавність. Програма СН передбачала необхідність перемін устрою Польщі через зв'язок з католицьким костелом та економічну боротьбу з національними меншинами, особливо з євреями. В 1939 СН був найсильнішою партією в Польщі, налічував понад 200 тис. членів. У період II світової війни входив до складу структур влади на еміграції та підпільної держави.

[16] Щирек Ян, політичний і профспілковий діяч, член ППС. В 1936 виключений з партії за співпрацю з комуністами. З документів, які збереглися, випливає, що Ян Щирек був заарештований 1.3.1940 УНКВД Львівської обл. і за дорученням Берії 2.9.1940 ізольований від інших заарештованих і висланий спеціальним конвоєм в розпорядження II Відділу НКВД СРСР з метою продовження слідства. Карно-слідчу справу № 18138, яка містить 43 сторінки та пакет кореспонденції й документів, І Спеціальний відділ УНКВД Львівської обл. передав цього ж дня до Москви. Засуджений на заслання, після амністії виїхав з СРСР. Діяв у Закордонному комітеті ППС. В 1942–1945 роках член Народної Ради РП. З 1945 діяч ППС в Польщі. Помер у 1947. ДА СБУ, П-30031 (ЦА МВСіА,У/І/5/Ф). Пор. також J. Węgierski *Lwów*..., c. 69–71.

[17] ПОВ – Польська військова організація – таємна організація утворена в серпні 1914 у Варшаві членами Стрілецького союзу та Польських стрілецьких дружин на підтримку Ю. Пілсудського, якого визнано ідейним керівником ПОВ. Комендантом ПОВ був Е. Ридз-Сміглий. Вона пропагувала гасла боротьби за самостійність та підготовки до збройної боротьби. Спрямована спочатку лише проти Росії, діяла через окружні командування у Варшаві, Любліні, Радомі і Седльцах та у Петербурзі, Києві і Вільнюсі. В 1917 налічувала біля 15 тис. членів, але в 1918 після підсилення діяльності проти усіх загарбників, збільшила свої ряди до 50 тис. Після утворення польської держави ПОВ ліквідовано і близько половину її членів включено до ВП. Довше вона діяла на Східних окраїнах Польщі, включаючися в боротьбу за Львів і самозахист в Україні, Білорусі і Литві. В 2.1919 утворено ПОВ Верхньої Сілезії, яка стала головною польською збройною силою в сілезьких повстаннях 1919–1921. Слід однак відзначити, що польська військова розвідка (Сектор „Схід" Відділення II Генштабу) більшість своїх розвідувальних сіток створювала спираючись на експозитури ПОВ. Характерно, що оперативний наказ № 42 народного комісара внутрішніх справ СРСР М.Єжова від 11.8.1937 та додана до нього інструкція, яка започаткувала репресії проти поляків, а також ліквідацію КПП, характеризує ПОВ як провідну силу, що пронизує всі польські осередки в СРСР, а серед них – вищі органи радянської влади. (Ю. Шаповал, В. Пристайко, В. Золотарьов *ЧК – ГПУ – НКВД в Україні: особи, факти, документи*, Київ 1997, с. 347–377. Пор. також A. Pepłoński *Wywiad polski na ZSRR 1921–1939*, Warszawa 1996).

[18] Можливо, що це Стемлер Францішек Людвік, нар 17.8.1905, підпоручник артилерії запасу, учасник вересневої кампанії 1939 (98 дивізіон важкої артилерії). Говориться про нього як про командира організації в Білостоку; заарештований 20/21.2.1940.

[19] Русіняк Кароль Зенон, заарештований в Білостоку 28.2.1940, в'язень тюрми в Мінську. Копія протоколу допиту від 1.4.1940 в Мінську знаходиться серед документів справи. Зв'язківець з Білостоку до Львова.

[20] В карно-слідчих документах не збереглися згадані додатки і особисті документи.

[21] Ценський Влодзімеж, нар. 1897, ксьондз, декан (полк.). У 1939–1940 парох парафії св. Марії-Магдалини у Львові, керівник Відділу соціального забезпечення і начальник пастирства Командування Регіону № 3 – Львів СЗБ-1, псевдо „Пом'ян". Заарештований 17.4.1940, спочатку в'язень тюрми на Замарстинові, потім у Москві (на Луб'янці, в Лефортові і Бутирках). Засуджений на смерть, але у зв'язку з амністією звільнений, пізніше в АП в СРСР і 2 Польському корпусі як начальник католицького пастирства. Залишився на еміграції. Помер 20.1.1983 у Франції. (J. Węgierski *Lwów*..., c. 361).

[22] Зайончковський Здіслав Александер, нар. 20.3.1894 у Кракові, полк. піхоти. Член Польських стрілецьких дружин. Легіонер. Після присягової кризи включений до австрійської

sztowany 1.3.1940 przez UNKWD obw. lwowskiego i na polecenie Berii 2.9.1940 wysłany w specjalnym konwoju, izolowany od innych aresztowanych, do dyspozycji II Oddziału NKWD ZSRS w celu dalszego prowadzenia śledztwa. Sprawę karno-śledczą nr 18138 zawierającą 43 strony oraz paczkę korespondencji i dokumentów I Oddział Specjalny UNKWD obw. lwowskiego przekazał tego samego dnia do Moskwy. Skazany na zesłanie, po amnestii wyjechał z ZSRS. Działał w Komitecie Zagranicznym PPS. W l. 1942–1945 członek Rady Narodowej RP. Od 1945 działacz PPS w kraju. Zmarł w 1947. PA SBU, sygn. P-30031 (CA MSWiA, sygn. U I/5/F). Por. także J. Węgierski *Lwów...*, s. 69–71.

[17] POW – Polska Organizacja Wojskowa – tajna organizacja wojskowa utworzona w sierpniu 1914 w Warszawie przez członków Związku Strzeleckiego oraz Polskich Drużyn Strzeleckich jako wyraz poparcia dla J. Piłsudskiego, którego uznano za ideowego wodza POW. Komendantem POW był E. Rydz-Śmigły. Propagowała ona hasła walki o niepodległość oraz szkolenie do walki zbrojnej. Skierowana początkowo wyłącznie przeciwko Rosji, działała przez komendy okręgowe w Warszawie, Lublinie, Radomiu i Siedlcach oraz w Petersburgu, Kijowie i Wilnie. W 1917 liczyła ok. 15 tys. członków, ale w 1918 nasiliwszy działalność przeciwko wszystkim zaborcom, powiększyła swe szeregi do 50 tys. Po powstaniu państwa polskiego POW rozwiązano i blisko połowę jej członków wcielono do WP. Dłużej działała na Kresach Wschodnich włączając się w walki o Lwów i samoobronę na Ukrainie, Białorusi i Litwie. W 2.1919 utworzono POW Górnego Śląska, która stała się główną polską siłą zbrojną w powstaniach śląskich 1919–1921. Trzeba jednak zaznaczyć, że polski wywiad wojskowy (Referat „Wschód" Oddziału II Szt. Gł.) większość swych siatek wywiadowczych budował w oparciu o ekspozytury POW. Charakterystyczne jest, że rozkaz operacyjny nr 42 ludowego komisarza spraw wewnętrznych ZSRS N. Jeżowa z 11.8.1937 oraz dołączona do niego instrukcja zapoczątkowująca represje w stosunku do Polaków, jak również likwidację KPP, odwołuje się do POW jako siły sprawczej i penetrującej wszystkie środowiska polskie w ZSRS, w tym najwyższe organy władzy sowieckiej. J. Szapował, W. Prystajko, W. Zołotariow *CzK – GPU – NKWD w Ukraijni: osoby, fakty, dokumenty*. Kyjiw 1997, s. 347–377. Por. także A. Pepłoński *Wywiad polski na ZSRS 1921–1939*, Warszawa 1996.

[18] Być może jest to Stemler Franciszek Ludwik ur. 17.8.1905, ppor. art. rez., uczestnik kampanii wrześniowej 1939 (98 dyon artylerii ciężkiej). Określa się go jako dowódcę organizacji w Białymstoku; aresztowany 20/21.2.1940.

[19] Rusiniak Karol Zenon, aresztowany w Białymstoku 28.2.1940, więziony w Mińsku. Odpis protokołu przesłuchania z 1.4.1940 w Mińsku znajduje się w aktach sprawy. Łącznik z Białegostoku do Lwowa.

[20] W aktach karno-śledczych nie zachowały się wymienione załączniki ani dokumenty osobiste.

[21] Cieński Włodzimierz ur. 1897, ksiądz, dziekan (płk). W l. 1939–1940 proboszcz parafii św. Marii Magdaleny we Lwowie, kierownik Wydziału Opieki Społecznej i szef duszpasterstwa Komendy Obszaru Nr 3 – Lwów ZWZ-1, ps. „Pomian". Aresztowany 17.4.1940, początkowo więziony na Zamarstynowie potem w Moskwie (na Łubiance, w Lefortowie i Butyrkach). Skazany na śmierć, ale w związku z amnestią zwolniony z więzienia, potem w AP w ZSRS i 2 Korpusie Polskim jako szef duszpasterstwa katolickiego. Pozostał na emigracji. Zmarł 20.1.1983 we Francji. J. Węgierski *Lwów...*, s. 361.

[22] Zajączkowski Zdzisław Aleksander ur. 20.3.1894 w Krakowie, płk piech. Członek Polskich Drużyn Strzeleckich. Legionista. Po kryzysie przysięgowym wcielony do armii austriackiej, z której zdezerterował w 5.1918 i przybył do Warszawy. Działał tu w PPS i Milicji Ludowej. Od 1.1919 w WP, brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. Służył w 5 oraz 7 pp Leg. awansując od dowódcy plutonu do zcy dowódcy pułku. Od 1938 dowódca 3 pp KOP, którym dowodził do 23.9.1939. W niewoli sowieckiej podawał się za podoficera i został zwolniony. W konspiracji od 12.1939 – I zca komendanta Obszaru Nr 3 – Lwów ZWZ-1, ps. „Cieślak". Od 2.1940 – komendant Okręgu Warszawa-miasto ZWZ, a od 1941 inspektor KG ZWZ-AK. Uczestnik Powstania Warszawskiego, ranny. Po wojnie mieszkał w Krakowie. Trzykrotnie aresztowany przez UB – 27.8.1951 skazany na 3 lata więzienia; zwolniony

армії, з якої дезертирував у 5.1918 і прибув до Варшави. Діяв тут у ППС і Народній міліції. З 1.1919 у ВП, брав участь у польсько-більшовицькій війні. Служив у 5 та 7 пп. Легіонів, одержавши чини від командира чоти до заступника командира полку. З 1938 командир 3 пп. КОП, яким командував до 23.9.1939. В радянському полоні видав себе за сержанта і був звільнений. В підпіллі з 12.1939: І заступник командуючого Регіоном № 3 – Львів СЗБ-1, псевдо „Цесляк". З 2.1940 – командуючий Округом Варшава-місто СЗБ, а з 1941 інспектор КГ СЗБ-АК. Учасник Варшавського повстання, поранений. Після війни жив у Кракові. Тричі заарештований УБ. 27.8.1951 засуджений на 3 роки тюрми; звільнений 20.10.1953. Помер у Кракові 23.11.1974. G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*; R. Szawłowski *Wojna polsko-sowiecka 1939*, т. 1, с. 197–202.

[23] Пушкар Філомена, медсестра пологової лікарні на вул. Піярів, 4, у Львові.

[24] Можна припускати, що обговорюються тут збори цивільного Політично-суспільного відділу Командування Регіону № 3 – Львів СЗБ-1, до складу якого входили серед інших: ксьондз підполковник Юзеф Панась, адвокат д-р Станіслав Табіш, інж. Владислав Островський, інж. Зигмунт Лучкевич, Ян Щирек і Міхал Лянг. (J. Węgierski *Lwów...*, с. 69, 343).

[25] Татарський Роман, нар. 8.8.1912, поручник кавалерії запасу, учасник вересневої кампанії 1939 (командир розвідувальної чоти 2 пп Легіонів), з 10.1939 ад'ютант полк. Жебровського в ПОВВ, ЗОВО і СЗБ-1, псевдо „Люда". Організатор радіозв'язку СЗБ-1. 19.4.1940 вийшов зі Львова; делегат Регіону № 3 на Белградській конференції 29.5–2.6.1940. (*Armia Krajowa w dokumentach 1939–1945*, т. 1, с. 243–257; J. Węgierski *Lwów...*, с. 384).

20.10.1953. Zmarł w Krakowie 23.11.1974. G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*; R. Szawłowski *Wojna polsko-sowiecka 1939*, t. 1, s. 197–202.

[23] Puszkar Filomena, pielęgniarka w szpitalu położniczym przy ul. Pijarów 4 we Lwowie.

[24] Można przypuszczać, że omawia się tu zebranie cywilnego Wydziału Polityczno-Społecznego Komendy Obszaru Nr 3 – Lwów ZWZ-1, w skład którego wchodzili m.in.: ks. ppłk Józef Panaś, adwokat dr Stanisław Tabisz, inż. Władysław Ostrowski, inż. Zygmunt Łuczkiewicz, Jan Szczyrek i Michał Lang. J. Węgierski *Lwów...*, s. 69, 343.

[25] Tatarski Roman ur. 8.8.1912, por. kaw. rez., uczestnik kampanii wrześniowej 1939 (dowódca plutonu zwiadu 2 pp Leg.), od 10.1939 adiutant płk. Żebrowskiego w POWW, ZOWO i ZWZ-1, ps. „Luda". Organizator łączności radiowej ZWZ-1. 19.4.1940 wyszedł ze Lwowa; delegat Obszaru Nr 3 na konferencji belgradzkiej 29.5–2.6.1940. *Armia Krajowa w dokumentach 1939–1945*, t. 1, s. 243–257; J. Węgierski *Lwów...*, s. 384.

№ 8

1.III.1940, Львів–Москва – 5.VII.1940, Львів

Справа Едварда Голі, заарештованого у Львові

ДА СБУ (Львів), справа № П-7259

Nr 8

1 III 1940 Lwów–Moskwa – 5 VII 1940 Lwów

Sprawa Edwarda Goli aresztowanego we Lwowie

PA SBU (Lwów), sygn. arch. P-7259

„УТВЕРЖДАЮ"
Зам. Нач. ДТО НКВД Львовской ж.д.
Капитан Гос. Безопасности
(—) (КЛЕПОВ)
„3" марта 1940 г.

АРЕСТ ЧАБАН Ивана Юзефовича
САНКЦИОНИРУЮ.
Прокурор Львовской жел. дор.
(ДЕРЕВЯНКО)

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
(на арест)

Гор. Львов, 1940 г. „1" марта. Я, Зам. Нач. 3 Отделения ДТО НКВД Львовской жел. дор. – Лейтенант Государственной Безопасности КУЛИКОВ рассмотрел имеющийся в ДТО НКВД материал о преступной деятельности гр-на ЧАБАН Ивана Юзефовича[1], 1908 года рождения, уроженец г. Варшавы, поляк, без определенных занятий и места жительства, б/п.

НАШЕЛ:

что ЧАБАН Иван Юзефович является участником подпольной контрреволюционной повстанческой организации, существовавшей в городе Львове, и ставящей своей задачей вооруженное свержение Советской власти. Проводит антисоветскую пропаганду, направленную на дискредитацию и подрыв мероприятий ВКПб и Советского правительства, а потому

ПОСТАНОВИЛ:

ЧАБАН Ивана Юзефовича арестовать и привлечь к уголовной ответственности по ст.ст. 54 п.п. 4, 10, 11 УК УССР.

Зам. Нач. 3 Отделения ДТО НКВД Львовской жд
Лейтенант Государственной Безопасности
(—) (КУЛИКОВ)

„ZATWIERDZAM"
Zast[ępca] Nacz[elnika]
DTO NKWD Kolei Lwowskiej
Kapitan Bezpieczeństwa Państ[wowego]
(—) (KLEPOW)

„3" marca 1940 r.

ARESZT CZABANA Jana s. Józefa
SANKCJONUJĘ.
Prokurator Kolei Lwowskiej
(DIERIEWIANKO)

POSTANOWIENIE
(o aresztowaniu)

Mias[to] Lwów, „1" marca 1940 r. Ja, Zast[ępca] Nacz[elnika] 3 Wydziału DTO NKWD Kolei Lwowskiej – Lejtenant Bezpieczeństwa Państwowego KULIKOW rozpatrzyłem znajdujący się w DTO NKWD materiał o działalności przestępczej ob[ywate]la CZABANA Jana s. Józefa[1], ur. w 1908 roku w m. Warszawie, Polaka, bez stałego zajęcia i miejsca zamieszkania, b/p.

STWIERDZIŁEM:

że CZABAN Jan s. Józefa jest członkiem podziemnej kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, działającej w mieście Lwowie i stawiającej przed sobą zadanie zbrojnego obalenia Władzy Sowieckiej. Prowadzi propagandę antysowiecką ukierunkowaną na dyskredytację i poderwanie przedsięwzięć WKPb i Rządu Sowieckiego i dlatego

POSTANOWIŁEM:

CZABANA Jana s. Józefa aresztować i pociągnąć do odpowiedzialności karnej z art. art. 54 p.p. 4, 10, 11 KK USRS.

Zast[ępca] Nacz[elnika] 3 Wydziału DTO NKWD Kolei Lwowskiej
Lejtenant Bezpieczeństwa Państwowego
(—) (KULIKOW)

„УТВЕРЖДА"
НАЧ. ДТО НКВД ЛЬВОВСКОЙ Ж.Д.
КАПИТАН ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
(—) (КЛЕПОВ)
„8" марта 1940 г.

АРЕСТ ГОЛЯ Эдварда Юзефовича
САНКЦИОНИРУЮ
Зам. ПРОКУРОР ЛЬВОВСКОЙ Ж. Д.
(—) б-(ДЕРЕВЯНКО)-б
11/III-40

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
(об избрании меры пресечения)

Гор. Львов, 1940 года 1 марта. Я, ст. Следователь ДТО НКВД Львовской ж.д. Сержант Госбезопасности БАЕВ, рассмотрев имеющийся в ДТО НКВД материал о преступной деятельности гр-на ГОЛЯ Эдварда Юзефовича[2], 1908 года рождения, уроженец села Липа Львовского воеводства, без определенных занятий и места жительства, б/п.

НАШЕЛ:

что ГОЛЯ Эдвард Юзефович является участником подпольной контрреволюционной повстанческой организации, существовавшей в гор. Львове и ставящей своей задачей свержение Советской власти вооруженным путем, проводит антисоветскую пропаганду, направленную на дискредитацию и подрыв мероприятий ВКП(б) и Советского правительства, т.е. в преступлении предусмотренном ст. 54 п. 2, 10, 11 УК УССР, руководствуясь ст. 143 и 156 УПК УССР, –

ПОСТАНОВИЛ:

Мерой пресечения в отношении ГОЛЯ Эдварда Юзефовича избрать содержание под стражей во Львовской тюрьме № 1.

Ст. Следователь ДТО НКВД Львовской ж.д.
Сержант Госбезопасности – (—) (БАЕВ)

СОГЛАСЕН:
Нач. Следчасти ДТО НКВД
Ст. Лейтненант Госбезопасности – (—) (ЯСЮК)

Настоящее постановление мне об'явлено_____
Подпись обвиняемого_____

„ZATWIERDZAM"
NACZ[ELNIK] DTO NKWD
KOL[EI] LWOWSKIEJ
KAPITAN BEZPIECZEŃSTWA
PAŃST[WOWEGO]
(—) (KLEPOW)
„8" marca 1940 r.

ARESZT GOLI Edwarda s. Józefa
SANKCJONUJĘ
Zas[tępca] PROKURATORA
KOLEI LWOWSKIEJ
(—) [b](DIERIEWIANKO)[-b]
11/III-40

POSTANOWIENIE
(o wyborze środków prewencyjnych)

Mias[to] Lwów 1 marca 1940 roku. Ja, St. Śledczy DTO NKWD Kolei Lwowskiej Sierżant Bezpieczeństwa Państ[wowego] BAJEW, po rozpatrzeniu znajdującego się w DTO NKWD materiału o działalności przestępczej ob[ywate]la GOLI Edwarda s. Józefa[2], ur. w 1908 roku we w[si] Lipa województwo lwowskie, bez stałego zajęcia i miejsca zamieszkania, b/p.

STWIERDZIŁEM:

że GOLA Edward s. Józefa jest członkiem podziemnej kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, działającej w mieś[cie] Lwowie i stawiającej przed sobą zadanie zbrojnego obalenia Władzy Sowieckiej, uprawia propagandę antysowiecką, ukierunkowaną na dyskredytację i poderwanie przedsięwzięć WKP(b) i Rządu Sowieckiego, tj. o przestępstwa przewidziane art. 54 p. 2, 10, 11 KK USRS [i] kierując się art. 143 i 156 KPK USRS —

POSTANOWIŁEM:

Wybrać jako środek prewencyjny w stosunku do GOLI Edwarda s. Józefa trzymanie w areszcie w Więzieniu Lwowskim Nr 1.

St. Śledczy DTO NKWD Kolei Lwowskiej
Sierżant Bezpieczeństwa Państ[wowego] – (—) (BAJEW)

WYRAŻAM ZGODĘ:
Nacz[elnik] Jednostki Śled[czej] DTO NKWD
St. Lejtenant Bezpieczeństwa Państ[wowego] – (—) (JASIUK)

Niniejsze postanowienie przedstawiono mi _____
Podpis oskarżonego _____

НКВД СССР

АНКЕТА АРЕСТОВАННОГО

1. **Фамилия** Голя
2. **Имя и отчество** Эдвард Юзефович
3. **Год и место рождения** Родился в 1908 году область (край) район село Липа гор. Львовского воеводства
4. **Постоянное местожительство (адрес)** гор. Львов, ул. Садвацсянской дом № 24 кв. –
5. **Профессия и специальность** счетный работник
6. **Последнее место службы и должность или род занятий**
   а) **учреждение Предприятие** без определенных занятий
   б) **должность**
   в) **звание**
   г) **в систему какого Наркомата, или другого руководящего органа входит учреждение (предприятие)**
   д) **если не работает – когда уволен** „__" __19__г.
7. **Партийная принадлежность**
   а) **в прошлом** б/партийный
   б) **в настоящее время билет №**
8. **Национальность** поляк
9. **Гражданство (при отсутствии паспорта, указать какой документ удостоверяет гражданство)**
   а) **гражд. (подд.)** СССР
   б) **паспорт № кем выдан** паспорта не имею
10. **Образование (подчеркнуть и указать, что закончил) Высшее,** а-среднее-а, **низшее** среднее
11. **К какой общественной группе себя причисляет (подчеркнуть) Рабочих,** а-служащих-а, **колхозников, единоличников, кустарей, свободных профессий,служителей культа, иждивенцев, прочих.**
12. **Социальное происхождение (кем были отец и мать)** из семьи подофицера
13. **Имущественное положение и чем занимался до 1929 года**
    а) **имущ. полож.** без определенных занятий
    б) **занятие** из семьи офицера
14. **То же до 1917 года**
    а) **имущ. полож.** –
    б) **занятие** –
15. **Служба в царской армии и чин** –
16. **Служба в белой армии (какой) и чин** Служил в польской армии с 1926 до 1929 год гор. Варшава, Моглин, Перемышль в саперных частях.
17. **Категория воинского учета (запаса)** в/обязанный
18. **Участие в к-р восстаниях и бандах (когда и где)** участник контрреволюционной повстанческой организации в городе Львове 1940 г.
19. **Судимости (состоял ли под судом и следствием, где, когда, за что, приговор)** –
20. **Примыкал ли к антисоветским партиям и организациям (меньшевики, с-р, анархисты, троцкисты, правые, националисты и т.д.) где и когда** –

NKWD ZSRS

ANKIETA ARESZTOWANEGO

1. **Nazwisko** Gola
2. **Imię i imię ojca** Edward s. Józefa
3. **Rok i miejsce urodzenia Urodził się w** 1908 **roku obwód (kraj) rejon wieś** Lipa **miasto** w województwie lwowskim
4. **Stałe miejsce zamieszkania (adres)** mias[to] Lwów ul. Zadwórzańska dom Nr 24 m. –
5. **Zawód i specjalizacja** rachmistrz
6. **Ostatnie miejsce pracy i funkcja lub rodzaj wykonywanej pracy**
   a) **urząd, przedsiębiorstwo** bez stałego zajęcia
   b) **funkcja**
   c) **stanowisko**
   d) **jakiemu *Narkomatowi* lub innemu kierowniczemu organowi podlega urząd (przedsiębiorstwo)**
   e) **jeśli nie pracuje, kiedy został zwolniony** „___" ___19__r.
7. **Przynależność partyjna**
   a) **w przeszłości** b/partyjny
   b) **obecnie legitymacja Nr**
8. **Narodowość** Polak
9. **Obywatelstwo (w przypadku braku paszportu podać rodzaj dokumentu, który poświadcza obywatelstwo)**
   a) **obyw[atel] (podd[any])** ZSRS
   b) **paszport Nr przez kogo wydany** paszportu nie posiadam
10. **Wykształcenie (podkreślić i podać co ukończył) wyższe, a-średnie-a, podstawowe** średnie
11. **Do jakiej grupy społecznej zalicza siebie (podkreślić) robotników, a-urzędników-a, kołchoźników, pracujących indywidualnie, rzemieślników, wolnych zawodów, duchownych, pozostających na utrzymaniu, inne.**
12. **Pochodzenie społeczne (kim byli ojciec i matka)** z rodziny podoficera
13. **Status majątkowy i czym zajmował się do 1929 roku**
    a) **status majątkowy** bez stałego zajęcia
    b) **rodzaj zajęcia** z rodziny oficera
14. **To samo do 1917 roku**
    a) **stan majątkowy** –
    b) **rodzaj zajęcia** –
15. **Służba w armii carskiej i stopień** –
16. **Służba w białej armii (jakiej) i stopień** Służył w armii polskiej od 1926 do 1929 roku, mias[to] Warszawa, Modlin, Przemyśl w oddziałach saperskich.
17. **Kategoria ewidencji wojskowej (rezerwy)** podlega służbie wojskowej
18. **Udział w powstaniach k-r i bandach (kiedy i gdzie)** członek kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej w mieś[cie] Lwowie w 1940 roku
19. **Karalność (czy był sądzony lub w śledztwie, gdzie, kiedy, za co, wyrok)** –
20. **Czy przyłączał się do antysowieckich partii i organizacji (mienszewicy, s[ocjaliści]-r[ewolucjoniści] anarchiści, trockiści, prawicowcy, nacjonaliści itd.) gdzie i kiedy** –

21. **Состав семьи (о каждом указывать фамилию, имя, отчество, возраст, место работы и должность, адрес)**

отец Голя Юзеф проживает: село Мосциска под Львовом

мать Юлия проживает вместе с отцом

муж –

жена холост

дети нет

братья (сестры) Вицентий проживает вместе с отцом, сестра Елена 25 лет Хоровская проживает вместе с отцом, Станислава 23 лет проживает вместе с отцом, Анна проживает вместе с отцом

Личная подпись арестованного (—) Эдвард Голя

1. **Особые внешние приметы арестованного**
2. **Кем и когда арестован или откуда прибыл (номер ордера)**
   ДТО НКВД Львовской ж.д. 1 марта 1940 года
3. **Направлен в Львовскую тюрьму**
4. **Другие замечания**

Должность, звание и фамилия сотрудника, опросившего арестованного и заполнившего анкету старший следователь ДТО НКВД Львовской ж.д., Сержант государственной безопасности Баев

Подпись (—) (Баев)

„8" Марта 1940 г.

1. **Социальная принадлежность**
2. **Отрасль хозяйства, госаппарата, культуры**
3. **Управление отдел**
4. **Политическая окраска**
5. **Характер преступления**

Фамилия и подпись сотрудника
1-го Спецотдела
„ " 19 г.

Протокол допроса
обвиняемого Голя Эдварда Юзефовича
17–20 марта 1940 г.

Вопрос: Расскажите свою биографию.

Ответ: Я родился в 1908 году в селе Липа, Добромыльского уезда, Львовской губернии. Отец мой служил в австрийской, а затем в польской армиях вахмистром и хорунжим. В данное время он живет в г. Мостыско, того же уезда, Львовской области, занимается хле-

20. **Czy przyłączał się do antysowieckich partii i organizacji (mienszewicy, s[ocjaliści]-r[ewolucjoniści] anarchiści, trockiści, prawicowcy, nacjonaliści itd.) gdzie i kiedy** –
21. **Skład rodziny(przy każdym podać nazwisko, imię, imię ojca, wiek, miejsce pracy i funkcję, adres)**
ojciec Gola Józef mieszka wieś Mościska pod Lwowem
matka Julia mieszka razem z ojcem
mąż –
żona kawaler
dzieci nie
bracia (siostry) Wincenty mieszka razem z ojcem, siostra Helena 25 lat Chorowska mieszka razem z ojcem, Stanisława 23 lata mieszka razem z ojcem, Anna mieszka razem z ojcem

Własnoręczny podpis aresztowanego (—) Edward Gola

1. **Zewnętrzne znaki szczególne aresztowanego**
2. **Przez kogo i kiedy został aresztowany lub skąd przybył (numer nakazu)** DTO NKWD Kolei Lwowskiej 1 marca 1940 roku
3. **Został wysłany do lwowskiego więzienia**
4. **Inne uwagi**

Funkcja, stopień i nazwisko pracownika, który przesłuchał aresztowanego i wypełnił ankietę starszy śledczy DTO NKWD Kolei Lwowskiej Sierżant bezpieczeństwa państwowego Bajew

Podpis (—) Bajew

„8" marca **1940 r.**

1. **Pochodzenie społeczne**
2. **Gałąź gospodarki, aparatu państwowego, kultury**
3. **Zarząd oddział**
4. **Polityczne zabarwienie**
5. **Rodzaj przestępstwa**

Nazwisko i podpis pracownika
1 Oddziału Specjalnego
„ " 19 r.

Protokół przesłuchania
oskarżonego Goli Edwarda s. Józefa
17–20 marca 1940 r.

Pytanie: Opowiedzcie swój życiorys.
Odpowiedź: Urodziłem się w 1908 roku we wsi Lipa w powiecie dobromilskim gubernia lwowska, ojciec mój służył w armii austriackiej, a potem polskiej jako wachmistrz i chorąży. Obecnie mieszka w m. Mości-

бопашеством; там же живет мать – Юлия Легововна. С 1918 по 1923 г. я учился в гимназии, с 1924 по 1926 г. в Львовском кадетском корпусе, по окончании которого поступил на 3-х месячные пехотные курсы в Варшаве, а затем был зачислен во флот – порт Гдыня. Из флота был уволен в 1928 году за учиненный дебош в датском порту Нексо и зачислен в Варшавскую офицерскую школу инженеров. По истечении 6 месяцев был назначен в саперный полк дислоцированный в Перемышле и лишен звания капрала-подхорунжего за

(—) Голя

нанесенные оскробления офицеру. В этом полку служил до августа 1929 года и был демобилизован. После демобилизации жил в г. Мостыско до 1930 г. С 1930 по 1932 год работал конторщиком в финансовом отделе в г. Дрогобыч; с 1932 по 1936 г. жил в г. Мостыско, занимался литературным трудом, участвовал в ряде газет: „Иллюстрованный кур'ер цодзенны", „Польска Збройна", „Марье", „Арсна", „Литературные ведомости". В 1936 г. выехал в Варшаву к товарищу по кадетскому корпусу, поручику-инженеру, инженерной военной школы Семку Эдварду. В Варшаве я нигде не работал, а выполнял отдельные поручения Семка по черчению. В 1938 году, в Варшаве, встретился с товарищем по кадетскому корпусу Нагурского Яна, который через свои связи меня устроил в Т-во „Розвою Зем всходних"[3] инструктором; через три месяца по линии этого т-ва я был переведен в Тарнополь, где жил по ул. Пунчерта д. 7 в квартире Блюменфельд. В сентябре 1939 был мобилизован в армию и зачислен в 41-й Саперный батальон. В октябре 1939 г. под селом Ставчаны, в 15 км от Львова

(—) Голя

был взят в плен немецкими войсками, через день бежал в село Комурницы и с прибытием Красной армии пришел в г. Львов. Женился в 1932 г. в г. Дрогобыче на местной гражданке – Янине Кателювне, с которой развелся. Она в данное время живет в г. Дрогобыче по ул. Блонна д. 41 кв. 43. С своим отцом не имею связи с октября 1939 г. Имею брата Винцента Юзефовича Голя, живет вместе с отцом в г. Мостыско и три сестры: Елену, Станиславу и Марию – живут в г. Мостыско. Елена замужем за Орловским Романом, конторщиком волостн. управлен.

Вопрос: Назовите адреса, по которым вы жили в г. Львове с сентября 1939 г.

Ответ: Я жил: по Задвужотской 85 у тетки – Ласкавской Марии; по Задвужотской 22 – у Члевинской Цецилии; по Задвужотской 24 – у Члевинской, переменившей свой адрес.

uczyłem się w gimnazjum, od 1924 do 1926 r. w lwowskim Korpusie Kadetów, po którego ukończeniu rozpocząłem 3-miesięczne kursy piechoty w Warszawie, a następnie zostałem przyjęty do marynarki – port Gdynia. Z marynarki zostałem zwolniony w 1928 roku za awanturę, którą urządziłem w duńskim porcie Nekso [?] i zostałem przyjęty do warszawskiej Oficerskiej Szkoły Inżynierii. Po upływie 6 miesięcy zostałem przydzielony do pułku saperów stacjonowanego w Przemyślu i pozbawiony stopnia kaprala podchorążego za

(—) Gola

znieważenie oficera. W pułku tym służyłem do sierpnia 1929 roku i zostałem zdemobilizowany. Po demobilizacji mieszkałem w m. Mościskach do 1930 r. Od 1930 – do 1932 roku pracowałem jako biuralista w Urzędzie Skarbowym w m. Drohobyczu; od 1932 do 1936 r. mieszkałem w m. Mościskach zajmując się działalnością literacką, pisałem do szeregu gazet: „Ilustrowany Kurier Codzienny", „Polska Zbrojna", „Morze", „Arena", „Wiadomości Literackie". W 1936 r. wyjechałem do Warszawy do kolegi z Korpusu Kadetów, porucznika inżyniera z Wojskowej Szkoły Inżynierii, Siemka Edwarda. W Warszawie nigdzie nie pracowałem, wykonywałem tylko pojedyncze kreślarskie zlecenia Siemka. W 1938 roku spotkałem w Warszawie kolegę z Korpusu Kadetów, Nagórskiego Jana, który dzięki swoim kontaktom urządził mnie jako instruktora w T^wie „Rozwoju Ziem Wschodnich"[3], a po trzech miesiącach zostałem przeniesiony przez to T^wo do Tarnopola, gdzie mieszkałem przy ul. Punczerta d[om] 7 w mieszkaniu Blumenfelda. We wrześniu 1939 zostałem zmobilizowany do armii i przydzielony do 41^go baonu saperów. W październiku 1939 r. pod wsią Stawczany, 15 km od Lwowa,

(—) Gola

zostałem wzięty do niewoli przez wojsko niemieckie, następnego dnia uciekłem do wsi Komornicy i podczas wkraczania Armii Czerwonej przyszedłem do Lwowa. Ożeniłem się w 1932 roku w m. Drohobyczu z tamtejszą obywatelką Janiną Kratelówną, z którą rozwiodłem się. Obecnie mieszka ona w m. Drohobyczu przy ul. Błonnej d[om] 41 m. 43. Ze swym ojcem nie mam kontaktu od października 1939 r. Mam brata Wincentego Golę s. Józefa, mieszka razem z ojcem w m. Mościskach i trzy siostry: Helenę, Stanisławę i Marię – mieszkają w m. Mościskach. Helena jest zamężna z Orłowskim Romanem, biuralistą urzędu gminnego.

Pytanie: Podajcie adresy, pod którymi mieszkaliście w m. Lwowie od września 1939 r.

Odpowiedź: Mieszkałem: przy Zadwórzańskiej 85 u ciotki – Łaskawskiej Marii; przy Zadwórzańskiej 22 – u Śliwińskiej Cecylii; przy Zadwórzańskiej 24 – u Śliwińskiej po zmianie jej adresu.

Вопрос: Под какими фамилиями вы жили в г. Львове?

Ответ: Первое время жил под своей настоящей фамилией – Голь. Затем под фамилией Пеш Казимир, Азуревич Андрей, Чатинский, Фабьян,

(—) Голя

Равич и Чабан.

Вопрос: Вы имели документы на эти фамилии?

Ответ: Имел только на имя Пеш, Чаплинского и Чабан.

Вопрос: Кто Вас снабжал подложными документами?

Ответ: Я сам сфабриковал на имя Чаплинского и Чабан, а на имя Пеш, я получил от Пеш Казимира, беженца из Познани. У него было два документа: от учительского союза и от министерства просвещения, один из них он дал мне. Пеш в октябре уехал на родину. Печать и штамп, для изготовления себе документов я купил у «Качоровского», адреса его не знаю, живет по улице Елинки. Познакомился с ним через венгерского консула в г. Львове, доктора Блюм, который направил Качоровского ко мне для оказания ему содействия в переходе границы – в Венгрию. Качоровский до войны жил в Белостоке, служил урядником и стремился выехать

(—) Голя

в Румынию или Венгрию.

Вопрос: Почему Вы жили под чужими фамилиями?

Ответ: Потому, что я занимался преступной деятельностью и имел связь с участниками антисоветских организаций.

Вопрос: Когда и при каких обстоятельствах Вы познакомились с Блюмом?

Ответ: После разгрома польской армии, прибыв в г. Львов, я не имел средств к существованию, вследствие этого я стремился нелегально перейти границу – в Венгрию.

С этой целью я пошел в Венгерское консульство – по ул. Академической, 17 где меня принял Блюм. Я ему заявил, что я офицер польской армии и имею желание поехать в Венгрию, просил его выдать мне пропуск на право перехода границы. Блюм мою просьбу удовлетворил и я через три дня с группой поляков: Новосельский Владислав[4], мой товарищ по кадетскому корпусу,

(—) Голя

Белев – граф из Познани; врач – фамилии не знаю; профессор – фамилии не знаю – выехали из Львова. Доехав до ст. Делятин, а затем пошли пешком в горы, шли два дня, а на третий день были задержаны лесничим и переданы в милицию. В городе Надворна, Станиславской области после 5 дневного содержания под стражей в НКВД – мы были освобождены. Я с Белевым возвратились во Львов. Белев через два-три дня по возвращении в Львов, уехал в Германию. Спустя несколько дней я пошел к Блюму, сообщив

Pytanie: Pod jakimi nazwiskami mieszkaliście w m. Lwowie?

Odpowiedź: W pierwszym okresie mieszkałem pod swoim prawdziwym nazwiskiem – Gola. Potem pod nazwiskami: Pesz Kazimierz, Azurewicz Andrzej, Czapliński Fabian,

(—) Gola

Rawicz i Czaban.

Pytanie: Mieliście dokumenty na te nazwiska?

Odpowiedź: Miałem tylko na nazwisko Pesz, Czaplińskiego i Czabana.

Pytanie: Kto zaopatrzył was w fałszywe dokumenty?

Odpowiedź: Sam sfabrykowałem na nazwisko Czaplińskiego i Czabana, a na nazwisko Pesz dostałem od Pesza Kazimierza, uchodźcy z Poznania. Posiadał dwa dokumenty: ze związku nauczycielstwa i z ministerstwa oświaty, jeden z nich dał mi. Pesz wyjechał w październiku w rodzinne strony. Pieczątkę i stempel dla sporządzenia przez siebie dokumentów kupiłem od [a]-Kaczorowskiego-[a], adresu jego nie znam, mieszka przy ulicy Jelinki. Poznałem go przez konsula węgierskiego w m. Lwowie, doktora Bluma, który skierował do mnie Kaczorowskiego, żebym mu pomógł przejść przez granicę na Węgry. Kaczorowski mieszkał przed wojną w Białymstoku, służył jako podoficer policji i starał się

(—) Gola

wyjechać do Rumunii albo na Węgry.

Pytanie: Dlaczego używaliście cudzych nazwisk?

Odpowiedź: Dlatego, że zajmowałem się działalnością przestępczą i miałem kontakt z członkami organizacji antysowieckich.

Pytanie: Kiedy i w jakich okolicznościach poznaliście Bluma?

Odpowiedź: Po rozgromieniu armii polskiej przybyłem do m. Lwowa, nie miałem środków do życia, toteż chciałem nielegalnie pójść przez granicę na Węgry.

W tym celu poszedłem do konsulatu węgierskiego przy ul. Akademickiej 17, gdzie przyjął mnie Blum. Oświadczyłem mu, że jestem oficerem armii polskiej i chciałbym pojechać na Węgry, prosiłem go o wydanie mi przepustki zezwalającej na przekroczenie granicy. Blum spełnił moją prośbę i po trzech dniach z grupą Polaków: Nowosielski Władysław[4], mój kolega z Korpusu Kadetów;

(—) Gola

Bülow – hrabia z Poznania; lekarz – nazwiska nie znam; profesor – nazwiska nie znam – wyjechaliśmy ze Lwowa. Dojechaliśmy do st[acji] Delatyn, a potem poszliśmy pieszo w góry, szliśmy dwa dni, a na trzeci dzień zostaliśmy zatrzymani przez leśniczych i przekazani milicji. Zostaliśmy zwolnieni w mieście Nadwórna obwód stanisławowski po 5-dniowym areszcie w NKWD. Ja z Bülowem wróciliśmy do m. Lwowa. Bülow po dwóch–trzech dniach po powrocie do

ему, что я был в Венгрии в городе Керешмет и вернулся обратно, т.к. в г. Львове имеется польская нелегальная организация и я являюсь ее курьером; просил его в случае необходимости снабжать меня или лиц по моему представлению пропусками. Блюм мне поверил и обещал оказывать в этом содействие.

Вопрос: Какое содействие оказывал Вам Блюм?

(—) Голя

Ответ: Блюм направил ко мне ряд лиц для оказания им практической помощи при переходе границы.

Вопрос: Где Вы были арестованы?

Ответ: В квартире доктора Брухнальского по ул. Зыбликевича д. 5.

Вопрос: Сколько раз вы были у Брухнальского?

Ответ: Пошел первый раз.

Вопрос: Кто вас послал к Брухнальскому?

Ответ: Руководитель антисоветской организации майор польской армии Добровольский[5], проживавший по ул. Лычаковской д. № 37а в квартире Клецан Ирины.

Вопрос: Вы знаете Брухнальского?

Ответ: Нет, не знаю. Я его никогда не видел.

Вопрос: Вы заявили следствию, что в городе Львове занимались преступной деятельностью и имели связь с антисоветскими организациями. Расскажите о своей преступной деятельности и об известных Вам антисоветских организациях.

Ответ: Возвратившись в г. Львов, после неудавшейся попытки перейти границу, я среди своих знакомых

(—) Голя

стал распространять вымышленные сведения, что я поручик польской армии, имею связь с генералом «Сосковским», находящимся в Париже, от которого, якобы, получаю специальные задания по нелегальной работе. В числе моих знакомых были: «Сливинский» Тадеуш[6], студент Львовского политехнического института, прожив. по ул. Сташица д. 4; «Кулик» Тадеуш (адреса не знаю); «Шумовский» Бартек[7], проживающий по ул. Тарновского, д. 69. В начале декабря 1939 г. Сливинский Тадеуш мне сообщил, что в г. Львов приехал из Парижа от польского правительства делегат (фамилию не назвал), который изъявил желание встретиться со мной. Я дал свое согласие. В тот же день, в 14–15 часов свидание состоялось в ресторане Линтнера. Неизвестный назвал себя Стровским, Тадеушем. В процессе беседы Стровский спросил кто я такой, чем занимаюсь. Я ему ответил, что моя фамилия «Азуревич», поручик пограничного корпуса,

(—) Голя

Lwowa wyjechał do Niemiec. Za kilka dni poszedłem do Bluma, poinformowałem go, że byłem na Węgrzech w mieście Kereszmet i wróciłem z powrotem, ponieważ w m. Lwowie istnieje nielegalna organizacja polska, a ja jestem jej kurierem; prosiłem go by w razie konieczności wystawiał dla mnie, albo dla osób, które wskażę, przepustki. Blum uwierzył i obiecał udzielać pomocy.

Pytanie: Jakiej pomocy udzielał wam Blum?

(—) Gola

Odpowiedź: Blum skierował do mnie szereg osób, ażeby udzielić im praktycznej pomocy w przekroczeniu granicy.

Pytanie: Gdzie zostaliście aresztowani?

Odpowiedź: W mieszkaniu doktora Bruchnalskiego przy ul. Zyblikiewicza d[om] 5.

Pytanie: Ile razy byliście u Bruchnalskiego?

Odpowiedź: Poszedłem [tam] pierwszy raz.

Pytanie: Kto was posłał do Bruchnalskiego?

Odpowiedź: Kierownik organizacji antysowieckiej, major armii polskiej Dobrowolski[5], mieszkający przy ul. Łyczakowskiej d[om] Nr 37[a] w mieszkaniu Klecan Ireny.

Pytanie: Bruchnalskiego znacie?

Odpowiedź: Nie, nie znam. Nigdy go nie widziałem.

Pytanie: Oświadczyliście śledztwu, że w mieście Lwowie zajmowaliście się działalnością przestępczą i byliście związani z organizacjami antysowieckimi. Opowiedzcie o swojej działalności przestępczej i o znanych wam organizacjach antysowieckich.

Odpowiedź: Po powrocie do Lwowa po nieudanej próbie przekroczenia granicy zacząłem wśród swoich znajomych

(—) Gola

rozpowszechniać zmyślone informacje, że jestem porucznikiem armii polskiej, posiadam kontakt z generałem [a-]Sos[n]kowskim[-a] znajdującym się w Paryżu, od którego rzekomo otrzymuję zadania specjalne dotyczące nielegalnej roboty. Wśród moich znajomych byli: [a-]Śliwiński[-a] Tadeusz[6], student Politechniki Lwowskiej, mieszk[ający] przy ul. Staszica d[om] 4.; [a-]Kulik[-a] Tadeusz (nie znam adresu); [a-]Szumowski[-a] Bartek[7], mieszkający przy ul. Tarnowskiego d[om] 69. Na początku grudnia 1939 r. Śliwiński Tadeusz poinformował mnie, że do m. Lwowa przyjechał z Paryża delegat rządu polskiego (nie podał nazwiska), który wyraził chęć spotkania się ze mną. Zgodziłem się. Tego samego dnia o godzinie 14-15 odbyło się nasze spotkanie w restauracji Lintnera. Nieznajomy przedstawił się jako Strowski Tadeusz. Podczas pogawędki Strowski zapytał mnie kim jestem i czym się zajmuję. Odpowiedzia-

а все остальное он должен был бы знать обо мне, если он только действительно приехал из Парижа. Дав ему такой уклончивый ответ – Стровский больше к этому вопросу не возвращался. Стровский о себе сообщил, что он майор резерва польской армии, постоянно живет в Париже, приехал сюда с шифрованными инструкциями от польского правительства для вручения генералу [а]Андерсону[а] [8] или генералу [а]Спеховичу[а] [9] или генералу [а]Янушайтису[а], что он уже был у Андерсона в Перемышле, который от инструкций и нелегальной работы отказался по мотивам слабого здоровья, а [а]Спехович[а] и [а]Янушайтис[а] находятся под арестом. В связи с этим [а]Стровский[а] просил найти в г. Львове несколько полковников или руководителей польских организаций для вручения инструкций и 5 миллионов злотых. Для дальнейшей связи Стровский дал мне свой адрес – ул. Листопада д. 43; 3-й стояк – вход налево.

О состоявшейся встрече со Стровским, характере нашей беседы и его поручениях, я сообщил [а]Сливинскому[а] Т.,

(—) Голя

[а]Шумовскому[а] Б. и Кулику Т. и просил их оказать мне в этом помощь.

Через некоторое время Кулик познакомил меня с молодым врачом [а]Скрабачевским[а] [10], имя и адреса его не знаю, подпоручиком резерва. Свидание с Скрабачевским состоялось на улице. В беседе с Скрабачевским я сообщил, что имею личную связь с человеком, приехавшим от польского правительства из Парижа со специальными заданиями по антисоветской работе и если он не возражает, я его могу познакомить с ним. Скрабачевский на это охотно согласился.

О Скрабачевском я доложил Стровскому, охарактеризовал его как толкового и надежного человека. Стровский выразил желание с ним встретиться.

Знакомство Стровского с Скрабачевским состоялось на улице, в моем присутствии. Затем я ушел, оставив их вдвоем. Впоследствии [а]Скрабачевский[а] мне сообщил, что он установил связь с полковником [а]Жебровским[а] и спрашивал меня –

(—) Голя

нужно ли знакомить Жебровского с Стровским и не желаю ли я присутствовать при знакомстве. Я предложил Скрабачевскому познакомить Жебровского с Стровским, но без моего присутствия, т.к. он меня знает по кадетскому корпусу. От Скрабачевского и Стровского мне известно, что на полковника [а]Жебровского[а] было возложено руководство всеми польскими организациями

łem, że nazywam się [a]Azurewicz[a], jestem porucznikiem Korpusu Ochrony Pogranicza, a całą resztę

(—) Gola

powinien o mnie wiedzieć, jeśli rzeczywiście przyjechał z Paryża. Dałem mu taką wymijającą odpowiedź – Strowski więcej żadnych pytań nie zadawał. Strowski powiedział o sobie, że jest majorem rezerwy armii polskiej, mieszka na stałe w Paryżu, przyjechał tu z zaszyfrowanymi instrukcjami od rządu polskiego by wręczyć je generałowi [a]Andersowi[a] [8] albo generałowi [a]Spiechowiczowi[a] [9] lub generałowi [a]Januszajtisowi[a], że był już w Przemyślu u Andersa, który odmówił [przyjęcia] instrukcji i nielegalnej roboty motywując to słabym zdrowiem, a [a]Spiechowicz[a] i [a]Januszajtis[a] znajdują się w areszcie. W związku z tym [a]Strowski[a] prosił o znalezienie w m. Lwowie kilku pułkowników lub kierowników polskich organizacji, by mógł wręczyć im instrukcje i 5 milionów złotych. Dla dalszego kontaktu Strowski dał mi swój adres – ul. Listopada d[om] 43, 2 piętro – z wejścia na lewo.

O odbytym spotkaniu ze Strowskim, charakterze naszej rozmowy i jego poleceniach, poinformowałem [a]Śliwińskiego[a] T.,

(—) Gola

[a]Szumowskiego B.[a] i Kulika T. i prosiłem ich o okazanie mi w tym pomocy.

Po pewnym czasie Kulik poznał mnie z młodym lekarzem [a]Skrobaczewskim[a] [10], jego imienia i adresu nie znam, podporucznikiem rezerwy. Spotkanie ze Skrobaczewskim odbyło się na ulicy. Podczas rozmowy ze Skrobaczewskim powiadomiłem go, że mam osobisty kontakt z człowiekiem, który przyjechał od rządu polskiego z Paryża ze specjalnymi zadaniami dotyczącymi roboty antysowieckiej i jeśli nie ma nic przeciwko temu, mogę go z nim poznać. Skrobaczewski chętnie przystał na to.

O Skrobaczewskim zameldowałem Strowskiemu, scharakteryzowałem go jako rozsądnego i godnego zaufania człowieka. Strowski wyraził życzenie spotkania się z nim.

Strowski i Skrobaczewski zawarli znajomość na ulicy w mojej obecności. Potem odszedłem – zostawiłem ich we dwóch. Później [a]Skrobaczewski[a] poinformował mnie, że nawiązał kontakt z pułkownikiem [a]Żebrowskim[a] i pytał, czy ma

(—) Gola

poznać Żebrowskiego ze Strowskim i czy chcę być obecny przy zawieraniu [tej] znajomości. Poleciłem Skrobaczewskiemu zapoznać Żebrowskiego ze Strowskim, ale bez mojej obecności, ponieważ zna mnie z Korpusu Kadetów. Wiem od Skrobaczewskiego i Strowskiego, że pułkownikowi [a]Żebrowskiemu[a] zlecono

в Западной Украине; заместителем Жебровского был [a]-Пашковский-[a], я его никогда не видел и адреса не знаю. В Западной Белоруссии польские организации возглавлял полковник Ярош; в Кракове – полковник Зигмунтович. В то время [a]-Ярош-[a] и [a]-Зигмунтович-[a] жили в квартире Жебровского, адреса не знаю.[11]

В январе 1940 г. Скрабачевский мне сообщил, что он едет с поручениями [a]-Стровского-[a] в Венгрию. Это была последняя моя встреча с Скрабачевским. О выполнении моего задания Кулик мне сообщил, что в г. Львове имеется нелегальная антисоветская

(—) Голя

организация, созданная генералом [a]-Спеховичем-[a], которой руководит майор Добровольский, что он имеет возможность через некую Держановскую[12] связать меня с этой организацией. Знакомство мое с Держановской было осуществлено Куликом на улице. Кулик тут же от нас ушел. Держановская мне сообщила, что ей многое известно обо мне от Кулика и предложила пойти с ней к „пани Владэ" [a]-Пехотской-[a] [13] проживающей по ул. Богуславского д. 18. При знакомстве меня с [a]-Пехотской-[a] Держановская сказала, что я являюсь тем лицом, которое имеет связь с делегатом польского правительства из Парижа. Держановская из комнаты вышла – оставив нас вдвоем с Пехотской. Последняя сообщила, что она работает секретарем у генерала Спеховича и что он в данное время арестован. Пехотской я сообщил, что имею связь с делегатом польского правительства из Парижа, который привез на имя Спеховича инструкции.

(—) Голя

На это Пехотская мне ответила, что она могла бы мне назвать фамилию заместителя Спеховича, но только в том случае, если я назову свою фамилию и кто такой делегат из Парижа. Назвать свою и делегата из Парижа фамилии я отказался ввиду чего на этом наша беседа прервалась. По выходе из квартиры Пехотской, на улице, меня догнала [a]-Держановская-[a] и просила не обижаться на [a]-Пехотскую-[a], обещая познакомить меня с человеком, который познакомит меня с руководителем организации. На улице Супенского [a]-Держановская-[a] попросила меня подождать ее, а сама куда-то ушла и через полчаса пришла с неизвестным мне человеком, оказавшимся [a]-Стоккером Андреем-[a] [14], который на следующий день, на углу ул. Стрийской познакомил меня с [a]-Добровольским-[a]. После знакомства с Добровольским, я предложил ему и Стоккеру пойти к [a]-Стровскому-[a], прож. по ул. Листопада д. 43. Стровский был дома

(—) Голя

kierowanie wszystkimi polskimi organizacjami na Zachodniej Ukrainie. Zastępcą Żebrowskiego był a-Paszkowski-a, nigdy go nie widziałem i nie znam adresu. Na Zachodniej Białorusi na czele polskich organizacji stał pułkownik Jarosz; w Krakowie – pułkownik Zygmuntowicz. W tym czasie a-Jarosz-a i a-Zygmuntowicz-a mieszkali w mieszkaniu Żebrowskiego, adresu nie znam.[11]

W styczniu 1940 r. Skrobaczewski powiadomił mnie, że jedzie ze zleceniami a-Strowskiego-a na Węgry. To było moje ostatnie spotkanie ze Skrobaczewskim. Wykonując moje zadanie Kulik poinformował mnie, że w m. Lwowie istnieje nielegalna antysowiecka

(—) Gola

organizacja utworzona przez generała a-Spiechowicza-a, którą kieruje major Dobrowolski [i] że posiada możność skontaktowania mnie z tą organizacją przez niejaką Dzierżanowską[12]. Kulik poznał mnie z Dzierżanowską na ulicy. Zaraz potem Kulik zostawił nas. Dzierżanowska poinformowała mnie, że wie o mnie dużo od Kulika i zaproponowała, żebym poszedł z nią do „pani Władyˮ a-Piechowskiej-a [13], mieszkającej przy ul. Bogusławskiego d[om] 18. Przy przedstawianiu mnie a-Piechowskiej-a Dzierżanowska powiedziała, że jestem tą osobą, która ma kontakt z delegatem rządu polskiego z Paryża. Dzierżanowska wyszła z pokoju – zostawiając nas we dwójkę z Piechowską. Ta ostatnia powiedziała, że pracowała jako sekretarka u generała Spiechowicza i że jest on obecnie aresztowany. Poinformowałem Piechowską, że mam kontakt z delegatem rządu polskiego z Paryża, który przywiózł instrukcje zaadresowane na Spiechowicza.

(—) Gola

Piechowska odpowiedziała na to, że mogłaby podać mi nazwisko zastępcy Spiechowicza, ale tylko w tym przypadku, jeśli podam nazwisko swoje i kim jest delegat z Paryża. Odmówiłem podania swojego nazwiska oraz delegata z Paryża, wskutek czego nasza rozmowa została przerwana. Po wyjściu z mieszkania Piechowskiej, dogoniła mnie na ulicy a-Dzierżanowska-a i prosiła, żebym nie obrażał się na a-Piechowską-a, obiecała poznać mnie z człowiekiem, który zapozna mnie z kierownikiem organizacji. Na ulicy Supińskiego a-Dzierżanowska-a poprosiła, żebym poczekał na nią, a sama gdzieś poszła i za pół godziny przyszła z nie znanym mi człowiekiem, który okazał się być a-Stockerem Andrzejem-a [14] i który następnego dnia na rogu ul. Stryjskiej poznał mnie z a-Dobrowolskim-a. Po zawarciu znajomości z Dobrowolskim, zaproponowałem jemu i Stockerowi, żebyśmy poszli do a-Strowskiego-a na ul. Listopada d[om] 43. Strowski był w domu

(—) Gola

и я их познакомил. Стровский предложил мне на время беседы выйти в соседнюю комнату, с тем чтобы никто не мог подслушать их разговора. Беседа Стровского с Добровольским и Стоккером длилась около 2 часов. От а-Добровольского-а мне известно, что а-Стровский-а предлагал ему об'единить его организацию с организацией а-Жебровского-а, от чего Добровольский отказался, причем Добровольский высказал сомнение, что Стровский не делегат из Парижа, а какой-то представитель Смигловцев из Румынии[15]. В тот же день, вечером, я был у Стровского, который отзывался о Добровольском, как о карьеристе и неумном человеке, не желающим б-пройти-б подчинить свою организацию Жебровскому. Стровский дал мне свой новый адрес – ул. Супинского д. № 9, 1-й этаж, направо первая дверь и 1000 злотых для обмена на сов. знаки, предложил мне пойти к Жебровскому принять присягу и взять на себя руководство разведкой в организации Жебровского. К последнему я не пошел

(—) Голя

воизбежание провала, так как Жебровский знал, что я офицерского чина не имел и мог бы выявить мою действительную роль авантюриста. На второй день я зашел с Стровскому сообщить, что его предложение принять не могу, так как я знаю Жебровского, как карьериста и человека нечистого на руку, отдал ему 300 рублей и ушел. Позже Добровольский мне говорил, что Стровский с женой, при попытке перейти границу в Румынию был задержан и содержится в тюрьме в г. Коломия или Чертков.

Вторая встреча с а-Добровольским-а и а-Стоккером-а состоялась в ресторане на углу ул. Стрийской. Добровольский интересовался, кто я такой и что я собой представляю. Я рассказал, что фамилия моя Азуревич Андрей, поручик польской армии и имею связь с генералом а-Сосновским-а, находящимся в Париже, от которого имею специальные поручения. Добровольский мне поверил и сообщил, что он тоже офицер в чине майора и является руководителем

(—) Голя (—) Gola

польской организации, созданной а-Спеховичем-а, в которой насчитывается около 5 тысяч человек, что имеется оружие, коротковолновый радиопередатчик и 250 тысяч злотых. Добровольский дал мне свой адрес – по ул. Стрийской дом „ужетниче домки магистрацки" № квартиры не знаю – но могу лично указать, просил меня заходить к нему и назначить для связи с ним своего человека. Для связи с Добровольским я назначил Шумовского Бартека, которого подробно информировал о Добровольском, как руководителе организации. В декабре 1939 г. меня пригласил к Ирине Клецан

i poznałem ich. Strowski polecił mi wyjść na czas rozmowy do sąsiedniego pokoju, żeby nikt nie mógł podsłuchać ich rozmowy. Rozmowa Strowskiego z Dobrowolskim i Stockerem trwała około 2 godzin. Wiem od [a-]Dobrowolskiego[-a], że [a-]Strowski[-a] polecał mu zjednoczyć jego organizację z organizacją [a-]Żebrowskiego[-a], czego Dobrowolski odmówił, przy czym Dobrowolski wyraził wątpliwość, że Strowski nie jest delegatem z Paryża, a jakimś przedstawicielem „śmigłowców" z Rumunii[15]. Tego samego dnia byłem wieczorem u Strowskiego, który wyrażał się o Dobrowolskim jako o karierowiczu i niemądrym człowieku, nie chcącym [b-]przejść[-b] podporządkować swojej organizacji Żebrowskiemu. Strowski dał mi swój nowy adres – ul. Supińskiego d[om] Nr 9 parter, pierwsze drzwi na prawo i 1000 złotych do wymiany na sow[iecką] walutę, polecił mi iść do Żebrowskiego, złożyć przysięgę i wziąć na siebie kierowanie wywiadem w organizacji Żebrowskiego. Do tego ostatniego nie poszedłem

(—) Gola

żeby uniknąć wpadki, ponieważ Żebrowski wiedział, że nie miałem stopnia oficerskiego i mógł wyjawić moją rzeczywistą rolę awanturnika. Na drugi dzień zaszedłem do Strowskiego, by go powiadomić, że nie mogę wypełnić jego polecenia, ponieważ znam Żebrowskiego jako karierowicza i człowieka z nieczystymi rękami, oddałem mu 300 rubli i wyszedłem. Później mówił mi Dobrowolski, że Strowski został zatrzymany z żoną podczas próby przejścia przez granicę do Rumunii i siedzi w więzieniu w m. Kołomyi albo [w] Czortkowie.

Drugie spotkanie z [a-]Dobrowolskim[-a] i [a-]Stockerem[-a] odbyło się w restauracji na r[ogu] ul. Stryjskiej. Dobrowolski interesował się kim jestem i co sobą reprezentuję. Powiedziałem, że nazywam się Azurewicz Andrzej, porucznik armii polskiej i że mam kontakt z generałem [a-]Sosnkowskim[-a] znajdującym się w Paryżu, od którego otrzymałem specjalne zlecenia. Dobrowolski uwierzył mi i poinformował, że również jest oficerem w stopniu majora i kierowni[kiem]

(—) Gola (—) Gola

polskiej organizacji utworzonej przez [a-]Spiechowicza[-a], która liczy około 5 tysięcy ludzi, ma broń, krótkofalowy nadajnik radiowy i 250 tysięcy złotych. Dobrowolski dał mi swój adres – przy ul. Stryjskiej dom „urzędnicze domki magistrackie", numeru mieszkania nie znam – ale mogę pokazać osobiście. Prosił mnie, żebym przychodził do niego albo wyznaczył dla łączności z nim swojego człowieka. Dla łączności z Dobrowolskim wyznaczyłem Szumowskiego Bartka, którego szczegółowo poinformowałem o Dobrowolskim jako o kierowniku organizacji. W grudniu 1939 r.

Добровольский, к которой приехал из Румынии некий „Макс"[16], родственник Клецан и хороший знакомый Добровольского.

В процессе беседы „Макс" интересовался дислокацией советских войск в Западной Украине и просил меня добыть эти сведения. Составив вымышленные сведения о дислокации советских войск в Западной Украине, я зашел к Клецан.

(—) Голя

В квартире Клецан я застал Добровольского, Макса и неизвестного мне – по фамилии [a-]Щербицкого[-a] [17].

Сведения о частях Красной армии я передал Максу, который тут же при мне вручил Щербицкому.

Переданные мною сведения, со слов Макса, предназначались Гробовскому, сотруднику польского консульства в Черновцах. Перед отъездом в Румынию с Максом и Щербицким я встречался в буфете Львовский.

В последствии Клецан Ирина говорила, что Щербицкий работает на румынской границе в г. Кут, шофером в каком-то советском учреждении. Кроме этого мне известно, что Макс должен был получить деньги от Гробовского и обещал их поделить между мной и Добровольским, но видимо он их не получил и в первых числах января выехал в Варшаву.

От Добровольского мне известно. что он установил связь с Соколовским (его я не знаю), принявшим на себя общее руководство организациями,

(—) Голя

а он, Добровольский, является его заместителем и одновременно осуществляет руководство организациями переферии; „Болек" (фамилии его не знаю) руководит организацией г. Львова; „Александр" (фамилии не знаю) руководит организациями в предместьях Львова, а „Кароль" – возглавляет разведку. Кроме этого мне также известно, что связь с Соколовским осуществлялась через доктора Брухнальского, а с „Кароль" через Пехотскую[18]. Однажды Добровольский мне говорил, что к нему (через Пехотскую) приезжало два человека из Варшавы от генерала Токажевского. Один из них Неверовский б. староста г. Львова майор польской армии. Настоящая его фамилия Клёц[19]. Они вели переговоры с Соколовским и Жебровским об объединении их организаций и подчинении генералу Токажевскому.

В середине января 1940 г. Добровольским мне было поручено составить дислокацию советских войск в Западной Украине. По моему поручению дислокация была составлена моим

(—) Голя

Dobrowolski zaprosił mnie do Ireny Klecan, do której przyjechał z Rumunii niejaki „Maks"[16], krewny Klecan i dobry znajomy Dobrowolskiego.

Podczas rozmowy „Maks" interesował się dyslokacją wojsk sowieckich na Zachodniej Ukrainie i prosił mnie, żebym zdobył te informacje. Po sporządzeniu wymyślonych danych o dyslokacji sowieckich wojsk na Zachodniej Ukrainie, zaszedłem do Klecan.

(—) Gola

W mieszkaniu Klecan zastałem Dobrowolskiego, Maksa i nie znanego mi [człowieka] – o nazwisku [a-]Szczerbicki[-a] [17].

Informacje o jednostkach Armii Czerwonej przekazałem Maksowi, który od razu przy mnie wręczył je Szczerbickiemu.

Przekazane przeze mnie informacje, według słów Maksa, przeznaczone były dla Grabowskiego, pracownika konsulatu polskiego w Czerniowcach. Przed wyjazdem do Rumunii spotkałem się z Maksem i Szczerbickim w bufecie lwowskim.

Później Klecan Irena mówiła, że Szczerbicki pracuje na granicy rumuńskiej w m. Kuty jako kierowca w jakiejś instytucji sowieckiej. Oprócz tego wiadomo mi, że Maks powinien dostać od Grabowskiego pieniądze i obiecał podzielić je między mnie a Dobrowolskiego, ale widocznie ich nie dostał i w pierwszych dniach stycznia wyjechał do Warszawy.

Wiem od Dobrowolskiego, że nawiązał on kontakt z Sokołowskim (nie znam go), który przyjął na siebie ogólne kierownictwo nad organizacjami,

(—) Gola

zaś on – Dobrowolski jest jego zastępcą i jednocześnie zajmuje się kierowaniem organizacjami na prowincji; „Bolek" (nazwiska nie znam) kieruje organizacją m. Lwowa; „Aleksander" (nazwiska nie znam) kieruje organizacjami na przedmieściach Lwowa, a „Karol" stoi na czele wywiadu. Oprócz tego wiem również, że kontakt z Sokołowskim odbywał się przez doktora Bruchnalskiego, a z „Karolem" przez Piechowską[18]. Kiedyś Dobrowolski mówił mi, że do niego (przez Piechowską) przyjeżdżało dwóch ludzi z Warszawy od generała Tokarzewskiego. Jeden z nich, Niewiarowski b[yły] starosta m. Lwowa, major armii polskiej. Prawdziwe jego nazwisko Kloc[19]. Prowadzili oni rozmowy z Sokołowskim i Żebrowskim w sprawie zjednoczenia ich organizacji i podporządkowania Tokarzewskiemu.

W połowie stycznia 1940 r. Dobrowolski polecił mi zestawić dyslokację wojsk sowieckich na Zachodniej Ukrainie. Na moje polecenie dyslokacja została sporządzona przez mego

(—) Gola

человеком по имени Герман, псевдоним – „Петрусь"[20], капитаном-географом (фамилии и адреса его не знаю) только на части Красной армии г. Львова и учреждения. Этот план я должен был передать „Болику" через Брухнальского, адрес которого я получил от Добровольского.

Вопрос: Где находится дислокация, которую вы составили для „Болека"?

Ответ: У Изуита Юзефа, проживающего по ул. Всходня д. 34. Изуит живет у столяра – фамилии его не знаю, и помогает ему в работе.

Вопрос: Через кого вы познакомились с Изуитом Юзефом?

Ответ: Познакомил меня с Изуитом Юзефом в конце января 1940 г. Кулик; виделся я с Изуитом не более 3 раз.

Вопрос: Через кого Вы познакомились с Германом – „Петрусь"?

Ответ: С Германом – „Петрусь" меня познакомил в декабре 1939 г. Сбышинский Леонард, а с Сбышинским я познакомился через Кучаровского, который жил вместе с Германом – „Петрусь".

(—) Голя

Вопрос: Где находится [a]-Сбешинский-[a]?

Ответ: Сбешинский в январе 1940 г. ушел в Германию.

Вопрос: Кого из участников организации, кроме уже названных Вами, знаете?

Ответ: От Шумовского мне известно, что он имел связь с участником организации Лях[21], живет по одному адресу с Шумовским. Кулик имел у себя на связи „Деслава", студента; „Юрека" – адрес Халицкого д. № 20.

Я имел связь с [a]-Кучковским-[a] Эдуардом, подхорунжий, проживает по Задвужатской ул. д. 21 кв. 7.

Кучковского я имел ввиду послать в Венгрию для проверки действительно ли Добровольский имеет связь с Джевецким, работником польского консульства в Будапеште. По этому вопросу я говорил с Кучковским и он мое предложение принял. Командировка Кучковского не состоялась, т.к. Добровольский никаких поручений по связи с Венгрией мне не давал,

(—) Голя

а затем я был арестован.

Вопрос: Вам называл Добровольский города, в которых имеются организации?

Ответ: Да, называл. Добровольский говорил, что он имеет организации в г. Станиславе, в г. Кшименце, в г. Тарнополе, в г. Коломия, в г. Стрий, в г. Самбор, в г. Перемышле, в г. Дрогобыче, в г. Бориславе, в г. Грудек-Егеленском, Раве-Русской, Сокале, Ровно, Луцке, Жукви. Кроме этого от Шумовского Бартека мне известно, что

człowieka imieniem Herman – pseudonim „Piotruś"[20], kapitana geografa (nazwiska i adresu nie znam) [i dotyczyła] tylko oddziałów Armii Czerwonej m. Lwowa oraz instytucji. Plan ten miałem przekazać „Bolkowi" przez Bruchnalskiego, którego adres dostałem od Dobrowolskiego.

Pytanie: Gdzie znajduje się dyslokacja, którą sporządziliście dla „Bolka"?

Odpowiedź: U Jezuita Józefa, mieszkającego przy ul. Wschodniej d[om] 34. Jezuit mieszka u stolarza —nazwiska jego nie znam i pomaga mu w pracy.

Pytanie: Przez kogo poznaliście się z Jezuitem Józefem?

Odpowiedź: Poznał mnie z Jezuitem Józefem pod koniec stycznia 1940 r. Kulik; widziałem się z Jezuitem nie więcej niż 3 razy.

Pytanie: Przez kogo poznaliście Hermana – „Piotrusia"?

Odpowiedź: Z Hermanem – „Piotrusiem" poznał mnie w grudniu 1939 r. Zbyszyński Leonard, a Zbyszyńskiego poznałem przez Kaczorowskiego, który mieszkał razem z Hermanem – „Piotrusiem".

(—) Gola

Pytanie: Gdzie znajduje się [a]Zbyszyński[a]?

Odpowiedź: Zbyszyński w styczniu 1940 r. poszedł do Niemiec.

Pytanie: Kogo znacie spośród członków organizacji poza już przez was wymienionymi?

Odpowiedź: Od Szumowskiego wiem, że miał [on] kontakt z członkiem organizacji Lachem[21], mieszka pod tym samym adresem co Szumowski. Kulik pozostawał w łączności ze studentem „Desławem"; „Jurkiem" – adres Halicka d[om] Nr 20.

Ja miałem kontakt z [a]Kuczkowskim[a] Edwardem, podchorążakiem, mieszka przy ul. Zadwórzańskiej d[om] 21 m. 7.

Kuczkowskiego zamierzałem posłać na Węgry w celu sprawdzenia, czy Dobrowolski ma rzeczywiście kontakt z Drzewieckim, pracownikiem konsulatu polskiego w Budapeszcie. W tej sprawie rozmawiałem z Kuczkowskim, który przyjął moje polecenie. Delegacja Kuczkowskiego nie doszła do skutku, pon[ieważ] Dobrowolski nie dawał mi żadnych zleceń z zakresu łączności z Węgrami,

(—) Gola

a potem zostałem aresztowany.

Pytanie: Czy Dobrowolski podawał wam nazwy miast, w których istnieją organizacje?

Odpowiedź: Tak, podawał. Dobrowolski mówił, że posiada organizacje w m. Stanisławowie, w m. Krzemieńcu, w Tarnopolu, w m. Kołomyi, w m. Stryju, w m. Samborze, w m. Przemyślu, w m. Drohobyczu, w m. Borysławiu, w m. Gródku Jagiellońskim, Rawie Ruskiej, Sokalu, Równem, Łucku, Żółkwi. Prócz tego od Szumowskiego Bartka

Станиславовская организация состоит из 1000 человек и Кшеменцовская из 200 человек. В этих городах Шумовский был в январе 1940 г. и выявил организации через [a-]Вышинского[-a].

Шумовский, с моего согласия, организации в Станиславове и Кшеменце передал на связь Добровольскому.

Вопрос: Вам известны руководители этих организаций?

Ответ: От Добровольского мне известно, что руководителями

(—) Голя

Станиславовской организации являются полковник „Хуцул"[22] и капитан „Сомар"[23] – это их псевдонимы.

Вопрос: Какими денежными средствами организация располагала?

Ответ: Какими денежными средствами располагала организация, я не знаю. В феврале 1940 от Добровольского я получил 30 тысяч злотых на обмен на советские деньги. Эти деньги Добровольскому я не вернул. Из них я дал Кулику – 900 руб., Шумовскому Б. – 1500 рублей, „Герману" – 500 рублей, остальные пропил.

Вопрос: Что Вам известно о Спеховиче?

Ответ: Мне известно от Добровольского и Пехотской, что Спехович при переходе Венгерской границы арестован под фамилией Муравский.

Мне также известно от Добровольского, что арестованы при переходе границы и Стровский с женой.

(—) Голя

Вопрос: Вам известно, где находится оружие организации?

Ответ: Нет, места хранения оружия мне неизвестны. От Добровольского мне известно, что у него имеются три офицера, которые специально занимаются приобретением оружия. Фамилии этих офицеров Добровольский мне не назвал.

Вопрос: Названный вами Кулик – это его настоящая фамилия или псевдоним?

Ответ: Я его знаю как Кулика.

Вопрос: Вы читали инструкцию, привезенную Стровским?

Ответ: С частью инструкции я знакомился, ее мне давал Стровский для расшифровки. Сам я не расшифровывал, а передал офицеру Потольскому.

Припоминаю, что в инструкции были даны псевдонимы генералам: Спеховичу „Кома", Андерсу – „Валегура", Янушайтису „Красицкий", Сикорский – „Эвгенюш", Соснковский – „Гуземба". Предполагалось всю переписку с Сикорским вести только в зашифрованном виде. Для курьеров были указаны

(—) Голя

специальные опознавательные знаки.

Вопрос: Потольский был в курсе работы организации?

wiem, że organizacja stanisławowska składa się z 1000 ludzi, a krzemieniecka z 200 ludzi. Szumowski w tych miastach był w styczniu 1940 r. i ustalił organizację poprzez [a]Wyszyńskiego[a].

Szumowski, za moją zgodą, przekazał organizacje w Stanisławowie i Krzemieńcu pod rozkazy Dobrowolskiego.

Pytanie: Znacie kierowników tych organizacji?

Odpowiedź: Wiadomo mi od Dobrowolskiego, że kierownikiem (—) Gola organizacji stanisławowskiej jest pułkownik „Hucuł"[22] i kapitan „Somar"[23] – to ich pseudonimy.

Pytanie: Jakimi środkami pieniężnymi dysponowała organizacja?

Odpowiedź: Nie wiem, jakimi środkami pieniężnymi dysponowała organizacja. W lutym 1940 dostałem od Dobrowolskiego 30 tysięcy złotych na wymianę na pieniądze sowieckie. Pieniędzy tych nie oddałem Dobrowolskiemu. Dałem z tego Kulikowi – 900 rubli, Szumowskiemu B. – 1500 rubli, „Hermanowi" – 500 rubli, resztę przepiłem.

Pytanie: Co wiecie o Spiechowiczu?

Odpowiedź: Wiem od Dobrowolskiego i Piechowskiej, że podczas przekraczania granicy węgierskiej Spiechowicz został aresztowany pod nazwiskiem Morawski.

Wiem również od Dobrowolskiego, że aresztowano podczas przekraczania granicy Strowskiego z żoną. (—) Gola

Pytanie: Wiecie gdzie jest przechowywana broń organizacji?

Odpowiedź: Nie, miejsc przechowywania broni nie znam. Wiem od Dobrowolskiego, że ma on trzech oficerów zajmujących się specjalnie zdobywaniem broni. Nazwisk tych oficerów Dobrowolski mi nie podał.

Pytanie: Wymieniony przez was Kulik – to jego prawdziwe nazwisko czy pseudonim?

Odpowiedź: Znam go jako Kulika.

Pytanie: Czytaliście instrukcję przywiezioną przez Strowskiego?

Odpowiedź: Z częścią instrukcji zapoznałem się, dał mi ją do odszyfrowania Strowski. Sam nie odszyfrowywałem, tylko przekazałem oficerowi Patolskiemu.

Pamiętam, że w instrukcji były podane pseudonimy generałów: Spiechowicza – „Kopa"; Andersa – „Waligóra", Januszajtisa „Krasicki", Sikorski – „Eugeniusz", Sosnkowski – „Godziemba". Zalecano, by całą korespondencję z Sikorskim i in[nymi] prowadzić tylko pod postacią szyfrów. Dla kurierów podano (—) Gola specjalne znaki rozpoznawcze.

Pytanie: Patolski orientował się w działalności organizacji?

Ответ: Нет не был. Он только знал, что какая-то работа намечается, но ничего конкретного не знал. Потольский с женой в декабре 1939 г. выехали в Краков.

Вопрос: Качоровский и Кучковский состояли в организации?

Ответ: Нет, не состояли.

На поставленные мне вопросы мои ответы в протоколе записаны правильно и протокол мне прочитан, в чем расписываюсь.

(—) Голя

Допросил: Опер. Упол. I отдела ГТУ НКВД
Ст. Лейт. ГБ (—) (Бекман)

Особисті свідчення Голі Едварда

Львів, 29 березня 1940 року

Я народився 2 листопада 1908 р. в Липі Добромильського пов[іту] Львівського воєв[одства]. Мій батько називався Юзеф і він був вахмістром австр[ійської] жанд[армерії], а мати Юлія, уроджена Легович.

До 10[ти] років я вчився дома. В гімназію поступив у 1918 р., а в Кадетський Корпус № I у Львові в 1922 р. Кадетський Корпус я закінчив у 1926 р. на 17 місці з-поміж 56 осіб. В чині капрала – підхорунжого мене відряджено на універсальний курс до Школи Підхорунжих Піхоти у Варшаві, а звідти після 3-місячного перебування я склав конкурсний іспит до Офіцерської Школи Військового Флоту. Школу я не закінчив, через те, що з приводу поганої поведінки мене перенесли до Офіцерської Школи Інженерії, а звідти також з приводу поганої поведінки я був звільнений та прикомандируваний до 6 саперного полку в чині сапера, звідки мене звільнено до запасу 15. VIII 1929.

Після звільнення до запасу я повернувся до батька, який тоді пішов на пенсію і оселився в Мостиськах, де мати була власницею половини дому та 1 1/2 морга поля. В Мостиськах я скоро отримав працю у Фінансовому відділі як адміністративний практикант II[ої] категорії XI службового чину. З Мостиськ я був перенесений до 2 Фінансового відділу в Дрогобичі, де склав іспит адміністративного службовця II[ої] категорії. Через місяць після іспиту, а саме в січні 1933 р. я був звільнений з приводу „поганої поведінки поза службою". Справжньою причиною було те, що я знаходився у поганих відносинах з місцевою поліцією.

Тим часом в Дрогобичі я одружився.

Odpowiedź: Nie, nie orientował się. Wiedział tylko, że jakaś działalność jest prowadzona, ale nic konkretnie nie wiedział. Patolski z żoną w grudniu 1939 r. wyjechał do Krakowa.
Pytanie: Czy Kaczorowski i Kuczkowski należeli do organizacji?
Odpowiedź: Nie, nie należeli

Moje odpowiedzi na postawione mi pytania zapisano prawidłowo w protokole i odczytano mi, co potwierdzam podpisem

(—) Gola

Przesłuchał: Oficer operacyjny I Oddziału GTU NKWD
St[arszy] Lej[tenant] B[ezpieczeństwa] P[aństwowego]
(—) (Bekman)

Osobiste zeznania Goli Edwarda

Lwów, dnia 29 marca 1940

Urodziłem się dnia 2 listopada 1908 r. w Lipie pow. Dobromil wojew. lwowskie. Ojciec mój nazywał się Józef i był wachmistrzem austr. żand., a matka Julia z Legowiczów.

Do lat 10ciu uczyłem się w domu. Do gimnazjum wstąpiłem w r. 1918, a do Korpusu Kadetów Nr I we Lwowie w r. 1922. Korpus Kadetów ukończyłem w r. 1926 z lokatą 17 na 56. W stopniu kaprala podchorążego odkomenderowany zostałem na kurs utyl[itarny] do Szkoły Podchorążych Piechoty w W-wie, a stamtąd po 3-miesięcznym pobycie zdałem konkursowy egzamin do Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej. Szkoły nie ukończyłem, ponieważ z powodu złego zachowania zostałem przeniesiony do Oficerskiej Szkoły Inżynierii, a stamtąd również z powodu złego zachowania się zostałem zwolniony i przydzielony do 6 pułku saperów w stopniu sapera, skąd zwolniony zostałem do rezerwy 15.VIII.1929.

Po zwolnieniu do rezerwy wróciłem do ojca, który wtedy przeszedł na emeryturę i zamieszkał w Mościskach, gdzie matka była właścicielką połowy domu i 1 1/2 morgi pola. W Mościskach otrzymałem wkrótce zajęcie w Urzędzie Skarbowym w charakterze praktykanta administracyjnego IIgiej kategorii XI stopnia służbowego. Z Mościsk zostałem przeniesiony do 2 Urzędu Skarbowego w Drohobyczu, gdzie zdałem egzamin przypisany dla urzędników administracyjnych IIgiej kategorii. W miesiąc po egzaminie, dokładnie w styczniu r. 1933, zostałem zwolniony z powodu „złego zachowania się poza służbą". Właściwym powodem było to, że żyłem w złych stosunkach z tamtejszą policją.

W międzyczasie w Drohobyczu ożeniłem się.

Після звільнення з посади я знов виїхав до батька до Мостиськ разом з жінкою. Але через те, що в мого батька була на утриманні численна сім'я та він не був у силі прогодувати мене й жінку, жінка повернулася до батьків у Дрогобичі, а я мусив шукати праці.

Через те, що в Мостиськах я також мав свари з поліцією, не міг поступити на жодну урядову посаду й був примушений зайнятися чимось іншим. Але через те, що я мав [a]літературні[a] здібності, я зайнявся літературною діяльністю та скоро почав заробляти писанням новел і [a]фейлетонів[a]. Ці твори залежно від змісту були друковані в „Ілюстрованому червоному кур'єрі" під псевдонімом „Ергун", в „Збройній Польщі", в „Гонорі" та „Житті", в „Меркурюшу Орд." та в інших. В 1937 р. надруковано збірку моїх новел п[ід] з[аголовком] „Виколеєньци".

В 1937 р. я виїхав до Варшави на запрошення одного з моїх колег з Кадетського Корпусу, капітана Едварда Сємка, в якого я також оселився. У Варшаві я надалі займався літературною працею та одночасно допомагав в заняттях колезі, який виконував обов'язки офіцера – викладача в Школі Підхорунжих Саперів у Варшаві. Хочу зазначити, що мої так військові, як і загальні знання, завжди були великі, так що в найгірші періоди мого життя можна було мені закинути тільки „погану поведінку", а ніколи – недостатні успіхи в науці.

На початку 1938 р. я зустрів випадково у Варшаві колегу з Кадетського Корпусу Яна Нагурського, який виконував обов'язки керівника бюро Головного Управління Товариства Розвитку Східних Земель у Варшаві. Нагурський запропонував мені в Товаристві посаду інструктора або секретаря в Управлінні Округу в Тернополі з місячною зарплатою у сумі 120 зл. Цю посаду я прийняв. Свої обов'язки я виконував на велике задоволення моїх керівників так, що через місяць мені підвищили оклад до суми 210 зл., а через півроку до суми 250 зл. У квітні 1939 р. головою Управління Округу Т.Р.З.В. став Вітольд Жиборський, депутат сейму і тоді він почав вимагати співробітництва Товариства з Табором Національного Об'єднання. З огляду на те, що такий стан речей мене не влаштовував, я подав прохання про переведення та був переведений до Варшави.

В той час спалахнула війна з Німеччиною та оголошено мобілізацію.

1 вересня 1939 я з'явився в 4 саперному батальйоні в Перемишлі і був назначений до 41 маршової роти. У битві під Перемишлем рота була розбита, офіцери втекли, так що, користуючись великою пошаною серед товаришів, я був примушений прийняти командування. Я відступив з ротою в напрямку на Самбір, а через те, що Самбір був зайнятий німцями, після невдалої спроби відбити місто – на Львів. Біля Львова роту, з якої залишилося разом зі мною 34 особи, було обеззброєно, а я разом

Po zwolnieniu z posady wyjechałem znowu do ojca do Mościsk wraz z żoną. Lecz ponieważ ojciec mój miał liczną rodzinę na utrzymaniu i nie był w stanie wyżywić mnie i żonę, żona wróciła do rodziców w Drohobyczu, a ja musiałem szukać zajęcia.

Ponieważ w Mościskach również miałem zatargi z policją, więc żadnej rządowej posady otrzymać nie mogłem i musiałem zająć się czym innym. A że posiadałem pewne zdolności [a]literackie[a], oddałem się pracy literackiej i wkrótce zacząłem zarabiać pisząc nowele i [a]felietony[a]. Utwory te w zależności od treści były drukowane w „Ilustrowanym Kurierze Czerwonym" pod pseudonimem „Ergun", w „Polsce Zbrojnej", w „Honor", w „Życiu" [?], w „Merkuriuszu Ord." i w innych. W r. 1937 wydrukowano zbiór moich nowel p.t. „Wykolejeńcy".

W r. 1937 wyjechałem do Warszawy na zaproszenie jednego z moich kolegów z Korpusu Kadetów, kapitana Edwarda Siemka, u którego też zamieszkałem. W Warszawie zajmowałem się nadal pracą literacką, a równocześnie pomagałem w zajęciach koledze, który pełnił obowiązki oficera – wykładowcy w Szkole Podchorążych Saperów w W-wie. Zaznaczam, że moje wiadomości wojskowe, jak również ogólne zawsze były duże, tak iż w najgorszych czasach mego życia można było mi zarzucić tylko „złe zachowanie się", a nigdy postępy niezadowalające w studiach.

Z początkiem r. 1938 spotkałem w W-wie przypadkowo kolegę z Korpusu Kadetów, Jana Nagórskiego, który pełnił obowiązki kierownika biura Zarządu Głównego Towarzystwa Rozwoju Ziem Wschodnich w Warszawie. Nagórski ofiarował mi zajęcie w Towarzystwie w charakterze instruktora wzgl. sekretarza w Zarządzie Okręgu w Tarnopolu z płacą miesięczną w wysokości 120 zł. Posadę tę przyjąłem. Z obowiązków swoich wywiązywałem się ku zupełnemu zadowoleniu moich przełożonych, tak że po miesiącu podwyższono mi pobory do kwoty 210 zł, a po upływie pół roku do kwoty 250 zł. W kwietniu r. 1939 prezesem Zarządu Okręgu T.R.Z.W. został Witold Żyborski, poseł na Sejm i wówczas zaczął żądać współpracy Towarzystwa z Obozem Zjednoczenia Narodowego. Ze względu na to, że taki stan rzeczy nie odpowiadał mi, wniosłem prośbę o przeniesienie i zostałem przeniesiony do Warszawy.

W tym czasie wybuchła wojna z Niemcami i została ogłoszona mobilizacja.

Dnia 1.IX.1939 zameldowałem się w 4 baonie saperów w Przemyślu i przydzielony zostałem do 41 kompanii marszowej. W bitwie pod Przemyślem kompania została rozbita, oficerowie uciekli, tak że mając duże poważanie wśród kolegów żołnierzy zmuszony byłem objąć dowództwo. Wycofałem się z kompanią w kierunku na Sambor, a że Sambor był zajęty przez Niemców, po daremnej próbie odbicia miasta – na Lwów. W okolicy Lwowa kompania, z której zostało wraz ze mną 34 ludzi została rozbrojona, a ja wraz

з капралом Владиславом Стеткєвичом потрапив до полону і був доставлений до Холодної Води до табору полонених. З полону я втік разом із згаданим вже капралом та переховувався в селі Коморниці під Львовом у незнайомих людей. Звідти 22 вересня 1939 в час вступу радянських військ я прийшов до Львова.

В той час Львів, помешкання і вулиці були забиті юрбою біженців. Я мекав у родичів Ласкавських на вул. Задвужанській 85. Я був на утриманні родичів.

Одного дня я зустрів на вулиці мого колегу з Кадетського Корпусу капітана інженера Владислава Новосельського, який заявив мені про готовість піти в експедицію до Угорщини. Після одержання угорських перепусток в угорському консульстві, яке тоді знаходилося на вулиці Академічній № 17, Новосельський познайомив мене з товаришами по експедиції, з яких я запам'ятав інженера Бюльова, працівника Фабрики Пороху в Піонках під Варшавою. Крім нього було ще двоє, так що разом було нас п'ятеро. Мушу зазначити, що почесний угорський консул д-р Блюм видавав угорські перепустки без ніяких труднощів лише тим, що вміли довести, що вони кадрові офіцери або офіцери запасу. Через те, що Новосельський був кадровим офіцером і мав службове посвідчення, отже в порозумінні зі мною посвідчив перед консулом, що я кадровий офіцер в чині поручника. Йому йшлося про те, щоб я конче був його супутником до Угорщини, тому що він довіряв моїй здібності орієнтуватися та відвазі.

В напрямку угорського кордону ми поїхали поїздом через Станіславів до Делятина. В Делятині ми переночували на станції в приміщенні для провідників, де в той час ночували біженці. На світанку ми ввійшли на гірський шлях прямуючи на Підсмеречок, Аршечний, Ложак, в напрямку „Довгої Полонини", де ми мали намір перейти кордон. Через те, що несподівано випав сніг, стежки були засипані, а ми орієнтувалися по карті, ми були змушені зійти в долину та на лісовій сторожці „Добошанці" були затримані лісником і звідти були міліціонерами доставлені до Надвірної. В Надвірній ми перебували 5–7 днів, а потім були випущені на волю. Інші роз'їхалися в різних напрямках мені невідомих, а я з інженером Бюльовом вернувся до Львова. Бюльов разом зі своєю нареченою виїхав до Варшави, позичивши мені до від'їзду 100 зл. А я оселився на вулиці Задвужанській 22 під прізвищем Казімєжа Пеше, тому що під справжнім прізвищем я жити не хотів, через те що воно було записане в Н.К.В.Д. в Надвірній. Цій пані, у якій я оселився я видав себе за шофера, що працює в радянській установі. Це було десь у середині жовтня. Через декілька днів, коли гроші, які я отримав від Бюльова закінчилися, я зявився в угорському консульстві у консула д-ра Блюма.

z kapralem Władysławem Stetkiewiczem wzięty do niewoli i odstawiony do Zimnej Wody do obozu jeńców. Z niewoli uciekłem wraz ze wspomnianym kapralem i ukrywałem się we wsi Komornicy pod Lwowem u nieznanych mi ludzi. Stamtąd dnia 22 września 1939 w czasie wkraczania wojsk sowieckich przyszedłem do Lwowa.

W owym czasie Lwów, mieszkania i ulice były zapchane tłumami uciekinierów. Ja zamieszkałem u krewnych, niejakich Łaskawskich przy ul. Zadwórzańskiej 85. Żyłem z łaski krewnych.

Pewnego dnia spotkałem na ulicy mego kolegę z Korpusu Kadetów, kapitana inżyniera Władysława Nowosielskiego, który oświadczył mi gotowość podjęcia wyprawy na Węgry. Po uzyskaniu przepustek węgierskich w honorowym konsulacie węgierskim, który wówczas znajdował się na ulicy Akademickiej nr 17, Nowosielski zapoznał mnie z towarzyszami wyprawy, z których zapamiętałem inżyniera Bülowa, pracownika Fabryki Prochu w Pionkach pod Warszawą. Oprócz niego było jeszcze dwóch, tak że razem było nas pięciu. Zaznaczyć muszę, że honorowy konsul węgierski dr Blum wydawał bez żadnych trudności przepustki węgierskie tylko tym, którzy potrafili udowodnić, że są oficerami zawodowymi albo rezerwy. Ponieważ Nowosielski był oficerem zawodowym i posiadał legitymację służbową, więc w porozumieniu ze mną zaświadczył przed konsulem, że jestem oficerem zawodowym w stopniu porucznika. Chodziło mu o to, żebym koniecznie towarzyszył mu na Węgry, dlatego że pokładał duże zaufanie w moich zdolnościach orientacyjnych i odwadze.

Do granicy węgierskiej wyjechaliśmy koleją przez Stanisławów do Delatyna. W Delatynie przenocowaliśmy na stacji w pokoju dla konduktorów, gdzie w owym czasie nocowali uchodźcy. O świcie weszliśmy na szlak górski kierując się na Podsmereczek, Arszeczny, Łożak ku „Dołhej Połoninie", gdzie mieliśmy przekroczyć granicę. Ponieważ niespodzianie spadł śnieg, a my orientowaliśmy się wedle mapy, z powodu zasypania ścieżek byliśmy zmuszeni zejść w dolinę i na gajówce „Doboszance" zostaliśmy zatrzymani przez gajowego i stąd odstawieni przez milicjantów do Nadwórnej. W Nadwórnej przebywaliśmy od 5–7 dni, po czym zostaliśmy wypuszczeni na wolność. Tamci rozjechali się w różnych kierunkach mnie niewiadomych, a ja z inżynierem Bülowem wróciłem do Lwowa. Bülow wraz ze swoją narzeczoną wyjechał do Warszawy, pożyczywszy mi przed odjazdem 100 zł. Ja zaś zamieszkałem przy ul. Zadwórzańskiej 22 pod nazwiskiem Kazimierza Pesze, gdyż pod prawdziwym nazwiskiem mieszkać nie chciałem, jako że było zanotowane w N.K.W.D. w Nadwórnej. Tej pani, u której zamieszkałem, podałem się za szofera mającego zajęcie w instytucji sowieckiej. Było to gdzieś w połowie października. W kilka dni później, gdy pieniądze otrzymane od Bülowa skończyły się, zjawiłem się w konsulacie węgierskim u konsula

Я йому сказав, що вертаюся з Угорщини, назвав якесь місто та просив видати мені нову перепустку. Під час дружньої бесіди, яка зав'язалася я відкрив йому секрет, що я зв'язковий від польської конспіративної львівської організації до Угорщини. Блюм повірив мені та одночасно просив мене відразу чи я б не погодився ідучи до Угорщини, перепровадити декількох людей. Цю пропозицію мотивував в такій спосіб, що багато людей звертається до нього за перепустками, а з них він хотів би більш цінних направити до мене, щоб допомогти їм перейти до Угорщини. Я погодився на це, але одночасно просив його, видати угорські перепустки людям, яких я вкажу без обмежень і труднощів. Він охоче погодився на це. З того часу склалося так, що я бував по два-три дні в консульстві та записував собі адреси людей, яких Блюм скеровував до мене з метою перепровадити їх до Угорщини, а навпаки Блюм видавав мені щоденно стільки угорських перепусток, скільки я хотів. За надання перепустки я брав від багатих людей по 50 зл. Через три дні я зникав з консульства на деякий час, щоб з'явитися через кільканадцять днів, нібито з Угорщини. В той час я познайомився в Блюма з полк. Ромом, Качоровським, який видавав себе за поручника та Зигмунтом Патольським, кадровим поручником бронечастин. Я називаю цих людей, тому що вони появлятимуться далі в моїх свідченнях. Крім названих я познайомився приблизно з 20 особами, які хотіли перейти до Угорщини, але які після моєї розповіді про труднощі такої експедиції (про стріляння зі станкових кулеметів, про собак на кордоні) через деякий час від такого переходу відмовлялися.

Полковник Ром, кадровий офіцер, військовий прокурор з Познані, оточував себе кількома людьми та розголошував, що він володіє „військовою організацією". Це не була правда. Тому, що цими декількома людьми, які входили до складу організації були: сам Ром, його син, якийсь поручник з судового корпусу з Познані, капітан Вісьнєвський з Бидгощі, коханка полковника Рома, коханка сина полковника Рома і Бартек Шумовський, який видавав себе за підпоручника піхоти. Через те, що я швидко вирішив, що полк. Ром та його кліка, це просто фарс, я відійшов від цього товариства, разом з Бартеком Шумовським, який також посварився з полковником. Через те, що Бартек не мав грошей, а він родом був з Познані і мені дуже подобався, я запропонував йому співпрацювати зі мною, видаючи себе за поручника Корпусу Прикордонної Охорони, Анджея Азуревича, який нібито має спеціальне доручення від ген. Сосновського з Парижа. Про характер доручення я не згадував йому, тільки дав йому зрозуміти, що це доручення з Угорщини передав мені спеціальний кур'єр, який привіз мені також гроші. В той час я мав готівку, яку я зібрав за перепустки в сумі

dr Bluma. Powiedziałem mu, że wracam z Węgier, wymieniłem jakieś miasto i prosiłem o wydanie nowej przepustki. W trakcie pogawędki, która się wywiązała, zwierzyłem się mu w wielkiej tajemnicy, że jestem łącznikiem od polskiej konspiracyjnej organizacji lwowskiej na Węgry. Blum uwierzył mi, a równocześnie zaraz prosił mnie, czy bym nie podjął się, idąc na Węgry, przeprowadzić kilku ludzi. Propozycję tę motywował w ten sposób, że wielu ludzi zgłasza się do niego o przepustki, a z tych on bardziej wartościowych chciałby skierować do mnie, aby im pomóc przejść na Węgry. Ja zgodziłem się na to, ale równocześnie prosiłem go, aby wystawił przepustki węgierskie dla tych ludzi, których ja wskażę bez ograniczenia i żadnych trudności. On zgodził się na to chętnie. Od tego czasu ułożyło się tak, że ja przebywałem po dwa, trzy dni w konsulacie i zapisywałem sobie adresy ludzi, których Blum do mnie kierował celem przeprowadzenia ich do Węgier, a na odwrót Blum wydawał mi codziennie tyle przepustek węgierskich ile chciałem. Za wyrobienie przepustki węgierskiej brałem od bogatych ludzi po 50 zł. Po trzech dniach znikałem na jakiś czas z konsulatu, aby zjawić się po kilkunastu dniach niby z Węgier. W owym czasie poznałem u Bluma płk. Rohma, Kaczorowskiego, który podawał się za porucznika i Zygmunta Patolskiego, porucznika zawodowego broni pancernej. Nazwiska tych ludzi wymieniam dlatego, ponieważ będą oni występować w dalszym ciągu zeznań. Oprócz wymienionych poznałem około 20 osób takich, które chciały przejść na Węgry, ale które po moim opowiadaniu o trudnościach takiej wyprawy (strzelaniu z karabinów maszynowych, psach na granicy) po pewnym czasie z takiego przejścia rezygnowały.

Pułkownik Rohm, oficer zawodowy, prokurator wojskowy z Poznania, otaczał się kilkoma ludźmi, a wokoło rozpowiadał, iż posiada „wojskową organizację". To nie była prawda. Bo tych kilku ludzi, którzy tworzyli organizację, to byli: sam Rohm, jego syn, jakiś porucznik z korpusu sądowego z Poznania, kapitan Wiśniewski z Bydgoszczy, kochanka pułkownika Rohma, kochanka syna pułkownika Rohma i Bartek Szumowski, który podawał się za p[od]porucznika piechoty. Ponieważ szybko skonstatowałem, że płk Rohm i jego klika to zwykła farsa, wycofałem się z tego towarzystwa wraz z Bartkiem Szumowskim, który także pokłócił się z pułkownikiem. Ponieważ Bartek był bez pieniędzy, jako że pochodził z Poznania i bardzo mi się podobał, więc zaproponowałem mu współpracę ze mną podając się za porucznika Korpusu Ochrony Pogranicza, Andrzeja Azurewicza, który ma niby to specjalną misję od gen. Sosnkowskiego z Paryża. O rodzaju misji nie wspominałem mu, tylko dałem mu do zrozumienia, że misję tę przekazał mi specjalny kurier z Węgier, który też przywiózł mi pieniądze. W owym czasie miałem gotówkę zebraną za przepustki w wysokości około 700 zł. i z tych pieniędzy dałem około 200 zł. Bartkowi na mieszkanie i życie, nie dając mu

близько 700 зл. і з цих грошей я видав коло 200 зл. Бартеку на помешкання та життя, не даючи йому більш ніяких доручень. Бартек найняв помешкання на вул. Тарновського під номером 69. Це було приблизно 15 листопада 1939 р. Більш менш це саме я сказав Зигмунтові Патольському, з тією лиш різницею, що ніяких грошей я йому не давав. Патольський проживав разом з дружиною, за невідомою мені адресою, ми зустрічалися з ним час від часу в „Європейській кондитерській". Качоровський (імені не пам'ятаю) приїхав до Львова з Білостока з наміром перейти до Угорщини. Він привіз із собою круглу і прямокутну печатку фінансового відділу з Білостока та печатку з написом „Начальник 1 відділу Метз". Він хотів ці печатки продати за суму 500 зл. Я купив їх, заплативши авансом 20 зл., а пізніше давав йому на його прохання ще кілька злотих. На основі цих печаток я виготовив собі посвідчення на імя „Ян Чабан", Патольському, Бартеку і Качоровському я доручив зберегти таємницю про нібито справжнє моє прізвище „Анджей Азурєвич" з огляду на конспірацію. Треба ще зазначити, що консулові Блюмові я також сказав, що моє справжнє прізвище „Анджей Азурєвич", а Едвард Голя – це було вигадане, яке в свою чергу я змінив з огляду на конспірацію на „Ян Чабан". Разом зі зміною прізвища, я змінив помешкання та переїхав на нову квартиру на вул. Пєрацького 22 до пані Слівінської, яка тоді хотіла здати внайми кімнату. Це було десь під кінець листопада 1939, а може дещо раніше. Моя діяльність тоді полягала в тому, що я ходив до „Європейської кондитерської", де серед названих осіб, їх знайомих та знайомих їхніх знайомих натякалося про моє таємне доручення, важке завдання, великі можливості та інші туманні і неконкретні речі. В той час декілька днів я мав роман з випадково впізнаною панночкою, на ім'я Софія, прізвище якої випало мені з пам'яті і яка познайомила мене з Тадеушом Куліком, біженцем з Варшави, якому я запропонував співробітництво в такій самій площині як Бартеку і який згодився співпрацювати. В той період в родині Слівінських я познайомився з Тадеушом Слівінським, студентом хімії, який проживав у Львові на вул. Сташіца 4 кв. 1. Слівінський любив гуляти і після знайомства з ним, за горілкою, я запропонував йому співробітництво з собою, також дуже туманно подав мету і завдання. Таким чином довкола мене утворилося коло людей цілковито відданих мені, якими були: Бартек Шумовський, Зигмунт Патольський (адреса невідома), Качоровський, який жив у різних місцях, останнім часом на вул. Єлінки номеру дому не памятаю, далі Тадеуш Кулік (адреси мені не подав, правдоподібно через те, що не мав постійного місця проживання, а тинявся по людях) і Тадеуш Слівінський. Ці люди не отримавши ніяких конкретних завдань, вимагали таких від мене та врешті як то кажуть я довів до їх відома, що їхнім завданням буде координація праці

poza tym żadnych poleceń. Bartek wynajął mieszkanie przy ul. Tarnowskiego pod nr. 69. Było to około 15 listopada 1939 r. Mniej więcej to samo powiedziałem Zygmuntowi Patolskiemu, z tą tylko różnicą, że żadnych pieniędzy mu nie dawałem. Patolski mieszkał wraz z żoną pod nieznanym mi teraz adresem, a spotykałem się z nim od czasu do czasu w „Cukierni Europejskiej". Kaczorowski (imię nie pamiętam) przyjechał do Lwowa z Białegostoku z zamiarem przejścia na Węgry. Przywiózł ze sobą okrągłą i podłużną pieczęć Izby Skarbowej z Białegostoku oraz pieczątkę z napisem: „Naczelnik Wydziału I Metz". Te pieczątki chciał sprzedać za kwotę 500 zł. Ja kupiłem je płacąc a conto 20 zł., a później dawałem mu w miarę jak nagabywał po kilka złotych. Na podstawie tych pieczątek wystawiłem sobie legitymację na nazwisko „Jan Czaban". Patolskiemu, Bartkowi i Kaczorowskiemu nakazałem zachowanie tajemnicy o niby to prawdziwym moim nazwisku „Andrzej Azurewicz" ze względów konspiracyjnych. Tutaj zaznaczyć należy, że również konsulowi Blumowi powiedziałem w wielkiej tajemnicy, że prawdziwe moje nazwisko brzmi „Andrzej Azurewicz", a Edward Gola to było przybrane, które z kolei zmieniłem również ze względów konspiracyjnych na „Jan Czaban". Wraz ze zmianą nazwiska zmieniłem mieszkanie i przeprowadziłem się przy ul. Pierackiego 22 do niejakiej pani Śliwińskiej, która wtedy miała pokój do wynajęcia. Było to gdzieś z końcem listopada 1939, a może nieco wcześniej. Działalność moja w tym czasie polegała na tym, że chodziłem do „Cukierni Europejskiej", gdzie w gronie wymienionych osób, ich znajomych i znajomych ich znajomych opowiadano półsłówkami o tajemniczej mojej misji, ciężkim zadaniu, dużych możliwościach i innych mglistych i niekonkretnych rzeczach. W tym czasie przez kilka dni romansowałem z przygodnie poznaną panienką, imieniem Zofia, której nazwisko wyleciało mi z pamięci, a która zaznajomiła mnie z Tadeuszem Kulikiem, uchodźcą z Warszawy, któremu również zaproponowałem współpracę na podobnej płaszczyźnie jak Bartkowi, a który na taką współpracę się zgodził. W tym okresie u państwa Śliwińskich poznałem Tadeusza Śliwińskiego, studenta chemii, zam. we Lwowie przy ul. Staszica 4 m 1. Śliwiński lubił się zabawić i po poznaniu się z nim, przy wódce, zaproponowałem mu współpracę z sobą, również bardzo mglisto podając cele i zadania. W ten sposób stworzył się wokół mnie krąg ludzi w zupełności mi oddanych, którymi byli: Bartek Szumowski, Zygmunt Patolski (adres nieznany), Kaczorowski, który mieszkał w różnych miejscach, a ostatnio przy ul. Jelinki nr. d. nie pamiętam, dalej Tadeusz Kulik (adresu mi nie podał, prawdopodobnie dlatego, że nie posiadał stałego miejsca zamieszkania, a tułał się po ludziach) i Tadeusz Śliwiński. Ludzie ci nie otrzymawszy żadnych konkretnych zadań, żądali takowych ode mnie i w końcu jak to mówią, podałem im ogólnie do wiadomości, że zadaniem ich będzie koordynacja pracy organizacji polskich konspiracyjnych,

польських конспіративних організацій, про створення яких багато але стиха говорилося тоді. Звільнив мене від клопоту тільки Тадеуш Стровський, який якраз в той час з'явився у Львові.

Ще до появи Стровського, щоб трохи піднести свій авторитет в колі близьких знайомих, я вирішив нанести візит генералу Андерсові, який в той час лежав в госпіталі на вул. Курковій. Я хотів зробити це в такий спосіб, щоб дізналося про цей факт якнайбільше моїх знайомих. Отже в першу чергу я післав до генерала Зигмунта Патольського, який засвідчив генералові свою особу як поручника, кадрового офіцера, а одночасно оголосив про мій візит тобто також поручника, кадрового офіцера, який має до генерала одну справу, дуже серйозну. Я не боявся, що ген. Андерс розпізнає, що я не офіцер, тому що як випускник Кадетського Корпусу я дуже добре був обізнаний з військовою справою, а по-друге я мав багато товаришів які були офіцерами в армії, мене всі любили та я обертався здебільшого у військових колах і добре знав ці відносини. Ген. Андерсу я представився, як завжди, під прізвищем Анджея Азуревича, офіцера зі спеціальними завданнями та запропонував йому свою допомогу. Але ген. Андерс заявив мені, що він не потребує ніякої допомоги і дуже ввічливо подякував мені за запопадливість. Візит у ген. Андерса помітно підняв мій авторитет в колі моїх знайомих.

В той час приїхав до Львова Тадеуш Стровський, майор запасу, по професії власник ресторану в Криниці. Оцей Стровський перейшов нелегально румунський кордон та тут у Львові, видавав себе за делегата польського уряду в Парижі. Про появу делегата я дізнався від Т. Слівінського, до якого правдоподібно Стровський звернувся через ще когось щоб познайомити його зі мною, тому що як пізніше мені говорив, він багато про мою особу чув. До речі, додам ще на цьому місці, що я спеціально розповідав про себе різні неправдоподібні історії, щоб створити довкола своєї особи німб легенди та таємничості. Перша зустріч зі Стровським була умовлена та відбулася в ресторані Лінтнера в малій кімнаті, десь на початку грудня в обідню пору. Стровський був разом з дружиною, медсестрою з госпіталя на вул. Курковій, прикмети якої я знав і з якою він сидів, коли я прийшов, за столиком у кутку залу. Я підійшов до нього та представився назвавши тільки ім'я Анджей. Стровський представився повним ім'ям та прізвищем і подав також військовий чин, він твердив, що будучи в Парижі отримав призначення на підполковника. Не можу згадати, чи при тій першій розмові був хтось з моїх людей. При обіді Стровський запитав мене хто я такий і кого представляю. На це я відповів йому іронічним тоном, що я представляю самого себе, а хто я такий – це він, приїхавши з Парижа, повинен знати, я висловив здивування, що такої важливої речі йому не сказали. Він виправдався тим, що він не працює

o których powołaniu dużo a po cichu w owym czasie mówiło się. Z kłopotu wybawił mnie dopiero Tadeusz Strowski, który akuratnie w tym czasie zjawił się we Lwowie..

Jeszcze przed pojawieniem się Strowskiego, aby podreperować sobie autorytet w kołach najbliższych znajomych, postanowiłem złożyć wizytę generałowi Andersowi, który w owym czasie leżał w szpitalu na Kurkowej. Chciałem to zrobić w ten sposób, aby jak najwięcej moich znajomych o tym fakcie dowiedziało się. Więc w pierwszym rzędzie wysłałem do generała Zygmunta Patolskiego, który przed generałem wylegitymował się jako porucznik, oficer zawodowy, a równocześnie zapowiedział moją wizytę t.j. również porucznika, oficera zawodowego, który ma do generała pewną sprawę, bardzo poważną. Nie obawiałem się, że gen. Anders pozna się na tym, że nie jestem oficerem, ponieważ jako absolwent Korpusu Kadetów doskonale byłem obznajomiony ze sprawami wojskowymi, a po drugie mając dużo kolegów w wojsku oficerami i będąc przez nich lubiany, obracałem się przeważnie w kołach wojskowych i stosunki te dobrze znałem. Gen. Andersowi przedstawiłem się jak zwykle pod nazwiskiem Andrzeja Azurewicza, oficera o specjalnych zadaniach i zaproponowałem mu swoją pomoc. Lecz gen. Anders oświadczył mi, że żadnej pomocy nie potrzebuje i bardzo grzecznie podziękował mi za gorliwość. Wizyta u gen. Andersa znacznie podniosła mój autorytet w kołach moich znajomych.

W tym czasie przyjechał do Lwowa Tadeusz Strowski, major rezerwy, z zawodu właściciel restauracji w Krynicy. Ten Strowski przekroczył nielegalnie granicę rumuńską i tu, we Lwowie, podawał się za delegata rządu polskiego w Paryżu. O pojawieniu się delegata dowiedziałem się od T. Śliwińskiego, do którego prawdopodobnie zwrócił się Strowski przez trzecie osoby o skontaktowanie go ze mną dlatego, że jak później mnie mówił, dużo słyszał o mojej osobie. Nawiasowo, dodam w tym miejscu, że celowo opowiadałem o sobie różne nieprawdopodobne historie, aby wokół swojej osoby stworzyć nimb legendy i tajemniczości. Pierwsze spotkanie ze Strowskim umówione zostało i nastąpiło w restauracji Lintnera w małym pokoiku, gdzieś z początkiem grudnia w porze obiadowej. Strowski był razem z żoną, siostrą ze szpitala przy ul. Kurkowej, której opis znałem i siedział, gdy przyszedłem, za stolikiem w rogu sali. Przystąpiwszy do niego przedstawiłem się mówiąc tylko imię Andrzej. Strowski przedstawił się pełnym imieniem i nazwiskiem i podał także stopień wojskowy z tym, że twierdził, iż będąc w Paryżu otrzymał nominację na podpułkownika. Nie mogę sobie przypomnieć, czy przy tej pierwszej rozmowie był ktoś z moich ludzi. Podczas obiadu Strowski zapytał mnie, kto ja jestem i kogo reprezentuję. Na to odpowiedziałem mu tonem ironicznym, że reprezentuję samego siebie, a kim ja jestem – to on, przyjeżdżając z Paryża, powinien wiedzieć

в розвідці, а мусить виконати деякі громадські завдання, про які поінформує мене після принесення присяги на користь ген. Сікорського. На це я відповів йому, що присяги я не можу скласти, через те, що одну я вже склав як офіцер та вона зобов'язує мене на все життя. Пізніше суорим тоном я звернув його увагу, що зовсім непотрібно при такому стані речей турбувати мене. Тоді Стровський знизив тон і коротко ознайомив мене зі своїм завданням: Стровський через Ворохту перейшов до Угорщини, з Будапешта, як говорив, дістався до Парижа, де отримав інструкції від самого генерала Сікорського. Ці зашифровані інструкції він привіз з собою з Парижа на восьми шматках шовку. Він твердив, що крім інструкцій володіє 5 мільйонами злотих. І інструкції, і гроші мали бути призначеними для польських конспіративних організацій, при чому в інструкції мали бути подані основні організаційні вказівки. Ці інструкції і гроші Стровський зобовязаний був передати або генералові Борути-Спєховичу, або генералові Янушайтісу, або генералові Андерсу. Через те, що генерала Борути-Спєховича в той час не було, а генерал Янушайтіс був арештований, Стровський розповідав мені, що він звернувся до генерала Андерса, але останній взагалі його не прийняв, тільки через когось передав, що не може нічим займатися з огляду на хворобу. Цією відмовою Стровський був дуже обурений і прямо назвав Андерса боягузом та германофілом. Наприкінці він просив мене, щоб я для загального добра, як обізнаний у львівських відносинах, зв'язав його з керівниками польських конспіративних організацій, про існування яких Стровський чув. На таку пропозицію я погодився і Стровський дав мені свою адресу: вул. Листопада 43 III п[оверх] двері направо, щоб я легше міг зв'язатися з ним. На цьому ми розійшлися, причому я вважаючи його гостем заплатив за обід незважаючи на опір Стровського, який не хотів дозволити цього та показав мені гроші, в сумі 20 000 зл.

Після зустрічі зі Стровським я дав наказ Кулікові та Бартеку розпочати розшук польських конспіративних організацій та після знайдення або відкриття таких повідомити керівників організацій, що приїхав представник польського уряду з Парижа і хоче зустрітися з ними.

До помешкання Стровського я прийшов на другий день і той дав мені 4 останні шматки інструкції для розшифрування, даючи мені одночасно ключа.

Ці інструкції разом з ключем я дав Зигмунтові Патольському для розшифрування, тому що не хотілося мені робити цієї роботи.

Зі Стровським я зустрічався майже щоденно протягом якогось тижня після знайомства. Ми зустрічалися або в Телічкової, або в Мусяловича на сніданку. Я помітив, що Стровський під свою відповідальність шукає зв'язку з організаціями та щоб точно знати, що він робить, я запропонував

i wyraziłem zdziwienie, że mu tak ważnej rzeczy nie powiedziano. On usprawiedliwił się tym, że nie pracuje w wywiadzie, a ma do wykonania pewne zadania społeczne, o których poinformuje mnie po złożeniu przysięgi na rzecz gen. Sikorskiego. Na to odpowiedziałem mu, że przysięgi złożyć nie mogę, ponieważ jedną już złożyłem jako oficer i ta obowiązuje mnie na całe życie. Następnie w tonie ostrym zwróciłem mu uwagę, że zupełnie niepotrzebnie przy takim stanie rzeczy fatygował mnie na spotkanie. Wówczas Strowski zmiękł i pokrótce przedstawił mi swoje zadanie, które było następujące: mianowicie – Strowski przez Worochtę przeszedł na Węgry, z Budapesztu miał dostać się do Paryża, gdzie otrzymać miał instrukcje od samego generała Sikorskiego. Instrukcje te zaszyfrowane przywiózł ze sobą z Paryża na ośmiu kawałkach jedwabiu. Oprócz instrukcji, twierdził, że posiada 5 milionów złotych. Tak pieniądze, jak i instrukcje miały być przeznaczone dla polskich organizacji konspiracyjnych, przy tym w instrukcji miały być podane zasadnicze wskazówki organizacyjne. Instrukcje te oraz pieniądze obowiązany był Strowski doręczyć albo generałowi Borucie--Spiechowiczowi, albo generałowi Januszajtisowi, albo generałowi Andersowi. Ponieważ generała Boruty-Spiechowicza w owym czasie nie było, a generał Januszajtis był aresztowany, opowiadał mi Strowski, że zwrócił się do generała Andersa, ale ten go w ogóle nie przyjął tylko przez trzecie osoby podał, że nie może niczym zajmować się z powodu choroby. Odmową tą był Strowski bardzo oburzony i wręcz nazywał Andersa tchórzem i germanofilem. W konkluzji prosił mnie, abym w imię dobra ogólnego jako znający stosunki lwowskie skontaktował go z kierownikami istniejących polskich organizacji konspiracyjnych, o których istnieniu Strowski słyszał. Na taką propozycję zgodziłem się i Strowski podał mi swój adres: ul. Listopada 43 II p. drzwi na prawo, abym łatwiej mógł się z nim skomunikować. Na tym rozstaliśmy się, przy czym ja traktując go jako gościa zapłaciłem za obiad mimo oporu Strowskiego, który nie chciał na to pozwolić i pokazał mi pieniądze w wysokości 20 000 zł.

Po rozstaniu się ze Strowskim dałem polecenie Kulikowi i Bartkowi, aby rozpoczęli poszukiwania za polskimi organizacjami konspiracyjnymi i [po] znalezieniu wzgl. odkryciu takowych powiadomili kierowników organizacji, że przyjechał delegat rządu polskiego z Paryża i chce się z nimi widzieć.

Do mieszkania Strowskiego przyszedłem na drugi dzień i ten dał mi 4 ostatnie kawałki instrukcji do odszyfrowania, podając równocześnie klucz.

Instrukcje te wraz z kluczem dałem Zygmuntowi Patolskiemu do odszyfrowania, ponieważ samemu nie chciało mi się tej roboty robić.

Ze Strowskim widywałem się prawie codziennie w ciągu jakiegoś tygodnia od poznania się z nim. Spotykaliśmy się albo u Teliczkowej albo

йому ад'ютанта, який міг би бути посильним та для зустрічей, в яких він особисто не хоче брати участі. Стровський погодився на це охоче.

У зв'язку з цим я зажадав від Куліка якоїсь людини для цієї мети. Наступного дня перед моєю зустріччю зі Стровським Кулік познайомив мене на вулиці з молодим лікарем, д-ром Скробачевським, підпоручником запасу. Скробачевського я повідомив, що він буде відданий в розпорядження чоловіка, який видає себе за представника польського уряду з Парижа і я хочу це перевірити. Тому обов'язком Скробачевського буде з одного боку виконувати всі накази Стровського, з другого – повідомити мене про всі розмови і взагалі про всі кроки Стровського. З цією метою я доручив йому, щоб кожного дня він з'являвся о 10^{тій} годині до „Севільї" (кав'ярні), де я завжди чекатиму на нього. Пізніше після зустрічі із Стровським я познайомив його на вулиці зі Скробачевським та відійшов. Тим часом Патольський розшифрував інструкції і я ці розшифровані інструкції віддав Стровському.

Інструкції після вступу, в якому було рекомендовано полякам спокій та терпеливість містили в собі:

1) організаційний розподіл – таким чином, що ціла Польща була поділена на 5 регіонів:

1) Східної Малопольщі, який охоплював Львівське, Станіславівське і Волинське воєводства зі столицею у Львові.

2) Білостоцький: який охоплював цілу Білорусь зі столицею в Білостоку.

3) Віленський: який охоплював цю частину Польщі, яка припадала на Литву зі столицею у Вільнюсі.

4) Краківський: який охоплював Західну Малопольщу та Центральний Промисловий Округ зі столицею у Кракові.

5) Варшавський: який охоплював побережжя, Помор'я, Познанське та центральні воєводства зі столицею у Варшві.

Регіони поділялися на округи, переважно відповідно до кордонів воєводства, а округи на райони відповідно до кордонів повітів. Крім того, Білостоцький регіон мав підлягати в організаційній ієрархії Львівському регіонові, а Краківський регіон Варшавському регіонові, тільки Віленський регіон був виділений та, як виходить зі слів Стровського, мав встановити зв'язок з польською експозитурою в Ковні, про що польські організації в Литві мали бути повідомлені спеціальними кур'єрами.

Інструкції регламентували призначення комендантів Львівського, Білостоцького та Краківського регіонів, а ті в свою чергу мали призначити комендантів округів і комендантів районів. Коменданти Варшавського і Віленського регіонів повинні були бути призначеними спеціальними кур'єрами.

u Musiałowicza na drugim śniadaniu. Zauważyłem, że Strowski na własną rękę poszukuje kontaktu z organizacjami i aby dokładnie wiedzieć co robi zaproponowałem mu adiutanta, którego by mógł używać na posyłki i do takich spotkań, w których osobiście udziału brać nie chce. Strowski na to się bardzo chętnie zgodził.

Wobec tego zażądałem od Kulika jakiegoś człowieka do tego celu. Następnego dnia przed moim spotkaniem ze Strowskim przedstawił mi Kulik na ulicy młodego lekarza, dr Skrobaczewskiego, podporucznika rezerwy. Skrobaczewskiemu zakomunikowałem, że zostanie oddany do dyspozycji człowieka, który podaje się za delegata rządu polskiego z Paryża, co ja chcę sprawdzić. Dlatego obowiązkiem Skrobaczewskiego będzie z jednej strony wykonywanie wszelkich rozkazów Strowskiego, a z drugiej strony zawiadomienie mnie o wszystkich rozmowach, w ogóle o każdym kroku Strowskiego. W tym celu kazałem mu, aby codziennie zgłaszał się o godzinie 10[tej] do „Sewili" (kawiarni), gdzie ja zawsze będę na niego czekał. Następnie po spotkaniu ze Strowskim poznajomiłem go ze Skrobaczewskim na ulicy i odszedłem. W międzyczasie Patolski odszyfrował instrukcje i ja te odszyfrowane instrukcje oddałem Strowskiemu.

Instrukcje po wstępie, zalecającym Polakom spokój i opanowanie, zawierały:

1) podział organizacyjny – w ten sposób, że cała Polska została podzielona na 5 obszarów:

1) Małopolski Wschodniej, obejmujący województwo lwowskie, stanisławowskie, tarnopolskie i wołyńskie ze stolicą we Lwowie.

2) Białostocki; obejmujący całą Białoruś ze stolicą w Białymstoku.

3) Wileński; obejmujący tę część Polski, która przypadła Litwie ze stolicą w Wilnie.

4) Krakowski; obejmujący Małopolskę Zachodnią i Centralny Okręg Przemysłowy ze stolicą w Krakowie.

5) Warszawski; obejmujący nadbrzeże, Pomorze, poznańskie i województwa centralne ze stolicą w Warszawie.

Obszary dzieliły się na okręgi, zwykle wedle granic województw, a okręgi na obwody wedle granic powiatów. Poza tym obszar białostocki miał podlegać w hierarchii organizacyjnej obszarowi lwowskiemu, a obszar krakowski obszarowi warszawskiemu, tylko obszar wileński był wydzielony i jak wynika ze słów Strowskiego miał starać się o nawiązanie kontaktu z ekspozyturą polską w Kownie, o czym organizacje polskie na Litwie miały zostać powiadomione przez specjalnych gońców.

Instrukcje nakazywały powołanie komendantów obszarów lwowskiego, białostockiego i krakowskiego, a ci z kolei mieli mianować komendantów

Потім рекомендувалося, щоб всі коменданти вживали псевдоніми та ніколи не виступали під справжніми прізвищами. Одночасно подавалися псевдоніми генералів, яким ці інструкції мали бути передані Стровським. Псевдонім генерала Борути-Спеховича був „Копа", генерала Андерса – „Валігура", генерала Янушайтіса – „Карпінський". Це були давні легіонерські псевдоніми або прізвиська з армії. Далі в інструкції подавався книжковий шифр для рапортів опрацьований на основі III-ої частини „Дідів" Адама Міцкевича від строфи „Жегота" через 14 рядків. Сторінку я забув, але якби я мав книжку легко знайшов би. Шифр змінювався щоденно на 14 рядків, рахуючи за перший день 29 листопада 1939. Зв'язок з Парижем крім курєрів мав підтримуватися через радіозв'язок передаванням комюніке короткохвильовою станцією, причому подані були позивні львівської станції „MA1" та позивні паризької станції, які я забув. Радіотелеграми повинні були і передаватися, і одержуватися щоденно між $8^{\text{годю}}$ і $10^{\text{годю}}$ годиною ранку на хвилі 22 м та між $8^{\text{годю}}$ і $10^{\text{годю}}$ вечора на хвилі 65 м. Для кур'єрів умовним знаком було поміщення $^{a-2}$ англійських шпильок$^{-a}$: 1 білої та 1 чорної під бортами піджака. Ці знаки, а також шифр повинні були змінитися через три місяці або раніше в міру необхідності.

Інструкція наказувала крім того переводити через кордон кадрових офіцерів та офіцерів запасу, в такому порядку за спеціальністю: офіцерів зв'язку, офіцерів артилерії, офіцерів бронечастин, військових спеціалістів і офіцерів авіації.

Як мета подавалася: організувати польське суспільство так, щоб воно за наказом з Парижа було готове до всілякої дії. Особливо підкреслювалася необхідність пробиратися збройними загонами з метою проведення партизанського руху.

Наказувалося зберігання на складах зброї та приймання присяги від членів на вірність організації.

Інструкції були підписані: псевдонімом „Годзємба", міністр країни – що за Стровським мало означати генерала Сосновського і псевдонімом: головний воєначальник „Eугенюш" – що за Стровським мало означати генерала Сікорського.

Наприкінці написано незашифровану дату: „Париж, 29 листопада 1939 року".

Вище я навів зміст цілої інструкції, яку мені прочитав Стровський тоді, коли я вручив йому розшифровані 4 останні шматки шовку. Він зазначив при тому, що в Парижі передбачали, що може статися так, що жодного з названих генералів не буде у Львові. В такому випадку Стровський твердив, що він сам отримав повноваження на призначення комендантів Львівського, Білостоцького та Краківського регіонів.

okręgów i komendantów obwodów. Komendanci obszarów warszawskiego i wileńskiego mieli być mianowani specjalnymi gońcami.

Następnie zalecano, aby wszyscy komendanci operowali pseudonimami, a nigdy nie występowali pod właściwymi nazwiskami. Równocześnie podane były pseudonimy generałów, którym te instrukcje miały być przez Strowskiego doręczone. I tak pseudonim generała Boruty-Spiechowicza był „Kopa", generała Andersa „Waligóra", generała Januszajtisa był „Karpiński". Były to dawne pseudonimy legionowe lub przezwiska z wojska. W dalszym ciągu instrukcji był podany szyfr książkowy do meldunków, opracowany na podstawie książki III-cia część „Dziadów" Adama Mickiewicza od strofy „Żegota" przez 14 wierszy. Stronę zapomniałem, lecz posiadając książkę łatwo odnalazłbym. Szyfr zmieniał się codziennie przesuwając się o 14 wierszy, licząc za pierwszy dzień 29 listopada 1939. Łączność z Paryżem oprócz gońców miała być zachowana na drodze radiowej przez nadawanie komunikatów krótkofalówką, przy tym podany był znak wywoławczy stacji lwowskiej „MA1" i znak stacji paryskiej, który zapomniałem. Depesze miały być tak nadawane, jak i odbierane codziennie pomiędzy godziną 8ma a 10ta rano na fali 22 m, i pomiędzy 8ma a 10ta wieczorem na fali 65 m. Dla gońców znakiem rozpoznawczym było umieszczenie $^{a-}2$ agrafek^{-a}: 1 białej i 1 czarnej pod klapami marynarki. Znaki te, jak również szyfr miały być zmienione po upływie trzech miesięcy lub wcześniej w miarę potrzeby.

Instrukcja nakazywała poza tym przeprowadzanie za granicę oficerów zawodowych i rezerwy w następującym porządku wedle specjalności: oficerów łączności, oficerów artylerii, oficerów broni pancernej, specjalistów wojskowych i oficerów lotnictwa.

Jako cel podany był: organizacja społeczeństwa polskiego tak, aby na rozkaz dany z Paryża było gotowe do wszelkiej akcji. Szczególnie podkreślano konieczność przemykania się zbrojnych oddziałów na teren okupacji niemieckiej celem przeprowadzania partyzantki.

Nakazywano magazynowanie broni i zaprzysięganie członków na wierność organizacji.

Instrukcje były podpisane: pseudonimem „Godziemba", minister kraju – co wedle Strowskiego miało oznaczać generała Sosnkowskiego i pseudonimem: wódz naczelny „Eugeniusz" – co wedle Strowskiego miało oznaczać generała Sikorskiego.

Na samym końcu była wypisana nieszyfrowana data: „Paryż, dnia 29 listopada 1939 roku".

Powyżej przytoczyłem treść całej instrukcji, którą odczytał mi Strowski wtedy, gdy wręczyłem mu odszyfrowane 4 ostatnie kawałki jedwabiu. Zaznaczył przy tym, że w Paryżu przewidywano, że może zajść taki

Тим часом Кулік заявив мені, що він встановив зв'язок з організацією генерала Борути-Спеховича. Я доручив йому зв'язати мене, утримуючи в секреті моє прізвище, з представником цієї організації.

Одного дня я зустрівся з Куліком на вулиці в умовленому місці, де він познайомив мене з жінкою, якоюсь Дзєржановською (імені й адреси не знаю). Ця пані повела мене на вулицю Богуславського 18, де мала знаходитися друга жінка, зв'язківець від організації на ім'я Пєхоцька, звана також „Пані Влада". Як я пізніше дізнався, ця пані була коханкою генерала Борути-Спеховича. Дзєржановська познайомила мене з „Панею Владою" та відійшла, а Пєхоцька сказала на моє запитання про організацію та генерала Боруту, що генерала немає, оскільки він виїхав, але призначив заступника, прізвище й адресу якого вона назве мені тільки тоді, коли я назву прізвище делегата та своє. Таке становище розсердило мене, отже я сказав, що з огляду на це ніякої розмови не може бути та вийшов. На вулиці наздогнала мене Дзєржановська, вона просила, щоб я не сердився та пішов з нею і вона заведе мене до чоловіка, який зв'яже мене з заступником Борути майором артилерії Добровольським. Я пішов з нею на вулицю Супінського, де вона наказала мені чекати та відійшла і повернулася з чоловіком, який представився як Анджей Стоккер. Ми коротко порозмовляли й домовилися, що наступного дня він і Добровольський чекатимуть на мене на площі Пруса на розі вул. Стрийської.

Наступного дня ми всі втрьох зустрілися в цьому місці і я повів Добровольського на вулицю Листопада 43 до Стровського. При розмові Добровольського зі Стровським мене не було, тому що Стровський просив мене сидіти в іншій кімнаті і слідкувати, чи хтось не підслуховує. В кожному разі зміст розмови знаю зі слів і Добровольського, і Стровського. З огляду на те, що розмова затягувалася, я не чекав до кінця і вийшов, тим більше, що я домовився з Добровольським на спеціальну зустріч декілька днів пізніше. Наступного дня я пішов до Стровського та дізнався, що між ним і Добровольським ніякого порозуміння не вийшло, при чому Стровський висловлювався про Добровольського зневажливо, називаючи його кар'єристом. Одночасно він повідомив мене, що переїздить з вулиці Листопада на нову квартиру на вул. Супінського 9, II п[оверх].

Від Стровського я пішов на зустріч зі Скробачевським, який повідомив мене, що встановив зв'язок з полковником Жебровським та запитав, чи повинен познайомити його зі Стровським та чи я хочу бути при тій розмові. Я відповів йому, що він може познайомити його зі Стровським, при розмові однак я не хотів бути присутнім.

wypadek, iż żadnego z wymienionych generałów we Lwowie nie będzie. W takim razie Strowski twierdził, że otrzymał sam upoważnienie do mianowania komendantów obszarów lwowskiego, białostockiego i krakowskiego.

Tymczasem Kulik zgłosił mi, że nawiązał kontakt z organizacją generała Boruty-Spiechowicza. Kazałem mu skontaktować siebie z zachowaniem w tajemnicy mojego nazwiska z przedstawicielem tej organizacji.

Pewnego dnia spotkałem się z Kulikiem na ulicy w umówionym miejscu, gdzie przedstawił mnie niewieście, niejakiej Dzierżanowskiej (imienia i adresu nie znam). Pani ta poprowadziła mnie na ulicę Bogusławskiego 18, gdzie miała się znajdować druga kobieta, łącznik od organizacji nazwiskiem Piechocka, zwana także „Pani Włada". Jak później dowiedziałem się, pani ta była kochanką generała Boruty-Spiechowicza. Dzierżanowska poznajomiła mnie z „Panią Władą" i wyszła, zaś Piechocka powiedziała na moje pytanie o organizację i generała Borutę, że generała nie ma, bo wyjechał, ale mianował zastępcę, którego nazwisko i adres powie mi dopiero wtedy, kiedy ja powiem nazwisko delegata i swoje. Takie stanowisko rozgniewało mnie, więc powiedziałem, że wobec tego żadnych rozmów być nie może i wyszedłem. Na ulicy dopędziła mnie Dzierżanowska, prosiła abym się nie złościł i szedł z nią, a ona zaprowadzi mnie do człowieka, który skontaktuje mnie z zastępcą Boruty majorem artylerii Dobrowolskim. Poszedłem z nią na ulicę Supińskiego, gdzie kazała mi czekać i oddaliwszy się przyprowadziła człowieka, który przedstawił się jako Andrzej Stocker. Porozmawialiśmy krótko i umówiliśmy się, że na drugi dzień on i Dobrowolski będą na mnie czekać na placu Prusa na rogu ul. Stryjskiej.

Następnego dnia spotkaliśmy się wszyscy trzej w tym miejscu i ja przyprowadziłem Dobrowolskiego na ulicę Listopada 43 do Strowskiego. Przy rozmowie Dobrowolskiego ze Strowskim nie byłem, gdyż Strowski prosił mnie, abym siedział w drugim pokoju i uważał, czy kto nie podsłuchuje. W każdym razie treść rozmowy znam ze słów i Dobrowolskiego i Strowskiego. Ze względu na to, że rozmowa przeciągała się, nie czekając na koniec wyszedłem, tym bardziej że umówiłem się z Dobrowolskim na specjalne spotkanie, w którymś z następnych dni. Nazajutrz poszedłem do Strowskiego i dowiedziałem się, że między nim a Dobrowolskim do żadnego porozumienia nie doszło, przy tym Strowski wyrażał się pogardliwie o Dobrowolskim, nazywając go karierowiczem. Równocześnie zawiadomił mnie, że z ulicy Listopada wyprowadza się na nowe mieszkanie na ulicę Supińskiego 9 I p.

Od Strowskiego poszedłem na spotkanie ze Skrobaczewskim, który zakomunikował mi, że nawiązał kontakt z pułkownikiem Żebrowskim i pytał się, czy ma go poznajomić ze Strowskim i czy ja chcę być przy tej rozmowie.

Між Стровським і Жебровським відбулися дві розмови – як мені пізніше говорив Скробачевський – при цих розмовах з боку Жебровського був присутній полковник Пашковський. Перша розмова не дала результатів, лише під час другої Жебровський підпорядкувався Стровському, прийняв інструкції і разом з Пашковським склав присягу.

Тим часом між мною і Стровським відносини похолодшали. А саме – після вилучення з обігу злотих радянською владою, Стровський, який мав виключно злоті, залишився без грошей. Крім того, на „чорній біржі" курс злотих був дуже низький, тому що за 100 зл. платили 15 карбованців, Стровський дав мені 1000 зл. з проханням поміняти їх на карбованці. Я поміняв їх на 150 карбованців. Через кілька днів курс злотих змінився на 45 карбованців за 100 зл. і Стровський хотів, щоб я йому доплатив 300 карбованців, на що я знов погодитися не хотів. З цього приводу були взаємні образи. Крім того я збагнув, що історії про 5 мільйонів виявилися брехнею.

З огляду на це на зустрічі зі Стровським я не ходив, а навпаки Скробачевський став по боці Стровського і не приходив на зустрічі зі мною.

Через деякий час, десь близько Різдва Христового, Стровський почав мене шукати і твердив, що він конче мусить зустрітися зі мною. Говорив це Скробачевському і Скробачевський прийшов до „Севільї" та розповів мені про це. Наступного дня я пішов на вулицю Супінського до Стровського і тоді відбулася наша остання розмова. Стровський розповідав мені про прийняття присяги від полк. Жебровського, полк. Пашковського, полк. Зигмунтовича і полк. Яроша.

Він подав назву організації, якої не було в інструкції, її скорочення це „С.З.Б.", що значить „Союз Збройної Боротьби". Він повідомив мене далі, що призначив полк. Жебровського комендантом Львівського регіону, полк. Пашковського його заступником, полк. Зигмунтовича комендантом Краківського регіону, а полк. Яроша комендантом Білостоцького регіону. Далі просив мене, щоб я вступив до організації і прийняв пост шефа організаційної розвідки. Він казав, що Жебровський багато про мене чув, тобто про Анджея Азуревича та заздалегідь дав згоду на мою особу, якщо б я також погодився. На цю пропозицію я відповів негативно попрощався і вийшов. Більше я Стровського не бачив.

Пізніше, десь через місяць я дізнався від Добровольського, що Стровський був затриманий при переході румунського кордону та сидить в тюрмі або в Коломиї, або в Чорткові.

Десь у січні місяці я зустрів Скробачевського випадково на вулиці і останній розповідав мені, що Стровський посилає його як кур'єра до

Odpowiedziałem mu, że może go zaznajomić ze Strowskim, przy rozmowie jednak nie chciałem być obecny.

Pomiędzy Strowskim a Żebrowskim odbyły się dwie rozmowy – jak mi mówił potem Skrobaczewski – przy tych rozmowach ze strony Żebrowskiego był pułkownik Paszkowski. Pierwsza rozmowa nie dała wyniku, dopiero podczas drugiej rozmowy Żebrowski podporządkował się Strowskiemu, przyjął instrukcje i razem z Paszkowskim został zaprzysiężony.

W międzyczasie pomiędzy mną a Strowskim nastąpiło pewne oziębienie stosunków. Mianowicie – po wycofaniu z obiegu złotych przez władze sowieckie, Strowski, który miał same złote został bez pieniędzy. Poza tym na „czarnej giełdzie" kurs złotych był bardzo niski, bo za 100 zł płacono 15 rubli. Strowski dał mi 1000 zł z prośbą o zamianę na ruble. Zamieniłem je na 150 rubli. Za kilka dni na „czarnej giełdzie" kurs złotych wynosił 45 rubli za 100 zł i Strowski chciał, żebym mu dopłacił 300 rubli, na co ja znowu zgodzić się nie chciałem. Stąd były dąsy. Poza tym stwierdziłem, że historie o 5 milionach złotych okazały się kłamstwem.

Wobec tego na spotkania ze Strowskim nie chodziłem, a na odwrót Skrobaczewski stanął po stronie Strowskiego i nie przychodził znowu na spotkania ze mną.

Po upływie pewnego czasu, gdzieś tuż koło świąt Bożego Narodzenia, Strowski zaczął mnie szukać i twierdził, że koniecznie chce mnie widzieć. Mówił to do Skrobaczewskiego i Skrobaczewski przyszedł do „Sewili" i o tym mi opowiadał. Następnego dnia poszedłem na ulicę Supińskiego do Strowskiego i wtedy odbyła się ostatnia nasza rozmowa. Strowski opowiadał mi o zaprzysiężeniu płk. Żebrowskiego, płk. Paszkowskiego, płk. Zygmuntowicza i płk. Jarosza.

Powiedział nazwę organizacji, której w instrukcji nie było, a która brzmiała w krótkości „Z.W.Z.", co oznacza „Związek Walki Zbrojnej". Oznajmił mnie dalej, że mianował płk. Żebrowskiego komendantem obszaru lwowskiego, płk. Paszkowskiego jego zastępcą, płk. Zygmuntowicza komendantem obszaru krakowskiego, a płk. Jarosza komendantem obszaru białostockiego. Następnie prosił mnie, abym przystąpił do organizacji i objął stanowisko szefa wywiadu organizacyjnego. Mówił, że Żebrowski dużo słyszał o mnie, to jest o Andrzeju Azurewiczu i z góry wyraził zgodę na moją osobę, jeżelibym ja również się zgodził. Na tę propozycję odpowiedziałem odmownie i pożegnałem się i wyszedłem. Więcej Strowskiego nie widziałem.

Później za jakiś miesiąc dowiedziałem się od Dobrowolskiego, że Strowskiego zatrzymano przy przejściu granicy rumuńskiej i siedzi w więzieniu albo w Kołomyi, albo w Czortkowie.

Угорщини, що він старатиметься перейти угорський кордон біля Мікуличина.

Від того часу більше я його не бачив.

Після розмови Добровольського зі Стровським через кілька днів я зустрівся з Добровольським в малому ресторані недалеко від вулиці Стрийської. Це була наша перша серйозна розмова. Добровольський запитав мене, хто я такий, а я пояснив йому, що я офіцер, поручник, який має звязок з польським штабом у Парижі та має виконати спеціальне завдання. Я видав себе за Анджея Азурєвича, офіцера Корпусу Прикордонної Охорони. Така відповідь справила на Добровольського велике враження. На моє запитання він подав також історію початків організації: а саме – організацію заснував генерал Борута-Спєхович перед тим, як він виїхав до Угорщини. Своїм заступником він призначив спершу полковника Добровольського, який мешкав десь на вул. Листопада, а на допомогу призначив йому майора Добровольського. В міру зростання організації він передбачав на посаду коменданта міста полк. Жебровського. Після від'їзду Борути, коли майже одночасно було заарештовано полк. Добровольського, майор Добровольський посварився з полк. Жебровським. Йшлося про те, що Жебровський після арешту полк. Добровольського вважав себе за головного коменданта організації, в той час Добровольський твердив, що він є належним заступником ген. Борути, а Жебровський це лише комендант міста. Погляд Добровольського підтвердила „Пані Влада", Пєхоцька, яка виконувала обов'язки секретарки Борути, а через те, що вона завідувала грішми організації і була також коханкою Борути, мала у цих справах важливий голос. Через такий стан речей Жебровський порвав відносини з організацією та створив нову, іншу організацію. Добровольський про Жебровського висловлювався дуже неприхильно.

Потім розмова пішла про Стровського, про якого Добровольський також висловлювався дуже неприхильно, твердячи, що він посланець Ридза-Сміглого і в Парижі ніколи не був. На кінець він розповідав про свою організацію, що вона налічує близько 5000 людей, має трохи зброї та деяку кількість грошей. Суму він не назвав, в кожному разі можна було здогадуватися, що це не була велика сума. Він просив мене врешті підтримувати зв'язок з ним, через те що може трапитися така справа і я буду йому потрібний. Він подав мені свою адресу для зв'язку: вул. Стрийська, магістратські будиночки. Я знов визначив Бартека Шумовського зв'язківцем до Добровольського, для підтримання постійного зв,язку і дав йому доручення, щоб коли зустрінеться з якоюсь організацією, зв'язував її з Добровольським.

У моїх відносинах з Добровольським я зустрівся з отакою діяльністю і подіями в хронологічному порядку:

Gdzieś w miesiącu styczniu spotkałem Skrobaczewskiego przypadkowo na ulicy i ten opowiadał mi, że Strowski wysyła go jako kuriera na Węgry i on będzie starał się przejść granicę węgierską w okolicy Mikuliczyna.

Od tego czasu więcej go nie widziałem.

Po rozmowie Dobrowolskiego ze Strowskim zobaczyłem się z Dobrowolskim w kilka dni potem w małej restauracji w okolicy ulicy Stryjskiej. Była to nasza pierwsza, poważna rozmowa. Dobrowolski zapytał mnie, kim jestem, a ja wyjaśniłem mu, że jestem oficerem, porucznikiem, który posiada kontakt ze sztabem polskim w Paryżu i ma do spełnienia specjalne zadanie. Podałem się za Andrzeja Azurewicza, oficera Korpusu Ochrony Pogranicza. Odpowiedź taka zrobiła na Dobrowolskim silne wrażenie. Na moje zapytanie podał też historię początku organizacji: mianowicie – organizację założył generał Boruta-Spiechowicz przed udaniem się na Węgry. Swoim zastępcą mianował naprzód pułkownika Dobrowolskiego, który zamieszkiwał gdzieś na ulicy Listopada, a do pomocy przydzielił mu majora Dobrowolskiego. W miarę rozrostu organizacji przewidywał na komendanta miasta płk. Żebrowskiego. Po odjeździe Boruty, gdy prawie równocześnie aresztowano płk. Dobrowolskiego, major Dobrowolski pokłócił się z płk. Żebrowskim. Chodziło o to, że Żebrowski po aresztowaniu płk. Dobrowolskiego uważał się za naczelnego komendanta organizacji, a tymczasem Dobrowolski twierdził, że on jest właściwym zastępcą gen. Boruty, a Żebrowski tylko komendantem miasta. Stanowisko Dobrowolskiego poparła „Pani Włada" Piechocka, która pełniła obowiązki sekretarki Boruty, a ponieważ zawiadywała pieniędzmi organizacji i była także kochanką Boruty, miała w tych sprawach wielki głos. Wobec takiego stanu rzeczy Żebrowski zerwał stosunki z organizacją i założył nową, drugą organizację. Dobrowolski o Żebrowskim wyrażał się bardzo nieprzychylnie.

Potem zeszła rozmowa na Strowskiego, o którym Dobrowolski także wyrażał się bardzo nieprzychylnie, twierdząc że jest wysłannikiem Rydza-Śmigłego i w Paryżu nigdy nie był. Na zakończenie opowiadał o swojej organizacji, że liczy około 5000 ludzi, posiada trochę broni i pewną ilość pieniędzy. Kwoty nie wymieniał, w każdym razie można było się domyślać, że nie była to duża suma. Prosił mnie w końcu, abym utrzymywał z nim kontakt, bo może zdarzyć się taka sprawa, że będę mu potrzebny. Podał mi swój adres dla kontaktu: ul. Stryjska domki magistrackie. – Ja znowu wyznaczyłem Bartka Szumowskiego jako łącznika do Dobrowolskiego, dla utrzymania stałego kontaktu i dałem mu polecenie, aby gdy zetknie się z jakąś organizacją, kontaktował ją z Dobrowolskim.

W stosunkach moich z Dobrowolskim zetknąłem się z następującymi czynnościami i zdarzeniami w porządku chronologicznym:

1) в час вилучення злотого я поміняв йому 2000 карбованців на 2000 злотих,

2) одного разу Добровольський просив мене з'явитися на вул. Личаківській 37, перший поверх, направо. Після прибуття туди мене познайомили з якимсь паном, якого Добровольський називав „Максем" і прізвища якого мені не подав, про якого розповідав, що він прийшов з Румунії як кур'єр від радника Грабовського з польського консульства в Чернівцях, щоб дослідити становище польських організацій у Львові й у Варшаві. „Максьо" просив мене, щоб я його перепровадив, або вказав дорогу до Німеччини та щоб я його кур'єрові, якого він збирається післати до Румунії, подав дані про дислокацію радянських військ у Львові та по околиці. Я погодився на це і на другий день приніс оці дані, написані мною, очевидно зовсім фальшиві, до ресторану „Львівський Буфет", де на мене чекав „Максьо" і його кур'єр на ім'я Стшельбіцький. Там я вручив ці дані „Максеві", а цей передав їх Стшельбіцькому. Через те, що Стшельбіцький ще цього дня мав їхати до Коломиї, а звідти до Кут, ми поснідали та пили горілку. „Максьо" розповідав, що в Чернівцях у польському консульстві радник Грабовський має зв'язок з англійським консулом Карлтоном. Він розраховував, що від радника Грабовського прийдуть з Румунії якісь гроші для організаційних потреб та обіцяв, що з цих грошей він 1/3 візьме собі, 1/3 дістане Добровольський, а 1/3 дістану я.

Через два або три дні я дав „Максеві" адресу до Рави-Руської до якогось Беднарчика, який знав контрабандистів і „Максьо" виїхав до Німеччини.

Стшельбіцький (імені й адреси не знаю) не виїхав того самого дня, якого повинен був виїхати, через те, що як твердив, коли я зустрів його випадково на вулиці, він запізнився на поїзд. Виїхав щойно другого дня. Це було десь на початку січня 1940.

Під кінець січня 1940 року я дізнався від Ірени Клецан, що він писав листівку, що працює шофером у Кутах.

Ірену Клецан я пізнав по Личаківській 37, вона була родичкою „Макся", який у неї мешкав. Пізніше проживав у неї Добровольський. Наскільки я знаю, вона не була членом організації.

3) У середині січня Бартек Шумовський познайомився з представником організації в Крем'янці та у Станіславові.

Про Крем'янець мені відомо, що була там одна організація, яка налічувала близько 300 людей, яку очолювала якась жінка, власне яку зорганізувала якась жінка, а очолював її якийсь професор. Прізвища цієї жінки і цього професора не пам'ятаю – я ніколи з ними не розмовляв та й ніколи їх не бачив в очі. Ця організація, в той час коли Бартек встановив з нею зв'язок, була вже цілковито зорганізована. Бартек віддав

1) w czasie wycofywania złotego zamieniłem mu 2000 rubli na 2000 łotych.

2) pewnego razu Dobrowolski prosił mnie, abym zjawił się przy ul. Łyzakowskiej 37, parter prawo. Po przybyciu tam przedstawiony zostałem jakiemuś jegomości, którego Dobrowolski nazywał „Maksiem", a którego nazwiska nie podał i o którym opowiadał, że przyszedł z Rumunii w charakterze kuriera od radcy Grabowskiego z konsulatu polskiego w Czerniowcach, aby zbadać stan organizacji polskich we Lwowie i Warszawie. „Maksio" prosił mnie, abym go przeprowadził, albo wskazał drogę na Niemcy i abym dla jego gońca, którego on zamierza wysłać do Rumunii, podał dane o dyslokacji wojsk sowieckich we Lwowie i w okolicy. Zgodziłem się na to i na drugi dzień przyniosłem te dane napisane przeze mnie, naturalnie zupełnie fałszywe, do restauracji „Bufet Lwowski", gdzie czekał na mnie „Maksio" i jego goniec, nazwiskiem Strzelbicki. Tam te dane wręczyłem „Maksiowi", a ten dał je Strzelbickiemu. Ponieważ Strzelbicki tego samego dnia miał jechać do Kołomyi, a stamtąd do Kut, więc zjedliśmy drugie śniadanie i piliśmy wódkę. „Maksio" opowiadał, że w Czerniowcach w konsulacie polskim radca Grabowski ma kontakt z konsulem angielskim Karltonem. Spodziewał się, że od radcy Grabowskiego przyjdą z Rumunii jakieś pieniądze dla celów organizacyjnych i obiecał, że z tych pieniędzy 1/3 weźmie sobie, 1/3 część otrzyma Dobrowolski, a 1/3 część otrzymam ja.

W dwa czy trzy dni potem dałem „Maksiowi" adres do Rawy Ruskiej do niejakiego Bednarczyka, który znał przemytników i „Maksio" wyjechał do Niemiec.

Strzelbicki (którego imienia i adresu nie znam) nie wyjechał tego samego dnia, którego miał wyjechać, bo jak twierdził, spotkany przeze mnie na ulicy przypadkowo, spóźnił [się na] pociąg. Wyjechał dopiero na drugi dzień. Działo się to z początkiem stycznia 1940.

Z końcem stycznia roku 1940 dowiedziałem się od Ireny Klecan, że pisał kartkę, że pracuje jako szofer w Kutach.

Irenę Klecan poznałem na Łyczakowskiej 37, była ona krewną „Maksia", który u niej mieszkał. Później mieszkał u niej Dobrowolski. O ile mnie wiadomo, do organizacji nie należała.

3) W połowie stycznia Bartek Szumowski zapoznał się z przedstawicielem organizacji w Krzemieńcu oraz w Stanisławowie.

O Krzemieńcu wiadomo mi, że była tam jedna organizacja licząca około 300 ludzi, na której czele stała jakaś niewiasta, właściwie którą zorganizowała jakaś niewiasta, a na czele stał jakiś profesor. Nazwiska tej niewiasty, ani tego profesora nie pamiętam – nigdy z nimi nie rozmawiałem i nigdy ich na oczy nie widziałem. Organizacja ta, w czasie gdy Bartek nawiązał z nią kontakt, była już zupełnie zorganizowana. Bartek oddał tę organizację Dobrowol-

цю організацію Добровольському, а цей з'єднав її з районом Рівне. Як мені пізніше говорив Добровольський, в Рівному були заарештовані коменданти організацій Рівненського району. Що сталося далі – не знаю.

Про Станіславів мені відомо, що в той час коли Бартек встановив зв'язок з чоловіком зі Станіславова, якимсь Вишинським, псевдо „Янек", членом однієї з тамтешніх організцій, існувало там декілька організацій. Найбільшою була організація Жебровського „С.З.Б." та було там ще 2 або 3 менші. З Вишинським, який приїхав сюди, я розмовляв особисто та дав йому доручення, щоб старався з'єднати всі організації в одну та розбити „С.З.Б.". Я твердив, що він повинен розбити „С.З.Б.", тому що це організація Ридза-Сміглого[24]. Далі справу вів Бартек, який за допомогою Вишинського розбив „С.З.Б.", всі організації з'єднав в одну та віддав Добровольському. Добровольський призначив там коменданта Станіславівського округу, полковника, прізвища якого не знаю, під псевдонімом „Гуцул". Знаю тільки, що цей полковник до війни був заступником к[оманди]ра 19 п.п. Шефом штабу став дипломований капітан, псевдонім „Сомар". Ця організація налічувала близько 800–1000 людей, як говорив Добровольський.

4) Під кінець січня на ім'я „Пані Влади" прийшли для Добровольського гроші з польського консульства в Угорщині в сумі близько 250 000 злотих. З цих грошей Добровольський дав 50 000 злотих для Станіславівського округу, а 30 000 злотих для Тернопільського округу.

В той час організація мала вже виразну організаційну схему:

Очолювало організацію власне 2 людей: майор Добровольський і полк. Соколовський, якого надала Добровольському „Пані Влада". Соколовський був щоправда як головний комендант, командир всієї організації, однак власне був адміністратором, завідував майном організації та мав дорадчий голос разом з „Пані Владою" у роботі штабу. На допомогу Соколовському було призначено майора Турека (адреси не знаю), який переховував гроші та виготовляв фальшиві паспорти. Добровольський був так званим комендантом провінції, тобто займався всіма організаціями на території країни поза містом Львовом і околицею. Уся країна була поділена на округи згідно з воєводствами, а останні на райони згідно з повітами. Відомо мені, що крім Станіславівського округу був зорганізований Тернопільський округ з резиденцією в Тернополі, комендантом якого був майор Гурко, який проживає в Тернополі, Волинський округ з резиденцією в Рівному, комендантом якого був якийсь військовий ксьондз[25] (прізвища й адреси не знаю), і у [Львівському] округу [зорганізовано] тільки деякі міста як Стрий, Перемишль, Самбір, Дрогобич, Сокаль, Жовква та Рава-Руська. Адреси комендантів цих організацій не знаю, не знаю також їхніх прізвищ, тому що Добровольський мені про це не говорив, назвав тільки загально.

skiemu, a ten przyłączył ją do obwodu Równe. Jak później mi mówił Dobrowolski, w Równem aresztowano komendantów organizacji obwodu równieńskiego. Co dalej się stało – nie wiem.

O Stanisławowie wiadomo mi, że w czasie gdy Bartek nawiązał kontakt z człowiekiem ze Stanisławowa, niejakim Wyszyńskim pseudonim „Janek", członkiem jednej z tamtejszych organizacji — to istniało tam kilka organizacji. Największą była organizacja Żebrowskiego „ZWZ" i było tam 2 czy 3 mniejsze. Z Wyszyńskim, który tutaj przyjechał, rozmawiałem osobiście i wydałem mu polecenie, aby starał się złączyć wszystkie organizacje w jedno i rozbić „Z.W.Z.". Twierdziłem, że dlatego powinien rozbić „ZWZ", ponieważ jest to organizacja Rydza-Śmigłego[24]. Dalej prowadził sprawę Bartek, który przy pomocy Wyszyńskiego rozbił „Z.W.Z.", wszystkie organizacje złączył w jedną i oddał Dobrowolskiemu. Dobrowolski mianował tam komendanta okręgu stanisławowskiego, pułkownika, którego nazwiska nie znam, pod pseudonimem „Hucuł". Wiem tylko, że pułkownik ten był przed wojną zastępcą d-cy 19 p.p. Szefem sztabu został kapitan dyplomowany, pseudonim „Somar". Organizacja ta liczyła około 800–1000 ludzi, jak mówił Dobrowolski.

4) Z końcem stycznia na ręce „Pani Władу" przyszły dla Dobrowolskiego pieniądze z konsulatu polskiego na Węgrzech w wysokości około 250 000 złotych. Z tych pieniędzy Dobrowolski dał 50 000 złotych dla okręgu stanisławowskiego, a 30 000 złotych dla okręgu tarnopolskiego.

W tym czasie organizacja posiadała już wyraźny schemat organizacyjny:

Na czele stało właściwie 2 ludzi: Dobrowolski mjr i Sokołowski płk., którego nadała Dobrowolskiemu „Pani Włada". Sokołowski był wprawdzie w charakterze naczelnego komendanta, dowódcy całości, właściwie jednak był administratorem, zawiadywał majątkiem organizacji i miał głos doradczy razem z „Panią Władą" w pracach sztabu. Do pomocy Sokołowskiemu przydzielony był major Turek (adresu nie znam), który przechowywał pieniądze i wystawiał fałszywe dowody osobiste. Dobrowolski był tak zwanym komendantem prowincji, to jest zajmował się wszystkimi organizacjami na terenie kraju poza miastem Lwowem i okolicą. Cały kraj podzielono na okręgi wedle województw, a te na obwody wedle powiatów. Wiadomo mi, że oprócz okręgu stanisławowskiego zorganizowany był okręg tarnopolski z siedzibą w Tarnopolu, którego komendantem był major Hurko zamieszkały w Tarnopolu, okręg wołyński z siedzibą w Równem, którego komendantem był jakiś ksiądz wojskowy[25] (adresu i nazwiska nie znam) i z okręgu [lwowskiego zorganizowano] tylko niektóre miasta jak Stryj, Przemyśl, Sambor, Drohobycz, Sokal, Żółkiew i Rawa-Ruska. Adresów komendantów tych organizacji nie znam, jak również ich nazwisk, bo Dobrowolski o tym mi nie mówił, wymienił tylko ogólnie.

Комендантом міста був Болеслав Островський, офіцер поручник, псевдонім „Болько", якого особисто я не знав.

Комендантом околиці Львова був капітан піхоти під псевдонімом „Александер", якого я не знав і з яким не мав я зв'язку.

Шефом розвідки організації був дипломований поручник, прізвища якого я не знав і псевдонім якого був „Кароль". Знаю лише, що зв'язок з „Каролем" можна було мати на вул. Богуславського 18 у „Пані Влади" між годиною 2[год] і 4[год]. Зв'язок з „Болеком" можна було мати через д-ра Брухнальського на вул. Зиблікевича 5. Добровольський розповідав мені, що на початку лютого приїхав з Варшави делегат ген. Токажевського до польських організацій у Львові. Делегат мав зв'язок з „Пані Владою". Він називався Кльоц, в минулому він був міським старостою у Львові, виступав під псевдонімом майора Невяровського. Він мав розмови з Добровольським, Соколовським та Жебровським, а метою цих розмов було з'єднати ці дві головні організації в одну під командуванням генерала Токажевського. Свого завдання він однак не міг виконати, через те, що ні Добровольський, ні Соколовський, ні Жебровський не хотіли погодитися на це. З огляду на це він погрожував, що спробує зорганізувати ще одну, третю організацію під назвою „Батальйон Смерті Окраїнних Стрільців"[26] і твердив, що така організація вже існує заснована посланцями Токажевського у Бресті-Литовському, в Білостоку і Гродні. Через те, що він був у хороших відносинах з Соколовським, брав іноді участь — як казав Добровольський — у засіданнях і нарадах штабу організації, що дуже сердило Добровольського

5) Добровольський мав зв'язок з Угорщиною, з польським консульством, де працював дипломований капітан Джевєцький, колишній ад'ютант ген. Пашкєвича, к[оманди]ра 12 дивізії піхоти з Тернополя. Джевєцького я знаю особисто з Тернополя. Добровольський просив мене послати до Угорщини кур'єра, який би запитав Джевєцького, чи ген. Токажевський володіє якимись правами прийняти командування всіма польськими організаціями. Кур'єр після приїзду до Будапешта повинен був пред'явити фотографію Добровольського з його власноручним підписом, взірець якого Джевєцький мав у Будапешті. Я погодився послати такого кур'єра, тому що я хотів перевірити, чи Добровольський дійсно утримує зв'язок з Угорщиною, тобто з польським консульством в Угорщині. Як кур'єра я вибрав Едварда Кучковського, про якого детально напишу в наступній частині моїх свідчень.

6) В лютому, а може під кінець січня Добровольський дав мені 30 000 злотих, щоб я їх поміняв на карбованці. Цих грошей я йому не віддав, пояснював це тим, що я послав їх кур'єром до Варшави, де за менші гроші, як казали, можна було купити долари, щоб ці долари тут продати

Komendantem miasta był Bolesław Ostrowski, oficer porucznik, pseudonim „Bolko", którego osobiście nie znałem.

Komendantem okolicy Lwowa był Aleksander, pseudonim, kapitan piechoty, którego nie znałem i z którym łączności nie miałem.

Szefem wywiadu organizacji był porucznik dyplomowany, którego nazwiska nie znałem, a którego pseudonim był „Karol". Wiem tylko, że kontakt z „Karolem" można było mieć na Bogusławskiego 18 u „Pani Władysławy" w godzinach pomiędzy 2[ga] a 4ta. Kontakt z „Bolkiem" można było mieć przez dr. Bruchnalskiego przy ul. Zyblikiewicza 5. Dobrowolski opowiadał mi, że z początkiem lutego przyjechał delegat gen. Tokarzewskiego z Warszawy do organizacji polskich we Lwowie. Delegat miał kontakt z „Panią Władą". Nazywał się Kloc, był dawniej starostą grodzkim we Lwowie, występował pod pseudonimem majora Niewiarowskiego. Odbył rozmowy z Dobrowolskim, Sokołowskim i Żebrowskim, a celem tych rozmów było połączenie tych dwóch głównych organizacji w jedną pod komendą generała Tokarzewskiego. Zadania swego nie mógł jednakże wykonać, ponieważ ani Dobrowolski, ani Sokołowski, ani Żebrowski na to nie chcieli się zgodzić. Wobec tego groził, że podejmie organizację jeszcze jednej, trzeciej organizacji pod nazwą „Batalion Śmierci Strzelców Kresowych"[26] i twierdził, że taka organizacja istnieje już założona przez wysłanników Tokarzewskiego w Brześciu Litewskim, w Białymstoku i Grodnie. Ponieważ żył dobrze z Sokołowskim, brał czasem udział — jak mówił Dobrowolski – w posiedzeniach i naradach sztabu organizacji, co bardzo złościło Dobrowolskiego.

5) Dobrowolski posiadał kontakt na Węgry do konsulatu polskiego, gdzie pracował kapitan dyplomowany Drzewiecki, dawny adiutant gen. Paszkiewicza, d-cy 12 dywizji piechoty z Tarnopola. Drzewieckiego znam osobiście z Tarnopola. Dobrowolski prosił mnie o wysłanie kuriera na Węgry, który by zapytał Drzewieckiego, czy gen. Tokarzewski ma jakieś uprawnienia do objęcia komendy nad wszystkimi organizacjami polskimi. Kurier po przyjeździe do Budapesztu miał legitymować [się] fotografią Dobrowolskiego z jego własnoręcznym podpisem, którego wzór Drzewiecki miał w Budapeszcie. Zgodziłem się, aby takiego kuriera wysłać, ponieważ chciałem sprawdzić, czy Dobrowolski naprawdę posiada kontakt z Węgrami, t.j. z polskim konsulatem na Węgrzech. Na kuriera wybrałem Edwarda Kuczkowskiego, o którym szczegółowo napiszę w dalszej części zeznań.

6) W lutym, a może z końcem stycznia dał mi Dobrowolski 30 000 zł. do zamiany na ruble. Tych pieniędzy mu nie zwróciłem tłumacząc się tym, że wysłałem je gońcem do Warszawy, gdzie za tańsze pieniądze, jak mówiono, można było kupić dolary, aby te dolary tutaj niby to potem sprzedać i w ten

і таким чином не втратити на обміні. Я твердив, що кур'єр, який ніс гроші, був застрілений при переході кордону та гроші пропали.

7) Крім того, Добровольський, який вірив, що я все можу зробити, просив мене зробити отакі речі:

а) витягти яким-небудь чином з тюрми в Самборі Станіслава Монастерського який з доручення Соколовського перейшов на німецьку сторону, до німецьких таборів полонених, щоб повідомити польських офіцерів, щоб вони не прокрадалися на радянську сторону, а залишалися в німців,

б) витягти також будь-яким чином з тюрми в Станіславові генерала Боруту-Спєховича, який мав там сидіти під прізвищем поручника Моравського, на ім'я або Мєчислав, або Станіслав. Борута в середині листопада старався прокрастися через угорський кордон, але був затриманий та ув'язнений в тюрмі в Станіславові. Про те, що він там сидів ще в грудні дізналася „Пані Влада" від якогось залізничника, який також тимчасово сидів у тюрмі разом з Борутою та познайомився з ним. Борута подав цьому залізничникові адресу „Пані Влади" та просив повідомити її про його долю. „Пані Влада" звернулася з цим до Добровольського, а останній до мене.

Я погодився на обидві пропозиції, але нічого в цьому напрямку не зробив.

8) В середині лютого – через те, що Добровольський часто нагадував мені про втрату грошей, щоб, як кажуть, заткнути йому рота, я пообіцяв, що встановлю зв'язок з польськими організаціями в Білостоку, Гродні і Бресті, відберу їх від полковника Яроша та віддам йому. Роблячи таку пропозицію я не мав жодного конкретного плану. Я думав тільки послати навмання до Білостока Бартека Шумовського, з тим, що адреси квартир, де можна переночувати, дав би йому Качоровський, який родом був з Білостока, він мав там дружину і знайомих. Тим часом у однієї з моїх приватних знайомих, т. зв. „мами" (про яку детально напишу далі в моїх показаннях), я познайомився випадково з якимось Гайчем[27] або Гойцем, який приїхав якраз з Гродна, через те, що, як він говорив, були там арешти поляків і депортації їх. Я вирішив використати його як помічника Анджея Стоккера, який тим часом порвав з Добровольським і товаришував зі мною. Бартек Шумовський не хотів однак сам їхати, а взяв собі Качоровського. Десь в середині лютого вони зібралися всі вчотирьох о домовленій годині на Задвужанській 21 кв. 7, куди я прийшов особисто, познайомив Стоккера з Гойцем та дав всім такі завдання:

а) Бартек з допомогою Качоровського мусив знайти перехід до Німеччини, тому що я намірявся виїхати до Варшави, взагалі назавжди з цієї території. Очевидно ніхто про це не знав. Крім того він мусив знайти

sposób nie stracić na zamianie. Twierdziłem, że goniec który niósł pieniądze został zastrzelony przy przejściu przez granicę i pieniądze przepadły.

7) Poza tym Dobrowolski, który wierzył, że ja wszystko mogę zrobić, prosił mnie o następujące rzeczy:

a) o wydobycie w jakikolwiek sposób z więzienia w Samborze niejakiego Stanisława Monasterskiego, który z polecenia Sokołowskiego wyjechał na stronę niemiecką do niemieckich obozów jeńców, żeby zawiadomić polskich oficerów, aby nie przekradali się na stronę sowiecką tylko zostawali u Niemca,

b) o wydobycie też w jakikolwiek sposób z więzienia w Stanisławowie generała Borutę-Spiechowicza, który tam miał siedzieć pod nazwiskiem porucznika Morawskiego, na imię albo Mieczysław albo Stanisław. Boruta w połowie listopada starał się przekraść za granicę węgierską, lecz został zatrzymany i osadzony w więzieniu w Stanisławowie. O tym, że on tam siedział jeszcze w grudniu, dowiedziała się „Pani Włada" od jakiegoś kolejarza, który także chwilowo siedział w więzieniu razem z Borutą i go poznał. Boruta podał temu kolejarzowi adres „Pani Włady" i prosił go zawiadomić ją o jego losie. „Pani Włada" zwróciła się z tym do Dobrowolskiego, a ten do mnie.

Zgodziłem się na obie propozycje, ale nic w tym kierunku nie zrobiłem.

8) W połowie lutego – ponieważ Dobrowolski często przypominał mi o stracie pieniędzy, aby mu jak to mówią gębę zatkać – obiecałem, że nawiążę kontakt z organizacjami polskimi w Białymstoku, Grodnie i Brześciu nad Bugiem, odbiorę je od pułkownika Jarosza i oddam jemu. Czyniąc taką propozycję nie miałem żadnego konkretnego planu. Myślałem jedynie o wysłaniu do Białegostoku Bartka Szumowskiego, tak na los szczęścia, z tym że adresy mieszkań do spania dałby mu Kaczorowski, który pochodził z Białegostoku, miał tam żonę i znajomych. W międzyczasie u jednej z moich prywatnych znajomych tzw. „mamy" (o której szczegółowo napiszę w dalszym ciągu zeznań), poznałem przypadkowo niejakiego Gajcza[27] czy Gojcia, który przyjechał akurat z Grodna, ponieważ jak mówił, były tam aresztowania Polaków i wywożenia ich. Postanowiłem użyć go do wyjazdów do Grodna jako pomocnika Andrzeja Stockera, który w międzyczasie zerwał z Dobrowolskim i kolegował ze mną. Bartek Szumowski nie chciał jednak sam jechać, tylko wziął sobie Kaczorowskiego. Gdzieś w połowie lutego zebrali się wszyscy czterej o umówionej godzinie na Zadwórzańskiej 21 m 7, gdzie przyszedłem osobiście, poznałem Stockera z Gojciem i dałem wszystkim następujące polecenia:

a) Bartek miał przy pomocy Kaczorowskiego znaleźć przejście na Niemcy, ponieważ ja miałem zamiar wyjechać do Warszawy, w ogóle na zawsze z tego terenu. Naturalnie nikt o tym nie wiedział. Poza tym miał znaleźć

дорогу до Литви, встановити зв'язок з організацією полк. Яроша та іншими, якщо б такі були. Крім того він мусив там знайти та залишити на місці якусь довірену людину, яка далі після виїзду Бартека вела б роботу для розколу „С.З.Б." і приваблювала б людей на бік Добровольського.

Бартек повернувся за 2 дні до мого арешту, детального звіту він мені не дав, тільки загально сказав, що знайшов до Варшави не одну, а дві дороги. До Литви дороги взагалі не знайшов. Що стосується організацій, то підтвердив, що були там дві основні організації. Організація полк. Яроша „С.З.Б." була слабка та діяла лише на території міста, а друга була організація підофіцерів без назви, яка не мала командира, а кількісно була сильніша від „С.З.Б." Яроша та діяла по всій околиці Білостока і найближчих повітів. Бартек залишив там якусь довірену людину, прізвища й адреси якої не знаю. Детальний звіт Бартек повинен був мені дати в день мого арешту.

б) Стоккер разом з Гойцем мали поїхати до Гродна, при тому Гойць мав допомагати Стоккерові пересуватися в місті, бо Стоккер взагалі не знав Гродна. Стоккер мав установити зв'язок з польськими організаціями якщо б такі там існували, дослідити їхнє цілковите становище та кількість, прізвища командуючих та адреси, довести до їх відома існування у Львові організації, яка утримує зв'язок з Парижем, взагалі старатися перетягати їх на бік Добровольського. Крім того мав залишити там довірену людину, яка б повідомляла, що діється всередині організації.

Стоккер повернувся десь за тиждень до мого арешту, раніше від Бартека. Він дав мені звіт, що організація існує, але вона дуже слабка, бо розбита арештами, він назвав прізвища й адреси комендантів, серед яких нижчий пост займала ця довірена людина, яка мала інформувати про справи організації. Тамтешня організація, як виявилося, була побудована так, що був окремий комендант міста Гродна, та окремий повіту.

Прізвищ комендантів і адрес я не пам'ятаю, бо не намагався їх запам'ятати, через те, що загальний звіт мав давати Добровольському і завжди давав Бартек, а не я, тому що він був для того назначений.

Через два дні після приїзду Стоккера приїхав до Львова один з цих комендантів, який сказав, що в Гродні були проведені великі арешти і організацію майже цілковито розбито. Цей чоловік оселився на вулиці Задвужанській 21.

Чи Бартек сповістив про це Добровольського, цього не знаю, бо я був заарештований.

Треба зазначити, що чоловік, який вернувся з Гродна, розповідав, що Стоккер робив їм великі обіцянки, давав такі прогнози, що цей чоловік був дуже розчарований після розмови зі мною; виявилося, що Стоккер як фантазер багато їм в Гродні навигадував.

drogę na Litwę, nawiązać kontakt z organizacją płk. Jarosza i innymi, jeżeliby takie były. Poza tym miał tam znaleźć i zostawić na miejscu jakiegoś człowieka zaufanego, któryby dalej po wyjeździe Bartka prowadził robotę rozbicia „Z.W.Z." i przyciągania ludzi na stronę Dobrowolskiego.

Bartek powrócił na 2 dni przed moim aresztowaniem, szczegółowego sprawozdania mi nie złożył, tylko ogólnie powiedział, że znalazł do Warszawy nie jedną, a dwie drogi. Na Litwę drogi w ogóle nie znalazł. Co do organizacji to stwierdził, że były tam 2 zasadnicze organizacje. Organizacja płk. Jarosza „Z.W.Z." była słaba i miała działać tylko na terenie miasta, drugą zaś była organizacja podoficerów bez nazwy, która nie miała dowódcy, a liczebnie była silniejsza od „Z.W.Z." Jarosza i działa w całej okolicy Białegostoku i najbliższych powiatów. Bartek zostawił tam jakiegoś zaufanego człowieka, którego nazwiska i adresu nie znam. Szczegółowe sprawozdanie miał mi złożyć Bartek w dniu mego aresztowania.

b) Stocker razem z Gojciem mieli pojechać do Grodna, przy tym Gojć miał pomagać Stockerowi w poruszaniu się po mieście, bo Stocker w ogóle Grodna nie znał. Stocker miał nawiązać kontakt z polskimi organizacjami, jeżeliby takie tam istniały, zbadać ich całkowity stan i liczebność, nazwiska dowódców i adresy, podać im do wiadomości o istnieniu we Lwowie organizacji, która posiada kontakt z Paryżem, w ogóle starać się ich przeciągnąć na stronę Dobrowolskiego. Poza tym miał zostawić tam człowieka zaufanego, któryby donosił co się dzieje wewnątrz organizacji.

Stocker powrócił gdzieś na tydzień przed moim aresztowaniem, wcześniej od Bartka. Złożył sprawozdanie, że organizacja istnieje, ale bardzo słaba, bo rozbita przez aresztowania, podał nazwiska i adresy komendantów, wśród których na niższym stanowisku był ten zaufany, który miał udzielić informacji o sprawach organizacji. Organizacja tamtejsza jak się okazało, była w ten sposób stworzona, że osobny komendant był na miasto Grodno, a osobny na powiat.

Nazwisk komendantów i adresów nie pamiętam, bo nie starałem się ich zapamiętać, jako że ogólne sprawozdanie Dobrowolskiemu miał składać i zawsze składał Bartek a nie ja, ponieważ na to był wyznaczony.

Dwa dni po przyjeździe Stockera przyjechał do Lwowa jeden z tych komendantów, który stwierdził, że w Grodnie nastąpiły wielkie aresztowania i organizacja została prawie zupełnie rozbita. Człowiek ten zamieszkał na ulicy Zadwórzańskiej 21.

Czy Bartek złożył o tym meldunek Dobrowolskiemu, to nie wiem, bo zostałem aresztowany.

Zaznaczyć należy, że człowiek, który wrócił z Grodna opowiadał, że Stocker czynił im wielkie obietnice, roztaczał takie horoskopy, że człowiek ten był bardzo rozczarowany po rozmowie ze mną, okazało się bowiem, że Stocker jako fantasta dużo im w Grodnie nabujał.

9) Останньою справою з Добровольським, яку він просив мене полагодити, була справа, як він називав:

а) дислокації радянських військ та розташування радянських відомств у Львові. Він просив мене зробити це для коменданта міста Болека, який, мовляв, не має добрих людей до такої роботи.

Я погодився зробити для нього таку річ. З цією метою я дав Тадеушу Кулікові доручення подбати про людей, які б ходили по вулицях та дивилися, де знаходяться установи та місця військових стоянок.

Зібрані інформації Тадеуш Кулік мав віддавати на схованку „Юзефові" Єзуїтові або віддавати „Піотрусеві", який був капітаном-топографом та мав намалювати план Львова.

„Піотруся" з Тадеушом Куліком я познайомив на вулиці Задвужанській 21.

„Піотрусь" мешкав разом з Качоровським десь на вулиці Японській або на вулиці Єлінки.

Інколи хтось з людей Куліка віддавав картку з адресою відомства мені до рук – тоді я віддавав її „Піотрусеві".

„Піотруся" я познайомив з Єзуїтом також на вулиці Задвужанській 21. Єзуїт проживав на вул. Східній 35. Два дні до мого арешту „Піотрусь" повідомив мене, що план Львова вже готовий та що він передав його на схованку Єзуїтові. З огляду на це я пішов до Добровольського і сповістив про це. Добровольський просив мене, щоб у справі віддання плану знестися з Болеком, говорив, що розповідав вже про мене Болеку, так що вистачить щоб я сказав Болеку: „Анджей", а він вже знатиме, з ким має справу.

Для зв'язку з Болеком він подав мені адресу стоматологічного кабінету д-ра Брухнальского на вул. Зиблікевича 5, II п[оверх], куди я мав прийти і сказати що приходжу в справі фарфорової пломби та хочу побачитися з Болеком.

Крім того Добровольський просив мене, щоб я ще раз зробив дислокацію радянських військ в околиці Львова для Александра. Я пообіцяв це зробити.

Я не зробив ще нічого в цій справі через те, що я пішов до Брухнальського і був там заарештований.

Це було 1 березня 1940 р. о 9^{тій} годині ранку.

Я підкреслюю, що у вищенаведених свідченнях я подав все, що я запам'ятав та абсолютно не пропустив жодної важливої події. Може тільки трапитися, що я пропустив якусь деталь або подробицю, або забув якесь прізвище чи адресу, однак не треба вважати це злим наміром,

9) Ostatnią sprawą z Dobrowolskim, o której załatwienie prosił mnie była sprawa, jak on nazywał:

a) dyslokacji wojsk sowieckich i rozłożenie urzędów sowieckich we Lwowie. Prosił mnie, abym to wykonał dla komendanta miasta Bolka, który rzekomo nie miał dobrych ludzi do takiej roboty.

Zgodziłem się taką rzecz mu przygotować. W tym celu dałem Tadeuszowi Kulikowi polecenie postarania się o ludzi, którzy chodziliby po ulicach i patrzyli, gdzie znajdują [się] jakie instytucje, czy miejsca postoju wojsk.

Zebrane informacje Tadeusz Kulik miał oddawać do przechowywania „Józefowi" Jezuitowi albo oddawać „Piotrusiowi", który był kapitanem topografem i miał rysować plan Lwowa.

„Piotrusia" z Tadeuszem Kulikiem poznałem na ulicy Zadwórzańskiej 21.

„Piotruś" mieszkał razem z Kaczorowskim gdzieś na ulicy Japońskiej albo na ulicy Jelinki.

Czasem któryś z ludzi Kulika oddawał kartkę z adresem urzędu mnie wprost do ręki – wtedy ja oddawałem ją „Piotrusiowi".

„Piotrusia" poznajomiłem z Jezuitem również na ulicy Zadwórzańskiej 21. Jezuit mieszkał przy ul. Wschodniej 35. Dwa dni przed moim aresztowaniem „Piotruś" zawiadomił mnie, że plan Lwowa jest gotowy i on oddał go na przechowanie do Jezuita. Wobec tego poszedłem do Dobrowolskiego i zakomunikowałem mu o tym. Dobrowolski prosił mnie, abym w sprawie oddania planu porozumiał się z Bolkiem, mówił że o mnie już opowiadał Bolkowi, tak że wystarczy abym powiedział Bolkowi „Andrzej", to on już będzie wiedział z kim ma do czynienia.

Jako kontakt z Bolkiem podał mi adres gabinetu dentystycznego dra Bruchnalskiego przy ul. Zyblikiewicza 5 I p., gdzie miałem przyjść i powiedzieć, że przychodzę w sprawie plomby porcelanowej i że chcę się widzieć z Bolkiem.

Poza tym Dobrowolski prosił mnie, abym jeszcze zrobił dyslokację wojsk sowieckich w okolicy Lwowa dla Aleksandra. Obiecałem to zrobić.

Nie zrobiłem jeszcze nic w tej sprawie ponieważ poszedłem do Bruchnalskiego i zostałem tam aresztowany.

Było to dnia 1 marca 1940 o godzinie 9[tej] rano.

Zaznaczam, że w powyższych zeznaniach podałem wszystko to co zapamiętałem i bezwzględnie nie opuściłem żadnego ważniejszego zdarzenia. Może jedynie zdarzyć się, że opuściłem jakiś szczegół czy drobnostkę, albo zapomniałem jakieś nazwisko czy adres, jednakże stwierdzam, że nie trzeba to kłaść na karb złej woli, tylko zapomnienia, tym bardziej że ja sam osobiście nigdy żadnych zapisków nie prowadziłem. Poza tym należy pamiętać o tym,

а браком пам'яті, тим більше, що я сам особисто ніколи жодних записок не вів. Крім того, треба пам'ятати про те, що названі мною люди мали своїх помічників, яких вони підбирали собі самі, яких я іноді ніколи не бачив та нічого про них не чув, а вони про мене чули. Навіть якщо я іноді з деяким нижчого рангу помічниками розмовляв, то ні їхніх прізвищ, ні змісту розмов згадати не можу, бо таких речей я не намагався запам'ятовувати.

Все ж таки я залишаю за собою право подати доповнення, якби я згадав якусь подробицю.

Незалежно від вищенаведеного слід при здійсненні слідства взяти до уваги вигадки про мої героїчні подвиги, які я сам для підвищення власного авторитету розповідав своїм людям про себе.

Даючи свідчення, я точно додержувався форми та змісту протоколу, який був складений зі мною російською мовою.

Особові дані про людей, названих в оцих свідченнях:

1) Тадеуш Слівінський, студент хімії, який проживає на вул. Сташіца 4 кв. 1.

2) Бартек Шумовський, вул. Тарновського 69 IV п[оверх] двері направо. На дверях візитна карточка.

3) Тадеуш Кулік – нікому не подав адреси свого помешкання.

4) „Юрек" – помічник Куліка – знав адресу Куліка і мешкав на вул. Галицькій 20 III п[оверх]. На дверях було написано „Школа гри на роялі". Знайшов його Кулік.

5) „Дерслав" – помічник Куліка – адреси не знаю, я зустрічався з ним іноді в костьолі Кармелітів, келія № 17.

6) Лях – прізвище – помічник Бартека, проживав разом.

7) Бартек мав ще одного помічника, прізвища і адреси якого я не знав.

8) Єзуїт – прізвище, „Юзеф" – псевдонім – знайшов його Кулік, проживав на вул. Східній 34, кадровий поручник, звільнений з армії за недисциплінованість. Зберігав рапорти людей та книжку, в якій був записаний:

а) зв'язок, який подав „Максьо" до Румунії,

б) зв'язок до Угорщини, який подав Добровольський,

в) рапорти Бартека і Вишинського про їхню діяльність,

г) рапорти та інформації зібрані про організації, які існують у Львові,

д) записки про те, про що говорив Бартеку Добровольський, а Скробачинському Стровський,

е) план міста Львова, опрацьований „Піотрусем"

9) Добровольський Мечислав, Здзіслав, псевдонім „Здзіслав", посвідчення видане на ім'я „Конколь", проживав:

że wymienieni przeze mnie ludzie mieli swoich pomocników, których dobierali sobie sami, których czasem nawet ja nigdy nie widziałem i nic o nich słyszałem, a oni o mnie słyszeli. Nawet jeżeli niekiedy rozmawiałem z którymś z mniejszych pomocników, to ani jego nazwiska, ani treści rozmowy przypomnieć sobie nie mogę, bo rzeczy tych nie starałem sobie zapamiętać.

Mimo to zastrzegam sobie prawo podania uzupełnienia, o ile bym sobie jakiś szczegół przypomniał.

Niezależnie od powyższego należy przy prowadzeniu śledztwa mieć na uwadze te kłamstwa o swoich bohaterskich wyczynach, które ja sam dla podniesienia swego autorytetu swoim ludziom opowiadałem o sobie.

Przy składaniu zeznań, co do formy i treści trzymałem się ściśle protokołu spisanego ze mną w języku rosyjskim.

Dane osobowe o ludziach wymienionych w niniejszych zeznaniach:

1) Tadeusz Śliwiński, student chemii, zamieszkały przy ul. Staszica 4 m. 1.

2) Bartek Szumowski, ul. Tarnowskiego 69 III p. drzwi na prawo. Na drzwiach wizytówka.

3) Tadeusz Kulik – nikomu nie podał adresu swego mieszkania.

4) „Jurek" – pomocnik Kulika – znał adres Kulika i mieszkał przy ul. Halickiej 20 II p. Na drzwiach napisane było „Szkoła gry na fortepianie". Wynalazł go Kulik.

5) „Dersław" – pomocnik Kulika – adresu nie znam, spotykałem się z nim czasem w kościele Karmelitów, cela nr 17.

6) Lach – nazwisko – pomocnik Bartka, mieszkał razem.

7) Bartek miał jeszcze jednego pomocnika, którego nazwiska ani adresu nie znałem.

8) Jezuit – nazwisko, „Józef" – pseudonim — znaleziony przez Kulika, mieszkał przy ul. Wschodniej 34, porucznik zwolniony z wojska za niesubordynację. Przechowywał meldunki ludzi i książkę, w której był zapisany:

a) kontakt podany przez „Maksia" do Rumunii,

b) kontakt na Węgry, podany przez Dobrowolskiego,

c) meldunki Bartka i Wyszyńskiego o ich działalności,

d) meldunki i informacje zebrane o organizacjach istniejących we Lwowie,

e) zapiski o tym, o czym mówił Bartkowi Dobrowolski, a Skrobaczyńskiemu Strowski,

f) plan miasta Lwowa opracowany przez „Piotrusia".

9) Dobrowolski Mieczysław, Zdzisław, pseudonim „Zdzisław", legitymacja wystawiona na nazwisko „Kąkol", zamieszkiwał:

в грудні та до середини січня на вул. Стрийський в магістратських будиночках,

з середини січня до середини лютого на вул. Фредріхів 6 II п[оверх] двері наліво,

з середини лютого до 27 лютого на вул. Личаківській 34 кв. направо,

10) „Пані Влада" Пехоцька, Богуславського 12, вхід через подвір'я.

11) Качоровський – проживав разом з „Піотрусем", або на вул. Японській, або Єлінки.

12) Анджей Стоккер, проживав на вул. Романовичів під № 12 IV п[оверх].

13) Тадеуш Стровський, проживав на вул. Листопада 43 IV п[оверх] двері наліво, потім по Супінського 9 II п[оверх] двері направо в коридорі.

14) Едвард Кучковський – підхоружнжий бронечастин, який погодився бути кур'єром до Угорщини – проживав на вул. Задвужанській 21.

15) Чоловік, який утік з Гродна, проживав або спав на вул. Задвужанській 21 II п[оверх]

16) „Максьо" разом з Іреною Клецан проживав на вул. Личаківській 37 перший поверх, двері направо, там, де пізніше мешкав Добровольський.

17) „Мама", пані, з якою я познайомився через панночку, з якою десь на початку січня познайомив мене Кулік. Ця панночка називалася Янка, прізвища не пам'ятаю, бо не личило питатися, а при знайомстві прізвище говориться невиразно. У „мами", про яку я знав, що вона дружина інженера-архітектора, який в армії мав чин відставного підпоручника, я познайомився з Гойцем, тому що до „мами" я часто приходив побалакати або на вечерю. „Мама" про мене нічого не знала, тільки те, що мене звуть Анджей, я колишній офіцер польської армії та знайомий Янки, вона Куліка не знала.

18) Гойць – постійно проживав у Гродні.

19) „Весек" – проживав на Задвужанській 21, я познайомився з ним через Кучковського, жодної роботи не виконував.

20) „Янек" Вишинський – проживав у Станіславові.

21) 1) Квартира: на вул. Задвужанській 21 II п[оверх] кв. 7. – було одне місце збору. Це помешкання найняв Леонард Збишинський, капітан польської армії, який утік до Німеччини. За помешкання платив я.

2) Друга квартира було в костьолі кармелітів в келії № 17, яку знайшов Кулік.

22) Собчук, підхорунжий, з яким познайомив мене Кучковський, не знаю де він проживав, зустрічався зі мною щоденно о 10[ій] годині в „Севільї", він виконував роль мого ад'ютанта.

w grudniu i do połowy stycznia przy ul. Stryjskiej w domkach magistrackich,

od połowy stycznia do połowy lutego przy ul. Friedrichów 6 I p. drzwi na lewo,

od połowy lutego do 27 lutego przy ul. Łyczakowskiej 34 m. na prawo,

10) „Pani Włada" Piechocka, Bogusławskiego 12, wejście przez podwórze.

11) Kaczorowski – mieszkał razem z „Piotrusiem", albo przy ul. Japońskiej, albo Jelinki.

12) Andrzej Stocker, mieszkał przy ul. Romanowiczów pod nr. 12 III p.

13) Tadeusz Strowski, mieszkał przy ul. Listopada 43 III p. drzwi na lewo, potem przy Supińskiego 9 I p. drzwi na prawo w korytarzu.

14) Edward Kuczkowski – podchorąży broni pancernej, który zgodził się być gońcem na Węgry – mieszkał przy ul. Zadwórzańskiej 21.

15) Człowiek, który uciekł z Grodna, mieszkał względnie spał przy ul. Zadwórzańskiej 21 I p.

16) „Maksio" razem z Ireną Klecan mieszkał przy ul. Łyczakowskiej 37 parter, drzwi na prawo, tam gdzie później mieszkał Dobrowolski.

17) „Mama", pani którą poznałem przez panienkę, którą gdzieś z początkiem stycznia przedstawił mnie Kulik. Panienka ta nazywała się na imię Janka, nazwiska nie pamiętam, bo nie wypadało się pytać, a przy poznaniu nazwisko mówi się niewyraźnie. U „mamy", o której wiedziałem, że jest żoną inżyniera architekta, który w wojsku miał stopień podporucznika w stanie spoczynku, poznałem Gojcia, gdyż do „mamy" często przychodziłem na pogawędki albo na kolację. „Mama" o mnie nic nie wiedziała, tylko tyle, że nazywam się Andrzej, jestem byłym oficerem armii polskiej i znajomym Janki. Kulika nie znała.

18) Gojć – mieszkał stale w Grodnie.

19) „Wiesiek" – mieszkał na Zadwórzańskiej 21, poznałem go przez Kuczkowskiego, żadnej pracy nie wykonywał.

20) „Janek" Wyszyński – mieszkał w Stanisławowie.

21) 1) Kwatera: przy ul. Zadwórzańskiej 21 I p. m 7. – było jedno miejsce zbiórki. Mieszkanie to wynajął Leonard Zbyszyński, kapitan armii polskiej, który uciekł do Niemiec. Za mieszkanie ja płaciłem.

2) Druga kwatera była w kościele karmelitów w celi nr 17, którą znalazł Kulik.

22) Sobczuk, podchorąży, którego przedstawił mi Kuczkowski, nie wiem gdzie mieszkał, spotykał się ze mną codziennie o 10[tej] w „Sewili", pełnił rolę mego adiutanta.

23) Зося, моя знайома, яка познайомила мене з Куліком, проживала десь на Сапіги, точно адреси не пам'ятаю, через те що це був лиш короткочасний роман.

Список осіб, яким я подав допомогу при переході через кордон[28]:

[в]1) Венгорек – капітан зі штабу армії генерала Сосновського, його ад'ютант часу війни, з яким я познайомився в угорському консульстві.

2) Наконєчнікофф-Клюковський – студент з Варшави, син міністра останнього уряду, з яким я познайомився в угорському консульстві.

3) Колега Наконєчнікоффа, студент з Варшави, якого я ніколи не бачив, а про якого Наконєчнікофф казав, що візьме його з собою.[в]

Названим на початку жовтня я полегшив перехід до Угорщини таким чином, що в той час коли я ночував у Делятині в залізничному будинку, я познайомився з якимсь Стичинським, підхорунжим, який зізнався мені, що він має намір перейти до Угорщини. Щоб перед консулом д-ром Блюмом показати, що щось роблю, я направив названих до Стичинського у Делятин і вони разом з ним перейшли до Угорщини.

[г]4) Піотр Яроцький – адміністративний директор П.К.О. з Варшави, голова Тов. Розвитку Східних Земель, до війни мій начальник.

5) Бюлов, директор з кадрових питань П.К.О. з Варшави, колега Яроцького.

6) Заборовський – імені не знаю – їхній приятель.[г]

Цих трьох на початку жовтня я направив до Рави-Руської, до якогось Беднарчука, який знав людей, що перепроваджували через кордон, щоб їх перепровадив.

[д]7) Д-р Свідерек – доцент Варшавського політехнічного інституту – працівник Протигазового інституту у Варшаві, приятель полк. Гано, про якого Тадеуш Стровський розповідав мені, що він заступник шефа II[го] відділу в Парижі.

8) Проф. д-р Братз, переведений на пенсію полковник – працівник Протигазового інституту у Варшаві.

9) Проф. д-р Урбанський – професор Варшавського політехнічного інституту – працівник Технічного інституту [озброєння] у Варшаві.

10) Інж. Сонгайлло – працівник Військового технічного інституту з Варшави.[д]

З цими людьми познайомив мене Качоровський, який знав д-ра Свідерека. Я познайомив їх з Віснєвським, який в свою чергу направив їх до Делятина, однак у Станіславові вони були затримані міліцією та повернулися назад до Львова. Тоді я направив їх з цією зміною, що замість д-ра Свідерека пішла:

23) Zosia, moja znajoma, która poznała mnie z Kulikiem, mieszkała gdzieś na Sapiehy, dokładnie adresu nie pamiętam, ponieważ był to tylko przelotny romans.

Spis osób, którym okazałem pomoc przy przejściu za granicę[28]:

[c-]1) Węgorek – kapitan ze sztabu armii generała Sosnkowskiego, jego adiutant z czasu wojny, którego poznałem w konsulacie węgierskim.

2) Nakoniecznikoff-Klukowski – student z Warszawy, syn ministra z ostatniego rządu, którego poznałem w konsulacie węgierskim.

3) Kolega Nakoniecznikoffa, student z Warszawy, którego nigdy nie widziałem, a o którym Nakoniecznikoff mówił, że go zabierze.[-c]

Wymienionym z początkiem października ułatwiłem przejście na Węgry w ten sposób, że w czasie gdy nocowałem w Delatynie w budynku kolejowym, poznałem niejakiego Styczyńskiego, podchorążego, syna urzędnika kolejowego, który zwierzył się mnie, że zamierza przejść na Węgry. Ażeby wobec konsula dr Bluma okazać, że coś robię, skierowałem wymienionych do Styczyńskiego do Delatyna i razem z nim przeszli na Węgry.

[d-]4) Piotr Jarocki – dyrektor administracyjny P.K.O. z Warszawy, prezes Tow. Rozwoju Ziem Wschodnich, mój przełożony sprzed wojny.

5) Bülow, dyr pers. P.K.O. z Warszawy, kolega Jarockiego.

6) Zaborowski – imienia nie znam – ich przyjaciel.[-d]

Tych trzech z początkiem października skierowałem do Rawy Ruskiej do niejakiego Bednarczuka, który znał ludzi przeprowadzających za granicę, aby ich przeprowadził.

[e-]7) Dr Świderek – docent Politechniki Warszawskiej — pracownik Instytutu Przeciwgazowego w Warszawie, przyjaciel płk. Gano, o którym Tadeusz Strowski opowiadał mi, że jest zastępcą szefa oddziału II[go] w Paryżu.

8) Prof. dr Bratz, emerytowany pułkownik – pracownik Instytutu Przeciwgazowego w Warszawie.

9) Prof. dr Urbański – profesor Politechniki Warszawskiej – pracownik Instytutu Technicznego [Uzbrojenia] z Warszawy.

10) Inż. Sągajłło – pracownik Instytutu Technicznego Wojskowego z Warszawy.[-e]

Z tymi ludźmi poznał mnie Kaczorowski, który znał dr Świderka. Ja poznajomiłem ich z Wiśniewskim, który znowu skierował ich do Delatyna, w Stanisławowie jednak zostali zatrzymani przez milicję i wrócili z powrotem do Lwowa. Wtedy skierowałem ich z tą zmianą, że zamiast dr Świderka poszła:

[є]-10) інж. Сонгайллова – працівниця Протигазового інституту, дружина Сонгайлли[є] –

до Рави-Руської до Беднарчука, який дав їм можливість переходу на німецьку сторону, а на німецькій стороні я дав їм адресу капрала Владислава Стеткєвича, лісника біля кордону в Яслиськах, який перепровадив їх через Словаччину до Угорщини.

[є]-11) Міговська – працівниця Протигазового інституту у Варшаві і д-р Свідерек, згадуваний вже під номером 7.

12) „Максьо", про якого йшлося в моїх свідченнях.

13) Едек – ім'я підхорунжого, який був знайомим Міговської.[-є]

Цих близько середини січня я направив через Раву-Руську до Німеччини, а Міговську і д-ра Свідерека до Стеткєвича в Яслиськах, щоб їх через Словаччину перепровадив до Угорщини. В половині лютого я дістав листівку з Будапешта, що д-р Свідерек, д-р Урбанський, д-р Братз, інж. Сонгайлло з дружиною їдуть через Париж до Англії.

[ж]-15) Здзісек – підхорунжий – знайомий Едека.

16) Кляффер – службовець „Сольваю" з Кракова, єврей, мій знайомий ще до війни.

17) Дружина якогось офіцера, знайома Кляффера.[-ж]

Цих я направив до Рави-Руської до Беднарчука, щоб перепровадив їх до Німеччини. Чи вони перейшли, не знаю.

Львів, дня 3.IV. квітня 1940
(—) Голя Едвард

„УТВЕРЖДАЮ"
Зам. Нач. ДТО и Нач. следчасти
Капитан Государств. Безопасн.
(—) (БУТОРОВ)
„11" мая 1940 г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Гор. Львов, 1940 г., мая 11-го дня. Я, Ст. Следователь ДТО НКВД Львовской жел. дор. Сержант Государственной Безопасности ЛАВРИЩЕВ рассмотрев следственный материал по делу № 59 на ГОЛЯ, он же ЧАБАН Эдвард Юзефович, 1908 года рождения, урож. с. Липа, Добромыльского уезда, Львовской области, арест. 11-го марта 1940 года, в преступлении, предусмотренном ст. 54 п. 2 и 11 УК УССР.

Принимая во внимание, что распоряжением Нач. ГТУ НКВД СССР Комиссаром Госбезопасности 3 ранга МИЛЬШТЕЙНА – материал следствия с арестованным ГОЛЯ Эдвардом направить в ГТУ НКВД СССР.

[f]-10) inż. Sągajłłowa – pracowniczka Instytutu Przeciwgazowego, żona Sągajłły[f] –

do Rawy-Ruskiej do Bednarczuka, ten umożliwił im przejście na stronę niemiecką, a na stronie niemieckiej dałem im adres do kaprala Władysława Stetkiewicza, gajowego nad granicą w Jaśliskach, który przeprowadził ich przez Słowację na Węgry.

[g]-11) Migowska – pracowniczka Instytutu Przeciwgazowego w Warszawie i dr Świderek, który wymieniony został już pod numerem 7.

12) „Maksio" – o którym była mowa w moich zeznaniach.

13) Edek – imię podchorążego, który był znajomym Migowskiej.[g]

Tych około połowy stycznia skierowałem przez Rawę-Ruską na Niemcy, a Migowską i dr Świderka do Stetkiewicza w Jaśliskach, aby ich przez Słowację przeprowadził na Węgry. W połowie lutego otrzymałem kartkę z Budapesztu, że dr Świderek, dr Urbański, dr Bratz, inż. Sągajłło z żoną jadą przez Paryż do Anglii.

[h]-15) Zdzisek – podchorąży – znajomy Edka.

16) Klaffer – urzędnik „Solwaju" z Krakowa, Żyd, mój znajomy sprzed wojny.

17) Żona jakiegoś oficera, znajoma Klaffera.[h]

Tych skierowałem do Rawy Ruskiej do Bednarczuka, aby przeprowadził ich na Niemcy. Czy przeszli, nie wiem.

Lwów, dnia 3.IV. kwietnia 1940
(—) Gola Edward

„ZATWIERDZAM"
Zast[ępca] Nacz[elnika] DTO i Nacz[elnik] Jednostki Śled[czej]
Kapitan Bezpieczeńst[wa] Państw[owego]
(—) (BUTOROW)
„11" maja 1940 r.

POSTANOWIENIE

Mias[to] Lwów, dnia 11 maja 1940 r. Ja, St. Śledczy DTO NKWD Kolei Lwowskiej – Sierżant Bezpieczeństwa Państwowego ŁAWRISZCZEW po rozpatrzeniu materiału śledczego w sprawie Nr 59 dotyczącej GOLI *on-że* CZABANA Edwarda s. Józefa, ur. w 1908 roku we w[si] Lipa w powiecie dobromilskim obwód lwowski, areszt[owanego] 11 [!] marca 1940 roku, [oskarżonego] o przestępstwo przewidziane art. 52 p. 2 i 11 KK USRS.

Biorąc pod uwagę, że zgodnie z rozporządzeniem Nacz[elnika] GTU NKWD ZSRS Komisarza Bezpieczeństwa Państ[wowego] 3 rangi MILSZTEJNA – materiał śledztwa GOLI Edwarda wraz z aresztowanym skierować do GTU NKWD ZSRS

ПОСТАНОВИЛ:

Материал следствия из дела № 59 выделить, арестованного ГОЛЯ Эдварда Юзефовича спецконвоем направить в ГТУ НКВД СССР.

Старш. Следователь ДТО НКВД Львовской ж.д.
Сержант Государственной Безопасности
(—) (ЛАВРИЩЕВ)

СПРАВКА
К следственному делу ГОЛЯ Эдварда.

1940 г. мая 11-го дня при подготовке к отправлению в Москву арестованного ГОЛЯ Эдварда, был вызван парикмахер ЮДИН, для стрижки ГОЛЯ.

В процессе стрижки, парикмахер ЮДИН на польском языке в тихой форме говорил с ГОЛЯ, который назвал себя БОРОХ Здислав и просил парикмахера ЮДИН, чтобы он сумел найти организацию НДеков и передал им, что он сидит в тюрьме на Сундовой, 7 в течение трех месяцев. ЮДИН спросил ГОЛЯ – „а как передать" и не назовет ли ему он „Гасло" – (условность). На это ГОЛЯ ответил, чтобы ЮДИН рассказал „как он выгленда" по внешности и это будет достаточно.

Кроме этого ГОЛЯ ЮДИНУ рассказал, что с ним очень много содержится в тюрьме офицеров из организации, трех из них забранных вместе с ГОЛЯ на одной квартире, куда-то отправили.

В моем присутствии на польском языке ГОЛЯ ЮДИНУ сказал, что он ГОЛЯ и еще имеет назвиско „Чабан".

Парикмахер ЮДИН разговор с ГОЛЯ передал мне. ГОЛЯ ЮДИНУ доверял как поляку, а в самом деле ЮДИН из еврейской национальности.

Старш. Следователь ДТО НКВД Львовской ж.д.
Сержант Государственной Безопасности
(—) (ЛАВРИЩЕВ)

11/V-1940 г.
г. Львов.

POSTANOWIŁEM:

Materiał śledztwa ze sprawy Nr 59 wydzielić, aresztowanego GOLĘ Edwarda s. Józefa skierować pod specjalną eskortą do GTU NKWD ZSRS.

Starsz[y] Śledczy DTO NKWD Kolei Lwowskiej
Sierżant Bezpieczeństwa Państwowego
(—) (ŁAWRISZCZEW)

INFORMACJA
Do sprawy śledczej GOLI Edwarda.

Dnia 11 maja 1940 r. podczas przygotowania do wysyłki do Moskwy aresztowanego GOLI Edwarda wezwano fryzjera JUDINA w celu ostrzyżenia GOLI.

Podczas strzyżenia fryzjer JUDIN rozmawiał cicho w języku polskim z GOLĄ, który przedstawił się jako BOROCH Zdzisław i prosił fryzjera JUDINA, żeby zdołał znaleźć organizację ND-eków i przekazał im, że siedzi trzeci miesiąc w więzieniu na Sądowej 7. JUDIN zapytał GOLĘ – „a jak przekazać" i czy nie poda mu „hasła" – (umowny znak). Na to GOLA odpowiedział, żeby JUDIN opowiedział „jak on wygląda" i to wystarczy.

Oprócz tego GOLA opowiedział JUDINOWI, że razem z nim jest trzymanych w więzieniu wielu oficerów z organizacji. Trzech z nich, zabranych razem z GOLĄ z jednego mieszkania, wysłano dokądś.

W mojej obecności GOLA po polsku powiedział JUDINOWI, że nazywa się GOLA i ma jeszcze nazwisko „Czaban".

Fryzjer JUDIN rozmowę z GOLĄ przekazał mnie. GOLA ufał JUDINOWI jako Polakowi, a JUDIN jest w rzeczywistości narodowości żydowskiej.

Starsz[y] Śledczy DTO NKWD Kolei Lwowskiej
Sierżant Bezpieczeństwa Państwowego
(—) (ŁAWRISZCZEW)

11/V-1940 r.
m. Lwów.

„УТВЕРЖДАЮ"
ЗАМ. НАЧ. 2 ОТДЕЛА ГУГБ НКВД
МАЙОР ГОС. БЕЗОПАСНОСТИ
(—) (ИЛЮШИН)
„13" июня 1940 г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ.

Гор. Москва, 1940 года, июня „13" дня.

Я, опер. уполномоченный 3 отд. 2 отдела ГУГБ НКВД СССР, лейтенант Гос. Безопасности – ЛУНИН, рассмотрев следственное дело № 59/Ц по обвинению ГОЛЯ Эдварда Юзефовича, 1908 г. рожд., урож. с. Липа, б. Добромыльского уезда Львовской области, поляк, до ареста проживал в г. Львове, Задвужанская ул. д. № 24,

НАШЕЛ:

ГОЛЯ Э.Ю. арестован 1-го марта 1940 года, как участник польской антисоветской повстанческой организации в гор. Львове.

Руководствуясь указанием Народного Комиссара Внутренних Дел Союза ССР тов. БЕРИЯ от 10/VI с.г.,

ПОСТАНОВИЛ:

Следственное дело № 59/Ц вместе с арестованным ГОЛЯ Эдвардом Юзефовичем направить в распоряжение ДТО НКВД Львовской жел. дор. (гор. Львов).

ОПЕР. УПОЛН. 3 ОТД. 2 ОТДЕЛА ГУГБ
ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
(—) (ЛУНИН)

„СОГЛАСЕН"
НАЧ. 3 ОТД. 2 ОТДЕЛА ГУГБ
СТ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
(—) (ЖУКОВ)

„УТВЕРЖДАЮ"
Нач. ДТО НКВД Львовской ж.д.
Ст. Майор Гос. Безопасности
(—) (КЛЕПОВ)
„26" июня 1940 г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Гор. Львов, 1940 г. июня 25 дня.

Я, Следователь ДТО НКВД Львовской жел. дор. Сержант Государственной Безопасности ЖЕЛТКОВ, рассмотрев следственное дело № 59/ц по обвинению ГОЛЯ Эдварда Юзефовича, 1908 года рождения,

„ZATWIERDZAM"
ZAST[ĘPCA] NACZ[ELNIKA] 2 ODDZIAŁU GUGB NKWD
MAJOR BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTW[OWEGO]
(—) (ILJUSZYN)
„13" czerwca 1940 r.

POSTANOWIENIE.

Mias[to] Moskwa, dnia „13"czerwca 1940 roku.

Ja, oficer operacyjny 3 Wydz[iału] 2 Oddziału GUGB NKWD ZSRS, lejtenant Bezpieczeństwa Państ[wowego] – ŁUNIN po rozpatrzeniu sprawy śledczej Nr 59/C z oskarżenia GOLI Edwarda s. Józefa, ur. w 1908 r. we w[si] Lipa w b[yłym] powiecie dobromilskim obwód lwowski, Polaka, do aresztowania mieszkał w m. Lwowie, ul. Zadwórzańska d[om] Nr 24,

STWIERDZIŁEM:

GOLA E.J. został aresztowany 1 marca 1940 roku jako członek polskiej antysowieckiej organizacji powstańczej w mieś[cie] Lwowie.

Kierując się dyrektywą Ludowego Komisarza Spraw Wewnętrznych Związku SRS tow. BERII z 10/VI br.,

POSTANOWIŁEM:

Sprawę śledczą Nr 59/C razem z aresztowanym GOLĄ Edwardem s. Józefa przekazać do dyspozycji DTO NKWD Kolei Lwowskiej (mias[to] Lwów).

OFICER OPERACYJNY 3 WYDZ[IAŁU] 2 ODDZIAŁU GUGB
LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO] —
(—) (ŁUNIN)

„WYRAŻAM ZGODĘ"
NACZ[ELNIK] 3 WYDZ[IAŁU] 2 ODDZIAŁU GUGB
ST. LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO] —
(—) (ŻUKOW)

„ZATWIERDZAM"
Nacz[elnik] DTO NKWD Kolei Lwowskiej
St. Major Bezpieczeństwa Państw[owego]
(—) (KLEPOW)
„26" czerwca 1940 r.

POSTANOWIENIE

Mias[to] Lwów, dnia 25 czerwca 1940 r.

Ja, Śledczy DTO NKWD Kolei Lwowskiej Sierżant Bezpieczeństwa Państwowego ŻEŁTKOW po rozpatrzeniu sprawy śledczej Nr 59/c z oskarżenia GOLI Edwarda s. Józefa, ur. w 1908 roku we w[si] Lipa w b[yłym]

уроженца с. Липа, б. Добромыльского уезда, Львовской области, поляк, до ареста проживал в гор. Львове, Задвужанская улица дом № 24.

НАШЕЛ:

ГОЛЯ Э.Ю. арестован 1-го марта 1940 года, как участник польской а/с повстанческой организации в гор. Львове и до ареста к жд. транспорту никакого отношения не имел.

Руководствуясь указанием начальника ГТУ НКВД, Комиссара Государственной Безопасности 3 ранга тов. МИЛЬШТЕЙНА

ПОСТАНОВИЛ:

Следственное дело № 59/ц вместе с арестованным ГОЛЯ Эдвардом Юзефовичем направить в распоряжение УНКВД по Львовской области.

Следователь ДТО НКВД Львовской жд
Сержант Государственной Безопасности

(—) (ЖЕЛТКОВ)

СОГЛАСЕН:

Нач. Следчасти и Зам. Нач. ДТО НКВД
Капитан Государственной Безопасности

(—) (БУТОРОВ)

„УТВЕРЖДАЮ"
Врио НАЧ. ДТО НКВД ЛЬВОВСКОЙ Ж.Д.
КАПИТАН ГОСУД. БЕЗОПАСНОСТИ
(—) (БУТОРОВ)
„4" июля 1940 г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

1940 года июля 4 дня, гор. Львов.

Я, Зам. Нач. След. части ДТО НКВД Львовской ж.д. Лейтенант Госуд. Безопасности БОНДАРЕНКО К.Г., сего числа рассмотрев материал следственного дела № 59/ц по обвинению ГОЛЯ Эдварда Юзефовича по ст. 54-2 и 54-11 УК УССР –

НАШЕЛ:

1-го марта 1940 года по подозрению в контрреволюционной деятельности, как участник тайной польской, военно-повстанческой организации был арестован ГОЛЯ Эдвард Юзефович.

Произведенными следственными действиями, материалов изобличающих преступную деятельность обвиняемого ГОЛЯ Эдварда Юзефовича добыто не было, а поэтому руководствуясь ст. 197 ч. 2 УПК УССР –

powiecie dobromilskim obwód lwowski, Polaka, przed aresztowaniem mieszkał w mieś[cie] Lwowie, ulica Zadwórzańska dom nr 24.

STWIERDZIŁEM:

GOLA E.J. został aresztowany 1 marca 1940 roku, jako członek polskiej a/s organizacji powstańczej w mieś[cie] Lwowie i przed aresztowaniem nie miał żadnego związku z transportem kol[ejowym].

Kierując się dyrektywą naczelnika GTU NKWD, Komisarza Bezpieczeństwa Państwowego 3 rangi tow. MILSZTEJNA

POSTANOWIŁEM:

Sprawę śledczą Nr 59/c razem z aresztowanym GOLĄ Edwardem s. Józefa przekazać do dyspozycji UNKWD obwodu lwowskiego.

Śledczy DTO NKWD Kolei Lwowskiej
Sierżant Bezpieczeństwa Państwowego

(—) (ŻEŁTKOW)

WYRAŻAM ZGODĘ:
Nacz[elnik] Jednostki Śled[czej]
i Zast[ępca] Nacz[elnika] DTO NKWD
Kapitan Bezpieczeństwa Państwowego

(—) (BUTOROW)

„ZATWIERDZAM":
P.o. NACZ[ELNIKA] DTO NKWD KOLEI LWOWSKIEJ
KAPITAN BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTW[OWEGO]
(—) (BUTOROW)
„4" lipca 1940 r.

POSTANOWIENIE.

Dnia 4 lipca 1940 roku, mias[to] Lwów.

Ja, Zast[ępca] Nacz[elnika] Jednostki Śled[czej] DTO NKWD Kolei Lwowskiej Lejtenant Bezpieczeństwa Państ[wowego] BONDARIENKO K.G., po rozpatrzeniu w dniu dzisiejszym materiału sprawy śledczej Nr 59/c z oskarżenia GOLI Edwarda s. Józefa z art. 54-2 i 54-11 KK USRS –

STWIERDZIŁEM:

1 marca 1940 roku podejrzany o działalność kontrrewolucyjną jako członek tajnej polskiej organizacji wojskowo-powstańczej został aresztowany GOLA Edward s. Józefa.

W rezultacie przeprowadzonych czynności śledczych nie uzyskano materiałów demaskujących działalność przestępczą oskarżonego GOLI Edwarda s. Józefa i dlatego kierując się art. 197 cz. 2 KPK USRS –

ПОСТАНОВИЛ:

На основании ст. 4 п. „Д" УПК УССР следственное дело № 59/ц по обвинению ГОЛЯ Эдварда Юзефовича по ст. 54-2 и 54-11 УК УССР ПРЕКРАТИТЬ и сдать в архив на хранение ДТО НКВД Львовской жел. дороги.

Обвиняемого ГОЛЯ Эдварда Юзефовича из-под стражи освободить[29].

Копию настоящего направить Прокурору Львовской жел. дороги для сведения и учета.

ЗАМ. НАЧ. СЛЕД. ЧАСТИ ДТО НКВД
ЛЕЙТЕНАНТ ГОСУД. БЕЗОПАСНОСТИ

(—) (БОНДАРЕНКО)

Настоящее постановление мне об'явлено „ " 1940 г.

Подпись обвиняемого

РОСПИСКА

Выдана в том, что мною ГОЛЯ Эдвардом Юзефовичем сего числа при освобождении получены на руки, из'ятые при обыске согласно протокола от 1 марта 1940 года следующие документы и личные вещи:

1. Удостоверение личности за № 269.
2. Бумажник кожаный черного цвета.
3. Кольцо из пластмассы черного цвета.
4. Ремень кожаный.

В чем и расписываюсь: (—) Голя Эдвард
„5" июля 1940 года

з-5/VII-40-з

з-5983-з

СПРАВКА

б-Выдана-б гр-б-ну-б ГОЛЯ Эдвард-б-у-б Юзефович-б-у-б в том, что он с з-1 марта-з по з-5 июля-з 1940 года содержался под стражей при КПЗ ДТО НКВД Львовской ж.д. и з-5/VI 40 освобожден.-з

НАЧ. ДТО НКВД Львовской ж.д.
КАПИТАН ГОСУДАР. БЕЗОПАСНОСТИ
(—) (БУТОРОВ)

НАЧ. УСО ДТО НКВД
СТ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОС. БЕЗОПАСНОСТИ
(—) (ДОНЦОВ)

з-Справку получил 5/VII 40 г. (—) Голя Эдвард-з

POSTANOWIŁEM:

Na podstawie art. 4 p. „D" KPK USRS sprawę śledczą Nr 59/c z oskarżenia GOLI Edwarda s. Józefa z art. 54-2 i 54-11 KK USRS ZAKOŃCZYĆ i przekazać na przechowanie do archiwum DTO NKWD Kolei Lwowskiej.

Oskarżonego GOLĘ Edwarda s. Józefa zwolnić z aresztu[29].

Kopię niniejszego skierować do Prokuratora Kolei Lwowskiej do wiadomości i zewidencjonowania.

ZAST[ĘPCA] NACZ[ELNIKA] JEDNOSTKI ŚLED[CZEJ] DTO NKWD
LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (BONDARIENKO)

Niniejsze postanowienie przedstawiono mi „ " 1940 r.
Podpis oskarżonego

POKWITOWANIE

Stwierdzające, że ja GOLA Edward s. Józefa otrzymałem do rąk własnych przy zwolnieniu w dniu dzisiejszym skonfiskowane w czasie rewizji, zgodnie z protokołem z 1 marca 1940 roku, następujące do[ku]menty i rzeczy osobiste:

1. Zaświadczenie tożsamości Nr 269.
2. Portfel skórzany koloru czarnego.
3. Pierścionek z tworzywa sztucznego koloru czarnego.
4. Pas skórzany.

Co potwierdzam podpisem: (—) Gola Edward
„5" lipca 1940 roku

---

i-5/VII-40 r.-i
i-5983-i

ZAŚWIADCZENIE

b-Wydane-b ob[ywate]l[b-owi-b GOLA Edward[b-owi-b s. Józefa o tym, że przebywał on od i-1 marca-i do i-5 lipca-i 1940 roku w areszcie przy KPZ DTO NKWD Kolei Lwowskiej i i-5/VI [!] 40 zwolniony-i.

NACZ[ELNIK] DTO NKWD Kolei Lwowskiej
KAPITAN BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (BUTOROW)

NACZ[ELNIK] USO DTO NKWD
ST. LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (DONCOW)

i-Zaświadczenie otrzymałem 5/VII 40 r. (—) Gola Edward-i

Примітки

[а–а] Підкреслено від руки.

[б–б] Перекреслено від руки.

[в–в] Відзначено дужкою на полях і дописано від руки: I партія.

[г–г] Відзначено дужкою на полях і дописано від руки: II партія.

[д–д] Відзначено дужкою на полях і дописано від руки: III партія.

[е–е] Дописано на полях: III партія.

[є–є] Відзначено дужкою на полях і дописано від руки: IV партія.

[ж–ж] Відзначено дужкою на полях і дописано від руки: V партія.

[з–з] Вписано від руки.

[1] Одне із багатьох прізвищ, яких вживав Едвард Голя. Під цим прізвищем він був заарештований і тільки під час слідства він назвав справжнє.

[2] Докладні інформації про свою біографію дав Е. Голя в слідстві та власноручно написаному польською мовою свідченні. Обидва документи опубліковані далі.

[3] Товариство розвитку східних земель було засноване з ініціативи Союзу виправлення Речі Посполитої в 1933. Воно ставило за мету економічний і культурний розвиток Східних Окраїн та воз'єднання їх з рештою Польщі. Діяло до початку II світової війни.

[4] Новосельський Владислав дійсно був випускником Кадетського корпусу № 1 у Львові (VIII випуск, 1926). Правдоподібно це Новосельський Владислав, нар. 24.5.1906, поручник кавалерії, 6 ул.п.

[5] Добровольський Зигмунт, нар. 1.5.1899 в Мостиськах, майор артилерії. Військову службу розпочав в австрійській армії в 1917, потім у ВП. Спершу служив у піхоті, а з 1928 в 6 пац. Під час вересневої кампанії 1939 командир 11 дац. Перед капітуляцією Львова пробрався до міста. Конспіративну діяльність розпочав у ПОВВ. З 3. або 4.1940 командуючий Регіоном № 3 – Львів СЗБ-2. Заарештований 29.10.1940. З 1941 в АП в СРСР, потім в 2 Польському корпусі, учасник бою під Монте Кассіно. Після війни залишився на еміграції в Англії. До Польщі повернувся в 1973. Помер у Жешові 8.7.1975. (G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*...).

[6] Слівінський Тадеуш. Див. Частина третя *Проблеми підпілля*, док. № 9, с. 852.

[7] Рішенням старшого слідчого ДТО НКВД у Львові Лавріщева від 17.9.1940 матеріали слідства про конспіративну діяльність Бартоша Шумовського були виділені зі справи і передані до УНКВД Львівської області. ДА СБУ, № П-19515 (ЦА МВСІА, № У І/29/Ф).

[8] Андерс Владислав, нар. 11.8.1892 в Блоні біля Кутна, генерал-полковник і політичний діяч. Військову службу розпочав у російській армії – до осені 1917 штаб-офіцер кавалерії. Потім 1-й Польський корпус на сході. Організатор і командир 15 ул. п., в 1921–1923 на військовому навчанні у Франції. До 1937 командир II Самостійної бригади кавалерії в Бродах, потім до 12.9.1939 командир Новогродської Бригади кавалерії, останнім часом командир ГО Кавалерії, поранений під Туркою 29.9.1939 і взятий там в полон; з 1.10.1939 в госпіталі у Львові, потім у Перемишлі. В'язень тюрем у Львові і Москві. З 4.8.1941 командуючий АП в СРСР і командуючий II Польським корпусом в італійській кампанії (бій за Монте Кассіно). З 26.2.1945 Верховний Головнокомандуючий і Генеральний Інспектор Польських збройних сил. Після війни оселився в Лондоні. Помер 12.5.1970, похований на польському військовому кладовищі біля підніжжя гори Монте Кассіно, Італія.

[9] Борута-Спехович Мечислав Людвік, нар. 20.2.1894 у Жешові, генерал-майор. В юності скаут, член Стрілецьких дружин і Стрілецького союзу. Легіонер. Діяч ПОВ

Przypisy

[a-a] podkreślono odręcznie

[b-b] przekreślono odręcznie

[c-c] zakreślono na marginesie klamrą i dodano odręcznie: I partia

[d-d] zakreślono na marginesie klamrą i dodano odręcznie: II partia

[e-e] zakreślono na marginesie klamrą i dodano odręcznie: III partia

[f-f] dopisano na marginesie: III partia

[g-g] zakreślono na marginesie klamrą i dodano odręcznie: IV partia

[h-h] zakreślono na marginesie klamrą i dodano odręcznie: V partia

[i-i] wpisano odręcznie

[1] Jedno z wielu nazwisk używanych przez Edwarda Golę. Pod nazwiskiem tym został aresztowany i dopiero w śledztwie przyznał się do autentycznego.

[2] Obszerne informacje dotyczące swej biografii złożył E. Gola w śledztwie oraz w zeznaniu spisanym własnoręcznie w języku polskim. Obydwa dokumenty są publikowane dalej.

[3] Towarzystwo Rozwoju Ziem Wschodnich zostało powołane z inicjatywy Związku Naprawy Rzeczypospolitej w 1933. Prowadziło działalność na rzecz rozwoju gospodarczego i kulturalnego Kresów Wschodnich i ich zespolenia z resztą Polski. Działało do wybuchu II wojny światowej.

[4] Nowosielski Władysław rzeczywiście był absolwentem Korpusu Kadetów nr I we Lwowie (VIII promocja, 1926). Prawdopodobnie jest to Nowosielski Władysław ur. 24.5.1906, por. kaw., 6 p.ul.

[5] Dobrowolski Zygmunt ur. 1.5.1899 w Mościskach, mjr art. Służbę wojskową rozpoczął w armii austriackiej w 1917, następnie w WP. Początkowo służył w piechocie, a od 1928 w 6 pac. W czasie kampanii wrześniowej 1939 dowódca 11 dac. Przed kapitulacją Lwowa przedostał się do miasta. Działalność konspiracyjną rozpoczął w POWW. Od 3. lub 4.1940 komendant Obszaru Nr 3 – Lwów ZWZ-2. Aresztowany 29.10.1940. Od 1941 w AP w ZSRS, potem w 2 Korpusie Polskim, uczestnik bitwy pod Monte Cassino. Po wojnie pozostał na emigracji w Anglii. Do Polski powrócił w 1973. Zmarł w Rzeszowie 8.7.1975. G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska...*

[6] Śliwiński Tadeusz. Zob. Część trzecia *Problemy konspiracji*, dok. nr 9, s. 853.

[7] Postanowieniem starszego śledczego DTO NKWD we Lwowie Ławriszczewa z 17.9.1940 materiały śledcze o konspiracyjnej działalności m.in. Bartosza Szumowskiego zostały wydzielone z akt i przekazane wg właściwości do UNKWD obwodu lwowskiego. PA SBU, sygn. P-19515 (CA MSWiA, sygn. U I/29/F).

[8] Anders Władysław ur. 11.8.1892 w Błoniu k. Kutna, gen. broni, polityk i mąż stanu. Służbę wojskową rozpoczął w armii rosyjskiej – do jesieni 1917 oficer sztabowy kawalerii. Następnie I Korpus Polski na Wschodzie. Organizator i dowódca 15 p.ul., w l. 1921–23 na studiach wojskowych we Francji. Do 1937 dowódca II Samodzielnej Brygady Kawalerii w Brodach, potem do 12.9.1939 dowódca Nowogródzkiej BKaw., ostatnio dowódca GOKaw., ranny pod Turką 29.9.1939 i wzięty tam do niewoli; od 1.10.1939 w szpitalu we Lwowie, potem w Przemyślu. Więziony we Lwowie i Moskwie. Od 4.8.1941 dowódca AP w ZSRS i zwycięski dowódca 2 Korpusu Polskiego w kampanii włoskiej – bitwa o Monte Cassino. Od 26.2.1945 Naczelny Wódz i Generalny Inspektor Polskich Sił Zbrojnych. Po wojnie osiedlił się w Londynie. Zmarł 12.5.1970, pochowany na polskim cmentarzu wojennym na Monte Cassino, Włochy.

[9] Boruta-Spiechowicz Mieczysław Ludwik ur. 20.2.1894 w Rzeszowie, gen. brygady. W latach młodości skaut, członek Drużyn Strzeleckich i Związku Strzeleckiego. Legionista. Działacz

в Україні, учасник боротьби за Львів у 1918, потім в Армії Галлера. В ВП між іншим командир 71 пп та 22 Гірської ДП. У вересневій кампанії 1939 командир ГО „Бельсько", потім ГО „Борута" в Армії „Краків". Після втечі з німецького полону виконував обов'язки коменданта Округу Львів – провінція ПОВВ. Заарештований по дорозі до Угорщини як „Моравський", в'язень тюрми в Станіславові та інших радянських в'язниць. Викритий НКВД. Особисто Л. Берія умовляв його, щоб він прийняв обов'язки командуючого польською армією, створення якої було заплановано. Звільнений з в'язниці 2.8.1941. В АП в СРСР командир 5 ДП, потім командир військ евакуйованих до Ірану. Переправлений до Великобританії, де був: командуючим І Польським корпусом в Шотландії. До Польщі повернувся 23.12.1945. В ПНР в Департаменті піхоти і кавалерії МНО. Увійшов в конфлікт з ген. К. Свєрчевським і за власним бажанням пішов до запасу. Оселився під Щеціном, а потім у Закопаному. У сімдесятих роках включився в діяльність демократичної опозиції. Помер 13.10.1985 у Закопаному (G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska*...).

[10] Можливо, що це Тадеуш Скровачевський, нар. 13.10.1910, підпоручник артилерії запасу.

[11] У доступних матеріалах не знайдено інших інформацій, які б уточнювали дані про згаданих Голею офіцерів. Не виключено, що це псевдоніми.

[12] Дзєржановська Кристина, сестра Анджея Стоккера.

[13] Пеховська Владислава, нар. 1900. З 1917 комендантка жіночого загону ПОВ у Житомирі, ад'ютант Командування Округу ПОВ, потім у партизанському загоні ПОВ капітана Крука-Стшелецького. Після звільнення з української в'язниці працює у Варшаві, спершу у відділенні кур'єрок, потім – у відділенні пропаганди й освіти Головного Командування ВП. Освітній офіцер 12 ДП, а потім інструкторка ПВК та керівник відділу в ПУВФІПВ. Учасниця вересневої кампанії 1939 – у обороні Львова. Спочатку в ПОВВ у Львові як керівник зв'язку і секретар, потім у Командуванні Регіону № 3 – Львів СЗБ-2. Заарештована 17.9.1940, в'язень тюрем у Львові, Києві і Москві. Засуджена до 10 років ИТЛ, перевезена до табору у В'ятці, звідки звільнена 16.8.1941. Потім інспекторка (головна комендантка) ПСК в АП в СРСР, брала участь в організації шпиталів. До Польщі повернулася 16.11.1947, оселилася в Варшаві, де померла 21.6.1987. (W. Piechowska *Początki ZWZ-AK we Lwowie*, „Więź" 1988, № 6; J. Węgierski *Lwów*..., особливо біографія також там, с. 378).

[14] Стоккер Анджей. Див. Частина третя *Проблеми підпілля*, док. № 9, с. 852.

[15] Версія, нібито Стровський не був емісаром з Парижа, а лише кур'єром групи прихильників марш. Е. Ридза-Сміглого, інтернованого в Румунії, є необґрунтованою. (Порівняй: *Armia Krajowa w dokumentach 1939–1945*, т. 1, с. 160, 234, 249).

[16] Комарський Мечислав, псевдо „Мак" або „Макс".

[17] Стшельбіцький Еугеніуш, псевдо „Щербіцький".

[18] Склад штабу організації підполковника Соколовського див. S. Pempel *ZWZ-AK we Lwowie 1939–1945*, с. 129.

[19] Кльоц Альфонс Александер (зустрічається також інша форма написання прізвища – Кльотз) нар. 31.8.1898 в Жирардові, дипломований майор піхоти запасу. В 1915 член окружного командування скаутизму в Варшаві, легіонер, інструктор і офіцер ПОВ. У ВП з 1.11.1918. В 1929 переведений до запасу. Виконував обов'язки гродського старости у Львові, а в тридцятих роках повітових старостів: Плоцького, Вадовіцького і Радомського. Потім недовго – польський консул у Моравській Остраві, пізніше повітовий і гродський староста у Грудзьондзі, а згодом – в Познані. Крім того, голова Союзу пожежних команд і член управління Стрілецького союзу. Мобілізований, у вересневій кампанії 1939 у штабі Армії „Познань". У підпіллі емісар Головного командування СЗП до Львова, де прийняв обов'язки начальника штабу Львівського командування СЗП, потім начальник штабу Регіону № 3 – Львів СЗБ-2, псевдо „Невировський". Влітку 1940 зробив подорож вглиб СРСР, шукаючи заарештованого ген. Токажевського-Карашевича. Після повернення далі в СЗБ: начальник штабу і заст. коменданта Регіону Львів та командан-

POW na Ukrainie, uczestnik walk o Lwów w 1918, potem w Armii Hallera. W WP m.in. dowódca 71 pp oraz 22 DPGór. W kampanii wrześniowej dowódca GO „Bielsko", potem GO „Boruta" w Armii „Kraków". Po ucieczce z niewoli niemieckiej pełnił obowiązki komendanta Okręgu Lwów — prowincja POWW. Aresztowany w drodze na Węgry jako „Morawski", więziony w Stanisławowie i innych więzieniach sowieckich. Rozszyfrowany przez NKWD, był nakłaniany przez Berię do objęcia funkcji dowódcy planowanej armii polskiej. Zwolniony z więzienia 2.8.1941. W AP w ZSRS dowódca 5 DP, potem dowódca wojsk ewakuowanych do Iranu. Przeniesiony do Wielkiej Brytanii – dowódca 1 Korpusu Polskiego w Szkocji. Do Polski powrócił 23.12.1945. W PRL w Departamencie Piechoty i Kawalerii MON. Popadł w konflikt z gen. K. Świerczewskim i na własną prośbę odszedł do rezerwy. Osiadł pod Szczecinem, a następnie w Zakopanem. W latach siedemdziesiątych włączył się w działalność opozycji demokratycznej. Zmarł 13.10.1985 w Zakopanem. G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska...*

[10] Być może jest to Tadeusz Skrowaczewski ur. 13.10.1910, ppor. art. rez.

[11] W dostępnych materiałach nie natrafiono na inne informacje precyzujące dane o wymienionych przez E. Golę oficerach. Nie wykluczone, że są to pseudonimy.

[12] Dzierżanowska Krystyna, siostra Andrzeja Stockera.

[13] Piechowska Władysława ur. 1900. Od 1917 komendantka oddziału żeńskiego POW w Żytomierzu, adiutant Komendy Okręgu POW, potem w oddziale partyzanckim POW kpt. Kruka-Strzeleckiego. Po zwolnieniu z więzienia ukraińskiego pracuje w Warszawie, najpierw w sekcji kurierek, potem w sekcji propagandy i oświaty Naczelnego Dowództwa WP. Oficer oświatowy 12 DP, a następnie instruktorka PWK oraz kierownik referatu w PUWFiPW. W kampanii wrześniowej 1939 w obronie Lwowa. Początkowo w POWW we Lwowie jako kierownik łączności i sekretarz, potem w Komendzie Obszaru Nr 3 – Lwów ZWZ-2. Aresztowana 17.9.1940, więziona była we Lwowie, Kijowie i Moskwie. Skazana na 10 lat ITŁ., wywieziona do obozu w Wiatce, skąd zwolniona 16.8.1941. Następnie inspektorka (komendantka główna) PSK w AP w ZSRS, potem w szpitalnictwie wojskowym. Do Polski wróciła 16.11.1947, zamieszkała w Warszawie, gdzie zmarła 21.6.1987. W. Piechowska *Początki ZWZ-AK we Lwowie*, „Więź" 1988, nr 6; J. Węgierski *Lwów...*, zwłaszcza biogram tamże, s. 378.

[14] Stocker Andrzej. Zob. Część trzecia *Problemy konspiracji*, dok. nr 9, s. 853.

[15] Sugestia, jakoby Strowski nie był emisariuszem z Paryża, a jedynie kurierem grupy stronników marsz. E. Rydza-Śmigłego internowanego w Rumunii jest bezzasadna. Porównaj *Armia Krajowa w dokumentach 1939–1945*, t. 1, s. 160, 234, 249.

[16] Komarski Mieczysław, ps. „Mak" lub „Maks".

[17] Eugeniusz Strzelbicki, ps. „Szczerbicki".

[18] Skład sztabu organizacji ppłk. Sokołowskiego zob. S. Pempel *ZWZ-AK we Lwowie 1939–1945*, s. 129.

[19] Kloc Alfons Aleksander (spotykana również inna pisownia nazwiska – Klotz) ur. 31.8.1898 w Żyrardowie, mjr dypl. piech. rez. W 1915 członek komendy okręgowej skautingu w Warszawie, legionista, instruktor i oficer POW. W WP od 1.11.1918. W 1929 przeniesiony do rezerwy. Pełnił kolejno urząd starosty grodzkiego we Lwowie, a w latach trzydziestych starosty powiatowego płockiego, wadowickiego i radomskiego. Potem krótko polski konsul w Morawskiej Ostrawie, następnie starosta powiatowy i grodzki w Grudziądzu, a ostatnio w Poznaniu. Ponadto prezes Związku Straży Pożarnych i członek zarządu Związku Strzeleckiego. Zmobilizowany, w kampanii wrześniowej 1939 w sztabie Armii „Poznań". W konspiracji emisariusz Dowództwa Głównego SZP do Lwowa, gdzie objął funkcję szefa sztabu lwowskiego dowództwa SZP, następnie szef sztabu Obszaru Nr 3 – Lwów ZWZ-2, ps. „Niewiarowski". Latem 1940 odbył podróż w głąb ZSRS w poszukiwaniu aresztowanego gen. Tokarzewskiego-Karaszewicza. Po powrocie nadal w ZWZ: szef sztabu i zca komendanta Obszaru Lwów oraz komendanta okupacji sowieckiej. W l. 1941–1944 kierownik ośrodka wywiadowczego o kryptonimie „55 KK" (Ukraina i Wołyń) Oddziału II Sztabu KG ZWZ-AK. Po-

та території, зайнятої радянськими військами. В 1941–1944 керівник розвідувального центру, криптонім „55 КК" (Україна і Волинь) II Відділу штабу КГ СЗБ-АК. Потім у ЛВП. Перед загрозою арешту втік до Великобританії. Загинув в автомобільній катастрофі в Австралії 29.10.1976. (G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska...*).

[20] Можливо, що це Марціновський Герман, нар. 18.5.1904, в 1932 поручник географ, ВІГ.

[21] Лях Тадеуш. Див. Частина третя *Проблеми підпілля*, док. № 9, с. 852.

[22] Смеречинський Владислав нар. 10.10.1895 в Новому Тарзі, підполковник піхоти. Діяльність у національно-визвольному русі розпочав у „Польових подгалянських дружинах", потім II Бригада Польських легіонів, а пізніше II Польський корпус в Україні. Коротко в німецькому полоні, з якого втік. Діяв у ПОВ у Києві. З 1919 у ВП, останнім часом заст. командира 19 пп. У вересневій кампанії 1939 командир ОЗ 6 ДП у Львові. В підпіллі з 10.1939, в 1940–1941 комендант Округу Станіславів СЗБ-1, псевдо „Гуцул", вживав також інші псевдоніми. З 10.1941 комендант Округу СЗБ-АК Львів. Заарештований 17.12.1942, в'язень тюрми у Львові, потім у гітлерівських таборах: у Майданеку, Освенцімі і Бухенвальді, звідки звільнений союзниками в 4.1945. Повернувся до Польщі. Помер 17.7.1958 у Варшаві. (G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska...*).

[23] Мабуть капітан Зоммер, правдоподібно організатор і начальник штабу Округу Станіславів СЗБ-1.

[24] Ридз-Сміглий Едвард, нар. 11.3.1886 в Бережанах, маршал Польщі, політичний діяч, випускник Ягеллонського університету і Академії мистецтв у Кракові. 1910–1911 в австрійській офіцерській школі. Член Союзу активної боротьби і Стрілецького союзу, легіонер — командир 1 пп і І Бригади Польських легіонів. Після присягової кризи головний комендант ПОВ, потім у ВП. В період 11.1918–5.1921: міністр війни, комендант генеральних округів Люблін і Варшава, командир 1 ДП Легіонів, командуючий 3 Армією і Південно-Східним фронтом, а потім командуючий 2 Армією і Центральним фронтом. 5.1921–5.1939: інспектор армії, з 13.5.1935 Генеральний інспектор збройних сил, під час вересневої кампанії 1939 Верховний Головнокомадуючий. З 17.9.1939 до 12.1940 інтернований у Румунії, звідки перебрався до Угорщини і в 10.1941 повернувся до Варшави під прізвищем Адам Завіша, бажаючи включитися в підпільну діяльність. Помер 2.12.1941, похований на цвинтарі Повонзьки у Варшаві.

[25] Можливо, ксьондз Станіслав Зентара. ДА СБУ, № П-13212 (ЦА МВСІА, № У І/177/Ф).

[26] В 1940 на Волині діяла конспіративна організація „Окраїнні батальйони смерті". Відомою є група в Хіночах, комендантом якої був ксьондз Владислав Чижевський. Із слідчих матеріалів не випливає, хто започаткував цю організацію. ДА СБУ, № П-15567 (ЦА МВСІА, № У І/187/Ф).

[27] Рішенням старшого слідчого ДТО НКВД у Львові Лавріщева від 17.9.1940 слідчі матеріали про конспіративну діяльність Станіслава Гойджа були передані НКВД у Гродні, де він мешкав. ДА СБУ, № П-19515 (ЦА МВСІА, № У І/29/Ф).

[28] Серед згаданих Голею осіб, яким нібито допоміг вивільнитись з-під радянської окупації, звертає увагу група працівників Протигазового інституту і Технічного інституту озброєння. Як відомо, ці установи були евакуйовані з Варшави 4.9.1939 на Схід. Багатьох з-поміж цих працівників можна знайти у списку в'язнів старобільського і козельського таборів, інші – наприклад проф. Тадеуш Урбанський, перебралися на Захід. Варто тут згадати, що проф. Урбанський, після війни декан хімічного факультету Варшавського політехнічного інституту і член ПАН, видатний спеціаліст у галузі вибухових речовин, у період війни працював у военній промисловості у Великобританії.

[29] Справа агентурної діяльності Е. Голі була предметом слідства контррозвідки КГ СЗБ. Вироком таємного суду від 17.11.1941 він був засуджений на смертну кару. Вирок виконано у Варшаві, ймовірно 4.12.1941. (*Armia Krajowa w dokumentach 1939–1945*, т. II, с. 261). Крім того, збереглася обширна документація у справі та джерельна література.

tem w LWP. Zagrożony aresztowaniem zbiegł do Wielkiej Brytanii. Zginął w wypadku samochodowym w Australii 29.10.1976. G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska...*

[20] Prawdopodobnie jest to Marcinowski German ur. 18.5.1904, w 1932 por. geogr., WIG.

[21] Lach Tadeusz. Zob. Część trzecia *Problemy konspiracji*, dok. nr 9, s. 853.

[22] Smereczyński Władysław ur. 10.10.1895 w Nowym Targu, ppłk piech. Działalność niepodległościową rozpoczął w „Polowych Drużynach Podhalańskich", potem II Brygada Legionów Polskich, a następnie II Korpus Polski na Ukrainie. Krótko w niewoli niemieckiej, z której zbiegł. Działał w POW w Kijowie. Od 1919 w WP, ostatnio zca dowódcy 19 pp. W kampanii wrześniowej 1939 dowódca OZ 6 DP we Lwowie. W konspiracji od 10.1939, w l. 1940–1941 komendant Okręgu Stanisławów ZWZ-1, ps. „Hucuł", używał także innych pseudonimów. Od 10.1941 komendant Okręgu ZWZ-AK Lwów. Aresztowany 17.12.1942, więziony we Lwowie, potem w obozach hitlerowskich na Majdanku, w Oświęcimiu i Buchenwaldzie, skąd uwolniony przez aliantów w 4.1945. Powrócił do Polski. Zmarł 17.7.1958 w Warszawie. G. Mazur, J. Węgierski *Konspiracja lwowska...*

[23] Zapewne kpt. Sommer, prawdopodobnie organizator i szef sztabu Okręgu Stanisławów ZWZ-1.

[24] Rydz-Śmigły Edward ur. 11.3.1886 w Brzeżanach, marszałek Polski, mąż stanu, absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. 1910–1911 w austriackiej szkole oficerskiej. Członek Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego, legionista – m.in. dowódca 1 pp i I Brygady Legionów Polskich. Po kryzysie przysięgowym komendant główny POW, następnie w WP. W okresie 11.1918–5.1921: minister wojny, komendant okręgów generalnych Lublin i Warszawa, dowódca I DPLeg., dowódca 3 Armii i Frontu Południowo-Wschodniego, a potem dowódca 2 Armii i Frontu Środkowego. 5.1921–5.1935: inspektor armii, od 13.5.1935 Generalny Inspektor Sił Zbrojnych, a podczas kampanii wrześniowej 1939 Naczelny Wódz. Od 17.9.1939 do 12.1940 internowany w Rumunii skąd przedostał się na Węgry i w 10.1941 powrócił do Warszawy pod nazwiskiem Adam Zawisza, pragnąc włączyć się do działalności podziemnej. Zmarł 2.12.1941, pochowany na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

[25] Być może ks. Stanisław Ziętara. PA SBU, sygn. P-13212 (CA MSWiA, sygn. U I/177/F).

[26] W 1940 na Wołyniu działała konspiracyjna organizacja „Kresowe Bataliony Śmierci". Znana jest grupa w Chinoczach, której komendantem był ks. Władysław Czyżewski. Z materiałów śledczych nie wynika, kto zainicjował jej istnienie. PA SBU, sygn. P-15567 (CA MSWiA, sygn. U I/187/F).

[27] Postanowieniem starszego śledczego DTO NKWD we Lwowie Ławriszczewa z 17.9.1940 materiały śledcze o konspiracyjnej działalności m.in. Stanisława Gojdża zostały przekazane do NKWD w Grodnie, gdzie zamieszkiwał. PA SBU, sygn. P-19515 (CA MSWiA, sygn. U I/29/F).

[28] Wśród wymienionych przez Golę osób, którym jakoby pomógł wydostać się spod okupacji sowieckiej, zwraca uwagę grupa pracowników Instytutu Przeciwgazowego i Instytutu Technicznego Uzbrojenia. Jak wiadomo instytucje te były ewakuowane z Warszawy 4.9.1939 na Wschód. Wielu z tych pracowników odnaleźć można na liście oficerów więzionych w obozach starobielskim i kozielskim. Inni – jak np. prof. Tadeusz Urbański – przedostali się na Zachód. Warto tu wspomnieć, że prof. Urbański, po wojnie dziekan Wydziału Chemii Politechniki Warszawskiej i członek PAN, wybitny specjalista w dziedzinie materiałów wybuchowych, w latach wojny pracował w przemyśle zbrojeniowym w Wielkiej Brytanii.

[29] Sprawa agenturalnej działalności E. Goli była przedmiotem dochodzenia kontrwywiadu KG ZWZ. Wyrokiem Sądu Kapturowego z dn. 17.11.1941 został skazany na karę śmierci. Wyrok wykonano w Warszawie, najpewniej 4.12.1941. *Armia Krajowa w dokumentach 1939–1945*, t. II, s. 261, ponadto zachowana obszerna dokumentacja sprawy i literatura źródłowa.

№ 9

20.III.1940, Львів – 28.IX.1941, Воркутстрой

Справа членів СЗБ Анджея Стоккера, Тадеуша Слівінського і Тадеуша Ляха, етапованих до Воркути

ДА СБУ (Львів), справа № П-19515

Nr 9

20 III 1940 Lwów – 28 IX 1941 Workutstroj

Sprawa członków ZWZ Andrzeja Stockera, Tadeusza Śliwińskiego i Tadeusza Lacha zesłanych do Workuty

PA SBU (Lwów), sygn. arch. P-19515

„УТВЕРЖДАЮ"
Нач. ДТО НКВД Львовской жд
Капитан Гос. Безопасности
(—) (КЛЕПОВ)
„20" марта 1940 г.

АРЕСТ СТОККЕРА
Андрея Людвиговича
САНКЦИОНИРУЮ
Прокурор Львовской жд
(—) (ДЕРЕВЯНКО)
„21" марта 1940 г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
(на арест)

Львов, 1940 г. Марта 18 дня. Я, Оперуполномоченный ГТУ НКВД Ст. Лейтенант Государственной Безопасности БЕКМАН, рассмотрев материал следствия на СТОККЕР Андрея Людвиговича, 1916 года рождения, уроженец гор. Фишев, Австрия, по национальности поляк, образование высшее, нигде не работает, проживает гор. Львов

НАШЕЛ:

Показаниями арестованного по делу польской антисоветской организации ГОЛЯ, Эдварда Юзефовича, СТОККЕР А.Л. изобличается как активный участник этой организации, имеющий связь с майором ДОБРОВОЛЬСКИМ, руководствуясь ст.ст. 143, 145 и 156 УПК УССР

ПОСТАНОВИЛ:

СТОККЕР Андрея Людвиговича арестовать и привлечь к уголовной ответственности предусмотренной ст. 54. п.2 и 54 п.11 УК УССР.

Оперуполн. 1 Отдела ГТУ НКВД СССР
Старш. Лейтенант Гос. Безопасности (—) (БЕКМАН)

СОГЛАСЕН:
Нач. следственной группы ГТУ НКВД СССР
Капитан Гос. Безопасности (—) (БУТОРОВ)

Протокол допроса
обвиняемого Стоккера Андрея Людвиговича
20 марта 1940 г.

Стоккер А.Л., род.1916 г., урож. гор. Фишау (Австрия), беспартийный, несудим, поляк, гр. СССР, в армии не служил, окончил морскую торговую школу и институт торговли в 1940 г., нигде не работал, отец Стоккер Людвиг Вильгельмович, инженер по нефти, умер в 1931 году, мать живет вместе со мной в г. Львове по ул. Романовича д.12 кв. 8.

„ZATWIERDZAM"
Nacz[elnik] DTO NKWD Kolei Lwowskiej
Kapitan Bezpieczeństwa Państ[wowego]
(—) (KLEPOW)
„20" marca 1940 r

ARESZTOWANIE STOCKERA
Andrzeja s. Ludwika
SANKCJONUJĘ
Prokurator Kolei Lwowskiej
(—) (DIERIEWIANKO)
„21"marca 1940 r.

POSTANOWIENIE
(o aresztowaniu)

Lwów, dnia 18 marca 1940 r. Ja, Oficer Operacyjny GTU NKWD St. Lejtenant Bezpieczeństwa Państwowego BEKMAN, po rozpatrzeniu materiału śledztwa w sprawie STOCKERA Andrzeja s. Ludwika, ur. w 1916 roku, rodem z mias[ta] Fiszew [?] Austria, Polaka, wykształcenie wyższe, nigdzie nie pracuje, mieszka mias[to] Lwów

STWIERDZIŁEM:

Zeznania aresztowanego w sprawie polskiej organizacji antysowieckiej GOLI Edwarda s. Józefa demaskują STOCKERA A.L. jako aktywnego członka tej organizacji utrzymującego kontakt z majorem DOBROWOLSKIM, kierując się art. art. 143, 145 i 156 KPK USRS

POSTANOWIŁEM:

STOCKERA Andrzeja s. Ludwika aresztować i pociągnąć do odpowiedzialności karnej przewidzianej art. 54 p.2 i 54 p.11 KK USRS.

Oficer Operacyjny 1 Oddziału GTU NKWD ZSRS
Starsz[y] Lejtenant Bezpieczeństwa Państ[wowego] (—) (BEKMAN)

WYRAŻAM ZGODĘ:
Nacz[elnik] grupy śledczej GTU NKWD ZSRS
Kapitan Bezpieczeństwa Państ[wowego] (—) (BUTOROW)

Protokół przesłuchania
oskarżonego Stockera Andrzeja s. Ludwika
20 marca 1940 r.

Stocker A.L. ur. w 1916 r. w m. Fiszau [?] (Austria), bezpartyjny, nie karany, Polak, ob[ywatel] ZSRS, w wojsku nie służył, ukończył morską szkołę handlową i instytut handlu w 1940 r. Nigdzie nie pracowałem, ojciec Stocker Ludwik s. Wilhelma, inżynier naftciarz, umarł w 1931 roku, matka mieszka razem ze mną w m. Lwowie przy ul. Romanowicza d[om] 12 m. 8

Показания по существу дела.

Вопрос: В каких партиях и организациях вы состояли?

Ответ: Официально ни в каких партиях, я не состоял, а примыкал к буржуазной молодежной организации „Звензек незалежной молодежи социалистичной"[1]. б-В январе 1940 г. я стал членом тайной повстанческой организации.-б

Вопрос: Что это за организация?

Ответ: б-Это организация повстанческая, созданная для свержения Советской власти в Западной Украине и Белоруссии и восстановления б. Польши.-б

(—) Stocker (—) Стокер

Вопрос: Кто вас вовлек в организацию?

Ответ: Меня вовлекли в организацию в первых числах января 1940 г. Ширер Тадеуш и Добровольский.

Вопрос: Кто они такие?

Ответ: б-Ширер-б мой близкий товарищ, студент правового факультета Львовского университета, жил по Яновской ул. д. 36. Перед своим арестом я ходил по этому адресу, мне там ответили, что Ширер не живет. б-Добровольский-б – майор б/польской армии руководитель организации[2].

Вопрос: При каких обстоятельствах вы были завербованы в организацию?

Ответ: В начале января 1940 г. в моей квартире Ширер мне сообщил, что в г. Львове восстанавливается б/польская организация „Звензек незалежной молодежи социалистичной" и просил меня вступить в эту организацию. После изъявления моего желания работать в этой организации Ширер предложил на следующий день притти в магазин Беняша, где он меня познакомит с руководителем организации.

(—) Stocker (—) Стокер

На второй день Ширер, в названном месте познакомил меня с б/майором польской армии Добровольским. Последний заявил, что он от наших общих знакомых слышал весьма лестные отзывы обо мне, как о стойком польском патриоте, спросил знаю-ли я французский язык. Затем Добровольский осведомил меня, что на территории быв. Польши, б-в частности в г. Львове имеется солидная организация-б, ведущая работу по созданию польского государства, и что в этом деле нам крепко помогут Англия и Франция, которые одновременно с нами ведут работу по свержению Советской власти в Западной Украине и Белоруссии. б-Добровольский подчеркнул, что организацией охватываются учреждения, учебные заведения и железнодорожный транспорт.-б

Zeznania dotyczące istoty sprawy.

Pytanie: Do jakich partii i organizacji należeliście?

Odpowiedź: Oficjalnie do żadnych partii nie należałem, byłem sympatykiem burżuazyjnej młodzieżowej organizacji „Związek Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej"[1]. [b-]W styczniu 1940 r. zostałem członkiem tajnej organizacji powstańczej.[-b]

Pytanie: Co to była za organizacja?

Odpowiedź: [b-]Była to organizacja powstańcza utworzona w celu obalenia Władzy Sowieckiej na Zachodniej Ukrainie i Białorusi i przywrócenia b[yłej] Polski.[-b]

(—) Stocker (—) Stoker

Pytanie: Kto was wciągnął do organizacji?

Odpowiedź: Do organizacji wciągnęli mnie w pierwszych dniach stycznia 1940 r. Szyrer Tadeusz i Dobrowolski.

Pytanie: Kim oni są?

Odpowiedź: [b-]Szyrer[-b] jest moim bliskim przyjacielem, studentem wydziału prawa Uniwersytetu Lwowskiego, mieszkał przy ul. Janowskiej d[om] 36. Przed swoim aresztowaniem chodziłem pod ten adres, ale powiedziano mi tam, że Szyrer nie mieszka. [b-]Dobrowolski[-b] – major b[yłej] polskiej armii kierował organizacją[2].

Pytanie: W jakich okolicznościach zostaliście zwerbowani do organizacji?

Odpowiedź: Na początku stycznia 1940 r. w moim mieszkaniu Szyrer powiadomił mnie, że w m. Lwowie wznawia działalność b[yła] polska organizacja „Związek Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej" i zaproponował mi wstąpienie do tej organizacji. Po wyrażeniu przeze mnie chęci do pracy w tej organizacji Szyrer polecił przyjść na drugi dzień do sklepu Bieniasza, gdzie pozna mnie z kierownikiem organizacji.

(—) Stocker (—) Stoker

Na drugi dzień Szyrer w umówionym miejscu poznał mnie z b[yłym] majorem armii polskiej Dobrowolskim. Ten ostatni oświadczył, że od naszych wspólnych znajomych słyszał o mnie wielce pochlebne opinie jako o niezachwianym polskim patriocie, zapytał też, czy znam język francuski. Potem Dobrowolski poinformował mnie, że na terytorium był[ej] Polski, [b-]w szczególności w m. Lwowie, istnieje silna organizacja[-b] prowadząca robotę zmierzającą do utworzenia państwa polskiego i że w tej sprawie mocno pomogą nam Anglia i Francja, które razem z nami prowadzą robotę w celu obalenia Władzy Sowieckiej na Zachodniej Ukrainie i Białorusi. [b-]Dobrowolski podkreślił, że organizacja obejmuje instytucje, zakłady naukowe i transport kolejowy.[-b] Dobrowolski zapytał mnie, czy zgadzam się na pracę w organiza-

Добровольский спросил меня согласен ли я работать в организации и предупредил меня о строжайшей конспирации. Добровольскому, я дал согласие работать в организации.

(—) Stocker (—) Стокер

Встретившись с своей сестрой Держановской Христиной Людвиговной, женой ротмистра кавалерии, который находится в госпитале в Варшаве, (Держановская проживает по ул. Войтовской д. 2, 1-й этаж), я спросил не знает ли она майора Добровольского. Держановская ответила отрицательно. Через день – два Держановская мне сообщила, что ее знакомый Маевский Тадеуш, знает человека который хочет познакомиться с Добровольским и предложила мне пойти с ней. Я об этом немедленно сообщил Добровольскому, назначив встречу в том же магазине Беняша.

Человек с которым меня познакомила Держановская оказался Азуревичем Андреем. Знакомство мое с ним состоялось на улице, а затем мы то есть Держановская, я и Азуревич пошли в магазин Беняша. По приходе туда Добровольского, Держановская ушла. Азуревич сообщил Добровольскому и мне, что к нему из за границы, от польского правительства приехал курьер Стровский, майор б/польской армии, который имеет шифр, инструкции и деньги

(—) Stocker (—) Стокер

для организации и предложил нам пойти к Стровскому.

Добровольский поинтересовался, Стровский поляк или француз. Азуревич ответил, что он с Стровским лично не знаком, а поддерживает с ним связь через своего человека. Знакомство наше с Стровским состоялось у него в квартире по ул. Потоцкого д. № 41 кв. 43, – нас встретил один из знакомых Азуревича и проводил в комнату, где отдыхал Стровский. Азуревич с этим неизвестным для меня человеком вышли в соседнюю комнату, а я с Добровольским остались у Стровского. [6]Добровольский предупредил, что я являюсь его секретарем, вполне надежным человеком[6] и при мне можно говорить обо всем. Стровский сообщил, что он приехал из-за границы, что после распада польского государства, на территории б/Польши образовалось много различных течений и организаций, действующих разрозненно, в частности такое же положение имеет место в г. Львове, и что перед ним руководящими польскими кругами поставлена

(—) Stocker (—) Стокер

задача об'единить все эти организации в одну, под единым руководством. Добившись этого, заявил Стровский, он снабдит шифром, инструкциями и деньгами, в частности указал, что он имеет 13 миллионов злотых: 5 миллионов для Львовской организации;

cji i uprzedził mnie o surowej konspiracji. Dałem Dobrowolskiemu zgodę na pracę w organizacji.

(—) Stocker (—)Stoker

Przy spotkaniu z siostrą Dzierżanowską Krystyną c. Ludwika, żoną rotmistrza kawalerii znajdującego się w szpitalu w Warszawie, (Dzierżanowska mieszka przy ul. Wójtowskiej d[om] 2 parter), spytałem, czy zna majora Dobrowolskiego. Dzierżanowska odpowiedziała przecząco. Po jednym – dwóch dniach Dzierżanowska powiadomiła mnie, że jej znajomy Majewski Tadeusz zna człowieka, który chce poznać Dobrowolskiego i zaproponowała mi, żebym z nią poszedł. Powiadomiłem o tym niezwłocznie Dobrowolskiego, [ten] wyznaczył spotkanie w tym samym sklepie Bieniasza.
Człowiek, z którym poznała mnie Dzierżanowska okazał się [być] Azurewiczem Andrzejem. Znajomość z nim zawarłem na ulicy, a potem my, to jest Dzierżanowska, ja i Azurewicz poszliśmy do sklepu Bieniasza. Po przyjściu tam Dobrowolskiego, Dzierżanowska wyszła. Azurewicz poinformował Dobrowolskiego i mnie, że przyjechał do niego zza granicy od rządu polskiego kurier Strowski, major b[yłej] armii polskiej mający szyfr, instrukcje i pieniądze

(—) Stocker (—) Stoker

dla organizacji i zaproponował nam, żebyśmy poszli do Strowskiego. Dobrowolski zapytał, czy Strowski jest Polakiem czy Francuzem. Azurewicz odpowiedział, że nie zna osobiście Strowskiego, a kontakt z nim utrzymuje przez swojego człowieka. Znajomość ze Strowskim zawarliśmy u niego w mieszkaniu przy ul. Potockiego d[om] Nr 41 m. 43; przywitał nas jeden ze znajomych Azurewicza i zaprowadził do pokoju, gdzie odpoczywał Strowski. Azurewicz z tym nie znanym mi człowiekiem wyszli do sąsiedniego pokoju, a ja z Dobrowolskim zostaliśmy u Strowskiego. [b-]Dobrowolski uprzedził, że jestem jego sekretarzem, człowiekiem całkowicie godnym zaufania[-b] i można przy mnie mówić o wszystkim. Strowski poinformował, że przyjechał zza granicy, że po rozpadzie państwa polskiego powstało na terytorium b[yłej] Polski wiele różnych nurtów i organizacji działających oddzielnie, taka sytuacja w szczególności ma miejsce w m. Lwowie, i że polskie koła rządzące postawiły przed nim

(—) Stocker (—) Stoker

zadanie zjednoczenia wszystkich tych organizacji w jedną pod jednolitym kierownictwem. Kończąc, Strowski oświadczył, [że] dostarczy szyfr, instrukcje i pieniądze, w szczególności wyjaśnił, że posiada 13 milionów złotych: 5 milionów dla organizacji lwowskiej; 5 milionów – dla krakowskiej i 3 miliony – dla białostockiej. Potem

5 миллионов – для Краковской и 3 миллиона – для Белостокской. Затем Стровский спросил Добровольского какая у него организация. Добровольский ответил, что организация, которую он возглавляет, заложена генералом Борута-Спеховичем, построена по принципу троек и пятерок; жаловался на отсутствие денег. Стровский спросил какие организации б-в Львове еще имеются. Добровольский назвал организации: Соколовского, Жебровского и Заневского-б 3. На вопрос Стровского может ли он познакомить его с б-Соколовским, Жебровским и Заневским-б, Добровольский ответил, что он лишен этой возможности. Затем Стровский просил Добровольского охарактеризовать б-Соколовского-б, Жебровского и Заневского. Добровольский заявил, что он хорошо знает

(—) Stocker (—) Стокер

только одного Жебровского и знает его с отрицательной стороны, как карьериста и не чистого на руку человека. Добровольский дал Стровскому свой адрес – Потоцкого д. 113 и сказал, что он будет ждать его указаний. В конце беседы Добровольский предложил мне оставить их вдвоем. Я из комнаты вышел, а через минуту вышел и Добровольский. По выходе от Стровского, я спросил Добровольского, что мне делать дальше, на это мне он ответил, что по этому вопросу мне надлежит обратиться к „Пани Владэ" – Пехотской – ул. Лелевеля д. № 17 кв. магистра Марьяна Вольфа. Спустя дней 7 ко мне пришла Пехотская, заявив, что она пришла от пана, который живет на улице Потоцкого д. № 113. Я спросил „от пана Д". Пехотская ответила – да. Пехотская просила меня назвать ей гимназистов 4-го класса не менее 15 человек. Я ответил, что гимназистов не знаю и назвать никого не могу. Пехотская меня предупредила чтобы я не давал Азуревичу

(—) Stocker (—) Стокер

адреса Добровольского, что только через меня и Пехотскую Азуревича можно связывать с Добровольским. В связи с тем, что Азуревич для Добровольского мог понадобиться в самые ближайшие дни, Пехотская предложила мне ежедневно встречаться с Азуревичем.

Кроме этого Пехотская мне передала листовку от польского правительства с призывом к народам б/Польши, не падать духом, что война еще не окончена и союзники Польши Англия и Франция в этом помогут. Эту листовку я давал читать Азуревичу и Маевскому, а затем вернул Пехотской.

Пехотская хорошо знает мою сестру Держановскую, у которой она была несколько раз в квартире.

Strowski zapytał Dobrowolskiego jaka jest jego organizacja. Dobrowolski odpowiedział, że organizacja na której czele stoi, została założona przez generała Borutę-Spiechowicza, jest zorganizowana na zasadzie trójek i piątek; skarżył się na brak pieniędzy. Strowski zapytał, jakie jeszcze organizacje [b-]działają we Lwowie. Dobrowolski wymienił organizacje: Sokołowskiego, Żebrowskiego i Zaniewskiego[-b] [3]. Na pytanie Strowskiego, czy może poznać go z [b-]Sokołowskim, Żebrowskim i Zaniewskim[-b] Dobrowolski odpowiedział, że nie leży to w jego możliwościach. Potem Strowski poprosił Dobrowolskiego o scharakteryzowanie [b-]Sokołowskiego[-b], Żebrowskiego i Zaniewskiego. Dobrowolski oświadczył, że zna dobrze

(—) Stocker (—) Stoker

tylko jednego Żebrowskiego i [to] zna go z ujemnej strony jako karierowicza i człowieka z lepkimi rękami. Dobrowolski dał Strowskiemu swój adres – Potockiego d[om]113 i powiedział, że będzie czekać na jego wytyczne. Pod koniec rozmowy Dobrowolski polecił mi zostawić ich samych. Wyszedłem z pokoju, a po minucie wyszedł i Dobrowolski. Po wyjściu od Strowskiego zapytałem Dobrowolskiego co mam dalej robić, odpowiedział mi na to, że w tej sprawie powinienem zwrócić się do „pani Władу" – Piechowskiej – ul. Lelewela d[om] Nr 17, mieszkanie magistra Mariana Wolfa. Po około 7 dniach przyszła do mnie Piechowska oświadczając, że przyszła od pana, który mieszka na ulicy Potockiego d[om] Nr 113. Zapytałem – „od pana D"? Piechowska odpowiedziała – tak. Piechowska prosiła mnie, żebym podał jej nazwiska gimnazjalistów z 4 klasy, nie mniej niż 15 ludzi. Odpowiedziałem, że nie znam gimnazjalistów i nie mogę nikogo wymienić.

Piechowska uprzedziła mnie, żebym nie dawał Azurewiczowi

(—) Stocker (—) Stoker

adresu Dobrowolskiego [i] że tylko przeze mnie i Piechowską Azurewicz może kontaktować się z Dobrowolskim. W związku z tym, że Azurewicz mógł być potrzebny Dobrowolskiemu w ciągu najbliższych dni, Piechowska poleciła mi, żebym codziennie widywał się z Azurewiczem.

Oprócz tego Piechowska przekazała mi ulotkę od rządu polskiego z odezwą do narodów b[yłej] Polski, by nie upadały na duchu, że wojna jeszcze się nie zakończyła i sojusznicy Polski – Anglia i Francja pomogą w tym. Tę ulotkę dałem do przeczytania Azurewiczowi i Majewskiemu, a potem oddałem Piechowskiej.

Piechowska zna dobrze moją siostrę Dzierżanowską, w której mieszkaniu była kilka razy.

W końcu stycznia 1940 r. z polecenia Piechowskiej razem z Azurewiczem odwiedziliśmy mieszkanie Klecan – przy ul. Łyczakow-

В конце января 1940 г. по предложению Пехотской я с Азуревичем посетили квартиру Клецан – по Лычаковской ул. 37. В квартире Клецан мы застали Добровольского и неизвестного мне человека – курьера. Добровольский беседовал с курьером, указывал ему

(—) Stocker (—) Стокер

в каком месте менее безопасно перейти советскую границу – район Куты, просил его в Коломые у ксенза Яся подождать его человека Пискозуба (имя и адреса не знаю, его я никогда не видел). В квартире Клецан Добровольский красил себе волосы в черный цвет; помогал ему Азуревич.

В день ареста Брухнальского Пехотская мне сказала, чтобы никто из моих знакомых не ходил на его квартиру, особенно Азуревич и Маевский. Азуревича я своевременно не смог предупредить и он при посещении Брухнальского был арестован.

Вопрос: Кого из участников организации Вы знаете?

Ответ: Добровольского, Стровского, Пехотскую, Азуревича, Маевского – псевдоним его – „Кулик" и „Камек", „Бартека" – живет по ул. Тарновского д. 72 кв. 77, „Юрека" 1-го, „Тадика", „Кароль", „Юрека" 2-го и Гимназиста.

Вопрос: У кого были на связи „Бартек", „Юрек" 1-й, „Юрек" 2-й, „Кароль" и Гимназист?

(—) Stocker (—) Стокер

Ответ: У Азуревича были на связи: Маевский, „Бартек", „Тадик" и „Юрек 1-й". У Маевского: „Юрек" 2-й, „Кароль" и кажется Гимназист.

Вопрос: Часто вы встречались с Азуревичем?

Ответ: Да, очень часто. Встречались у меня в квартире и в ресторанах. В нашей компании обычно были Маевский, „Тадик" и Гимназист. В ресторанах, как правило расплачивался Азуревич, он всегда имел деньги.

Вопрос: Когда последний раз вы видели Добровольского?

Ответ: В первой половине февраля 1940 г. в квартире Клецан, куда я зашел с Азуревичем, по предложению Пехотской. При беседе Добровольского с Азуревичем я не присутствовал.

Вопрос: Когда последний раз вы виделись с Маевским и Пехотской?

Ответ: С [б]Маевским[-б] последний раз, я виделся в первых числах марта. Маевский был у меня и спрашивал имеет ли моя сестра Держановская письмо к мужу

(—) Stocker (—) Стокер

в Варшаву, т.к. он имеет возможность его переотправить. С Пехотской виделся в последний раз – в день ареста Брухнальского.

Вопрос: Вы лично знакомы с Брухнальским?

skiej 37. W mieszkaniu Klecan zastaliśmy Dobrowolskiego i nie znanego mi człowieka – kuriera. Dobrowolski rozmawiał z kurierem, wyjaśniał mu,

(—) Stocker (—) Stoker

w którym miejscu przejście granicy sowieckiej byłoby najmniej niebezpieczne – rejon Kuty, prosił go, żeby w Kołomyi u księdza Jasia poczekał na jego człowieka Piskozuba (imienia i adresu nie znam, nigdy go nie widziałem). W mieszkaniu Klecan Dobrowolski farbował sobie włosy na czarno; pomagał mu Azurewicz.

W dniu aresztowania Bruchnalskiego Piechowska powiedziała mi, żeby nikt z moich znajomych nie chodził do jego mieszkania, szczególnie Azurewicz i Majewski. Azurewicza nie mogłem uprzedzić na czas i podczas wizyty u Bruchnalskiego został aresztowany.

Pytanie: Kogo znacie z członków organizacji?

Odpowiedź: Dobrowolskiego, Strowskiego, Piechowską, Azurewicza, Majewskiego – nosił pseudonim „Kulik" i „Kamiek", „Bartka" – mieszka przy ul. Tarnowskiego d[om] 72 m. 77, „Jurka" I-go, „Tadka", „Karola", „Jurka" II-go i Gimnazjalistę.

Pytanie: Przez kogo kontaktowali się „Bartek", „Jurek" I-szy, „Jurek" II-gi, „Karol" i Gimnazjalista?

(—) Stocker (—) Stoker

Odpowiedź: Przez Azurewicza kontaktowali się: Majewski, „Bartek", „Tadek" i „Jurek" I-szy. Przez Majewskiego: „Jurek" II-gi, „Karol" i zdaje się Gimnazjalista.

Pytanie: Często spotykaliście się z Azurewiczem?

Odpowiedź: Tak, bardzo często. Spotykaliśmy się u mnie w mieszkaniu i w restauracjach. Zwykle w naszej kompanii byli [też] Majewski, „Tadek" i Gimnazjalista. W restauracjach z reguły płacił Azurewicz, on zawsze miał pieniądze.

Pytanie: Kiedy ostatni raz widzieliście Dobrowolskiego?

Odpowiedź: W pierwszej połowie lutego 1940 r. w mieszkaniu Klecan, dokąd zaszliśmy z Azurewiczem na polecenie Piechowskiej. Przy rozmowie Dobrowolskiego z Azurewiczem nie byłem obecny.

Pytanie: Kiedy ostatni raz widzieliście się z Majewskim i Piechowską?

Odpowiedź: Z [b]Majewskim[b] ostatni raz widziałem się w pierwszych dniach marca. Majewski był u mnie i pytał, czy moja siostra Dzierżanowska ma list do męża

(—) Stocker (—) Stoker

do Warszawy, pon[ieważ] ma on możliwość przesłania go. Z Piechowską widziałem się ostatni raz w dniu aresztowania Bruchnalskiego.

Pytanie: Znaliście osobiście Bruchnalskiego?

Ответ: Нет, не знаком. Впервые фамилию Брухнальского, я услышал от Пехотской.

Вопрос: Вы имели связь с Соколовским?

Ответ: С Соколовским я не имел связи. Видел его один раз на улице, показывал мне его Маевский, или „Кароль".

Вопрос: Кто такой „Кароль"?

Ответ: О „Кароль" мне известно только, что он беженец. Фамилии его я не знаю, не знаю и адреса.

Вопрос: Кого вы вовлекли в организацию?

Ответ: Никого в организацию я не вовлек.

Вопрос: Следствию известно, что вы знаете места хранения оружия.

Ответ: Мне известно от Маевского, что оружие имеется в дачном селе Бжуховичах, в 8–10 клм от Львова[4]. Но где оно находится и сколько его, Маевский мне не говорил.

(—) Stocker (—) Стокер

Вопрос: Кто принимал от Вас присягу?

Ответ: Присяги от меня никто не принимал.

На поставленные мне вопросы мои ответы записаны в протокол правильно и мне прочитаны.

(—) Stocker (—) Стокер

Допросил: Опер. Уполном. I-го отдела ГТУ НКВД
стар. лейт. ГБ

(—) (Бекман)

СССР
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
Главное Управление Государственной Безопасности

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА

К ДЕЛУ №____

1940 г. Марта мес. 21 дня. Я, опер. Уполн. I отдела ГТУ НКВД Бекман
(звание, имя, отчество, фамилия)
допросил в качестве обвиняемого

1. **Фамилия** Сливинский
2. **Имя и отчество** Тадеуш Иванович
3. **Дата рождения** 1914 г.
4. **Место рождения** г. Львов.
5. **Местожительство** ул. Сташица д. 4 кв. 1
6. **Нац. и гражд. (подданство)** Поляк, СССР

Odpowiedź: Nie, nie znałem. Po raz pierwszy nazwisko Bruchnalskiego usłyszałem od Piechowskiej.
Pytanie: Mieliście kontakt z Sokołowskim?
Odpowiedź: Z Sokołowskim nie miałem kontaktu. Widziałem go jeden raz na ulicy, pokazywali mi go Majewski albo „Karol".
Pytanie: Kim jest „Karol"?
Odpowiedź: O „Karolu" wiem tylko, że jest *bieżeńcem*. Nazwiska jego nie znam, nie znam też jego adresu.
Pytanie: Kogo wciągnęliście do organizacji?
Odpowiedź: Nikogo do organizacji nie wciągnąłem.
Pytanie: Organom śledczym wiadomo, że znacie miejsca przechowywania broni.
Odpowiedź: Wiem od Majewskiego, że broń jest w letniskowej wsi Brzuchowice, 8–10 km od Lwowa[4]. Ale gdzie ona się znajduje i ile jej jest, Majewski mi nie mówił.

(—) Stocker (—) Stoker

Pytanie: Kto odbierał od was przysięgę?
Odpowiedź: Nikt nie odbierał ode mnie przysięgi.

Odpowiedzi na postawione mi pytania zapisano w protokole prawidłowo i odczytano mi.

(—) Stocker (—) Stoker

Przesłuchał: Oficer Operacyjny I Oddziału GTU NKWD
Star[szy] Lejt[enant] B[ezpieczeństwa] P[aństwowego]
(—) Bekman

ZSRS
LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Zarząd Główny Bezpieczeństwa Państwowego

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA
DO SPRAWY Nr ____

1940 r. marca **mies.** 21 **dnia. Ja,** Oficer Oper[acyjny] I Oddziału GTU
(stanowi[sko], nazw[wa] organu, nazwisko)
NKWD Bekman **przesłuchałem w charakterze** oskarżonego

1. **Nazwisko** Śliwiński
2. **Imię i imię ojca** Tadeusz s. Jana
3. **Data urodzenia** 1914 r.
4. **Miejsce urodzenia** m. Lwów.
5. **Miejsce zamieszkania** ul. Staszica d[om]4 m. 1
6. **Nar[odowość] i obyw[atelstwo] (poddaństwo)** Polak, ZSRS

7. **Паспорт** нет
(когда и какими органами выдан, номер, категория и место прописки)
8. **Род занятий** студент 3-го курса Львовского политехнического института.
(место службы и должность)
9. **Социальное происхождение** отец был инженером-мелиоратором, погиб в 1914
(род занятий родителей и их имущественное положение)
на фронте.
10. **Социальное происхождение (род занятий и имущественное положение)**
   а) **до революции** –
   б) **после революции** учился, затем давал уроки на дому, а с 1936 по настоящее время торговал и учился. Имею свой галантерейный магазин.
11. **Состав семьи** мать – Амалья Сливинская. Живет со мной.
(ближние родственники, и их имена, фамилии, адреса и род занятий)

(—) Тадеуш Сливинский

12. **Образование (общее, специальное)** Окончил Львовскую гимназию в 1935 г. и 2 курса Политехнического института.
13. **Партийность (в прошлом и настоящем)** б/парт; никогда ни в каких политич. партиях не состоял
14. **Каким репрессиям подвергался: судимость, арест и др. (когда, каким органом и за что)**
   а) **до революции** нет
   б) **после революции** нет
15. **Какие имеет награды (ордена, грамоты, оружие и др.) при сов. власти** нет
16. **Категория воинского учета запаса и где состоит на учете** В армии не служил. Освобожден вовсе по состоянию здоровья.
17. **Служба в Красной Армии (красн. гвардии, в партизан. отрядах) когда и в качестве кого** –
18. **Служба в белых и др. к.-р. армиях (когда, в качестве кого)** –
19. **Участие в бандах, к.-р. организациях и восстаниях** –
20. **Сведения об общественно-политической деятельности** –

(—) Тадеуш Сливинский

Примечание: Каждая страница протокола должна быть заверена подписью допрашиваемого, а последняя и допрашивающего.

Показания по существу дела:

Вопрос: Вы арестованы, как участник антисоветской организации. Признаете в этом себя виновным?

Ответ: Да, виновным себя признаю. Действительно я состоял в повстанческой польской организации.

Вопрос: Кто и когда вас вовлек в организацию?

Ответ: Меня завербовал в организацию Голя Эдвард, в конце ноября или в начале декабря 1939 года.

Вопрос: При каких обстоятельствах завербовал он вас?

Ответ: Познакомился я с Голя после занятия г. Львова Красной армией. Голя жил у моей тетки Сливинской Цицылии по Задвужатской ул. д. 24, где мы с ним часто встречались и беседовали на различные

7. **Paszport** nie
(kiedy i przez jaki organ wydany, numer, kategoria i miejsce wystawienia)
8. **Rodzaj zajęcia** student 3 roku Politechniki Lwowskiej
(miejsce pracy i funkcja)
9. **Pochodzenie społeczne** ojciec był inżynierem meliorantem, zginął w 1914 na froncie
(rodzaj zajęcia rodziców i ich status majątkowy)
10. **Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia i status majątkowy):**
    a) **przed rewolucją** –
    b) **po rewolucji** uczyłem się, potem dawałem prywatne lekcje, a od 1936 r. do chwili obecnej prowadziłem handel i uczyłem się. Mam swój sklep galanteryjny.
11. **Skład rodziny** matka – Amalia Śliwińska mieszka ze mną.
(bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy i rodzaj zajęcia)

(—) Tadeusz Śliwiński

12. **Wykształcenie (ogólne, zawodowe)** Ukończył gimnazjum lwowskie w 1935 r. i 2 lata Politechniki.
13. **Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)** b/part.; nigdy do żadnych partii politycz[nych] nie należał
14. **Jakim represjom podlegał: sąd, areszt i in. (kiedy, przez jakie organa i za co):**
    a) **przed rewolucją** nie
    b) **po rewolucji** nie
15. **Jakie posiada odznaczenia (ordery, listy pochwalne, broń i in.) za władzy sowieckiej** nie
16. **Kategoria wojskowa rezerwy i gdzie jest zewidencjonowany** W armii nie służył. Zwolniony całkowicie ze względu na stan zdrowia.
17. **Służba w Armii Czerwonej (w czerw. gwardii, w oddziałach partyzan[ckich]) kiedy i w jakim charakterze** –
18. **Służba w białych i w in. armiach k.-r. (kiedy i w jakim charakterze)** –
19. **Udział w bandach, organizacjach k.-r. i powstaniach** –
20. **Informacje o działalności społeczno-politycznej** –

(—) Tadeusz Śliwiński

Uwaga: Każda strona protokołu powinna być poświadczona podpisem przesłuchiwanego, a ostatnia również przesłuchującego.

Zeznania dotyczące istoty sprawy:

Pytanie: Zostaliście aresztowani jako członek organizacji antysowieckiej. Czy przyznajecie się do winy?

Odpowiedź: Tak, przyznaję się do winy. Rzeczywiście należałem do polskiej organizacji powstańczej.

Pytanie: Kto i kiedy wciągnął was do organizacji?

Odpowiedź: Do organizacji zwerbował mnie Gola Edward pod koniec listopada albo na początku grudnia 1939 roku.

Pytanie: W jakich okolicznościach was zwerbował?

Odpowiedź: Poznałem Golę po zajęciu m. Lwowa przez Armię Czerwoną. Gola mieszkał u mojej ciotki Śliwińskiej Cecylii przy ul. Zadwórzańskiej d[om] 24, gdzie spotykaliśmy się często i rozmawialiśmy na różne tematy. W rozmowach tych poruszaliśmy sprawę

темы. В этих беседах мы затрагивали вопрос о поражении Польши и выражали свое недовольство существующим положением. Голя я знал, с его слов, как поручика польской армии. В конце ноября или в начале декабря Голя мне сообщил, что в г. Львове имеется нелегальная польская офицерская организация

(—) Тадеуш Сливинский

созданная по заданию правящих кругов Польши, из Парижа, и что имеется оружие. Голя говорил, что патриотически настроенные поляки все должны принять участие в работе этой организации для того, чтобы в нужный момент оказать активную помощь Англии и Франции. Здесь, в тылу, предложил мне вступить в эту организацию. Я согласился работать в организации. Кроме этого Голя подчеркнул, что практическое и идейное руководство исходит от генерала Соснковского, из Будапешта через специальных курьеров.

Вопрос: Кто принимал от Вас присягу?

Ответ: Присяги от меня никто не принимал.

Вопрос: Какие задания вы получали от Голя?

Ответ: Я выполнял роль связного. Голя говорил, что в целях конспирации всем он не может дать свой адрес, а даст адрес мой. В связи с этим я должен был ежедневно с ним встречаться, чтобы знать куда кого направить для связи с ним.

Вопрос: Кто вами завербован в организацию?

(—) Тадеуш Сливинский

Ответ: Заданий вербовать в организацию от Голя я не имел и никого не вербовал.

[...]

Вопрос: Кто такой Стровский?

Ответ: Стровский офицер, прибывший из Парижа для нелегальной работы.

Вопрос: При каких обстоятельствах и когда вы познакомились с Стровским?

Ответ: С Стровским, я встречался раза 3–4 в сентябре 1939 г. в военном госпитале, где находился мой двоюродный брат поручик «Конопка» Зигмунт. Стровский говорил, что он собирается, по выздоровлении выехать во Францию для поступления в польские легионы. После выхода Стровского из госпиталя я с ним не виделся. В последствии Стровский мне рассказывал, что он перешел границу в районе Делятино-Ворохта в конце сентября или в начале октября.

(—) Тадеуш Сливинский

Вместе с Стровским переходили границу два офицера, один из них личный ад'ютант Стровского. Содействие в переходе границы оказывал какой-то знакомый Стровского, лесничий.

klęski Polski i wyrażaliśmy swoje niezadowolenie z obecnego stanu. Golę znałem, z jego słów, jako porucznika armii polskiej. Pod koniec listopada albo na początku grudnia Gola poinformował mnie, że w m. Lwowie istnieje nielegalna polska organizacja oficerska

(—) Tadeusz Śliwiński

utworzona na polecenie polskich kół rządzących z Paryża i że ma broń. Gola mówił, że wszyscy nastawieni patriotycznie Polacy powinni wziąć udział w robocie tej organizacji po to, by w odpowiednim momencie okazać czynną pomoc Anglii i Francji tu, na tyłach; zaproponował mi wstąpienie do tej organizacji. Zgodziłem się pracować w organizacji. Prócz tego Gola podkreślił, że praktyczne i ideowe kierownictwo pochodzi od generała Sosnkowskiego z Budapesztu przez specjalnych kurierów.

Pytanie: Kto od was odbierał przysięgę?

Odpowiedź: Nikt ode mnie nie odbierał przysięgi.

Pytanie: Jakie zadania otrzymaliście od Goli?

Odpowiedź: Pełniłem rolę łącznika. Gola mówił, że z powodu konspiracji nie może dać wszystkim swojego adresu i da mój adres. W związku z tym miałem codziennie się z nim spotykać, żeby wiedzieć gdzie kogo kierować w celu skontaktowania się z nim.

Pytanie: Kogo zwerbowaliście do organizacji?

(—) Tadeusz Śliwiński

Odpowiedź: Gola nie dał mi polecenia werbowania do organizacji i nikogo nie werbowałem.

[...]

Pytanie: Kim jest Strowski?

Odpowiedź: Strowski jest oficerem, który przyjechał z Paryża dla nielegalnej roboty.

Pytanie: W jakich okolicznościach i kiedy poznaliście Strowskiego?

Odpowiedź: Ze Strowskim spotkałem się około 3–4 razy we wrześniu 1939 r. w szpitalu wojskowym, gdzie leżał mój kuzyn porucznik [b]-Konopka-[b] Zygmunt. Strowski mówił, że po wyzdrowieniu chce wyjechać do Francji, żeby wstąpić do legionów polskich. Po wyjściu Strowskiego ze szpitala nie widziałem się z nim. Później Strowski opowiadał mi, że przeszedł granicę w rejonie Delatyn-Worochta w końcu września albo na początku października.

(—) Tadeusz Śliwiński

Razem ze Strowskim przechodzili granicę dwaj oficerowie, jeden z nich to osobisty adiutant Strowskiego. Pomocy w przejściu przez granicę udzielił jakiś leśniczy, znajomy Strowskiego.

Вопрос: Когда вернулся Стровский в Львов и через кого вы с ним восстановили связь?

Ответ: Стровский вернулся в Львов в начале декабря 1939 г. О его прибытии я узнал от своего двоюродного брата Конопки Зигмунта, которому сообщила жена Стровского, работавшая медицинской сестрой в госпитале. Я заинтересовался этим сообщением и через жену Стровского из'явил желание встретиться с Стровским. Местом для встречи с ним я назначил кондитерскую Левандовского, куда он и прибыл в условленное время.

Вопрос: Что вам говорил Стровский?

Ответ: Стровский мне сообщил, что он был в Париже, встречался с генералом Сикорским, который его весьма тепло принял. Стровский высказал мысль Сикорскому, что он намеревается вернуться обратно в Львов для нелегальной работы

(—) Тадеуш Сливинский

по организации повстанческих отрядов. Сикорский предложение Стровского одобрил. В Париже Стровский получил инструкции, шифр и деньги. По пути в Львов Стровский останавливался на два дня в Будапеште, где имел беседу по делам организации с генералом Соснковским. О содержании этой беседы Стровский мне не говорил.

Вопрос: Кому предназначались инструкция, шифр и деньги?

Ответ: Инструкция, шифр и деньги предназначались генералам: [6]Андерсу, Янушайтису и Спеховичу[6].

Вопрос: Содержание инструкции привезенной Стровским вам известно?

Ответ: Да, известно. Для расшифрования инструкции Стровский дал мне шифр, часть инструкции расшифровывал Стровский. В инструкции было сказано, что территорию бывшей Польши для создания организации нужно разбить на три района: 1-й район – территория отошедшая к Германии; 2-й район – территория Западной Украины; 3-й район – территория Западной Белоруссии.

(—) Тадеуш Сливинский

Предлагалось генералам Андерсу, Янушайтису и Спеховичу, после ознакомления с инструкцией самим решить вопрос, кто из них, какую работу возьмет, при этом в инструкции было сказано о желательности район занятый Германией взять Андерсу.

Каждый из названых генералов должен создать под своим руководством штаб, с преобладающим числом офицеров в нем.

На штаб возлагалось руководство районными организациями, а на последние – руководство низовыми. Штабу предоставлялось право организационную структуру низовых организаций проработать

Pytanie: Kiedy Strowski wrócił do Lwowa i przez kogo odnowiliście z nim kontakt?

Odpowiedź: Strowski wrócił do Lwowa na początku grudnia 1939 r. O jego przyjeździe dowiedziałem się od mojego kuzyna Konopki Zygmunta, którego powiadomiła żona Strowskiego pracująca jako pielęgniarka w szpitalu. Zainteresowała mnie ta wiadomość i przez żonę Strowskiego wyraziłem życzenie spotkania się ze Strowskim. Jako miejsce spotkania z nim wyznaczyłem cukiernię Lewandowskiego, gdzie też zjawił się w umówionym czasie.

Pytanie: Co wam mówił Strowski?

Odpowiedź: Strowski poinformował mnie, że był w Paryżu, spotykał się z generałem Sikorskim, który przyjął go bardzo ciepło. Strowski powiedział Sikorskiemu, że zamierza wrócić z powrotem do Lwowa, żeby prowadzić nielegalną robotę

(—) Tadeusz Śliwiński

w celu zorganizowania oddziałów powstańczych. Sikorski wyraził uznanie dla propozycji Strowskiego. W Paryżu Strowski otrzymał instrukcje, szyfr i pieniądze. W drodze do Lwowa Strowski zatrzymał się na dwa dni w Budapeszcie, gdzie rozmawiał w sprawie organizacji z generałem Sosnkowskim [!]. O treści tej rozmowy Strowski mi nie mówił.

Pytanie: Dla kogo przeznaczone były: instrukcja, szyfr i pieniądze?

Odpowiedź: Instrukcja, szyfr i pieniądze były przeznaczone dla generałów: [b-]Andersa, Januszajtisa i Spiechowicza.[-b]

Pytanie: Znacie treść instrukcji przywiezionej przez Strowskiego?

Odpowiedź: Tak, znam. Do rozszyfrowania instrukcji Strowski dał mi szyfr, a część instrukcji rozszyfrował Strowski. W instrukcji było powiedziane, że terytorium byłej Polski trzeba rozbić na trzy rejony w celu utworzenia organizacji: 1 rejon – terytorium zajęte przez Niemcy; 2 rejon – terytorium Zachodniej Ukrainy, 3 rejon – terytorium Zachodniej Białorusi.

(—) Tadeusz Śliwiński

Generałom Andersowi, Januszajtisowi i Spiechowiczowi polecono, by po zapoznaniu się z instrukcją zdecydowali między sobą, jaki rejon który z nich weźmie; przy tym w instrukcji powiedziano o konieczności wzięcia przez Andersa rejonu zajętego przez Niemcy.

Każdy z wymienionych generałów miał pod swoim kierownictwem utworzyć sztab z przeważającą w nim liczbą oficerów.

Sztabowi polecano kierowanie organizacjami rejonowymi, a tym ostatnim – kierowanie lokalnymi. Sztab miał prawo modyfikowania struktur lokalnych organizacji i ich tworzenia. Każdy z człon-

и установить самим. Каждый член организации должен обязательно принимать присягу. Предлагалось организовать в течение 24 часов радиослушание на определенной волне, для получения дополнительных инструкций в работе организации; передача должна была передаваться шифром. Организовать на венгерской и румынской границах явочные квартиры для

(—) Тадеуш Сливинский

приема и переправки связистов. Особо подчеркивалось организовать явочные квартиры на румынской границе, ввиду того что в Венгрии свободный въезд во Францию запрещен. Указывалось, что Сикорский имеет псевдоним „Эугенюш", а Сосновский „Годземба", что все члены организации должны иметь псевдонимы.

Вопрос: Кому были переданы инструкции, шифр и деньги?

Ответ: Я не знаю.

Вопрос: Стровский виделся с Андерс, Янушайтисом и Спеховичем?

Ответ: Мне известно, что Стровский посылал свою жену к Андерсу, которая подробно его информировала по существу полученных указаний из Парижа, но Андерс от этого отказался, не захотел с ней вести дальнейших разговоров на эту тему. Мне известно, что Стровский с Андерс не встречался. Андерс в числе раненых офицеров пытался выехать в Германию. В Перемышле все офицеры, в том числе и Андерс, были арестованы и отправлены в Львов. [6]С Спеховичем и Янушайтисом[6] Стровский

(—) Тадеуш Сливинский

связи не установил. Стровский мне говорил, что все его попытки встретиться с Спеховичем и Янушайтисом не привели к желаемым результатам, ввиду чего он сам решил взяться за создание организации.

В последствии Стровский установил связь с полковником Жебровским, бывшим комендантом кадетского корпуса в Львове, который согласился возглавить организацию.

Вопрос: Вы имели связь по антисоветской работе с Жебровским?

Ответ: Нет, не имел. Я знаю Жебровского в лицо, но личной связи с ним не имел.

Вопрос: С кем еще встречался Стровский?

Ответ: Встречался с [6]Добровольским и Голя[6] Эдвардом. Стровского с Голя познакомил я, а Добровольского со Стровским Голя Эдвард.

Вопрос: Был ли установлен контакт в антисоветской работе между организациями Жебровского и Добровольского?

Ответ: Нет, не был. Все попытки Стровского объединить эти организации ни к чему не привели.

(—) Тадеуш Сливинский

ków organizacji był zobowiązany składać przysięgę. Polecano zorganizowanie całodobowego nasłuchu radiowego na określonej fali w celu otrzymywania uzupełniających instrukcji dotyczących pracy organizacji; komunikaty miały być nadawane szyfrem. Organizowanie na granicy węgierskiej i rumuńskiej lokali konspiracyjnych w celu

(—) Tadeusz Śliwiński

przyjmowania i przeprowadzania łączników. Szczególnie podkreślano organizowanie lokali konspiracyjnych na granicy rumuńskiej z uwagi na to, że z Węgier swobodny wjazd do Francji jest zabroniony. Wyjaśniano, że Sikorski ma pseudonim „Eugeniusz", a Sosnkowski „Godziemba", że wszyscy członkowie organizacji powinni mieć pseudonimy.

Pytanie: Komu zostały przekazane instrukcja, szyfr i pieniądze?

Odpowiedź: Nie wiem.

Pytanie: Czy Strowski widział się z Andersem, Januszajtisem i Spiechowiczem?

Odpowiedź: Wiem, że Strowski wysyłał do Andersa swoją żonę, która szczegółowo poinformowała [go] o istocie otrzymanych z Paryża wytycznych, ale Anders odciął się od tego, nie chciał z nią prowadzić dalszych rozmów na ten temat. Wiem, że Strowski nie spotykał się z Andersem. Anders starał się, by wyjechać do Niemiec wśród rannych oficerów. W Przemyślu wszyscy oficerowie, w tym również i Anders zostali aresztowani i odprawieni do Lwowa. [b]Ze Spiechowiczem i Januszajtisem[b] Strowski

(—) Tadeusz Śliwiński

nie nawiązał kontaktu. Strowski mówił mi, że wszystkie jego próby spotkania się ze Spiechowiczem i Januszajtisem nie doprowadziły do pożądanych rezultatów, wobec tego on sam postanowił wziąć się za utworzenie organizacji.

Po pewnym czasie Strowski nawiązał kontakt z pułkownikiem Żebrowskim, byłym komendantem Korpusu Kadetów we Lwowie, który zgodził się stanąć na czele organizacji.

Pytanie: Mieliście kontakt z Żebrowskim w ramach roboty antysowieckiej?

Odpowiedź: Nie, nie miałem. Znam Żebrowskiego z widzenia, ale kontaktów osobistych z nim nie utrzymywałem.

Pytanie: Z kim jeszcze spotykał się Strowski?

Odpowiedź: Spotykał się z [b]Dobrowolskim i Golą[b] Edwardem. Strowskiego z Golą poznałem ja, a Dobrowolskiego ze Strowskim Gola Edward.

Pytanie: Czy był nawiązany kontakt w sprawie antysowieckiej roboty między organizacjami Żebrowskiego i Dobrowolskiego?

Odpowiedź: Nie, nie nawiązano. Wszystkie próby Strowskiego połączenia tych organizacji do niczego nie doprowadziły.

(—) Tadeusz Śliwiński

Вопрос: Сколько Стровский имел денег для организации?

Ответ: Стровский говорил, что он привез с собой несколько тысяч злотых и через несколько дней ожидает получить три миллиона злотых, а в дальнейшем деньги будут поступать по мере потребности в них.

Вопрос: Кто от Стровского получал деньги?

Ответ: Не знаю.

Вопрос: Сколько раз вы видели Стровского и где?

Ответ: С Стровским я встречался 3–4 раза. 1-й раз встречался в кондитерской Левандовского, 2-й раз в ресторане Линтерга где познакомил Стровского с Голя; 3-й раз – пришел Стровский ко мне и принес инструкцию и шифр; 4-й раз встретился в буфете ⁶Мусяловича⁶, где передал ему инструкцию и шифр.

Вопрос: Кого вы знакомили с инструкцией и шифром?

(—) Тадеуш Сливинский

Ответ: Кроме Голя Эдварда, я никого не знакомил с инструкцией.

Вопрос: Ваша организация имела оружие?

Ответ: Мне это не известно.

Вопрос: Через кого вы познакомились с Добровольским?

Ответ: С Добровольским меня познакомил Шумовский Бартош.

Вопрос: Когда вы виделись в последний раз с Добровольским?

Ответ: В начале февраля 1940 г.

Вопрос: Когда вы виделись в последний раз с Стровским?

Ответ: Стровского последний раз я видел в конце декабря 1939.

Вопрос: Кого вы знаете из руководителей организации?

Ответ: Добровольского, Жебровского, Соколовского и „Болка". Последних двоих я никогда не видел. Знаю только со слов других, что они являются руководителями организации.

(—) Тадеуш Сливинский

Вопрос: Кого вы еще не назвали из участников организации?

Ответ: Мне известно, что с Добровольским имела антисоветскую связь „пани Влада". Я ее никогда не видел и фамилии ее не знаю.
После ареста Брухнальского я встречался с ⁶Маевским и Шумовским⁶, которые произведенными арестами были подавлены и собирались бежать за границу.

На поставленные вопросы, мои ответы в протокол записаны правильно и мне прочтены.

(—) Тадеуш Сливинский

Допросил: Опер. Упол. I отдела ГТУ НКВД
Ст. Лейт. ГБ (—) Бекман

Pytanie: Ile Strowski miał pieniędzy dla organizacji?
Odpowiedź: Strowski mówił, że przywiózł ze sobą kilka tysięcy złotych, a w najbliższych dniach oczekuje trzech milionów złotych, zaś w przyszłości pieniądze będą napływały w miarę zapotrzebowania.
Pytanie: Kto dostawał od Strowskiego pieniądze?
Odpowiedź: Nie wiem
Pytanie: Ile razy widzieliście się ze Strowskim i gdzie?
Odpowiedź: Spotykałem się ze Strowskim 3–4 razy. 1-szy raz spotkałem się w cukierni Lewandowskiego; 2-gi raz w restauracji Lintnera, gdzie poznałem Strowskiego z Golą; 3-ci raz – Strowski przyszedł do mnie i przyniósł instrukcję i szyfr; 4-ty raz spotkałem się w bufecie [b]Musiałowicza[b], gdzie przekazałem mu instrukcję i szyfr.
Pytanie: Kogo zapoznaliście z instrukcją i szyfrem?

(—) Tadeusz Śliwiński

Odpowiedź: Oprócz Goli Edwarda nikogo z instrukcją nie zapoznałem.
Pytanie: Czy wasza organizacja miała broń?
Odpowiedź: Tego nie wiem.
Pytanie: Przez kogo poznaliście Dobrowolskiego?
Odpowiedź: Z Dobrowolskim poznał mnie Szumowski Bartosz.
Pytanie: Kiedy ostatni raz widzieliście się z Dobrowolskim?
Odpowiedź: Na początku lutego 1940 r.
Pytanie: Kiedy ostatni raz widzieliście się ze Strowskim?
Odpowiedź: Strowskiego widziałem ostatni raz pod koniec grudnia 1939
Pytanie: Kogo znacie z przywódców organizacji?
Odpowiedź: Dobrowolskiego, Żebrowskiego, Sokołowskiego i „Bolka". Ostatnich dwóch nigdy nie widziałem. Wiem tylko ze słów innych, że są oni przywódcami organizacji.

(—) Tadeusz Śliwiński

Pytanie: Kogo z członków z organizacji jeszcze nie wymieniliście?
Odpowiedź: Wiem, że z Dobrowolskim miała antysowiecki kontakt „pani Włada". Nigdy jej nie widziałem i nie znam jej nazwiska.
Po aresztowaniu Bruchnalskiego spotykałem się z [b]Majewskim i Szumowskim[b], którzy byli przygnębieni przeprowadzonymi aresztowaniami i zamierzali uciec za granicę.
Odpowiedzi na postawione mi pytania zapisano w protokole prawidłowo i odczytano mi.

(—) Tadeusz Śliwiński

Przesłuchał: Oficer Operac[yjny] I Oddziału GTU NKWD
Star[szy] Lejt[enant] B[ezpieczeństwa] P[aństwowego]

(—) Bekman

СССР
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
Главное Управление Государственной Безопасности

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА

К ДЕЛУ №_____

1940 г. Марта мес. 22 дня. Я, Следователь ДТО НКВД Львовской
(должн., воинск. орган, фамилия)
ж.д. сержант г/б Ведмедев допросил в качестве свидетеля

1. **Фамилия** Лях
2. **Имя и отчество** Тадеуш Юзефович
3. **Дата рождения** 1916 года 12 февраля
4. **Место рождения** г. Краков
5. **Местожительство** г. Львов, ул. Тарнавского 69 кв. 5
6. **Нац. и гражд. (подданство)** поляк, гр-н СССР
7. **Паспорт** не имеет
(когда и какими органами выдан, номер, категория и место прописки)
8. **Род занятий** Без определенных занятий, до февраля 1940 года работал в Львовском
(место службы и должность)
ботаническом саду, практикант
9. **Социальное происхождение** сын врача, отец в городе Бжестек (территория Гер-
(род занятий родителей и их имущественное положение)
мании) имеет собственный дом
10. **Социальное происхождение (род занятий и имущественное положение):**
    а) **до революции** –
    б) **после революции** без определенных занятий
11. **Состав семьи** отец – Лях Юзеф Рудольф. – 57 лет, врач, мать домохозяйка. Про-
(ближние родственники, и их имена, фамилии, адреса и род занятий)
живает в городе Бжестек (территория Германии)
(—) Лях Тадеуш
12. **Образование (общее, специальное)** неоконченное высшее, учился на 3-м курсе Варшавского медицинского института
13. **Партийность (в прошлом и настоящем)** беспартийный
14. **Каким репрессиям подвергался: судимость, арест и др. (когда каким органом и за что):**
    а) **до революции** не подвергался
    б) **после революции** не подвергался
15. **Какие имеет награды (ордена, грамоты, оружие и др.)** при сов. власти не имеет
16. **Категория воинского учета запаса и где состоит на учете**
17. **Служба в Красной Армии (красн. гвардии, в партизан. отрядах) когда и в качестве кого** Не служил
18. **Служба в белых и др. к.-р. армиях (когда, в качестве кого)** один месяц служил в б. польской армии в чине капрала в санитарной части в г. Тарнополе
19. **Участие в бандах, к.-р. организациях и восстаниях** не принимал
20. **Сведения об общественно-политической деятельности** Общественно-политической деятельностью не занимался.

Примечание: Каждая страница протокола должна быть заверена подписью допрашиваемого, а последняя и допрашивающего.

(—) Лях Тадеуш

ZSRS
LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Zarząd Główny Bezpieczeństwa Państwowego

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA

DO SPRAWY Nr _____

1940 r. marca **mies.** 22 **dnia. Ja,** Śledczy DTO NKWD Kolei Lwo-
(stanow[isko], woi[ws] organu, nazwisko)
ws[kiej] sierżant g/b Wiedmiediew **przesłuchałem w charakterze** świadka

1. **Nazwisko** Lach
2. **Imię i imię ojca** Tadeusz s. Józefa
3. **Data urodzenia** 12 lutego 1916 roku
4. **Miejsce urodzenia** m. Kraków
5. **Miejsce zamieszkania** m. Lwów, Tarnowskiego 69 m. 5
6. **Nar[odowość] i obyw[atelstwo] (poddaństwo)** Polak, ob[ywate]l ZSRS
7. **Paszport** nie posiada
(kiedy i przez jaki organ wydany, numer, kategoria i miejsce wystawienia)
8. **Rodzaj zajęcia** bez stałego zajęcia, do 6 lutego 1940 roku pracował w lwowskim
(miejsce pracy i funkcja)
ogrodzie botanicznym, praktykant
9. **Pochodzenie społeczne** syn lekarza, ojciec w mieście Brzostek (terytorium Niemiec)
(rodzaj zajęcia rodziców i ich status majątkowy)
posiada włas[ny] dom
10. **Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia i status majątkowy):**
    a) **przed rewolucją** –
    b) **po rewolucji** bez stałego zajęcia
11. **Skład rodziny** ojciec – Lach Józef Rudolf – 57 lat, lekarz, matka gospodyni domowa.
(bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy i rodzaj zajęcia)
Mieszkają w mieście Brzostek (terytorium Niemiec)
(—) Lach Tadeusz
12. **Wykształcenie (ogólne, zawodowe)** niepełne wyższe, uczył się na 3 roku Warszawskiego Instytutu Medycznego [!].
13. **Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)** bezpartyjny
14. **Jakim represjom podlegał: sąd, areszt i in. (kiedy, przez jakie organa i za co):**
    a) **przed rewolucją** nie podlegał
    b) **po rewolucji** nie podlegał
15. **Jakie posiada odznaczenia (ordery, listy pochwalne, broń i in.) za władzy sowieckiej** nie posiada
16. **Kategoria wojskowa rezerwy i gdzie jest zewidencjonowany**
17. **Służba w Armii Czerwonej (w czerw. gwardii, w oddziałach partyzan[ckich]) kiedy i w jakim charakterze** nie służył
18. **Służba w białych i w in. armiach k.-r. (kiedy i w jakim charakterze)** przez jeden miesiąc służył w b[yłej] armii polskiej, w stopniu kaprala w jednostce sanitarnej w m. Tarnopolu
19. **Udział w bandach, organizacjach k.-r. i powstaniach** nie uczestniczył
20. **Informacje o działalności społeczno-politycznej** Działalnością społeczno-polityczną nie zajmował się.

Uwaga: Każda strona protokołu powinna być poświadczona podpisem przesłuchiwanego, a ostatnia również przesłuchującego.

(—) Lach Tadeusz

Показания ᵇобвиняемого (свидетеля)ᵇ Лях Тадеуша Юзефовича

„22" марта 1940 г.

Вопрос: **Вы русским языком владеете?**

Ответ: **Да, русским языком владею.**

Вопрос: **Как Вы попали в город Львов и откуда?**

Ответ: **В город Львов я попал в ноябре 1939 года с города Тарнополя, где я служил в военном госпитале в чине капрала санитарной части.**

Вопрос: **У кого Вы останавливались по приезду в город Львов?**

Ответ: **Когда я приехал в город Львов, то я остановился на квартире профессора Стахона Станислава, которого я знаю по городу Луцку. У профессора Стахона я прожил около 3-х недель, а потом уехал в гор. Луцк где проживает моя тетя Щеминская Станислава, муж, которой служил в Луцком воеводстве. Здесь же в тети проживает временно моя мать. Пробыв в гор. Луцке около 3-х недель, я обратно приехал в город Львов с целью поступить учиться в институт. Приехав обратно в гор. Львов я остановился у гр-ки Купилинской Марии.**

Вопрос: **Вы работали, находясь в гор. Львове?**

Ответ: **Когда я приехал в гор. Львов, то через некоторое время поступил на работу в ботанический сад практикантом на садовника, где работал до момента моего задержания.**

Вопрос: **Как вы попали на квартиру гр-ки Клецан-**

Подпись (—) Лях Тадеуш

-Скальской 10 марта 1940 года?

Ответ: **С Клецан-Скальской я познакомился примерно в феврале м-це 1940 года на одной из улиц города Львова в очереди возле магазина. Гр-ка Клецан-Скальская в очереди начала рассказывать, что у нее в квартире проживает гр-ка фамилию не назвала, которая ездит в гор. Варшаву. На мой вопрос: „Может ли эта гр-ка обменять польские деньги на советские" Клецан-Скальская, ответила, что „Приходите ко мне домой и там договоримся". Прошло около 2-х недель и я решил зайти в квартиру Клецан-Скальской, т.е. 10 марта 1940 года. Я зашел в квартиру Клецан, где и был задержан.**

Вопрос: **Где Вы взяли польские деньги?**

Ответ: **Польские деньги мне дала моя мать, когда я находился в г. Луцке.**

Вопрос: **Что Вам известно о гр-ке Клецан-Скальской?**

Ответ: **О гр-ке Клецан-Скальской мне ничего не известно, т.к. я ее почти не знаю и ее знакомые мне также неизвестны.**

Показания с моих слов записаны правильно, в чем я и расписываюсь:

(—) Лях Тадеуш

Zeznania [c]**-oskarżonego (świadka)**[c] Lacha Tadeusza s. Józefa

„22" marca 1940 r.

Pytanie: Mówicie po rosyjsku?

Odpowiedź: Tak, mówię po rosyjsku.

Pytanie: Jak trafiliście do miasta Lwowa i skąd?

Odpowiedź: Do miasta Lwowa trafiłem w listopadzie 1939 roku z miasta Tarnopola, gdzie służyłem w szpitalu wojskowym w stopniu kaprala w jednostce sanitarnej.

Pytanie: U kogo zatrzymaliście się po przyjeździe do miasta Lwowa?

Odpowiedź: Kiedy przyjechałem do miasta Lwowa zatrzymałem się w mieszkaniu profesora Stachona Stanisława, którego znam z miasta Łucka. U profesora Stachona mieszkałem około 3 tygodnie, a potem wyjechałem do mias[ta] Łucka, gdzie mieszka moja ciocia Szczeminska Stanisława, której mąż pracował w województwie łuckim. Tutaj także u cioci mieszkała przez pewien czas moja matka. Po około 3 tygodniach w mieś[cie] Łucku przyjechałem z powrotem do miasta Lwowa z zamiarem rozpoczęcia nauki w instytucie. Po powrocie do mias[ta] Lwowa zatrzymałem się u ob[ywatel]ki Kupilinskiej Marii.

Pytanie: Czy pracowaliście mieszkając w mieście Lwowie?

Odpowiedź: Kiedy przyjechałem do mias[ta] Lwowa, po pewnym czasie rozpocząłem pracę w ogrodzie botanicznym jako praktykant na ogrodnika i tam pracowałem do chwili zatrzymania.

Pytanie: Jak trafiliście do mieszkania ob[ywatel]ki Klecan-

Podpis (—) Lach Tadeusz

-Skalskiej 10 marca 1940 roku?

Odpowiedź: Klecan-Skalską poznałem mniej więcej w lutym 1940 roku na jednej z ulic miasta Lwowa w kolejce do sklepu. Ob[ywatel]ka Klecan-Skalska zaczęła w kolejce opowiadać, że w jej mieszkaniu mieszka ob[ywatel]ka, nie wymieniła nazwiska, która jeździ do miasta Warszawy. Na moje pytanie: „Czy ta ob[ywatel]ka może wymienić pieniądze polskie na sowieckie?" Klecan-Skalska odpowiedziała: „Niech pan przyjdzie do mnie do domu i tam się dogadamy". Minęły około 2 tygodnie i zdecydowałem się pójść do mieszkania Klecan-Skalskiej, tj. 10 marca 1940 roku zaszedłem do mieszkania Klecan, gdzie zostałem zatrzymany.

Pytanie: Skąd mieliście polskie pieniądze?

Odpowiedź: Polskie pieniądze dała mi matka, kiedy byłem w m. Łucku.

Pytanie: Co wiecie o ob[ywatel]ce Klecan-Skalskiej?

Odpowiedź: O ob[ywatel]ce Klecan-Skalskiej nie wiem nic, dlatego że prawie jej nie znam, nie znam również jej znajomych.

Zeznania wg moich słów spisano prawidłowo, co potwierdzam podpisem:

(—) Lach Tadeusz

Допросил: Следователь ДТО НКВД Львовской ж.д.
Сержант г/б (—) (Ведмедев)

Выписка
собственноручного показания обвиняемого
Голя Эдварда Юзефовича

от 29-го марта 1940 г., г. Львов

В половине февраля так как Добровольский часто напоминал мне о деньгах для того, чтобы, как говорят, заткнуть ему рот, я обещал ему, что завяжу связь с польскими организациями в Белостоке, Гродно и Брест-Литовске, заберу их от полковника Яроша[5] и передам их ему. Делая такое предложение я не имел никакого конкретного плана. Думал только выслать в Белосток Бартека Шумовского на риск с тем, чтобы он получил там адреса ночлежных квартир, которые ему даст Кочаровский, происходивший из Белостока, где жила его жена.

Персональные данные о людях, перечисленных в моих показаниях: 1) Тадеуш Сливинский, 2) Бартек Шумовский, 3) Лях – фамилия, помощник Бартека, они жили вместе, Бартек имел еще одного помощника, ни фамилии ни адреса которого я не знаю.

Выписка верна: Ст. следователь
ДТО НКВД Львовской ж.д.
3/VI-40 г. Сержант ГБ (—) Лаврищев
г

Протокол допроса
обвиняемого Сливинского Тадеуша Яновича

6-го апреля 1940 года

Вопрос: Кто был вашим непосредственным руководителем в организации?
Ответ: Моим непосредственным руководителем в организации был Голя Эдвард, который жил на нелегальном положении под разными фамилиями, в частности под фамилиями Чаплинского и Чабана.
Вопрос: Кто возглавлял вашу организацию?
Ответ: Возглавлял нашу организацию майор Добровольский и Соколовский. С Добровольским я встречался один раз в своей квартире, Соколовского я никогда не видел.
Вопрос: Какими денежными средствами располагала ваша организация?

Przesłuchał: Śledczy DTO NKWD Kolei Lwowskiej
Sierżant g/b (—) Wiedmiediew

Wyciąg
z własnoręcznego zeznania oskarżonego
Goli Edwarda s. Józefa

z 29 marca 1940 r., m. Lwów

W połowie lutego, ponieważ Dobrowolski często przypominał mi o pieniądzach, aby jak to się mówi zatkać mu gębę, obiecałem mu, że nawiążę kontakt z polskimi organizacjami w Białymstoku, Grodnie i Brześciu Litewskim, zabiorę je od pułkownika Jarosza[5] i przekażę jemu. Czyniąc taką propozycję nie miałem żadnego konkretnego planu. Myślałem tylko, żeby ryzykując wysłać do Białegostoku Bartka Szumowskiego, z tym że dostał tam adresy mieszkań do spania, które dał mu Kaczorowski pochodzący z Białegostoku, gdzie mieszkała jego żona.

Dane personalne ludzi wymienionych w moich zeznaniach: 1) Tadeusz Śliwiński, 2) Bartek Szumowski 3) Lach – nazwisko, pomocnik Bartka, mieszkali razem, Bartek miał jeszcze jednego pomocnika, którego ani nazwiska ani adresu nie znam.

Za zgodność wyciągu: St. Śledczy
DTO NKWD Kolei Lwowskiej
3/VI-40 r. Sierżant GB (—) Ławriszczew

d

Protokół przesłuchania
oskarżonego Śliwińskiego Tadeusza s. Jana

6 kwietnia 1940 roku

Pytanie: Kto był waszym bezpośrednim przełożonym w organizacji?
Odpowiedź: Moim bezpośrednim przełożonym był Gola Edward mieszkający nielegalnie pod różnymi nazwiskami, w szczególności pod nazwiskami Czaplińskiego i Czabana.
Pytanie: Kto stał na czele waszej organizacji?
Odpowiedź: Na czele naszej organizacji stał major Dobrowolski i Sokołowski. Z Dobrowolskim spotkałem się jeden raz w swoim mieszkaniu, Sokołowskiego nigdy nie widziałem.
Pytanie: Jakimi środkami pieniężnymi dysponowała wasza organizacja?

Ответ: Этого я не знаю. От Голя мне известно, что денежными средствами ведает Добровольский, который имеет специального кассира. Голя же по поручению Добровольского для нужд организации производил различные денежные операции через меня, Юрека и Хенека.

Вопрос: Конкретно для каких нужд организации?

(—) Тадеуш Сливинский

Ответ: Для содержания конспиративной квартиры Голя – Задвужайская ул. д. 21. Кроме этого ежемесячно выплачивались деньги участникам нашей организации, которые не имели заработка: Шумовскому, Качоровскому, Маевскому, Стоккеру, „Петрусь", „Ханеку", „Юреку" 1-му; „Юреку" 2-му. От Голя я получил один раз – 100 злотых и второй – 60 рублей. Названные мною лица состояли на связи у Голя.

Вопрос: Рассказывайте подробно о денежных операциях, которые производил Голя и о вашей роли в этом.

Ответ: Лично от Голя Эдварда с декабря 1939 года по март 1940 года, для обмена на советские денежные знаки мною получено: 270 американских долларов; 5-фунтов стерлингов; 20 золотых рублей и около 10 000 злотых. Обычно этот обмен я проводил на „черной бирже" в г. Львове. За один американский доллар я получал около 350 рублей, за один фунт стерлингов – 900 рублей, за пять золотых рублей – 800 руб.

После обмена деньги я всегда возвращал только Голя Эдварду.

В декабре 1939 года Голя были командированы в Варшаву три участника нашей организации: Хенек, Юрек, третьего не знаю,

(—) Тадеуш Сливинский

которым Голя выдал по 10 000 злотых. Спустя некоторое время Хенек и Юрек вернулись в Львов и в моем присутствии Юрек передал Голя около 90 америк. долларов. Примерно такую же сумму из Варшавы привез и Хенек.

В январе 1940 года, я получил от Шумовского 20 000 злотых для обмена на советские денежные знаки.

За 20 000 злотых я получил 10 000 руб., которые вручил Шумовскому.

В начале февраля 1940 года Шумовский получил от Добровольского 24 000 злотых, каковые он мне передал для вручения Голя Эдварду. Мне известно, что эти деньги подлежали отправке за границу. Позже Голя мне говорил, что деньги за границу он послал.

Кроме этого мне известно, что Голя помимо меня, лично производил денежные операции. Но сумма их мне неизвестна.

Вопрос: В каких городах ваша организация имела антисоветские связи?

Odpowiedź: Tego nie wiem. Wiem od Goli, że środkami finansowymi zarządza Dobrowolski, który ma specjalnego kasjera. Zaś Gola z polecenia Dobrowolskiego przeprowadzał na potrzeby organizacji różne operacje finansowe z pomocą moją, Jurka i Heńka.

Pytanie: Konkretnie na jakie potrzeby?

(—) Tadeusz Śliwiński

Odpowiedź: Na utrzymanie mieszkania konspiracyjnego Goli – ul. Zadwórzańska d[om] 21. Prócz tego co miesiąc wypłacano pieniądze członkom naszej organizacji, którzy nie mieli zarobków: Szumowskiemu, Kaczorowskiemu, Majewskiemu, Stockerowi, „Piotrusiowi", „Heńkowi", „Jurkowi I", „Jurkowi II". Ja od Goli dostałem raz 100 złotych i drugim razem 60 rubli. Wymienione przeze mnie osoby kontaktowały się z Golą.

Pytanie: Opowiedzcie szczegółowo o operacjach finansowych, których dokonał Gola i o waszej w tym roli.

Odpowiedź: Od Goli Edwarda od grudnia 1939 roku do marca 1940 roku, w celu wymiany na banknoty sowieckie, osobiście otrzymałem: 270 dolarów amerykańskich, 5 funtów szterlingów, 20 złotych rubli i około 10 000 złotych. Zwykle wymiany dokonywałem na „czarnym rynku" w m. Lwowie. Za jednego dolara amerykańskiego dostawałem około 350 rubli, za jednego funta szterlinga 900 rubli, za pięć złotych rubli 800 rubli.

Po wymianie zawsze pieniądze oddawałem tylko Goli Edwardowi.

W grudniu 1939 roku zostali delegowani przez Golę do Warszawy trzej członkowie naszej organizacji: Heniek, Jurek, trzeciego nie znam,

(—) Tadeusz Śliwiński

którym Gola wypłacił po 10 000 złotych. Po upływie pewnego czasu Heniek i Jurek wrócili do Lwowa i w mojej obecności Jurek przekazał Goli około 90 dolarów ameryk[ańskich]. Mniej więcej taką samą sumę przywiózł z Warszawy również Heniek.

W styczniu 1940 roku dostałem od Szumowskiego 20 000 złotych w celu wymiany na banknoty sowieckie.

Za 20 000 złotych dostałem 10 000 rubli, które oddałem Szumowskiemu.

Na początku lutego 1940 roku Szumowski otrzymał od Dobrowolskiego 24 000 złotych, które przekazał mi, żebym wręczył je Goli Edwardowi. Wiem, że pieniądze podlegały wysłaniu za granicę. Później Gola mówił mi, że wysłał pieniądze za granicę.

Prócz tego wiem, że Gola niezależnie ode mnie osobiście przeprowadzał operacje finansowe. Ale nie znam kwoty.

Pytanie: W jakich miastach wasza organizacja miała antysowieckie kontakty?

Ответ: Наша организация имела контакт с польскими нелегальными организациями в Гродно, Белостоке и в Станиславове.

(—) Тадеуш Сливинский

Вопрос: Через кого осуществлялась связь с названными организациями?

Ответ: Через Стоккера – с гроднинской организацией, через Шумовского и Качоровского – с Белостокской организацией и через Маевского – с Станиславовской организацией.

Вопрос: Рассказывайте что вам известно об этих организациях.

Ответ: По заданию Голя Эдварда, в феврале 1940 года в Гродно, для связи с нелегальной организацией выезжал Стоккер Андрей.

Вместе с Стоккером из Львова выезжал Гойдж, постоянно проживающий в Гродно.

По приезде из Гродно Стоккер мне говорил, что связался с гроднинской польской организацией и назвал мне четырех или пять ее руководителей, фамилии которых я забыл, за исключением Ивановского, в последствии с которым я имел связь. Из информации Стоккера мне известно, что в г. Гродно в организации насчитывается около 800 человек и на селе около 2000 человек; что организация очень нуждается в денежной помощи в следствие чего его там просили

(—) Тадеуш Сливинский

прислать 50 000 рублей и патроны к пистолетам. Кроме этого Стоккером там были собраны сведения о численности, дислокации и роде воинских частей Красной армии.

Отчет о своей поездке в Гродно Стоккером был составлен в письменном виде и передан мне для Голя. Когда я только что получил от Стоккера отчет, ко мне зашел Голя и последнему я его вручил. Стоккер для связи с львовской организацией в Гродно дал свой и мой адреса.

После возвращения Стоккера в Львов из Гродно приехал участник организации Ивановский, которого Стоккер прислал ко мне для связи с Голя. Ивановский мне сообщил, что среди гродненской организации идут аресты и он вынужден был бежать из Гродно. С Ивановским я пошел на конспиративную квартиру Голя – Задвужатская, 21, где застал только одного ^с-Кручковского-^с. Оттуда я пошел к Голя сообщить ему о прибытии Ивановского.

Встреча Голя с Ивановским состоялась без моего присутствия.

Ивановский до моего ареста жил по указанному адресу – Задвужатска, 21.

(—) Тадеуш Сливинский

Исправленному „Кручковский" верить (—) Тадеуш Сливинский

Odpowiedź: Nasza organizacja miała kontakt z nielegalnymi polskimi organizacjami w Grodnie, Białymstoku i w Stanisławowie.

(—) Tadeusz Śliwiński

Pytanie: Przez kogo utrzymywano kontakty z wymienionymi organizacjami?

Odpowiedź: Przez Stockera – z organizacją grodzieńską, przez Szumowskiego i Kaczorowskiego – z organizacją białostocką i przez Majewskiego – z organizacją stanisławowską.

Pytanie: Powiedzcie co wam wiadomo o tych organizacjach?

Odpowiedź: Na polecenie Goli Edwarda w lutym 1940 roku wyjeżdżał do Grodna w celu skontaktowania się z nielegalną organizacją Stocker Andrzej.

Razem ze Stockerem wyjeżdżał ze Lwowa Gojdź mieszkający stale w Grodnie.

Po przyjeździe z Grodna Stocker mówił mi, że skontaktował się z grodzieńską organizacją polską i podał mi czterech albo pięciu jej kierowników, których nazwisk zapomniałem z wyjątkiem Iwanowskiego, z którym później się kontaktowałem. Z informacji Stockera wiem, że organizacja liczy w m. Grodnie około 800 ludzi i we wsiach około 2000 ludzi, że organizacja bardzo potrzebuje pomocy finansowej, wobec czego był proszony

(—) Tadeusz Śliwiński

o przysłanie tam 50 000 rubli i naboi do pistoletów. Oprócz tego Stocker zebrał tam informacje o liczebności, dyslokacji i rodzaju wojsk Armii Czerwonej.

Sprawozdanie ze swojego wyjazdu do Grodna Stocker sporządził na piśmie i przekazał mnie dla Goli. Kiedy tylko otrzymałem od Stockera sprawozdanie, przyszedł do mnie Gola i wręczyłem je temu ostatniemu. Stocker dla kontaktu z lwowską organizacją zostawił w Grodnie swój oraz mój adres.

Po powrocie Stockera z Grodna przyjechał do Lwowa członek organizacji Iwanowski, którego Stocker przysłał do mnie dla skontaktowania z Golą. Iwanowski powiadomił mnie, że są prowadzone aresztowania wśród organizacji grodzieńskiej i zmuszony był uciekać z Grodna. Z Iwanowskim poszedłem do konspiracyjnego mieszkania Goli – Zadwórzańska 21, gdzie zastałem tylko samego [f-]Kruczkowskiego[-f]. Stamtąd poszedłem do Goli powiadomić go o przyjeździe Iwanowskiego.

Spotkanie Goli z Iwanowskim odbyło się bez mojej obecności.

Iwanowski do mojego aresztowania mieszkał pod wymienionym adresem – Zadwórzańska 21.

(—) Tadeusz Śliwiński

Akceptuję poprawkę „Kruczkowskiego" (—) Tadeusz Śliwiński

Кроме Ивановского из Гродно приехал Гойдж, который до моего ареста жил по ул. Войтовского у некой „мамаши" и у „Ётки" – проживающих в одной квартире.

„Мамаша" и „Ётка" близкие люди Голя.

„Мамаша" лет 40–45, среднего роста, полная.

„Ётка" – лет 24, брюнетка, выше среднего роста.

По заданию Голя, в феврале 1940 г. для связи с Белостокской нелегальной организацией из Львова выезжали поручик Шумовский и поручик Качоровский.

От Шумовского мне известно, что они с Качоровским в Белостоке установили связь с местной польской антисоветской организацией.

Руководителей белостокской организации Шумовский мне не назвал.

Шумовский кроме этого мне сообщил, что белостокская организация имеет нелегальные пункты переправы на советско-литовской и советско-германской границах.

(—) Тадеуш Сливинский

Маевский в феврале 1940 г. выезжал для связи с антисоветскими организациями в г. Станиславов.

От Маевского мне известно, что контакт Львовской организации с Станиславовской организацией был установлен еще до его выезда туда и что цель его поездки заключалась в том чтобы выяснить причину почему так долго из Станиславова нет никаких сведений.

Результаты поездки Маевского в Станиславов мне не известны.

Вопрос: Кто из известных вам участников организации нелегально уходил за границу?

Ответ: Мне только известно, что нелегально уходил за границу, по заданию Голя, Юрек, Хенек и еще один фамилии которого я не знаю.

Кроме этого Голя намеревался направить за границу – в Румынию Стоккера с какими-то поручениями.

(—) Тадеуш Сливинский

Но так как против этого был Добровольский – командировка Стоккера в Румынию не состоялась.

Из антисоветских связей Голя мне известна некая „Анда", которая выполняла какие-то специальные поручения Голя, часто разъезжала по другим городам – выполняла роль связистки.

В квартире „Анды" по Лычаковской ул. № дома не знаю я был только один раз с Голя. В этот раз „Анда" от Голя получила 100 злотых и по его поручению выехала в Ворохту.

„Анда" лет 20, среднего роста, блондинка, полная.

Oprócz Iwanowskiego przyjechał z Grodna Gojdż, który do mojego aresztowania mieszkał przy ul. Wójtowskiej u niejakiej „Mamaszy" i u „Jotki" – mieszkających w jednym mieszkaniu.

„Mamasza" i „Jotka" są bliskimi znajomymi Goli.

„Mamasza" lat 40–45, średniego wzrostu, tęga.

„Jotka" – lat 24, brunetka, średniego wzrostu.

Na polecenie Goli, w celu skontaktowania się z nielegalną organizacją białostocką wyjeżdżali ze Lwowa w lutym 1940 r. porucznik Szumowski i porucznik Kaczorowski.

Wiem od Szumowskiego, że w Białymstoku razem z Kaczorowskim nawiązali kontakt z miejscową polską organizacją antysowiecką.

Przywódców organizacji białostockiej Szumowski mi nie podał.

Szumowski oprócz tego poinformował mnie, że organizacja białostocka ma nielegalne punkty przerzutowe na granicy sowiecko-litewskiej i sowiecko-niemieckiej.

(—) Tadeusz Śliwiński

Majewski w lutym 1940 r. wyjeżdżał w celu skontaktowania się z antysowieckimi organizacjami do m. Stanisławowa.

Wiem od Majewskiego, że kontakt organizacji lwowskiej z organizacją stanisławowską został nawiązany jeszcze przed wyjazdem tam i że celem jego wyjazdu było wyjaśnienie przyczyny, dlaczego tak długo nie ma żadnych informacji ze Stanisławowa.

Rezultatów wyjazdu Majewskiego do Stanisławowa nie znam.

Pytanie: Kto ze znanych wam członków organizacji nielegalnie przekraczał granicę?

Odpowiedź: Wiem tylko, że nielegalnie przekraczali granicę na polecenie Goli Jurek, Heniek i jeszcze jeden, którego nazwiska nie znam.

Prócz tego Gola zamierzał wysłać za granicę do Rumunii Stockera z jakimiś zleceniami.

(—) Tadeusz Śliwiński

Ale ponieważ sprzeciwiał się temu Dobrowolski, delegacja Stockera do Rumunii nie doszła do skutku.

Z antysowieckich kontaktów Goli znam niejaką „Andę", która wykonywała pewne specjalne zlecenia Goli, często podróżowała do innych miast pełniąc rolę łączniczki.

W mieszkaniu „Andy" przy ul. Łyczakowskiej n[umeru] domu nie znam, byłem tylko raz z Golą. „Anda" dostała wtedy od Goli 100 złotych i na jego polecenie wyjechała do Worochty.

„Anda" lat 20, średniego wzrostu, blondynka, tęga.

На поставленные мне вопросы мои ответы в протокол записаны правильно и мне прочитаны.

(—) Тадеуш Сливинский

Допросил: Опер. Уполном. 1-го отдела ГТУ НКВД
Стар. Лейт. Госуд. Безопасн. (—) Бекман

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА
обвиняемого ГОЛЯ Эдварда,
он же АЗУРЕВИЧ Анджей он же ЧАБАН Ян

10-го апреля 1940 года

Вопрос: В каких городах ваша организация имела антисоветские связи?

Ответ: Наша организация имела связи с польскими повстанческими организациями в Гродно, Белостоке, Станиславове, Тарнополе и Кременце.

Вопрос: Через кого и по чьим заданиям осуществлялась связь с названными организациями?

Ответ: Связь осуществлялась через участников организации СТОККЕРА Андрея, ШУМОВСКОГО Бартоша и КАЧОРОВСКОГО, по моим заданиям.

Вопрос: Рассказывайте подробно с какими заданиями выезжали в Гродно, Белосток, Станиславов, Тернопол и Кременец – СТОККЕР, ШУМОВСКИЙ и КАЧОРОВСКИЙ?

Ответ: В феврале 1940 г. через одну из своих знакомых некую „мамашу", фамилии ее не знаю, живет по ул. Войтовского, я познакомился с ГОЙДЖ, прибывшим из Гродно. В процессе беседы ГОЙДЖ мне сообщил, что ему известно о наличии польской нелегальной организации в Гродно, с которой он имеет возможность, через своих знакомых, установить связь.

Еще до моего знакомства с ГОЙДЖЕМ, в целях поднятия своего авторитета в организации, я сообщил ДОБРОВОЛЬСКОМУ о том, что имею связь с польскими нелегальными организациями ряда городов, в частности в Гродно, хотя в действительности я этой связи не имел.

Воспользовавшись сообщением ГОЙДЖА, я предложил последнему поехать вместе с СТОККЕРОМ Андреем в Гродно, для установления связи с Гродненской нелегальной организацией.

Odpowiedzi na postawione mi pytania zapisano w protokole prawidłowo i odczytano mi.

(—) Tadeusz Śliwiński

Przesłuchał: Oficer Operacyjny 1 Oddziału GTU NKWD
Star[szy] Lejt[enant] Bezpiecz[eństwa] Państ[wowego]
(—) Bekman

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA
oskarżonego GOLI Edwarda s. Józefa *on-że*
AZUREWICZ Andrzej *on-że* CZABAN Jan

10 kwietnia 1940 roku

Pytanie: W jakich miastach wasza organizacja posiadała antysowieckie kontakty?

Odpowiedź: Nasza organizacja miała kontakty z polskimi organizacjami powstańczymi w Grodnie, Białymstoku, Stanisławowie, Tarnopolu i Krzemieńcu.

Pytanie: Przez kogo i na czyje polecenie utrzymywano kontakt z wymienionymi organizacjami?

Odpowiedź: Kontakt utrzymywano przez członków organizacji STOCKERA Andrzeja, SZUMOWSKIEGO Bartosza i KACZOROWSKIEGO, na moje polecenie.

Pytanie: Opowiedzcie szczegółowo z jakimi zadaniami wyjeżdżali do Grodna, Białegostoku, Stanisławowa, Tarnopola i Krzemieńca — STOCKER, SZUMOWSKI i KACZOROWSKI.

Odpowiedź: W lutym 1940 r. przez jedną ze swoich znajomych niejaką „Mamaszę", nazwiska jej nie znam, mieszka przy ul. Wójtowskiej, poznałem GOJDŻA, który przyjechał z Grodna. Podczas rozmowy GOJDŻ poinformował mnie, że wie o istnieniu w Grodnie nielegalnej polskiej organizacji, z którą ma możność nawiązać kontakt przez swoich znajomych.

Jeszcze przed poznaniem GOJDŻA, w celu podniesienia swojego autorytetu w organizacji, powiadomiłem DOBROWOLSKIEGO o tym, że mam kontakt z nielegalnymi polskimi organizacjami w szeregu miastach, w szczególności w Grodnie, chociaż w rzeczywistości nie miałem takiego kontaktu

Korzystając z informacji GOJDŻA zleciłem temu ostatniemu wyjazd razem ze STOCKEREM Andrzejem do Grodna w celu nawiązania kontaktu z nielegalną organizacją grodzieńską.

ГОЙДЖ мое предложение принял и вместе с СТОККЕРОМ выехали в Гродно. СТОККЕРУ я дал следующее задание:

1. Через ГОЙДЖА установить связь с организацией, выяснить ее численность и руководящий состав.
2. Имеет ли организация оружие, какое и сколько.
3. Какими денежными средствами располагает организация.
4. Установить адреса руководителей организации и дать адрес для явок: Львов, Задвужанская ул. д. 21.

Вопрос: Следствию известно, что вы дали задание СТОККЕРУ, через Гродненскую организацию собрать сведения о численности, дислокации и роде войск частей Красной армии.

Ответ: Я это категорически отрицаю. Такого задания СТОККЕРУ я не давал.

Вопрос: СТОККЕР установил связь с организацией в Гродно?

Ответ: [6]Да, установил. О результатах своей поездки в Гродно СТОККЕР меня информировал устно и по моему предложению представил мне отчет в письменном виде, который я передал КУЛИК для ЕЗУИТА.

СТОККЕР назвал по фамилии пять руководителей организации; фамилии их я забыл, за исключением ИВАНОВСКОГО, с которым я впоследствии встречался во Львове.

В Гродненской организации, по словам СТОККЕРА, насчитывается около 500–600 человек; организация разбита на две части[6] т.е. на город и деревню, имеется оружие, но какое и сколько он не установил, организация нуждается в деньгах, в связи с чем просили у Львовской организации выслать им 50 000 рублей. Для связи с львовской организацией СТОККЕР дал адрес – Задвужанская 21.

Спустя некоторое время в Львов приехал из Гродно ИВАНОВСКИЙ, сообщивший, что среди Гродненской организации идут аресты, что уже арестовано два-три руководителя и значительная часть организации, а он вынужден был оттуда бежать.

ИВАНОВСКИЙ до моего ареста жил во Львове, по ул. Задвужанской 21.

От КАЧОРОВСКОГО, проживавшего до войны в Белостоке (в последнее время там жила его жена, кажется по ул. Сосновой) мне стало известно что он знает о наличии в Белостоке польской нелегальной организации. КАЧОРОВСКОМУ я в этом не поверил и решил вместе с ним послать в Белосток ШУМОВСКОГО Бартоша. Последнему я дал задание:

1 – Установить организацию и выяснить ее численный и руководящий состав.

2 – Имеет ли организация оружие, какое и сколько.

GOJDŻ przyjąwszy moje polecenie, razem ze STOCKEREM wyjechał do Grodna. STOCKEROWI dałem następujące zadanie:

1. Nawiązać przez GOJDŻA kontakt z organizacją, ustalić jej liczebność i skład kierownictwa.
2. Czy organizacja ma broń, jaką i ile.
3. Jakimi środkami finansowymi organizacja dysponuje.
4. Ustalić adresy kierowników organizacji i zostawić adres kontaktowy: Lwów, ul. Zadwórzańska d[om] Nr 21.

Pytanie: Organom śledczym wiadomo, że daliście STOCKEROWI zadanie zebrania przez organizację grodzieńską informacji o liczebności, dyslokacji i rodzaju wojsk jednostek Armii Czerwonej.

Odpowiedź: Kategorycznie temu zaprzeczam. Takiego zadania STOCKEROWI nie dawałem.

Pytanie: Czy STOCKER nawiązał kontakt z organizacją w Grodnie?

Odpowiedź: [b]Tak, nawiązał. O rezultatach swojego wyjazdu do Grodna STOCKER poinformował mnie ustnie i na moje polecenie przedstawił sprawozdanie na piśmie, które przekazałem KULIKOWI dla JEZUITA.

STOCKER wymienił z nazwiska pięciu kierowników organizacji, ale nazwiska zapomniałem z wyjątkiem IWANOWSKIEGO, z którym później spotykałem się we Lwowie.

Organizacja grodzieńska, wg słów STOCKERA, liczy około 500–600 ludzi; organizacja jest rozbita na dwie części[-b] tj. na miasto i wieś, ma broń, ale jaką i ile nie ustalił, organizacja potrzebuje pieniędzy, w związku z czym prosili organizację lwowską o wysłanie im 50 000 rubli. Dla kontaktu z organizacją lwowską STOCKER zostawił adres – Zadwórzańska 21.

Po pewnym czasie przyjechał do Lwowa z Grodna IWANOWSKI, który poinformował, że wśród organizacji grodzieńskiej prowadzone są aresztowania, że aresztowano już dwóch-trzech kierowników i znaczną część organizacji, a on zmuszony był uciekać stamtąd.

IWANOWSKI do mojego aresztowania mieszkał we Lwowie przy ul. Zadwórzańskiej 21

Od KACZOROWSKIEGO mieszkającego przed wojną w Białymstoku (w ostatnim czasie mieszkała tam jego żona, zdaje się przy ul. Sosnowej) dowiedziałem się, że wie on o istnieniu w Białymstoku polskiej nielegalnej organizacji. Nie uwierzyłem wtedy KACZOROWSKIEMU i postanowiłem wysłać razem z nim do Białegostoku SZUMOWSKIEGO Bartosza. Temu ostatniemu dałem zadanie:

1 – Stwierdzić organizację, ustalić jej liczebność i kierownictwo.
2 – Czy organizacja ma broń, jaką i ile.

3 – Какими денежными средствами располагает организация.
4 – Установить адреса руководителей организации и дать адрес для явок – Львов, Задвужанская, 21.
5 – Организовать пункты для нелегального перехода советско-литовской и советско-германской границ.

От СТРОВСКОГО мне известно было, что в Белостоке имеется организация „ZWZ", „Звензек Вальки Збройный", которой руководит полковник ЯРОШ, подчиняющийся полковнику ЖЕБРОВСКОМУ.

В связи с этим я поручил ШУМОВСКОМУ связаться с участниками организации ЯРОША-ЖЕБРОВСКОГО с тем, чтобы разложить ее и привлечь на свою сторону.

Установив связь с организацией „ZWZ", ШУМОВСКИЙ должен был повести пропаганду среди ее участников, что ЯРОШ и ЖЕБРОВСКИЙ ориентируются на Рыдз-Смиглы и работают под его руководством, а что наша организация создана и проводит свою работу по заданиям польского центра, возглавляемого СИКОРСКИМ. С таким заданием ШУМОВСКИЙ и КАЧОРОВСКИЙ выехали в Белосток, где пробыли 10 дней.

По возвращении из Белостока ШУМОВСКИЙ меня информировал, что полковник ЯРОШ живет в Белостоке, крепко конспирируется и связи с ним не имел, но с его людьми виделся, от которых он узнал, что организация ЯРОША численно мала и организационно слаба.

Наряду с этим ШУМОВСКИМ и КАЧОРОВСКИМ была установлена организация подофицеров, ведущая работу в городе и деревне. Организация по своей численности большая, но не имеет солидного и авторитетного руководителя. ШУМОВСКИЙ обещал выслать из Львова руководителя с соответствующими инструкциями, а до его приезда временно назначил руководителем организации одного из ее участников.

Белостокская организация по словам ШУМОВСКОГО имеет деньги и оружие.

ШУМОВСКИМ и КАЧОРОВСКИМ организован через каких-то двух проводников пункт для нелегального перехода советско-германской границы в районе Малкиня.

ШУМОВСКОМУ я поручил о результатах своей поездки в Белосток изложить в письменном виде, но так как после этого я через несколько дней был арестован – отчета от него не получил.

В январе 1940 г. ШУМОВСКИЙ выезжал несколько раз в гор. Станиславов, где связался с ВЫШИНСКИМ Яном, бывшим

3 – Jakimi środkami finansowymi organizacja dysponuje.
4 – Ustalić adresy kierowników organizacji i zostawić adres kontaktowy: Lwów, Zadwórzańska 21.
5 – Zorganizować nielegalne punkty przerzutowe na granicy sowiecko-litewskiej i sowiecko-niemieckiej.

Wiedziałem od STROWSKIEGO, że w Białymstoku istnieje organizacja a-„ZWZ"-a „Związek Walki Zbrojnej", którą kieruje pułkownik JAROSZ podlegający pułkownikowi ŻEBROWSKIEMU.

W związku z tym poleciłem SZUMOWSKIEMU, by skontaktował się z członkami organizacji JAROSZA – ŻEBROWSKIEGO po to, żeby rozłożyć ją i przeciągnąć na swoją stronę.

Po nawiązaniu kontaktu z organizacją a-„ZWZ"-a SZUMOWSKI miał uprawiać propagandę wśród jej członków, że JAROSZ i ŻEBROWSKI są ukierunkowani na Rydza-Śmigłego i pracują pod jego kierownictwem, a nasza organizacja została utworzona i prowadzi swoją działalność wg poleceń polskiego centrum, na którego czele stoi SIKORSKI. Z takim zadaniem SZUMOWSKI i KACZOROWSKI wyjechali do Białegostoku, gdzie przebywali 10 dni.

Po powrocie z Białegostoku SZUMOWSKI poinformował mnie, że pułkownik JAROSZ mieszka w Białymstoku, mocno się zakonspirował i kontaktu z nim nie nawiązał, ale widział się z jego ludźmi, od których dowiedział się, że organizacja JAROSZA jest mała liczebnie i słaba organizacyjnie.

Jednocześnie SZUMOWSKI i KACZOROWSKI ustalili, [że istnieje] organizacja podoficerów prowadząca robotę w mieście i na wsi. Organizacja jest liczebnie duża, ale nie ma solidnego i cieszącego się autorytetem dowódcy. SZUMOWSKI obiecał wysłać ze Lwowa dowódcę z odpowiednimi instrukcjami, a do jego przyjazdu wyznaczył czasowo na dowódcę organizacji jednego z jej członków.

Organizacja białostocka wg słów SZUMOWSKIEGO ma pieniądze i broń.

SZUMOWSKI i KACZOROWSKI zorganizowali przez jakichś dwóch przewodników punkt nielegalnego przerzutu przez granicę sowiecko-niemiecką w rejonie Małkini.

Poleciłem SZUMOWSKIEMU złożyć na piśmie [sprawozdanie] o rezultatach wyjazdu do Białegostoku, ale ponieważ kilka dni potem zostałem aresztowany, sprawozdania od niego nie otrzymałem.

W styczniu 1940 r. SZUMOWSKI wyjeżdżał kilka razy do mias[ta] Stanisławów, gdzie skontaktował się z WYSZYŃSKIM

земским чиновником, беженцем из Познани, которого ШУМОВСКИЙ знал еще до войны по Познани.

ШУМОВСКОМУ мною было поручено через ВЫШИНСКОГО Яна выяснить о наличии в Станиславове организации „ZWZ" и в положительном случае прибрать ее к рукам, а также какие вообще имеются нелегальные организации в Станиславове. Если такие организации будут установлены, связаться с ними и ориентировать их, что в г. Львове существует польская повстанческая организация, имеющая связь с польским центром, руководимым СИКОРСКИМ.

ШУМОВСКИЙ это задание передал ВЫШИНСКОМУ, а сам вернулься в Львов без результатов.

Спустя некоторое время ВЫШИНСКИЙ приехал во Львов и сообщил, что в Станиславове имеется до 4–5 нелегальных польских организаций, в том числе и „ZWZ", что он со всеми организациями установил связь, ориентировал о наличии организации в Львове, которые из'явили желание установить контакт с Львовской организацией.

С этими сведениями я послал ШУМОВСКОГО к майору ДОБРОВОЛЬСКОМУ.

ДОБРОВОЛЬСКИЙ написал записку в Станиславов на имя бывшего командира 19 пехотного полка, подполковника, фамилию его я не помню, имеющего псевдоним „Хоцул", которому рекомендовал возглавить нелегальные организации в Станиславове.

ШУМОВСКИЙ и ВЫШИНСКИЙ, с этой запиской выехали в Станиславов, связаться с „Хоцул", который принял предложение ДОБРОВОЛЬСКОГО. Затем ШУМОВСКИЙ, ВЫШИНСКИЙ и „Хоцул" созвали совещание руководителей всех организаций, которые согласились об'единиться в одну организацию под руководством „Хоцул" и его заместителя „Сомар".

В эту об'единенную организацию влилась также организация „ZWZ" за исключением ее штаба. В Станиславове ШУМОВСКИЙ пробыл 10 дней. Вернувшись в Львов, ШУМОВСКИЙ написал подробный отчет о проделанной работе и передал мне.

Я его подписал псевдонимом „Анджей" и отнес лично ДОБРОВОЛЬСКОМУ.

После этого ШУМОВСКИЙ в Станиславов ездил еще один раз с деньгами для „Хоцул", которые я получил от ДОБРОВОЛЬСКОГО. Последний для Станиславовской организации выдал 50 000 зл. Из этой суммы 15 000 злотых я оставил для своих нужд; 30 000 зл. ШУМОВСКИЙ передал „Хоцул" и 5000 зл. ВЫШИНСКОМУ. Кроме этого мне известно, что к ДОБРОВОЛЬСКОМУ приезжал из Станиславова „Сомар", цель его приезда для меня неизвестна.

Janem, byłym urzędnikiem ziemskim, *bieżeńcem* z Poznania, którego SZUMOWSKI znał jeszcze przed wojną w Poznaniu.

Poleciłem SZUMOWSKIEMU, aby ustalił przez WYSZYŃSKIEGO Jana, czy istnieje w Stanisławowie organizacja [a-]„ZWZ"[-a] i w przypadku twierdzącej odpowiedzi zagarnąć ją w swoje ręce, a także [ustalić] jakie w ogóle nielegalne organizacje istnieją w Stanisławowie. Jeśli zostaną ustalone takie organizacje, skontaktować się z nimi i zorientować je, że w m. Lwowie istnieje polska organizacja powstańcza mająca kontakt z polskim centrum kierowanym przez SIKORSKIEGO.

SZUMOWSKI zadanie to przekazał WYSZYŃSKIEMU, a sam wrócił do Lwowa bez rezultatów.

Po pewnym czasie WYSZYŃSKI przyjechał do Lwowa i powiadomił, że w Stanisławowie istnieje 4–5 nielegalnych polskich organizacji, w tym również [a-]„ZWZ"[-a], że ze wszystkimi organizacjami nawiązał kontakt informując je o istnieniu organizacji we Lwowie; wyraziły one chęć nawiązania kontaktu z organizacją lwowską.

Z tymi informacjami posłałem SZUMOWSKIEGO do majora DOBROWOLSKIEGO.

DOBROWOLSKI napisał kartkę do Stanisławowa na nazwisko byłego dowódcy 19 pułku piechoty, podpułkownika, nazwiska jego nie pamiętam, noszącego pseudonim „Hucuł", któremu polecił stanąć na czele nielegalnych organizacji w Stanisławowie.

SZUMOWSKI i WYSZYŃSKI wyjechali z tą kartką do Stanisławowa, ażeby skontaktować się z „Hucułem", który przyjął polecenie DOBROWOLSKIEGO. Następnie SZUMOWSKI, WYSZYŃSKI i „Hucuł" zwołali naradę kierowników wszystkich organizacji, które zgodziły się połączyć w jedną organizację pod kierownictwem „Hucuła" i jego zastępcy „Somara".

Do owej zjednoczonej organizacji włączyła się także organizacja [a-]„ZWZ"[-a] z wyjątkiem jej sztabu. W Stanisławowie SZUMOWSKI przebywał 10 dni. Po powrocie do Lwowa SZUMOWSKI napisał szczegółowe sprawozdanie z wykonanej roboty i przekazał mnie.

Podpisałem je pseudonimem „Andrzej" i osobiście zaniosłem DOBROWOLSKIEMU.

Potem SZUMOWSKI jeździł jeszcze raz do Stanisławowa z pieniędzmi dla „Hucuła", które otrzymałem od DOBROWOLSKIEGO. Ten ostatni wypłacił dla organizacji stanisławowskiej 50 000 zł. Z sumy tej 15 000 złotych zostawiłem na własne potrzeby, 30 000 zł. SZUMOWSKI przekazał „Hucułowi" i 5000 zł. WYSZYŃSKIEMU. Ponadto wiem, że do DOBROWOLSKIEGO przyjeżdżał ze Stanisławowa „Somar", nie znam celu jego przyjazdu.

ДО БРОВОЛЬСКИЙ мне говорил, что в Станиславове существует окружная польская нелегальная организация, об'единяющая ряд периферийных организаций, а именно:

1 – Станиславовскую городскую организацию, состоящую из 800 чел.

2 – Станиславовскую уездную, состоящую из 200 чел.

3 – Коломыевскую, состоящую из 800 чел. Руководит какой-то работник кооператива, поляк, не офицер.

4 – Тлумачевскую.

5 – Пилахичевскую, состоящую из 30 чел.; руководит организацией какой-то подофицер, русский.

6 – Надворнянскую.

7 – Делятинскую.

8 – Богородчанскую.

Тарнопольской Окружной повстанческой организацией руководит майор бывшей польской армии ХУРКО, который живет на нелегальном положении в районе Тарнополя[6].

Мне известно, что ХУРКО с ДОБРОВОЛЬСКИМ имел связь еще до моего знакомства с последним.

Наряду с этим в Тарнополе существует очень большая организация [a-]„ZWZ"[-a].

В г. Кременце имеется организация, состоящая из 400 человек. Руководит этой организацией профессор гимназии, поляк, офицер резерва.

В г. Кременец по делам организации два раза выезжал ШУМОВСКИЙ Бартош. Первый раз выезжал в январе 1940 г. по моему заданию. ШУМОВСКИЙ связь с Кременецкой организацией установил через какую-то женщину, по возвращении в Львов он написал подробный отчет о проделанной работе и передал мне. Отчет ШУМОВСКОГО я подписал и лично передал ДОБРОВОЛЬСКОМУ.

В этот раз ДОБРОВОЛЬСКИЙ дал для профессора записку, свой адрес и пароль по предложению мне командировать в Кременец своего человека. Я послал ШУМОВСКОГО. От ДОБРОВОЛЬСКОГО мне известно, что Кременецкая организация раньше входила в Ровенскую организацию, а затем он ее подчинил себе.

Кроме этого по моему заданию выезжала в г. Залуж моя знакомая Анна МАЛИТУВНА, беженка из Санока. В Залуже она имела знакомого, который знал место для нелегального перехода границы. Выяснив на месте эту возможность Анна МАЛИТУВНА, с СБЕЖИНСКИМ Леонардом, МАЛЫМ – студентом политехнику-

DOBROWOLSKI mówił mi, że w Stanisławowie istnieje okręgowa nielegalna polska organizacja jednocząca szereg organizacji prowincjonalnych, a mianowicie:
1 – Stanisławowską organizację miejską składającą się z 800 ludzi.
2 – Stanisławowską powiatową składającą się z 200 ludzi.
3 – Kołomyjską składającą się z 800 ludzi, kieruje [nią] jakiś pracownik spółdzielni, Polak, nie oficer.
4 – Tłumacką.
5 – Pilachiczewską [?] składającą się z 30 ludzi; organizacją kieruje jakiś podoficer, Rosjanin.
6 – Nadwórniańską.
7 – Delatyńską.
8 – Bohorodczańską.

Tarnopolską okręgową organizacją powstańczą kieruje major byłego wojska polskiego CHURKO, mieszkający nielegalnie w rejonie Tarnopola.[6]

Wiem, że CHURKO kontaktował się z DOBROWOLSKIM jeszcze przed tym, jak poznałem tego ostatniego.

Jednocześnie w Tarnopolu istnieje bardzo duża organizacja „ZWZ".

W m. Krzemieńcu istnieje organizacja składająca się z 400 ludzi. Kieruje tą organizacją profesor gimnazjum, Polak, oficer rezerwy.

Do m. Krzemieńca w sprawach organizacji wyjeżdżał dwukrotnie SZUMOWSKI Bartosz, pierwszy raz w styczniu 1940 r. z mojego polecenia. SZUMOWSKI nawiązał kontakt z organizacją krzemieniecką przez jakąś kobietę. Po powrocie do Lwowa napisał z wykonanej roboty szczegółowe sprawozdanie i przekazał mnie. Sprawozdanie SZUMOWSKIEGO podpisałem i osobiście przekazałem DOBROWOLSKIEMU.

Wtedy DOBROWOLSKI dał [mi] list do profesora, swój adres i hasło, żebym wydelegował do Krzemieńca mojego człowieka. Posłałem SZUMOWSKIEGO. Od DOBROWOLSKIEGO wiem, że organizacja krzemieniecka wchodziła wcześniej w skład organizacji rówieńskiej, a potem podporządkował ją sobie.

Prócz tego na moje polecenie wyjeżdżała do m. Załuże moja znajoma Anna MALITÓWNA, *bieżenka* z Sanoka. W Załużu miała znajomego znającego miejsce nielegalnego przekraczania granicy. Wyjaśniwszy na miejscu tę możliwość, Anna MALITÓWNA ze ZBYSZYŃSKIM Leonardem – MAŁYM, studen-

ма, офицером, выехали в Залуж и перешли границу. Это было в начале февраля 1940 г.

МАЛИТУВНА Анна была моей связисткой, использовалась мной по линии „Янки", проживающей вместе с „мамашей" по ул. Войтовского № дома не знаю.

Вопрос: Следствию известно, что участники организации по вашим заданиям уходили за границу. Вы это подтверждаете?

Ответ: Нет, я категорически это отрицаю.

Вопрос: Нам известно, что вами были посланы в Варшаву участники организации ХЕНЕК и ЮРЕК, которые привезли доллары и вручили их Вам.

Ответ: Я еще раз утверждаю, что никто из участников организации, в том числе ЮРЕК и ХЕНЕК по моим заданиям за границу не выезжал. Доллары для нужд организации я получал из других источников.

Вопрос: От кого именно вы получали доллары?

Ответ: Американские доллары, английские фунты и царские золотые рубли, я получал от Львовского дантиста Сарай, который от лиц желающих уйти за кордон брал задаток и передавал мне. Я же в этом направлении совершенно ничего не делал.

Допускаю, что я от САРАЯ получил долларов 70, 1/2 фунта стерлингов, 20 рублей золотом и 2000 руб.

Кроме этого на Львовской черной бирже за советские денежные знаки, я купил около 70 долларов. Обмен валюты я производил лично, а часть через СЛИВИНСКОГО Тадеуша.

От ДОБРОВОЛЬСКОГО я получил 30 000 злотых для обмена на советские денежные знаки. Этих денег ДОБРОВОЛЬСКОМУ я не вернул, об'яснив последнему, что 30 000 злотых якобы, мною отправлены за границу для обмена на доллары и человек которого я направил убит на границе. ДОБРОВОЛЬСКИЙ мне поверил.

Вопрос: Для каких нужд организации вы расходовали деньги?

Ответ: Вследствие того, что часть участников организации нигде не работала и не имела средств к существованию, я ежемесячно им выдавал денежную помощь.

На средства организации жили следующие лица:

1 – КУЛИК – выплачивал по 900 руб. в месяц.
2 – ШУМОВСКИЙ, выплачивал по 900 руб. в месяц.
3 – ЮРЕК, выплачивал по 150 руб. в месяц.
4 – ЛЯХ, получил руб. 350.
5 – КАЧОРОВСКИЙ – получил более 1200 рублей.
6 – ПЕТРУСЬ, получил около 700 руб.
7 – [б]СТОКЕР Андрей, получил около 900 рублей[-б].
8 – Анна МАЛЕТУВНА, получила около 350 рублей.

tem politechniki, oficerem, wyjechała do Załuża i przeszli przez granicę. Było to na początku lutego 1940 r.

MALITÓWNA Anna była moją łączniczką, korzystałem z niej po linii „Janki" mieszkającej razem z „Mamaszą" przy ul. Wójtowskiej, n[umeru] domu nie znam.

Pytanie: Organom śledczym wiadomo, że członkowie organizacji przekraczali granicę na wasze polecenie. Potwierdzacie to?

Odpowiedź: Nie, kategorycznie temu zaprzeczam.

Pytanie: Wiemy, że wysyłaliście do Warszawy członków organizacji HEŃKA i JURKA, którzy przywieźli dolary i wam je wręczyli.

Odpowiedź: Jeszcze raz potwierdzam, że nikt z członków organizacji, w tym JUREK i HENIEK, na moje polecenie za granicę nie wyjeżdżał. Dolary na potrzeby organizacji otrzymywałem z innych źródeł.

Pytanie: Od kogo mianowicie dostawaliście dolary?

Odpowiedź: Dolary amerykańskie, funty angielskie i carskie złote ruble dostawałem od lwowskiego dentysty Saraja, który brał zaliczkę od osób chcących wyjechać za granicę i przekazywał mnie. Ja sam w tym kierunku zupełnie nic nie robiłem.

Zakładam, że od SARAJA otrzymałem 70 dolarów, 1/2 funta szterlinga, 20 rubli w złocie i 2000 rubli.

Oprócz tego na lwowskim czarnym rynku za sowieckie pieniądze kupiłem około 70 dolarów. Wymiany waluty dokonywałem osobiście, a częściowo przez ŚLIWIŃSKIEGO Tadeusza.

Od DOBROWOLSKIEGO dostałem 30 000 złotych do wymiany na sowieckie pieniądze. Pieniędzy tych DOBROWOLSKIEMU nie oddałem, wyjaśniłem tylko, że 30 000 złotych rzekomo wysłałem za granicę w celu wymiany na dolary i [że] człowiek, którego wysłałem został zabity na granicy. DOBROWOLSKI mi uwierzył.

Pytanie: Na jakie potrzeby organizacji wydawaliście pieniądze?

Odpowiedź: Ze względu na to, że część członków organizacji nigdzie nie pracowała i nie miała środków do życia, co miesiąc wypłacałem im zasiłek pieniężny.

Ze środków organizacji utrzymywały się następujące osoby:

1 – KULIK – wypłacał po 900 rubli miesięcznie.

2 – SZUMOWSKI wypłacał po 900 rubli miesięcznie.

3 – JUREK wypłacał po 150 rubli miesięcznie.

4 – LACH otrzymał około 350 rubli.

5 – KACZOROWSKI – otrzymał ponad 1200 rubli.

6 – PIOTRUŚ otrzymał około 700 rubli.

7 – [b]STOCKER Andrzej otrzymał około 900 rubli.[b]

8 – Anna MALITÓWNA otrzymała około 350 rubli.

9 – СБЕШИНСКИЙ Леонард, получил 1000 злотых.

10 – СОНЧУК, подхорунжий, был личным моим ад'ютантом в организации, лет 20-ти, получил более 200 рублей.

Кроме того я содержал конспиративную квартиру по Задвужанской ул. № 21.

Вопрос: Кто жил на конспиративной квартире по Задвужанской ул. № 21?

Ответ: По Задвужанской 21 в разное время жили:

1 – КАЧОРОВСКИЙ

2 – СБЕШИНСКИЙ

3 – ПЕТРУСЬ

4 – МАЛЫЙ

5 – Студент политехникума КУЧКОВСКИЙ

6 – ИВАНОВСКИЙ из Гродно

Вопрос: Следствию известно, что ваша организация занималась террористической деятельностью.

Ответ: Мне об этом не известно. Что же касается лично меня, то я не отрицаю того, что среди участников организации говорил о произведенных, якобы, мною террористических актах, в отношении ряда лиц.

В частности я говорил, что убил лично одного немца из комиссии, приезжавшей в Львов; говорил что по моему заданию было организовано нападение на милицию в Рухатине; что лично убил одного участника организации, который отказался выполнить мое поручение.

Все это является сплошным моим вымыслом. Говорил я об этом для того, чтобы в организации иметь авторитет.

Вопрос: Кто такая „Мамаша" и „Янка"?

Ответ: Фамилии и имени „Мамаши" я не знаю. Она жена инженера-архитектора, подполковника в отставке, бежавшего в Румынию вместе с частями польской армии осенью 1939 года. „Мамаша" живет по ул. Войтовского по левой стороне последний дом к полю. „Мамаше" лет 45, представительна блондинка.

Фамилии „Янки" я также не знаю. Янка – это ее имя. Она студентка медицинского института, жила в общежитии студентов, по национальности армянка.

С Янкой я находился в близких интимных отношениях и встречался с ней у ее знакомой „Мамаши". С „Мамашей" я познакомился через Янку в январе 1940 года. Ни „мамаша", ни Янка ничего об организации не знают.

Вопрос: Какую роль в организации играл ЛЯХ?

Ответ: ЛЯХ завербован в организацию ШУМОВСКИМ БАРТОШЕМ и являлся его помощником. ЛЯХ молодой врач. Я его видел раза

9 – ZBYSZYŃSKI Leonard otrzymał 1000 złotych.
10 – SONCZUK podchorąży, był moim osobistym adiutantem w organizacji, lat 20, otrzymał ponad 200 rubli.
Oprócz tego utrzymywałem lokal konspiracyjny przy ul. Zadwórzańskiej Nr 21.

Pytanie: Kto mieszkał w lokalu konspiracyjnym przy ul. Zadwórzańskiej Nr 21?

Odpowiedź: Na Zadwórzańskiej 21 w różnych okresach mieszkali:
1 – KACZOROWSKI
2 – ZBYSZYŃSKI
3 – PIOTRUŚ
4 – MAŁY
5 – Student politechniki KUCZKOWSKI
6 – IWANOWSKI z Grodna

Pytanie: Organom śledczym wiadomo, że wasza organizacja zajmowała się działalnością terrorystyczną.

Odpowiedź: Nic o tym nie wiem. A co się tyczy mnie osobiście, to nie zaprzeczam, że wśród członków organizacji mówiłem o przeprowadzonych rzekomo przeze mnie aktach terrorystycznych w stosunku do szeregu osób.

W szczególności mówiłem, że osobiście zabiłem jednego Niemca z komisji przyjeżdżającej do Lwowa; mówiłem, że na moje polecenie zorganizowano napad na milicję w Rohatynie, że osobiście zabiłem jednego członka organizacji odmawiającego wypełnienia mojego polecenia.

Wszystko to jest absolutnie moim wymysłem. Mówiłem o tym po to, żeby mieć w organizacji autorytet.

Pytanie: Kim są „Mamasza" i „Janka."?

Odpowiedź: Nazwiska i imienia „Mamaszy" nie znam. Jest żoną inżyniera architekta, podpułkownika w stanie spoczynku, który uciekł do Rumunii razem z oddziałami armii polskiej jesienią 1939 roku. „Mamasza" mieszka przy ul. Wójtowskiej po lewej stronie, ostatni dom przed polem. „Mamasza" ma 45 lat, okazała blondynka.

Nazwiska „Janki" również nie znam. Janka – to jej imię. Jest studentką instytutu medycznego, mieszkała w akademiku, narodowości ormiańskiej.

Z Janką byłem w bliskich intymnych stosunkach, a spotykałem się z nią u jej znajomej „Mamaszy". „Mamaszę" poznałem przez Jankę w styczniu 1940 roku. Ani „Mamasza", ani Janka nic nie wiedzą o organizacji.

Pytanie: Jaką rolę odgrywał w organizacji LACH?

Odpowiedź: LACH został zwerbowany do organizacji przez SZUMOWSKIEGO BARTOSZA i był jego pomocnikiem. LACH jest młodym

два-три. ЛЯХ меня знает как руководителя организации, Анджея поручика.

Записано в протокол с моих слов верно
и протокол мне прочитан ГОЛЯ

ДОПРОСИЛ: Оперуполномоченный 1 отдела ГТУ НКВД
Старш. Лейтенант Гос. Безопасности
(БЕКМАН)

Верно: Ст. След. ДТО НКВД Львовской ж.д.
серж[ант] госбезопасн[ости]
30/V 40 г. (—) Лаврищев

г

5023
28/VI

Совершенно секретно

НАЧАЛЬНИКУ ГЛАВН. ТРАНСП. УПРАВЛЕНИЯ
НКВД СССР
КОМИССАРУ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ 3 РАНГА
тов. МИЛЬШТЕЙНУ
гор. Москва

Прошу Ваших указаний по делу № 59 по обвинению СЛИВИНСКОГО Тадеуша Ивановича и СТОККЕР Андрея Людвиговича, проходящих в материалах следствия с ГОЛЯ Эдвардом Юзефовичем, направленного в ГТУ НКВД 11-го мая с.г.

Следствие в отношении их закончено.

НАЧАЛЬНИК ДТО НКВД ЛЬВОВСКОЙ ЖЕЛ. ДОР.
МАЙОР ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
(—) (КЛЕПОВ)

Верно: (—) Лаврищев

г

---

lekarzem. Widziałem go dwa, trzy razy. LACH zna mnie jako kierownika organizacji, porucznika Andrzeja.

Zapisano w protokole wg moich słów wiernie
a protokół odczytano mi GOLA

PRZESŁUCHAŁ: Oficer Operacyjny 1 Oddziału GTU NKWD
Starsz[y] Lejtenant Bezpieczeństwa Państ[wowego]
(BEKMAN)

Za zgodność: St[arszy] Śled[czy] DTO NKWD Kolei Lwowskiej
sierż[ant] bez[pieczeństwa] państ[wowego] (—) Ławriszczew
30/V 40 r.

d

5023
28/VI

Ściśle tajne

DO NACZELNIKA GŁÓW[NEGO] ZARZĄDU TRANSP[ORTU]
NKWD ZSRS
KOMISARZA BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWOWEGO 3 RANGI
tow. MILSZTEJNA
mias[to] Moskwa

Proszę o wasze wytyczne w sprawie Nr 59 dotyczącej oskarżenia ŚLIWIŃSKIEGO Tadeusza s. Jana i STOCKERA Andrzeja s. Ludwika, występujących w materiałach śledztwa z GOLĄ Edwardem s. Józefa, skierowanym do GTU NKWD 11 maja br.

Śledztwo wobec nich zakończono.

NACZELNIK DTO NKWD KOLEI LWOWSKIEJ
MAJOR BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWOWEGO
(—) (KLEPOW)

Za zgodność: (—) Ławriszczew

d

Сов. секретно:
Литер„___"
Вх. №____ на № 5023/34 от ____-193_г.
При ответах ссылаться на № число и Отдел.

СОЮЗ СОВЕТСКИХ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ РЕСПУБЛИК
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
Глав. Трансп. Упр.
1-й отдел
„5" июня 1940 г.
№ 16/24/34
МОСКВА, площадь Дзержинского 2
Телефон: коммутатор НКВД
Краткое содержание:
«Вх. № 6860»
«10/VI-40 г.»

НАЧ. ДТО НКВД
ЛЬВОВСКОЙ жел. дор.
Майору Государственной Безопасности
тов. КЛЕПОВУ
г. Львов

Материалы следствия по делу № 59 в отношении обвиняемого ГОЛЯ Эдварда Юзефовича из дела выделите. Дело по обвинению СЛИВИНСКОГО Тадэуша Ивановича и СТОККЕРА Андрея Людвиговича направляйте в суд вне зависимости от дела ГОЛЯ.

НАЧ. 1 ОТДЕЛА ГТУ НКВД СССР
Майор Государственной Безопасности
(—) (БУЯНОВ)

ЗАМ. НАЧ. 18 ОТДЕЛЕНИЯ 1 ОТД.
Ст. Лейтенант Государ. Безопасности
(—) (ГУЛЯКЕВИЧ)

„Утверждаю"
Вр. Нач. ДТО НКВД
Львовской ж.д.
Капитан Госбезопасности (—) (Буторов)
„19" сентября 1940 г.

Постановление
(о переквалификации обвинения)
г. Львов 1940 года, сентября 19-го дня.

Я, старший следователь ДТО НКВД Львовской ж.д. сержант Госбезопасности Лаврищев, рассмотрев следственное дело № по обвинению Лях Тадеуша Юзефовича в пр.пр. ст. 54 п. 2-11 УК УССР.

Ściśle tajne:
Liter „___"
Przych. Nr ____ na Nr 5023/34 z ____ 193_r.
Przy odpowiedziach powoływać się na Nr datę i Oddział

ZWIĄZEK SOCJALISTYCZNYCH REPUBLIK SOWIECKICH
LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Głów[ny] Zarz[ąd] Transp[ortu]
I oddział.
„5" czerwca 1940 r.
Nr 16/24/34
MOSKWA, plac Dzierżyńskiego 2
Telefon: centrala NKWD
Streszczenie:
[a]-Przych. Nr 6860-[a]
[a]-10/VI-40 r.-[a]

DO NACZ[ELNIKA] DTO NKWD
Kolei LWOWSKIEJ
Majora Bezpieczeństwa Państwowego
tow. KLEPOWA
m. Lwów

Materiały śledztwa w sprawie Nr 59 dotyczące oskarżonego GOLI Edwarda s. Józefa wydzielcie z akt. Sprawę dotyczącą oskarżenia ŚLIWIŃSKIEGO Tadeusza s. Jana i STOCKERA Andrzeja s. Ludwika skierujcie do sądu niezależnie od sprawy GOLI.

NACZ[ELNIK] I ODDZIAŁU GTU NKWD ZSRS
Major Bezpieczeństwa Państwowego
(—) (BUJANOW)

ZAST[ĘPCA] NACZ[ELNIKA] 18 WYDZIAŁU I ODDZ[IAŁU]
St. Lejtenant Bezpieczeństwa Państ[wowego]
(—) (GULAKIEWICZ)

„Zatwierdzam"
P.o. Nacz[elnika] DTO NKWD
Kolei Lwowskiej
Kapitan Bezpieczeństwa Państ[wowego] (—) (Butorow)
„19" września 1940 r.

Postanowienie
(o zmianie kwalifikacji oskarżenia)
m. Lwów, dnia 19 września 1940 roku.

Ja, starszy śledczy DTO NKWD Kolei Lwowskiej sierżant Bezpieczeństwa Państ[wowego] Ławriszczew, po rozpatrzeniu sprawy śledczej Nr z oskarżenia Lacha Tadeusza s. Józefa o przestępstwa z art. 54 p. 2-11 KK USRS

Нашел

Произведенным расследованием установлено, что Лях Т.Ю. в своей преступной деятельности был тесно связан с участниками польской антисоветской организации Шумовским и Сливинским, оказывал последним содействие, знал о существовании в гор. Львове польской антисоветской повстанческой организации, а потому руководствуясь ст.ст. 126 и 127 УПК УССР

Постановил

Пред'явленное обвинение Лях Т.Ю. со ст. 54 п. 2-11 УК переквалифицировать на обвинение через ст. 17 по ст. 54 п. 2-11 УК УССР. О чем об'явить обвиняемому в настоящем постановлении.

Копию постановления направить
Прокурору Львовской ж.д.

Ст. След. ДТО НКВД Львовской ж.д.
серж. гб (—) Лаврищев

Постановление мне об'явлено 19-го сентября 1940 г.
Подпись: (—) Т. Лях

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1940 г. Сентября 24 дня г. Львов.

Пом. Прокурора Львовской ж.д. ЦАРЕВИЧ, рассмотрев следственное дело по обвинению СТОККЕР Андрея Людвиговича, СЛИВИНСКОГО Тадеуша Ивановича по ст. 54-2 и 54-11 УК УССР и ЛЯХ Тадеуша Юзефовича по ст. 17-54-2 и 54-11 УК УССР,

НАШЕЛ:

Данными предварительного следствия установлено, что СТОККЕР А.Л. 1916 г. рождения, по национальности поляк, б/парт., с высшим образованием, поручик резерва быв. польской армии, до ареста без определенных занятий, СЛИВИНСКИЙ Т.И. 1914 г. рождения, по национальности поляк, б/парт., студент Львовского Политехникума, являясь участником польской антисоветской военно-повстанческой организации, по заданию последней проводил к/р. деятельность и были связаны с руководителями организации.

ЛЯХ Т.Ю. 1916 г. рождения, по национальности поляк, б/парт. быв. студент Варшавского мединститута, до ареста без определенных занятий. Являлся членом польской повстанческой организации и выполнял задания члена организации ШУМОВСКОГО.

Stwierdziłem

Podczas przeprowadzonego dochodzenia ustalono, że Lach T.J. w swojej działalności przestępczej był ściśle związany z członkami polskiej organizacji antysowieckiej Szumowskim i Śliwińskim. Okazywał tym ostatnim pomoc, wiedział o istnieniu w mieś[cie] Lwowie polskiej antysowieckiej organizacji powstańczej i dlatego kierując się art. art. 126 i 127 KPK USRS

Postanowiłem

Zmienić kwalifikację oskarżenia Lacha T.J. z art. 54 p. 2-11 KK na oskarżenie z art. 17 oraz art. 54 p. 2-11 KK USRS, o czym powiadomić oskarżonego za pokwitowaniem na niniejszym postanowieniu.

Kopię postanowienia skierować
do Prokuratora Kolei Lwowskiej
St. Śledczy DTO NKWD Kolei Lwowskiej
sierż[ant] bezp. państw. (—) Ławriszczew

Postanowienie przedstawiono mi 19 września 1940 r.
Podpis: (—) T. Lach

ORZECZENIE

Dnia 24 września 1940 r. m. Lwów.

[Ja], Pom[ocnik] Prokuratora Kolei Lwowskiej CAREWICZ, po rozpatrzeniu sprawy śledczej z oskarżenia STOCKERA Andrzeja s. Ludwika, ŚLIWIŃSKIEGO Tadeusza s. Jana z art. 54-2 i 54-11 KK USRS i LACHA Tadeusza s. Józefa z art. 17-54-2 i 54-11 KK USRS

STWIERDZIŁEM:

Dzięki informacjom wstępnego śledztwa ustalono, że STOCKER A.L., ur. w 1916 r., Polak, b/part., z wyższym wykształceniem, porucznik rezerwy był[ej] armii polskiej, do aresztowania bez stałego zajęcia, ŚLIWIŃSKI T.I., ur. w 1914 r., Polak, b/part., student Politechniki Lwowskiej, będąc członk[ami] polskiej antysowieckiej organizacji wojskowo-powstańczej, z polecenia tej ostatniej prowadzili działalność k/r i byli związani z kierownictwem organizacji.

LACH T.J., ur. w 1916 r., Polak, b/part., był[y] student Warszawskiego Instytutu Medycznego, do aresztowania bez stałego zajęcia. Był członkiem polskiej organizacji powstańczej i wypełniał polecenia członka organizacji SZUMOWSKIEGO.

Считаю, что преступные действия обвиняемых СТОККЕР, СЛИВИНСКОГО и ЛЯХ доказаны, как их личным признанием, так и показаниями свидетеля – участника организации ГОЛЯ Э.Ю., а поэтому нахожу, что пред'явленное обвинение Стоккер, Сливинскому и Лях соответствует обстоятельствам дела.

Исходя из того, что по некоторым оперативным соображениям рассмотрение настоящего дела в суде нецелесообразно, а поэтому нахожу необходимым дело направить на рассмотрение в Особое Совещание при НКВД СССР.[7]

Пом. Прокурора Львовской ж.д. (—) (Царевич)
„СОГЛАСЕН": И.О. Прокурора Львовской ж.д. (—) (Бурназян)

„Утверждаю"
Врио Нач. ДТО НКВД Львовск. ж.д.
Капитан Государств. Безопасности
(—) (БУТОРОВ)
„20" сентября 1940 г.
[a]-Внести на рассмотрение
31/X 40 (—)-[a]

По след. делу № 215

ОБВИНИТЕЛЬНОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ

По обвинению:

СТОККЕР Андрея Людвиговича,
СЛИВИНСКОГО Тадеуша Ивановича,
в преступлениях, предусмотренных ст. 54 п. 2-11 УК УССР,
ЛЯХ Тадеуша Юзефовича, в преступлении предусмотренном ст. 17-54 п. 2-11 УК УССР.

В марте месяце 1940 года Дорожным Транспортным Отделом НКВД Львовской жел. дор. по делу антисоветской польской, военно-повстанческой организации в гор. Львове были арестованы: СТОККЕР Андрей Людвигович, СЛИВИНСКИЙ Тадеуш Иванович и ЛЯХ Тадеуш Юзефович.

Произведенным расследованием установлено, что СТОККЕР А.Л. в антисоветскую польскую организацию завербован в январе месяце 1940 г. руководителем этой организации бывшим майором польской армии ДОБРОВОЛЬСКИМ. В практической преступной деятельности являлся секретарем ДОБРОВОЛЬСКОГО и был связан с руководством

Uważam, że działalność przestępcza oskarżonych STOCKERA, ŚLIWIŃSKIEGO i LACHA została udowodniona zarówno ich osobistym przyznaniem się do winy, jak i zeznaniami świadka – członka organizacji GOLI E.J. i dlatego jestem zdania, że oskarżenie wniesione przeciwko Stockerowi, Śliwińskiemu i Lachowi jest zgodne z okolicznościami sprawy.

Mając na względzie, że z pewnych względów operacyjnych rozpatrzenie niniejszej sprawy przez sąd jest niecelowe, uważam że niezbędne jest skierowanie sprawy w celu rozpatrzenia na Kolegium Specjalne przy NKWD ZSRS.[7]

Pom[ocnik] Prokuratora Kolei Lwowskiej (—) (Carewicz)
„WYRAŻAM ZGODĘ": P.O. Prokuratora Kolei Lwowskiej (—) (Burnazjan)

„Zatwierdzam"
P.o. Nacz[elnika] DTO NKWD Kolei Lwowskiej
Kapitan Bezpieczeństwa Państwowego
(—) (BUTOROW)
„20" września 1940 r.
[a]-Przedłożyć do rozpatrzenia
31/X 40 (—)-[a]

Dotyczy sprawy śled. Nr 215

WNIOSEK OSKARŻAJĄCY
Z oskarżenia:

STOCKERA Andrzeja s. Ludwika
ŚLIWIŃSKIEGO Tadeusza s. Jana
o przestępstwa przewidziane art. 54 p. 2–11
KK USRS,
LACHA Tadeusza s. Józefa o przestępstwa
przewidziane art. 17-54 p. 2–11 KK USRS.

W marcu 1940 roku zostali aresztowani przez Oddział Drogowo-Transportowy NKWD Kolei Lwowskiej w sprawie antysowieckiej polskiej organizacji wojskowo-powstańczej w m. Lwowie: STOCKER Andrzej s. Ludwika, ŚLIWIŃSKI Tadeusz s. Jana i LACH Tadeusz s. Józefa.

Podczas przeprowadzonego dochodzenia ustalono, że STOCKER A.L. został zwerbowany do polskiej organizacji antysowieckiej w styczniu 1940 r. przez kierownika tej organizacji, byłego majora armii polskiej DOBROWOLSKIEGO. W praktycznej działalności przestępczej był sekretarzem DOBROWOLSKIEGO i był związany z kierownictwem organizacji: kurie-

организации: курьером бывшего польского правительства в Париже СТРОВСКИМ, ГОЛЯ Эдвардом, ШУМОВСКИМ, МАЕВСКИМ и СЛИВИНСКИМ Тадеушем.

(см. л.д. 11, 13, 17, 28, 34)

СЛИВИНСКИЙ Т.И. в польскую антисоветскую организацию завербован в декабре месяце 1939 г., выполнял роль связного организации, одновременно в преступной работе был связан с ДОБРОВОЛЬСКИМ, СТРОВСКИМ, ШУМОВСКИМ, СТОККЕР и др. участниками организации.

(см. л.д. 34, 63, 64, 65, 70, 72)

Привлеченный по настоящему делу ЛЯХ Т.Ю., проживавший на квартире участника организации ШУМОВСКОГО, содержался на средства организации, выполнял поручения ШУМОВСКОГО в осуществлении связей с участником организации СЛИВИНСКИМ.

(л.д. 45, 85, 129)

Показаниями арестованных ГОЛЯ – ЛЯХ изобличается как участник организации (л.д. № 128). ЛЯХ по этому вопросу показал, что он от ШУМОВСКОГО только знал о существовании тайной польской организации и выполнял его отдельные поручения, но сам якобы в организации не состоял.

(см. л.д. №№ 1–9, 124, 131)

Следствием установлено, что СТОККЕР и СЛИВИНСКИЙ будучи связанными с руководителями повстанческой организации распространяли антисоветскую листовку, полученную из Парижа от бывшего польского правительства. СЛИВИНСКИЙ же расшифровывал инструкции повстанческой организации.

(см. л.д. №№ 14, 65, 67, 73)

СТОККЕР по заданию руководства организации выезжал в гор. Гродно и для совместных выступлений против Советской власти установил там связи с руководством повстанческой организации.

(см. л.д. №№ 26–27–30)

СЛИВИНСКИЙ через СТОККЕРА также был связан с руководителями Гродненской организации ИВАНОВСКИМ и др.

(л.д. №№ 80, 81, 82)

Допрошенные в качестве обвиняемых СТОККЕР и СЛИВИНСКИЙ в пред'явленном обвинении виновными себя признали, кроме того изобличаются показаниями арестованного ГОЛЯ

(л.д. № 49, 107, 86)

ЛЯХ свою принадлежность к антисоветской организации отрицает, однако подтвердил, что ему от ШУМОВСКОГО было известно о существовании в гор. Львове антисоветской организации и выполнял поручения ШУМОВСКОГО.

(л.д. 124, 129, 131)

rem byłego polskiego rządu w Paryżu STROWSKIM, GOLĄ Edwardem, SZUMOWSKIM, MAJEWSKIM i ŚLIWIŃSKIM Tadeuszem.

(zob. k.s. 11, 13, 17, 28, 34)

ŚLIWIŃSKI T.J. został zwerbowany do polskiej organizacji antysowieckiej w grudniu 1939 r., pełnił funkcję łącznika organizacji, jednocześnie w działalności przestępczej był związany z DOBROWOLSKIM, STROWSKIM, SZUMOWSKIM, STOCKEREM i in. członkami organizacji.

(zob. k.s. 34, 63, 64, 65, 70, 72)

Pociągnięty [do odpowiedzialności] w niniejszej sprawie LACH T.J., mieszkający w mieszkaniu członka organizacji SZUMOWSKIEGO utrzymywał się ze środków organizacji, wypełniał polecenia SZUMOWSKIEGO w zakresie łączności z członkiem organizacji ŚLIWIŃSKIM.

(k.s. 45, 85, 129)

Zeznania aresztowanego GOLI demaskują LACHA jako członka organizacji (k.s. Nr 128). LACH w tej kwestii zeznał, że od SZUMOWSKIEGO wiedział tylko o istnieniu tajnej polskiej organizacji i wypełniał jego odrębne polecenia, ale sam rzekomo do organizacji nie należał.

(zob. k.s. Nr-Nr 1-9, 124, 131)

Podczas śledztwa ustalono, że STOCKER i ŚLIWIŃSKI będąc łącznikami do kierowników organizacji powstańczej rozpowszechnili antysowiecką ulotkę otrzymaną z Paryża od byłego polskiego rządu. ŚLIWIŃSKI zaś rozszyfrowywał instrukcje organizacji powstańczej.

(zob. k.s. Nr-Nr 14, 65, 67, 73)

STOCKER na polecenie kierownictwa organizacji wyjeżdżał do mias[ta] Grodna i nawiązał tam kontakt z kierownictwem organizacji powstańczej w celu wspólnych wystąpień przeciwko Władzy Sowieckiej.

(zob. k.s. Nr-Nr 26-27-30)

ŚLIWIŃSKI poprzez STOCKERA również kontaktował się z przywódcami organizacji grodzieńskiej, IWANOWSKIM i in.

(k.s. Nr-Nr 80, 81, 82)

Przesłuchani w charakterze oskarżonych STOCKER i ŚLIWIŃSKI przyznali się do winy wobec przedstawionego oskarżenia, prócz tego demaskują ich zeznania aresztowanego GOLI .

(k.s. Nr 49, 107, 86)

LACH zaprzecza swej przynależności do organizacji antysowieckiej, jednakże potwierdził, że wiedział od SZUMOWSKIEGO o istnieniu w mieś[cie] Lwowie organizacji antysowieckiej i wykonywał polecenia SZUMOWSKIEGO.

(k.s. 124, 129, 131)

НА ОСНОВАНИИ ИЗЛОЖЕННОГО, ОБВИНЯЮТСЯ:

1. СТОККЕР Андрей Людвигович, 1916 года рождения, уроженец г. Фишау (Австрия), поляк, с высшим образованием, поручик резерва б. польской армии, при Советской власти нигде не работал, холост, проживал в гор. Львове по ул. Романовича 9 и 12 кв. № 8.

2. СЛИВИНСКИЙ Тадеуш Иванович, 1914 года рождения, урож. гор. Львова, поляк, студент Львовского политехникума, холост, проживал в гор. Львове по ул. Сташица 9 кв. 4.

В ТОМ, ЧТО являлись участниками польской антисоветской, военно-повстанческой организации, были связаны с руководством этой организации, т.е. в совершении преступлений, предусмотренных ст. 54 п. 2 и 11 УК УССР.

3. ЛЯХ Тадеуш Юзефович, 1916 года рождения, урож. г. Кракова, бывший студент Варшавского медицинского института, холост, в бывшей польской армии служил в чине капрала, до ареста проживал в гор. Львове по ул. Тарновского 69 кв. 5.

В ТОМ, ЧТО был связан с участниками польской антисоветской организации ШУМОВСКИМ и СЛИВИНСКИМ, выполнял поручения ШУМОВСКОГО, от которого ему было известно о существовании в г. Львове организации, т.е. в совершении преступлений, предусмотренных ст. 17-54 п. 2 и 11 УК УССР.

Руководствуясь ст. 204 УПК УССР, следственное дело № 215 по обвинению СТОККЕР А.Л., СЛИВИНСКОГО Т.И. и ЛЯХ Т.Ю. направить на рассмотрение Особого Совещания при НКВД СССР.

Составлено „20" сентября 1940 г.
гор. Львов

Ст. Следователь ДТО НКВД Львовск. [ж.д.]
Сержант Госбезопасности (—) (ЛАВРИЩЕВ)

„СОГЛАСЕН"
Зам. Нач. след. части ДТО НКВД
Лейтенант Госуд. безопасности (БОНДАРЕНКО)

NA PODSTAWIE POWYŻSZEGO, OSKARŻA SIĘ:

1. STOCKERA Andrzeja s. Ludwika, ur. w 1916 roku w m. Fiszau (Austria), Polaka, z wyższym wykształceniem, porucznika rezerwy b[yłej] armii polskiej, za Władzy Sowieckiej nigdzie nie pracował, kawalera, mieszkał w mieś[cie] Lwowie przy ul. Romanowicza 9 i 12 m. Nr 8.

2. ŚLIWIŃSKIEGO Tadeusza s. Jana, ur. w 1914 roku w mieś[cie] Lwowie, Polaka, studenta Politechniki Lwowskiej, kawalera, mieszkał w mieś[cie] Lwowie przy ul. Staszica 9 m. 4.

O TO, ŻE byli członkami polskiej antysowieckiej organizacji wojskowo-powstańczej, utrzymywali kontakt z kierownictwem tej organizacji, tj. o dokonanie przestępstw przewidzianych art. 54 p. 2 i 11 KK USRS.

3. LACHA Tadeusza s. Józefa, ur. w 1916 roku w m. Krakowie, byłego studenta Warszawskiego Instytutu Medycznego, kawalera, w byłej armii polskiej służył w stopniu kaprala, do aresztowania mieszkał w mieś[cie] Lwowie przy ul. Tarnowskiego 69 m. 5.

O TO, ŻE utrzymywał kontakt z członkami polskiej organizacji antysowieckiej SZUMOWSKIM i ŚLIWIŃSKIM, wypełniał polecenia SZUMOWSKIEGO, od którego wiedział o istnieniu w m. Lwowie organizacji, tj. o dokonanie przestępstw przewidzianych art. 17-54 p. 2 i 11 KK USRS.

Kierując się art. 204 KPK USRS sprawę śledczą Nr 215 z oskarżenia STOCKERA A.L., ŚLIWIŃSKIEGO T.J. i LACHA T.J. skierować w celu rozpatrzenia na Kolegium Specjalne przy NKWD ZSRS.

Sporządzono „20" września 1940 r.
mias[to] Lwów

St. Śledczy DTO NKWD [Kolei] Lwowsk.
Sierżant Bezpieczeństwa Państw[owego] (—) (ŁAWRISZCZEW)

„WYRAŻAM ZGODĘ"
Zast[ępca] Nacz[elnika] Jednostki Śled[czej] DTO NKWD
Lejtenant Bezpieczeństwa Państw[owego] (BONDARIENKO)

С.С.С.Р.
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
УПРАВЛЕНИЕ
ВОРКУТСТРОЯ
II-ой отдел
„18" сентября 1941 г.
№ 302319

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Пред'явитель сего гражданин СТОККЕР Андрей Людвигович год рождения 1916 место рождения г. Фишау (Австрия)

на основании Указа Президиума Верховного Совета СССР от 12 августа 1941 года амнистирован, как польский гражданин. Имеет право свободно проживать на территории СССР, за исключением пограничной полосы, запретных зон, местностей об'явленных на военном положении и режимных городов первой и второй категорий.

Гражданин СТОККЕР А.Л. направляется к избранному месту жительства в г. БУЗУЛУК, Чкаловской области.

Удостоверение действительно на ТРИ месяца и подлежит обмену на паспорт.

Изложенное удостоверяется подписями и печатью.

Врид. Нач. Управления Воркутстроя НКВД СССР
Ст. Лейтенант Госбезопасности (ЧЕРНЯЕВ)

Начальник II Отдела Воркутстроя НКВД
Лейтенант Госбезопасности (ЧЕПИГА)

д

С.С.С.Р.
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
УПРАВЛЕНИЕ
ВОРКУТСТРОЯ
II-ой отдел
„22" сентября 1941 г.
№ 63620

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Пред'явитель сего гражданин СЛИВИНСКИЙ Тадеуш Иванович год рождения 1914 место рождения г. Львов

на основании Указа Президиума Верховного Совета СССР от 12 августа 1941 года амнистирован, как польский гражданин. Имеет право свободно проживать на территории СССР, за исключением пограничной полосы, запретных зон, местностей об'явленных на военном положении и режимных городов первой и второй категорий.

ZSRS
LUDOWY KOMISARIAT
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZARZĄD
WORKUTSTROJU
II Oddział
„18" września 1941 r.
Nr 302319

ZAŚWIADCZENIE
Okaziciel niniejszego obywatel STOCKER
Andrzej s. Ludwika **rok urodzenia** 1916
miejsce urodzenia m. Fiszau (Austria)

na podstawie Dekretu Prezydium Rady Najwyższej ZSRS z 12 sierpnia 1941 roku jest amnestionowany jako polski obywatel. Ma prawo do swobodnego przebywania na terytorium ZSRS z wyjątkiem pasa pogranicznego, zakazanych stref, miejscowości w których ogłoszono stan wojenny oraz miast wydzielonych pierwszej i drugiej kategorii.

Obywatel STOCKER A.L. **udaje się do wybranego miejsca zamieszkania do** mias[ta] BUZUŁUK w obwodzie czkałowskim.

Zaświadczenie jest ważne przez TRZY miesiące i podlega wymianie na paszport.

Powyższe poświadcza się podpisem i pieczęcią.

P.o. Nacz[elnika] Zarządu Workutstroju NKWD ZSRS
St. Lejtenant Bezpieczeństwa Państ[wowego] **(CZERNIAJEW)**

Naczelnik II Oddziału Workutstroju NKWD
Lejtenant Bezpieczeństwa Państ[wowego] **(CZEPIGA)**

e

ZSRS
LUDOWY KOMISARIAT
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZARZĄD
WORKUTSTROJU
II Oddział
„22" września 1941 r.
Nr 63620

ZAŚWIADCZENIE
Okaziciel niniejszego obywatel ŚLIWIŃSKI
Tadeusz s. Jana **rok urodzenia** 1914
miejsce urodzenia m.Lwów

na podstawie Dekretu Prezydium Rady Najwyższej ZSRS z 12 sierpnia 1941 roku jest amnestionowany jako polski obywatel. Ma prawo do swobodnego przebywania na terytorium ZSRS z wyjątkiem pasa pogranicznego, zakazanych stref, miejscowości w których ogłoszono stan wojenny oraz miast wydzielonych pierwszej i drugiej kategorii.

Гражданин СЛИВИНСКИЙ Т.И. направляется к избранному месту жительства в г. Бузулук Чкаловской области.

Удостоверение действительно на ТРИ месяца и подлежит обмену на паспорт.

Изложенное удостоверяется подписями и печатью.

Врид. Нач. Управления Воркутстроя НКВД СССР
Ст. Лейтенант Госбезопасности (ЧЕРНЯЕВ)

Начальник II Отдела Воркутстроя НКВД
Лейтенант Госбезопасности (ЧЕПИГА)

д

С.С.С.Р.
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
УПРАВЛЕНИЕ
ВОРКУТСТРОЯ
II-ой отдел
„18" сентября 1941 г.
№ 6032277

УДОСТОВЕРЕНИЕ
Пред'явитель сего гражданин ЛЯХ Тадеуш Юзефович год рождения 1916 место рождения г. Краков

на основании Указа Президиума Верховного Совета СССР от 12 августа 1941 года амнистирован, как польский гражданин. Имеет право свободно проживать на территории СССР, за исключением пограничной полосы, запретных зон, местностей об'явленных на военном положении и режимных городов первой и второй категорий.

Гражданин ЛЯХ Т.Ю. направляется к избранному месту жительства в г. БУЗУЛУК, Чкаловской области.

Удостоверение действительно на ТРИ месяца и подлежит обмену на паспорт.

Изложенное удостоверяется подписями и печатью.

Врид. Нач. Управления Воркутстроя НКВД СССР
Ст. Лейтенант Госбезопасности (ЧЕРНЯЕВ)

Начальник II Отдела Воркутстроя НКВД
Лейтенант Госбезопасности (ЧЕПИГА)

д

Obywatel ŚLIWIŃSKI T.J. **udaje się do wybranego miejsca zamieszkania do** mias[ta] Buzułuk w obwodzie czkałowskim.

Zaświadczenie jest ważne przez TRZY miesiące i podlega wymianie na paszport.

Powyższe poświadcza się podpisem i pieczęcią.

P.o. Nacz[elnika] Zarządu Workutstroju NKWD ZSRS
St. Lejtenant Bezpieczeństwa Państ[wowego] **(CZERNIAJEW)**

Naczelnik II Oddziału Workutstroju NKWD
Lejtenant Bezpieczeństwa Państ[wowego] **(CZEPIGA)**

c

ZSRS
LUDOWY KOMISARIAT
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZARZĄD
WORKUTSTROJU
II Oddział
„18" września **1941 r.**
Nr 6032277

ZAŚWIADCZENIE
Okaziciel niniejszego obywatel LACH
Tadeusz s. Józefa **rok urodzenia** 1916
miejsce urodzenia m.Kraków

na podstawie Dekretu Prezydium Rady Najwyższej ZSRS z 12 sierpnia 1941 roku jest amnestionowany jako polski obywatel. Ma prawo do swobodnego przebywania na terytorium ZSRS z wyjątkiem pasa pogranicznego, zakazanych stref, miejscowości w których ogłoszono stan wojenny oraz miast wydzielonych pierwszej i drugiej kategorii.

Obywatel LACH T.J. **udaje się do wybranego miejsca zamieszkania do** mias[ta] BUZUŁUK w obwodzie czkałowskim.

Zaświadczenie jest ważne przez TRZY miesiące i podlega wymianie na paszport.

Powyższe poświadcza się podpisem i pieczęcią.

P.o. Nacz[elnika] Zarządu Workutstroju NKWD ZSRS
St. Lejtenant Bezpieczeństwa Państ[wowego] **(CZERNIAJEW)**

Naczelnik II Oddziału Workutstroju NKWD
Lejtenant Bezpieczeństwa Państ[wowego] **(CZEPIGA)**

c

Примітки

[а-а] Вписано від руки.

[б-б] Підкреслено від руки.

[в-в] Перекреслено: обвинуваченого (свідка) і вписано від руки: затриманого.

[г-г] Перекреслено: Качоровського і вписано: Кручковського.

[г] Кругла гербова печатка СРСР з написом: Народний Комісаріат Внутрішніх Справ СРСР. Дорожньо-транспортне відділення Львівської залізниці.

[д] Прямокутна печатка з написом: Копія вірна. Ст. Інспектор та (—).

[1] Союз незалежної соціалістичної молоді – соціалістична організація університетської молоді пов'язана з ППС. Ліквідований в 1938, з того часу був студентською секцією ППС.

[2] Правильно: майор Зигмунт Добровольський.

[3] Не викликає сумніву, що йдеться про підполковника Я.М. Соколовського та полковника В.К. Жебровського. Натомість не вдалося з'ясувати, кого мав на увазі Добровольський, називаючи прізвище Занєвський.

[4] Про організацію в Брюховичах під Львовом див.: Частина третя *Проблеми підпілля*, док. № 6, с. 586.

[5] Біографічних даних цього офіцера не вдалося з'ясувати. Це питання потребує подальших досліджень.

[6] Правдоподібно: дипломований майор саперів Стефан Мустафа Гурко-Ромейко, командир саперів 18 ДП. За іншими джерелами, це міг би бути майор Кароль Дурко, командир I батальйону 54 пп. з Тернополя. Ці питання потребують подальших досліджень. Див. також: P. Mlotecki *Powstanie w Czortkowie*, „Karta" 1991, № 5, с. 29.

[7] А. Стоккер і Т. Слівінський постановою ОСО НКВД СРСР від 22.2.1941 були засуджені до 8 років ИТЛ, а Т. Лях – до 5 років ИТЛ.

Przypisy

[a-a] wpisano odręcznie

[b-b] podkreślono odręcznie

[c-c] skreślono: oskarżonego (świadka) i wpisano odręcznie: zatrzymanego

[f-f] skreślono: Kaczorowskiego i wpisano: Kruczkowskiego

[d] pieczęć okrągła z godłem ZSRS w środku i napisem w otoku: Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych ZSRS. Oddział Drogowo-Transportowy Kolei Lwowskiej

[e] pieczątka prostokątna z napisem: Za zgodność kopii. St. inspektor oraz (—)

[1] Związek Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej – socjalistyczna organizacja młodzieży akademickiej związana z PPS. Rozwiązany w 1938 występował odtąd jako sekcja akademicka PPS.

[2] Właściwie mjr Zygmunt Dobrowolski.

[3] Nie ulega wątpliwości, że chodzi o ppłk. J.M. Sokołowskiego oraz płk. W.K. Żebrowskiego. Natomiast nie udało się ustalić kogo miał na myśli Dobrowolski wymieniając nazwisko Zaniewski.

[4] O organizacji w Brzuchowicach pod Lwowem zob. Część trzecia *Problemy konspiracji*, dok. nr 6, s. 587.

[5] Danych biograficznych tego oficera, nawet w przybliżeniu, nie udało się ustalić. Wymaga dalszych badań.

[6] Prawdopodobnie mjr dypl. sap. Stefan Mustafa Hurko-Romeyko, dowódca saperów 18 DP. Wg innych źródeł miał być to mjr Karol Durko, dowódca I baonu 54 pp z Tarnopola. Wymaga dalszych badań. Por. także: P. Młotecki *Powstanie w Czortkowie*, „Karta" nr 5/1991, s. 29.

[7] A. Stocker i T. Śliwiński orzeczeniem OSO NKWD ZSRS z 22.2.1941 zostali skazani na 8 lat ITŁ, a T. Lach – na 5 lat ITŁ.

№ 10

10.XII.1940, Львів – 5.VII.1941, Київ

Справа редакції та розповсюджувачів підпільної львівської газети „Побудка"

ДА СБУ (Львів), справа № П-30378

Nr 10

10 XII 1940 Lwów – 5 VII 1941 Kijów

Sprawa redakcji i kolporterów podziemnej lwowskiej gazetki „Pobudka"

PA SBU (Lwów), sygn. arch. P-30378

Форма № 24

УССР
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
УПРАВЛЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА

К ДЕЛУ №_____

1940 г. Ноября мес. 2 дня. Я, Опер. Упол. V-го от-ния II-го отд. УГБ
(должность, наименование организации, фамилия)

Бардин допросил в качестве задержанного

1. **Фамилия** Феликсевич
2. **Имя и отчество** Збигнев Эдмундович
3. **Дата рождения** 1922 г.р.
4. **Место рождения** г. Львов.
5. **Местожительство** г. Львов, Потоцкого дом 65 кв. 7
6. **Национальность и гражданство (подданство)** поляк СССР
7. **Паспорт** II-ЖП № 514115 выдан 6-м от-нием РКМ г. Львов.
(когда и каким органом выдан, номер, категория и место прописки)
8. **Род занятий** без определенных занятий
(место службы и должность)
9. **Социальное происхождение** служащий, отец раб. на Газовом заводе
(род занятий родителей и их имущественное положение)
10. **Социальное происхождение (род занятий и имущественное положение)**
    а) **до революции**
    б) **после революции**
11. **Состав семьи** Отец Феликсевич Эдмунд Королевич, 50 лет, служащий Газового завода, мать Феликсевич Фелиция Соломоновна, 48 лет, домохозяйка, прож. по ул. Потоцкого дом 65 кв. 7
(близкие родственники, и их имена, фамилии, адреса и род занятий)

(—) Феликсевич

12. **Образование (общее, специальное)** окончил 10 лет
13. **Партийность (в прошлом и настоящем)** б/партийный
14. **Каким репрессиям подвергался, судимость, арест и др. (когда, каким органом и за что)**
    а) **до революции** нет
    б) **после революции** нет
15. **Какие имеет награды (ордена, грамоты, оружие и др.) при сов. власти** нет
16. **Категория воинского учета запаса и где состоит на учете** не военнообязанный
17. **Служба в Красной Армии (красной гвардии, в партизанских отрядах) когда и в качестве кого** нет
18. **Служба в белых и др. к-р армиях (когда, в качестве кого)** нет
19. **Участие в бандах, к-р организациях и восстаниях** нет
20. **Сведения об общественно-политической деятельности** нет

ПРИМЕЧАНИЕ: Каждая страница протокола должна быть заверена подписью допрашиваемого, а последняя и допрашивающего.

(—) Феликсевич

Forma Nr 24

USRS
LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZARZĄD BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWOWEGO

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA
DO SPRAWY Nr _____

1940 r. listopada **miesiąca** 2 **dnia. Ja,** Oficer Operacyjny V Wy[dzia]łu
(funkcja, nazwa organizacji, nazwisko)
II Oddz[iału] UGB Bardin **przesłuchałem w charakterze** zatrzymanego

1. **Nazwisko** Feliksiewicz
2. **Imię i imię ojca** Zbigniew s. Edmunda
3. **Data urodzenia** ur. 1922 r.
4. **Miejsce urodzenia** m. Lwów
5. **Miejsce zamieszkania** m. Lwów, Potockiego dom 65 m. 7
6. **Narodowość i obywatelstwo (poddaństwo)** Polak, ZSRS
7. **Paszport** II-ŻP Nr 514115 wydany przez 6 Wy[dzia]ł RKM m. Lwów.
(kiedy i przez jaki organ wydany, numer, kategoria i miejsce wystawienia)
8. **Rodzaj zajęcia** bez określonego zajęcia
(miejsce pracy i funkcja)
9. **Pochodzenie społeczne** urzędnik, ojc[iec] jest rob[otnikiem] w gazowni
(rodzaj zajęcia rodziców i ich status majątkowy)
10. **Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia i status majątkowy)**
    a) **przed rewolucją**
    b) **po rewolucji**
11. **Skład rodziny** Ojciec, Feliksiewicz Edmund s. Karola, lat 50, urzędnik w gazowni,
(bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy i rodzaj zajęcia)
matka Feliksiewicz Felicja c. Salomona, lat 48, gospodyni domowa, zam. przy ul. Potockiego dom 65 m. 7

(—) Feliksiewicz

12. **Wykształcenie (ogólne, zawodowe)** ukończył 10 klas
13. **Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)** b/partyjny
14. **Jakim represjom podlegał, sąd, areszt i inne (kiedy, przez jakie organa i za co)**
    a) **przed rewolucją** nie
    b) **po rewolucji** nie
15. **Jakie odznaczenia posiada (ordery, listy pochwalne, broń i in.) za władzy sowieckiej** nie
16. **Kategoria wojskowa rezerwy i gdzie jest zewidencjonowany** nie podlega służbie wojskowej
17. **Służba w Armii Czerwonej (w czerwonej gwardii, w oddziałach partyzanckich) kiedy i w jakim charakterze** nie
18. **Służba w białych i w in. armiach k-r (kiedy, w jakim charakterze)** nie
19. **Udział w bandach, organizacjach k-r i powstaniach** nie
20. **Informacje o działalności społeczno-politycznej** nie

UWAGA: Każda strona protokołu musi być poświadczona podpisem przesłuchiwanego, a ostatnia również przesłuchującego.

(—) Feliksiewicz

Показания обвиняемого („свидетеля") Феликсевич Збигнев Эдмундович
„2" ноября 1940 г.

Вопрос: Во сколько времени вы приехали на Лычаковское кладбище, и с кем, и с какой целью?

Ответ: На Лычаковское кладбище я приехал с одним своим коллегой по фамилии Лякс Адам, примерно в 17 часов вечера и пошли прямо к могилам оборонцев Львова, где уже спивали националистические польские песни около могилы неизвестного солдата.

Я со своим товарищем также принял участие в пении польских националистических песен.

Как только закончили несколько песен, один не известный для меня гражданин, предупредил всех певших о том, чтобы разошлись, так как среди присутствующих много провокаторов, после чего народ стал расходиться. Я со своим товарищем Ляксом тоже пошел, и мы с ним, поднялись на верх в Каплицу, откуда опять услышали пение националистических песен и вернулись обратно, и вновь стали принимать участие в пении, и в выкриках: о том, что Польша не згинула, да здравствует Пилсудский, долой комунизм, и целый ряд других националистических и против Советского Союза выкриках. Это было примерно продолжительностю с семи часов вечера до девяти часов вечера. Потом вновь не известный для меня гражданин стал предупреждать, что бы разошлись, так как могут окружить и арестовать принимавших участие в пении и в провозглашении против советских выкриков.

Подпись (—) Феликсевич

И народ стал вновь расходится, я со своим товарищем тоже пошел, после чего нас задержали.

Вопрос: Зачем вы переоделись со своим колегой?

Ответ: Как только предупредили, что бы разошлись, то ко мне и к моему товарищу подошли девчата, и нам сказали что бы быстро ушли так как нас должны арестовать, после чего мы с ним быстро переоделись, то есть он, Лякс, одел мое пальто, а я надел его, тем самым хотели скрыть себя и быть не заметными. Но как я уже сказал выше нас задержали.

Вопрос: Скажите название песен, которые пели у могилы неизвестного солдата.

Ответ: Около могилы неизвестного пелись следующие националистические и антисоветские песни: „Боже цощ польско", „Под твою оборону", „Гимн панствовый", антисоветские песни „Международ-

Zeznania oskarżonego (c-**świadka**-c) Feliksiewicz Zbigniew s. Edmunda
„2" listopada 1940 r.

Pytanie: O której godzinie przyjechaliście na Cmentarz Łyczakowski i w jakim celu?

Odpowiedź: Na Cmentarz Łyczakowski przyjechałem ze swoim kolegą o nazwisku Laks Adam mniej więcej o godzinie 17 wieczorem i poszliśmy prosto na groby obrońców Lwowa, gdzie już śpiewano polskie pieśni narodowe przy grobie nieznanego żołnierza.
Razem ze swoim towarzyszem również wziąłem udział w śpiewaniu polskich pieśni narodowych.
Po odśpiewaniu kilku pieśni jeden nie znany mi obywatel ostrzegł wszystkich śpiewających, żeby się rozeszli, ponieważ wśród obecnych jest wielu prowokatorów, po czym ludzie zaczęli się rozchodzić. Ja ze swoim towarzyszem Laksem również odszedłem i razem z nim poszliśmy w górę do Kaplicy, gdzie znowu usłyszeliśmy śpiew polskich pieśni narodowych. Wróciliśmy z powrotem i znowu zaczęliśmy śpiewać i wznosić okrzyki: o tym, że Polska jeszcze nie zginęła, niech żyje Piłsudski, precz z komunizmem i cały szereg innych okrzyków nacjonalistycznych przeciwko Związkowi Sowieckiemu. Trwało to mniej więcej od godziny siódmej wieczorem do godziny dziewiątej wieczorem. Potem znowu nie znany mi obywatel zaczął ostrzegać, żeby rozejść się bo mogą okrążyć i aresztować biorących udział w śpiewie i wznoszeniu okrzyków antysowieckich.

Podpis (—) Feliksiewicz

I ludzie znowu zaczęli się rozchodzić; ja ze swym kolegą też odszedłem, po czym zostaliśmy zatrzymani.

Pytanie: Dlaczego razem z kolegą przebraliście się?

Odpowiedź: Kiedy tylko uprzedzono żeby się rozejść, do mnie i mojego towarzysza podeszły dziewczęta i powiedziały nam, żebyśmy szybko odeszli bo mają nas aresztować, po czym szybko przebraliśmy się, to znaczy Laks założył mój płaszcz, a ja założyłem jego. W ten sposób chcieliśmy ukryć się i stać się niezauważalni, ale jak już powiedziałem wyżej, zatrzymano nas.

Pytanie: Podajcie nazwy pieśni, które śpiewano przy grobie nieznanego żołnierza.

Odpowiedź: Przy grobie nieznanego żołnierza śpiewano następujące nacjonalistyczne i antysowieckie pieśni: „Boże coś Polskę", „Pod Twą obronę", „Hymn państwowy", antysowieckie pieśni. „Między-

ная" на мотив Интернационала, „О первой бригаде Пилсудского", „Не кинем земли или неоддодим земли".

Вопрос: До какой националистической партии вы принадлежите и как она называется?

Ответ: Я ни к какой партии не принадлежал и не принадлежу.

Вопрос: Я вам еще раз задаю данный вопрос, до какой партии вы принадлежите, и как она называется.

Ответ: Скажу правду. Я принадлежу к националистической партии „Союз вооруженной борьбы" – Звязок валки зброи. Куда был завербован шестого октября 1940 г. Пневским, от которого получил задание завербовать других, что я и выполнил, мною был завербован

Подпись (—) Феликсевич

Лякс Адам примерно двадцать четвертого октября 1940 г.

Вопрос: Кто такой Пуневский и где он проживает?

Ответ: Кто такой Пуневский мне не известно, а также не знаю где он проживает, имеет он примерно лет сорок, высокого роста, носит белые окуляры, брюнет, носит при себе портфель, который всегда полон книгами.

Вопрос: При каких обстоятельствах вами был завербован Лякс Адам?

Ответ: Лякс Адам мною был завербован в организацию на улице Потоцкого, я его встретил и предложил ему вступить в тайную войсковую организацию. Он – Лякс на это дал согласие и таким образом я его завербовал,примерно, двадцать четвертого октября 1940 г.

Вопрос: Вам известно где проживает Пуневский; требую от вас, что бы вы сказали его местожительство.

Ответ: Да, действительно мне известно где проживает Пуневский так как я у него был два раза на квартире по адресу: 3-го мая номер дома не помню в здании Военпроекта, я могу сам показать его квартиру.

На этом допрос прерывается.

Протокол мне прочитан на понятном мне языке записан с моих слов правильно.

Подпись (—) Феликсевич

Допросил: Опер. Упол. V-го отд-ния II-го отд. УГБ УНКВД ЛО
Сержант Г.Б. (—) Бардин
2/XI-40 г.

---

narodówkę" na melodię międzynarodówki, „O pierwszej brygadzie Piłsudskiego", „Nie rzucim ziemi albo nie oddamy ziemi".

Pytanie: Do jakiej nacjonalistycznej partii należycie i jak się ona nazywa?

Odpowiedź: Do żadnej partii nie należałem i nie należę.

Pytanie: Jeszcze raz pytam was o to, do jakiej partii należycie i jak się ona nazywa?

Odpowiedź: Powiem prawdę. Należę do nacjonalistycznej partii „Związek Walki Zbrojnej" – *Zwianzok walki zbroi*, do której zostałem zwerbowany szóstego października 1940 r. przez Pniewskiego, od którego otrzymałem zadanie zwerbowania innych, co też wykonałem. Zwerbowałem

Podpis (—) Feliksiewicz

Laksa Adama mniej więcej dwudziestego czwartego października 1940 r.

Pytanie: Kim jest Pniewski i gdzie mieszka?

Odpowiedź: Kim jest Pniewski nie wiem, nie wiem też gdzie mieszka, ma około czterdziestu lat, jest wysokiego wzrostu, nosi białe okulary, brunet, nosi ze sobą teczkę, która jest zawsze wypełniona książkami.

Pytanie: W jakich okolicznościach zwerbowaliście Laksa Adama?

Odpowiedź: Laksa Adama zwerbowałem do organizacji na ulicy Potockiego, spotkałem go i zaproponowałem, żeby wstąpił do tajnej organizacji wojskowej. Laks zgodził się na to i w ten sposób zwerbowałem go mniej więcej dwudziestego czwartego października 1940 r.

Pytanie: Czy wiecie, gdzie mieszka Pniewski; żądam, żebyście podali jego miejsce zamieszkania?

Odpowiedź: Tak, rzeczywiście wiem gdzie mieszka Pniewski, ponieważ byłem u niego dwa razy w mieszkaniu pod adresem: 3 Maja, numeru domu nie pamiętam, w budynku *Wojenprojektu*, mogę wskazać jego mieszkanie.

Na tym przesłuchanie przerwano.

Protokół został mi odczytany w zrozumiałym dla mnie języku, spisany wg moich słów prawidłowo.

Podpis (—) Feliksiewicz

Przesłuchał: Oficer Operacyjny V Wy[dzia]łu II Oddz[iału] UGB UNKWD LO Sierżant G.B.(—) Bardin

2/XI-40 r.

„УТВЕРЖДАЮ"
Зам. Нач. УНКВД
Львовской области
Ст. Майор Госбезопасности
(—) (СЕРГИЕНКО)
„10" декабря 1940 г.

Арест
ПНЕВСКОГО З.И.
санкционирую
Обл. прокурор (—)
„10" декабря 1940 г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
(на арест)
г. Львов, „10" декабря 1940 г.

Я, Следователь Следственной части УНКВД по Львовской области О/Уполномоченный 2 отд-ия 3 Отдела УГБ УНКВД по ЛО ЛОГИНОВ **рассмотрев сего числа имеющийся материал на** ПНЕВСКОГО Здислава Иосифовича, 1907 года рождения, уроженец гор. Львова, по национальности поляк, без определенных занятий, проживает в гор. Львове ул. 3-го Мая дом 16 кв. 7

НАШЕЛ:

что ПНЕВСКИЙ З.И. является одним из руководителей контрреволюционной повстанческой организации. В своей практической работе связан с лицами, находящимися на нелегальном положении. В настоящее время ПНЕВСКИЙ З.И. ведет активную борьбу против Советской власти – путем распространения контрреволюционных листовок и газеты „Побудка". Редактором которой является сам ПНЕВСКИЙ З.И.[1] Лично сам производит вербовку новых членов в организацию и принимает от последних присягу. В организации работает под кличкой „Скарбек".

На основании изложенного

ПОСТАНОВИЛ:

Гр-на ПНЕВСКОГО Здислава Иосифовича **арестовать, на его квартире произвести обыск.**

СЛЕДОВАТЕЛЬ: О/Уполномоченный 2 отд-ия 3 отд УГБ НКВД ЛО
(—) (ЛОГИНОВ)

Присоединяюсь: "СТ. СЛЕДОВАТЕЛЬ":
3 ОТД-ИЯ 3 ОТД. УГБ УНКВД ЛО
СТ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
(—) (БОГДАНОВ)

„Согласен": НАЧАЛЬНИК СЛЕДЧАСТИ УНКВД:
„СОГЛАСЕН" НАЧАЛЬНИК 3 ОТДЕЛА УГБ УНКВД ПО ЛО
КАПИТАН ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
(—) (КОНОВАЛЕНКО)

„ZATWIERDZAM"
Zast. **Nacz[elnika] UNKWD**
obwodu lwowskiego
St. Major Bezpieczeństwa Państ[wowego]
(—)(SIERGIJENKO)
„10" grudnia **1940 r.**

Aresztowanie
PNIEWSKIEGO Z.J.
sankcjonuję
Prokurator obw[odowy] (—)
„10" grudnia **1940 r.**

h

POSTANOWIENIE
(o aresztowaniu)
m. Lwów, „10" grudnia 1940 r.

Ja, Śledczy Jednostki Śledczej UNKWD obwodu lwowskiego Oficer Operacyjny 2 Wy[dzia]łu 3 Oddziału UGB UNKWD LO ŁOGINOW **po rozpatrzeniu w dniu dzisiejszym materiałów dotyczących** PNIEWSKIEGO Zdzisława s. Józefa, ur. w 1907 roku w m. Lwowie, Polaka, bez określonego zajęcia, mieszka w mieś[cie] Lwowie ul. 3 Maja dom 16 m. 7

STWIERDZIŁEM:

że PNIEWSKI Z.J. jest jednym z przywódców kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej. W swojej praktycznej działalności powiązany z osobami przebywającymi nielegalnie. W chwili obecnej PNIEWSKI Z.J. prowadzi aktywną walkę przeciwko Władzy Sowieckiej rozpowszechniając kontrrewolucyjne ulotki i gazetę „Pobudka", której redaktorem jest sam PNIEWSKI Z.J.[1] Osobiście prowadzi werbunek nowych członków do organizacji i odbiera od nich przysięgę. W organizacji pracuje pod pseudonimem „Skarbek".

Na podstawie powyższego

POSTANOWIŁEM:

Ob[ywate]la PNIEWSKIEGO Zdzisława s. Józefa **aresztować, w jego mieszkaniu przeprowadzić rewizję.**

ŚLEDCZY: Oficer O[peracyjny] 2 Wy[dzia]łu 3 Oddz[iału] UGB UNKWD LO
(—) (ŁOGINOW)

Przyłączam się: c-**ST. ŚLEDCZY**-c:
3 WY[DZIA]ŁU 3 ODDZ[IAŁU] UGB UNKWD LO
ST. LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (BOGDANOW)

„Wyrażam zgodę" NACZELNIK JEDNOSTKI ŚLED[CZEJ] UNKWD:
„WYRAŻAM ZGODĘ" NACZELNIK 3 ODDZIAŁU UGB UNKWD LO
KAPITAN BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (KONOWALENKO)

ОПИСЬ ИЗЫМАЕМОГО ПРИ ОБЫСКЕ

На основании ордера/предписания обл. Управления НКВД (название органа НКВД)
№__ от „10" декабря 1940 г. мы, сотрудники Богданов, Логинов, (фамилии сотрудников)
Яковлев в присутствии: [...] Цепура составили опись на из'ятое у (указать фамилию, имя и отчество)
Пневского Здислава-Юзефа Иосифовича по адресу: Львов ул. (полностью фамилию, имя и отчество)
3-го Мая 16 кв. 7

№ № п/п	НАИМЕНОВАНИЕ ПРЕДМЕТОВ	Количество в штуках, весом, в метрах	Качественное состояние
1	Паспорт № 628762, серия II ЖН	1	
2	Справка с места работы	2	
3	Страховое свидетельство	1	
4	Времен. воинские удостовер.	1	
5	Квитанция № 994 от 30/VI 40 г. об отправ. заказн. письма Киев	1	
6	Архив контрреволюционной газеты „Побудка" 19 номеров	38 листов	
7	Временные паспорта чистых бланков печатных	2 шт.	
8	Временный паспорт б/польский на имя Чех Юзеф 1905 с фотографией Пневского	1 шт.	
9	Удост. № 22 от 1937 г. на имя Мединского Александра	1 шт.	
10	Резиновый шрифт „Побудка"	1 шт.	

При обыске арестован. изъят [...]
Подпись лица, у которого проводился обыск: (—) З. Пневский
Понятые:
Проводивший обыск сотрудник НКВД (—) (—) (подпись)
Копию описи получил (—) З. Пневский
„10" декабря 1940 г.

SPIS RZECZY SKONFISKOWANYCH PODCZAS REWIZJI

Na podstawie nakazu/[c]-polecenia-[c] Zarządu Obw[odowego] NKWD
(nazwa organu NKWD)
Nr __ **z** „ 10 ” grudnia **1940 r. my, pracownicy** Bogdanow, Łoginow,
(nazwiska pracowników)
Jakowlew **w obecności**: [...] Cepura **sporządziliśmy spis rzeczy skonfi-**
(podać nazwisko, imię i imię ojca)
skowanych u Pniewskiego Zdzisława-Józefa s. Józefa **pod adresem:** Lwów
(pełne nazwisko, imię i imię ojca)
ul. 3 Maja 16 m. 7

Nr Nr p/p	NAZWY PRZEDMIOTÓW	Ilość w sztukach, na wagę, w metrach	Stan
1	Paszport Nr 628762, seria II ŻN	1	
2	Zaświadczenie z miejsca pracy	2	
3	Świadectwo ubezpieczeniowe	1	
4	Tymczasowe zaświadcz[enie] wojskowe	1	
5	Kwit Nr 994 z 30/VI 40 r. potwierdzający nad[anie] listu polec[onego] Kijów	1	
6	Archiwum kontrrewolucyjnej gazety „Pobudka” 19 numerów	38 kart	
7	Czyste formularze paszportów tymczasowych	2 szt.	
8	Tymczasowy b/polski paszport na nazwisko Czech Józef 1905 ze zdjęciem Pniewskiego	1 szt.	
9	Zaświad[czenie] Nr 22 z 1937 r. na nazwisko Medyńskiego Aleksandra	1 szt.	
10	Gumowe czcionki „Pobudka”	1 szt.	

Podczas rewizji aresztowan[ego] skonfisk[...]
Podpis osoby, u której przeprowadzono rewizję: (—) Z. Pniewski
Świadkowie:
Przeprowadzający rewizję pracownik NKWD (—) (—)
(podpis)
Kopię spisu otrzymałem (—) Z. Pniewski
„10” grudnia **1940 r.**

КОПИЯ

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА

Обвиняемого:

ПНЕВСКОГО Здислава-Юзеф Иосифович, 1907 года рождения, уроженец гор. Львова, по национальности поляк, образование среднее, сын служащего, в настоящее время без определенных занятий, проживает гор. Львов, ул. 3-го Мая дом № 16 кв. 7

13-го декабря 1940 г.

Вопрос: Расскажите кратко о своем социальном происхождении?

Ответ: Отец мой ЛЯДАЧЕК Юзеф происходит из семьи крестьянина бедняка, сам-же он всю жизнь работал рассыльным в львовском магистрате, последнее время также рассыльным в музее. В настоящее время отец работает билетным контролером в львовск. оперном театре.

Вопрос: Чем Вы занимались с приходом Красной Армии в гор. Львов?

Ответ: Постоянного места работы я не имел, занимался разными случайными работами, по подготовке вечеров в школе № 30. В настоящее время без определенных занятий.

Вопрос: К каким партиям и политическим организациям Вы принадлежали и принадлежите?

Ответ: Ни к каким политическим партиям я не принадлежал и не принадлежу.

Вопрос: Следствие располагает достаточно проверенными данными о Вашей принадлежности к антисоветской повстанческой организации и Вы являетесь редактором тайно выпускаемой газеты этой организации, следствие предлагает без запирательства дать по данному вопросу правдивые показания.

Ответ: Видя безполезность дальнейшего запирательства следствию расскажу правду. Действительно я являюсь членом антисоветской повстанческой организации именуемой „ПОВ" (польская организация войсковая), позднее переименована под названием „ЗВЧ" (звензок вальки чинный). В настоящее время наша организация также переименована и называется [a]-„АВП" (армия великой Польши)-[a] [2].

Вопрос: Кем и при каких обстоятельствах Вы были завербованы в эту организацию?

Ответ: В антисоветскую повстанческую организацию я был завербован [a]-ХАУСМАНОМ-[a] Виктором[3] в октябре м-це 1939 года при следующих обстоятельствах: Зная ХАУСМАНА Виктора с 1936 года,

KOPIA

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA

Oskarżonego:

PNIEWSKIEGO Zdzisława-Józefa s. Józefa, ur. w 1907 roku w mieś[cie] Lwowie, Polaka, wykształcenie średnie, syn urzędnika, obecnie bez określonego zajęcia, mieszka mias[to] Lwów, ul. 3 Maja dom Nr 16 m. 7

13 grudnia 1940 r.

Pytanie: Opowiedzcie krótko o swoim pochodzeniu społecznym?

Odpowiedź: Mój ojciec LADACZEK Józef pochodzi z rodziny chłopa małorolnego, przez całe życie pracował jako goniec w magistracie lwowskim, ostatnio również jako goniec w muzeum. W chwili obecnej ojciec pracuje jako kontroler biletów w lwowsk[iej] operze.

Pytanie: Czym zajmowaliście się od wkroczenia Armii Czerwonej do mias[ta] Lwowa?

Odpowiedź: Stałego miejsca pracy nie miałem, zajmowałem się różnymi dorywczymi pracami, przygotowywałem wieczory [?] w Szkole Nr 30. Obecnie nie mam stałego zajęcia.

Pytanie: Do jakich partii i organizacji politycznych należeliście i należycie?

Odpowiedź: Do żadnych partii politycznych nie należałem i nie należę.

Pytanie: Śledztwo dysponuje dostatecznie sprawdzonymi informacjami o waszej przynależności do antysowieckiej organizacji powstańczej i że jesteście redaktorem tajnej gazety wydawanej przez tę organizację. Śledztwo radzi, żebyście bez wypierania się złożyli w tej sprawie prawdziwe zeznania.

Odpowiedź: Widząc niecelowość dalszego wypierania się powiem śledztwu prawdę. Rzeczywiście, jestem członkiem antysowieckiej organizacji powstańczej nazywającej się „POW" (polska organizacja wojskowa), później przemianowanej na „ZWCz" (związek walki czynnej). Obecnie nasza organizacja została przemianowana i nazywa się [a-]„AWP"[-a] [2]

Pytanie: Kto i w jakich okolicznościach zwerbował was do tej organizacji?

Odpowiedź: Do antysowieckiej organizacji powstańczej zostałem zwerbowany przez [a-]CHAUSMANA[-a] Wiktora[3] w październiku 1939 roku w następujących okolicznościach: znałem CHAUSMANA Wiktora od 1936 roku, kiedy pracował jako profesor w Konserwatorium Lwowskim, a potem w 1938 roku wyjechał do mias[ta] Stanisławowa, gdzie pracował jako dyrektor konserwatorium. Na

когда он работал профессором Львовской консерватории, а потом в 1938 году выехал в гор. Станиславов, где работал директором консерватории. Сначала войны 1939 года ХАУСМАН стал работать комендантом во втором польгенштабе в гор. Станиславове. С установлением Советской власти на территории западных областей Украины, ХАУСМАН переехал во Львов, где устроился на работу в госпиталь портьером.

Встречаясь несколько раз с ХАУСМАНОМ на ул. в гор. Львове мы имели с ним разговор политического характера, где он говорил, что советская печать не отражает действительности международных событий, поэтому нам полякам нужно будет выпускать свою тайную газету и предложил мне вступить членом редакционного комитета контрреволюционной газеты „ПОБУДКА". С предложением ХАУСМАНА я согласился, так как мои мнения совпадали с предложениями и мнениями ХАУСМАНА. После этого ХАУСМАН 3 раза в неделю посещал мою квартиру, принося мне материалы для газеты, которые по моему предположению он доставал от [a]ГЖОНСКОЙ[a], имени я не знаю и [a]МЕДИНСКОГО[a] Александра.

Вопрос: Где в настоящее время проживает ХАУСМАН Виктор?

Ответ: ХАУСМАН Виктор 15–20 мая, 1940 года выехал в гор. Перемышль, где через немецкую комиссию выехал на территорию Германии, где проживает не знаю.

Вопрос: Откуда Вам известно, что ХАУСМАН выехал в Германию через немецкую комиссию?

Ответ: 10-го или же 15-го мая 1940 года, точно не помню, ХАУСМАН зашел ко мне на квартиру и сказал, что его разыскивают органы Советской власти, поэтому он решил выехать из Львова в гор. Перемышль, где через комиссию добиться выезда в Германию вместе с женой и сыном. Мне не хотелось расставаться с ХАУСМАН, но учитывая, что его преследуют органы Советской власти я ему посоветовал, что лучше конечно уехать в Германию, чем быть арестованным в гор. Львове. 29/XI-40 г. я случайно встретил на улице ГЖОНСКОГО Адама, который мне сказал, что ХАУСМАН с семьей проживает в гор. Варшаве и работает вместе со своим сыном на почте.

Вопрос: Откуда известно об этом ГЖОНСКОМУ?

Ответ: Где и от кого узнал ГЖОНСКИЙ Адам, что ХАУСМАН проживает и работает в гор. Варшаве я не знаю.

Вопрос: К этому вопросу мы еще вернемся, а сейчас расскажите о вашей практической деятельности в этой организации?

Ответ: В ноябре м-це 1939 года, после вербовки меня в контрреволюционную организацию, ХАУСМАН через несколько дней принес мне

początku wojny w 1939 roku CHAUSMAN zaczął pracować jako komendant w drugim *polgensztabie* w mieś[cie] Stanisławowie. Po ustanowieniu na terytorium zachodnich obwodów Ukrainy Władzy Sowieckiej, CHAUSMAN przeprowadził się do Lwowa, gdzie rozpoczął pracę w szpitalu jako portier.
Spotykając się z CHAUSMANEM kilka razy na ul[icy] w mieś[cie] Lwowie prowadziliśmy rozmowę o charakterze politycznym, podczas której mówił on, że sowiecka prasa w rzeczywistości nie oddaje wydarzeń międzynarodowych, dlatego my Polacy powinniśmy wydawać swoją tajną gazetę i zaproponował mi, żebym został członkiem komitetu redakcyjnego kontrrewolucyjnej gazety „POBUDKA". Przystałem na propozycję CHAUSMANA dlatego, że moje poglądy zgadzały się ze zdaniem i poglądami CHAUSMANA. Potem CHAUSMAN 3 razy w tygodniu odwiedzał moje mieszkanie przynosząc mi materiały do gazety, które moim zdaniem otrzymywał od [a]GŻONSKIEJ[a], imienia nie znam i od [a]MEDYŃSKIEGO[a] Aleksandra.

Pytanie: Gdzie obecnie mieszka CHAUSMAN Wiktor?

Odpowiedź: CHAUSMAN Wiktor 15–20 maja 1940 roku pojechał do mias[ta] Przemyśla, skąd poprzez komisję niemiecką wyjechał na terytorium Niemiec; gdzie mieszka nie wiem.

Pytanie: Skąd wiecie, że CHAUSMAN wyjechał do Niemiec poprzez komisję niemiecką?

Odpowiedź: 10 albo 15 maja 1940 roku, dokładnie nie pamiętam, CHAUSMAN przyszedł do mnie do mieszkania i powiedział, że jest poszukiwany przez organy Władzy Sowieckiej, dlatego zdecydował się wyjechać ze Lwowa do mias[ta] Przemyśla, gdzie poprzez komisję chce się starać o wyjazd do Niemiec razem z żoną i synem. Nie chciałem rozstawać się z CHAUSMANEM, ale biorąc pod uwagę, że szukają go organy Władzy Sowieckiej poradziłem mu, że lepiej wyjechać do Niemiec niż zostać aresztowanym w mieś[cie] Lwowie. 29/XI-40 r. spotkałem przypadkowo na ulicy GŻONSKIEGO Adama, który mi powiedział, że CHAUSMAN z rodziną mieszka w mieś[cie] Warszawie i pracuje wraz z synem na poczcie.

Pytanie: Skąd wie o tym GŻONSKI?

Odpowiedź: Nie wiem skąd i od kogo dowiedział się GŻONSKI Adam, że CHAUSMAN mieszka i pracuje w mieś[cie] Warszawie.

Pytanie: Do tej sprawy jeszcze wrócimy, a teraz opowiedzcie o waszej praktycznej działalności w tej organizacji?

Odpowiedź: W listopadzie 1939 roku, w kilka dni po zwerbowaniu mnie do organizacji kontrrewolucyjnej, CHAUSMAN przyniósł mi mate-

материалы для газеты и поручил мне найти пишущую машинку и отпечатать эту газету, после чего передать эти газеты для распространения среди населения «ГЖОНСКОМУ» Адаму, «МАКСИМОВИЧУ» Адаму и ксендзу «АГАНСОВИЧУ». Всего нами выпущено вместе с ХАУСМАНОМ «14» номеров газеты „Побудка", тиражем от 15 до 25 экземпляров каждого номера. С 15/V-1940 года после выезда ХАУСМАНА в Германию, редактирование и отпечатку газеты „Побудка" я взял на себя. Материалы для газеты я получал от ГЖОНСКОГО Адама, который получал эти материалы от своей матери, а также часть материалов для газеты приносил мне МАКСИМОВИЧ Адам. Всего мною выпущено четыре номера или 6 номеров газеты „Побудка" по 10–12 экземпляров каждого номера.

Вопрос: Где Вы достали пишущую машинку и где она находится сейчас?

Ответ: В ноябре 1939 года пишущую машинку я попросил у моей хозяйки «РОМАНОВОЙ» Франциишки, под предлогом для личных надобностей и до конца марта месяца 1940 года я лично сам писал на этой машинке у себя на квартире. В марте м-це РОМАНОВА взяла эту машинку и продала, кому не знаю. В апреле месяце 1940 года я достал другую от «СИТНИЦКОГО» Яна и до июля м-ца 1940 г. я печатал газету, в конце же июля с/г мне нужны были деньги, я эту пишущую машинку продал ВАЙЛЕРУ или ВАДЛЕРУ Изидору, проживающему по ул. Потоцкого дом № 11-б, поправляюсь улица Листопада 11-б за 1300 рублей (одну тысячу триста рублей). Больше машинок пишущих я не имел.

Вопрос: Другой работой в организации не занимались?

Ответ: Я должен сказать, что в апреле месяце 1940 года, придя ко мне на квартиру «МАКСИМОВИЧ» Адам и стал мне рассказывать, что он подпоручик бывш. польской армии, является одним из руководителей контрреволюционной организации „ПОВ" и желает, чтобы я принял участие в работе этой организации. С предложением его я согласился и он принял от меня присягу, после чего рассказал, что организация „ПОВ" ставит своей задачей, подготовить и поднять вооруженное восстание против Советской власти и восстановить государство бывш. Польши[4]. Мне-же МАКСИМОВИЧ Адам поручил быть редактором этой контрреволюционной газеты „Побудка". В июле м-це 1940 года газету мы выпускать перестали, в связи с тем, что не имеем материалов для газеты, тогда МАКСИМОВИЧ Адам поручил мне вербовать членов в организацию из числа молодежи, что я и принял к исполнению.

[...]

Вопрос: «Расскажите от кого Вы получили задание на совершение террористического акта и над кем?»

riały do gazety i polecił znaleźć maszynę do pisania i przepisać na niej tę gazetę, po czym przekazać gazety do rozpowszechnienia wśród ludności [a]-GŻONSKIEMU-[a] Adamowi, [a]-MAKSYMOWICZOWI-[a] Adamowi i księdzu [a]-AGANSOWICZOWI-[a] [?]. Wydaliśmy razem z CHAUSMANEM łącznie [a]-14-[a] numerów gazety „Pobudka" o nakładzie od 15 do 25 egzemplarzy każdego numeru. Od 15/V-1940 roku, po wyjeździe CHAUSMANA do Niemiec, redagowanie i przepisywanie na maszynie gazety „Pobudka" wziąłem na siebie. Materiały do gazety dostawałem od GŻONSKIEGO Adama, który otrzymywał te materiały od swojej matki, część materiałów do gazety przynosił mi również MAKSYMOWICZ Adam. Wydałem razem cztery lub 6 numerów gazety „Pobudka" po 10–12 egzemplarzy każdego numeru.

Pytanie: Skąd wzięliście maszynę do pisania i gdzie się ona teraz znajduje?

Odpowiedź: W listopadzie 1939 roku poprosiłem o maszynę do pisania moją gospodynię [a]-ROMANOWĄ-[a] Franciszkę pod pretekstem osobistych potrzeb i do końca marca 1940 roku sam pisałem na tej maszynie w swoim mieszkaniu. W marcu ROMANOWA zabrała tę maszynę i sprzedała, komu nie wiem. W kwietniu 1940 roku dostałem inną od [a]-SITNICKIEGO-[a] Jana i do lipca 1940 r. przepisywałem gazetę, lecz pod koniec lipca br. potrzebowałem pieniędzy [i] sprzedałem tę maszynę do pisania WAJLEROWI albo WADLEROWI Izydorowi mieszkającemu przy ul. Potockiego dom Nr 11-b, poprawiam się – ulica Listopada 11-b za 1300 rubli (jeden tysiąc trzysta rubli). Więcej maszyn do pisania nie miałem.

Pytanie: Czy nie zajmowaliście się inną pracą w organizacji?

Odpowiedź: Powinienem powiedzieć, że w kwietniu 1940 roku przyszedł do mnie do mieszkania [a]-MAKSYMOWICZ-[a] Adam i zaczął opowiadać, że jest podporucznikiem był[ej] armii polskiej, jest jednym z przywódców kontrrewolucyjnej organizacji „POW" i chciałby, żebym wziął udział w robocie tej organizacji. Zgodziłem się na jego propozycję i odebrał ode mnie przysięgę, po czym opowiedział, że organizacja „POW" stawia przed sobą zadanie przygotowania i wzniecenia zbrojnego powstania przeciwko Władzy Sowieckiej i przywrócenia państwa był[ej] Polski.[4] Mnie zaś MAKSYMOWICZ Adam polecił, bym został redaktorem kontrrewolucyjnej gazety „Pobudka". W lipcu 1940 roku przestaliśmy wydawać gazetę w związku z tym, że nie mieliśmy materiałów do gazety; wtedy MAKSYMOWICZ Adam polecił mi werbowanie do organizacji członków wśród młodzieży, co przyjąłem do wykonania.

[...]

Ответ: 4-го декабря 1940 года в парке Костюшки мы, т.е. я – ПНЕВСКИЙ, ВАЙС[5] и МАКСИМОВИЧ, по заданию поручика МЕНДЕЛЬСОНА решили убить ЛЯКСА Александра, который оказался провокатором нашей организации и сообщил органам НКВД о деятельности ФЕЛИКСЕВИЧА в организации, а также и в отношении «ЛИПМАНА», решили его убить, как сотрудника НКВД.

Вопрос: Назовите кто в настоящее время является руководителем организации „АВП" и где помещается штаб организации?

Ответ: Кто является руководителем организации я не знаю, но МАКСИМОВИЧ мне говорил, что комендантом организации „АВП" в гор. Львове является майор бывш. польской армии, фамилию этого майора МАКСИМОВИЧ мне не называл, а когда МАКСИМОВИЧ показал его личность, то я этого майора знаю с 1928 года, фамилия его ХУТЕР[6], а также со слов МАКСИМОВИЧА в штабе организации работал ВАЙС и сам МАКСИМОВИЧ. Других руководителей я не знаю.

Вопрос: Какую конкретно работу проводит Ваша организация в настоящее время и где?

Ответ: Мне известно от МАКСИМОВИЧА Адама, что в настоящее время организация занимается вербовкой членов в организацию из числа польской молодежи, а так-же вербовкой подхорунжих бывш. польской армии и их подготовкой на офицеров, т.е. с подхорунжими проводятся занятия по изучению военного дела. Другой деятельности организации я не знаю.

Вопрос: Что намечалось Вашей организацией провести «15/XII-40» года, какие и где изготовлялись листовки?

Ответ: Что намечалось провести организацией 15/XII-40 года и о листовках я ничего не знаю.

Вопрос: Где находится оружие организации и лично принадлежащее Вам?

Ответ: Я лично оружия не имел и не имею, что же касается организации, то я не знаю имеет-ли организация оружие или нет, но в октябре месяце 1940 года, непомню какого дня зашел ко мне на квартиру МАКСИМОВИЧ Адам и сказал, что сейчас он куда-то отвез в портфеле и под пальто оружие и сабли и очень боялся как-бы не попасть в подозрение. Какое оружие, сколько и куда отвез МАКСИМОВИЧ не сказал.

Вопрос: Кто входил в редакционный комитет газеты „Побудка"?

Ответ: «В редакционный комитет газеты „Побудка" входили:»

1. ХАУСМАН Виктор
2. Я – ПНЕВСКИЙ Здислав
3. МЕДИНСКИЙ Александр

Pytanie: [a-]Opowiedzcie, od kogo otrzymaliście zadanie dokonania aktu terrorystycznego i na kim?[-a]

Odpowiedź: 4 grudnia 1940 roku w parku Kościuszki my, to jest: Ja – PNIEWSKI, WAJS[5] i MAKSYMOWICZ na polecenie porucznika MENDELSONA postanowiliśmy zabić LAKSA Aleksandra, który okazał się być prowokatorem w naszej organizacji i powiadomił organy NKWD o działalności w organizacji FELIKSIEWICZA, a także postanowiliśmy zabić [a-]LIPMANA[-a] jako współpracownika NKWD.

Pytanie: Podajcie, kto w chwili obecnej jest kierownikiem organizacji „AWP" i gdzie mieści się sztab organizacji?

Odpowiedź: Kto jest kierownikiem organizacji nie wiem, ale MAKSYMOWICZ mówił mi, że komendantem organizacji „AWP" w mieś[cie] Lwowie jest major był[ej] armii polskiej, nazwiska tego majora MAKSYMOWICZ mi nie podał, ale kiedy MAKSYMOWICZ wskazał mi go [stwierdziłem, że] ja tego majora znam od 1928 roku, nazywa się CHUTIER[6], również ze słów MAKSYMOWICZA [wiem, że] w sztabie organizacji pracował WAJS i sam MAKSYMOWICZ. Innych kierowników nie znam.

Pytanie: Jaką konkretnie robotę prowadzi obecnie wasza organizacja i gdzie?

Odpowiedź: Wiem od MAKSYMOWICZA Adama, że obecnie organizacja zajmuje się werbowaniem do niej członków spośród młodzieży, a także werbunkiem podchorążych był[ej] armii polskiej i ich przygotowaniem na oficerów, tzn. z podchorążymi prowadzone są zajęcia z nauki o wojskowości. O innej działalności organizacji nie wiem.

Pytanie: Co wasza organizacja zamierzała przeprowadzić [a-]15/XII-40[-a] roku, jakie i gdzie przygotowywano ulotki?

Odpowiedź: Co organizacja zamierzała przeprowadzić 15/XII-40 roku i o ulotkach nie wiem nic.

Pytanie: Gdzie znajduje się broń organizacji i należąca do was osobiście?

Odpowiedź: Osobiście broni nie miałem i nie mam, a co się tyczy organizacji, to nie wiem czy organizacja posiada broń czy nie, ale w październiku 1940 roku, nie pamiętam którego dnia, zaszedł do mnie do mieszkania MAKSYMOWICZ Adam i powiedział, że właśnie dostarczył gdzieś w teczce oraz pod płaszczem broń i szable i bardzo się bał, żeby nie wzbudzić podejrzeń. Jaką broń, ile i dokąd dostarczył MAKSYMOWICZ, nie powiedział.

Pytanie: Kto wchodził w skład komitetu redakcyjnego gazety „Pobudka"?

Odpowiedź: [a-]W skład komitetu redakcyjnego gazety „Pobudka" wchodzili:[-a]

1. CHAUSMAN Wiktor
2. Ja – PNIEWSKI Zdzisław

4. [a]-ГЖОНСКИЙ Адам-[a]
5. [a]-ГЖОНСКАЯ имя не знаю-[a]
6. [a]-АГАПСОВИЧ Богдан, ксендз, убит при побеге за границу.-[a]
7. МАКСИМОВИЧ Адам.

Вопрос: Следствие располагает данными, что Ваша организация и редакционный комитет газеты „Побудка" имеет непосредственную связь с заграницей, откуда приходят курьеры, предлагаем Вам дать правдивые показания по данному вопросу.

Ответ: 1-го декабря 1940 г. МАКСИМОВИЧ Адам заходил ко мне на квартиру и рассказывал, что он встретился с женщиной – курьером организации, которая пришла из гор. Кракова для связи с организацией гор. Львова, и что эта курьерша, рассказывала о большой проведенной работе организацией „АВП" для поднятия вооруженного восстания против Германии. Других данных я не имею и не слышал.

Вопрос: Назовите адрес квартиры, где останавливаются курьеры организации?

Ответ: Где останавливаются курьеры организации я не знаю.

Вопрос: Где собирались члены организации и у кого?

Ответ: Мои члены организации собирались у меня в квартире, чаще всего приходили по одному, других мест сборища я не знаю. Правда, я искал квартиру на Лычакове для поручика МЕНДЕЛЬСОНА, но не нашел.

Вопрос: Кто из Ваших знакомых имеет огнестрельное оружие?

Ответ: Недели три тому назад, примерно во второй половине ноября м-ца 1940 года, я встретился со знакомым мне ранее [a]-КЕЛЛЕРОМ Тадеушем-[a], лет 27-ми, магистр прав, сейчас работает в госпитале рабочим, который мне рассказал, что он имеет один пистолет спрятан, закопанный в определенном месте и что он очень боится, как бы об этом не узнали органы Советской власти. Тогда я ему сказал, что этот пистолет я могу взять себе, он согласился и я дважды ходил к нему за этим пистолетом, но дома его застать не мог. Проживает по ул. Яворова дом 18.

Других лиц, которые бы имели оружие я не знаю.

Вопрос: Для каких целей Вам нужно было оружие?

Ответ: Пистолет я хотел достать себе на случай, если организация [a]-решит убить ЛЯКСА.-[a]

Вопрос: Кто же должен совершить террористический акт над ЛЯКСОМ, где и когда?

Ответ: Для совершения террористического акта над ЛЯКСОМ, я дал задание КУРИЛО Збигневу, который и должен был убить этого

3. MEDYŃSKI Aleksander
4. [a]GŻONSKI Adam[a]
5. [a]GŻONSKA imienia nie znam[a]
6. [a]AGAPSOWICZ Bogdan, ksiądz, zabity podczas ucieczki za granicę.[a]
7. MAKSYMOWICZ Adam.

Pytanie: Śledztwo dysponuje informacjami, że wasza organizacja oraz komitet redakcyjny gazety „Pobudka" utrzymują bezpośrednią łączność z zagranicą, skąd przychodzą kurierzy. Radzimy wam, żebyście złożyli w tej sprawie prawdziwe zeznania.

Odpowiedź: 1 grudnia 1940 roku MAKSYMOWICZ Adam zaszedł do mnie do mieszkania i opowiadał, że spotkał się z kobietą — kurierem organizacji, która przyszła z mias[ta] Krakowa w celu skontaktowania się z organizacją mias[ta] Lwowa i że ta kurierka opowiadała o wykonanym przez „AWP" ogromie pracy na rzecz wzniecenia zbrojnego powstania przeciwko Niemcom. Innych informacji nie mam i nie słyszałem.

Pytanie: Podajcie adres mieszkania, w którym zatrzymują się kurierzy organizacji?

Odpowiedź: Gdzie zatrzymują się kurierzy organizacji nie wiem.

Pytanie: Gdzie zbierali się członkowie organizacji i u kogo?

Odpowiedź: Moi członkowie organizacji zbierali się u mnie w mieszkaniu, najczęściej przychodzili pojedynczo, o innych miejscach spotkań nie wiem. Co prawda, szukałem na Łyczakowie mieszkania dla porucznika MENDELSONA, ale nie znalazłem.

Pytanie: Kto z waszych znajomych ma broń palną?

Odpowiedź: Trzy tygodnie temu, mniej więcej w drugiej połowie listopada 1940 roku, spotkałem się ze znanym mi wcześniej [a]KELLEREM Tadeuszem[a], lat 27, magistrem prawa, obecnie pracuje w szpitalu jako robotnik, który powiedział mi, że ma ukryty jeden pistolet zakopany w pewnym miejscu i że bardzo się boi, by nie dowiedziały się o tym organy Władzy Sowieckiej. Powiedziałem mu wtedy, że mogę ten pistolet wziąć do siebie, zgodził się i dwa razy chodziłem do niego po ten pistolet, lecz nie mogłem go zastać w domu. Mieszka przy ul. Jaworowej dom 18.
Innych osób, które miałyby broń nie znam.

Pytanie: Do jakich celów potrzebna była wam broń?

Odpowiedź: Pistolet chciałem dostać na wypadek, gdy organizacja [a]zadecyduje zabić LAKSA.[a]

Pytanie: Kto miał dokonać aktu terrorystycznego na LAKSIE, gdzie i kiedy?

Odpowiedź: W celu dokonania aktu terrorystycznego wydałem polecenie KURYLE Zbigniewowi, który miał zabić tego LAKSA, ale nie posiadał bro-

ЛЯКСА, но не имея оружия, террористический акт был отложен на позднее время и одновременно дано было мной задание КУРИЛО, чтобы он проследил куда и в какое время ЛЯКС ходит.

Вопрос: Ваше задание выполнил КУРИЛО, в части слежки за ЛЯКСОМ?

Ответ: Нет, этого задания КУРИЛО не выполнил, так как он не знает даже где ЛЯКС учится, не говоря уже куда ЛЯКС ходит.

Вопрос: Какие пишущие аппараты, кроме Вашей пишущей машинки имеет организация?

Ответ: Имела ли организация еще какие пишущие аппараты я не знаю и ни от кого об этом не слышал.

Вопрос: Кто снабжал денежными и другими средствами редакционный комитет газеты „Побудка"?

Ответ: Никакими средствами нам редакционному комитету никто не помогал, только ХАУСМАН, МАКСИМОВИЧ и я – ПНЕВСКИЙ для общих интересов организации давали бумагу, кальку и ленту, [a]-СЕТНИЦКИЙ дал пишущую машинку, которая принадлежала лично ему.-[a]

Вопрос: Расскажите подробно о последней деятельности редакционного комитета?

Ответ: Как я уже показал выше, что в связи с отсутствием материалов для газеты, в конце июля месяца 1940 г. выпуск газет нами был прекращен, а также основная часть редакционного комитета выбыла из гор. Львова; как-то: ХАУСМАН – выехал в Германию, [a]-МЕДИНСКОГО арестовали-[a], АГАПСОВИЧ убежал из гор. Львова и был убит на границе, ГЖОНСКИЙ Адам выехал на работу, а мы оставшиеся втроем никакой другой работой по газете не занимались, да и не было таких материалов, которые бы можно было освещать в газете, так как Франция пала, то опасно было писать вымышленные данные.

Вопрос: Вы, как редактор газеты, с кем Вы были связаны из руководителей организации?

Ответ: Я был связан только с ХАУСМАНОМ Виктором, а после его от'езда, с МАКСИМОВИЧЕМ Адамом. Других руководителей связанных с газетой „Побудка" я не знаю.

Вопрос: Имеете ли Вы свой архив газеты „Побудка" и где он находится?

Ответ: Да, архив газеты я имею и он находится у меня спрятанным в кладовой в пивных бутылках.

Допрос прерван 14/XII-1940 года в 2-30.

Записано с моих слов правильно и прочитан на понятном мне русском языке, в чем и расписываюсь.

ПНЕВСКИЙ

ni; akt terrorystyczny został odłożony na później i jednocześnie dałem zadanie KURYLE, żeby wyśledził dokąd i kiedy chodzi LAKS.

Pytanie: Czy KURYŁO wykonał wasze zadanie w zakresie śledzenia LAKSA?

Odpowiedź: Nie, tego zadania KURYŁO nie wykonał, ponieważ nie wie nawet, gdzie LAKS się uczy, nie mówiąc już dokąd LAKS chodzi.

Pytanie: Jakie maszyny do pisania oprócz waszej maszyny posiada organizacja?

Odpowiedź: Czy organizacja posiadała jeszcze jakieś maszyny do pisania nie wiem i od nikogo nic o tym nie słyszałem.

Pytanie: Kto zaopatrywał komitet redakcyjny gazety „Pobudka" w środki pieniężne i inne?

Odpowiedź: Nikt nie pomagał nam, komitetowi redakcyjnemu, żadnymi środkami. CHAUSMAN, MAKSYMOWICZ i ja – PNIEWSKI dawaliśmy dla wspólnych celów organizacji papier, kalkę i taśmę. [a]-SITNICKI dał maszynę do pisania należącą do niego osobiście.-[a]

Pytanie: Opowiedzcie szczegółowo o ostatniej działalności komitetu redakcyjnego?

Odpowiedź: Jak już zeznałem wcześniej, w związku z brakiem materiałów do gazety pod koniec lipca 1940 r. przerwaliśmy jej wydawanie. Ponadto większa część komitetu redakcyjnego wyjechała z mias[ta] Lwowa, a mianowicie: CHAUSMAN – wyjechał do Niemiec, [a]-MEDYŃSKIEGO aresztowano-[a], AGAPSOWICZ uciekł z mias[ta] Lwowa i został zabity na granicy, GŻONSKI Adam wyjechał do pracy. My zostaliśmy we trójkę i żadną inną pracą w sprawie gazety nie zajmowaliśmy się, a i nie było takich materiałów, które można by było naświetlać w gazecie ponieważ Francja upadła, a było niebezpiecznie pisać zmyślone informacje.

Pytanie: Wy, jako redaktor gazety, z kim z kierownictwa organizacji utrzymywaliście kontakt?

Odpowiedź: Utrzymywałem kontakt tylko z CHAUSMANEM Wiktorem, a po jego wyjeździe z MAKSYMOWICZEM Adamem. Innych kierowników związanych z gazetą „Pobudka" nie znam.

Pytanie: Czy macie własne archiwum gazety „Pobudka" i gdzie się ono znajduje?

Odpowiedź: Tak, mam archiwum gazety, a znajduje się ono u mnie, ukryte w spiżarni w butelkach po piwie.

Przesłuchanie zostało przerwane 14/XII-1940 roku o 2-30.

Zapisano wg moich słów prawidłowo i odczytano mi w zrozumiałym dla mnie języku rosyjskim, co potwierdzam podpisem.

PNIEWSKI

Допросили: ОПЕР УПОЛН. 3 ОТДЕЛА УГБ УНКВД ЛО

(ЛОГИНОВ)

НАЧ. 2 ОТД-НИЯ 3 ОТДЕЛА УГБ УНКВД ЛО
МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ

(БОГДАНОВ)

ВЕРНО: (—)

ОПИСЬ ИЗЫМАЕМОГО ПРИ ОБЫСКЕ

На основании ордера/предписания _____ **№** __ **от „15" декабря 1940 г.**
(название организации НКВД)
мы сотрудники УНКВД по ЛО т. Панов, т. Анисимов и т. Свиридов
(фамилии сотрудников)
в присутствии: Жечник Андрей Федорович **составили опись на из'ятое**
(указать фамилию, имя и отчество)
у Губринович Марьян Зигмундович **по адресу:** г. Львов ул. Лесна № 18 кв.
(полностью фамилия, имя и отчество)
№ 3

№ № п/п	НАИМЕНОВАНИЕ ПРЕДМЕТОВ	Количество в штуках, весом, в метрах	Качественное состояние
1	Паспорт сер I ЖЛ № 629641	1 шт	
2	Студенческий билет № 105/40	1 шт	
3	Месячный трамвайн. билет	1 шт	
4	Фотографии и разная переписка	3 фотограф., 19 листов переписка	
5	Пишущая машинка „Ремингтон" портативная	1 шт	
6	Обойма пистолета № 2, без патронов	1 шт	[...]
7	Домашняя резиновая типография	1 шт	
8	Штампы	28 шт	
9	Штемпельные подушки	3 шт	

Подпись лица, у которого проводился обыск: (—)
Понятые: (—)
Проводивший обыск сотрудник НКВД (—) (—)
(подпись)
Копию описи получил (—)
„15" декабря 1940 г.

Przesłuchali: OFICER OPERACYJNY 3 ODDZIAŁU UGB UNKWD LO
(ŁOGINOW)

NACZ[ELNIK] 2 WY[DZIA]ŁU 3 ODDZIAŁU UGB UNKWD LO
MŁ. LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(BOGDANOW)

ZA ZGODNOŚĆ: (—)

SPIS RZECZY SKONFISKOWANYCH PODCZAS REWIZJI

Na podstawie nakazu/polecenia _____ **Nr** __ **z** „15" grudnia **1940 r.**
(nazwa organu NKWD)
my, pracownicy UNKWD LO t. Panow, t. Anisimow i t. Swiridow **w obecności**:
(nazwiska pracowników)
Rzecznik Andrzej s. Teodora **sporządziliśmy spis rzeczy skonfiskowanych**
(podać nazwisko, imię i imię ojca)
u Gubrynowicza Mariana s. Zygmunta **pod adresem:** m. Lwów ul. Leśna
(pełne nazwisko, imię i imię ojca)
Nr 18 m. Nr 3

Nr Nr p/p	NAZWY PRZEDMIOTÓW	Ilość w sztukach, na wagę, w metrach	Stan
1	Paszport ser. I ŻP Nr 629641	1 szt.	
2	Legitymacja studencka Nr 105/40	1 szt.	
3	Bilet miesięczny tramwajowy	1 szt.	
4	Fotografie i różna korespondencja	3 fotograf., 19 kart korespondencji	
5	Przenośna maszyna do pisania „Remington"	1 szt.	
6	Magazynek do pistoletu Nr 2 bez naboi	1 szt.	[...]
7	Domowa drukarka z gumowymi czcionkami	1 szt.	
8	Stemple	28 szt.	
9	Poduszki do stempli	3 szt.	

Podpis osoby, u której przeprowadzono rewizję: (—)
Świadkowie: (—)
Przeprowadzający rewizję pracownik NKWD (—) (—)
(podpis)
Kopię spisu otrzymałem (—)
„15" grudnia **1940 r.**

Форма № 24

УССР
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
УПРАВЛЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА

К ДЕЛУ №____

1940 г. декабря мес. 15 дня. Я, оперуполномоченный 3-го отдел. УНКВД
(должность, наименование организации, фамилия)

Агапеев допросил в качестве обвиняемого

1. **Фамилия** Лесерман
2. **Имя и отчество** Марьян Михайлович
3. **Дата рождения** 17/XI-1895 г.
4. **Место рождения** г. Варшава
5. **Местожительство** г. Львов, по ул. Супиковского № 1
6. **Национальность и гражданство (подданство)** поляк, гр. СССР
7. **Паспорт** изъят при аресте
(когда и каким органом выдан, номер, категория и место прописки)
8. **Род занятий** инженер-химик, без определенных занятий
(место службы и должность)
9. **Социальное происхождение** аптечный работник
(род занятий родителей и их имущественное положение)
10. **Социальное происхождение (род занятий и имущественное положение)**
    а) **до революции** служащий
    б) **после революции** служащий
11. **Состав семьи** холост, близких родственников у меня нет
(ближние родственники, и их имена, фамилии, адреса и род занятий)

(—) Лесерман

12. **Образование (общее, специальное)** окончил Шарлотенбургский политехникум
13. **Партийность (в прошлом и настоящем)** в прошлом и в настоящее время в партии не состоял и не состою
14. **Каким репрессиям подвергался, судимость, арест и др. (когда, каким органом и за что)**
    а) **до революции** никаким репрессиям не подвергался
    б) **после революции** в 1932 году арестовывался за подозрение к принадлежности к коммунистической партии. Суда не было. Содержался без суда около восьми месяцев
15. **Какие имеет награды (ордена, грамоты, оружие и др.) при сов. власти** не имею никаких наград
16. **Категория воинского учета запаса и где состоит на учете** на учете не состою
17. **Служба в Красной Армии (красной гвардии, в партизанских отрядах) когда и в качестве кого** не служил в Красной армии
18. **Служба в белых и др. к-р армиях (когда, в качестве кого)** не служил вообще
19. **Участие в бандах, к-р организациях и восстаниях** ни в каких бандах и в к-р. организациях и восстаниях не участвовал
20. **Сведения об общественно-политической деятельности** не имею

(—) Лесерман

ПРИМЕЧАНИЕ: Каждая страница протокола должна быть заверена подписью допрашиваемого, а последняя и допрашивающего.

Forma Nr 24

USRS
LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZARZĄD BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWOWEGO

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA

DO SPRAWY Nr _____

1940 r. grudnia **miesiąca** 15 **dnia. Ja,** oficer operacyjny 3 Oddziału
((funkcja, nazwa organizacji, nazwisko))
UNKWD Agapiejew **przesłuchałem w charakterze** oskarżonego

1. **Nazwisko** Leserman
2. **Imię i imię ojca** Marian s. Michała
3. **Data urodzenia** 17/XI-1895 r.
4. **Miejsce urodzenia** m. Warszawa
5. **Miejsce zamieszkania** m. Lwów, przy ul. Supińskiego Nr 1
6. **Narodowość i obywatelstwo (poddaństwo)** Polak, ob. ZSRS
7. **Paszport** skonfiskowany podczas aresztowania
((kiedy i przez jaki organ wydany, numer, kategoria i miejsce wystawienia))
8. **Rodzaj zajęcia** inżynier chemik bez stałej pracy
((miejsce pracy i funkcja))
9. **Pochodzenie społeczne** pracownik apteki
((rodzaj zajęcia rodziców i ich status majątkowy))
10. **Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia i status majątkowy)**
    a) **przed rewolucją** urzędnik
    b) **po rewolucji** urzędnik
11. **Skład rodziny** kawaler, nie mam bliskich krewnych
((bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy i rodzaj zajęcia))

(—) Leserman

12. **Wykształcenie (ogólne, zawodowe)** ukończyłem Politechnikę *Szarlotenburgską*
13. **Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)** do partii nie należałem i nie należę
14. **Jakim represjom podlegał, sąd, areszt i inne (kiedy, przez jakie organa i za co)**
    a) **przed rewolucją** żadnym represjom nie podlegałem
    b) **po rewolucji** w 1932 roku zostałem aresztowany jako podejrzany o przynależność do partii komunistycznej, sądu nie było, siedziałem bez procesu około ośmiu miesięcy
15. **Jakie odznaczenia posiada (ordery, listy pochwalne, broń i in.) za władzy sowieckiej** nie posiadam żadnych nagród
16. **Kategoria wojskowa rezerwy i gdzie jest zewidencjonowany** w ewidencji nie figuruję
17. **Służba w Armii Czerwonej (w czerwonej gwardii, w oddziałach partyzanckich) kiedy i w jakim charakterze** nie służyłem w Armii Czerwonej
18. **Służba w białych i w in. armiach k-r (kiedy, w jakim charakterze)** nie służyłem w ogóle
19. **Udział w bandach, organizacjach k-r i powstaniach** w żadnych bandach i w k-r organizacjach i powstaniach nie uczestniczyłem
20. **Informacje o działalności społeczno-politycznej** nie mam

(—) Leserman

UWAGA: Każda strona protokołu musi być poświadczona podpisem przesłuchiwanego, a ostatnia również przesłuchującego.

Показания ª-обвиняемого-ª (свидетеля) Лесермана Марьяна Михайловича

„15" декабря 1940 г.

[...]

Вопрос: Расскажите о ваших родственниках проживающих в СССР, а также и за границей?

Ответ: На территории СССР у меня родственников никого нет, а за границей в г. Варшаве имею 1. тетя – сестра моей матери, Малиняк Дебора.

2. Лесерман Мария моя тетя по отцу, проживает в г. Варшаве. Есть еще дальние родственники, которых я совершенно не знаю. Поправлюсь вспомнил:

3. Там в г. Варшаве проживает жена брата Лесерман Ядвига. Проживает по ул. Медяно № 1.

Вопрос: Вы поддерживаете переписку с ними?

Ответ: Сейчас с ними не поддерживаю переписку. В свое время писал, но ответа не получал. Был случай, когда я получил ответ письмо от бывшей домработницы.

Вопрос: Когда вы прибыли на территорию бывшей Польши?

Ответ: Я родился на территории бывшей Польши, проживал до 1923 года, а затем уехал учиться в Германию в гор. Шарлотенбург. По окончании политехникума в 1929 г. (приблизительно). Добавляю, в 1932 году проживая в Варшаве и работая в должности химика в фирме „Гольдберг и Сенецкий".

Подпись (—) Лесерман

Я по делам службы 1932 г. поехал в Германию в гор. Берлин, где находился в течение нескольких месяцев, в этот же период был арестован и выслан обратно в Польшу. Добавляю, арестован был по мотивам, как я уже показал выше.

Вопрос: В период нахождения в Германии как в первый, а также и второй раз, Вы были польским поданным?

Ответ: Да, я выезжая в Германию являлся польским гражданином.

Вопрос: Расскажите подробно, чем Вы занимались в б. Польше и в каких городах постоянно проживали?

Ответ: Я постоянно проживал в городах: в Варшаве, Кельцы, во Львове и Дембице.

В Варшаве приблизительно три года проработал т.е. с 1930 г. по 1931 г. „Гольдберга и Сенецкого", где вовращаясь в 1932 году по 1934 г. снова проработал на этой фирме. С 1934 г. по 1935 г. работал на фирме „Озоволь" – Варшава. С 1935 г. по 1936 г. работал на фирме „Апе Кавальский" в течении 5–6 месяцев работал – „Апе

Zeznania [a]**oskarżonego**[a] **(świadka)** Leserrnana Mariana s. Michała

„15" grudnia 1940 r.

[...]

Pytanie: Opowiedzcie o waszych krewnych mieszkających w ZSRS oraz za granicą?

Odpowiedź: Na terytorium ZSRS nie mam żadnych krewnych, a za granicą w m. Warszawie mam 1. ciocię – siostrę mojej matki, Maliniak Deborę.

2. Leserman Maria, moja ciocia ze strony ojca mieszka w m. Warszawie. Mam jeszcze dalszych krewnych, których zupełnie nie znam, poprawiam się, przypomniałem sobie:

3. w m. Warszawie przebywa żona brata, Leserman Jadwiga, mieszka przy ul. Miedzianej Nr 1.

Pytanie: Czy utrzymujecie z nimi korespondencję?

Odpowiedź: Obecnie nie utrzymuję z nimi korespondencji. Swego czasu pisałem, ale nie dostawałem odpowiedzi. Zdarzyło się, że dostałem odpowiedź – list od byłej pomocy domowej.

Pytanie: Kiedy przyjechaliście na terytorium byłej Polski?

Odpowiedź: Urodziłem się na terytorium byłej Polski, mieszkałem [tam] do 1923 roku, a potem wyjechałem na naukę do Niemiec do mias[ta] *Szarlotenburga*. Po ukończeniu politechniki w 1929 r. (mniej więcej). Dodaję, w 1932 roku mieszkałem w Warszawie i pracowałem jako chemik w firmie „Goldberg i Sieniecki".

Podpis (—) Leserman

W sprawach służbowych w 1932 roku wyjechałem do Niemiec do mias[ta] Berlina, gdzie mieszkałem przez kilka miesięcy. W tym okresie zostałem aresztowany i wysłany z powrotem do Polski. Dodaję, zostałem aresztowany na podstawie zarzutów, o których zeznałem wcześniej.

Pytanie: Czy byliście poddanym polskim wówczas gdy przebywaliście w Niemczech zarówno po raz pierwszy, jak i drugi?

Odpowiedź: Tak, wyjeżdżając do Niemiec byłem polskim obywatelem.

Pytanie: Opowiedzcie szczegółowo czym zajmowaliście się w b[yłej] Polsce i w jakich miastach mieszkaliście?

Odpowiedź: Mieszkałem na stałe w miastach: Warszawie, Kielcach, Lwowie i Dębicy.

W Warszawie przepracowałem mniej więcej trzy lata, tj. od 1930 r. do 1931 r. [w firmie] „Goldberga i Sienieckiego", a po powrocie w 1932 roku do 1934 r. znowu pracowałem w tej firmie. Od 1934 r. do 1935 r. pracowałem w firmie „Ozonol" — Warszawa. Od 1935 do 1936 r. pracowałem w firmie „Ap. Kowalski"; przez 5–6 miesięcy pracowałem – „Ap. Kowalski". W 1937 r., przez rok cały pracowałem w Kielcach w firmie „Borkowski" i „Medal".

Кавальский". В 1937 г. в течении всего года работал в Кельце на фирме „Борковский" и „Медаль".

В течении всего 1938 года работал на фирме „Селезяна" гор. Львове, где работал в качестве контролера и около трех месяцев работал в г. Дембице [...]

Начиная с июля месяца 1939 года по настоящее время я нигде не работал в силу своей инвалидности, причем я в течении года находился на излечении во Львовском госпитале.

Подпись (—) Лесерман

Вопрос: На какие средства Вы существовали в последнее время?

Ответ: По выходу из больницы в течении двух месяцев я жил на средства от продажи вещей моей невесты – Вансевич Терес. Из своих вещей я продал старое пальто и вечную ручку. Добавляю в основном я находился на иждивении своей невесты Вансевич.

Вопрос: Выше отвечая на вопрос, кто Вы по национальности, Вы ответили, что Вы являетесь поляк.

Объясните, почему Вы себя считаете поляком, ведь Ваши родители были евреями?

Ответ: Я себя стал считать поляком с 1939 г. 23 декабря, с момента, когда я принял католическую веру.

Вопрос: Ваш ответ не имеет под собой почвы. Вы по каким-то своим соображениям считаете совместимым с Вашей нацпренадлежностью вероисповедание? Уточните это обстоятельство.

Ответ: Теперь я понимаю, что заблуждаюсь в этом вопросе, считая себя поляком, тогда как являюсь евреем хотъ и принял католическую веру.

[...]

Вопрос: Опять же Вы не всех назвали своих знакомых, Вы умышленно не называете их, имея целью скрыть от следствия свою связь с ними по антисоветской деятельности. Следствие требует назвать их.

Ответ: Я всех лиц, которых припомнил назвал, скрывать от следствия не намерен. Заявляю, что ни с кем я по антисоветской работе не связан.

Вопрос: Вы арестованы, как участник контрреволюционной организации. Дайте исчерпывающие показания о своей антисоветской деятельности, а также лиц связанных с Вами.

Ответ: Никогда я ни в какой к-р организации не состоял и не состою и ни какой работы не проводил, а равно и не знаю кто принадлежит к организации.

Вопрос: К этому вопросу мы еще вернемся.

Записано с моих слов правильно и прочитано на понятном мне языке.

(—)Лесерман

Допросил Опер. Уполн. 3 отд. УГБ УНКВД (—)

Przez cały rok 1938 byłem zatrudniony w firmie „Sielezjana" w mieś[cie] Lwowie, gdzie pracowałem jako kontroler oraz około trzy miesiące w m. Dębicy w [...].
Począwszy od lipca 1939 roku do chwili obecnej nigdzie nie pracowałem ze względu na moje inwalidztwo, przy czym przez rok byłem leczony w szpitalu lwowskim.

Podpis (—) Leserman

Pytanie: Z jakich środków utrzymywaliście się w ostatnim czasie?

Odpowiedź: Po wyjściu ze szpitala przez dwa miesiące utrzymywałem się ze sprzedaży rzeczy mojej narzeczonej Wąsiewicz Teresy. Z rzeczy swoich sprzedałem stary płaszcz i wieczne pióro. Dodaję, przede wszystkim byłem na utrzymaniu mojej narzeczonej Wąsiewicz.

Pytanie: Odpowiadając wcześniej na pytanie, jakiej jesteście narodowości, odpowiedzieliście, że jesteście Polakiem.

Pytanie: Wyjaśnijcie, dlaczego uważacie się za Polaka, przecież wasi rodzice byli Żydami?

Odpowiedź: Zacząłem uważać się za Polaka w 1939 r. Od 23 grudnia, od chwili gdy przyjąłem wiarę katolicką.

Pytanie: Wasza odpowiedź jest nieuzasadniona. Na podstawie jakichś własnych racji uważacie za równoznaczne waszą przynależność narodową i wyznanie. Wyjaśnijcie tę okoliczność?

Odpowiedź: Teraz rozumiem, że myliłem się w tej kwestii uważając się za Polaka, podczas gdy jestem Żydem, chociaż przyjąłem wiarę katolicką.

[...]

Pytanie: Znów nie wymieniliście wszystkich swoich znajomych. Umyślnie nie wymieniacie ich mając na celu zatajenie przed śledztwem swojego kontaktu z nimi w ramach działalności antysowieckiej. Śledztwo żąda wymienienia ich.

Odpowiedź: Wszystkie osoby, które sobie przypomniałem, wymieniłem; ukrywać przed śledztwem niczego nie zamierzam. Oświadczam, że z nikim nie jestem związany robotą antysowiecką.

Pytanie: Zostaliście aresztowani jako członek organizacji kontrrewolucyjnej. Złóżcie wyczerpujące zeznania o swojej antysowieckiej działalności i o osobach związanych z wami.

Odpowiedź: Nigdy do żadnej organizacji k-r nie należałem i nie należę i nie wiem, kto należy do organizacji.

Pytanie: Do tej sprawy jeszcze wrócimy

Zapisano wg moich słów prawidłowo i odczytano mi w zrozumiałym dla mnie języku.

(—) Leserman

Przesłuchał Oficer Operacyjny 3 Oddziału UGB UNKWD (—)

Утверждаю
Нач. 3 отд. УГБ УНКВД
Капитан Госбезоп.
(Коноваленко)
[...] декабря 1940

Постановление
г. Львов декабря м-ца 18 дня

Я Опер. Уполн. 2 отд. 3 отд. УГБ УНКВД Логинов рассмотрев материалы на изьятые при обыске вещи у арестованного Губриновича Марьяна Зигмунтовича проживающего: г.Львов по ул. Лесна № 18, кв. 3

Нашел

что изьятые вещи у Губриновича М.З.

1.	Пишущая машинка „Ремингтон", № нет	одна шт
2.	Домашняя типография резиновый шрифт	одна шт
3.	Штемпельн. резина	28 штук
4.	Штемпельных подушек	3 шт

является вещественным доказательством, а потому

Постановил:

Выше перечисленные вещи изъятые у Губриновича М.З. сдать в АХО УНКВД по Львовской области на хранение.

Опер. Уполн. 3 отдела УГБ

Логинов (—)

Согласен: Нач. 2 отд. 3 отд. УГБ УНКВД
Мл. Лейтенант Госбезопасности

(Богданов) (—)

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА
обвиняемого ЛЕСЕРМАН Марьяна Михайловича от 15/I-41 года.

ЛЕСЕРМАН Марьян Михайлович, 1895 г. рождения, урожен. г. Варшавы, поляк, по специальности инженер-химик, без определенных занятий, до ареста проживал в г. Львове по ул. Супинского № 1, арестован 15/XII-1940 года.

Допрос начат в 14 час. 00 мин.
–"– окончен в 17 час. 00 мин.

Вопрос: Можете ли вы давать показания на русском языке?
Ответ: Я могу давать показания на русском языке.

Zatwierdzam
Nacz[elnik] 3 Oddziału UGB UNKWD
Kapitan Bezp[ieczeństwa] Państ[wowego]
(Konowalenko)
[...] grudnia 1940

Postanowienie
m. Lwów, dnia 18 grudnia

Ja, Oficer Operacyjny 2 Wydz[iału] 3 Oddz[iału] UGB UNKWD Łoginow po rozpatrzeniu materiału dotyczącego rzeczy skonfiskowanych podczas rewizji u aresztowanego Gubrynowicza Mariana s. Zygmunta zamieszkałego we Lwowie przy ul. Leśnej dom Nr 18 m. 3

Stwierdziłem

że rzeczy skonfiskowane u Gubrynowicza M.Z.

1. Maszyna do pisania „Remington" bez numeru	jedna szt.
2. Domowa drukarka, gumowe czcionki	jedna szt.
3. Stempli różnych	28 sztuk
4. Poduszek do stempli	3 szt.

są dowodami rzeczowymi i dlatego

Postanowiłem:

Wyżej wymienione rzeczy skonfiskowane u Gubrynowicza M.Z. przekazać do ACHO UNKWD obwodu lwowskiego na przechowanie.

Oficer Operacyjny 3 Oddziału UGB
Łoginow (—)

Wyrażam zgodę: Nacz[elnik] 2 Wydz[iału] 3 Oddz[iału] UGB UNKWD
Mł. Lejtenant Bezpiecz[eństwa] Państ[wowego]
(Bogdanow) (—)

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA
oskarżonego LESERMANA Mariana s. Michała z 15/I-41 roku.

LESERMAN Marian s. Michała, ur. w 1895 r. w m. Warszawie, Polak, z zawodu inżynier chemik, bez określonego zajęcia, przed aresztowaniem mieszkał w m. Lwowie przy ul. Supińskiego Nr 1, aresztowany 15/XII-1940 roku.

Przesłuchanie rozpoczęto o godz. 14 min. 00
—"— zakończono o godz. 17 min. 00

Pytanie: Czy możecie składać zeznania w języku rosyjskim?
Odpowiedź: Mogę składać zeznania w języku rosyjskim.

Вопрос: Назовите правильно вашу фамилию, имя и отчество?

Ответ: ЛЕСЕРМАН Марьян Михайлович.

Вопрос: Вы арестованы как активный участник контрреволюционной повстанческой организации. Намерены ли вы давать следствию правдивые показания о своей контрреволюционной деятельности?

Ответ: Признаюсь, что я действительно являлся до дня своего ареста участником контрреволюционной организации и буду давать правдивые показания.

Вопрос: Кем и когда вы были вовлечены в контрреволюционную организацию?

Ответ: В контрреволюционную организацию я был завербован ФЕЛИКСЕВИЧЕМ Збигнев в сентябре или в октябре м-це 1940 года.

Вопрос: При каких обстоятельствах вы были завербованы в контрреволюционную организацию?

Ответ: С 22 июля 1939 г. по 31 августа 1940 г. я находился на излечении в госпитале хирургической клиники в гор. Львове, где познакомился с ФЕЛИКСЕВИЧЕМ Збигневым приходившим часто к своей знакомой ФУНК Ева, служившей в госпитале медсестрой. В одном из посещений ФЕЛИКСЕВИЧЕМ Збигневым я ближе познакомился с ним и рассказал ему, что я происхожу из г. Варшавы и в случае моего выздоровления я не знаю где мне можно будет устроится на жительство в г. Львове. Узнав о моем бедственном положении ФЕЛИКСЕВИЧ предложил мне по выходе из госпиталя жить у него на квартире, на что я охотно согласился и с сентября м-ца 1940 г. проживал на квартире у ФЕЛИКСЕВИЧА.

Вопрос: Дайте показания по существу заданного вам вопроса о вербовке вас в контрреволюционную организацию?

Ответ: Проживая на квартире у ФЕЛИКСЕВИЧА, я наблюдал, что его часто посещают какие то лица, и когда я попытался поинтересоваться у ФЕЛИКСЕВИЧА что это за лица, последний мне дал понять, что эти лица посещают его по каким-то деловым вопросам политического характера. В октябре м-це 1940 г. ФЕЛИКСЕВИЧ Збигнев мне рассказал, что Германия готовит наступление на Советский Союз и с этой целью германским командованием сформированы на территории Германии украинские легионы.

В связи с этим обстоятельством в г. Львове формируются контрреволюционной организацией поляков также легионы для вооруженного выступления. Здесь же ФЕЛИКСЕВИЧ Збигнев предложил вступить в эту организацию.

Вопрос: Вы дали согласие на вступление в контрреволюционную организацию?

Pytanie: Podajcie prawidłowo wasze nazwisko, imię i imię ojca?
Odpowiedź: LESERMAN Marian s. Michała.
Pytanie: Zostaliście aresztowani jako aktywny członek kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej. Czy zdecydowaliście się składać podczas śledztwa prawdziwe zeznania o swojej kontrrewolucyjnej działalności?
Odpowiedź: Przyznaję się, że rzeczywiście do dnia swojego aresztowania byłem członkiem organizacji kontrrewolucyjnej i złożę prawdziwe zeznania.
Pytanie: Kto i kiedy wciągnął was do organizacji kontrrewolucyjnej?
Odpowiedź: Do organizacji kontrrewolucyjnej zostałem zwerbowany przez FELIKSIEWICZA Zbigniewa we wrześniu albo w październiku 1940 roku.
Pytanie: W jakich okolicznościach zostaliście zwerbowani do organizacji kontrrewolucyjnej?
Odpowiedź: Od 22 lipca 1939 r. do 31 sierpnia 1940 r. byłem leczony w szpitalu kliniki chirurgicznej w mieś[cie] Lwowie, gdzie poznałem FELIKSIEWICZA Zbigniewa, który często przychodził do szpitala do swojej znajomej FUNK Ewy, pracującej w szpitalu jako pielęgniarka. Podczas jednej z wizyt FELIKSIEWICZA Zbigniewa poznałem go bliżej i powiedziałem mu, że pochodzę z m. Warszawy i nie wiem, gdzie będę mógł zamieszkać w m. Lwowie kiedy wyzdrowieję. Dowiedziawszy się o mojej rozpaczliwej sytuacji FELIKSIEWICZ zaproponował, żebym po wyjściu ze szpitala zamieszkał u niego, na co z chęcią przystałem i od września 1940 r. mieszkałem w mieszkaniu FELIKSIEWICZA.
Pytanie: Złóżcie zeznania dotyczące istoty zadanego wam pytania w sprawie zwerbowania was do organizacji kontrrewolucyjnej?
Odpowiedź: Mieszkając u FELIKSIEWICZA widziałem, że często odwiedzają go pewne osoby, a kiedy spróbowałem zapytać FELIKSIEWICZA co to za osoby, dał mi do zrozumienia, że osoby te odwiedzają go w jakichś sprawach służbowych o charakterze politycznym. W październiku 1940 r. FELIKSIEWICZ Zbigniew powiedział mi, że Niemcy szykują się do zaatakowania Związku Sowieckiego i w tym celu dowództwo niemieckie sformowało na terytorium Niemiec legiony ukraińskie. W związku z tym, również w m. Lwowie formowane są przez kontrrewolucyjną organizację Polaków legiony dla zbrojnego wystąpienia. I FELIKSIEWICZ zaproponował mi wstąpienie do tej organizacji.
Pytanie: Wyraziliście zgodę na wstąpienie do organizacji kontrrewolucyjnej?

Ответ: Да, я дал согласие вступить в контрреволюционную организацию и дал также присягу ФЕЛИКСЕВИЧУ Збигневу на верность организации.

Вопрос: Какие задания вы получили от ФЕЛИКСЕВИЧА Збигнева по контрреволюционной деятельности?

Ответ: Никаких заданий мне ФЕЛИКСЕВИЧ после вербовки меня в организацию не давал, а сказал, чтобы я ожидал от него дальнейших указаний.

Вопрос: Расскажите о вашей практической контрреволюционной деятельности в организации?

Ответ: Какой либо контрреволюционной деятельности до ареста ФЕЛИКСЕВИЧА Збигнева я не занимался и по существу начало моей практической деятельности в контрреволюционной организации относится с начала ноября м-ца 1940 г. т.е. после ареста ФЕЛИКСЕВИЧА.

Вопрос: Когда и при каких обстоятельствах был арестован ФЕЛИКСЕВИЧ Збигнев?

Ответ: ФЕЛИКСЕВИЧ Збигнев был арестован 1-го или 2-го ноября 1940 г. как участник антисоветского сборища на Лычаковском кладбище.

Вопрос: Так в чем же конкретно выразилось ваше участие в контрреволюционной организации?

Ответ: Недели за две перед своим арестом ФЕЛИКСЕВИЧ Збигнев меня предупредил, что в случае его ареста я должен буду сообщить об этом некоему ПНЕВСКОМУ Здиславу проживающему в гор. Львове по ул. 3-го Мая.

Вопрос: Вы выполнили это поручение ФЕЛИКСЕВИЧА?

Ответ: Да я был по указанному мне ФЕЛИКСЕВИЧЕМ адресу и установил связь с участником контрреволюционной организации ПНЕВСКИМ Здиславом.

Вопрос: Откуда вам известно о принадлежности ПНЕВСКОГО Здислава к контрреволюционной организации?

Ответ: О принадлежности к контрреволюционной организации ПНЕВСКОГО Здислава мне было известно со слов ФЕЛИКСЕВИЧА Збигнева, а также я в дальнейшем контактировался по контрреволюционной деятельности лично с ПНЕВСКИМ Здиславом.

Вопрос: По каким конкретно вопросам вы контактировались в контрреволюционной деятельности с ПНЕВСКИМ Здиславом?

Ответ: По вопросу разработки плана организации освобождения из тюрьмы ФЕЛИКСЕВИЧА Збигнева.

Вопрос: Каким путем вы намечали освобождение ФЕЛИКСЕВИЧА Збигнева из тюрьмы?

Odpowiedź: Tak, wyraziłem zgodę na wstąpienie do organizacji kontrrewolucyjnej i złożyłem także przed FELIKSIEWICZEM Zbigniewem przysięgę na wierność organizacji.

Pytanie: Jakie zadania dotyczące działalności kontrrewolucyjnej otrzymaliście od FELIKSIEWICZA Zbigniewa?

Odpowiedź: Żadnych zadań po zwerbowaniu mnie do organizacji FELIKSIEWICZ mi nie dawał, powiedział tylko, żebym czekał na jego dalsze wskazówki.

Pytanie: Opowiedzcie o waszej praktycznej działalności kontrrewolucyjnej w organizacji?

Odpowiedź: Żadną kontrrewolucyjną działalnością przed aresztowaniem FELIKSIEWICZA Zbigniewa nie zajmowałem się i w istocie początek mojej praktycznej działalności w organizacji kontrrewolucyjnej odnosi się do początku listopada 1940 r., tj. po aresztowaniu FELIKSIEWICZA.

Pytanie: Kiedy i w jakich okolicznościach został aresztowany FELIKSIEWICZ Zbigniew?

Odpowiedź: FELIKSIEWICZ Zbigniew został aresztowany 1 albo 2 listopada 1940 r. jako uczestnik antysowieckiego zgromadzenia na Cmentarzu Łyczakowskim.

Pytanie: Więc w czym konkretnie wyrażało się wasze członkostwo w organizacji kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: Około dwóch tygodni przed swoim aresztowaniem FELIKSIEWICZ Zbigniew uprzedził mnie, że w razie jego aresztowania powinienem poinformować o tym niejakiego PNIEWSKIEGO Zdzisława mieszkającego w mieś[cie] Lwowie przy ul. 3 Maja.

Pytanie: Wykonaliście polecenie FELIKSIEWICZA?

Odpowiedź: Tak, byłem pod wskazanym mi przez FELIKSIEWICZA adresem i nawiązałem kontakt z członkiem organizacji kontrrewolucyjnej PNIEWSKIM Zdzisławem.

Pytanie: Skąd wiecie o przynależności PNIEWSKIEGO Zdzisława do organizacji kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: O przynależności PNIEWSKIEGO Zdzisława do organizacji kontrrewolucyjnej dowiedziałem się ze słów FELIKSIEWICZA Zbigniewa, później również kontaktowałem się osobiście z PNIEWSKIM Zdzisławem w sprawie działalności kontrrewolucyjnej.

Pytanie: W jakich konkretnie sprawach dotyczących działalności kontrrewolucyjnej kontaktowaliście się z PNIEWSKIM Zdzisławem?

Odpowiedź: W sprawie opracowania planu organizacji uwolnienia FELIKSIEWICZA Zbigniewa z więzienia.

Pytanie: W jaki sposób zamierzaliście uwolnić FELIKSIEWICZA Zbigniewa z więzienia?

Ответ: Мне стало известно, что один из участников контрреволюционной организации секретно сотрудничает с органами НКВД, через которого я предлагал выдать органам НКВД ряд известных мне спекулянтов евреев и за это просить освобождения из тюрьмы ФЕЛИКСЕВИЧА.

Вопрос: Укажите фамилию этого участника контрреволюционной организации?

Ответ: Фамилия его ЛЯКС Адам.

Вопрос: Откуда вам известно о его принадлежности к контрреволюционной организации и о секретном его сотрудничестве с органами НКВД?

Ответ: О принадлежности ЛЯКСА Адама к контрреволюционной организации мне было известно со слов ФЕЛИКСЕВИЧА, а кроме того, я лично встречался с ним как с участником контрреволюционной организации. О том, что ЛЯКС Адам сотрудничает с органами НКВД мне лично рассказал ЛЯКС Адам.

Вопрос: При каких обстоятельствах вам рассказал об этом ЛЯКС Адам?

Ответ: Мне было известно, что ЛЯКС Адам, так же вместе с ФЕЛИКСЕВИЧЕМ Збигневым присутствовал 1-го ноября 1940 г. на антисоветском (собрании) сборище и в связи с этим выразил ЛЯКСУ Адаму удивление почему же его также не арестовали с ФЕЛИКСЕВИЧЕМ. На это ЛЯКС Адам мне, признался, что он так же был арестован органами НКВД вместе с ФЕЛИКСЕВИЧЕМ, но так как он ЛЯКС Адам дал подписку о секретном сотрудничестве с органами НКВД, то его освободили.

Вопрос: Было ли известно это обстоятельство ПНЕВСКОМУ Здиславу?

Ответ: Да, ПНЕВСКОМУ Здиславу я рассказал все подробно о ЛЯКСЕ Адаме и рассказал о своем плане освобождения ФЕЛИКСЕВИЧА из тюрьмы.

Вопрос: ПНЕВСКИЙ Здислав согласился с вашим планом?

Ответ: Да, ПНЕВСКИЙ Здислав одобрил мой план освобождения ФЕЛИКСЕВИЧА из тюрьмы и от себя добавил, что он также может назвать украинских националистов с целью выдачи их через ЛЯКСА органам НКВД.

Вопрос: ПНЕВСКИЙ Здислав был связан с ЛЯКСОМ Адамом?

Ответ: Нет, ПНЕВСКИЙ Здислав с ЛЯКСОМ не был связан.

Вопрос: Вы передали ЛЯКСУ Адаму ваш план освобождения ФЕЛИКСЕВИЧА из тюрьмы?

Ответ: ЛЯКС Адам принял мое предложение и обещал сообщить ответ позднее. Затем в одну из встреч с ЛЯКСОМ, последний мне сообщил, что его предложение органы НКВД не принимают а требуют выдачи участников контрреволюционной организации из числа поляков.

Odpowiedź: Dowiedziałem się, że jeden z członków organizacji współpracuje w tajemnicy z organami NKWD, przez którego proponowałem wydanie organom NKWD szeregu znanych mi spekulantów Żydów, a za to prosić o zwolnienie z więzienia FELIKSIEWICZA.

Pytanie: Podajcie nazwisko tego członka organizacji kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: Nazywa się LAKS Adam.

Pytanie: Skąd wiecie o jego przynależności do organizacji kontrrewolucyjnej i o tajnej współpracy z organami NKWD?

Odpowiedź: O przynależności LAKSA Adama do organizacji kontrrewolucyjnej wiedziałem ze słów FELIKSIEWICZA, a prócz tego osobiście spotykałem się z nim jako z członkiem organizacji kontrrewolucyjnej. O tym, że LAKS Adam współpracuje z organami NKWD powiedział mi osobiście LAKS Adam.

Pytanie: W jakich okolicznościach LAKS Adam opowiadał wam o tym?

Odpowiedź: Wiedziałem, że LAKS Adam razem z FELIKSIEWICZEM Zbigniewem uczestniczył 1 listopada 1940 r. w antysowieckim (zgromadzeniu) zebraniu i w związku z tym wyraziłem zdziwienie, dlaczego jego także nie aresztowali razem z FELIKSIEWICZEM. Na to LAKS Adam przyznał mi się, że on również był aresztowany przez organy NKWD razem z FELIKSIEWICZEM, ale ponieważ on LAKS Adam podpisał tajną współpracę z organami NKWD, to go zwolnili.

Pytanie: Czy wiedział o tej okoliczności PNIEWSKI Zdzisław?

Odpowiedź: Tak, PNIEWSKIEMU Zdzisławowi opowiedziałem szczegółowo o LAKSIE Adamie i powiedziałem mu o swoim planie uwolnienia FELIKSIEWICZA z więzienia.

Pytanie: Czy PNIEWSKI Zdzisław zgodził się na wasz plan?

Odpowiedź: Tak, PNIEWSKI Zdzisław przyjął z uznaniem mój plan uwolnienia FELIKSIEWICZA z więzienia i dodał od siebie, że on również może podać nazwiska nacjonalistów ukraińskich w celu wydania ich przez LAKSA organom NKWD.

Pytanie: Czy PNIEWSKI Zdzisław miał kontakt z LAKSEM Adamem?

Odpowiedź: Nie, PNIEWSKI Zdzisław z LAKSEM nie miał kontaktu.

Pytanie: Przekazaliście LAKSOWI Adamowi wasz plan uwolnienia z więzienia FELIKSIEWICZA?

Odpowiedź: LAKS Adam przyjął moją propozycję i obiecał, że da mi odpowiedź później. Potem podczas jednego ze spotkań z LAKSEM powiedział mi on, że organa NKWD nie przyjmują jego propozycji, ale żądają wydania członków organizacji kontrrewolucyjnej spośród Polaków.

Вопрос: Следственные органы располагают данными о том, что вы разрабатывали также план совершения террористического акта над участником контрреволюционной организации ЛЯКСОМ Адамом?

Ответ: Это неправда.

Вопрос: Вы разговаривали с ПНЕВСКИМ Здиславом по этому вопросу?

Ответ: По вопросу совершения террористического акта над ЛЯКСОМ я с ПНЕВСКИМ не разговаривал, а только однажды предупредил ПНЕВСКОГО Здислава о том, что ЛЯКСА Адама могут за предательство убить члены контрреволюционной организации.

Вопрос: Вы лжете. По показаниям ПНЕВСКОГО Здислава вы изобличаетесь в том, что вы предлагали план убийства ЛЯКСА Адама?

Ответ: Показания ПНЕВСКОГО Здислава я отрицаю и считаю их ложными.

Вопрос: В этом вы будете изобличены очной ставкой с ПНЕВСКИМ Здиславом.

Ответ: Я прошу этого.

Допрос прерывается, записано с моих слов верно и мне прочитано вслух на понятном мне русском языке правильно.

(ЛЕСЕРМАН)

ДОПРОСИЛ: СТ. СЛЕДОВАТЕЛЬ СЛЕДЧАСТИ УНКВД Л/О
МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ (ГУДКОВ)

Верно (—) Гудков

Протокол допроса
обвиняемого Феликсевича З.Э. от 17 января 1941.

Допрос начат в 12 час.

Допрос окончен в 17 час.

Феликсевич Збигнев Эдмундович, 1922 г.р. ур. г. Львова, поляк, гр. СССР, образование среднее, без определенных занятий, родители служащие, до ареста проживал в г. Львове, ул. Потоцкого д. 65 кв. 7.

Вопрос: Можете ли вы давать показания на русском языке?

Ответ: Я могу давать показания на русском языке.

Вопрос: Назовите правильно вашу фамилию имя и отчество?

Pytanie: Organy śledcze dysponują informacjami o tym, że opracowaliście również plan dokonania aktu terrorystycznego na członku organizacji kontrrewolucyjnej LAKSIE Adamie?
Odpowiedź: To nieprawda.
Pytanie: Rozmawialiście w tej sprawie z PNIEWSKIM Zdzisławem?
Odpowiedź: W sprawie dokonania aktu terrorystycznego na LAKSIE nie rozmawiałem z PNIEWSKIM, uprzedziłem tylko pewnego razu PNIEWSKIEGO Zdzisława o tym, że LAKSA Adama mogą zabić za zdradę członkowie organizacji kontrrewolucyjnej.
Pytanie: Kłamiecie. Zeznania PNIEWSKIEGO Zdzisława demaskują was, iż przedstawiliście plan zabicia LAKSA Adama?
Odpowiedź: Nie zgadzam się z zeznaniami PNIEWSKIEGO Zdzisława i uważam je za kłamliwe.
Pytanie: W tej sprawie obciąży was konfrontacja z PNIEWSKIM Zdzisławem.
Odpowiedź: Proszę o to.

Przesłuchanie zostało przerwane, zapisano wg moich słów wiernie i odczytano mi na głos w zrozumiałym dla mnie języku rosyjskim prawidłowo.
(LESERMAN)

PRZESŁUCHAŁ: ST. ŚLEDCZY JEDNOSTKI ŚLED[CZEJ] UNKWD LO
MŁ. LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO] (GUDKOW)

Za zgodność (—) Gudkow

Protokół przesłuchania
oskarżonego Feliksiewicza Z.E. z 17 stycznia 1941.

Przesłuchanie rozpoczęto o godz. 12
Przesłuchanie zakończono o godz. 17

Feliksiewicz Zbigniew s. Edmunda ur. w 1922 r. w m. Lwowie, Polak, ob. ZSRS, wykształcenie średnie, bez określonego zajęcia, rodzice urzędnicy, przed aresztowaniem mieszkał w m. Lwowie ul. Potockiego dom 65 m. 7.

Pytanie: Czy możecie składać zeznania w języku rosyjskim?
Odpowiedź: Mogę składać zeznania w języku rosyjskim.
Pytanie: Podajcie prawidłowo wasze nazwisko, imię i imię ojca?

Ответ: Феликсевич Збигнев Эдмундович.

Вопрос: Вы арестованы как активный участник контрреволюционной повстанческой организации. Намерены ли давать на следствии правдивые показания о своей контрреволюционной деятельности?

Ответ: Да, я решил говорить правду и ничего не намерен скрывать от следствия. Признаюсь, что я действительно являлся участником антисоветской организации.

(—) Феликсевич

Вопрос: Как называлась эта контрреволюционная организация участником которой являлись вы?

Ответ: Название организации мне неизвестно.

Вопрос: Какие задачи стояли перед контрреволюционной организацией?

Ответ: Восстановление бывшего польского государства.

Вопрос: Каким путем?

Ответ: Каким путем организация имела намерение восстановить бывшее польское государство, – это еще не было ясно определено, но прежде всего рассчитывали на возможную войну между СССР и Германией и в зависимости от хода военных действий мог быть решен вопрос о характере дальнейших планов организации.

Вопрос: А разве не стоял вопрос о вооруженном восстании?

Ответ: Нет, вопрос о вооруженном восстании не обсуждался.

Вопрос: Какое положение вы занимали в контрреволюционной организации?

Ответ: В контрреволюционной организации я был рядовым членом.

Вопрос: Вы лжете. Следствие располагает (—) Феликсевич данными о том, что вы проводили широкую вербовочную деятельность в контрреволюционной организации?

Ответ: Мною завербован в контрреволюционную организацию один только человек это Лякс Адам. Других вербовок в контрреволюционную организацию я не проводил.

Вопрос: Когда и при каких обстоятельствах был завербован в контрреволюционную организацию Лякс Адам?

Ответ: Лякс Адам был мною завербован в контрреволюционную организацию в октябре м-це 1940 года при встрече с ним на улице Потоцкого. Зная Лякса Адама как националиста и польского патриота я ему предложил вступить в организацию на это он дал мне свое согласие.

Вопрос: Как давно вы знакомы с Ляксом?

Ответ: С Ляксом Адамом я знаком с детских лет и он ко мне часто приходил на дом на игры. В данное время Лякс Адам является учащимся средней школы 9 или 10 класса, проживает по ул. Болеслав Храброго д. № 13.

Odpowiedź: Feliksiewicz Zbigniew s. Edmunda.

Pytanie: Zostaliście aresztowani jako aktywny członek kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej. Czy zdecydowaliście się składać podczas śledztwa prawdziwe zeznania o swojej działalności kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: Tak, postanowiłem mówić prawdę i nie zamierzam niczego ukrywać przed śledztwem. Przyznaję się, że rzeczywiście byłem członkiem antysowieckiej organizacji.

(—) Feliksiewicz

Pytanie: Jak nazywała się ta organizacja kontrrewolucyjna, której byliście członkiem?

Odpowiedź: Nie znam nazwy organizacji.

Pytanie: Jakie zadania stawiała przed sobą [ta] organizacja kontrrewolucyjna?

Odpowiedź: Przywrócenie byłego państwa polskiego.

Pytanie: W jaki sposób?

Odpowiedź: W jaki sposób organizacja zamierzała przywrócić byłe państwo polskie, jeszcze nie było to jasno określone, ale przede wszystkim liczyliśmy na możliwą wojnę między ZSRS a Niemcami i w zależności od przebiegu działań wojennych miała zostać rozwiązana kwestia charakteru dalszych planów organizacji.

Pytanie: Czyżby nie stawiano kwestii zbrojnego powstania?

Odpowiedź: Nie, kwestia zbrojnego powstania nie była rozważana.

Pytanie: Jaką pozycję zajmowaliście w organizacji kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: W kontrrewolucyjnej organizacji byłem szeregowym członkiem.

Pytanie: Kłamiecie. Śledztwo dysponuje (—) Feliksiewicz informacjami o tym, że prowadziliście szeroką działalność werbunkową do organizacji kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: Zwerbowałem do organizacji kontrrewolucyjnej tylko jednego człowieka – był to Laks Adam. Więcej nikogo do organizacji kontrrewolucyjnej nie werbowałem.

Pytanie: Kiedy i w jakich okolicznościach został zwerbowany do organizacji Laks Adam?

Odpowiedź: Laks Adam został zwerbowany przeze mnie do organizacji kontrrewolucyjnej w październiku 1940 r. podczas spotkania na ulicy Potockiego. Znając Laksa Adama jako nacjonalistę i polskiego patriotę zaproponowałem mu wstąpienie do organizacji, na co się zgodził.

Pytanie: Od jak dawna znacie się z Laksem?

Odpowiedź: Z Laksem Adamem znamy się od dziecka, często przychodził do mnie grać. Obecnie Laks Adam jest uczniem średniej szkoły 9 albo 10 klasy, mieszka przy ul. Bolesława Chrobrego d[om] Nr 13.

Вопрос: Какое задание вы поручили Ляксу Адаму по контрреволюционной деятельности?

Ответ: Ляксу Адаму я заданий не давал, но только предупредил его, чтобы он готовился (—) Феликсевич к вступлению в польские легионы, т.к. основную цель при вербовке Лякса я преследовал вербовку молодежи в польские легионы.

Вопрос: Кого еще вы завербовали в контрреволюционную организацию?

Ответ: Больше я никого не вербовал т.к. я имел задание завербовать в организацию только одного участника.

Вопрос: От кого вы получили задание по вербовке участников в контрреволюционную организацию?

Ответ: Задание по вербовке я получил от Пневского Здислава, который так же является участником контрреволюционной организации.

Вопрос: Откуда вам известно о принадлежности Пневского Здислава к контрреволюционной организации?

Ответ: В октябре м-це 1940 года Пневский Здислав завербовал меня в контрреволюционную организацию.

Вопрос: Как и при каких обстоятельствах происходила вербовка вас в контрреволюционную организацию?

Ответ: С Пневским Здиславом я познакомился случайно летом 1939 года. После распада бывшего польского государства (—) Феликсевич также случайно встретил на улице Шимановича Пневского Здислава. При разговоре с ним в этой встрече Пневский Здислав поинтересовался моими взглядами на существующее положение и я ему не скрывал, что к установлению на территории Западных областей Советской власти я отношусь отрицательно.

При вторичной встрече с Пневским Здиславом, происходившей в октябре м-це 1940 года Пневский Здислав мне рассказал, что существует польская тайная организация которая формирует польские легионы и предложил мне вступить в эту организацию.

Вопрос: Вы дали согласие вступить в организацию?

Ответ: Да я согласился вступить в организацию и тут-же получил задание завербовать еще одного участника.

Вопрос: Кого еще вы завербовали кроме Лякса Адама в контрреволюционную организацию?

Ответ: Я больше никого в организацию не вербовал.

Вопрос: Почему вы скрываете факт вербовки вами в контрреволюционную организацию Лесермана Марьяна?

(—) Феликсевич

Ответ: Лесермана Марьяна я знаю, но в контрреволюционную организацию я его не вербовал.

Pytanie: Jakie zadanie daliście Laksowi Adamowi odnośnie działalności kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: Laksowi Adamowi zadań nie dawałem, ale uprzedziłem go tylko, żeby był gotów (—) Feliksiewicz wstąpić do legionów polskich, ponieważ moim głównym celem był werbunek młodzieży do legionów polskich, a zatem i Laksa.

Pytanie: Kogo jeszcze zwerbowaliście do organizacji kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: Nikogo więcej nie werbowałem, ponieważ moim zadaniem było zwerbowanie tylko jednego członka.

Pytanie: Od kogo dostaliście zadanie werbowania członków do organizacji kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: Zadanie werbowania dostałem od Pniewskiego Zdzisława, który też jest członkiem organizacji kontrrewolucyjnej.

Pytanie: Skąd wiecie o przynależności Pniewskiego Zdzisława do organizacji kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: W październiku 1940 r. Pniewski Zdzisław zwerbował mnie do organizacji kontrrewolucyjnej.

Pytanie: Jak i w jakich okolicznościach zostaliście zwerbowani do organizacji kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: Pniewskiego Zdzisława poznałem przypadkowo latem 1939 r. Po rozpadzie był[ego] państwa polskiego (—) Feliksiewicz również przypadkowo spotkałem Pniewskiego Zdzisława na ulicy Szymonowiczów. Podczas tego spotkania Pniewski Zdzisław pytał o moje poglądy na obecną sytuację i nie ukrywałem przed nim, że do ustanowienia Władzy Sowieckiej na terytorium zachodnich obwodów odnoszę się negatywnie.

Przy drugim spotkaniu z Pniewskim Zdzisławem, które miało miejsce w październiku 1940 r., Pniewski Zdzisław powiedział mi, że istnieje tajna polska organizacja, która formuje legiony polskie i zaproponował mi wstąpienie do niej.

Pytanie: Wyraziliście zgodę na wstąpienie do organizacji?

Odpowiedź: Tak, zgodziłem się wstąpić do organizacji i od razu dostałem zadanie zwerbowania jeszcze jednego członka.

Pytanie: Kogo jeszcze zwerbowaliście oprócz Laksa Adama do organizacji kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: Nikogo więcej do organizacji nie werbowałem.

Pytanie: Dlaczego ukrywacie fakt zwerbowania przez was do organizacji kontrrewolucyjnej Lesermana Mariana?

(—) Feliksiewicz

Odpowiedź: Lesermana Mariana znam, ale do organizacji kontrrewolucyjnej nie werbowałem go.

Вопрос: Вы говорите неправду. Лесерман Марьян на следствии признался в том, что в контрреволюционную организацию он был завербован вами.

Ответ: Этого не может быть.

Вопрос: Вам приводится выдержка из показаний Лесермана Марьяна: ... „в контрреволюционную организацию я был завербован Феликсевичем Збигневом в сентябре или октябре 1940 года" ... Теперь вы намерены говорить правду?

Ответ: Я эти показания не подтверждаю.

Вопрос: В таком случае вы будете изобличены очной ставкой с Лесерманом.

вводится арестованный Лесерман М.М.

После обоюдного опознания обвиняемые заявили, что личных счетов между собой не имели и не имеют.

(—) (Лесерман) (—) (Феликсевич)

Вопрос к обв. Лесерману: Кто завербовал вас в контрреволюционную организацию?

Ответ: В контрреволюционную организацию я был завербован Феликсевичем Збигневом в октябре м-це 1940 года.

(—) Лесерман

Вопрос к обвиняемому Феликсевичу: Вы подтверждаете это?

Ответ: Да, я подтверждаю, что мной действительно был завербован в контрреволюционную организацию Лесерман Марьян. Прошу прекратить очную ставку и я буду говорить правду.

арестованный Лесерман уводится

Вопрос: Вы подтверждаете факт вербовки вами Лесермана Марьяна?

Ответ: Да, подтверждаю, что Лесерман Марьян действительно был мной завербован в контрреволюционную организацию.

[...]

Вопрос: Теперь вы назовете свое положение в контрреволюционной организации?

Ответ: Я в контрреволюционной организации являлся руководителем „пятерки", т.е. у меня на связи находилось пять участников контрреволюционной организации.

Вопрос: Под каким псевдонимом вы осуществляли свою контрреволюционную деятельность в организации?

Ответ: Среди участников контрреволюционной организации я был известен под псевдонимом „Жбик".

допрос прерван

Pytanie: Mówicie nieprawdę. Leserman Marian przyznał się podczas śledztwa do tego, że do organizacji kontrrewolucyjnej został przez was zwerbowany?

Odpowiedź: To niemożliwe.

Pytanie: Przytoczymy wam fragment zeznań Lesermana Mariana:
... „do organizacji kontrrewolucyjnej zostałem zwerbowany przez Feliksiewicza Zbigniewa we wrześniu albo w październiku 1940 roku" ...
Będziecie teraz mówić prawdę?

Odpowiedź: Nie potwierdzam tych zeznań.

Pytanie: W takim razie zostaniecie zdemaskowani poprzez konfrontację z Lesermanem.

wprowadza się aresztowanego Lesermana M.M.

Po wzajemnym rozpoznaniu oskarżeni oświadczyli, że porachunków osobistych między sobą nie mieli i nie mają.

(—) (Leserman) (—) (Feliksiewicz)

Pytanie do osk. Lesermana: Kto zwerbował was do organizacji kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: Do organizacji kontrrewolucyjnej zostałem zwerbowany przez Feliksiewicza Zbigniewa w październiku 1940 roku.

(—) Leserman

Pytanie do osk. Feliksiewicza: Potwierdzacie to?

Odpowiedź: Tak, potwierdzam, że rzeczywiście zwerbowałem do organizacji kontrrewolucyjnej Lesermana Mariana. Proszę o zakończenie konfrontacji i będę mówił prawdę.

aresztowany Leserman zostaje wyprowadzony

Pytanie: Potwierdzacie fakt zwerbowania przez was Lesermana Mariana?

Odpowiedź: Tak, potwierdzam, że Leserman Marian rzeczywiście został zwerbowany do organizacji kontrrewolucyjnej przeze mnie.

[...]

Pytanie: Podajcie teraz swoją pozycję w organizacji kontrrewolucyjnej?

Odpowiedź: W organizacji kontrrewolucyjnej byłem kierownikiem „piątki", tj. kontaktowało się przeze mnie pięciu członków organizacji kontrrewolucyjnej.

Pytanie: Pod jakim pseudonimem prowadziliście swoją działalność kontrrewolucyjną w organizacji?

Odpowiedź: Wśród członków organizacji kontrrewolucyjnej znany byłem pod pseudonimem „Żbik".

przesłuchanie przerwano

Записано с моих слов верно и мне прочитано на понятном мне русском языке вслух правильно.

(—) Феликсевич

Допросил:
Ст. следователь Следчасти УНКВД Л/О
мл. лейтенант госбезопасности (—) (Гудков)

Протокол допроса
обвиняемого Феликсевича Збигнева Эдмундовича от 6 февраля 1941 г.

Феликсевич Збигнев Эдмундович, 1922 г.р. ур. г. Львова, поляк, гр. СССР, образование среднее, из семьи служащих, без определенных занятий, арестован 1/XI-40 г.

Вопрос: Где вас арестовали?

Ответ: Я арестован 1-го ноября 1940 г. как участник антисоветской националистической демонстрации состоявшейся 1-го ноября 1940 года на Лычаковском кладбище.

Вопрос: От кого вам стало известно о проводимой антисоветской демонстрации?

Ответ: О проводимой антисоветской демонстрации мне стало известно от Лякса Адама, который мне сообщил об этом и пригласил принять участие в этой демонстрации.

Вопрос: Вы дали согласие принять участие в антисоветской демонстрации?

Ответ: Да, я дал согласие принять участие в антисоветской демонстрации и вместе с Ляксом принимал участие в этой демонстрации.

Вопрос: Кем была организована эта антисоветская демонстрация?

Ответ: Об этом мне не известно.

Вопрос: От кого Ляксу стало известно о готовящейся антисоветской демонстрации?

(—) Феликсевич

Ответ: Мне Лякс об этом также не говорил. Но я предполагаю, что Лякс по собственной инициативе пошел на демонстрацию, т.к. 1-го ноября в б. Польше является так называемым днем памяти погибших при обороне Львова и по установившейся традиции ежегодно 1-го ноября поляки приходили на Лычаковское кладбище к могилам убитых участников при обороне г. Львова в 1918–20 гг.

Zapisano wg moich słów wiernie i odczytano mi w zrozumiałym dla mnie języku rosyjskim na głos prawidłowo:

(—) Feliksiewicz

Przesłuchał:
St. Śledczy Jednostki Śled[czej] UNKWD L/O
mł. lejtenant bezpieczeństwa państ[wowego] (—) (Gudkow)

Protokół przesłuchania
oskarżonego Feliksiewicza Zbigniewa s. Edmunda z 6 lutego 1941 r.

Feliksiewicz Zbigniew s. Edmunda, ur. w 1922 r. w m. Lwowie, Polak, ob. ZSRS, wykształcenie średnie, z rodziny urzędniczej, bez określonego zajęcia, aresztowany 1/XI-40 r.

Pytanie: Gdzie was aresztowano?

Odpowiedź: Zostałem aresztowany 1 listopada 1940 r. jako uczestnik antysowieckiej demonstracji nacjonalistycznej odbywającej się 1 listopada 1940 roku na Cmentarzu Łyczakowskim.

Pytanie: Od kogo dowiedzieliście się o mającej się odbyć demonstracji?

Odpowiedź: O mającej się odbyć demonstracji dowiedziałem się od Laksa Adama, który poinformował mnie o tym i zaproponował uczestnictwo w tej demonstracji.

Pytanie: Wyraziliście zgodę na uczestniczenie w antysowieckiej demonstracji?

Odpowiedź: Tak, wyraziłem zgodę na uczestniczenie w antysowieckiej demonstracji i razem z Laksem wziąłem udział w tej demonstracji.

Pytanie: Kto zorganizował tę antysowiecką demonstrację?

Odpowiedź: Tego nie wiem.

Pytanie: Od kogo Laks dowiedział się o przygotowywanej demonstracji antysowieckiej?

(—) Feliksiewicz

Odpowiedź: Laks mi o tym nie mówił, ale przypuszczam, że Laks poszedł na demonstrację z własnej inicjatywy, pon[ieważ] 1 listopada w b[yłej] Polsce jest tak zwanym dniem pamięci tych, którzy zginęli w czasie obrony Lwowa i dla uszanowania tradycji co roku 1 listopada Polacy przychodzili na Cmentarz Łyczakowski na mogiły poległych uczestników obrony m. Lwowa w l. 1918–20.

Вопрос: На очной ставке с Пневским Здиславом, вы изобличаетесь последним в том, что имели у себя на связи 60 человек участников контрреволюционной организации. Перечислите фамилии этих участников?

Ответ: Я не отрицаю, что действительно говорил Пневскому о наличии у меня на связи 60 человек участников контрреволюционной организации, но это не соответствует действительности, так как я до вовлечения меня в контрреволюционную организацию Пневским ни в какой контрреволюционной организации не состоял и сказал Пневскому о своей принадлежности к контрреволюционной организации умышленно, что бы вызвать у Пневского больше ко мне доверия.

Записано с моих слов верно и мне прочитано вслух на понятном мне русском языке вслух правильно.

(—) Феликсевич

Допросил:
Ст. следователь Следчасти УНКВД Л/О
мл. лейтенант госбезопасности (—) (Гудков)

По след. делу № 56447

„УТВЕРЖДАЮ"
ЗАМ. НАЧ. УНКВД ПО ЛО
КАПИТАН ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
(—) (МИХАЙЛОВ)
„21" II 1941 г.

ОБВИНИТЕЛЬНОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ
по обвинению:

1. ПНЕВСКОГО Здислава Юзефовича по ст. 54-2-11 УК УССР
2. ГЖОНСКОГО Адама Казимировича по ст. 54-2-11 УК УССР
3. ГЖОНСКУЮ Октавию Эдвардовну по ст. 54-2-^{6}10, ч. 2 и 11-^{6} УК
4. ГУБРИНОВИЧА Марьяна Зигмундовича по ст. 20-54-2-10 ч. 2-11 УК УССР
5. СЕТНИЦКОГО Ивана Марьяновича по ст. 54-12 УК УССР
6. ФЕЛИКСЕВИЧА Збигнева Эдмундовича и
7. ЛЕСЕРМАНА Марьяна Михайловича – обоих по ст. 54-2-11 УК УССР.

В Управление НКВД Львовской области поступили данные о том, что в гор. Львове существует нелегально контрреволюционная повстанческая организация, активными участниками которой являются: ПНЕВСКИЙ

Pytanie: Podczas konfrontacji z Pniewskim Zdzisławem zostaliście zdemaskowani przez tego ostatniego, że mieliście kontakt z 60 ludźmi, członkami organizacji kontrrewolucyjnej. Podajcie nazwiska tych członków?

Odpowiedź: Nie zaprzeczam, że rzeczywiście mówiłem Pniewskiemu o istnieniu 60 ludzi, członków organizacji kontrrewolucyjnej, z którymi się kontaktowałem, ale to nie odpowiada rzeczywistości, ponieważ do czasu wciągnięcia mnie do organizacji kontrrewolucyjnej przez Pniewskiego, do żadnej organizacji kontrrewolucyjnej nie należałem, a powiedziałem Pniewskiemu o swojej przynależności do organizacji kontrrewolucyjnej celowo, żeby wzbudzić w Pniewskim większe zaufanie do mnie.

Zapisano wg moich słów wiernie i odczytano mi na głos w zrozumiałym dla mnie języku rosyjskim prawidłowo.

(—) Feliksiewicz

Przesłuchał:
St. Śledczy Jednostki Śled[czej] UNKWD L/O
mł. lejtenant bezpiecz[eństwa] państ[wowego] (—) (Gudkow)

Dotyczy sprawy śled[czej] Nr 56447

„ZATWIERDZAM"
ZAST[ĘPCA] NACZ[ELNIKA] UNKWD LO
KAPITAN BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (MICHAJŁOW)
„21" II 1941 r.

WNIOSEK OSKARŻAJĄCY
z oskarżenia:

1. PNIEWSKIEGO Zdzisława s. Józefa z art. 54-2-11 KK USRS
2. GŻONSKIEGO Adama s. Kazimierza z art. 54-2-11 KK USRS
3. GŻONSKIEJ Oktawii c. Edwarda z art. 54-2-[b]10 cz. 2 i 11-[b] KK
4. GUBRYNOWICZA Mariana s. Zygmunta z art. 20-54-2-10 cz. 2, 11 KK USRS
5. SITNICKIEGO Jana s. Mariana z art. 54-12 KK USRS
6. FELIKSIEWICZA Zbigniewa s. Edmunda i
7. LESERMANA Mariana s. Michała – obydwu z art. 54-2-11 KK USRS.

Do Zarządu NKWD obwodu lwowskiego wpłynęły informacje o tym, że w mieś[cie] Lwowie działa nielegalnie kontrrewolucyjna organizacja po-

З.Ю., ГЖОНСКИЙ А.К., ГЖОНСКАЯ О.Э., ГУБРИНОВИЧ М.З., СЕТНИЦКИЙ И.М., ФЕЛИКСЕВИЧ З.Э., ЛЕСЕРМАН М.М. – которые в декабре месяце 1940 года были арестованы и привлечены к ответственности.

Проведенным по делу следствием установлено, что обвиняемые: ПНЕВСКИЙ З.Ю., ГЖОНСКИЙ А.К., ГЖОНСКАЯ О.Э., ФЕЛИКСЕВИЧ З.Э., ЛЕСЕРМАН М.М. действительно являются активными участниками контрреволюционной повстанческой организации польских националистов, именуемой „Армия великой Польши" („АВП"), ставившей своей целью, подготовку и проведение вооруженного восстания против Советской власти за восстановление бывшего польского буржуазного государства.

Обвиняемые ГУБРИНОВИЧ М.З. и СЕТНИЦКИЙ И.М. знали о контрреволюционной деятельности названной выше организации и оказывали участникам ее практическое содействие в их антисоветской работе.

Как установлено следствием, в целях подготовки вооруженного восстания, обвиняемые: ПНЕВСКИЙ З.Ю., ГЖОНСКИЙ А.К., ГЖОНСКАЯ О.Э. – на протяжении длительного периода времени, с февраля по сентябрь 1940 г. издавали и распространяли нелегальную антисоветскую газету под названием „Побудка" („Сигнал"), на страницах которой систематически печатались статьи и заметки контрреволюционного повстанческого содержания.

При аресте ПНЕВСКОГО З.Ю. 10/XII-1940 г. у него на квартире во время обыска был обнаружен и из'ят архив нелегальной антисоветской газеты „Побудка" в количестве 18 экземпляров.

(приложение № 1 л.д. 1–37)

Следствием установлено, что для организации выпуска и распространения нелегальной антисоветской газеты „Побудка" был образован так назыв. „редакционный комитет", в состав которого входили обвиняемые ГЖОНСКИЙ А.К., ГЖОНСКАЯ О.Э. и ПНЕВСКИЙ З.Ю., ответственным редактором являлся ПНЕВСКИЙ, который непосредственно осуществлял печатание и распространение этой газеты.

(л.д. 34)

Обвиняемые ГЖОНСКИЙ А.К. и ГЖОНСКАЯ О.Э., как члены „редакционного комитета" собирали антисоветские статьи, заметки и другие материалы и представляли для печатания в нелегальной газете „Побудка".

(л.д. л.д. 42, 46–47, 71)

Кроме того, обвиняемым ПНЕВСКИМ З.Ю. были привлечены к печатанию и распространению антисоветской газеты „Побудка", обвиняемые ГУБРИНОВИЧ М.З. и СЕТНИЦКИЙ И.М.

Так обвиняемый ГУБРИНОВИЧ М. З. по предложению ПНЕВСКОГО З.Ю. в мае месяце 1940 года печатал на пишущей машинке антисоветские материалы для нелегальной газеты.

wstańcza, której aktywnymi członkami są: PNIEWSKI Z.J., GŻONSKI A.K., GŻONSKA O.E., GUBRYNOWICZ M.Z., SITNICKI J.M., FELIKSIEWICZ Z.E., LESERMAN M.M. – którzy w grudniu 1940 roku zostali aresztowani i pociągnięci do odpowiedzialności.

Podczas przeprowadzonego w sprawie śledztwa ustalono, że oskarżeni: PNIEWSKI Z.J., GŻONSKI A.K., GŻONSKA O.E., FELIKSIEWICZ Z.E., LESERMAN M.M. rzeczywiście są aktywnymi członkami kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej nacjonalistów polskich o nazwie „Armia Wielkiej Polski" („AWP"), stawiającej sobie za cel przygotowanie i przeprowadzenie powstania zbrojnego przeciwko Władzy Sowieckiej, by przywrócić byłe burżuazyjne państwo polskie.

Oskarżeni GUBRYNOWICZ M.Z. i SITNICKI J.M. wiedzieli o działalności kontrrewolucyjnej wymienionej wyżej organizacji i udzielali jej członkom praktycznej pomocy w ich antysowieckiej robocie.

Jak ustalono w toku śledztwa, w celu przygotowania powstania zbrojnego oskarżeni: PNIEWSKI Z.J., GŻONSKI A.K., GŻONSKA O.E. – przez długi czas, od lutego do września 1940 r., wydawali i rozpowszechniali nielegalną antysowiecką gazetę pod tytułem „Pobudka" („Sygnał"), na której stronach były systematycznie drukowane artykuły i notatki o kontrrewolucyjnej treści powstańczej.

Podczas aresztowania PNIEWSKIEGO Z.J. 10/XII-1940 r., w czasie rewizji w jego mieszkaniu znaleziono i skonfiskowano archiwum nielegalnej antysowieckiej gazety „Pobudka" w ilości 18 egzemplarzy.

(załącznik Nr 1 k.s. 1–37)

Podczas śledztwa ustalono, że w celu zorganizowania wydawania i rozpowszechniania nielegalnej antysowieckiej gazety „Pobudka" powołano tak zwany „komitet redakcyjny", w którego skład wchodzili oskarżeni: GŻONSKI A.K., GŻONSKA O.E. i PNIEWSKI Z.J. Redaktorem naczelnym był PNIEWSKI, który bezpośrednio realizował druk i rozpowszechnianie tej gazety.

(k.s. 34)

Oskarżeni GŻONSKI A.K. i GŻONSKA O.E. jako członkowie „komitetu redakcyjnego" zbierali antysowieckie artykuły, notatki i inne materiały i przekazywali do opublikowania w nielegalnej gazecie „Pobudka".

(k.s. k.s. 42, 46–47, 71)

Oprócz tego oskarżony PNIEWSKI Z.J. wciągnął do drukowania i rozpowszechniania antysowieckiej gazety „Pobudka" oskarżonych GUBRYNOWICZA M.Z. i SITNICKIEGO J.M.

I tak, oskarżony GUBRYNOWICZ M.Z. na polecenie PNIEWSKIEGO Z.J. w maju 1940 roku przepisywał na maszynie antysowieckie materiały do nielegalnej gazety.

(л.д. 48–49, 73, 74–75)

Обвиняемый СЕТНИЦКИЙ И.М., зная от ПНЕВСКОГО З.Ю. о наличии контрреволюционной организации и выпуске антисоветской нелегальной газеты, передал ПНЕВСКОМУ З.Ю. свою пишущую машинку для печатания этой газеты.

(л.д. 164–167)

Обвиняемый ПНЕВСКИЙ З.Ю. в марте месяце 1940 года установил связь с руководящим участником контрреволюционной организации МАКСИМОВИЧЕМ Адамом (от ареста скрылся), по заданию последнего проводил широкую вербовочную деятельность по вовлечению участников в контрреволюционную организацию.

Таким образом, ПНЕВСКИМ З.Ю. лично были завербованы в контрреволюционную организацию ФЕЛИКСЕВИЧ З.Э. (привлечен по данному делу), РОГОВСКИЙ, КАРПИНСКИЙ А., ШУМЕР, КУРИЛО З., с/дело на коих выделено в отдельное производство.

(л.д. 32–33, 78–79)

Обвиняемый ФЕЛИКСЕВИЧ З.Э. будучи руководителем так назыв. „пятерки" по заданию ПНЕВСКОГО З.Ю. завербовал лично в контрреволюционную организацию ª-ЛЕСЕРМАНА-ª И.М. (привлечен по данному делу), ª-ЛЯКС Адам-ª (арестован и привлечен по другому делу), ª-ВЗОРЕК Г., ЖИВУЦКИЙ Г., РОМАШКИН В.-ª (материалы на коих выделены в отдельное производство).

(л.д. 187–193)

Обвиняемый ЛЕСЕРМАН М.М. являясь участником контрреволюционной организации, после ареста ФЕЛИКСЕВИЧА совместно с обвиняемым ПНЕВСКИМ З.Ю. разрабатывали планы освобождения из-под стражи ФЕЛИКСЕВИЧА З.Э., путем дезинформации органов НКВД через участника организации ЛЯКСА Адама, а также подозревая последнего, предлагал ПНЕВСКОМУ З.Ю. совершить над ним террористический акт.

(л.д. 85, 86)

На основании изложенного ОБВИНЯЮТСЯ:

ПНЕВСКИЙ Здислав Юзефович, 1907 г. рожд., урож. г. Львова, поляк, гр-н СССР, по соц.происхождению из рабочих, профессия актер, без определенных занятий, образование среднее, б/п, женат, ранее не судим

в том, что он:

являлся руководящим участником контрреволюционной повстанческой организации, проводил широкую вербовочную деятельность по вовлечению участников в названную организацию, а также будучи редакто-

(k.s. 48–49, 73, 74–75)

Oskarżony SITNICKI J.M. wiedząc od PNIEWSKIEGO Z.J. o istnieniu organizacji kontrrewolucyjnej i wydawaniu antysowieckiej nielegalnej gazety, przekazał PNIEWSKIEMU Z.J. swoją maszynę do pisania dla przepisywania tej gazety.

(k.s. 164–167).

Oskarżony PNIEWSKI Z.J. w marcu 1940 roku nawiązał kontakt z kierownikiem organizacji kontrrewolucyjnej MAKSYMOWICZEM Adamem (ukrył się przed aresztowaniem), na którego polecenie prowadził szeroką działalność werbunkową w celu wciągnięcia do organizacji kontrrewolucyjnej [nowych] członków.

W ten sposób, PNIEWSKI Z.J. zwerbował osobiście do organizacji kontrrewolucyjnej FELIKSIEWICZA Z.E. (odpowiada w niniejszej sprawie), ROGOWSKIEGO, KARPIŃSKIEGO A., SZUMERA, KURYŁĘ Z., przeciwko którym sprawę śledczą wydzielono do odrębnego dochodzenia.

(k.s. 32–33, 78–79)

Oskarżony FELIKSIEWICZ Z.E. będąc kierownikiem tak zw[anej] „piątki", na polecenie PNIEWSKIEGO Z.J. zwerbował do organizacji kontrrewolucyjnej ª-LESERMANA-ª M.M. (odpowiada w niniejszej sprawie), ª-LAKSA Adama-ª (aresztowany i odpowiada w innej sprawie), ª-WZORKA G., RZEWUSKIEGO G., ROMASZKINA W.-ª (materiały na których zostały wydzielone do odrębnego dochodzenia).

(k.s. 187–193)

Oskarżony LESERMAN M.M. jest członkiem organizacji kontrrewolucyjnej, po aresztowaniu FELIKSIEWICZA razem z oskarżonym PNIEWSKIM Z.J. opracowywał plany uwolnienia z aresztu FELIKSIEWICZA Z.E. poprzez dezinformację organów NKWD za pośrednictwem członka organizacji LAKSA Adama, którego podejrzewając proponował PNIEWSKIEMU Z.J., by dokonać na nim aktu terrorystycznego.

(k.s. 85, 86)

Na podstawie powyższego SĄ OSKARŻENI:

PNIEWSKI Zdzisław s. Józefa, ur. w 1907 r. w m. Lwowie, Polak, ob[ywate]l ZSRS, z robotników, zawód aktor, bez określonego zajęcia, wykształcenie średnie, b/p, żonaty, wcześniej nie karany

o to, że:

był kierownikiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, prowadził szeroką działalność werbunkową w celu wciągnięcia członków do wymienionej organizacji, a także będąc redaktorem nielegalnej gazety antysowiec-

ром нелегальной антисоветской газеты, печатал и распространял эту газету, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2-11 УК УССР.

Обвиняемый ПНЕВСКИЙ З.Ю. виновным в пред'явленном ему обвинении признал себя полностью (л.д. 92-93), а также изобличается очными ставками и показаниями РОГОВСКОГО (л.д. 94–96), ФЕЛИКСЕВИЧА (л.д. 188–189, 204–296) и ЛЕСЕРМАН (л.д. 235, 243–245).

ГЖОНСКИЙ Адам Казимирович, 1920 г. рожд., урож. г. Львова, поляк, гр-н СССР, из служащих, по специальности педагог, образование среднее, б/п, холост, ранее не судим

в том, что он:

являлся активным участником контрреволюционной организации, входил в „редакционный комитет" нелегальной антисоветской газеты, принимал участие в сборе антисоветских материалов для газеты и в распространении их, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2-11 УК УССР.

Обвиняемый ГЖОНСКИЙ А.К. виновным себя в пред'явленном ему обвинении признал (л.д. 116–117), а также изобличается показаниями и очной ставкой с ПНЕВСКИМ З. (л.д. 69, 71, 114–115).

ГЖОНСКАЯ Октавия Эдвардовна, 1899 г. рожд., урож. г. Львова, полька, гр-н СССР, из рабочих, по профессии педагог, до ареста работала педагогом средней школы № 44 г. Львова, образование среднее, б/п, замужняя, ранее не судима

в том, что она:

являлась участницей контрреволюционной организации и входила в состав „редакционного комитета" нелегальной антисоветской газеты и через своего сына ГЖОНСКОГО А.К, представляла в газету статьи и заметки контрреволюционного содержания, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2-10 ч. 2, 11 УК УССР.

Обвиняемая ГЖОНСКАЯ О.Э. виновной себя в пред'явленном ей обвинении не признала (л.д. 135–136), но полностью изобличается показаниями ПНЕВСКОГО З.Ю. (л.д. 71–72) и очной ставкой с ГЖОНСКИМ А.К. (л.д. 133–134).

ГУБРИНОВИЧ Марьян Зигмундович, 1921 г. рожд., урож. г. Львова, поляк, гр-н СССР, из служащих, студент Медицинского Института, образование среднее, б/п, холост, ранее не судим

в том, что он:

принимал участие в печатании для нелегальной газеты антисоветских материалов и в изготовлении фиктивных документов для

kiej przepisywał i rozpowszechniał tę gazetę, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2-11 KK USRS.

Oskarżony PNIEWSKI Z.J. przyznał się w pełni do winy i przedstawionych mu zarzutów (k.s. 92–93), demaskują go także konfrontacje i zeznania ROGOWSKIEGO (k.s. 94–96), FELIKSIEWICZA (k.s. 188–189, 204–296) i LESERMANA (k.s. 235, 243–245).

GŻONSKI Adam s. Kazimierza, ur. w 1920 r. w m. Lwowie, Polak, ob[ywate]l ZSRS, z urzędników, z zawodu pedagog, wykształcenie średnie, b/p, kawaler, wcześniej nie karany

o to, że:

był aktywnym członkiem organizacji kontrrewolucyjnej, wchodził w skład „komitetu redakcyjnego" nielegalnej gazety antysowieckiej, brał udział w zbieraniu materiałów antysowieckich do gazety i w rozpowszechnianiu ich, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2-11 KK USRS.

Oskarżony GŻONSKI A.K. przyznał się do winy i przedstawionych mu zarzutów (k.s. 116–117), demaskują go także zeznania i konfrontacja z PNIEWSKIM Z. (k.s. 69, 71, 114–115).

GŻONSKA Oktawia c. Edwarda, ur. w 1899 r. w m. Lwowie, Polka ob[ywate]l ZSRS, z robotników, z zawodu pedagog, przed aresztowaniem pracowała jako pedagog w Szkole Średniej Nr 44 m. Lwowa, wykształcenie średnie, b/p, zamężna, wcześniej nie karana

o to, że:

była członkinią organizacji kontrrewolucyjnej i wchodził[a] w skład „komitetu redakcyjnego" nielegalnej gazety antysowieckiej i za pośrednictwem swojego syna GŻONSKIEGO A.K. przekazywała do gazety artykuły i notatki o treści kontrrewolucyjnej, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2-10 cz. 2, 11 KK USRS.

Oskarżona GŻONSKA O.E. nie przyznała się do stawianych jej zarzutów (k.s. 135–136), ale demaskują ją całkowicie zeznania PNIEWSKIEGO Z.J. (k.s. 71–72) i konfrontacja z GŻONSKIM A.K. (k.s. 133–134).

GUBRYNOWICZ Marian s. Zygmunta, ur. w 1921 r. w m. Lwowie, Polak, ob[ywate]l ZSRS, z urzędników, student Instytutu Medycznego, wykształcenie średnie, b/p, kawaler, wcześniej nie karany

o to, że:

brał udział w przepisywaniu materiałów antysowieckich do nielegalnej gazety i w sporządzaniu fałszywych dokumentów dla członków organizacji kontrrewolucyjnej, tj. o przestępstwa z art. 20-54-2-10 cz. 2 i 11 KK USRS.

участников контрреволюционной организации, т.е. в пр.пр. ст. 20-54-2-10 ч. 2 и 11 УК УССР.

Обвиняемый ГУБРИНОВИЧ М.З. в пред'явленном ему обвинении признал себя виновным (л.д. 152–153), а также изобличается показаниями и очной ставкой с ПНЕВСКИМ З.Ю. (л.д. 48–49, 150–151).

СЕТНИЦКИЙ Иван Марьянович, 1908 г. рожд., урож. с. Янушивцы Проскуровского района УССР, поляк, гр-н СССР,образование среднее, по специальности радио-механик, рабочий, б/п, женат, ранее не судим

в том, что он:

был осведомлен о наличии контрреволюционной организации, оказывал содействие в антисоветской деятельности этой организации т.е. в пр.пр.ст.ст. 54-12 УК УССР.

Обвиняемый СЕТНИЦКИЙ И.М. виновным себя в пред'явленном ему обвинении признал (л.д. 170–171), а также изобличается показаниями и очной ставкой с ПНЕВСКИМ З.Ю. (л.д. 74–75, 168–169).

ФЕЛИКСЕВИЧ Збигнев Эдмундович, 1922 г. рожд., урож. г. Львова, поляк, гр-н СССР, родители служащие, образование среднее, без определенных занятий, б/п, холост, ранее не судим

в том, что он:

являлся активным участником контрреволюционной повстанческой организации.Занимал в организации положение руководителя „пятерки", проводил широкую вербовочную деятельность по вовлечению участников в контрреволюционную организацию, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2-11 УК УССР.

Обвиняемый ФЕЛИКСЕВИЧ З.Э. виновным себя в пред'явленном ему обвинении признал полностью (л.д. 207–208), а также изобличается показаниями и очными ставками с ЛЕСЕРМАНОМ (л.д. 190–191), (л.д. 249–251), ПНЕВСКИМ З.Ю. (л.д. 204–206), ЛЯКС А.Э.

ЛЕСЕРМАН Марьян Михайлович, 1895 г. рожд., урож. гор. Варшавы, поляк, гр-н СССР, по специальности инженер-химик, без определенных занятий, б/п, холост

в том, что он:

состоял участником контрреволюционной повстанческой организации, по заданию которой проводил антисоветскую деятельность, т.е. в пр.пр. ст.ст. 54-2-11 УК УССР.

Обвиняемый ЛЕСЕРМАН М.М. виновным себя в пред'явленном ему обвинении признал (л.д.), а также изобличается показаниями и очными ставками с ПНЕВСКИМ З.Ю. (л.д. 37–39, 85–87, 243–245) и ФЕЛИКСЕВИЧЕМ З.Э. (л.д. 190–191).

Oskarżony GUBRYNOWICZ M.Z. przyznał się do winy i przedstawionych mu zarzutów (k.s. 152–153), demaskują go także zeznania i konfrontacja z PNIEWSKIM Z.J. (k.s. 48–49, 150–151).

SITNICKI Jan s. Mariana, ur. w 1908 r. we w[si] Januszowice rejonu proskurowskiego USRS, Polak, ob[ywate]l ZSRS, wykształcenie średnie, z zawodu radiomechanik, robotnik, b/p, żonaty, wcześniej nie karany

o to, że:

był poinformowany o istnieniu organizacji kontrrewolucyjnej i okazywał pomoc w antysowieckiej działalności, tj. o przestępstwa z art. art. 54-12 KK USRS.

Oskarżony SITNICKI J.M. przyznał się do winy i przedstawionych mu zarzutów (k.s. 170–171), demaskują go także zeznania i konfrontacja z PNIEWSKIM Z.J. (k.s. 74–75, 168–169).

FELIKSIEWICZ Zbigniew s. Edmunda, ur. w 1922 r. w m. Lwowie, Polak, ob[ywate]l ZSRS, rodzice – urzędnicy, wykształcenie średnie, bez określonego zajęcia, b/p, kawaler, wcześniej nie karany

o to, że:

był aktywnym członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej. Pełnił w organizacji funkcję kierownika „piątki", prowadził szeroką działalność werbunkową w celu wciągnięcia członków do organizacji kontrrewolucyjnej, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2-11 KK USRS.

Oskarżony FELIKSIEWICZ Z.E. przyznał się całkowicie do winy i stawianych mu zarzutów (k.s. 207–208), demaskują go także zeznania i konfrontacje z LESERMANEM (k.s. 190–191), (k.s. 249–251), PNIEWSKIM Z.J. (k.s. 204–206) [i] LAKSA A.E.

LESERMAN Marian s. Michała, ur. w 1895 r. w mieś[cie] Warszawie, Polak, ob[ywate]l ZSRS, z zawodu inżynier chemik, bez określonego zajęcia, b/p, kawaler

o to, że:

był członkiem kontrrewolucyjnej organizacji powstańczej, na której zlecenie prowadził działalność antysowiecką, tj. o przestępstwa z art. art. 54-2--11 KK USRS.

Oskarżony LESERMAN M.M. przyznał się do winy i przedstawionych mu zarzutów (k.s.), demaskują go także zeznania i konfrontacje z PNIEWSKIM Z.J. (k.s. 37–39, 85–87, 243–245) i FELIKSIEWICZEM Z.E. (k.s. 190–191).

На основании изложенного считать следствие по делу законченным и руководствуясь ст. 204 УПК УССР – след. дело № 56447 по обвинению ПНЕВСКОГО З.Ю., ГЖОНСКОГО А.К., ГЖОНСКОЙ О.Э., ГУБРИНОВИЧА М.З., СЕТНИЦКОГО И.М., ФЕЛИКСЕВИЧА З.Э., ЛЕСЕРМАНА М.М. направить прокурору Львовской области для направления дела на рассмотрение Львовского областного суда.

Обвиняемые по делу с сего числа перечислены за прокурором Львовской области.

СТ. СЛЕДОВАТЕЛЬ СЛЕДЧАСТИ УНКВД ЛО
МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ

(—) (ГУДКОВ)

„согласен"
НАЧАЛЬНИК СЛЕДЧАСТИ УНКВД ПО ЛО
СТ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ

(—) (ШУМАКОВ)

СПРАВКА: 1. Обвиняемые по делу содержатся под стражей в тюрьме № 2 УНКВД ЛО.
2. Свидетелей по делу нет.
3. Личные документы обвиняемых при след. деле[7].
4. Веществ. доказ. приобщены к делу, в отдельном пакете.

СТ. СЛЕДОВАТЕЛЬ СЛЕДЧАСТИ УНКВД ЛО
МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ

(—) (ГУДКОВ)

Обвинительное заключение
составлено
12/II-41 года
в гор. Львове.

Справа Н. 154 КОПІЯ
1941 р.

ВИРОК КРИМІНАЛЬНИЙ ІМ'ЯМ УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ

1941 року Березня 21 дня Львівський Обласний суд в м. Львові в складі:
Головуючого – Голови Облсуду т. ЮРКО
Народних засідателів т.т. Когут та Андерман
з секретарем т. Яременко

Na podstawie powyższego uznać śledztwo w sprawie za zakończone i kierując się art. 204 KPK USRS – sprawę śled[czą] Nr 56447 z oskarżenia PNIEWSKIEGO Z.J., GŻONSKIEGO A.K., GŻONSKIEJ O.E., GUBRYNOWICZA M.Z., SITNICKIEGO J.M., FELIKSIEWICZA Z.E., LESERMANA M.M. skierować do prokuratora obwodu lwowskiego w celu dalszego skierowania sprawy do rozpatrzenia przez Lwowski Sąd Obwodowy.

Oskarżeni w sprawie od tego dnia są w dyspozycji prokuratora obwodu lwowskiego.

ST. ŚLEDCZY JEDNOSTKI ŚLED[CZEJ] UNKWD LO
MŁ. LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (GUDKOW)

„wyrażam zgodę"
NACZELNIK JEDNOSTKI ŚLED[CZEJ] UNKWD LO
ST. LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (SZUMAKOW)

INFORMACJA: 1. Oskarżeni w sprawie są trzymani w areszcie w Więzieniu Nr 2 UNKWD LO.
2. Świadków w sprawie nie ma.
3. Dokumenty osobiste oskarżonych są w aktach sprawy[7].
4. Dowod[y] rzecz[owe] załączone do sprawy w osobnym pakiecie.

ST. ŚLEDCZY JEDNOSTKI ŚLED[CZEJ] UNKWD LO
MŁ. LEJTENANT BEZPIECZEŃSTWA PAŃST[WOWEGO]
(—) (GUDKOW)

Wniosek oskarżający
sporządzono
12/II-41 roku
w mieś[cie] Lwowie.

Sprawa Nr 154
1941 r.

KOPIA

WYROK KRYMINALNY
W IMIENIU UKRAIŃSKIEJ SOCJALISTYCZNEJ REPUBLIKI SOWIECKIEJ

Dnia 21 marca 1941 roku Lwowski Sąd Obwodowy w m. Lwowie w składzie:
Przewodniczący – Przewodniczący *Obłsudu* t. JURKO
Ławnicy ludowi t.t. Kogut i Anderman
sekretarz t. Jaremenko

з участю прокурора т. Міронова
та адвокатів т.т. Гельб, Криштальський, Кулик, Ратнер
та перекладача т. Геверц

розглянув у закритому судовому засіданні справу про обв-ня гром. гром.:

1. ПНЄВСЬКОГО Здислава Юзефовича, 1907 року народження, уродженця і мешканця м. Львова, по національности поляка, виходця із робітників, за фахом артисти без певних занять, з середньою освітою, позапартійного, одруженого, не судимого,
2. ГЖОНСЬКОГО Адама Казіміровича, 1920 року народження, уродженця і мешканця м. Львова, по національности поляка, виходця із службовців, за фахом вчителя, з середньою освітою, позапартійного, неодруженого, несудимого,
3. ГЖОНСЬКУ Октавію Едвардовну, 1898 року народження, уроженку та мешканку м. Львова, по національности польку, виходець із робітників, за фахом вчителька, з середньою освітою, позапартійну, одружену, несудиму,
4. ГУБРИНОВИЧА Мар'яна Зігмундовича, 1921 року народження, уродженця і мешканця м. Львова, по національности поляка, виходця із службовців, студент медичного інституту, з середньою освітою, позапартійного, неодруженого, несудимого,
5. СЕТНИЦЬКОГО Івана Мар'яновича, 1908 року народження, уродженця с. Янушивці Проскурівського району УРСР, мешканця м. Львова, по національности поляка, з середньою освітою, за фахом радіо-механік, позапартійного, неодруженого, несудимого,
6. ФЕЛІКСЄВИЧА Збігнева Едмундовича, 1922 року народження, уродженця і мешканця м. Львова, по національности поляка, виходця із службовців, з середньою освітою, без певних занять, позапартійного, неодруженого, несудимого,
7. ЛЕСЕРМАНА Мар'яна Михайловича, 1895 року народження, уродженця м. Варшава, мешканця м. Львова, по національности поляка, за фахом інженера-хімика, без певних занять, позапартійного, неодруженого, несудимого,

в злочинах, передбачених до Пнєвського, Гжонського Адама, Феликсевича, Лесермана по ст.ст. 54-2, 54-11 КК УРСР, Гжонську Октавію, Губриновича по ст. 20-54-2, 54-11 КК, Ситницького по ст. 54-12 КК УРСР.

ВСТАНОВЛЕНО:

На терені Львівської області УРСР існувала к/р. повстанческа організація польських націоналістів, яка називалася „Армия Великой Польши", „А.В.П.", яка ставила своїм завданням підготовку, а потім

z udziałem prokuratora t. Mironowa
i adwokatów t.t. Gelb, Krysztalski, Kułyk, Ratner
i tłumacza t. Gewerc

rozpatrzył na zamkniętym posiedzeniu sądowym sprawę z osk[arże]nia ob. ob.:

1. PNIEWSKIEGO Zdzisława s. Józefa, urodzonego w 1907 roku, urodzonego i zamieszkałego w m. Lwowie, Polaka, pochodzącego z robotników, z zawodu artystę bez stałego zajęcia, wykształcenie średnie, bezpartyjnego, żonatego, nie karanego,
2. GŻONSKIEGO Adama s. Kazimierza, urodzonego w 1920 roku, urodzonego i zamieszkałego w m. Lwowie, Polaka, pochodzącego z urzędników, z zawodu nauczyciela, wykształcenie średnie, bezpartyjnego, nieżonatego, nie karanego,
3. GŻONSKIEJ Oktawii c. Edwarda, urodzonej w 1898 roku, urodzonej i zamieszkałej w m. Lwowie, Polki, pochodzącej z robotników, z zawodu nauczycielki, wykształcenie średnie, bezpartyjnej, zamężnej, nie karanej,
4. GUBRYNOWICZA Mariana s. Zygmunta, urodzonego w 1921 roku, urodzonego i zamieszkałego w m. Lwowie, Polaka, pochodzącego z urzędników, studenta Instytutu Medycznego, wykształcenie średnie, bezpartyjnego, nieżonatego, nie karanego,
5. SITNICKIEGO Jana s. Mariana, urodzonego w 1908 roku we w[si] Januszowice rejonu proskurowskiego USRS, mieszkańca m. Lwowa, Polaka, wykształcenie średnie, z zawodu radiomechanika, bezpartyjnego, żonatego, nie karanego,
6. FELIKSIEWICZA Zbigniewa s. Edmunda, urodzonego w 1922 roku, urodzonego i zamieszkałego w m. Lwowie, Polaka, pochodzącego z urzędników, wykształcenie średnie, bez stałego zajęcia, bezpartyjnego, nieżonatego, nie karanego,
7. LESERMANA Mariana s. Michała, urodzonego w 1895 roku w m. Warszawie, mieszkańca m. Lwowa, Polaka, z zawodu inżyniera chemika, bez stałego zajęcia, bezpartyjnego, nieżonatego, nie karanego,

o przestępstwa przewidziane: wobec Pniewskiego, Gżonskiego Adama, Feliksiewicza, Lesermana art. art. 54-2, 54-11 KK USRS, Gżonskiej Oktawii, Gubrynowicza art. 20-54-2, 54-11 KK, Sitnickiego art. 54-12 KK USRS.

USTALONO:

Na terenie obwodu lwowskiego USRS istniała k/r. organizacja powstańcza polskich nacjonalistów o nazwie „Armia Wielkiej Polski" „A.W.P.", która stawiała przed sobą zadanie przygotowania, a następnie [dokonania] zbroj-

збройне повстання проти Радянської Влади за встановлення бувшої польської буржуазної держави.

Слідством доведено кожному такі злочини:

1. ПНЄВСЬКОМУ Здіславу Юзефовичу, злочин доведено в тому, що він являвся керівником к/р. повстанческої організації, так званої „Армия Великой Польши", „А.В.П.", яка ставила завданням збройного повстання проти Радянської влади за встановлення бувшої буржуазної Польщі, крім того провадив широку вербовочну роботу для розширення рядів цієї к/р. організації. Також слідством доведено, що Пнєвський виконуючи керівну роботу в к/р. організації також створив нелегальну газету, в якій висвітлював к/р. чутки про Радянську владу, в якій призивав польське населення за створення бувшої буржуазної Польщі, назву газеті дав „Сігнал", яка печаталася на друкарській машинці в декілька десятків екземплярів і цю газету нелегально розпространяли серед польського населення, був редактором цієї газети. Скоїв злочин по ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

2. ГЖОНСЬКОМУ Адаму Казіміровичу, ФЕЛІКСЕВИЧУ Збігневу Едмундовичу, ЛЕСЕРМАНУ Мар'яну Михайловичу злочин доведено в тому, що вони були активними учасниками к/р. повстанческої організації „Армия Великой Польщи", „А.В.П.", яка ставила завдання збройного повстання проти Радянської влади за встановлення бувшої буржуазної Польщі. Крім того, Феліксевич являвся керівником к/р. повстанчиської п'ятьорки, якою керував та займався вербовкою, розширяючи ряди цієї к/р. організації. Також ця організація випускала нелегальну к/р. газету „Сигнал" – „Побудка", яка ставила питання перед польським населенням про з'єднання польського населення та встановлення бувшої польської держави, крім того ця газета ставила питання опошляючи Радянську владу. Скоїли злочин по ст.ст. 54-2 та 54-11 КК.

3. ГЖОНСЬКІЙ Октавії Едвардовні та ГУБРИНОВИЧУ Мар'яну Зігмундовичу злочин доведено в тому, що вони допомагали в активній формі к/р. повстанческій організації „А.В.П.", Гжонська тим, що давала різні нотатки наклепнечного характеру на Радянську владу та допомагала в активній формі в частині друкування цих газет, Губрінович весь к/р. матеріал в цих газетах друкував в друкарні Пнєвського, а також друкував матеріал для к/р. газети „Побудка" „Сігнал" і в себе вдома на власній друкарській машинці. Скоїли злочин по ст.ст. 20-54-2 та 54-11 КК та 54-10 ч. 2 КК.

4. СЕТНИЦЬКОМУ Івану Мар'яновичу, злочин доведено в тому, що він добре знав про існування к/р. повстанческої організації „А.В.П." від підсудного в цій справі Пнєвського, який пропонував йому вступити

nego powstania przeciwko Władzy Sowieckiej o przywrócenie byłego burżuazyjnego państwa polskiego.

Podczas śledztwa udowodniono każdemu następujące przestępstwa:

1. PNIEWSKIEMU Zdzisławowi s. Józefa udowodniono następujące przestępstwa – był kierownikiem k/r. organizacji powstańczej, tak zwanej „Armii Wielkiej Polski" „A.W.P.", która stawiała zadanie [zorganizowania] zbrojnego powstania przeciwko Władzy Sowieckiej w celu przywrócenia byłej burżuazyjnej Polski, oprócz tego prowadził szeroką pracę werbunkową aby poszerzyć szeregi tej organizacji k/r. W śledztwie ustalono również, że Pniewski pełniąc funkcję kierownika w k/r. organizacji założył również nielegalną gazetę, w której przedstawiał k/r. wieści o Władzy Sowieckiej, wzywał ludność polską do przywrócenia byłej burżuazyjnej Polski, nadał gazecie tytuł „Sygnał", była ona przepisywana na maszynie w kilkudziesięciu egzemplarzach i tę gazetę nielegalnie rozpowszechniano wśród ludności polskiej, był redaktorem tej gazety. Dopuścił się przestępstw z art. art. 54-2 i 54-11 KK.

2. GŻONSKIEMU Adamowi s. Kazimierza, FELIKSIEWICZOWI Zbigniewowi s. Edmunda, LESERMANOWI Marianowi s. Michała udowodniono następujące przestępstwa: byli aktywnymi członkami k/r. organizacji powstańczej „Armia Wielkiej Polski" „A.W.P.", która stawiała zadanie [zorganizowania] zbrojnego powstania przeciwko Władzy Sowieckiej w celu przywrócenia byłej burżuazyjnej Polski. Prócz tego Feliksiewicz był kierownikiem k/r. powstańczej piątki, którą kierował i zajmował się werbunkiem poszerzając szeregi tej k/r. organizacji. Organizacja owa wydawała również nielegalną k/r. gazetę „Sygnał" „Pobudka", która stawiała przed ludnością polską kwestię zjednoczenia polskiej ludności i przywrócenia byłego państwa polskiego, a oprócz tego gazeta ta poniżała Władzę Sowiecką. Dopuścili się przestępstw z art. art. 54-2 i 54-11 KK.

3. GŻONSKIEJ Oktawii c. Edwarda i GUBRYNOWICZOWI Marianowi s. Zygmunta udowodniono następujące przestępstwa: aktywnie pomagali k/r. organizacji powstańczej „A.W.P."; Gżonska tym, że dawała różne notatki szkalujące Władzę Sowiecką i częściowo pomagała czynnie w druku tej gazety. Gubrynowicz cały materiał k/r. do gazety „Pobudka" „Sygnał" drukował w drukarni [!] Pniewskiego oraz u siebie w domu na własnej maszynie drukarskiej [!]. Dopuścili się przestępstwa z art. art. 20-54-2 i 54-11 KK i 54-10 cz. 2 KK.

4. SITNICKIEMU Janowi s. Mariana udowodniono następujące przestępstwa: dobrze wiedział o istnieniu k/r. organizacji powstańczej „A.W.P." od oskarżonego w tej sprawie Pniewskiego, który proponował mu wstąpienie do

в таку і не повідомив про це Радянські органи. Скоїв злочин по ст.ст. 54-12 КК УРСР.

Беручи до уваги суспільну небезпеку злочину та осіб, що його скоїли, і керуючись ст.ст. 296, 297 КПК УРСР Львівський Обласний Суд

ПРИГОВОРИВ:

Визнати винними по ст. ст. 54-2 та 54-11 КК УРСР ПНЄВСЬКОГО Здіслава Юзефовича та ФЕЛІКСЕВИЧА Збігнева Едмундовича[8] та підвергнути їх до вищої міри покарання – розстріляти – конфіскував на користь держави все їх майно. Визнати винними по ст.ст. 54-2 та 54-11 КК ГЖОНСЬКОГО Адама Казіміровича, ЛЕСЕРМАНА Мар'яна Михайловича та по ст.ст. 20-54-2, 54-11 та 54-10 ч. 2 КК, ГЖОНСЬКУ Октавію Едвардовну та підвергнути їх кожного по десять років позбавлення волі в далеких таборах Союзу РСР з конфіскацією всього їх майна на користь держави з поразкою в правах по п.п. АБВ, ст. 29 КК по п'ять років кожного після відбуття покарання.

Визнати винним по ст. ст. 20-54-2 та 54-10 ч. 2 КК та позбавити його волі в далеких таборах Союзу РСР на восім років з конфіскацією майна на користь держави з поразкою в правах по п.п. АБВ, ст. 29 КК на три роки, ГУБРИНОВИЧА Мар'яна Зігмундовича.

Визнати винним по ст. 54-12 КК СЕТНИЦЬКОГО Івана Мар'яновича та позбавити його волі в далеких таборах Союзу РСР на п'ять років з поразкою в правах по п.п. АБВ, ст. 29 КК на три роки без конфіскації майна.

Всім засудженим залишити запобіжні заходи під вартою в тюрмі м. Львова до набуття вироку законної сили, та зарахувати попереднє ув'язнення по день суду Гжонському Адаму з 14/XII-1940 року, Гжонській Октавії з 14/XII-1940 року, Губриновичу з 14/XII-1940 року, Сетницькому з 14/XII-1940 року, Лесерману з 15/XII-1940 року. Речові докази по справі газети „Побудка" залишити при справі. Цивільного позову не заявлено. Стягнути з Губриновича Мар'яна Зігмундовича на користь 8 юрконсультації м. Львова за виступ адвоката в суді сімдесят крб. Стягнути з Пнєвського Здіслава Юзефовича та Сетницького Івана Мар'яновича на користь 7 юрконсультації м. Львова за виступ адвоката в суді по сімдесят крб. з кожного. Вирок може бути оскаржений до Верховного Суду УРСР на протязі 5 днів з дня одержання копії вироку засудженими, а Феліксевичу та Пнєвському роз'яснено їх право звернутися до Верховної Ради УРСР про помилування їх.

ЮРКО КОГУТ АНДЕРМАН

З оригіналом згідно:

Т.В.О. ГОЛОВИ ОБЛСУДУ (ЧОРПІТА)

Секретар: (ЯРЕМЕНКО)

---

tejże i nie powiadomił o tym Organów Sowieckich. Dopuścił się przestępstw z art. 54-12 KK USRS.

Biorąc pod uwagę szkodliwość społeczną przestępstwa i osób, które się go dopuściły i kierując się art. art. 296, 297 KPK USRS, Lwowski Sąd Obwodowy

ORZEKŁ:

Uznać winnymi z art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS PNIEWSKIEGO Zdzisława s. Józefa i FELIKSIEWICZA Zbigniewa s. Edmunda[8] i skazać ich na najwyższy wymiar kary – rozstrzelać — i skonfiskować na rzecz państwa całe ich mienie. Uznać winnymi z art. art. 54-2 i 54-11 KK GŻONSKIEGO Adama s. Kazimierza, LESERMANA Mariana s. Michała oraz z art. art. 20-54-2, 54-11 i 54-10 cz. 2 KK GŻONSKĄ Oktawię c. Edwarda i skazać każdego z nich na dziesięć lat pozbawienia wolności w dalekich obozach Związku SRS z konfiskatą całego ich mienia na rzecz państwa, z pozbawieniem praw wg p.p. a, b, w, art. 29 KK każdego na pięć lat po odbyciu kary.

Uznać winnym z art. art. 20-54-2 i 54-10 cz.2 KK i pozbawić wolności w dalekich obozach Związku SRS na osiem lat z konfiskatą mienia na rzecz państwa, z pozbawieniem praw wg p.p. a, b, w, art. 29 KK na trzy lata GUBRYNOWICZA Mariana s. Zygmunta.

Uznać winnym z art. 54-12 KK SITNICKIEGO Jana s. Mariana i pozbawić go wolności w dalekich obozach Związku SRS na pięć lat z pozbawieniem praw wg p.p. a, b, w, art. 29 KK na trzy lata, bez konfiskaty mienia.

Wobec wszystkich skazanych utrzymać środki prewencyjne – areszt w więzieniu m. Lwowa do czasu uprawomocnienia się wyroku i zaliczyć wcześniejsze uwięzienie do dnia sądu: Gżonskiemu Adamowi od 14/XII 1940 roku, Gżonskiej Oktawii od 14/XII 1940 roku, Gubrynowiczowi od 14/XII 1940 roku, Sitnickiemu od 14/XII 1940 roku, Lesermanowi od 15/XII 1940 roku. Dowody rzeczowe w sprawie gazety „Pobudka" trzymać razem z aktami sprawy. Powództwa cywilnego w sprawie nie wniesiono. Ściągnąć z Gubrynowicza Mariana s. Zygmunta na rzecz 8 poradni prawnej m. Lwowa za wystąpienie w sądzie adwokata siedemdziesiąt *karbowańców*. Ściągnąć z Pniewskiego Zdzisława s. Józefa i Sitnickiego Jana s. Mariana na rzecz 7 poradni prawnej m. Lwowa za wystąpienie w sądzie adwokata po siedemdziesiąt *karbowańców* z każdego. Wyrok może być zaskarżony do Sądu Najwyższego USRS w ciągu 5 dni od otrzymania przez skazanych kopii wyroku, a Feliksiewiczowi i Pniewskiemu wyjaśniono prawo zwrócenia się do Rady Najwyższej USRS o ich ułaskawienie.

JURKO KOGUT ANDERMAN

Za zgodność z oryginałem:

P.O. PRZEWODNICZĄCEGO *OBŁSUDU* (CZORPITA)

Sekretarz: (JAREMENKO)

До
Верховної Ради Української Радянської
Соціалістичної Республіки

Прохання

про помилування засудженого до вищої міри покарання – розстрілу – Пнєвського Здзіслава Юзефовича.

Львівський Обласний Суд засудив мене вироком з дня 21.III.1941 р. до вищої міри покарання – розстрілу. Отсим я прошу Верховну Раду замінити мені цю кару на нищу. Я сьогодні бачу, що я провинився. Але я рівночасно хочу чесною працею, в яких би це не було умовинах, направити все зло, що я накоїв. Мій злочин зрештою не був так великим, як це вказано у вироку. Я був не редактором нелегальної газети, а тільки машиністом-друкарем, тому що я під натиском організації писав, зглядно передруковував дуже скоро, я прямо не мав часу на контролю змісту цієї газети. Сам редактор утік за кордон.

Моє керівництво в контреволюційній організації обмежується до цього, що я керував всього чотирма людьми, яких я завербував. Я був лише підвладним керівником однієї п'ятки.

Львів, дня 12 цвітня 1941 р.
(—) З. Пнєвский
(Пнєвский Здзіслав Юзефович)

До
Верховного Суду Української Радянської Соціалістичної Республіки
Скарга
на вирок Львівського Обласного Суду
з дня 21 березня 1941 р.

Львівський Обласний Суд вироком з дня 21 березня 1941 р. засудив мене до вищої міри покарання – розстрілу. – Цей вирок я вважаю для мене за високим і прошу Верховний Суд УРСР розглянути мою справу ще раз.

Львів, дня 12 цвітня 1941 р.
(—) З. Пнєвский
(Пнєвский Здзіслав Юзефович)

Do
Rady Najwyższej Ukraińskiej Socjalistycznej
Republiki Sowieckiej

Prośba

o ułaskawienie skazanego na najwyższy wymiar kary – rozstrzelanie – Pniewskiego Zdzisława s. Józefa.

Lwowski Sąd Obwodowy skazał mnie wyrokiem z dnia 21 III 1941 r. na najwyższy wymiar kary – rozstrzelanie. Niniejszym proszę Radę Najwyższą o zamianę tej kary na niższą. Widzę dziś, że zawiniłem. Ale jednocześnie chcę uczciwą pracą, w jakich by to nie było warunkach, naprawić całe zło, którego się dopuściłem. Moje przestępstwo nie było zresztą tak wielkie jak to przedstawiono w wyroku. Byłem nie redaktorem nielegalnej gazety, a tylko maszynistą-drukarzem; ponieważ pisałem pod presją organizacji, a raczej przepisywałem bardzo szybko, nie miałem po prostu czasu na kontrolowanie treści tej gazety. Sam redaktor uciekł za granicę.

Moja kierownicza rola w organizacji kontrrewolucyjnej ogranicza się do tego, że kierowałem tylko czterema osobami, które zwerbowałem. Byłem tylko podrzędnym kierownikiem jednej piątki.

Lwów, dnia 12 kwietnia 1941 r.
(—) Z. Pniewski
(Pniewski Zdzisław s. Józefa)

Do
Sądu Najwyższego Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Sowieckiej.
Skarga
na wyrok Lwowskiego Sądu Obwodowego
z dnia 21 marca 1941 r.

Lwowski Sąd Obwodowy wyrokiem z dnia 21 marca 1941 r. skazał mnie na najwyższy wymiar kary – rozstrzelanie. – Uważam, że wyrok ten jest dla mnie za wysoki i proszę Sąd Najwyższy USRS o rozpatrzenie mojej sprawy jeszcze raz.

Lwów, dnia 12 kwietnia 1941 r.
(—) Z. Pniewski
(Pniewski Zdzisław s. Józefa)

г

ВЕРХОВНЫЙ СУД
Союза Советских
Социалистических Республик
„5" Июля 1941 г.
№ Д-956/35/41 г.

При ответе ссылайтесь на н/№
Москва, ул. Пушкинская, д. 15/а
Тел. К5-24-24

Сов. секретно
экз. № 1

Начальнику 2-го Отдела НКГБ Укр. ССР
гор. Киев.

По обстоятельствам данного времени при этом направляется на хранение дело по обвинен. ПНЕВСКОГО Здислава Юзефовича, осужденного Львовским Облсудом к ВМН – расстрелу, с выпиской из протокола заседания Президиума Верхсовета СССР от 30 июня 1941 года за № 9/106 об утверждении приговора.

Одновременно прошу принять возможные меры к исполнению приговора в отношении ПНЕВСКОГО З.Ю.

Приложение: Дело в 1 т. и выписка.

Председатель Верхсуда СССР
(—) (Голяков)

Отп 2 экз.
№ 1 — адр.
№ 2 — в дело.

е е

ВЫПИСКА ИЗ ПРОТОКОЛА № 9/106
ЗАСЕДАНИЯ ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СССР
от 30 VI-41 года.

СЛУШАЛИ: Ходатайство о помиловании:

ПНЕВСКОГО Здислава Юзефовича, осужденного 21 марта 1941 года приговором Львовского облсуда к высшей мере наказания по ст.ст. 54-2 и 54-11 УК УССР.

ПОСТАНОВИЛИ:

Оставить в силе приговор о применении высшей меры наказания к ПНЕВСКОМУ З.Ю.

Выписка верна:

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ВЕРХОВНОГО СУДА
СОЮЗА ССР: (—) (И. Голяков)

д

---

d

SĄD NAJWYŻSZY
Związku Socjalistycznych
Republik Sowieckich
„5" lipca 1941 r.
Nr D-956/35/41 r.

Przy odpowiedzi powołujcie się na n/Nr
Moskwa, ulica Puszkinskaja, d. 15/a
Tel. K5-24-24

Ściśle Tajne
egz. Nr 1

Do Naczelnika 2 Oddziału NKGB Ukr. SRS
mias[to] Kijów

Biorąc pod uwagę okoliczności obecnej chwili przesyła się na przechowanie akta sprawy z oskarżenia PNIEWSKIEGO Zdzisława s. Józefa, skazanego przez Lwowski Sąd Obwodowy na WMN – rozstrzelanie, z wyciągiem z protokołu posiedzenia Prezyd[ium] Rady Najwyższej ZSRS z dnia 30 czerwca 1941 roku Nr 9/106 o zatwierdzeniu wyroku.

Jednocześnie proszę o zastosowanie możliwych środków w celu wykonania wyroku wobec PNIEWSKIEGO Z.J.

W załączeniu: Akta sprawy w 1 t. i wyciąg.

Odb[ito] 2 egz.
Nr 1 – dla adr[esata]
Nr 2 – do akt

Przewodniczący Sądu Najwyższego ZSRS:
(—) (Golakow)

g f

WYCIĄG Z PROTOKOŁU NR 9/106
POSIEDZENIA PREZYDIUM RADY NAJWYŻSZEJ ZSRS
z 30 VI-41 roku.

ROZPATRZYLI: Prośbę o ułaskawienie:

PNIEWSKIEGO Zdzisława s. Józefa, skazanego 21 marca 1941 roku wyrokiem Lwowskiego *Obłsudu* na najwyższy wymiar kary z art. art. 54-2 i 54-11 KK USRS.

POSTANOWILI:

Utrzymać w mocy wyrok o zastosowaniu najwyższego wymiaru kary wobec PNIEWSKIEGO Z.J.

Wyciąg zgodny:

PRZEWODNICZĄCY SĄDU NAJWYŻSZEGO
ZWIĄZKU SRS: (—) (I. Golakow)

e

СПРАВКА

Сведений о приведении приговора в исполнение над осужденным Пневским З.Ю. нет.

ПОМ. ОПЕРУПОЛНОМОЧЕННОГО
1-го СПЕЦОТДЕЛА НКВД УССР (—) (КРАВЧЕНКО)
15/IX 41 г.

Примітки

[а–а] Підкреслено від руки або на друкарській машинці.

[б–б] Вписано від руки.

[в–в] Перекреслено від руки.

[г] Формуляр з гербом СРСР.

[д] Кругла гербова печатка СРСР з написом: Верховний Суд Союзу РСР.

[е] Кругла гербова печатка СРСР з частково нерозбірливим написом: Верховний Суд СРСР. Судова колегія...

[є] Прямокутна печатка про надходження до Спецвідділу НКВД СРСР з написами від руки: 14159 і 22 VIII 41.

[ж] Кругла нерозбірлива печатка.

[1] У списку львівської конспіративної преси 1939–1941 (J. Węgierski *Lwów*..., с. 354–356) знаходиться інформація, що видавець тижневика „Побудка", який виходив у Львові в 1940, невідомий. Публіковані тут документи пояснюють ряд невідомих досі фактів.

[2] Проблема приналежності до організації З. Пневського і його колег вимагає подальших досліджень, тим більше, що в доступних джерельних матеріалах не знайдено досі львівських підпільних організацій із згаданими тут назвами.

[3] Правдоподібно Гаусман Віктор Ян Теофіль, нар. 12.2.1893, відставний капітан жандармерії.

[4] В непублікованих тут матеріалах слідства З. Пневський відповідає на запитання слідчого про приналежність до двох підпільних організацій АВП і ПОВ, що, на його думку, лише ПОВ веде ефективну боротьбу за незалежність Польщі.

[5] Не виключено, що це Мечислав Вайсс, правдоподібно начальник організації народно-демократичної молоді „Визволення". Про трьох братів Вайсс див.: J. Węgierski *Lwów*..., с. 255–256, 266. Цього ж автора *Lwowska konspiracja narodowa i katolicka 1939–1947*, Kraków 1994, с. 20–31.

[6] Можливо, Гаутер Антоні Вінценти, нар. 11.8.1890, в 1932 поручник кавалерії запасу.

[7] Серед документів справи не збереглися особисті документи обвинувачених.

[8] З. Феліксевичу смертну кару замінено на 10 років ИТЛ. Не вдалося з'ясувати подальшу долю жодного із засуджених.

NOTATKA

Informacji o wykonaniu wyroku na skazanym Pniewskim Z.J. brak.

POM[OCNIK] OFICERA OPERACYJNEGO
1 ODDZIAŁU SPECJALNEGO NKWD USRS (—) (KRAWCZENKO)
15/IX 41 r.

Przypisy

[a-a] podkreślono odręcznie lub maszynowo

[b-b] wpisano odręcznie

[c-c] skreślono odręcznie

[d] druk opatrzony godłem ZSRS

[e] pieczęć okrągła z godłem ZSRS w środku i napisem w otoku: Sąd Najwyższy Związku SRS

[f] pieczęć okrągła z godłem ZSRS w środku i częściowo nieczytelnym napisem w otoku: Sąd Najwyższy ZSRS. Kolegium Sądowe...

[g] prostokątna pieczątka wpływu Oddziału Specjalnego NKWD USRS z odręcznymi napisami: 14159 i 22 VIII 41

[h] pieczęć okrągła nieczytelna

[1] W zestawieniu lwowskiej prasy konspiracyjnej 1939–1941 (J. Węgierski *Lwów...*, s. 354–356) znajduje się informacja, że nie jest znany wydawca tygodnika „Pobudka" ukazującego się we Lwowie w 1940. Publikowane tu dokumenty wyjaśniają szereg nieznanych dotychczas faktów.

[2] Stwierdzenie przynależności organizacyjnej Z. Pniewskiego i towarzyszy wymaga dalszych badań, zwłaszcza że w dostępnych materiałach źródłowych nie natrafiono dotychczas na lwowskie organizacje podziemne o wymienionych tu nazwach.

[3] Prawdopodobnie Hausman Wiktor Jan Teofil ur. 12.2.1893, kpt. żand. st. sp.

[4] W nie publikowanych tutaj materiałach śledztwa, Z. Pniewski wyjaśnia na pytanie śledczego o przynależność do dwu organizacji podziemnych – AWP i POW, że w jego przekonaniu jedynie POW daje gwarancję efektywnej walki o niepodległość Polski.

[5] Niewykluczone, że jest to Mieczysław Weiss, prawdopodobnie szef organizacji młodzieży narodowo-demokratycznej „Wyzwolenie". O trzech braciach Weiss – por. J. Węgierski *Lwów...*, s. 255–256, 266. Tegoż *Lwowska konspiracja narodowa i katolicka 1939–1947*, Kraków 1994, s. 20–31.

[6] Być może Gautier Antoni Wincenty ur. 11.8.1890, w 1932 por. kaw. rez.

[7] W aktach sprawy nie zachowały się dokumenty osobiste oskarżonych.

[8] W stosunku do Z. Feliksiewicza karę śmierci zamieniono na 10 lat ITŁ. Nie udało się ustalić dalszych losów żadnego ze skazanych.

ANEXOS

WYKAZ SKRÓTÓW

AAN	–	Archiwum Akt Nowych
ACHO	–	(ros.) Oddział Administracyjno-Gospodarczy
AK	–	Armia Krajowa
Ap	–	akta personalne
AP	–	Armia Polska
Armgruppa	–	(ros.) Grupa Armijna
art.	–	artyleria
art.	–	artykuł
a/s	–	antysowiecki
asp.	–	aspirant
AWP	–	Armia Wielkiej Polski
b.	–	były
b.p., b/p, b/part.	–	bezpartyjny
BKaw.	–	Brygada Kawalerii
baon	–	batalion
baon sap.	–	batalion saperów
BBWR	–	Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem
br. panc.	–	broń pancerna
BSRS	–	Białoruska Socjalistyczna Republika Sowiecka
CA MSWiA	–	Centralne Archiwum Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
CAW	–	Centralne Archiwum Wojskowe
CIK	–	(ros.) Centralny Komitet Wykonawczy
cz.	–	część
Czeka	–	(ros.) Nadzwyczajna Komisja do Walki z Kontrrewolucją i Sabotażem
d.	–	(ros.) akta
dak	–	dywizjon artylerii konnej
dca	–	dowódca
DKaw.	–	Dywizja Kawalerii
DOK	–	Dowództwo Okręgu Korpusu
dok.	–	dokument
DP	–	Dywizja Piechoty
DP Gór.	–	Dywizja Piechoty Górskiej
DP Leg.	–	Dywizja Piechoty Legionów
dr n. med.	–	doktor nauk medycznych
DSK	–	Dywizja Strzelców Kresowych
DTO	–	(ros.) Oddział Drogowo-Transportowy
dypl.	–	dyplomowany
EKO	–	(ros.) Oddział Ekonomiczny

EKU – (ros.) Zarząd Ekonomiczny
f., F. – (ros.) zespół
FO – (ros.) Oddział Finansów
FZU – (ros.) Przyfabryczna Szkoła Zawodowa
G.B., g.b. – (ros.) bezpieczeństwo państwowe
gen. – generał
gen. bryg. – generał brygady
Gensztab – (ros.) Sztab Generalny lub Sztab Główny
geogr. – geografia, geograf
GO – Grupa Operacyjna
GPU – (ros.) Państwowy Zarząd Polityczny
GTU – (ros.) Główny Zarząd Transportu
gub. – gubernia
GUGB – (ros.) Zarząd Główny Bezpieczeństwa Państwowego
ITŁ – (ros.) Poprawczy Obóz Pracy
k.r., k/r, k-r – kontrrewolucyjny, kontrrewolucja
k.s. – karta sprawy
Karłag – (ros.) kompleks obozowy w Kazaskiej SRS
Kawgruppa – (ros.) Grupa Kawalerii
KC – Komitet Centralny
KG – Komenda Główna
KGB – (ros.) Komitet Bezpieczeństwa Państwowego
KK – Kodeks Karny
komp. – kompania
KOP – Korpus Ochrony Pogranicza
KOWO – (ros.) Kijowski Specjalny Okręg Wojskowy
KPanc. – Korpus Pancerny
KP(b)U – Komunistyczna Partia (bolszewików) Ukrainy
KPK – Kodeks Postępowania Karnego
KPP – Komunistyczna Partia Polski
kpr. – kapral
kpt. – kapitan
KPZ – (ros.) areszt tymczasowy
KPZS – Komunistyczna Partia Związku Sowieckiego
KPZU – Komunistyczna Partia Zachodniej Ukrainy
KZMM – Katolicki Związek Młodzieży Męskiej
L/O, LO – (ros.) obwód lwowski
lot. – lotnictwo, lotnik, lotniczy
lekpom – (ros.) pomocnik lekarza
LMiK – Liga Morska i Kolonialna
LWP – Ludowe Wojsko Polskie
m. – miasto
m. – mieszkanie

maj.	–	majątek
Miedsansbyt	–	(ros.) Centrala Zaopatrzenia Medycznego
Miskcharcztorg	–	(ukr.) Miejskie Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia
mjr	–	major
mł.	–	młodszy
MON	–	Ministerstwo Obrony Narodowej
MOPR	–	Międzynarodowa Organizacja Pomocy Rewolucjonistom
MSWojsk.	–	Ministerstwo Spraw Wojskowych
nacz.	–	naczelnik
Narkom	–	(ros.) komisarz ludowy
Narkomat	–	(ros.) Komisariat Ludowy
Narkompros	–	(ros.) Ludowy Komisariat Oświaty
Narobraz	–	(ros.) Wydział Oświaty Ludowej
NKGB	–	(ros.) Ludowy Komisariat Bezpieczeństwa Państwowego
NKJ	–	(ros.) Ludowy Komisariat Sprawiedliwości
NKWD	–	(ros.) Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych
NOGA	–	Narodowa Organizacja Gimnazjalna i Akademicka
Obkom	–	(ros.) Komitet Obwodowy
obłmilicja	–	(ros.) milicja obwodowa
Obłprokuror	–	(ros.) prokurator obwodowy
Obłsud	–	(ros.) Sąd Obwodowy
ObłZU	–	(ros.) Obwodowy Zarząd Ziemski
obw.	–	obwód
odw.	–	odwrotka
Oddz. II Szt. Gł.	–	Oddział II Sztabu Głównego
OGPU	–	(ros.) Zjednoczony Państwowy Zarząd Polityczny
ONR	–	Obóz Narodowo-Radykalny
on-że, ona-że	–	(ros.) lub, vel
OO	–	(ros.) Oddział Specjalny
op.	–	(ros.) inwentarz
opiergruppa	–	(ros.) grupa operacyjna
OS	–	Oddział Specjalny
OSO	–	(ros.) Kolegium Specjalne
OUN	–	Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów
OZ	–	Ośrodek Zapasowy
OZN, OZON	–	Obóz Zjednoczenia Narodowego
p.	–	punkt
p. lot.	–	pułk lotniczy
p. o.	–	pełniący obowiązki
P/O, P/otriad	–	(ros.) Oddział Pograniczny
p. uł.	–	pułk ułanów
PAN	–	Polska Akademia Nauk
panc.	–	pancerny

PA SBU	–	Państwowe Archiwum Służby Bezpieczeństwa Ukrainy
pchor.	–	podchorąży
piech.	–	piechota
pil.	–	pilot
p-k, p-ki	–	(ros.) pogranicznik, pogranicznicy
PKO	–	Pocztowa Kasa Oszczędności
PKP	–	Polskie Koleje Państwowe
plot.	–	przeciwlotniczy
płk	–	pułkownik
polgensztab	–	(ros.) polski Sztab Generalny lub polski Sztab Główny
Politbiuro	–	(ros.) Biuro Polityczne
politpartia	–	(ros.) partia polityczna
POM	–	Polska Organizacja Młodzieżowa
pom.	–	pomocnik
por.	–	porównaj
por.	–	porucznik
post.	–	posterunkowy
POW	–	Polska Organizacja Wojskowa
pow.	–	powiat
POWW	–	Polska Organizacja Walki o Wolność lub Polska Organizacja Walki z Wrogiem
PP	–	Policja Państwowa
pp	–	pułk piechoty
pp Leg.	–	pułk piechoty Legionów
ppłk	–	podpułkownik
ppor.	–	podporucznik
PPS	–	Polska Partia Socjalistyczna
PRL	–	Polska Rzeczpospolita Ludowa
prof.	–	profesor
przod.	–	przodownik
ps.	–	pseudonim
PSK	–	Pomocnicza Służba Kobiet
PSL	–	Polskie Stronnictwo Ludowe
PUR	–	Państwowy Urząd Repatriacyjny
PUWFiPW	–	Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego
PWK	–	Przysposobienie Wojskowe Kobiet
PWRZ	–	(ros.) Zakłady Remontowe Taboru Kolejowego
PWSK	–	Pomocnicza Wojskowa Służba Kobiet
razwiedgruppa	–	(ros.) grupa wywiadowcza
rej.	–	rejon
rez.	–	rezerwa
RKKA	–	(ros.) Robotniczo-Chłopska Armia Czerwona

RKM	–	(ros.) Milicja Robotniczo-Chłopska
RKU	–	Rejonowa Komenda Uzupełnień
RO	–	(ros.) Oddział Wywiadowczy
RO	–	(ros.) Oddział Rejonowy
RP	–	Rzeczpospolita Polska
rtm.	–	rotmistrz
s.	–	syn
s., str.	–	strona
s/pr.	–	(ros.) akta sądowe
s.-r., eser	–	socjalista-rewolucjonista
sap.	–	saper
SDKPiL	–	Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy
sekr.	–	sekretariat
Sibłag	–	(ros.) kompleks obozowy w obwodzie nowosybirskim w Rosyjskiej FRS
sielsowiet	–	(ros.) rada wiejska
sielrada	–	(ukr.) rada wiejska
sierż.	–	sierżant
Siewwostłag	–	(ros.) kompleks obozowy w Rosyjskiej FSRS – Kołyma
Siewżeldorłag	–	(ros.) kompleks obozowy w ASRS Komi
SL	–	Stronnictwo Ludowe
Sliedczast	–	(ros.) Jednostka Śledcza (referat śledczy)
slieddieło	–	(ros.) akta śledcze
sł. zdr.	–	służba zdrowia
SN	–	Stronnictwo Narodowe
SNK	–	(ros.) Rada Komisarzy Ludowych
SO	–	(ros.) obwód stanisławowski
SOE	–	(ros.) element społecznie niebezpieczny
Sownarkom	–	(ros.) Rada Komisarzy Ludowych
sowwłast	–	(ros.) władza sowiecka
Specotdieł	–	(ros.) Oddział Specjalny
SP	–	Stronnictwo Pracy
SPP	–	Studium Polski Podziemnej
st.	–	starszy
st. post.	–	starszy posterunkowy
st. sp.	–	stan spoczynku
sygn.	–	sygnatura
szer.	–	szeregowy
SZP	–	Służba Zwycięstwu Polski
t.	–	tom
t., tow.	–	towarzysz
T/K	–	(ros.) Korpus Pancerny
T.W.O.	–	(ukr.) pełniący obowiązki tymczasowo

terrakt	–	(ros.) akt terrorystyczny
TOH	–	Tajna Organizacja Harcerska
UB	–	Urząd Bezpieczeństwa
UGB	–	(ros.) Zarząd Bezpieczeństwa Państwowego
UGRO	–	(ros.) Urząd Kryminalny
UJK	–	Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie
Ukrfront	–	(ros.) Front Ukraiński
UNDO	–	Ukraińskie Zjednoczenie Narodowo-Demokratyczne
UNKGB	–	(ros.) Zarząd Ludowego Komisariatu Bezpieczeństwa Państwowego
UNKWD	–	(ros.) Zarząd Ludowego Komisariatu Spraw Wewnętrznych
UO NKWD	–	(ros.) Oddział Powiatowy NKWD
UPA	–	Ukraińska Powstańcza Armia
UPSR	–	Ukraińska Partia Socjalistyczno-Radykalna
UR	–	(ros.) Urząd Kryminalny
URKM	–	(ros.) Zarząd Milicji Robotniczo-Chłopskiej
USO	–	(ros.) Oddział Ewidencyjno-Statystyczny
USRS	–	Ukraińska Socjalistyczna Republika Sowiecka
URCZ	–	(ros.) Referat Ewidencyjno-Rozdzielczy
uzbr.	–	uzbrojenie
w.	–	wieś
w/t, w/tech.	–	(ros.) technik wojskowy
wet.	–	weterynaria, weterynaryjny
WIG	–	Wojskowy Instytut Geograficzny
WKP(b)	–	(ros.) Wszechzwiązkowa Komunistyczna Partia (bolszewików)
WMN	–	(ros.) najwyższy wymiar kary (kara śmierci)
woj.	–	województwo
Wojenprojekt	–	(ros.) Biuro Projektowe Obiektów Wojskowych
Workutstroj	–	(ros.) kompleks obozowy w Workucie
WP	–	(ros.) Prokuratura Wojskowa
WP	–	Wojsko Polskie
WSWoj.	–	Wyższa Szkoła Wojenna
WT	–	(ros.) Trybunał Wojenny
wyd.	–	wydanie
wydz.	–	wydział
wyk.	–	wykonawczy
z/k	–	(ros.) więzień, „zek"
zam.	–	zamieszkały
zast., zca	–	zastępca
ZHP	–	Związek Harcerstwa Polskiego
ZOWO	–	Związek Obrońców Wolności Ojczyzny

ZSRS	–	Związek Socjalistycznych Republik Sowieckich
ZWC	–	Związek Walki Czynnej
ZWZ	–	Związek Walki Zbrojnej
żand.	–	żandarm, żandarmeria

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ААН	– (поль.) Архів актів нових
а., арк.	– аркуш
ав.	– авіація
АВП	– (поль.) Армія Великої Польщі
АК	– (поль.) Армія Крайова
Ап.	– (поль.) особова справа
АП в СРСР	– (поль.) Армія Польська в СРСР
АРСР	– Автономна Радянська Соціалістична Республіка
а/с	– (рос. антисоветский) антирадянський
а.с.	– аркуш справи
АХО	– (рос. Административно-хозяйственный отдел) Адміністративно-господарський відділ
АХУ	– (рос. Административно-хозяйственное управление) Адміністративно-господарське управління
б., быв., бывш.	– (рос. бывший) колишній
б/п, б.п.	– (рос. беспартийный) безпартійний
ББВР	– (поль.) Безпартійний блок співпраці з урядом
БССР	– (рос. Белорусская Советская Социалистическая Республика) БСРС
БСРС	– Білоруська Радянська Соціалістична Республіка
ВВШ	– Вища військова школа
вещдоки	– (рос. вещественные доказательства) речові докази
ВІГ	– (поль.) Військовий географічний інститут
ВК ВС СРСР	– Військова Колегія Верховного Суду СРСР
ВКП(б)	– (рос.) Всесоюзная Коммунистическая партия (большевиков) Всесоюзна Комуністична партія (більшовиків)
ВМН	– (рос. высшая мера наказания) вища міра покарання
в.о.	– виконуючий обов'язки
в/об.	– (рос. военнообязанный) військовозобов'язаний
вол.	– волость
воркутстрой	– (рос.) табірний комплекс у Воркуті
ВП	– (поль.) Військо Польське
ВП	– (рос. военная прокуратура) військова прокуратура
вр.	– (рос.) врид, врио
врид	– (рос. временно исполняющий дела) тимчасово виконуючий справи
врио	– (рос. временно исполняющий обязанности) тимчасово виконуючий обов'язки

ВТ – (рос. военный трибунал) військовий трибунал
в/т, В/тех. – (рос. военный техник) військовий технік
г. – (рос. год) рік
г.р., г. рожд. – (рос. год рождения) рік народження
г., гор. – (рос. город; городской) місто; міський
г/б, Г.б., ГБ, гб – (рос. государственная безопасность) державна безпека
ген. – генерал
ГО – (поль.) оперативна група
ГПУ – (рос. Государственное политическое управление) Державне політичне управління
гр. – (рос.) гр-н, гр-ка, гр-во
гр-во – (рос. гражданство) громадянство
гр-ка – (рос. гражданка) громадянка
гр-н – (рос. гражданин) громадянин
гром. – громадянин; громадянка
ГТУ – (рос. Главное транспортное управление) Головне транспортне управління
губ. – (рос. губерния) губернія
ГУГБ – (рос. Главное управление государственной безопасности) Головне управління державної безпеки
ГУЛАГ – (рос. Главное управление лагерей) Головне управління таборів
д. – (рос. дело) справа
д. – (рос. дом) дім
дак – (поль.) дивізіон кінної артилерії
ДА СБУ – Державний архів Служби безпеки України
дац – (поль.) дивізіон важкої артилерії
дипл. – дипломований
ДК – (поль.) дивізія кавалерії
ДОК – (поль.) Командування округу корпусу
ДП – (поль.) дивізія піхоти
д-р – доктор
ДСК – (поль.) Дивізія окраїнних стрільців
ДТО – (рос. Дорожно-транспортный отдел) Дорожньо-транспортний відділ
жд, ж.д., ж/д, жел. дор. – (рос. железная дорога; железнодорожный) залізниця, залізничний
зам. – (рос. заместитель) заступник
заст. – заступник
ЗВЗ – (поль.) Союз збройної боротьби
ЗВЧ – (поль.) Союз активної боротьби

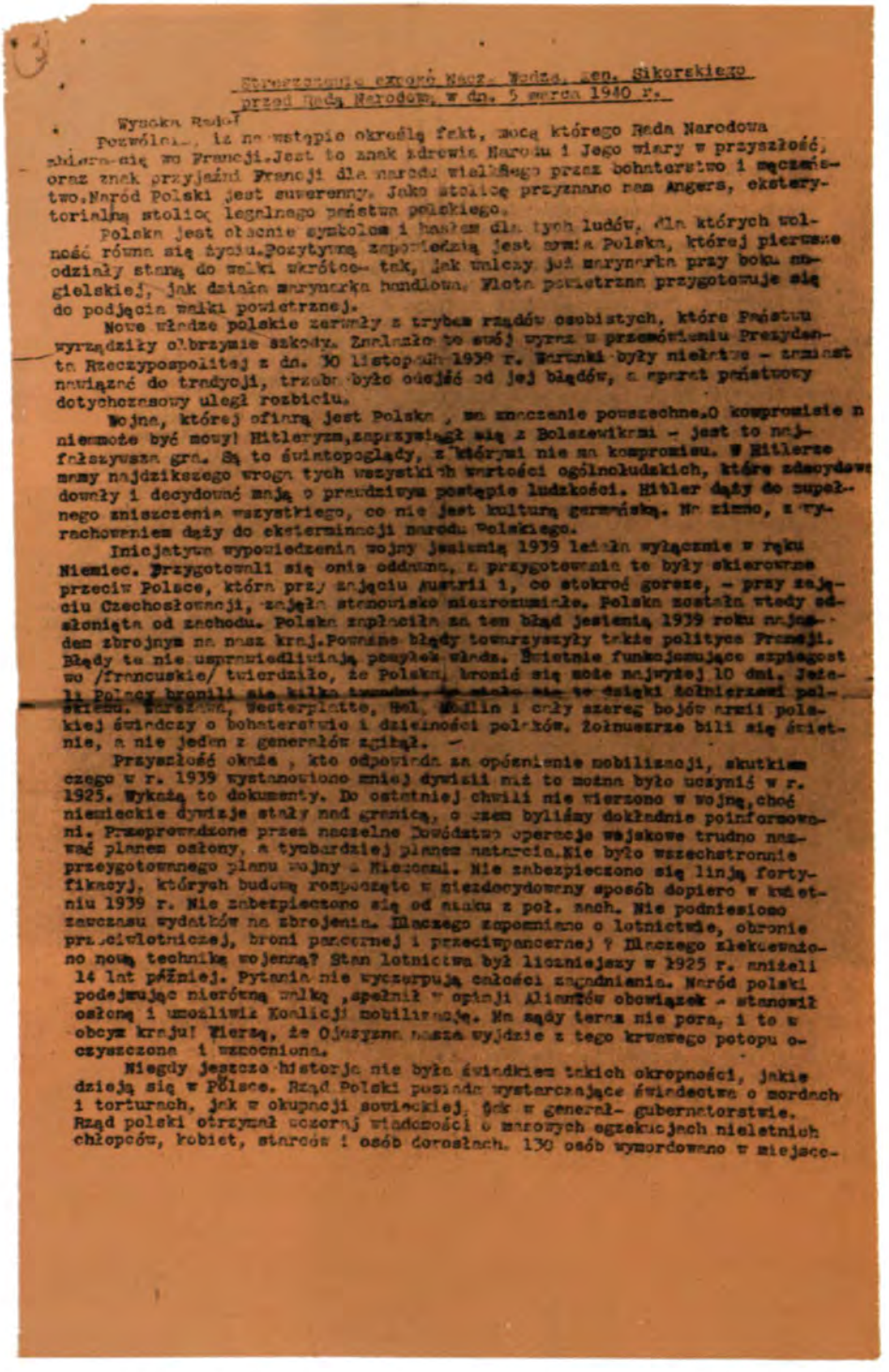
ЗГП	– (поль.) Союз польських гарцерів
з/к	– (рос. заключенный) в'язень
зл.	– (поль.) злотий (польська національна валюта)
ЗОВО	– (поль.) Союз оборонців свободи батьківщини
и.о.	– (рос. исполняющий обязанности) виконуючий обов'язки
исп.	– (рос. исполнитель; исполнительный) виконавець; виконавчий
ист. бол.	– (рос. история болезни) історія хвороби
ИТЛ	– (рос. исправительно-трудовой лагерь) виправно-трудовий табір
Карлаг	– (рос. Карагандинский лагерь) Карагандинський табір, табірний комплекс у Казахській РСР
кв.	– квартира
КВО	– (рос. Киевский военный округ) Київський військовий округ
КГ	– (поль.) Головне Командування
КГБ	– (рос. Комитет государственной безопасности) КДБ
КДБ	– Комітет державної безпеки
КК	– Кримінальний кодекс
КОВО	– (рос. Киевский особый военный округ) Київський особливий військовий округ
КОН	– (поль.) Конвент національно-визвольних організацій
КОП	– (поль.) Корпус прикордонної охорони
конс.	– конспіративний
КП	– (поль.) танковий корпус
КП(б)У	– Комуністична партія (більшовиків) України
КПЗ	– (рос. камера предварительного заключения) камера попереднього ув'язнення
КПЗУ	– Комуністична партія Західної України
КПК	– Кримінально-процесуальний кодекс
КПП	– Комуністична партія Польщі
КПРС	– Комуністична партія Радянського Союзу
КПСС	– (рос. Коммунистическая партия Советского Союза) КПРС
к.р., к/р, к-р	– (рос. контрреволюционный; контрреволюция) контрреволюційний; контрреволюція
КРУ	– (поль.) районний військкомат
КСММ	– (поль.) Католицький союз чоловічої молоді
ЛВП	– (поль.) Народне військо польське
л.д.	– (рос. лист дела) аркуш справи
лейт., л-нт	– лейтенант

лекпом – (рос. помощник лекаря) помічник лікаря
ЛМіК – (поль.) Морська і колоніальна ліга
Л.О., Л/О, ЛО – Львівська область
м. – місто
МВС – Міністерство внутрішніх справ
МВСіА – (поль.) Міністерство внутрішніх справ і адміністрації
Медсансбыт – (рос. Управление медицинского снабжения и сбыта) Управління медичного забезпечення і збуту
мес., м-ц – (рос. месяц) місяць
Мискхарчторг, Міськхарчторг – Міський заклад по постачанню харчів
мл. – (рос. младший) молодший
МНО – Міністерство національної оборони
МОПР – (поль.) Міжнародна організація допомоги революціонерам
нач. – начальник
НКВД – (рос. Народный комиссариат внутренних дел) НКВС
НКВС – Народний комісаріат внутрішніх справ
НКГБ – (рос. Народный комиссариат государственной безопасности) Народний комісаріат державної безпеки
НКЮ – Народний комісаріат юстиції
оп. уп., о/упол., опер. упол. – (рос. оперативный уполномоченный) оперативний уповноважений
об. – (рос. оборот) зворот аркуша
обв. – (рос. обвиняемый; обвинение) обвинувачений; обвинувачення
обл. – (рос. область; областной) область; обласний
ОблЗу – обласне земельне управління
ОЗ – (поль.) Запасний центр
ОЗН, ОЗОН – (поль.) Табір національного об'єднання
ОНР – (поль.) Табір національно-радикальний
ОНСК – невідоме скорочення
ОО – (рос. особый отдел) особливий відділ
ОСО – (рос. Особое совещание) Особлива нарада
от., отд., – (рос. отдел) відділ
отд., отд-е, отд-ние, от-е, от-ние – (рос. отделение) відділення
ОУН – Організація Українських Націоналістів
п. – полк
п. – пункт
п.ав. – авіаційний полк
ПАН – (поль.) Польська академія наук
пац – (поль.) полк важкої артилерії
ПВК – (поль.) Військова підготовка жінок

ПВРЗ	– (рос. Паровозо-ремонтный завод) Паровозо-ремонтний завод
ПВСК	– (поль.) Допоміжна Військова служба жінок
п-к	– (рос. пограничник) прикордонник
ПКО	– (поль.) Поштова ощадна каса
ПКП	– (поль.) Польська державна залізниця
ПНР	– (поль.) Польська Народна Республіка
П/О, ПО, п/о	– (рос. пограничный отряд) прикордонний загін
пов.	– повіт
ПОВ	– (поль.) Польська військова організація
ПОВВ	– (поль.) Польська організація боротьби за волю або Польська організація боротьби з ворогом
полк.	– полковник
поль.	– польський
Польгенштаб	– Польський генеральний штаб
пом.	– (рос. помощник) помічник
ПОМ	– (поль.) Польська молодіжна організація
пп.	– піхотний полк
ПП	– (поль.) Державна поліція
ППС	– (поль.) Польська соціалістична партія
пр.	– (рос. преступление) злочин
прот.	– протокол
проф.	– професор
п/с	– (рос. поселок) селище
ПСК	– (поль.) Допоміжна служба жінок
ПСЛ	– (поль.) Польська селянська партія
ПУВФіПВ	– (поль.) Державне управління фізкультури і військової підготовки
ПУР	– (поль.) Державне репатріаційне управління
РККА	– (рос. Рабоче-Крестьянская Красная Армия) Робітничо-Селянська Червона Армія
РКМ	– (рос. Рабоче-крестьянская милиция) Робітничо-селянська міліція
р-н	– район
РНК	– Рада Народних Комісарів
РО	– (рос. районный отдел) районний відділ
РП	– Республіка Польща
с.	– сторінка
с.	– село
с.г., с/г	– (рос. сего года) цього року
СБУ	– Служба безпеки України
СВБ	– (рос. Союз вооруженной борьбы) Союз збройної боротьби

СДКПіЛ	– (поль.) Соціал-демократія Королівства Польського і Литви
Севвостлаг	– (рос. Северо-восточнный лагерь) Північно-східний табір, табірний комплекс у РФРСР – Колима
Севжелдорлаг	– (рос. Северный железно-дорожный лагерь) Північний залізничний табір, табірний комплекс у Комі АРСР
секр.	– секретаріат
СЗБ	– Союз збройної боротьби
СЗП	– (поль.) Служіння перемозі Польщі
СЛ	– (поль.) Селянська партія
СН	– (поль.) Національна партія
СНК	– (рос. Совет Народных Комиссаров) РНК
С/Обл.	– Станіславівська область
Сов. секретно	– (рос. Совершенно секретно) Цілком таємно
СОЭ	– (рос. социально-опасный элемент) соціально-небезпечний елемент
СП	– (поль.) Партія праці
СПП	– (поль.) архів підпільної Польщі (в Лондоні)
с/пр	– (рос. судебное производство) судочинство
с/р	– сільська рада
ср.	– (рос. средний) середній
с-р	– соціалісти-революціонери
ССРС	– Союз Радянських Соціалістичних Республік
СССР	– (рос. Союз Советских Социалистических Республик) СРСР
ст.	– старший
ст.	– стаття
с/ч	– (рос. следственная часть) слідча частина
т., тов.	– (рос. товарищ) товариш
т.	– том
т.в.о.	– тимчасово виконуючий обов'язки
т.е.	– (рос. то есть) тобто
т.к.	– (рос. так как) оскільки; тому що
Т/К	– (рос. Танковый корпус) Танковий корпус
ТОГ	– (поль.) Таємна гарцерська організація
ТРЗВ	– (поль.) Товариство розвитку східних земель
УБ	– (поль.) Управління безпеки
УГБ	– (рос. Управление государсственной безопасности) Управління державної безпеки
УГРО	– (рос. уголовный розыск) карний розшук
УДБ	– Управління державної безпеки
УК	– (рос. Уголовный кодекс) КК

УКП	– Українська Комуністична партія
Укрфронт	– Український фронт
ул.п.	– уланський полк
УНДО	– Українське національно-демократичне об'єднання
УНКВД	– (рос. Управление НКВД) Управління НКВС
УНКГБ	– (рос. Управление НКГБ) Управління НКДБ
УО	– (рос. уездный отдел) повітовий відділ
УПА	– Українська Повстанська Армія
УПК	– (рос. Уголовно-процессуальный кодекс) КПК
УР	– (рос. уголовный розыск) карний розшук
УРКМ	– (рос. Управление РКМ) Управління РКМ
ур., урож.	– (рос. уроженец; уроженка) уродженець; уроженка
УРЧ	– (рос. учетно-распределительная часть) обліково-розподільна частина
УРСР	– Українська Радянська Соціалістична Республіка
УСО	– (рос. Учетно-статистический отдел) Обліково-статистичний відділ
УССР	– (рос. Украинская Советская Социалистическая Республика) УРСР
УСРП	– Українська соціалістично-радикальна партія
УЯК	– Університет Яна Казимира у Львові
ф.	– форма
ФО	– (рос. Финансовый отдел) Фінансовий відділ
ЦА МВСіА	– Центральний архів Міністерства внутрішніх справ і адміністрації (Республіки Польщі)
ЦВА	– Центральний військовий архів (Республіки Польщі)
ЦИК	– (рос. Центральный Исполнительный Комитет) Центральний Виконавчий Комітет
ЦК	– Центральний Комітет
ч.	– часть
чел.	– (рос. человек) осіб
ЭКО	– (рос. Экономический отдел) Економічний відділ
экз.	– (рос. экземпляр) примірник

Wystąpienie exprezydenta Mac. Wodza, gen. Sikorskiego
przed Radą Narodową, w dn. 5 marca 1940 r.

Wysoka Rada!

Pozwólcie, iż na wstępie określę fakt, mocą którego Rada Narodowa zbiera się we Francji. Jest to znak zdrowia Narodu i Jego wiary w przyszłość, oraz znak przyjaźni Francji dla narodu wielkiego przez bohaterstwo i męczeństwo. Naród Polski jest suwerenny. Jako stolicę przyznano nam Angers, ekstery-torialną stolicę legalnego państwa polskiego.

Polska jest obecnie symbolem i hasłem dla tych ludów, dla których wolność równa się życiu. Pozytywną zapowiedzią jest armia Polska, której pierwsze oddziały staną do walki wkrótce - tak, jak walczy już marynarka przy boku marynarki brytyjskiej, jak działa marynarka handlowa. Flota powietrzna przygotowuje się do podjęcia walki powietrznej.

Nowe władze polskie zerwały z trybem rządów osobistych, które Państwu wyrządziły olbrzymie szkody. Znalazło to swój wyraz w przemówieniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30 listopada 1939 r. Warunki były niełatwe - zamiast nawiązać do tradycji, trzeba było odejść od jej błędów, a sprzęt państwowy dotychczasowy uległ rozbiciu.

Wojna, której ofiarą jest Polska, ma znaczenie powszechne. O kompromisie nie może być mowy! Hitleryzm, zaprzysiągł się z Bolszewikami - jest to najfałszywsza gra. Są to światopoglądy, z którymi nie ma kompromisu. W Hitlerze mamy najdzikszego wroga tych wszystkich wartości ogólnoludzkich, które zdecydowały i decydować mają o prawdziwym postępie ludzkości. Hitler dąży do zupełnego zniszczenia wszystkiego, co nie jest kulturą germańską. Na zimno, z wyrachowaniem dąży do eksterminacji narodu Polskiego.

Inicjatywa wypowiedzenia wojny jesienią 1939 leżała wyłącznie w ręku Niemiec. Przygotowali się oni oddawna, a przygotowania te były skierowane przeciw Polsce, która przy zajęciu Austrii i, co stokroć gorsze, - przy zajęciu Czechosłowacji, zajęła stanowisko niezrozumiałe. Polska została wtedy odsłonięta od zachodu. Polska zapłaciła za ten błąd jesienią 1939 roku najpotężniejszym zbrojnym na nasz kraj. Poważne błędy towarzyszyły także polityce Francji. Błędy te nie usprawiedliwiają pomyłek władz. Świetnie funkcjonujące szpiegostwo /francuskie/ twierdziło, że Polska broni się może najwyżej 10 dni. Jeżeli Polacy bronili się kilka tygodni, to stało się to dzięki żołnierzom polskiemu. Tarczyn, Westerplatte, Wał, Modlin i cały szereg bojów armii polskiej świadczy o bohaterstwie i dzielności polaków. Żołnierze bili się świetnie, a nie jeden z generałów zginął.

Przyszłość okaże, kto odpowiada za opóźnienie mobilizacji, skutkiem czego w r. 1939 wystawiono mniej dywizji niż to można było uczynić w r. 1925. Wykażą to dokumenty. Do ostatniej chwili nie wierzono w wojnę, choć niemieckie dywizje stały nad granicą, o czem byliśmy dokładnie poinformowani. Przeprowadzone przez naczelne dowództwo operacje wojskowe trudno nazwać planem osłony, a tymbardziej planem natarcia. Nie było wszechstronnie przygotowanego planu wojny z Niemcami. Nie zabezpieczono się linją fortyfikacyj, których budowę rozpoczęto w niezdecydowany sposób dopiero w kwietniu 1939 r. Nie zabezpieczono się od strony z poł. zach. Nie podniesiono zawczasu wydatków na zbrojenia. Dlaczego zapomniano o lotnictwie, obronie przeciwlotniczej, broni pancernej i przeciwpancernej ? Dlaczego zlekceważono nową technikę wojenną? Stan lotnictwa był liczniejszy w 1925 r. aniżeli 14 lat później. Pytania nie wyczerpują całości zagadnienia. Naród polski podejmując nierówną walkę, spełnił w opinji Aliantów obowiązek - stanowił osłonę i umożliwił Koalicji mobilizację. Na sądy teraz nie pora, i to w obcym kraju! Wierzę, że Ojczyzna nasza wyjdzie z tego krwawego potopu oczyszczona i uzdrowiona.

Niegdy jeszcze historja nie była świadkiem takich okropności, jakie dzieją się w Polsce. Rząd Polski posiada wystarczające świadectwa o mordach i torturach, jak w okupacji sowieckiej, tak w generał-gubernatorstwie. Rząd polski otrzymał ostatnio wiadomości o masowych egzekucjach nieletnich chłopców, kobiet, starców i osób dorosłych. 130 osób wymordowano w miejsce-

1. Надрукований на сплографі відбиток виступу ген. Сікорського конфіскований під час обшуку в Тернополі весною 1940 р.

1. Powielaczowa odbitka wystąpienia gen. Sikorskiego skonfiskowana podczas rewizji w Tarnopolu wiosną 1940 r.

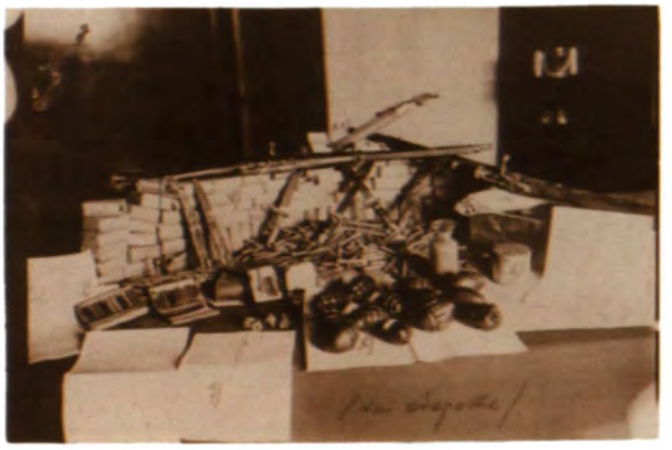
2. Józef Widawski
Юзеф Відавський

3. Zbigniew Wunderlich
Збігнев Вундерліх

4. Tadeusz Sambor
Тадеуш Самбор

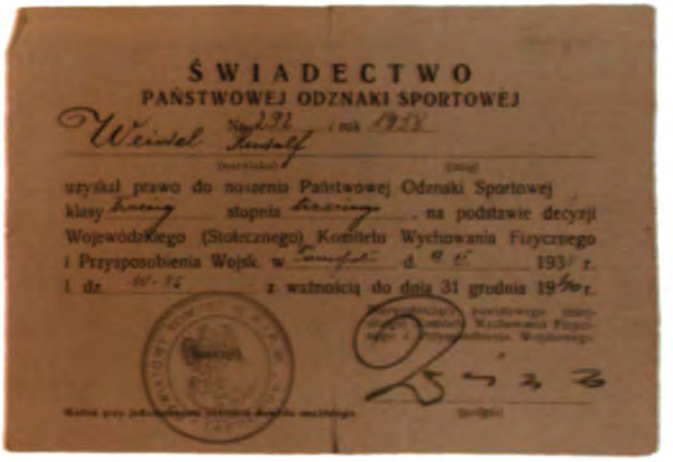

1746
МАЗИЙ Казимир Иванович 1919 г

8. Rudolf Weidel
Рудольф Вайдель

9. Świadectwo POS skonfiskowane Rudolfowi Weidlowi podczas rewizji
Посвідчення ПОС, конфісковане у Рудольфа Вайделя під час обшуку

10. Jan Maziej, ojciec; 1938 r.
Fotografia ofiarowana na pamiątkę synowi
Ян Мазей, батько; 1938 р.
Фотографія подарована на пам'ять синові

578
Михальский Владиславович 1905 г.

523
Кирпель Юзеф 1911 г.

566
1897
Геховский Эрвин Станиславович

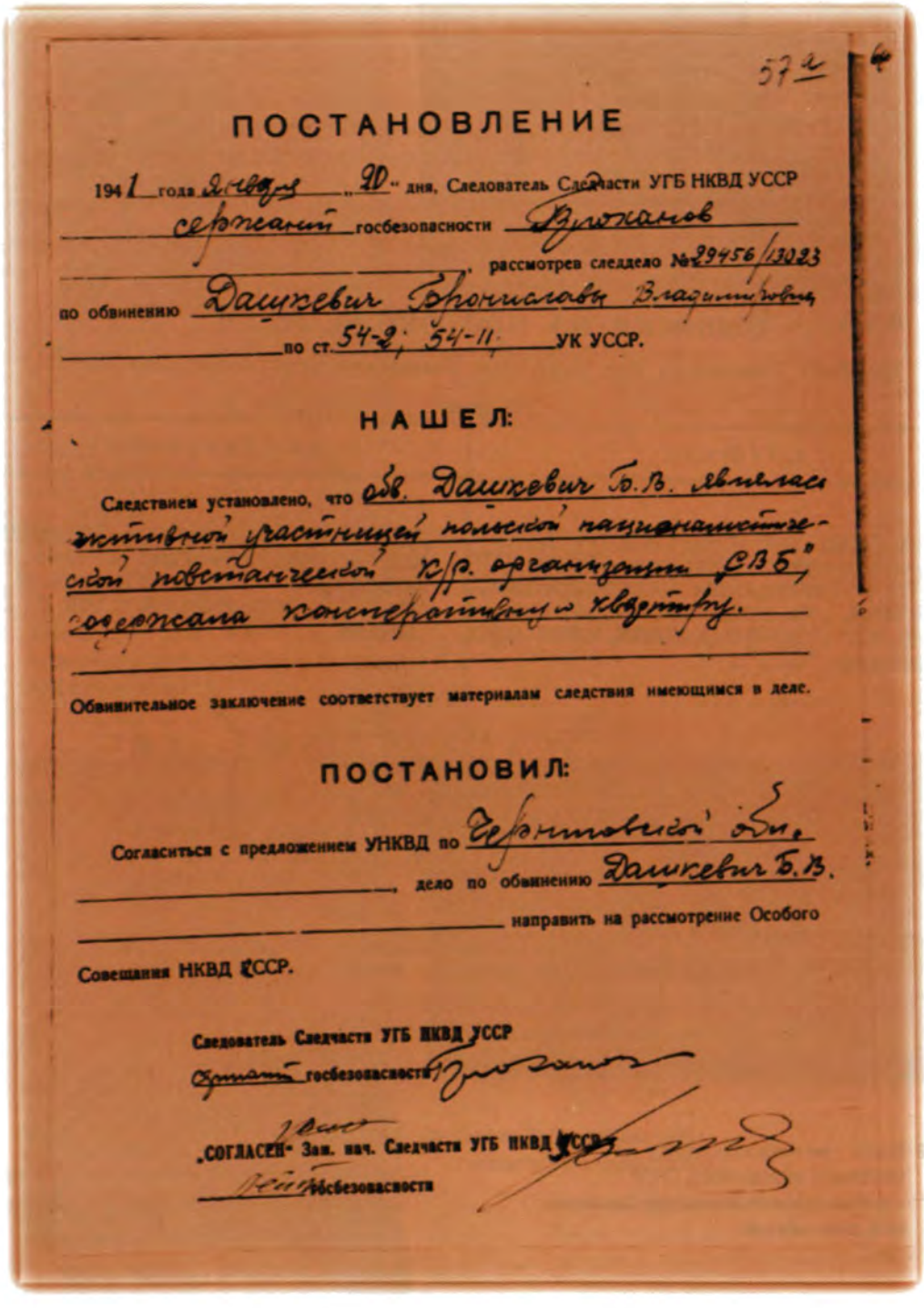
14. Tadeusz Stec
Тадеуш Стец

15. Paweł Marcinowski
Павел Марціновський

16. Zofia Gołębiowska
Зофія Ґолембіовська

57 а

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

1941 года августа "20" дня, Следователь Следчасти УГБ НКВД УССР
сержант госбезопасности Дунаков
рассмотрев следдело №29456/3023
по обвинению Дашкевич Бронислава Владиславовна
по ст. 54-2; 54-11 УК УССР.

НАШЕЛ:

Следствием установлено, что обв. Дашкевич Б.В. являлась активной участницей польской националистической повстанческой к/р. организации "СВ", осуществляла конспиративную квартиру.

Обвинительное заключение соответствует материалам следствия имеющимся в деле.

ПОСТАНОВИЛ:

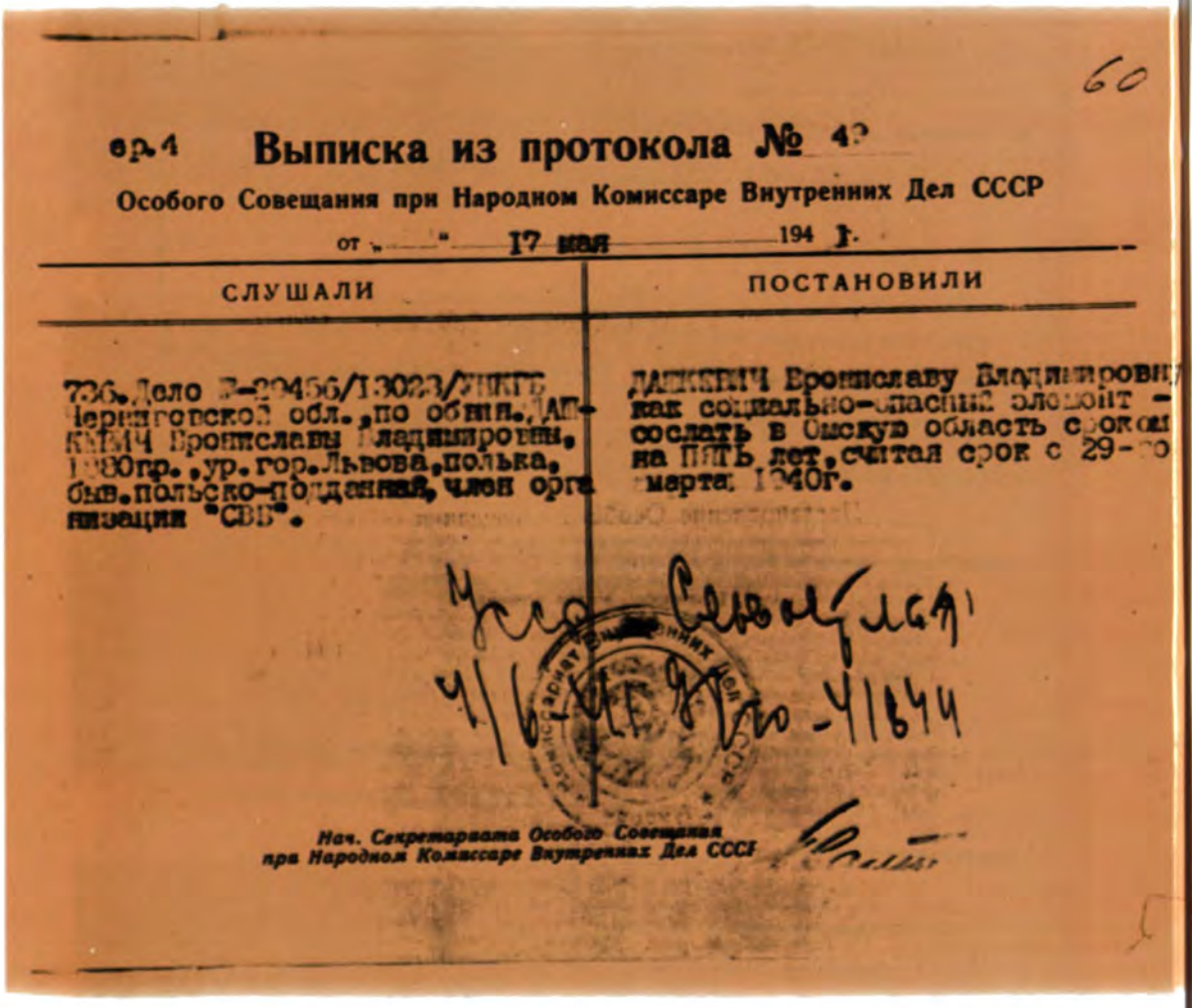
Согласиться с предложением УНКВД по Житомирской обл., дело по обвинению Дашкевич Б.В. направить на рассмотрение Особого Совещания НКВД СССР.

Следователь Следчасти УГБ НКВД УССР
сержант госбезопасности Дунаков

"СОГЛАСЕН" Зам. нач. Следчасти УГБ НКВД УССР
лейтенант госбезопасности

17. Рішення про передання справи Броніслави Дашкевич на Особливу нараду НКВД СРСР

17. Postanowienie o skierowaniu spraw Bronisławy Daszkiewicz na Kolegium Specjalne NKWD ZSRS

60

ер.4 **Выписка из протокола № 4?**

Особого Совещания при Народном Комиссаре Внутренних Дел СССР

от " 17 мая 194 1г.

СЛУШАЛИ	ПОСТАНОВИЛИ
736. Дело Ф-29456/130223/УНКГБ Черниговской обл., по обвин. ДАШКЕВИЧ Брониславы Владимировны, 1880гр., ур. гор. Львова, полька, быв. польско-подданная, член организации "СВБ".	ДАШКЕВИЧ Брониславу Владимировну как социально-опасный элемент - сослать в Омскую область сроком на ПЯТЬ лет, считая срок с 29-го марта 1940г.

Нач. Секретариата Особого Совещания при Народном Комиссаре Внутренних Дел СССР

18. Вирок – виписка з протоколу Особливої наради НКВД СРСР – про засудження Броніслави Дашкевич на 5 років таборів

18. Wyrok – wyciąg z protokołu Kolegium Specjalnego NKWD ZSRS – skazujący Bronisławę Daszkiewicz na 5 lat łagrów

. Lwowska legitymacja szkolna
Adama Krzyża; 1939 r.
Львівський учнівський квиток
Адама Кшижа; 1939 р.

20. Adam Krzyż w grudniu 1939 r.
Адам Кшиж в грудні 1939 р.

Gustaw Pistl przed wybuchem wojny
Ґустав Пістль перед війною

22. Gustaw Pistl w grudniu 1939 r.
Ґустав Пістль в грудні 1939 р.

Wzór Nr. 1
(mężczyźni od 16 do 50 lat)

41

V

733756

ANKIETA

526112

1. Nazwisko, imię, imię ojca ppor. Ingarden Jerzy s. Romana
2. Miejsce i data urodzenia Toruń 19. X. 1981
3. Narodowość pol. ; wyzn-kat. 4. Wykształcenie średnie
5. Zawód student 6. Stan rodzinny kaw.
W kraju; ojciec Ingarden Roman, Kraków ul. Biskupia 17. 14-15
(miejsce obecnego przebywania rodziny)
7. Miejsce stałego pobytu do 1. IX. 1939 r. Lwów.
(miejscowość, gmina, powiat, województwo)
8. Miejsce pobytu podczas okupacji (od 1. IX. 1939 r. do dnia wywiezienia)
Lwów.
(miejscowość, gmina, powiat, województwo)
9. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko w okresie okupacji Polski Brak.
(wymienić nazwę przedsiębiorstwa, firmy)
10. Data wyjazdu z Polski, przyczyny, okoliczności 1940 deport do Rosji
(aresztowany, lapanka, zawerbowany na roboty)
11. Gdzie przebywał, czem się zajmował w okresie przebywania poza granicami Polski
Rosja, Srod. Kolucki, Kuglia.
(dokładnie miejsca pracy, rodzaj zajęcia)
12. Jakim represjom ze strony Niemców podlegał, w Polsce i za jej granicami
13. Kiedy, gdzie i w jakim stopniu służył w wojsku
1941 - Rosja - 16. P.P. później Szk. Pchor. dyt. P. Sof. ostatnio stanowisko - ppor
14. Do jakich organizacji niepodległościowych należał w czasie okupacji
do 1939 - do harcerstwa
15. Dokąd udaje się na stały pobyt Kraków, ul. Biskupia 17-15

Podpis repatrianta
Ingarden
(Wyraźny podpis)

Data 25. IX. 1945

Ankietę wypełnił
Pielak

301-600 - IX. 45. - Druk. Min. Resp. Publ. w Łodzi

1. Репатріаційна анкета підпоручника Єжи Інгардена; 1948 р.

23. Ankieta repatriacyjna podporucznika Jerzego Ingardena; 1948 r.

940.
Петровский Вацлав Теофилович 1901 г.

27. Студентський квиток Мечислава Непокульчицького

27. Legitymacja studencka Mieczysława Niepokulczyckiego

8. Конфіскований при арешті службовий квиток старшого постерунковго Лукаша Відавського

28. Skonfiskowana przy aresztowaniu legitymacja służbowa starszego posterunkowego Łukasza Widawskiego

Wzór Nr. 1
(mężczyźni od 16 do 50 lat)

ANKIETA 590729

1. Nazwisko, imię, imię ojca st. sierż. Widawski Łukasz s. Rocha
2. Miejsce i data urodzenia 15 X. 1896 r. Zduńska Wola p. Sieradz
3. Narodowość polska 4. Wykształcenie pom. i wiejskie ukończ.
5. Zawód podoficer zaw. 6. Stan rodzinny żonaty
Zduńska Wola p. Sieradz ul. Sieradzka 28
(miejsce obecnego przebywania rodziny)
7. Miejsce stałego pobytu do 1. IX. 1939 r.
Olesko pow. Złoczów woj. Tarnopol.
(miejscowość, gmina, powiat, województwo)
8. Miejsce pobytu podczas okupacji (od 1. IX. 1939 r. do dnia wywiezienia)
1939 r Rosja niewola – woj. pol. 1941 r październ.
(miejscowość, gmina, powiat, województwo)
9. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko w okresie okupacji Polski
woj. pol. za granicą Grodno Wschód
(wymienić nazwę przedsiębiorstwa, firmy)
10. Data wyjazdu z Polski, przyczyny, okoliczności 1939 r jeń. woj. Rosja
(areszt, łapanka, zawerbowany na roboty)
11. Gdzie przebywał, czem się zajmował w okresie przebywania poza granicami Polski
II Korp. od 1941 r Tocka 26. K. 2.
st. sierż.
(dokładne miejsca pracy, rodzaj zajęcia)
12. Jakim represjom ze strony Niemców podlegał, w Polsce i za jej granicami
2
13. Kiedy, gdzie i w jakim stopniu służył w wojsku pol. 4. Korp. Tocka jak wyżej i od 1918 r. 25. P. Leg. potem Złoczów P.P.
14. Do jakich organizacji niepodległościowych należał w czasie okupacji
–
15. Dokąd udaje się na stały pobyt
Zduńska Wola p Sieradz ul. Sieradzka 28

Podpis repatrianta
(Wyraźny podpis)

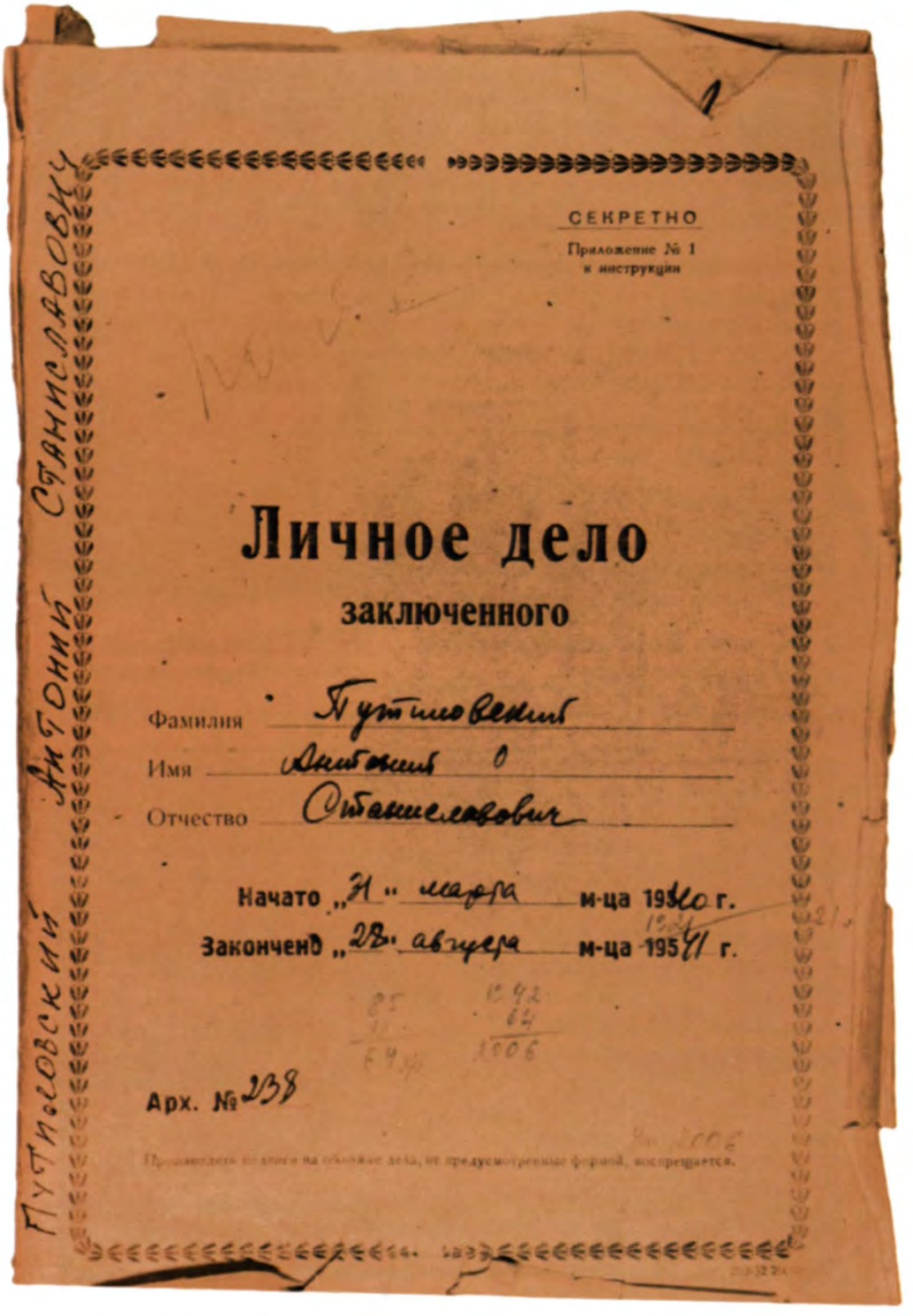
Ankietę wypełnił

Data 13. V. 47 r

309000 – IX. 45. – Druk. Min. Roln. Publ. w Londz

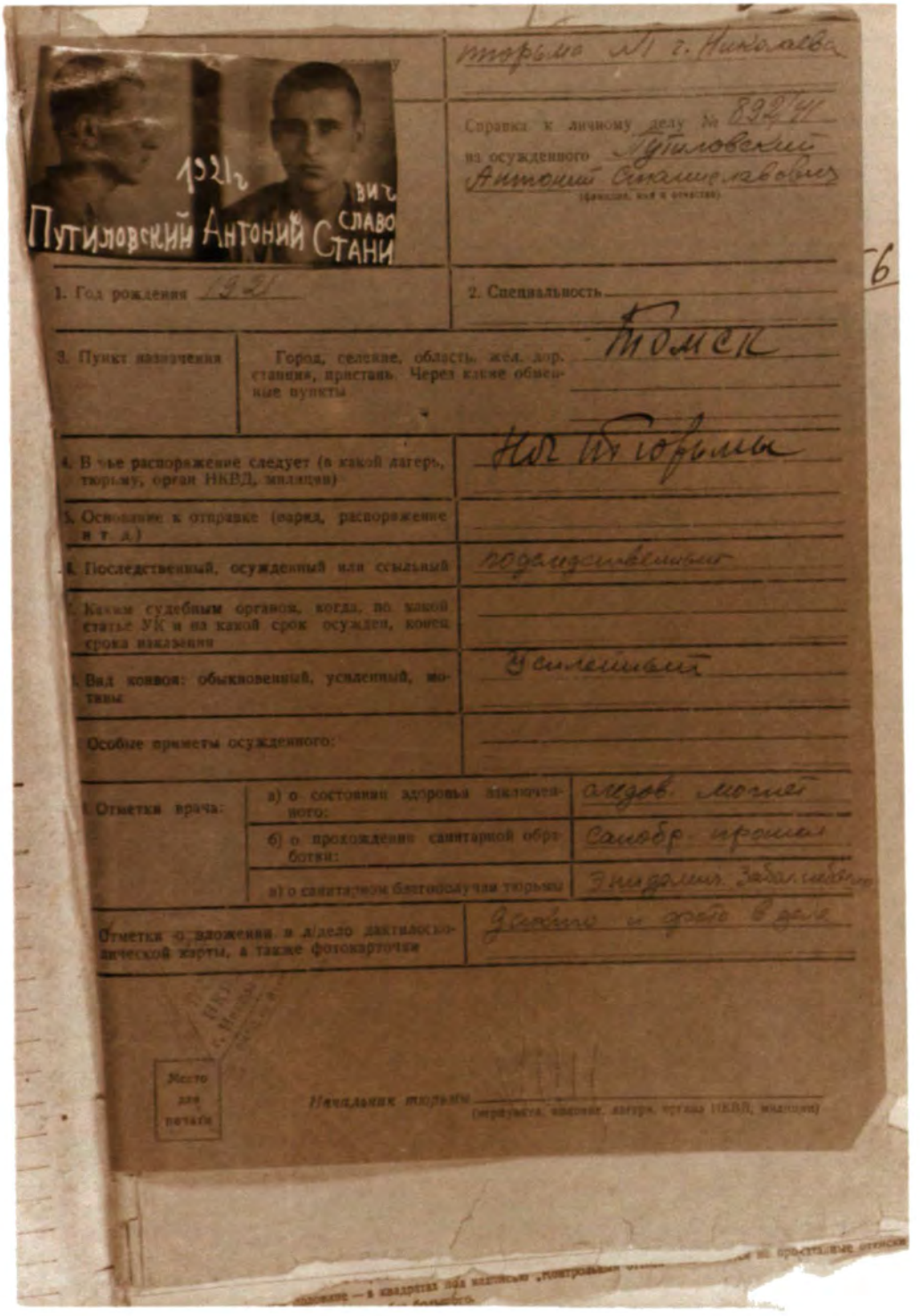
. Репатріаційна анкета
старшого сержанта Лукаша Відавського

29. Ankieta repatriacyjna
starszego sierżanta Łukasza Widawskie

Особиста поремна справа
Антонія Пуціловського

30. Osobowe akta więzienn
Antoniego Pucilowskieg

I. Анкета Антонія Пуціловського з тюрми в Миколаєві

31. Ankieta Antoniego Pucikowskiego z więzienia w Nikołajewie

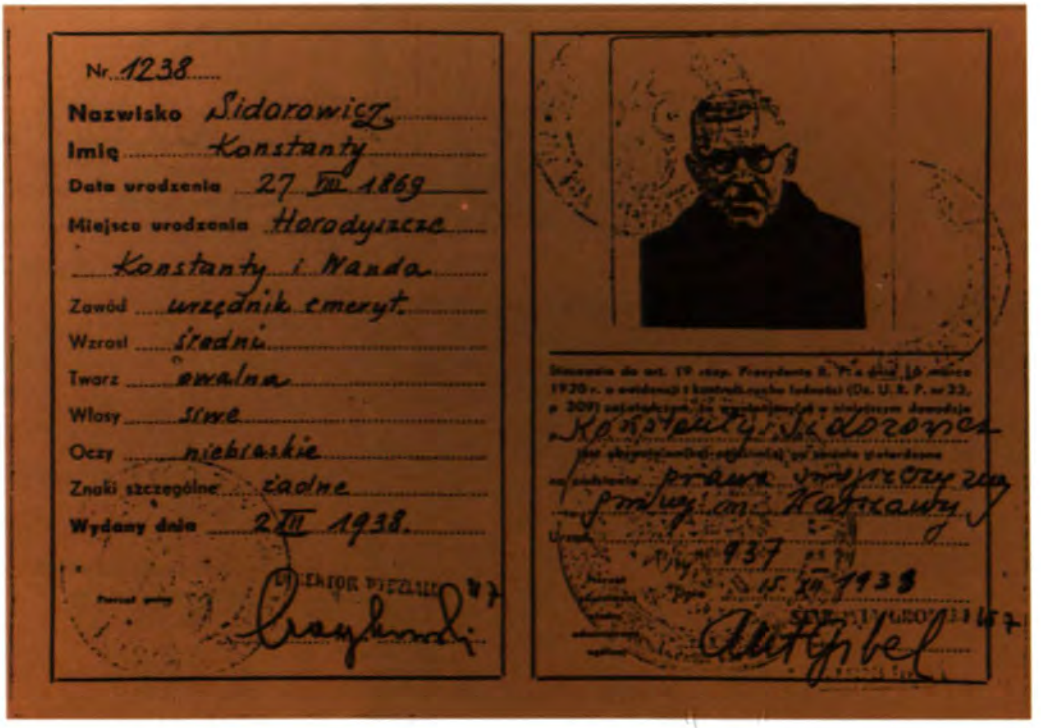

. Дактилоскопічний аркуш з Тюрми № 1 у Львові, на якому права й ліва рука Антонія Пуціловського

32. Arkusz daktyloskopijny z Więzienia nr 1 we Lwowie – prawa i lewa ręka Antoniego Pucilowskiego

33. Generał Mariusz Zaruski za kołem sterowym flagowego jachtu ZHP „Zawisza Czarny"
Генерал Маріуш Заруський за штурвалом флагманської яхти ЗГП „Завіша Чорний"

34. Fałszywy dowód osobisty, którym posługiwał się gen. Mariusz Zaruski w chwili aresztowania

14. Фальшивий паспорт, яким користувався ген. Маріуш Заруський у момент арешту

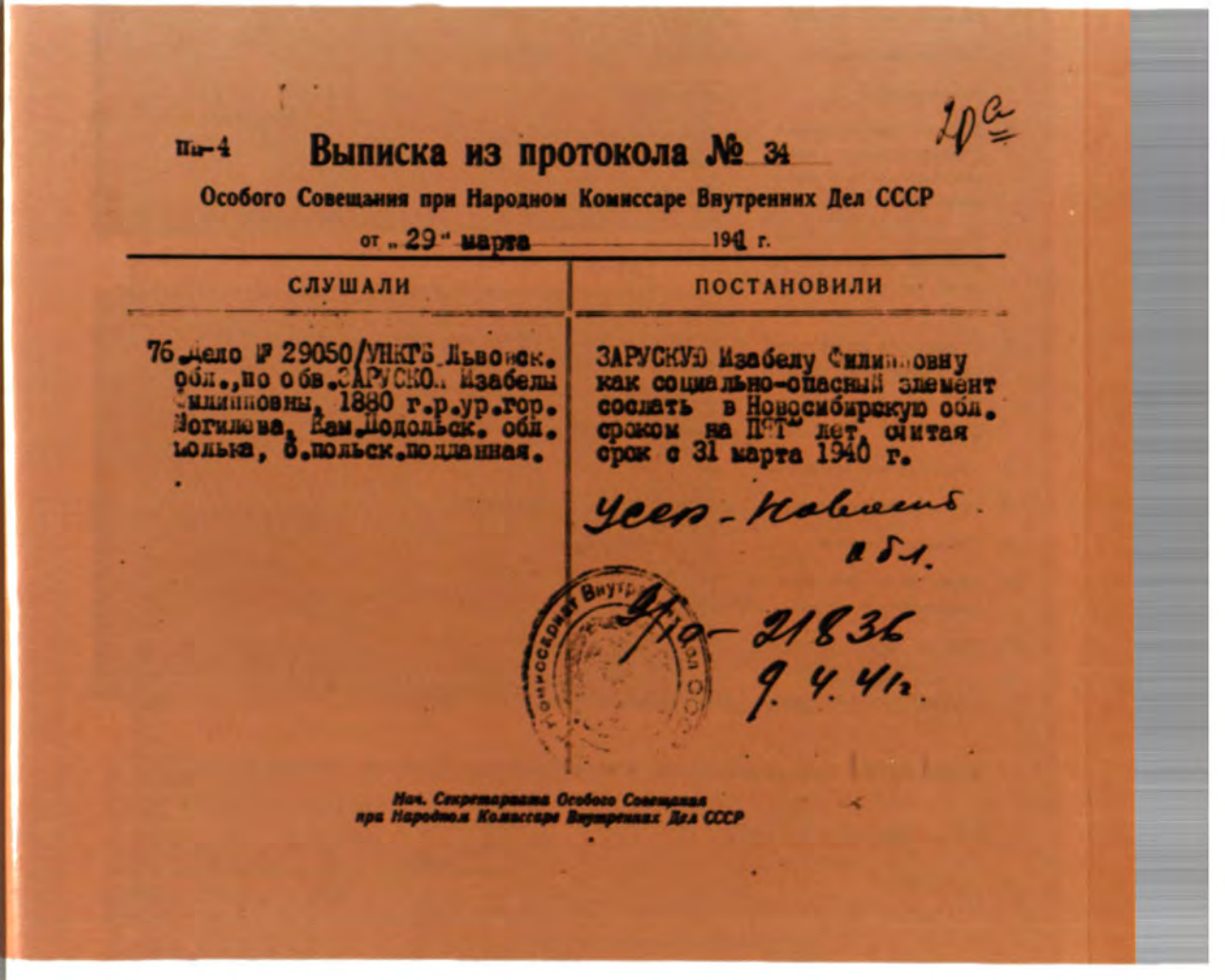
35. General Mariusz Zaruski w więzieniu
Генерал Маріуш Зарусьский в тюрмі

36. Fałszywy dowód osobisty Izabeli Zaruskiej
Фальшивий паспорт Ізабелі Зарусько

37. Izabela Zaruska w więzieniu
Ізабелля Зарусько в тюрмі

Пп-4 **Выписка из протокола № 34**

Особого Совещания при Народном Комиссаре Внутренних Дел СССР

от „29" марта 1941 г.

СЛУШАЛИ	ПОСТАНОВИЛИ
76. Дело № 29050/УНКВД Львовск. обл., по обв. ЗАРУСКО... Изабелы ...милиановны, 1880 г.р. ур. гор. Могилева, Кам.Подольск. обл. ...ольна, б.польск.подданная.	ЗАРУСКУЮ Изабелу Силиановну как социально-опасный элемент сослать в Новосибирскую обл. сроком на П^Т лет, считая срок с 31 марта 1940 г.

Усер - Ковалев

и б.д.

9/IV - 2136

9. 4. 41 г.

Нач. Секретариата Особого Совещания при Народном Комиссаре Внутренних Дел СССР

38. Вирок Особливої наради НКВД СРСР про засудження Ізабелли Заруської на 5 років таборів

38. Wyrok Kolegium Specjalnego NKWD ZSRS skazujący Izabelę Zaruską na 5 lat łagrów

АНКЕТА

ДЛЯ НАЧАЛЬСТВУЮЩЕГО СОСТАВА БЫВШЕЙ ПОЛЬСКОЙ АРМИИ

1. Фамилия, имя и отчество Богуцкий Кароль Антонович
2. Год и место рождения 1868 года гор. Броды
3. Национальность поляк
4. С какого времени служил в польской армии, в какой войсковой части и какой имеет последний чин с 1918 года по 1939 год служил при Львовском корпусе. Последний чин полк-генерал
5. Служил-ли в полиции, жандармерии, карательных органах, где и в какой должности Нет.
6. Служил-ли в других армиях, где, в каком году, когда и чин с 1903 года по 1918 год служил в Австрийской армии в Львовском корпусе. Имел чин полк. майор.
7. Образование среднее духовное Академия в гор. Львов в 1893
8. Имущественное положение не имел не имею
9. Чем занимались родители отец без занятия.
10. Семейное положение холост.
11. какие имеет документы удостоверяющие личность Военный билет выдан КРУ гор. Львов № 55/93 выдан в 1939 году.
12. Адрес гор. Броды ул. Красноармейская дом 11
13. Что еще хочет сказать о себе Ни чего не имею сказать

ПРИМЕЧАНИЕ: Лица, давшие неверные сведения о себе, будут привлечены к ответственности.

29 - Октября 1939 г.

гор Броды

Подпись Кол. Богуцкий

Подпись заполнявшего анкету.

Лаз

39. Генеральська анкета НКВД ксьондза Кароля Богуцького

39. Generalska ankieta NKWD księdza Karola Boguckiego

40. Beata (
Беата (

41. Zdzisła
Здзісл

Przyjęty pseudonim:
...Dyr. Emil...

Kołomyja, dnia.....193

DEKLARACJA

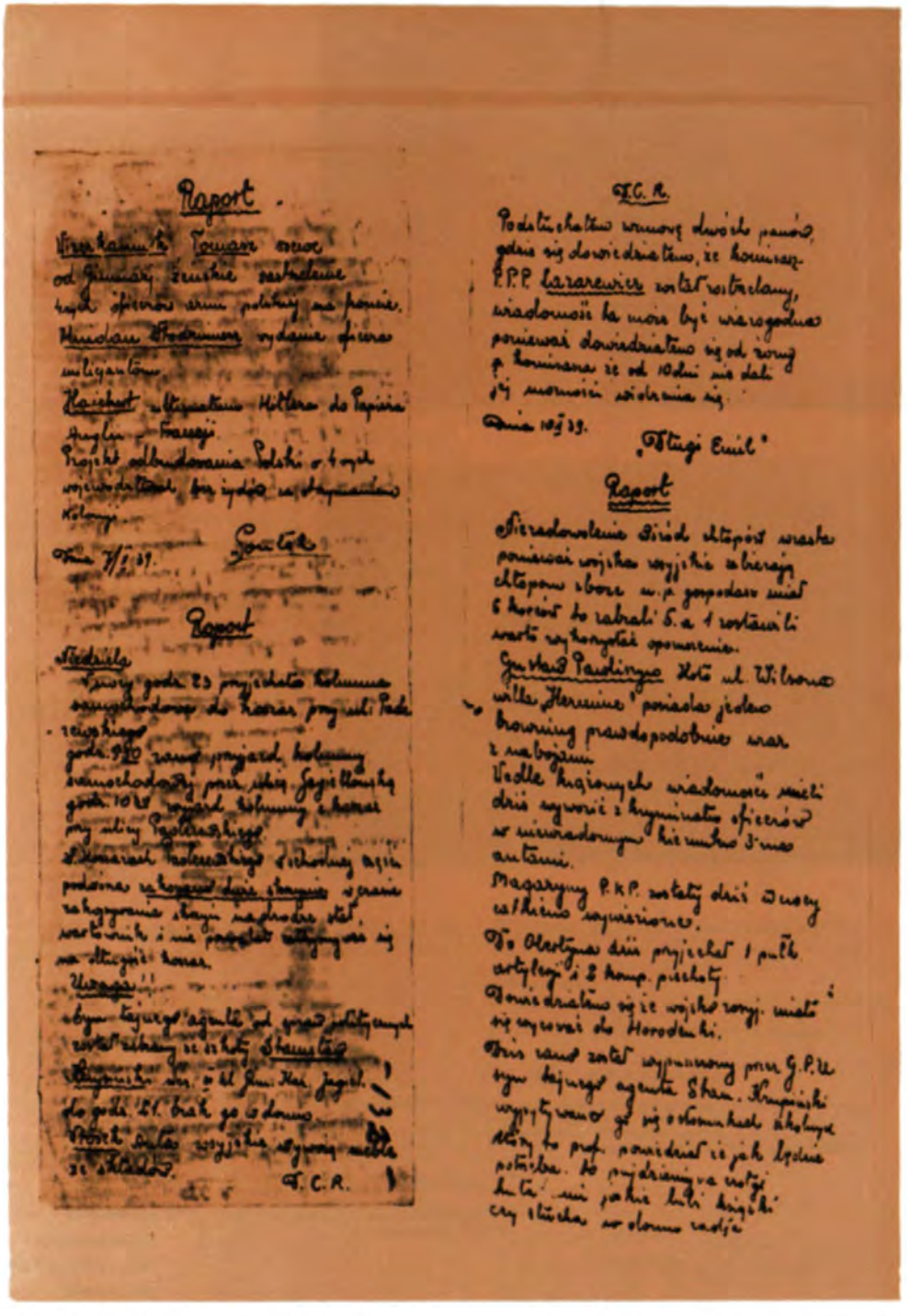
15

nowu, której zobowiązuję się niniejszym należeć do Z w i ą z k u, którego cel i zadanie jest mi jasne i zrozumiałe. Zobowiązuję się podlegać wszelkim rozkazom i zarządzeniom, za których przekroczenie, lub niewykonanie mam zostać surowo ukarany.

Wrocław Kolejowa
Emeryt Kalis
.....
ul. Rejowa Nr. 17
Polonia

Przyjęty pseudonim:
...Zbrojny "Prawy"

Kołomyja, dnia.....193

Raport

Vizekonsul Tougan wrócił
od Generała z rozkazem zawiadomienia
tajnych oficerów armii polskiej na terenie.
Mianowani Ambasadorem wydanie oficera
emigrantom.
Haasbert ultimatum Hitlera do Papieża
Anglia - Francja.
Projekt odbudowania Polski z tymi
województwami, bez tych na zachodzie
Kolonia.

Gontyk

Dnia 7/X 39.

Raport

Meldunek

W dniu godz 23 przyjechała kolumna
samochodowa do koszar przy ulicy Podchorążych
godz. 9.30 rano przyjechał kolumny
samochodowy przez ulicę Jagiellońską
godz. 10.15 przyjechał kolumny samochodowy
przy ulicy Podchorążych
W koszarach kolumny stacjonują żołnierze
podobno na krótki czas. Słychać o zmianie
załogowania, tzn. nadchodzi stąd
wojsko i nie przejdzie stacjonować się
na dłuższy czas.

Uwagi

Obecnie tajnego agenta od grupy politycznej
został zabrany przez Starostwo
Wiadomości nie ma o ul. Jana Kazimierza
do godz. 21. brak go w domu
Wpadł dalej wyjścia wyjazdu nie
zauważono.

T.C.R.

T.C.R.

Podaję do wiadomości, że dnia 10/X 39
godzin się dowiedziałem, że komisarz
P.P.P. Lazarewicz został rozstrzelany,
wiadomość ta może być wiarygodna
ponieważ dowiedziałem się od osoby
p. komisarza że od 10 dni nie dała
się mu normalnie widzieć się.

Dnia 10/X 39.

„Długi Emil"

Raport

Sprawozdanie dnia dzisiejszego wraz
z poprzednimi wojska rosyjskie wkroczyły
dzisiejszego dnia w m. gospodarz miał
6 koni to zabrali 5 a 1 zostawili
warte wykonywać opowiadanie.

Gontyk Pawlinyce Hotel ul. Wileńska
willa „Herminie" pomieszkuje jeden
bronowiec prawdopodobnie wraz
z rodziną.

Według tajnych wiadomości wieczorem
dnia wczoraj z komendantem oficerów
ze wschodniego kierunku 3 mile
autami.

Magazyny P.K.P. zostały dnia dzisiejszego
całkowicie zajmowane.

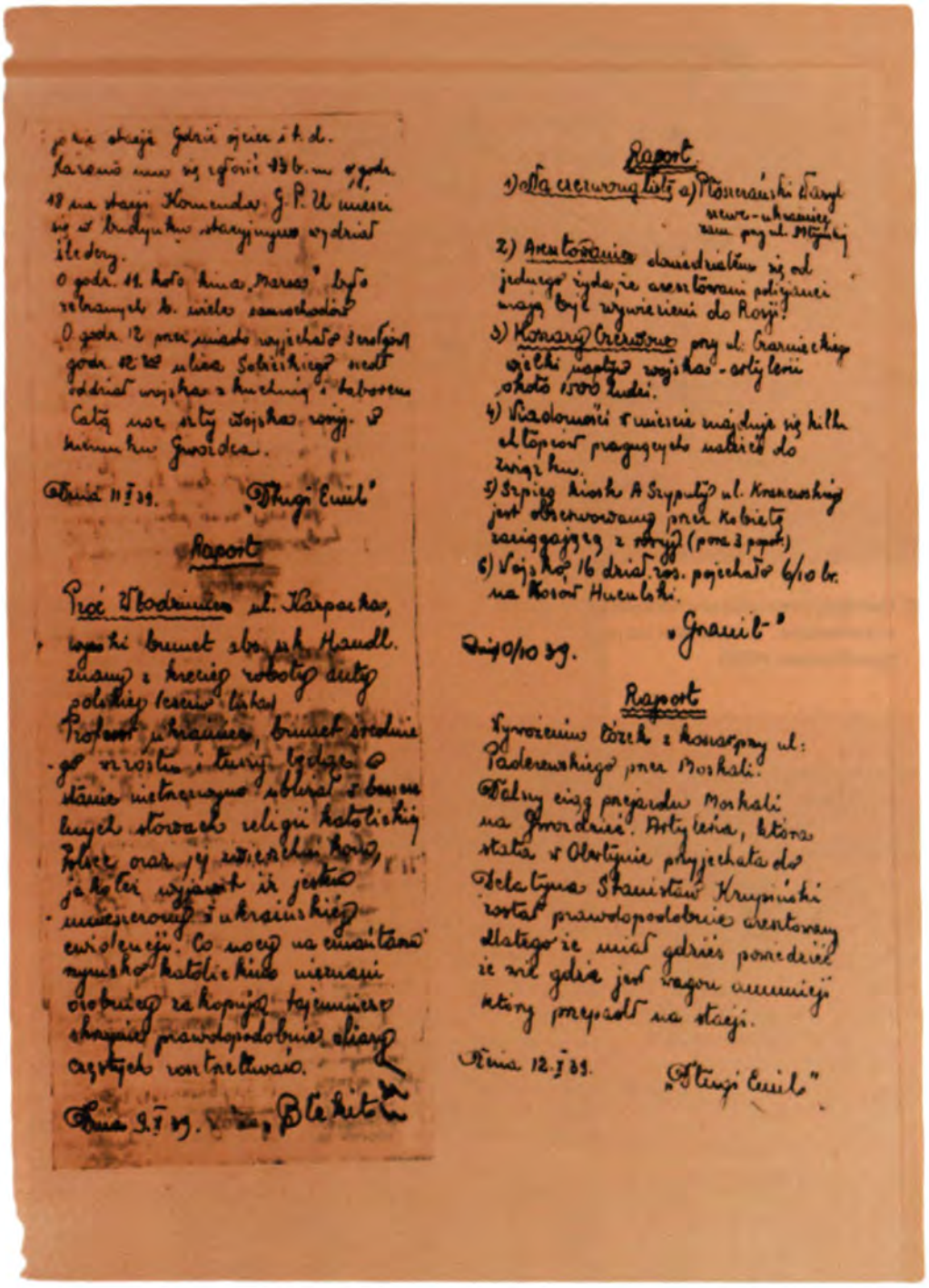
Do Oleszyna dnia przyjechał 1 pułk
artylerii i 2 komp. piechoty.

Dowiedziałem się że wojsko rosyjskie miało
się wycofać do Horodenki.

Dnia rano został wypuszczony przez G.P.U.
tajny tajnego agenta Stan. Krupiński
wypytywano go się o komendach szkolnych
mówił że prof. powiedział że jak będzie
potrzeba. to przyślemy swoich
ludzi nie jakie kilku bigbi
czy słuchał w domu radia

. Розвідувальні репорти „Длугого Еміля",
„Граніта", „Блекіта", „Йонтка" і Д.Ц.Р.;
жовтень 1939 р.

43. Raporty wywiadowcze „Długiego Emila",
„Granita", „Błękita", „Jontka" i D.C.R;
październik 1939 r.

Raport

1) Stan ogólny [illegible] 2) Niemiecki transport wojsk - ukraiński [illegible] przez st. Mszczonów

2) Aresztowania dowiedziałem się od jednego żyda, że aresztowani podczas mają być wywiezieni do Rosji.

3) Koncentracja Grenadierów przy ul. Granicznej wielki napływ wojska - artylerii około 1500 ludzi.

4) Nadchodzący z miasta mają się kilka eszelonów przeważnie natarcie do granicy.

5) Szpital żydowski A Szpitalna ul. Krakowskiej jest obserwowany przez kobiety zaciągające z rosyjskiego (pow. 3 pięter)

6) Wojsko 16 dział ros. pojechało 6/10 br. na Kosów Huculski.

„Granit"

Dnia 10/10 39.

Raport

Wywiadowcy Córek z koszarowy ul. Radzymińskiego przez Wolskali.

Wielki ciąg przejazdu Wolskali na Grenadierów. Artyleria, która stała w Okuninie przyjechała do Pelagiusa Stanisław Krupiński został prawdopodobnie aresztowany dlatego że miał gdzieś pojechać że nie gdzie jest wagon amunicji stoi przejazd na stacji.

Dnia 12.X 39.

„Długi Emil"

Raport

Przy ul. Karpackiego, wysoki brunet zbliżył się Handl. znany z kręcia roboty duży polskiego (czerwonego) Profesor ukraiński, brunet średniego wzrostu, który będąc o stanie nietrzeźwym zbluzgał z bardzo brzydkich słowach religii katolickiej Polski oraz [illegible] jakoby wyjaśnił iż jestem moskalem ukraińskiej emigracji. Co mogę na ewentualną wyżej katolickiej nienawiści obiektywnej za kopnięcie tajemniczo skończyć prawdopodobnie aliany czytelnik kontrolować.

Dnia 9.X 39.

Błękitny

Raport

1) Stan ogólny [illegible] 2) Niemiecki transport wojsk - ukraiński [illegible] przez st. Mszczonów

2) Aresztowania dowiedziałem się od jednego żyda, że aresztowani podczas mają być wywiezieni do Rosji.

3) Koncentracja Grenadierów przy ul. Granicznej wielki napływ wojska - artylerii około 1500 ludzi.

4) Nadchodzący z miasta mają się kilka eszelonów przeważnie natarcie do granicy.

5) Szpital żydowski A Szpitalna ul. Krakowskiej jest obserwowany przez kobiety zaciągające z rosyjskiego (pow. 3 pięter)

6) Wojsko 16 dział ros. pojechało 6/10 br. na Kosów Huculski.

„Granit"

Dnia 10/10 39.

Raport

Wywiadowcy Córek z koszarowy ul. Radzymińskiego przez Wolskali.

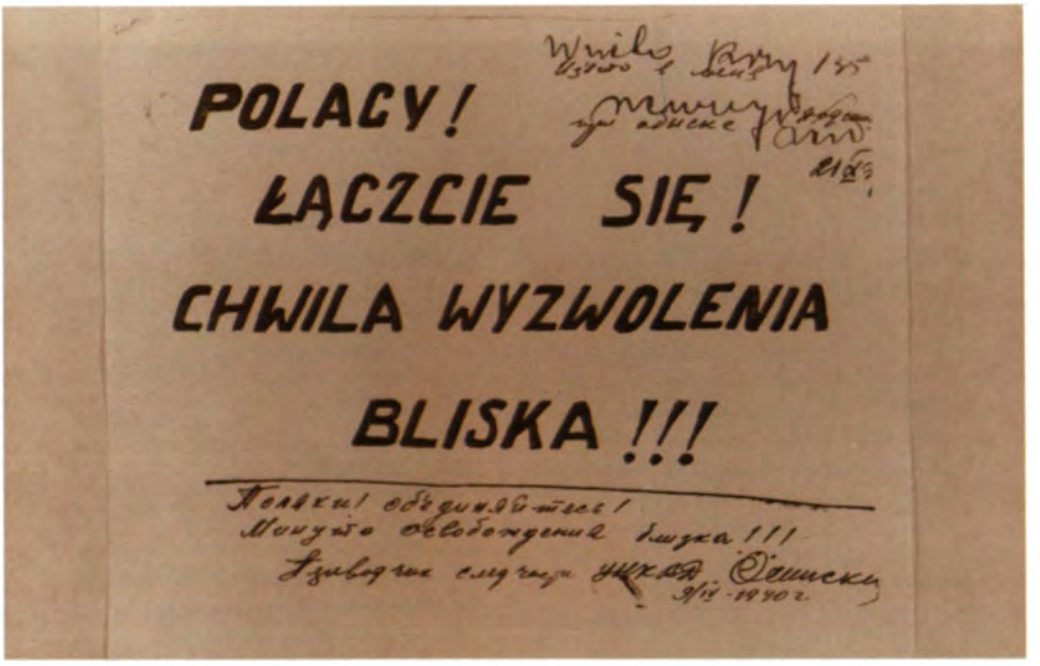
Wielki ciąg przejazdu Wolskali na Grenadierów. Artyleria, która stała w Okuninie przyjechała do Pelagiusa Stanisław Krupiński został prawdopodobnie aresztowany dlatego że miał gdzieś pojechać że nie gdzie jest wagon amunicji stoi przejazd na stacji.

Dnia 12.X 39.

„Długi Emil"

. Розвідувальні репорти „Длугого Еміля", „Гранітa", „Блекітa", „Йонтка" і Д.Ц.Р.; жовтень 1939 р.

44. Raporty wywiadowcze „Długiego Emila „Granita", „Błękita", „Jontka" i D.C.R; październik 1939 r.

5. Листівка, реквізована в Коломиї 21.10.1939 р., з приписками зробленими від руки працівниками НКВД

45. Ulotka zarekwirowana w Kołomy 21.10.1939 r. z odręcznymi notatkami NKWD

Фальшиве посвідчення Тадеуша Стшелецького, – він же Тадеуш Яворський

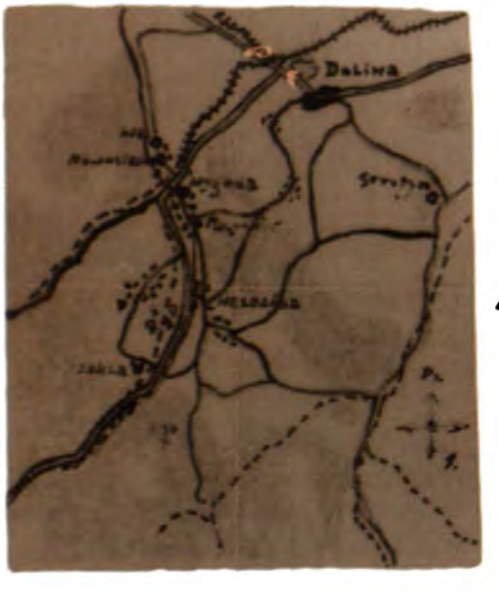
46. Fałszywe zaświadczenie Tadeusza Strzeleckie – tu Tadeusz Jaworski

47. Dowód osobisty Stanisława Gadulskiego; 1933 r.
Паспорт Станіслава Ґадульського; 1933 р.

48. Żołnierska legitymacja osobista Bohdana Karpińskiego; 1939 r.
Солдатський квиток Богдана Карпінського; 1939 р.

49. Jedna z trzech mapek przygotowanych przez grupę S. Gadulskiego przed przekroczeniem granicy rumuńskiej
Одна із трьох карт, підготовлених групою С. Ґадульського перед переходом румунського кордону

0. Henryk Głowacki
Генрик Ґловацький

51. Grupa podchorążych lotnictwa w Dęblinie. Siedzi z prawej pchor. Henryk Głowacki
Група підхорунжих авіації в Демблині Праворуч сидить п/хор. Генрик Ґловацький

2. Władysław Zajdler
Владислав Зайдлер

53. Paszport sowiecki Władysława Zajdlera
Радянський паспорт Владислава Зайдлера

54. Jerzy Jaglarz
Єжи Яглярж

55. Helena Klecan
Гелена Клецан

56. Czesław Gattowski
Чеслав Ґаттовський

7. Mieczysław Gruszewski
Мечислав Ґрушевський

8. Krystyna Albrecht
Кристина Альбрехт

Протокол Задержания Опроса

N _____ 22 · марта 1940 года

Застава N 10 Комендатура N 3 Рава Русского погранотряда Н. К. В. Д.

	ВОПРОСЫ	ОТВЕТЫ
1	Фамилия, имя и отчество задержанного.	Клецан Елена
2	Время и место рождения.	г. Львов 19[illegible]
3	Место постоянного жительства до перехода границы.	В г. Львове [illegible] ул. 37 кв
4	Место работы и должность	Проститутка [illegible]
5	Национальность.	Полька
6	Подданство, родной язык и знание других языков.	СССР. Польский
7	Образование. Соцположение и основная профессия.	среднее. служащая бухгалтер
8	Принадлежность к партии (раньше и теперь).	Нет
9	Где, когда и при каких обстоятельствах произведено задержание.	Координат 74-84 обнаружен нарушен
10	Какие документы и вещи обнаружены при досмотре задержанного.	
11	Сумма обнаруженных денег (и какой валюте).	Нет
12	Цель перехода границы откуда и куда следует, через какие населенные пункты следовал к границе.	Заблудилась шла из Львова в Рава-Русскую за покупками. Часовых нарушения
13	Время и место перехода границы.	1-го года 22.III.40г.
14	Кто и каким образом содействовал переходу границы, их фамилия, имя и отчество и точный адрес или приметы и куда они скрылись.	Границу нам никто не указывал или вели сами
15	Который раз переходит границу, и какую сторону и где именно.	Первый раз.
16	Если переброшен насильственно через границу то кем при каких обстоятельствах, за что, один или с группой лиц, где остальные переброшенные и кто они причины их переброски.	Нет

Документы сданы в канцелярию Львов

9,60. Протокол затримання і обшуку Гелени Клецан 59,60.. Protokół z zatrzymania i rewizji Heleny Klecan

	ВОПРОСЫ	ОТВЕТЫ
17	В каких пунктах и у кого проживал или останавливался и как долго если не знает фамилии лиц у кого проживал или останавливался, то указать их точные приметы.	Нет
18	Фамилия, имя и точный адрес родственников, проживающих за границей.	Нет
19	Кем задержан.	Погран наряд
20	Какие были заявлены протесты и жалобы со стороны задержанного.	Нет
21	При обыске присутствовали:	Фомаков

Подпись производившего опрос Нач. л-ка Мур

НАЧАЛЬНИК ЗАСТАВЫ:

Подпись задержаного Гена Иван

Подпись присутствующих при обыске: _____

Все перечисленные в п. п. 9 и 10 сего протокола и самого-арестованного принял „_____"

_____ 193 г. Подпись _____ Повторный обыск задержанного _____ производил „_____" _____ 193 года

_____ указать где именно, результат обыска _____

Подпись производившего повторный обыск;

Подпись присутствующих:

ВЕРНО:

Ф. № 17.

СССР

НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

ПРОТОКОЛ ОБЫСКА

1940 года февраля 29 дня, я опер уполн 3 отд ДТО Нквд Львовской ж. д. Ст Лейтенант Кондаков

ДТО ГУГБ НКВД СССР ЮЗЖД на основании ордера ДТО ГУГБ НКВД СССР ЮЗЖД за № _____ от ___ 193 г. произвел обыск у гр-на Брухнальского Густава Вильгельмовича

проживающего в г. Львове.

по улице Зеблицкого в доме № 5 кв. № 2

При производстве обыска присутствовали: Возняк Анна Ивановна

Согласно полученным указаниям задержан гр. —

Изъято для представления в ДТО ГУГБ НКВД СССР ЮЗЖД следующее

№№ п/п.	НАИМЕНОВАНИЕ ИЗЪЯТОГО	Количество	Качественное состояние
1)	Фотокарточка с брухнальского с перстнем на пяти листах	5.	
2)	Контрольной бумаги	6½ листов	1½ листа использованы
3)	открытки с адресом Брухнальского	3 шт	
4)	журналы с фотокарточками	6 шт.	
5.	открыток с гербом польским государственным	28 шт.	
6	Страбургера нагод Брухнальского	1 шт.	

81,82. Протокол обшуку на зв'язковій квартирі СЗБ-2 у Львові на вул. Зиблікевича 5, яка належала д-ру Ґуставові Брухнальському

81,82. Protokół z rewizji w mieszkaniu kontaktowym ZWZ-2 we Lwowie przy ul. Zyblikiewicza 5 u dr. Gustawa Bruchnalskiego

№№ п/п.	НАИМЕНОВАНИЕ ИЗЪЯТОГО	Количество	Качественное состояние

Жалобы на неправильности, допущенные при производстве обыска, на пропажу вещей, ценностей и документов Не поступало

В протокол все занесено правильно, протокол нам прочитан, в чем подписываются:

Присутствовавший [illegible]

Представитель Домоуправления [illegible]

Производивший обыск [illegible]

Копию протокола получил [illegible]

Примечание: 1. Все претензии и заявления должны быть внесены в протокол до его подписания. После подписки никакие жалобы и заявления не принимаются.

2. За справками обращаться в ДТО ГУГБ НКВД СССР ЮЗЖД по адресу: Львов Дитя Киев Львовский ул Судовая ул. 9.7.

Trojanowska,
Kreüthenblüth (?),
Zofia Giebułtowicz.
Drugi rząd, klęczą:
Maria Olechnowicz,
Anna Bliźniak.
Siedzą: Bronisława Przystajko,
Władysława Piechowska

Нарада дивізійних
ПСК; Янгі Юль,

65. Antonina Płońska
w Egipcie; 1946 r.
Zdjęcie dedykowane
gen. Tokarzewskiemu

Антоніна Плонська
в Єгипті, 1946 р.
Знімок з дарчим
написом для
ген. Токажевського

66. Fałszywy dowód osobisty gen. Michała Tokarzewskiego-Karaszewicza
Фальшивий паспорт ген. Міхала Токажевського-Карашевича

67. Generał Michał Tokarzewski-Karaszewicz jako dr Mirowy; 1940 r.
Генерал Міхал Токажевський-Карашевич як д-р Міровий, 1940 р.

68. Przepustka upoważniająca gen. Tokarzewskiego do wizyt w gabinecie dentystycznym NKWD w Moskwie; 1941 r.
Перепустка видана, ген. Токажевському на відвідування стоматологічного кабінету НКВД у Москві; 1941 р.

Biuro Komitetu Krzyża i Medalu Niepodległości
Warszawa, Al. Ujazdowskie 1.

KWESTIONARIUSZ
dla otrzymania dyplomu i legitymacji.

WK.z M.

Biuro Komitetu wysyła dyplom wraz z odznaczeniem i legitymacją po otrzymaniu od odznaczonego wypełnionego własnoręcznie i czytelnie kwestionariusza.

Leg. Nr 29071 / 5 / 26816

Zarządzenie P. R. z dn. 17 . III 1938 r.

Nazwisko Piechowska pseud. Pojela

O ile zamężna – nazwisko rodowe Andrzejkowicz

Imię Władysława

Zawód instruktorka przysp. wojsk. kobiet

Data urodzenia (dzień, miesiąc, rok) 2 maja 1900 r.

Imiona rodziców: Tadeusz i Czesława

Nazwisko rodowe matki Kociejowska

Miejsce urodzenia:

Miasto

Wieś Tupały

Gmina

Powiat

Województwo wołyńskie

Data wpłacenia za odznaczenie zł 20 dnia 193 8 r.

" " za legitymację zł 2.— dnia 193 8 r.

Posiadane polskie odznaczenia Krzyż Walecznych

Jakie otrzymał odznaczenie Niepodległościowe:

Krzyż Niepodległości z mieczami *)

~~Krzyż Niepodległości~~

~~Medal Niepodległości~~

Data Zarządzenia Prezydenta R. P. umieszczona na zawiadomieniu 17 marca 1938 r.

Dokładny adres obecny: (miasto, ulica, wieś, gmina, powiat, województwo, poczta)

Warszawa Stupecka 2a m. 11.

Wypełnia Biuro Komitetu

zł 20 za odznaczenie wpłacono do Kasy P. K. O. poz. 680 dnia 8 KW. 1938 193 r.

Dwa złote za legitym. wpłacono do Kasy P. K. O. poz. 680 dnia 8 KW. 1938 193 r.

Odznaczenie wysłano dn. 2 MAJ 1938 r.

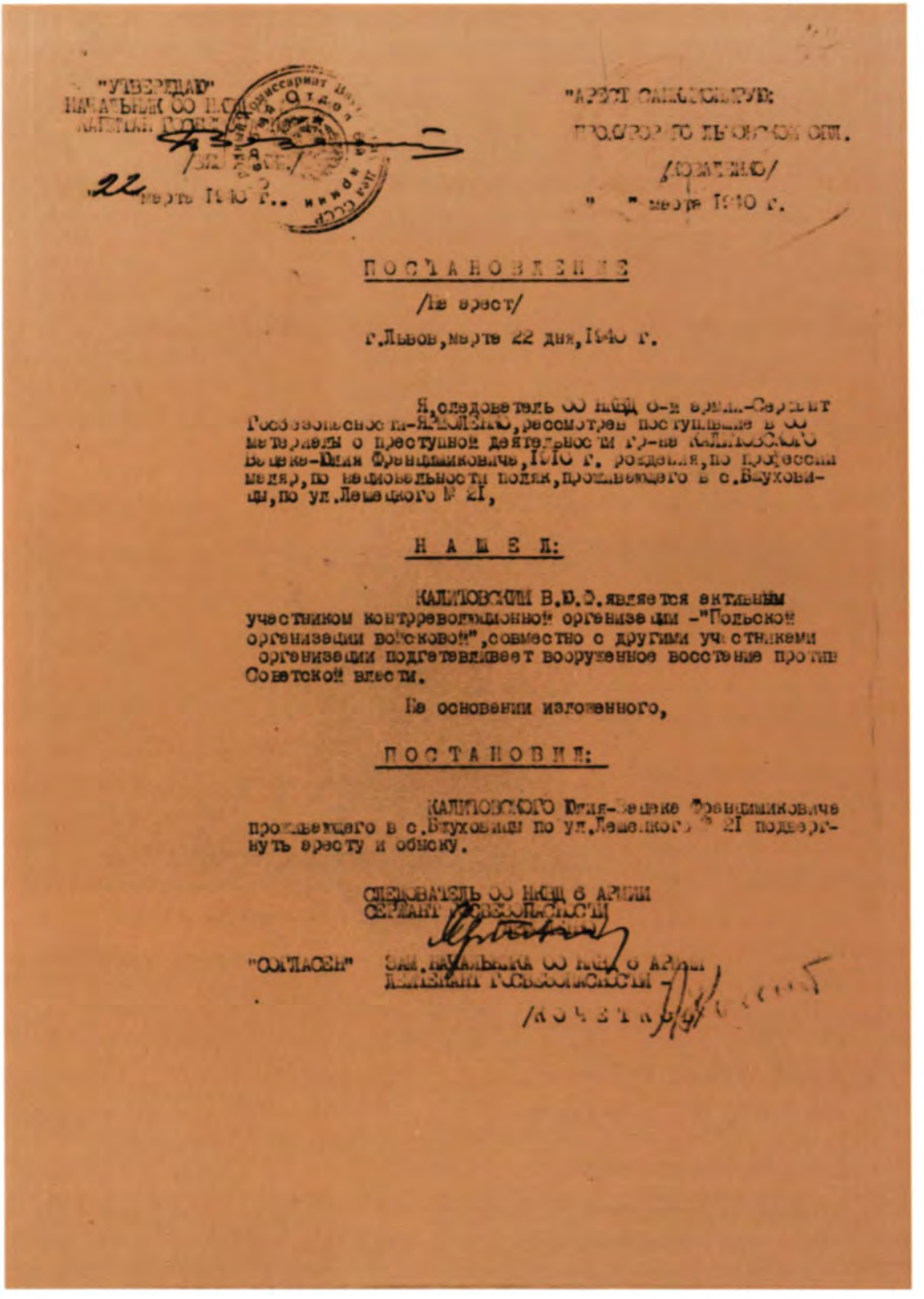
Legitymację wysłano dn. 18 KW 193 r.

Podpis wypełniającego kwestionariusz
Wł. Piechowska

Warszawa dnia 8 kwietnia 1938 r.

9. Подання про нагородження Хрестом й Медаллю Незалежності Владислави Пеховської

69. Kwestionariusz Krzyża i Medalu Niepodległośc Władysławy Piechowskiej

"УТВЕРЖДАЮ"
НАЧАЛЬНИК ОО НКВД
КАПИТАН ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
/ЯЦЕНКО/
22 марта 1940 г.

"АРЕСТ САНКЦИОНИРУЮ:
ПРОКУРОР ЛЬВОВСКОЙ ОБЛ.
/ЮРЧЕНКО/
" " марта 1940 г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

/На арест/

г.Львов, марта 22 дня, 1940 г.

Я, следователь ОО НКВД 6-й армии-Сержант Госбезопасности-ЯЦЕНКО, рассмотрев поступившие в ОО материалы о преступной деятельности гр-на КАЛИТОВСКОГО Вацлава-Юлия Францишковича, 1910 г. рождения, по профессии маляр, по национальности поляк, проживающего в с.Брухович, по ул.Лещинского № 21,

НАШЕЛ:

КАЛИТОВСКИЙ В.Ю.Ф. является активным участником контрреволюционной организации -"Польской организации войсковой", совместно с другими участниками организации подготавливает вооруженное восстание против Советской власти.

На основании изложенного,

ПОСТАНОВИЛ:

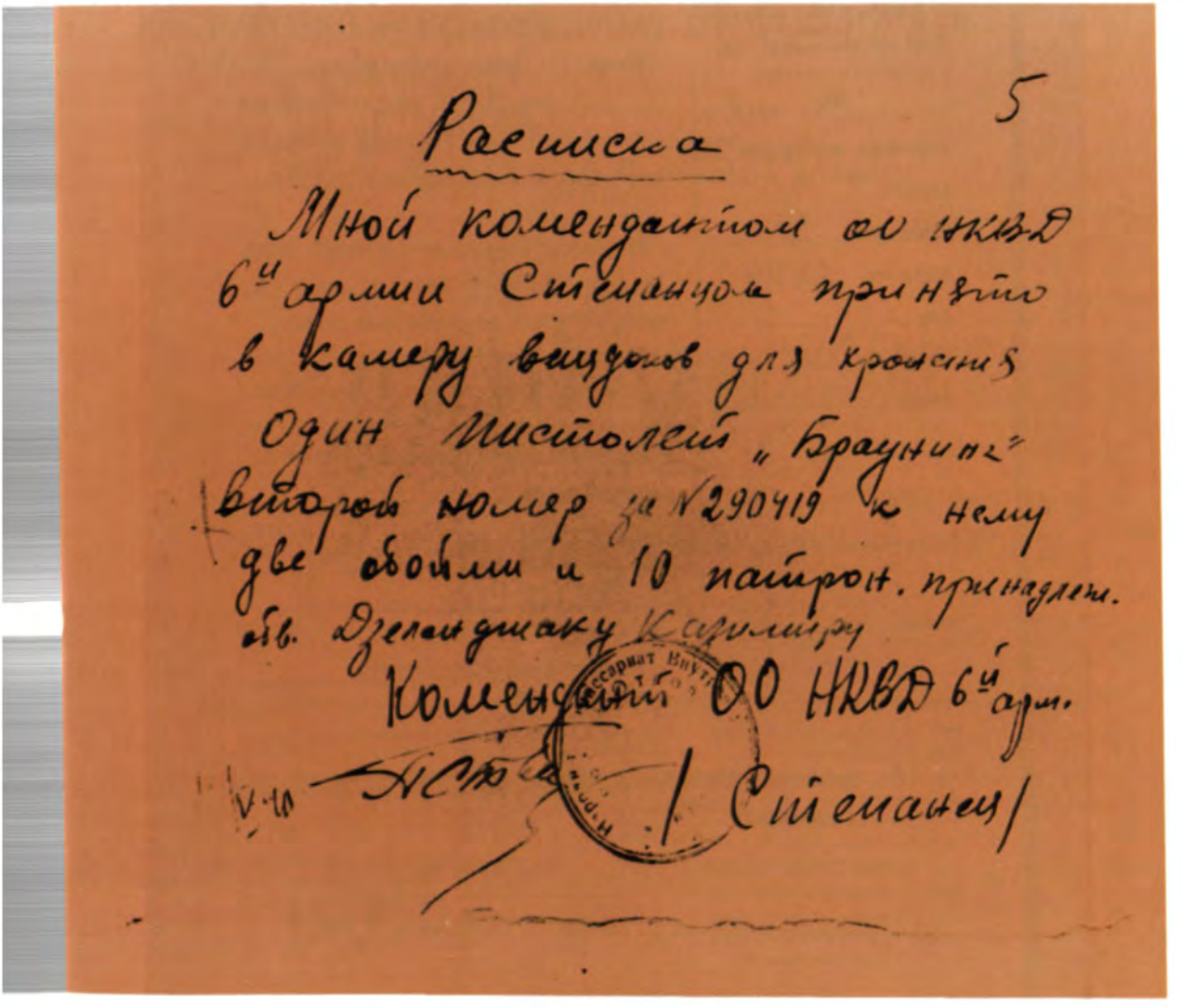
КАЛИТОВСКОГО Юлия-Вацлава Францишковича проживающего в с.Брухович по ул.Лещинского № 21 подвергнуть аресту и обыску.

СЛЕДОВАТЕЛЬ ОО НКВД 6 АРМИИ
СЕРЖАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ

"СОГЛАСЕН" ЗАМ.НАЧАЛЬНИКА ОО НКВД 6 АРМИИ
КАПИТАН ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
/КОЧЕТКОВ/

0. Рішення про арешт
Юліана Вацлава Калітовського
з Брюховичів під Львовом

70. Postanowienie o aresztowaniu
Juliana Wacława Kalitowskiego
z Brzuchowic pod Lwowem

5

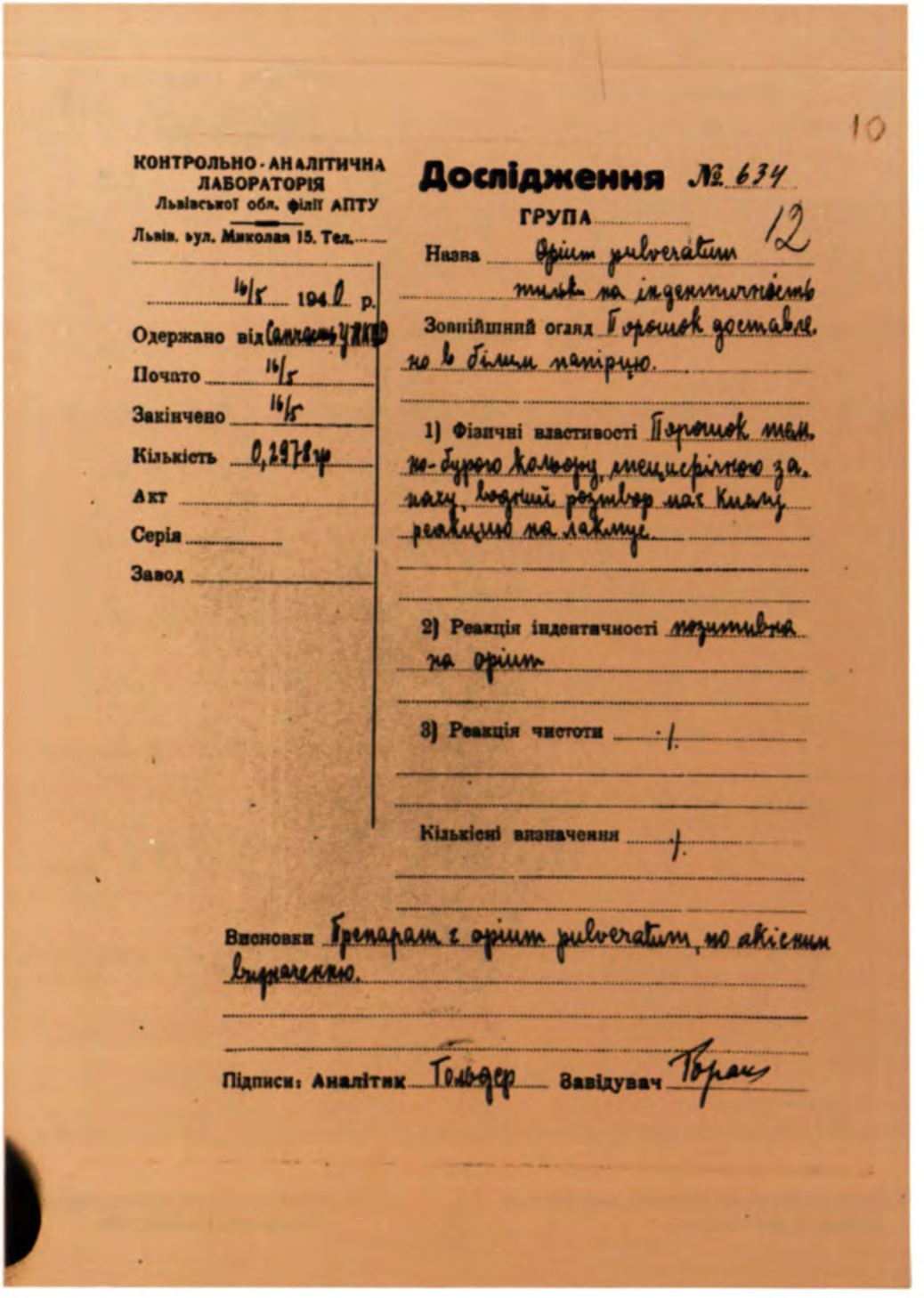
Расписка

Мной комендантом оо НКВД
6-й армии Сйсманом принято
в камеру вещдоков для хранения
Один пистолет „Браунинг"
второй номер за №290419 к нему
две обоймы и 10 патрон. принадлеж.
гр. Дзеленджаку Казимиру

Комендант ОО НКВД 6-й арм.
/Сйсманец/

71. Протокол реквізиції пістолета, який належав Казімєжові Дзеленьдзяку

71. Protokół rekwizycji pistoletu należącego do Kazimierza Dzieleńdziaka

10

КОНТРОЛЬНО-АНАЛІТИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ
Львівської обл. філії АПТУ
Львів, вул. Миколая 15. Тел.

16/5 1940 р.

Одержано від Самсонівський УНКВД

Почато 16/5

Закінчено 16/5

Кількість 0,2978 гр

Акт

Серія

Завод

Дослідження № 634

ГРУПА 12

Назва Opium pulveratum тільки на ідентичність

Зовнішній огляд Порошок доставлено в білім папірцю.

1) Фізичні властивості Порошок має темно-бурого кольору, специфічного запаху, водний розчин має кислу реакцію на лакмус.

2) Реакція індентичності позитивна на опіум

3) Реакція чистоти -/-

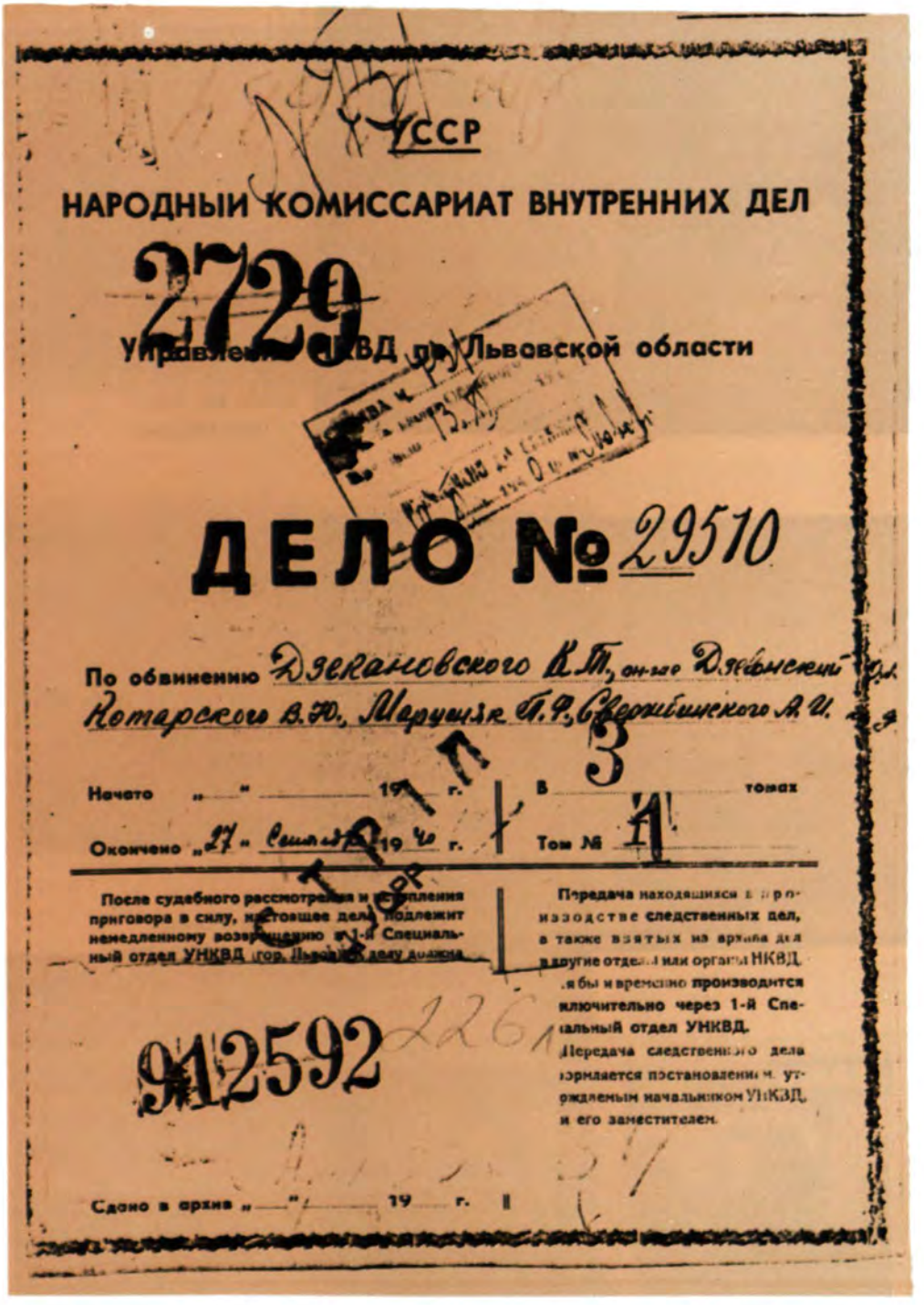
Кількісні визначення -/-

Висновки Препарат є opium pulveratum, по аналізу виражений.

Підписи: Аналітик Гольцер Завідувач

2. Результат лабораторного аналізу опію, знайденого НКВД в Брюховичах, визнаного за отруту

72. Wynik analizy laboratoryjnej opium znalezionego przez NKWD w Brzuchowicach uznanego za truciznę

УССР

НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

2729

Управление НКВД по Львовской области

ДЕЛО № 29510

По обвинению Дзеканковского К.Т., он же Дзекунский Ю.Л., Нотарского В.Ю., Марущяк П.Р., Свержинского А.И.

Начато "__" _____ 19__ г. в _____ томах

Окончено "27" Сентября 1940 г. Том № 1

После судебного рассмотрения и вступления приговора в силу, настоящее дело подлежит немедленному возвращению в 1-й Специальный отдел УНКВД гор. Львова, коему должна

Передача находящихся в производстве следственных дел, а также взятых из архива для других отделов или органов НКВД, хотя бы и временно производится исключительно через 1-й Специальный отдел УНКВД.

Передача следственного дела оформляется постановлением, утвержденным начальником УНКВД, и его заместителем.

912592

Сдано в архив "__" _____ 19__ г.

Титульна сторінка карно-слідчої справи Командування Регіону № 3 Львів СЗБ-1

73. Strona tytułowa akt karno-śle w sprawie Komendy Obszaru – Lwów ZWZ-1

74. Piotr Marciniak
Піотр Марціняк

75. Antoni Lewicki
Антоні Левіцький

76. Karol Dziekanowski
Кароль Дзєкановський

77. Zygmunt Chrząstowski
Зигмунт Хшонстовський
Зигмунд Хшонстовский

78. Adam Bogdanowicz
Адам Богданович

79. Antoni Berowski
Антоні Беровський
Антон Иванович

80. Jan Kisiel
Ян Кісєль

81. Andrzej Piniński
Анджей Пінінський

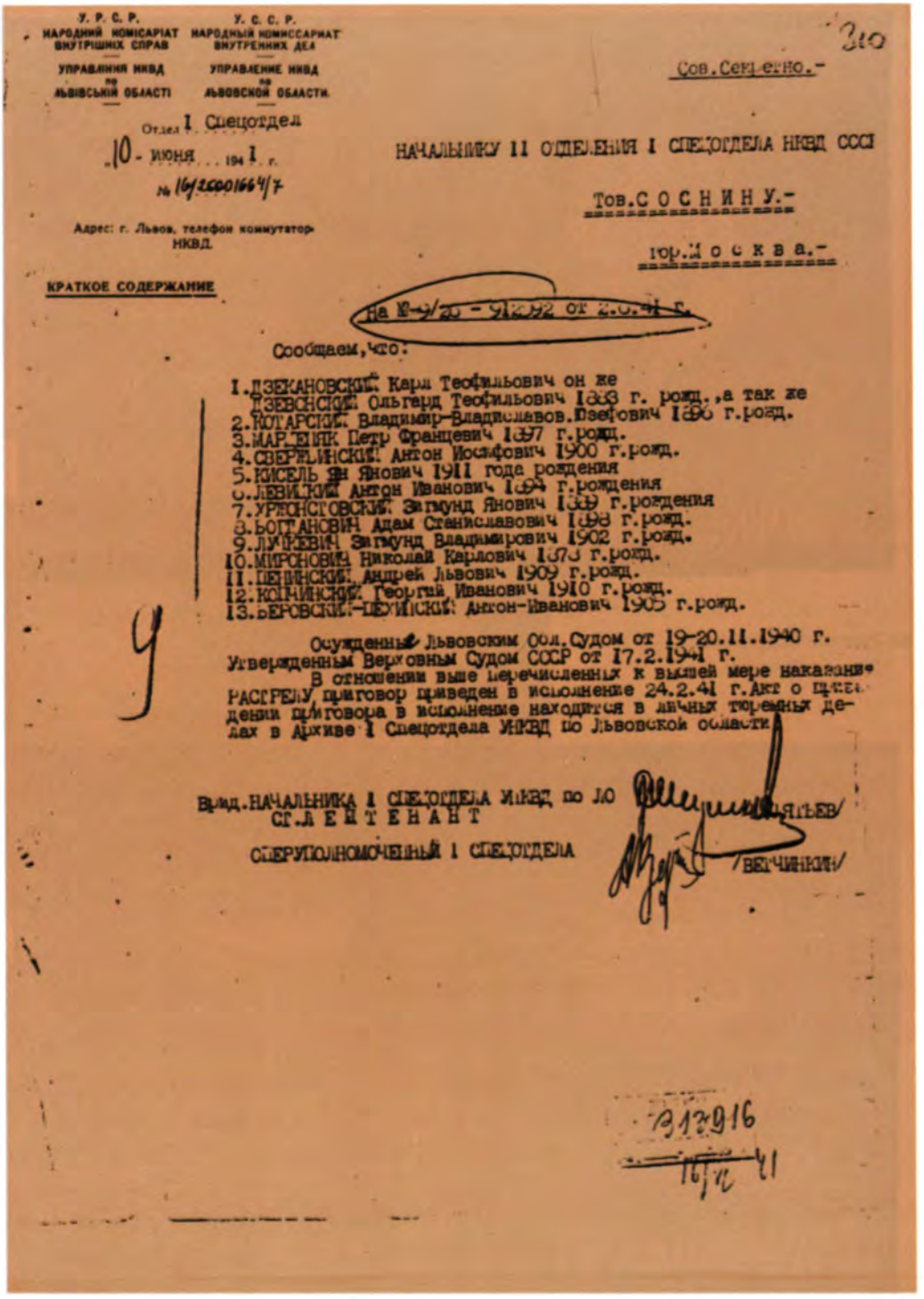
82. Antoni Świerzbiński
Антоні Свежбінський

Zygmunt Łuczkiewicz
Зигмунт Лучкєвич

. Mikołaj Mironowicz
Міколай Міронович

У. Р. С. Р.
НАРОДНИЙ КОМІСАРІАТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УПРАВЛІННЯ НКВД по ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

У. С. С. Р.
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
УПРАВЛЕНИЕ НКВД по ЛЬВОВСКОЙ ОБЛАСТИ

Отдел I Спецотдел
10 - ИЮНЯ 1941 г.
№ 16/2500166 4/7

Адрес: г. Львов, телефон коммутатор НКВД.

Сов.Секретно.-

310

НАЧАЛЬНИКУ II ОТДЕЛЕНИЯ I СПЕЦОТДЕЛА НКВД СССР

Тов.С О С Н И Н У.-

гор.М о с к в а.-

КРАТКОЕ СОДЕРЖАНИЕ

На №-9/20 - 91292 от 2.0.41 г.

Сообщаем,что.

1.ДЗЕКАНОВСКИЙ Карл Теофильович он же
ДЗЕВОНСКИЙ Ольгард Теофильович 1883 г. рожд.,а так же
2.КОТАРСКИЙ Владимир-Владиславов.Юзефович 1896 г.рожд.
3.МАРЦЕНИК Петр Францевич 1897 г.рожд.
4.СВЕРЧИНСКИЙ Антон Иосифович 1900 г.рожд.
5.КИСЕЛЬ Ян Янович 1911 года рождения
6.ЛЕВИЦКИЙ Антон Иванович 1894 г.рождения
7.УРБАНОВСКИЙ Зигмунд Янович 1889 г.рождения
8.БОГДАНОВИЧ Адам Станиславович 1898 г.рожд.
9.ЛУЦЕВИЧ Зигмунд Владимирович 1902 г.рожд.
10.МИРОНОВИЧ Николай Карлович 1893 г.рожд.
11.ЦЕПИНСКИЙ Андрей Львович 1909 г.рожд.
12.КОПЧИНСКИЙ Георгий Иванович 1910 г.рожд.
13.ЬЕРОВСКИЙ-ЦЕПИНСКИЙ Антон-Иванович 1905 г.рожд.

9

Осужденные Львовским Сов.Судом от 19-20.11.1940 г.
Утвержденным Верховным Судом СССР от 17.2.1941 г.
В отношении выше перечисленных к высшей мере наказания РАССТРЕЛУ, приговор приведен в исполнение 24.2.41 г.Акт о приведении приговора в исполнение находится в личных тюремных делах в Архиве I Спецотдела НКВД по Львовской области.

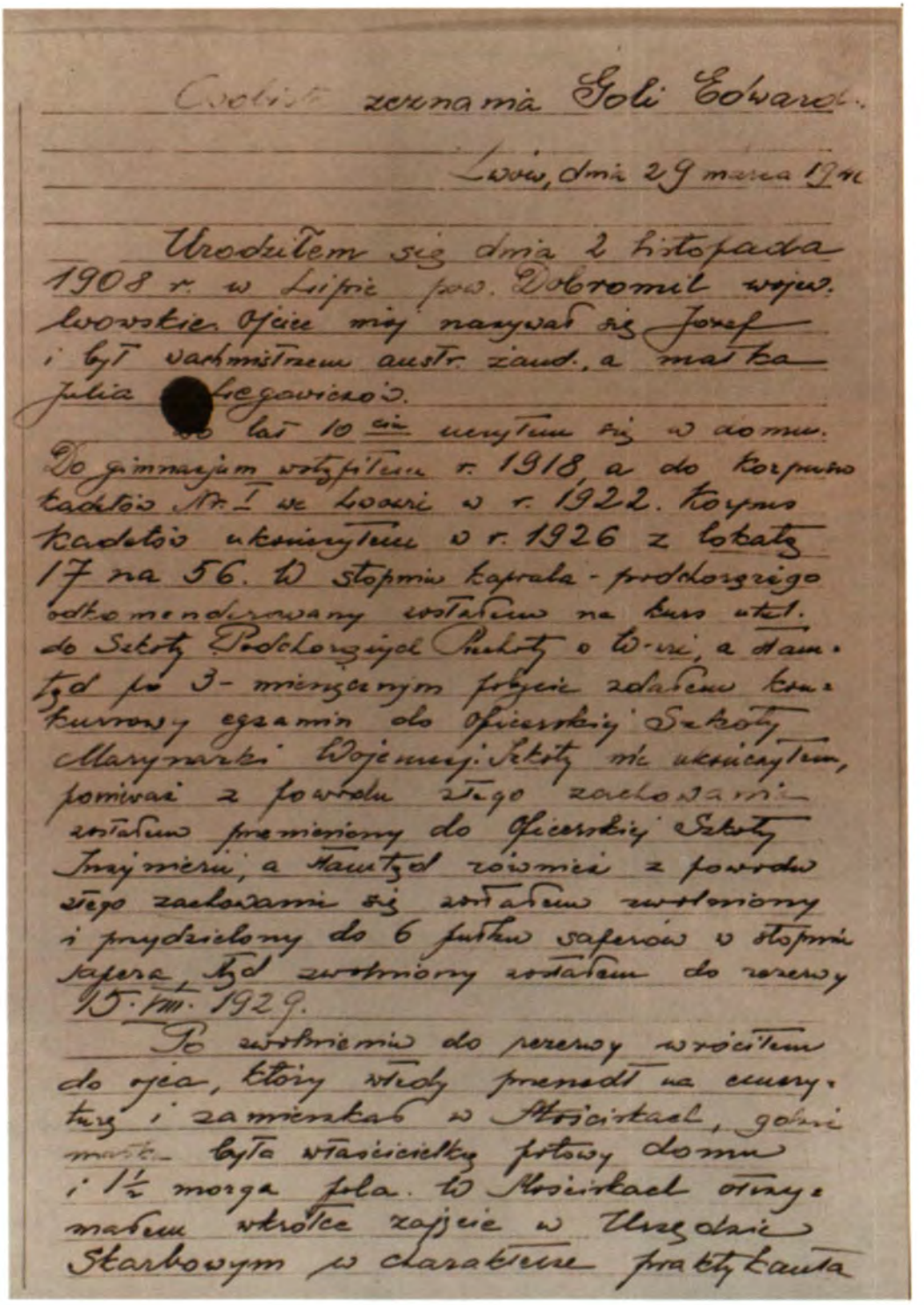
Врид.НАЧАЛЬНИКА I СПЕЦОТДЕЛА НКВД по ЛО
СТ.ЛЕЙТЕНАНТ /ГОРЬЯЛЬЕВ/

СПЕЦУПОЛНОМОЧЕННЫЙ I СПЕЦОТДЕЛА /ВЕЛЧИНСКИЙ/

В 13916
16/IV 41

85. Довідка про розстріл 13 членів Командування Регіону № 3 Львів СЗБ-1, 24 лютого 1941 р.

85. Informacja o rozstrzelaniu 13 członków Komendy Obszaru nr 3 Lwów ZWZ-1, 24 lutego 1941 r.

Osobiste zeznania Goli Edwarda.

Lwów, dnia 29 marca 1[illegible]r.

Urodziłem się dnia 2 listopada 1908 r. w Lipnie pow. Dobromil woj. lwowskie. Ojciec mój nazywał się Josef i był zachmistrzem austr. ziand., a matka Julia [redacted] iegawiczo'ó.

Do lat 10 ciu wychowywałem się w domu. Do gimnazjum wstąpiłem r. 1918, a do korpusu kadetów Nr. I we Lwowie w r. 1922. Którym kadetów ukończyłem w r. 1926 z lokatą 17 na 56. W stopniu kaprala-podchorążego odkomenderowany zostałem na kurs ukt. do Szkoły Podchorążych Piechoty w W-wie, a stąd po 3-miesięcznym przejściu zdałem kurs egzamin do Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej. Szkoły nie ukończyłem, pomimo z powodu tego zaliczania zostałem przeniony do Oficerskiej Szkoły Inżynierii, a stamtąd również z powodu tego zaliczania się zostałem zwolniony i przydzielony do 6 pułku saperów w stopniu sapera. Stąd zwolniony zostałem do rezerwy 15. VIII. 1929.

Po zwolnieniu do rezerwy wróciłem do ojca, który wtedy przeniósł na emeryturę i zamieszkał w Stróżkach, gdzie matka była właścicielką połowy domu i 1½ morga pola. W Stróżkach otrzymałem wkrótce zajęcie w Urzędzie Skarbowym w charakterze praktykanta

16. Перша сторінка свідчень, особисто написаних Едвардом Ґолею

86. Pierwsza strona zeznań napisanych osobiście przez Edwarda Golę

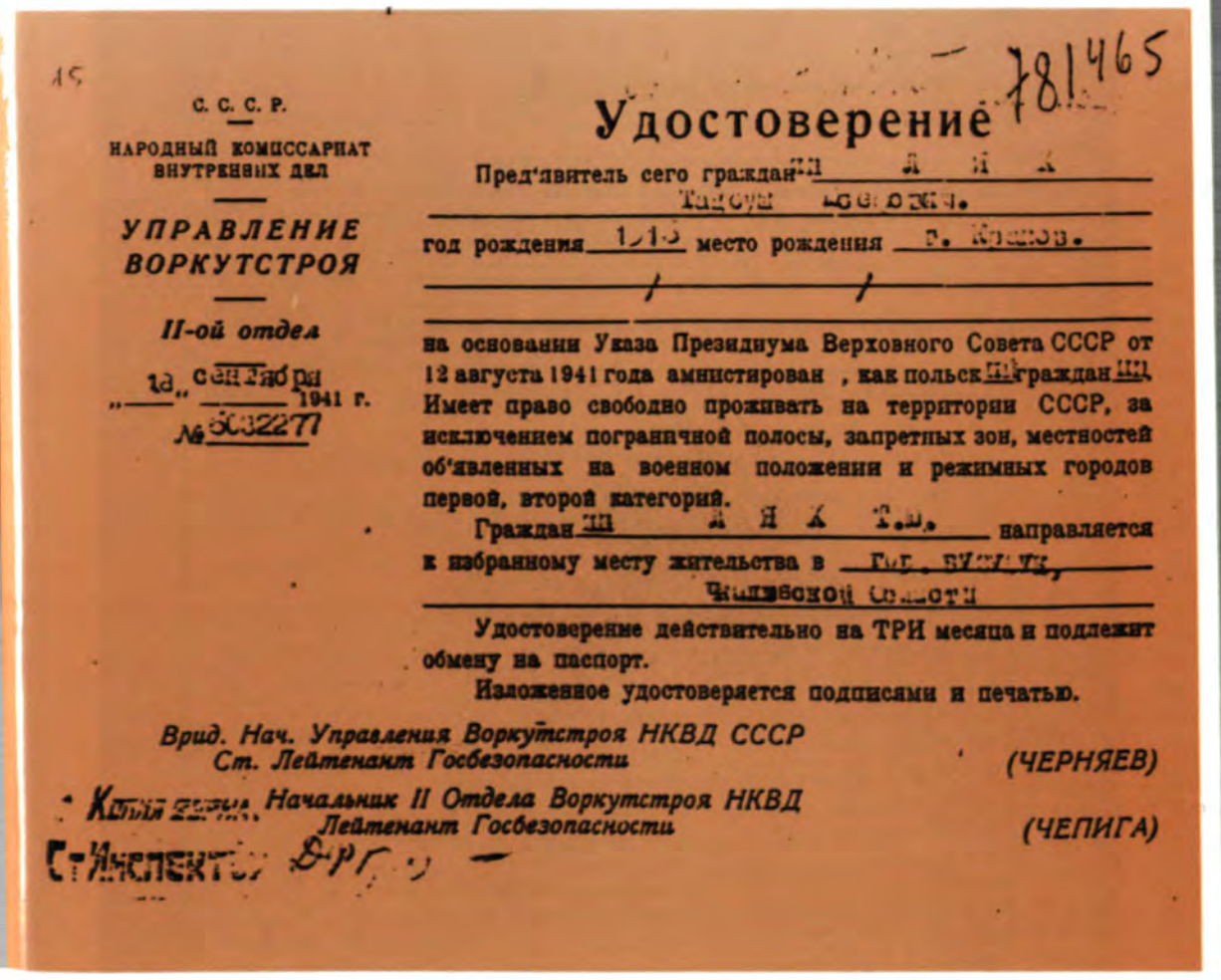
87. Andrzej Stocker
Анджей Стоккер

88. Tadeusz Śliwiński
Тадеуш Сліньскій

89. Tadeusz Lach
Тадеуш Лях

15

С. С. С. Р.

НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

УПРАВЛЕНИЕ ВОРКУТСТРОЯ

II-ой отдел

„12" сентября 1941 г.

№ 5032277

781465

Удостоверение

Предъявитель сего гражданин Л Я Х

Тадеуш [illegible]

год рождения 1913 место рождения г. Краков.

на основании Указа Президиума Верховного Совета СССР от 12 августа 1941 года амнистирован, как польск[illegible] граждан[illegible] Имеет право свободно проживать на территории СССР, за исключением пограничной полосы, запретных зон, местностей об'явленных на военном положении и режимных городов первой, второй категорий.

Граждан[illegible] Л Я Х Т.[illegible] направляется к избранному месту жительства в г. [illegible], Челябинской области

Удостоверение действительно на ТРИ месяца и подлежит обмену на паспорт.

Изложенное удостоверяется подписями и печатью.

Врид. Нач. Управления Воркутстроя НКВД СССР
Ст. Лейтенант Госбезопасности (ЧЕРНЯЕВ)

Начальник II Отдела Воркутстроя НКВД
Лейтенант Госбезопасности (ЧЕПИГА)

Ст. Инспектор [illegible]

90. Посвідчення про звільнення з табору Тадеуша Ляха

90. Zaświadczenie o zwolnieniu z łagru Tadeusza Lacha

112

Опись изымаемого при обыске

На основании ордера предписания УНКВД (название органа НКВД)

№ ____ от 5 ноября 1940 г. мы, сотрудники

2 отд УГБ

Воронков (фамилии сотрудников)

в присутствии: ____

составили опись на ж/я/тое у (указать фамилию, имя и отчество) Феликсевич Збигнева Эдмундовича

по адресу: (полностью фамилию, имя и отчество) Львов, Пекарская 65, кв 7.

№№ п/п	Наименование предметов	Количество в штуках, весом, в метрах	Качественное состояние
1.	Паспорт №514115 на имя Феликсевич Зб. Эдм.	1	нормальн.
2.	Членский билет Моцу №5111340.	1	— " —
3.	Легитимация №1007 (полик).	1	— " —
4.	Удостоверение №8231/12/38 (полик)	1	— " —
5.	легитимация №2578. — " —	1	— " —
6.	легитимация №12. — " —	1	— " —
7.	Справка № от 7/9 40г.	1	— " —
8.	Справка № от 16 октября 1940 г.	1	— " —
9.	свидетельство рождения № 449	1	— " —
10	свидетельство №38411	1	— " —
11	свидетельство рождения № 5/12 39г.	1	— " —
12	Справка с места работы № 17/2 40г.	1	— " —
13	свидетельство о рождении №230/22	1	— " —
14	Выписка из метрик рождения (с полицейским гербом)	1	— " —
15	Справка с места работы отпускная	1	— " —
16	на обороте фотокарточек	5	— " —

Подпись лица, у которого производился обыск: Збигнев Фел

Понятые: ____

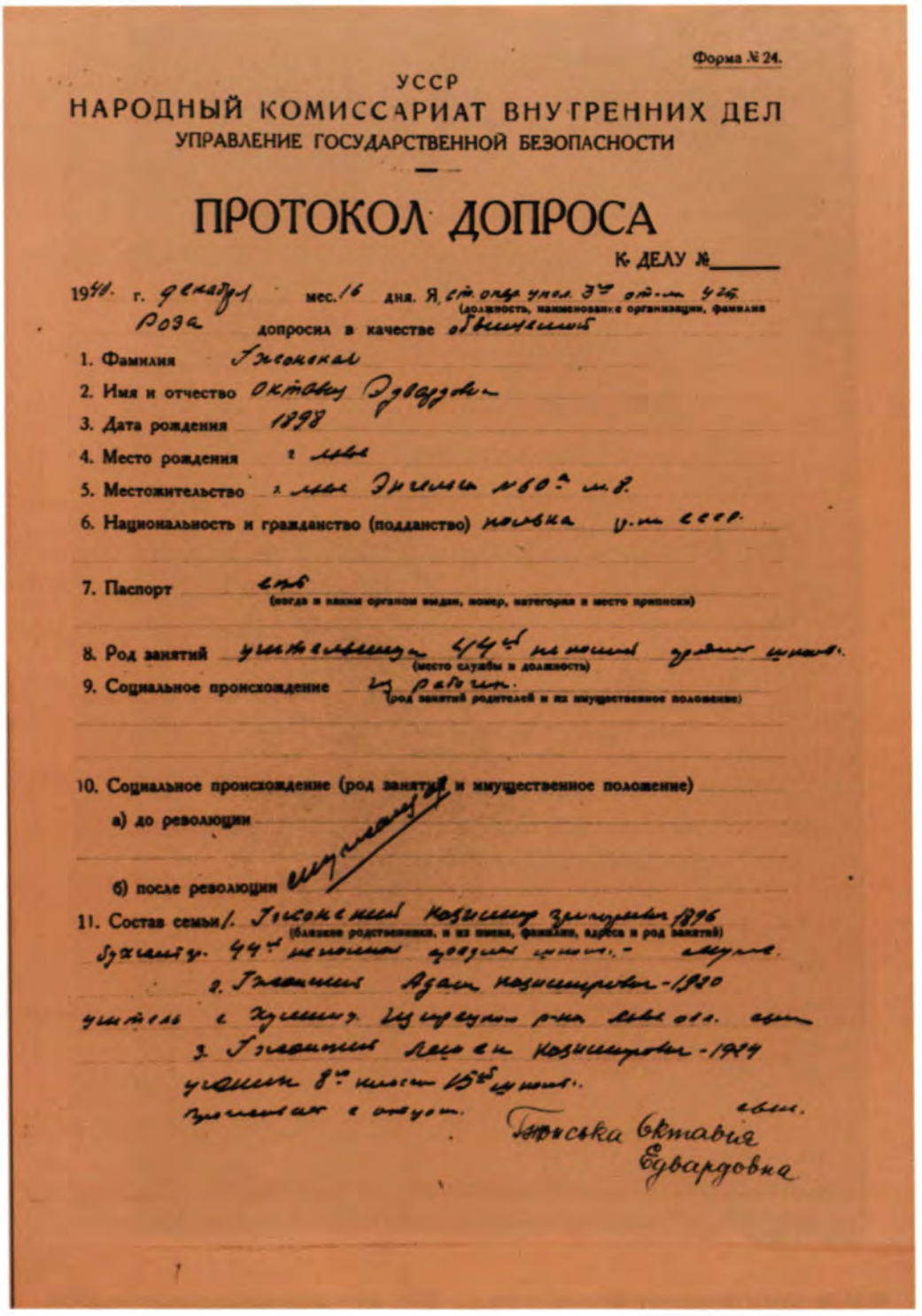
Проводивший обыск сотрудник НКВД Воронков (подпись)

Копию описи получил ____

5 ноября 1940 г.

1. Протокол обшуку здійсненого в помешканні Збігнева Феліксевіча

91. Protokół rewizji przeprowadzonej w mieszkaniu Zbigniewa Feliksiewicza

Форма № 24.

УССР

НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

УПРАВЛЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА

К ДЕЛУ №_____

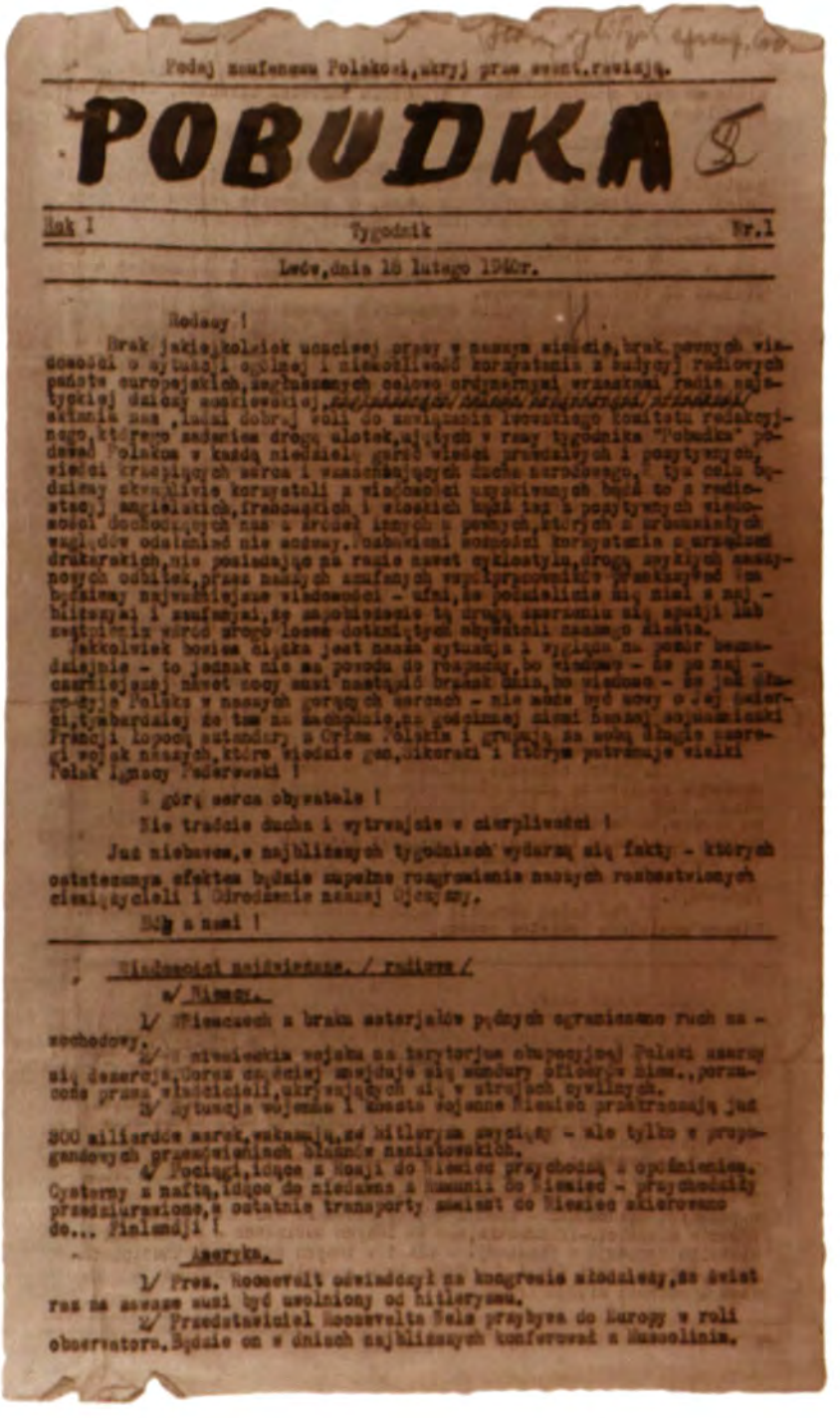
1940 г. декабря мес. 16 дня. Я, ст. опер. упол. 3-го отд-ния 4-го
(должность, наименование организации, фамилия
Розы допросил в качестве обвиняемой

1. Фамилия Гжонская
2. Имя и отчество Октавия Эдвардовна
3. Дата рождения 1898
4. Место рождения г. Львов
5. Местожительство г. Львов Энгельса №60 кв. 8.
6. Национальность и гражданство (подданство) полька у-ца СССР.
7. Паспорт спб
(когда и каким органом выдан, номер, категория и место прописки)
8. Род занятий учительница 44-й нем. школы
(место службы и должность)
9. Социальное происхождение из рабоч.
(род занятий родителей и их имущественное положение)
10. Социальное происхождение (род занятий и имущественное положение)
а) до революции
б) после революции
11. Состав семьи 1. Гжонский Казимир Эдмундович 1896
(близкие родственники, и их имена, фамилия, адреса и род занятий)
служащ. 44-й немецкой средней школы - муж.
2. Гжонский Адам Казимирович - 1930
ученик 4 класса 44-й немецкой средней школы - сын
3. Гжонский Лесь Казимирович - 1929
ученик 8-го класса 15-й школы.
проживают с отцом. сын.

Гжонська Октавія Едвардовна

92. Перша сторінка протоколу допиту Октавії Ґжонської, 16 грудня 1940 р.

92. Pierwsza strona protokołu przesłuchania Oktawii Gżońskiej, 16 grudnia 1940 r.

Podaj zmęczonemu Polakowi, ukryj przed wrogiem.

POBUDKA

Rok I | Tygodnik | Nr.1

Lwów, dnia 16 lutego 1940r.

Rodacy !

Brak jakiejkolwiek uczciwej prasy w naszym kraju, brak pewnych wiadomości o sytuacji ogólnej i niezbędność korzystania z audycji radiowych państw europejskich, zachłannych celowo ordynarnymi wrzaskami radia najtytszej dalszej socjalistycznej [illegible] zmusiła nas, ludzi dobrej woli do zawiązania tajnego komitetu redakcyjnego, którego zadaniem drogą ulotek, ukazujących w rany tygodnika "Pobudka" podawać Polakom w każdą niedzielę garść wiadomości przedniejszych i pozytywnych, wiadomości krzepiących serca i wzmacniających ducha narodowego. Tym celu będziemy skwapliwie korzystali z wiadomości wyszukiwanych bądź to z radiostacji angielskich, francuskich i włoskich bądź też z pozytywnych wiadomości docierających nas z krajów innych z pewnych, których z oczywistych względów odsłaniać nie możemy. Posiadając rozporządzenie z uwagi na drukarskich, nie posiadając na razie nawet cyklostylu, drogą zwykłych nasz pospolitych odbitek, przez naszych zaufanych rozpowszechniać będziemy najważniejsze wiadomości - ufni, że podzielicie się nimi z najbliższymi i zaufanymi, że zapoznanie tą drogą z wydarzeniami lub zagadnieniami wśród wrogo losem dotkniętych obywateli zasnuje ich dzieła.

Jakkolwiek bowiem ciężka jest nasza sytuacja i wyglądu na pozór beznadziejnie - to jednak nie ma powodu do rozpaczy, bo wiadomo - że po najczarniejszej nawet nocy musi nastąpić blask dnia, bo wiadomo - że jak długo żyje Polska w naszych gorących sercach - nie może być mowy o jej zaginięciu, tym bardziej że tam na zachodzie, za gościnnej ziemi francuskiej zgrupowani Francji ludzie sztandary z Orłem Białym i grupują za sobą długie szeregi wojsk naszych, które wiedzie gen. Sikorski i którym patronuje wielki Polak Ignacy Paderewski !

W górę serca obywatele !

Nie tracić ducha i wytrwajcie w cierpliwości !

Już niedługo, a najbliższych tygodniach wydarzą się fakty - których ostatecznym efektem będzie zupełne rozgromienie naszych rozbestwionych ciemiężycieli i Odrodzenie naszej Ojczyzny.

Bóg z nami !

Wiadomości najświeższe. / radiowe /

a/ Niemcy.

1/ Wiecznych z braku materjałów pędnych ograniczone ruch na zachodzie.

2/ [illegible] wojska na terytorjum okupacyjnej Polski szerzy się dezercja. Coraz częściej znajduje się mundury oficerów niem., porzucone przez właścicieli, ukrywających się w strojach cywilnych.

3/ Sytuacja wojenna i koszta wojenne Niemiec przekraczają już 300 miliardów marek, zakazują, że Hitlerowi zwyciężyć - ale tylko w propagandowych przemówieniach bandyty nazistowskich.

4/ Pociągi, idące z Rosji do Niemiec przychodzą z opóźnieniem. Cysterny z naftą, idące do niedawna z Rumunii do Niemiec - przychodzą przeważnie puste, a ostatnie transporty zmierzają do Niemiec skierowane do... Finlandji !

Ameryka.

1/ Pres. Roosevelt oświadczył na kongresie niedawno, że świat raz na zawsze musi być uwolniony od hitleryzmu.

2/ Przedstawiciel Roosevelta Sels przybywa do Europy w roli obserwatora. Będzie on w dniach najbliższych konferował z Mussolinim.

94. Це один із примірників підпільної газети „Побудка", які були знайдені у матеріалах архівної кримінальної справи П-30378 Пнєвського та інш.

93,94. Jeden z egzemplarzy podziemnej gazetki „Pobudka" znaleziony w materiałach archiwalnych sprawy P-30378 dotyczącej Pniewskiego i towarzyszy

3/ W Ameryce odkryto wielką akcję sabotażową niemiecką, która miała na celu przeszkadzanie w wykonaniu zamówień aliantów. Prezes niemieckiego Bundu został aresztowany.

Francja.

1/ Parlament francuski jednogłośnie uchwalił, że pokój może nastąpić jedynie pod następującymi warunkami: a/ całkowite odbudowanie Polski, b/ całkowite odbudowanie Czech, c/ całkowite rozbrojenie Niemiec. Równocześnie parlament franc. uchwalił jednomyślnie votum ufności dla premiera Daladier.

2/ Jak zresztą - Daladier niedawno ogłosił, że dość już przemawiał do obywateli i robotników niemieckich. Obecnie przemawiać będzie staskami 85 tysięcy bombowców.

3/ Francja i Anglia zgromadziły wprost potworne ilości samolotów bombowych i pościgowych górujących pod każdym względem nad niemieckimi. Ilość ogólna samolotów aliantów dochodzi do 100 tysięcy - - nie licząc tych, które codziennie dochodzą z fabryk. Nowe typy bombowców aliantów są ogromne i zaopatrzone w znakomite silniki!

Wojsko polskie.

1/ Gen. Sikorski odbył inspekcję lotnictwa polskiego, wygłosił też przemówienie do wojsk polskich w Lyon.

2/ Polskie oddziały lotnicze i lotnictwo polskie walczą brawurowo w Finlandji.

3/ Minister Zaleski konferował w Londynie z Chamberlainem, lordem Halifaxem i Churchillem na temat okrucieństw hitlerowskich w Polsce.

Anglia.

1/ Anglia lokuje wojska na wschodzie, jako ostrzeżenie dla Rosji i Niemiec, gdyby chciały atakować Rumunię lub Turcję.

2/ W ostatnich dniach straciła Anglia 3 statki handlowe.

Rosja.

1/ Przybyły tu olbrzymie ilości wojsk z Australii i Nowej Zelandji.

2/ Gen. Weygan odbył przeglądy wojsk, skoncentrowanych w Suezie.

Finlandja.

1/ Ostre natarcie Sowietów na przesmyku Karelskim. 350 tyś. sowietów napiera na linję głównego oporu, jednak chwilowy sukces sowiecki, który pozwolił im na opanowanie kilku wysuniętych pozycyj, spełza na niczym, bo Sowieci zostali ponownie odrzuceni. Lotnicy Ik państw walczą po stronie fińskiej. W przyszłym miesiącu przybędzie do Finlandji 700 samolotów w tym 400 amerykańskich i 100 włoskich.

2/ Stany Zjednoczone i Brugwaj oficjalnie udzielają pomocy Finlandji.

3/ Pod Salą stracili Sowieci 1000 żołnierzy i 70 czołgów. Niemcy udzielają Sowietom pomocy.

Nie tracić wiary !

Zmaltretowani a słabego ducha obywatele szerzą niepotrzebnie zamęt i defetyzm wśród społeczeństwa. Niektórzy nie wierzą w pomoc Francji i Anglii i faktem jest, że nie raz słyszy się zdanie "oni nic nie robią"! Tymczasem takie zdania wygłaszać mogą tylko ci, którzy nie umieją sobie zdać sprawy z zagadnień strategicznych. Faktem bowiem jest, że Anglia i Francja, oceniając siły niemieckie przygotowuje się do stuprocentowego zwycięstwa, powoli działając - - ale z rozmysłem i uczciwie opracowują plany działania, które o skutki w najbliższych tygodniach zobaczymy. Kręgi angielski i francuski są w ścisłym porozumieniu z Rządem Polskim. Jak widać zresztą z podanych wiadomości - chodzi o przygotowanie walk nie tylko na froncie niemiecko-francuskim, ale na innych odcinkach - co dowodzi nietylko sytuacja w Finlandji - ale i w innych częściach kontynentu /Suez, Turcja, Syrja i.t.d./ - Walczsko - a wiele się rozjaśni w głowach i sercach niedowiarków.-

---

we Lwowie dnia 16.II.1940.

BIULETYN IV. 314

Sprawy Polskie.

Przymusowe przesiedlenia w okupacji sowieckiej ostatnio przerwane;niewiadomo c czy wpłynęła na to interwencja państw neutralnych /podobno bardzo przedstawicie le Cz.Krzyża Amer. we Lwowie i honory dom robi Dr.Panczyszyn/,czy interes sowietów w okresie przedwyborczym.W każdym razie znalazła się siła która przeciw waży nacisk niemców chcących przesiedlić nateren okupacji rosyjskiej z okupacji polskiej żemków i białorusinów.

Gubernator Frank odważył się stwierdzić,że nigdy polakom nie było tak dobrze jak pod okupacją niemiecką,zapewne zapomniał o oświadczeniu Goebelsa że przesiedlono milion polaków,a że tylko bardzo niewielu polskich niemców wzięto do wojska to dla tego żeby na nich oprzeć w wielkopolsce akcję germanizacyjną. W polskiej okupacji niemcy egzekwują zaległe podatki,a nawet ściągają raty pożyczki ..... lotniczej i zobowiązania narodowe.

Rząd brytyjski /Londyn 15.II/komunikuje,że aljanci i Ameryka zaprzestali u dzielania pomocy polskiej ludności,bo wysłana żywność,lekarstwa i odzież zostały po drodze zagrabione przez hitlerowców.Pomoc dla polski byłaby możliwa,gdyby wyjechała do polski komisja neutralna dla rozdzielania darów.

Rząd turecki przyjął do robót zelazowych a budowę dróg ponownych na miejsce zwolnionych niemców 30 inżynierów polaków uchodźców przebywających w Turcji. Marynarka polska bierze udział w przewożeniu armii z Nowej Zelandji i Australji do kanału Sueskiego;ochotnicy polscy służą w Finlandję oraz z wojskami ostatniczymi aljantów.

Min.Zaleski odbył w Londynie konferencję z Chamberlainem,Halifaxem i Churchilem.Na konferencji prasowej oświadczył po tem,że w Londynie i Paryżu panuje taki sam duch: walki aż do pokonania wroga.Times umieścił wspomnienie poświęcone o Drze Kantorowiczu zmarłym w Londynie uchodźcy z niemiec. Był to polak urodzony w Poznaniu,jeden z najwybitniejszych prawników; Dr H.C. kilku uniwersytetów oraz profesor w Berlinie.Rząd hitlerowski polecił mu napisanie dzieła wykazującego niewinność hitlerowców w wywołaniu obecnej wojny.Prof Kantorowicz wykazał stan faktyczny wprost przeciwny.Skutkiem tego zmuszony był przesiedlić się do Anglji,gdzie otrzymał katedrę na uniwersytecie Kemoridge.Ostatnie wiadomości z pogranicza niemieckiego : wzmożenie teroru w stosunku do katolickiego duchowieństwa,liczne aresztowania wśród wyższego kleru.W Rydoszczy aresztowano 140 obywateli,których przez 8 godzin trzymano na rynku z podniesionymi rękoma, a gdy jeden nie mógł wytrzymać zastrzelono go.

Wiadomości ze Świata :

Po chwilowej przewadze sowietów znów zwycięstwo Finów; 1[illegible] tyś.wojska sow.otoczono i wycięto.Zwycięstwo na odcinku Kola gdzie rosjanie ugromadzili 20 dywizji starając się sforsować linję Mannerheima bez względu n straty jeszcze do końca zimy.Z wiosną roztopy nie pozwolą na operacje ofensywne.Niejasno przedstawia się fakt odmówienia Finlandji Dwóch dywizji przez Szwecję.Natomiast aljanci posyłają dalsze wojska ochotnicze. Pierwszego dnia ogłoszenia zaciągu ochotniczego do Finlandji zgłosiło się w Anglji dwa tysiące ochotników.

Zmożone działania zbrojne.Anglicy zatopili 6 statków niemieckich.Uwagę powszechną absorbuje uwolnienie 300 marynarzy angielskich ze statku niemieckiego Altmark w zatoce Bergen. Enigmatyczne wydaje się postawa norwegów,którzy anglji odmówili pomocy w przeszukaniu tego statku;statek ten utknął na mieliźnie dzięki czemu anglicy mogli go opanować.W niemczech jak stwierdza Goering brak ogólnie nie mianowicie handel kartkami żywnościowymi.Ostatnio udał się fart angliko,którzy z samolotu pozrzucali kartki żywnościowe tak,że w jeden dzień,zanim zdołano sytuację opanować , sklepy zaświeciły pustkami.- Olbrzymia armja wojsk kolonialnych wylądowała w Suezie i posuwa się ku Syrii.Jak donoszą z Kairu/Tuluza 16.2 prasa arabska ocenia entuzjastycznie przemówienie ministra Adena przy powitaniu wojsk kolonjalnych uważając za historyczne zdanie zwarte wystąpienie całego imperium brytyjskiego przeciw agresji barbarzyńców.W Khajpezie zakazano sprzedaży odzieży dla dzieci niżej trzech lat inaczej jak tylko na kartki.Prasa litewska podkreśla że takich zarządzeń nie wydano nawet w niemczech.

6. Підпільний бюлетень конфіскований Львівським УНКВД під час обшуку члена СЗБ Юзефа Творжидло

95. Podziemny biuletyn skonfiskowany przez lwowskie NKWD podczas rewizji członka ZWZ Józefa Tworzydły

INDEKS OSOBOWY

Abrahamowicz Ludwik 285–289, 299, 307, 309, 313, 315, 321, 327, 363–369, 377, 393, 395, 401, 407, 409
Abramow 111
Achwledasz I. 223
„Adam" zob. Rodowit Adam
Adamski 499, 501, 505, 507
Adamski Józef 477, 521
Agansowicz zob. Agapsowicz Bogdan
Agapiejew 947
Agapsowicz Bogdan 937, 941, 943
Ajzenbruch Markus 129
Albrecht Krystyna 475, 497, 521, fot. 58
„Aleksander" 789, 823, 829
Aleksandrow 121, 123
„Anda" 887
Anderman 981, 987
Anders Władysław ps. „Waligóra" 759, 783, 793, 805, 807, 811, 847, 871, 873
„Andrzej" zob. Gola Edward
Anisimow 945
Annochwierdow 233
Antipow 533, 535
„Antoni" zob. Świerzbiński Antoni
„Antoniewicz" zob. F[...] G.A.
Antonow J. 443
Astrachan L. 203, 205
Azurewicz Andrzej zob. Gola Edward

Baczewski 49
Bajew 771, 775
Banowski Josif 259
Baraniuk Roman 287, 297
Bardin 923, 927
Bargiełowski Daniel 91, 583
Barinowski 567
Barszczewski Tadeusz 499, 501, 521
„Bartek" zob. Szumowski Bartosz
Bartel Kazimierz 159, 191, 209, 493, 499
Baszkina 573
Basztakow Leonid 203
Bednarczyk lub Bednarczuk 819, 835, 837
Bekman 795, 855, 865, 875, 889, 903
Benesz 73, 75
„Berek" zob. Berowski Antoni
Beria Ławrientij 23, 25, 45, 53, 65, 69, 71, 81, 89, 763, 841, 849
Berowski Antoni ps. „Berek", „Wit" 55, 83, 677, 679, 685, 699, 701, 705, 737, 739, 743, 751–757, 761, fot. 79, 85
Bester Władysław ps. „Kowadło" 83
Bezruk 637, 641, 643
„Biały" zob. Koźliński Antoni
Bielecki zob. Lang-Bielecki Michał
Biełowicki S. 103
Bieniasz 857, 859
„Bierieg" zob. Berowski Antoni
Bijewski Tadeusz 285–289, 297, 307, 313, 315, 321, 327, 337, 339, 355, 361, 373, 375, 379–383, 391–395, 399, 407, 409
„Blaks" zob. Jaźwiński Kazimierz
Blicharski Czesław E. 83, 89
Bliźniak Anna fot. 64
Blum 779, 781, 799–803, 835
Blumenfeld 777
„Błękit" zob. Gronowski Mieczysław
Błoch Ajzyk 133
Błoch Zygmunt 131, 133
Błok 703, 737, 741
Bocura Lech 441, 443, 461
Bogdanow 929, 931, 945, 953
Bogdanowicz Adam ps. „Pies" 57, 85, 677–681, 685, 695, 697, 701, 705, 727, 737, 739, 743, 749, 753–757, 761, fot. 78, 85
Bogucki Adolf 219
Bogucki Antoni 213
Bogucki Karol 211–225, fot. 39
„Bogusław" zob. Piotrowski Wiesław
Bojko Iwan 129–135
Bokała Zygmunt 129
„Bolek" zob. Ostrowski Bolesław
„Bolko" zob. Ostrowski Bolesław
Bondarienko K. 531, 843, 845, 913
Borisow Władimir 113, 117
Boroch Zdzisław zob. Gola Edward

Borowy Jerzy 45, 49
Borowy Maria z d. Wrangel 49
Boruta-Spiechowicz Mieczysław Ludwik ps. „Kopa", „Morawski" 521, 783–787, 793, 807, 811, 813, 817, 825, 847, 849, 861, 871, 873
„Bosak" zob. Wierzbowski Bogdan
Botzura Leszek zob. Bocura Lech
Bożelik Tadeusz 443
Brajter Wacław 621, 631, 673
Bratz 835, 837
Brjancew 275
Broński zob. Pazura-Broński
Brosz Janina 285, 287, 373
Bruchnalski Gustaw Tadeusz 525–539, 673, 781,791, 823, 829, 863, 865, 875, fot. 61, 62
Bryńko Radomir 289, 299, 311–315, 325, 327, 369, 393, 397, 401, 407, 409, 419
Bryżnikow 579
Budionny Siemion 717
Budzinski 75
„Bujan" zob. Dukiet Zbigniew
Bujanow 905
Burakiewicz Jan 589, 603, 605, 617–621, 625, 627, 631, 637, 641, 643, 655, 657, 661, 663, 667, 671
Burmistienko M. 29
Burnazjan 909
Butienko 265, 269
Butkow 449
Butorow 837, 843, 845, 855, 905, 909
Bülow 779, 799, 835

Canawa Ławrientij 63, 69, 89
Caputa Rafał 121, 135
Carienko 109
Carewicz 907, 909
Cekot Władysław 561, 567
Centis zob. Cetys Roman
Cepur 931
Cetis Roman zob. Cetys Roman
Cetys Roman 475, 497, 521
Chalecka Agafia 387
Chamberlain Arthur 417
Chamuk 301, 303
Charitonow 197, 199, 275
Chausman Wiktor 933–939, 943, 993
Chładon Jan 623
Chmielewski 701, 709
Chmielewski Leonard Józef 47–51, 81
Chmielnickij 549–553, 563, 569, 573, 577
Chociaj Zygmunt 123, 135
Chomicka 161
Chomicki 161
Chonus 75
Chorąży Józef 589, 611, 617, 621, 627, 631, 641, 655–663, 667, 671
Choriń 73, 75
Chorowska Helena 775
Chożewski Zbigniew 47
Chruszczow Nikita 113, 117, 137
Chrząstowski Zygmunt Hieronim ps. „Płomieńczyk" 57, 85, 677, 679, 685, 689, 691–697, 701, 705–711, 721, 725, 729, 739, 743, 749, 753–757, 761, fot. 77, 85
Churko 897
Chutier ps. „Dziadek" 939, 993
Cieński Włodzimierz ps. „Pomian" 709, 717, 727, 763
„Cieślak" zob. Zajączkowski Zdzisław Aleksander
Ciupak Roman 597, 621, 631, 673
Cwietuchin 203
Cwikowski M. 631, 647, 663
Czaban Jan zob. Gola Edward
Czajkowski Jan 589, 617–621, 625, 631, 637, 639, 651, 655–659, 663, 667, 671
Czajkowski Władysław 123, 135, 137
Czapliński Fabian zob. Gola Edward
Czardecki 287
Czarnik Leszek 65, 89, 91, 467, 475, 477, 483, 487, 489, 493–505, 511, 513, 519, 523
„Czarowin" zob. Dziekanowski Karol Jan
Czartoryscy 115
Czartoryski książę 113
Czaszczyna 451
Czech Józef 931
Czechowski Adam 59, 87
Czechowski Erwin ps. „Jezierski" 55, 83, fot. 13
Czejko Czesław 159
Czepiga 915, 917, fot. 90

Czerniajew 915, 917, fot. 90
Czorpita 457, 535, 653, 669, 987
Czudiak Karol 589, 609, 617–621, 627, 631, 641, 651, 655–665, 671
Czudiak Tadeusz 589, 611, 617, 619, 631, 649, 657, 665, 667, 671
Czyżewski Władysław 851

Ćwikliński L. 137

Dacenko 315, 397
Dalman Marian ps. „Długi Emil" 285, 289, 291, 295, 303, 311–317, 325, 329–337, 345–349, 355–363, 369, 381, 383, 387, 389, 393, 395, 399, 403–407, 411–417, fot. 43, 44
Danilewicz Franciszek 441
Dańczuk Władysław 137
Daszkiewicz Bronisława ps. „Hanka" 57, 85, 693, 721, fot. 17, 18
Daszyński Ignacy 15
„Dembicki" zob. Żebrowski Władysław Kazimierz
Demski 413
„Dersław" 791, 831
„Desław" zob. „Dersław"
„Dębiński" zob. Żebrowski Władysław Kazimierz
Diaczenko 653
Diemidow 127
Diemoczko 109
Dieriewianko 527, 769, 771, 855
„Długi Emil" zob. Dalman Marian
Dmitrijew 143, 145, 485, 575
Dmitryszyn Marian 589, 591, 607, 617, 623, 633–637, 645, 647, 653, 657, 661, 663, 667, 671
Dmowski Roman 761
Dobrowolski Jerzy 475, 521
Dobrowolski Mieczysław Zdzisław ps. „Zdzisław" 831
Dobrowolski Zygmunt 479, 509, 511, 521, 709, 781, 785–793, 813–833, 847, 855–863, 873, 875, 881, 883, 887, 889, 895–899, 909, 911, 919
„Doktor" zob. Tokarzewski-Karaszewicz Michał Tadeusz
Doncow 845
Dorfman 437, 439, 449, 451
Dowbór-Muśnicki Józef 99–105, 113, 115
„Dowiec" zob. Kopczyński Jerzy
Dronnikow 465
Drozdiecki 163, 165
Drozdowski T. 137
„Druh" zob. Kotarski Władysław Józef
Druker 533, 653
Drzewiecki 791, 823
Dubinin 485, 519
Dubrowa Wołodymyr 589, 617, 619, 625, 627, 643, 655, 657, 663, 667, 671
Dukiet Zbigniew ps. „Bujan" 59, 85, 87
Duma Zbigniew 91, fot. 25
Dumański 485, 519
Durko Karol 919
„Dziadek" zob. Chutier
Dziekanowski Karol Jan ps. „Czarowin", „Karol", „Korwin", „Nadolski" 57, 85, 533, 677, 679, 683, 689–697, 701, 703, 707, 725, 737–741, 747, 753–759, fot. 73, 76, 85
Dziekoński zob. Dziekanowski Karol Jan
Dzieleńdziak Eugeniusz 589, 607, 617, 619, 627, 639, 643, 655, 657, 663, 667, 671
Dzieleńdziak Kazimierz 589, 603, 607, 617–621, 627, 631, 639, 643, 655–659, 663, 671, fot. 71
„Dzienowski" zob. Dziekanowski Karol Jan
Dzierżanowska Krystyna 785, 813, 849, 859–863
Dziewoński Olgierd zob. Dziekanowski Karol Jan
Dziuba 465
Dżandżgawa zob. Canawa Ławrientij
Dżubikowska Alina 557

„Edek" 837
Ejsmont Stanisław 155
„Emil" zob. Marciniak Piotr
„Ergun" zob. Gola Edward
Ernest Kazimierz 479, 501, 509, 521
Ernst zob. Ernest Kazimierz
„Eugeniusz Strażnica" zob. Sikorski Władysław

F.B. 673
Fadiejew 315, 397
Falkowski 467, 471, 473
Feliksiewicz Edmund 923
Feliksiewicz Felicja 923
Feliksiewicz Zbigniew ps. „Żbik" 923–927, 939, 955–987, 993, fot. 91
Fiedunin 217, 221
Filipiak Siemion 543, 559, 565, 569, 571
Filipniak Siemion zob. Filipiak Siemion
Fink 595
Fiszer 601, 621–625, 629, 631, 645, 647, 659, 661, 673
„Foka" zob. Tchórzewski Zenon
Fomin 161–165, 169, 177, 179
Frid 451
Funk Ewa 955
F[...] G.A. 413

Gaas Jerzy zob. Haas Jerzy
Gabryel Jan 123, 137
Gadulski Stanisław 425–445, 449–461, fot. 47, 49
Gajcz zob. Gojć
Gajdidej M. 419
Galenkow 113
Galinat Edmund 29, 31, 421
Gano Stanisław 835
Gaponow 147, 203, 205
Garfunkiel 451
Gattowski Czesław 463, 471–475, 479, 483–489, 509, 511, 515–521, fot. 56
Gausfald zob. Haustwaldt
Gautier Antoni Wincenty zob. Chutier
Gawryszczuk 375
„Gazda" zob. Sikorski Władysław
Gedz 533
Gelb 983
Genzler Erwin zob. Styrski Emil
Gerczuk Kazimierz 123, 137
Gettinger 411
Gewerc 983
Giebułtowicz Zofia fot. 64
Giegieczkori 485
„Gimnazjalista" 863
Ginzburgski 229, 233, 259
Glik Leon 129
Głowacki Franciszek 461
Głowacki Henryk 433, 437–455, 461, fot. 50, 51
Gnidienko 129, 135
„Godziemba" zob. Sosnkowski Kazimierz
Gojć 825, 827, 833, 851, 885–891
Gojdź Stanisław zob. Gojć
Gola Edward 767–851, 855, 859–863, 867, 869, 873, 875, 881–889, 895, 903, 905, 909, 911, fot. 86
Gola Józef 775
Gola Wincenty 777
Golakow I. 459, 755, 991
Goliczkow 543
Gołębiowska Zofia 87, fot. 16
Gołubczykow 285, 287, 313
Gonczarenko 535
Gonet Stanisław 121, 123, 135
„Grabica" zob. Rowecki Stefan Paweł
Grabowski 789, 819
„Granit" zob. Kalita Mieczysław
Gronowski Mieczysław ps. „Błękit" 285, 189–295, 303, 313, 315, 319, 325, 329, 331, 335, 337, 341–351, 355, 359, 361, 383–389, 395, 399, 403–407, 411, 419, fot. 43, 44
Gronowski Władysław 419
„Grot" zob. Rowecki Stefan Paweł
Gruszkowski Mieczysław ps. „Mikołaj"463–467, 473–477, 481–489, 495–503, 507, 509, 513–519, fot. 57
Gryźlak Antoni 61, 89
Głonska Oktawia 935, 941, 971, 973, 977, 981–987, fot. 92
Głonski Adam 935, 937, 941, 943, 971, 973, 977, 981–987, fot. 92
Gubrynowicz Marian 945, 953, 971, 973, 977–987
Gudkow 439, 701, 961, 969, 971, 981
Gulakiewicz 905
Gurjanow Aleksandr 37

Haas Jerzy 475, 497, 499, 505, 507, 521
Haller Józef 417, 421, 669, 849
„Hanka" zob. Daszkiewicz Bronisława
Hausman Wiktor Jan Teofil zob. Chausman Wiktor

Haustwald 507, 523
„Heniek" 883, 887, 899
„Herman" zob. Marcinowski German
Hitler Adolf 17, 503
Hlond August 419
„Hucuł" zob. Smereczyński Władysław
Hurko-Romejko Stefan Mustafa 821, 919
Huzarska Anastazja 213

Iljuszyn 841
Indraczek 123
Ingarden Jerzy Kazimierz 47, 81, fot. 23
Ingarden Roman inż. 81
Ingarden Roman prof. 81
„Irena" zob. Klecan Helena
Iwanowski 885, 887, 891, 901, 911

„Jacek" zob. Piniński Andrzej
Jaglarz Jerzy ps. „Sztorm" 65, 89, 91, 463–467, 473–491, 497, 503–519, fot. 54
Jakobson 141
Jakowlew 429, 431, 931
Jakubowski Piotr 123, 137
Jakubowski Tadeusz 59, 87
Jampoler 653
„Jan Mrówka" zob. Okulicki Lepold
„Jan" zob. Sokołowski Jan Maksymilian
„Janek" zob. Jaworski Jan
„Janek" zob. Wyszyński Jan
Janicki Jerzy 91
Janicki Stefan 61, 89
„Janka" 833, 899, 901
Jankowiak Jan Józef 285–289, 299, 309–315, 323, 327, 351, 353, 397, 401, 407, 409
Jankowski 65, 501
Janowski 65, 503
Janowski Jerzy 91
Janowski Stanisław 91
Januszajtis-Żegota Marian Józef ps. „Karpiński", „Krasicki" 31, 73, 93, 503, 719, 783, 793, 807, 811, 871, 873
Januszewicz Ludwik 157
Jaremenko 457, 981, 987
Jarmolenko 603, 615
Jarocki Piotr 835
Jarosz 785, 815, 825, 827, 881, 893
Jasieczek 703, 741
„Jasieńczyk" zob. Żebrowski Władysław Kazimierz
Jasiewicz Krzysztof 761
Jasiuk 771
„Jaszczur" zob. Żybura Zbigniew
„Jaś" zob. Sokołowski Jan Maksymilian
Jaworski Jan ps. „Janek", „Kowal" 73, 75, 93, 709, 713, 717, 721, 723, 735, 737
Jaworski Tadeusz zob. Strzelecki Tadeusz
Jaźwiński Kazimierz ps. „Blaks" 61, 87
Jelizarow 169, 177, 183
Jerszow 703, 741, 753
Jesin 543
Jewgrafow 221
„Jezierski" zob. Czechowski Erwin
Jezuit Józef ps. „Józef" 791, 829, 831, 891
Jeżow Nikołaj 763
„Jontek" zob. Kruszelnicki Bronisław
„Jotka" 887
„Józef Godziemba" zob. Sosnkowski Kazimierz
„Józef" zob. Jezuit Józef
„Józek" zob. Widawski Józef
Judin 839
„Jurek" 791, 831, 883, 887, 899
„Jurek I" 863, 883
„Jurek II" 863, 883
Jurko A. 703, 739, 741, 753, 981, 987

Kac Dawid 155
Kaczmarski 267
Kaczorowski 779, 791, 795, 801, 803, 825, 829, 833, 835, 881–893, 899, 901, 919
„Kajdan" zob. Rogowski Zbigniew
Kaleczyński Franciszek 589, 617, 619, 625, 627, 631, 643, 651, 655, 657, 663–671
Kaleczyński Józef 589, 607, 617, 619, 625, 637, 643, 655, 657, 661, 663, 667, 671
„Kalina" zob. Rowecki Stefan
Kalita Mieczysław ps. „Granit" 285–301, 307, 309, 313–317, 325–329, 333–337, 341–365, 371–397, 403–407, 411–419, fot. 42, 43, 44

Kalitowski Jan ps. „Malski" 589–593, 603, 617–649, 653, 657–665, 669–673
Kalitowski Julian Wacław 589, 593, 603, 617, 621, 623, 631, 635, 637, 653, 657, 659, 663, 665, 671, fot. 70
Kalitowski Kazimierz 609, 615, 629, 673
„Kamiek" zob. Majewski Tadeusz
Kamieron 537
Karasiówna Ewelina ps. „Wela" 91, 559, 569, 571, 583
Karlton 819
„Karol" 789, 823, 863, 865
„Karol" zob. Dziekanowski Karol Jan
Karpiński Alojzy 975
Karpiński Bogdan 433, 437–455, 461, fot. 48
Karpiński Kazimierz 461
„Karpiński" zob. Januszajtis - Żegota Marian Józef
Kasper Josif 255
Kasperski Michał 589, 613, 617, 619, 623, 631, 633, 649, 653, 657, 659, 663, 665, 669
Kaszubska Janina 539
Kazakow 527
Kazimirskij 65
Kąkol zob. Dobrowolski Mieczysław
Keller Tadeusz 941
Kisiel Jan ps. „Klon" 677, 679, 685, 693, 697, 701, 705, 723, 727, 737–741, 749, 753–759, fot. 80, 85
Klaffer 837
Klecan Helena ps. „Irena" 463, 469–489, 501, 503, 509–519, 781, 789, 819, 833, 861, 863, 879, fot. 55, 59, 60
Klecan-Skalska zob. Klecan Helena
„Klępa" zob. Lauterbach Eugeniusz
Klepow 527, 529, 769, 771, 841, 855, 903, 905
Klimecki W. 137
Klimienko 109, 111, 113
Klisz 701
Kloc Alfons Aleksander ps. „Niewiarowski" 79, 789, 823, 849
„Klon" zob. Kisiel Jan
„Kobra" zob. Okulicki Leopold
Koc Adam 115
Koczetkow 591, 615, 651
Kogut 981, 987
Kokurin Aleksander 37
Kolbuszewski Jan 473–479, 483, 499–503, 509, 511, 521
„Kolt" zob. Kolbuszewski Jan
Komarski Mieczysław ps. „Mak", „Maks", „Maksio" 471, 475–483, 489, 501, 509–513, 521, 789, 819, 831, 833, 837, 849
Konczar Józef 143
Konopka Zygmunt 869, 871
Konowalenko Aleksiej 429, 431, 461, 929, 953
Konstantinow 107
„Kopa" zob. Boruta-Spiechowicz Mieczysław Ludwik
Kopczyński Jerzy ps. „Dowied" 677, 679, 685, 687, 699, 705, 735, 739, 743, 751–757, 761, fot. 85
„Koral" zob. Łuczkiewicz Zygmunt
Korowin 545–549
„Korwin" zob. Dziekanowski Karol Jan
Kosoń Mieczysław 73, 75
Kosowski Marian ps. „Struś" 285–289, 293–315, 319, 325, 331, 335, 337, 355–371, 377, 379, 389–395, 399, 405–409, 417
Kosowski S. 625
Kostienko 277
Kostiukow 573
Kotarska Elżbieta 759
Kotarski Władysław Józef ps. „Druh" 677, 679, 683–695, 699–703, 713, 739, 741, 747, 753–759 fot. 73, 85
Kotiszyński 567
„Kowadło" zob. Bester Władysław
„Kowal" zob. Jaworski Jan
Kowalska Krystyna 589, 609, 617, 619, 629, 645, 647, 651, 657, 661–667, 671
Kowalski Włodzimierz 589, 613, 617, 625, 629, 631, 645–651, 661, 663, 671
Kozłow 193, 197, 271, 437, 439, 449, 701
Koźliński Antoni ps. „Biały" 505, 507, 523
Kral Czesław 443
„Krasicki" zob. Januszajtis - Żegota Marian Józef

Kraszewski Stanisław 439
Kratel Janina 777
Krawczenko 993
Kreüthenblüth Maria fot. 64
Kremnicer Jakow 129
Krieżanowska Janina 569
Krijak 443
Krikun 271, 275
Krimjan 191, 229, 677
Królikowski Tadeusz 589, 611, 617, 619, 629, 631, 645, 649, 671
Kruczkowski 885, 919
Kruk-Strzelecki 849
Kruszelnicki Bronisław ps. „Jontek" 287, 291, 335, 337, 349, 355, 359, 363, 371, fot. 43, 44
Kryska-Karski Tadeusz 149, 225, 761
Krysztalski 533, 983
Krzeszkowski Bazyli zob. Pieczka Jan
Krzywański Józef 121, 135
Krzyż Adam 45, 47, 81, fot. 19, 20
Kszanowska 451
Kszezonowska Halina 571
Kucharski Eugeniusz 81
Kucharski Jerzy 47, 81
Kucyk Jakow 109, 113, 117
Kucyn Jakow zob. Kucyk Jakow
Kuczkowski Edward 791, 795, 823, 833, 901
Kuczma Leonid 11, 17
Kuczmierowski K. 137
Kufalski 275
Kukurba 329
„Kula" zob. Okulicki Lepold
Kulik Tadeusz 781–785, 791, 793, 803, 807, 809, 813, 829–835, 891, 899
„Kulik" zob. Majewski Tadeusz
Kulikow 769
Kułyk 983
Kunc 267, 279
Kunz Władysław zob. Kunc
Kuper 653, 703, 739, 741
Kupilinska Maria 879
Kurpiel Józef ps. „Wilk" 55, 83, fot. 12
Kurylenko 653
Kuryło Zbigniew 941, 943, 975
Kuszpit Kateryna 247
Kwaśniewski Aleksander 11–15

Labiega 275
Lach Józef Rudolf 877
Lach Tadeusz 791, 831, 851, 853, 877–881, 899–913, 917, 919, fot. 89, 90
Ladaczek Józef 933
Laks Adam 925, 927, 939–943, 959–965, 969, 975, 979
Laks Aleksander zob. Laks Adam
Lang Michał zob. Lang-Bielecki Michał
Lang-Bielecki Michał 475, 499, 501, 521, 765
Laudański Michał 207
Lauterbach Eugeniusz 285–289, 293, 297, 305, 313, 315, 319, 327–349, 353–363, 377–385, 389, 395, 399, 403, 407, 409
Lauterbach Tadeusz ps. „Szelma" 285–293, 297, 301, 307, 313–317, 325, 329–363, 371–391, 395, 399, 403–407, 411, 419
Legowicz Julia 775, 795
Lepak Edward 589, 617–625, 631–635, 647, 653, 657, 659, 663, 665, 671
Lerski Jerzy 521
Leserman Jadwiga 949
Leserman Maria 949
Leserman Marian 947–955, 961, 965, 967, 971–987
Leszczyński Roman zob. Wyszyński Jan
Lewandowska Janina 115
Lewandowski 871, 875
Lewicki Antoni Roman Wojciech ps. „Róg" 677, 679, 683, 687, 691, 695, 697, 701, 705, 711, 725, 727, 737–741, 749, 753–759, fot. 75, 85
Lewun 577, 579
Lichożon 143
Lintner 781, 805, 875
Lipman 939
„Lis" zob. Świerzbiński Antoni
„Lis" zob. Ciupak Roman
Lisiecki Józef 589, 613, 617–621, 627, 631, 637, 655–663, 667, 671
Lisiewicz 727
Liszyński Roman zob. Wyszyński Jan

Litowiec 627, 639
„Lubicz" 85
„Luda" zob. Tatarski Roman

Łaskawscy 799
Łaskawska Maria 777
Ławriszczew 837, 839, 847, 851, 881, 903–907, 913
Łazarski 729
Łoginow 929, 931, 945, 953
Łopatyński Stefan 241, 245, 257
Łopunow 465, 483
Łozowski zob. Żymierscy
Łuczkiewicz Zygmunt ps. „Koral" 677, 679, 683, 687, 697, 701, 705, 709, 731, 737, 739, 743, 751–757, 761, 765, fot. 83, 85
Łukaszewski M. 137
Łuniewski 553, 555, 577
Łunin 841
Łuszczyński 63

Maczyn 109
Majewski 205
Majewski Tadeusz ps. „Kamiek", „Kulik" 859–865, 875, 883–887, 911
Majski Iwan 79, 93
Mak Otto 503
„Mak" zob. Komarski Mieczysław
Makarow 141, 143, 473
Makowećki Iwan 29
Makowicz 593
„Maks" zob. Komarski Mieczysław
„Maksio" zob. Komarski Mieczysław
Maksymowicz Adam 937–943, 975
Malicki Piotr 257
Maliniak Debora 949
Malinowski Kazimierz 79
Malitówna Anna 897, 899
„Malski" zob. Kalitowski Jan
Małachow 123, 125
„Mały" zob. Zbyszyński Leonard
„Mama" 825, 833
„Mamasza" 887, 889, 899, 901
„Mamut" zob. Tchórzewski Zenon
Manczuk M. 259
Mandiuk Anton 123
Marciniak Piotr ps. „Emil" 53–57, 63, 81, 83, 677, 679, 683–687, 693, 699–703, 717, 737–741, 749, 753–759, fot. 73, 74, 85
Marciniuk 413
Marcinowski German ps. „Piotruś" 791, 793, 829–833, 851, 883, 899, 901
Marcinowski Paweł ps. „Tarnawa" 59, 85, fot. 15
Marcinowski Tadeusz zob. Marcinowski Teodor
Marcinowski Teodor 59, 87
Marczuk A. 103
Margulis Michel 129–133
Martienowak 569
Marunko Hanka 387
Maruszczak ksiądz 287, 333, 337, 339, 359, 363, 365, 371, 373, 377, 389–393
Maruszczak Franciszka 59, 87
„Marysia" zob. Zarębski Marian
Matiernowska Helena 571
Maziej Jan fot. 10
Maziej Kazimierz ps. „Nemo" 63, 89, fot. 6, 7
Mazur Grzegorz 85, 93, 421, 539, 759, 761, 765, 847–851
Mazurkiewicz Jan 31
Medyński Aleksander 931, 935, 941, 943
„Mela" zob. Trojanowska Maria
Melcer 129, 135
Mendel 269
Mendelson ps. „Sęp" 939, 941
Metz 803
Michajlenko Michaił 259
Michajłow 195, 231, 257, 273, 285–289, 441, 971
Michalski Stefan zob. Michalski Szczepan
Michalski Szczepan 55, 83, fot. 11
Michalski Władysław zob. Michalski Szczepan
Mickiewicz Adam 45, 81, 811
Miczkowski Adam 539
Mielniczenko 107
Miensowicz 267, 279
Mięsowicz Kazimierz zob. Miensowicz
Migowska 837
„Mikołaj" zob. Mironowicz Mikołaj

„Mikołaj" zob.Gruszkowski Mieczysław
Milczanowski Stanisław 19
Milsztejn 837, 843, 903
Mironow 223, 653, 983
Mironowicz Mikołaj ps. „Mikołaj", „Żbik" 677, 679, 683, 687, 691–697, 701, 705, 711, 719, 721, 725, 727, 733, 739, 743, 751–757, fot. 84, 85
Mirowyj Antonina 571
Mirowyj Ewa Marta zob. Karasiówna Ewelina
Mirowyj Tadeusz zob. Tokarzewski-Karaszewicz Michał Tadeusz
Misiewicz Władysław 123, 137
Miszczyszyn Marian 589, 613, 617–621, 625, 631, 639, 655–667, 671
Młodnicki Karol 261
Młotecki Piotr 919
„Mocny" zob. Niepokulczycki Mieczysław
Moczkow 143
Moczyja Fiodor 133, 135
Moisiejew 183
„Mołot" 61
Mołotow Wiaczesław 23, 495
Monasterski Stanisław 825
Monsza 267
„Morawski" zob. Boruta-Spiechowicz Mieczysław Ludwik
Morgensztum G. 103
Motyka Józef 157, 161, 167, 177, 179, 187, 189
Motyka Zofia 159, 177, 179
Musiałowicz 809, 875
Mussolini Benito 67

„Nadolski" zob. Dziekanowski Karol Jan
Nagórski Jan 777, 797
Nakoniecznikoff - Klukowski Andrzej 835
Nasad 127
„Nemo" zob. Maziej Kazimierz
„Neron" zob. Żarczewski Stanisław
„Niedźwiadek" zob. Okulicki Leopold
Niedźwiecki Antoni 595, 673
Niegalski zob. Żymierscy
Niepokulczycka Jadwiga z Obuch-Woszczatyńskich 115
Niepokulczycka Maria z Popławskich 115
Niepokulczycki Mieczysław ps. „Mocny" 97–117, fot. 27
Nierath Jan 121, 135
„Niewiarowski" zob. Kloc Alfons Aleksander
Nitarski Roman 539
Nizinkiewicz 275
Nizinkiewicz Irena 267
Nizinkiewicz Jan 267
Nizinkiewicz Melania 267
Nizinkiewicz Zofia 267
Noskow 465
Nowak 479, 513, 521
Nowicki 275, 533, 703, 737, 741
Nowosielski Władysław 779, 799, 847

Obertyńska Beata z d. Wolska 227–261, fot. 40
Obertyński Józef 241, 247, 261
Obuch-Woszczatyńska Jadwiga zob. Niepokulczycka Jadwiga
Okulicki Leopold ps. „Kula", „Jan Mrówka", „Kobra", „Niedźwiadek" 77
Olechnowicz Maria fot. 64
Olszyna-Wilczyński Józef 31
Orlik-Rückeman Wilhelm 31
Orłowski Roman 777
Ostrowski Bolesław ps. „Bolek", „Bolko" 529–533, 539, 599, 601, 619, 621, 631, 659, 673, 789, 791, 823, 829, 875
Ostrowski Władysław 731, 765

Panaś Józef 499, 521, 707, 709, 727–731, 765
Panczenko 651
Panfiłow 313, 315
„Pani Włada" zob. Piechowska Władysława
Pankiewicz 187
Panow 945
Paratyński 65
Parutin 545, 549
Pasek Janina 153
Pasek Józef 153–161, 177, 179, 193, 197, 205
Paszkiewicz 823

Paszkowski 785, 815
Patolski Zygmunt 793, 795, 801–809
Pawczuk Piotr 589, 607, 617, 621, 627, 631, 639, 655–659, 663, 667, 671
„Paweł" zob. Żymierski Stanisław Adam
Pawlikowska Aniela z Wolskich 237–243
Pawlikowski Michał 243
Pawliszyn ps. „Żyd" 285, 287, 295, 337, 357, 363, 381, 383, 389, 405
Pazura-Broński 625
Pecek ksiądz 321, 339, 389–393, 401
„Pela" zob. Płońska Antonina
Pełczyński Tadeusz 491, 521
Pempel Stanisław 91, 539, 849
Pepłoński Andrzej 763
Pesz Kazimierz 779
Pesz Kazimierz zob. Gola Edward
Petrenko 703, 737, 741
Piechiński Józef zob. Berowski Antoni
Piechocka zob. Piechowska Władysława
Piechowska Władysława ps. „Pani Włada", „Włada" 539, 785, 789, 793, 813, 817, 821–825, 833, 849, 861–865, 875, fot. 64, 69
Piechowska Władysława 849
Pieczka Jan 529
Piekłow 269
Pienkin 527
Pierowski Antoni zob. Berowski Antoni
„Pies" zob. Bogdanowicz Adam
„Piłat" 521
Piłsudski Józef 77, 79, 115, 117, 207, 209, 491, 585, 763, 925, 927
„Pim" zob. Szestak Roman
Piniński Andrzej ps. „Jacek" 677, 679, 683, 689, 697, 701, 705, 735–739, 743, 751–757, 761, fot. 81, 85
„Piotr" zob. Żymierski Józef Bronisław
Piotrowski Wiesław 59, 87, fot. 24
„Piotruś" zob. Marcinowski German
Piskor Tadeusz 31
Piskozub 863
Piskozub Antoni 419
Piskozub Tadeusz 289, 295, 299, 311–315, 323, 327, 363–369, 393, 395, 401, 407, 409
Pistl Gustaw 45, 47, 81, fot. 21, 22
Pistl Rudolf Gustaw 81
Pliner N. 703, 741, 753
Płachta I. 137
„Płomieńczyk" zob. Chrząstowski Zygmunt Hieronim
Płońska Antonina ps. „Pela", „Tola" 91, 541–583, fot. 63, 64, 65
Płoński Jerzy 543, 559, 567
Płoński Szczęsny Tadeusz 543, 559, 567, 583
Pniewski Zdzisław ps. „Skarbek" 927–933, 939, 943, 957–961, 965, 971–993, fot. 93, 94
Polański Stanisław zob. Żarski Lesław
Polarusz 223
„Pomian" zob. Cieński Włodzimierz
Poniedielnikow 145
Popiński Krzysztof 37
Popow 651
Pozdniakow 99, 101, 105
Pragier Ferdynand 285–289, 299, 309, 313, 315, 323, 327, 353, 393, 395, 401, 407, 409
Prichodko 153
Prisjażnienko 145
Prystajko Wołodymyr 763
Priz 193–197
Proc Władimir 295, 361
„Profesor" zob. Żebrowski Władysław Kazimierz
Pruszyńska Maria 175
Pszibosz Aleksander 75
Pszibosz Władysław 75
Przystajko Bronisława fot. 64
Puciłowski Anatol zob. Puciłowski Antoni
Puciłowski Antoni ps. „Roland", „Synek" 139–149, fot. 30, 31, 32
Puszkar Filomena 723, 765

Radomański Stanisław 247–251, 255
Ragodiew 465, 467
Rak 285, 289
„Rakoń" zob. Rowecki Stefan
Ratner 983
Rawicz zob. Gola Edward
„Rawicz" 85
Razumow 245, 251, 255

Ribbentrop Joachim 23
Rodiewicz Irena 427
Rodowit Adam ps. „Adam" 677, 679, 685, 699, 701, 707, 711, 737, 739, 743, 751, 753, 761
„Rogacz" zob. Zagrodzki Roman
Rogowski Zbigniew ps. „Kajdan" 975, 977
Rohm 801
„Roland" zob. Puciłowski Antoni
Roll 129
Romanow 469
Romanow Franciszka 937
Romanowska Anastazja 251, 253, 257
Romanowski Fiodor 249–251
Romanowski Josif 253
Romaszkin Wacław 975
Rorat Julian 589, 605, 617, 619, 623, 635, 653, 657, 661, 663, 667, 671
Rowecki Stefan ps. „Grabica", „Rakoń", „Kalina", „Grot" 77, 79, 583
Roza 429, 431
Rozin 99, 107
Rożański 623, 633, 635
Róg Władysław 539
„Róg" zob. Lewicki Antoni Roman Wojciech
Rudnicki Edward 439
Rusiniak Karol Zenon 699, 763
Rutowicz Amelia 153
Rutowicz Bonifacy 153
Rydz-Śmigły Edward 29, 31, 115, 421, 763, 817, 821, 849, 851, 893
Rzecznik Andrzej 945
Rzepka Jan 241, 245, 255, 257
Rzewuski Henryk 975
Rzucidło Walenty 73, 75, 93

Sagin 483
Sajewicz Kazimierz 285–289, 297, 307, 309, 313, 315, 321, 327, 337, 363–369, 377, 393, 395, 401, 407, 409
Sambor Tadeusz 63, 89, fot. 4
Samojlenko 147, 203
Samsel Stanisław 123, 137
Saraj 899
Sawickij 549
Sągajłło 835, 837
Sągajłłowa 837
Senczyk 451, 457, 533, 535
Senderowicz Mendel 143, 149
Sereda Wincenty 267, 279
„Sęk" zob. Zarębski Marian
„Sęp" zob. Mendelson
Sidor Osip 129, 133
Sidorow K.K. zob. Zaruski Mariusz
Sidorowicz Euzebiusz 173, 175
Sidorowicz Helena zob. Zaruska Izabela
Sidorowicz Konstanty zob. Zaruski Mariusz
Sidorowicz Maria 171
Sidorowicz Stanisław 173, 175
Sidorowicz Władysław 165
Sieliwanow 315, 397
Siemaszko Władysław 89
Siemek Edward 777, 797
Siemiak Leon 285–289, 295, 299, 309, 313, 315, 321, 327, 337, 355, 361, 365, 371, 373, 393, 395, 401, 407, 409
Siergijenko 161, 163, 471, 929
Siergiejew 451, 457
Sierow A. 545
Sierow Iwan 41, 45, 51, 65, 69, 71, 75, 81, 135, 473
Siewierska Bronisława 71, 91
Sikorski Władysław ps. „Eugeniusz Strażnica", „Strażnica", „Gazda" 31, 43, 77, 79, 93, 417, 433, 453, 455, 473, 477, 497, 509, 529–533, 687, 689, 715, 721, 731, 747, 793, 807, 811, 871, 873, 893, 895, fot. 1
Sitnicki Jan 937, 943, 971–975, 979–987
„Skarbek" zob. Pniewski Zdzisław
„Skierli" zob. Stec Tadeusz
„Skierow" zob. Stec Tadeusz
Skorik 315, 397, 411
Skrobaczewski Tadeusz zob. Skrowaczewski Tadeusz
Skrobaczyński zob. Skrowaczewski Tadeusz
Skrowaczewski Tadeusz 783, 785, 809, 813–817, 831, 849
Skwarczyński Stanisław 115
Sławek Walery 117

Słowik 723
Smereczyński Władysław ps. „Hucuł" 793, 821, 851, 895
Smirnow 203
Sobczuk 833
Sokołowski Jan Maksymilian ps. „Jan", „Jaś", „Trzaska" 79, 529, 533, 539, 673, 709, 789, 821–825, 849, 861, 865, 875, 881, 919
Sokulska Janina 439
„Somar" zob. Sommer
Sommer ps. „Somar" 793, 821, 851, 895
Sonczuk 901
Sosnin 757, fot. 85
Sosnkowski Kazimierz ps. „Józef Godziemba", „Godziemba" 43, 77, 79, 85, 687, 689, 721, 747, 781, 787, 793, 801, 811, 835, 869–873
Sosnowski Kazimierz zob. Sosnkowski Kazimierz
Sperlow 703, 739, 741
Spiechowicz Mieczysław zob. Boruta-Spiechowicz Mieczysław Ludwik
Spiridonow 229–233, 237–241
Stachiewicz Wacław 31
Stachon Stanisław 879
Stalin Józef 17
„Stanisław" zob. Żarczewski Stanisław
Stańczak O. 29
„Stary Kowal" zob. Żebrowski Władysław Kazimierz
Staszkiewicz 443
Stec Tadeusz Stanisław ps. „Skierow" 55, 83, 693, fot. 14
Stefański zob. Fiszer
Stelmachowski 533
Stemler Franciszek Ludwik 687, 763
Stetkiewicz Władysław 799, 837
Stępień Henryka 207
Stiepaniszyn 387
Stocker Andrzej 785, 787, 813, 825, 827, 833, 849, 853–865, 883–891, 899, 903–915, 919, fot. 87
Stocker Ludwik 855
„Stolarski" zob. Tokarzewski-Karaszewicz Michał Tadeusz
„Strażnica" zob. Sikorski Władysław
Strowski Tadeusz ps. „Tadeusz", „Turzyma" 57, 79, 85, 93, 679, 681, 689, 701, 721, 729, 731, 743, 781–787, 793, 805–817, 831–835, 849, 859–863, 869–875, 893, 911
„Struś" zob. Kosowski Marian
Strzelbicki Eugeniusz ps. „Szczerbicki" 479, 483, 509, 521, 789, 819, 849
Strzelecki Bronisław 461
Strzelecki Tadeusz 433, 437–443, 447–455, 461, fot. 46
Studziński Bolesław 31
Styczyński 835
Styrski Emil 75, 93
Sudarin M. 225
Sudoł Adam 37
Surygin 43
Suszko 653, 669
Swieżynskaja Janina 559, 567
Swiridow 945
Swirko 313, 315
Swityj 533, 535
Syczkow 143
„Synek" zob. Puciłowski Antoni
Szach Nikołaj 129, 131
Szałyga 129
Szapował Jurij 763
Szawłowski Ryszard 89, 765
Szczemińska Stanisława 879
„Szczerbicki" zob. Strzelbicki Eugeniusz
Szczyrek Jan 681, 697, 761, 765
Szebarski 159
Szejteruk 443
Szelencow 413
„Szelma" zob. Lauterbach Tadeusz
Szestak Roman ps. „Pim" 285–291, 297, 305, 307, 313, 315, 321, 327–331, 335–347, 351, 355, 357, 361, 363, 373, 375, 379–395, 399, 403–409
Szirobokow 71
Szmid Karolina 571
Szmidt 233, 243, 245, 259, 261
Szmidt Adam 589, 617, 619, 629, 649, 657, 665, 667, 671
Sznajderów rodzina 191
Sznajgertów rodzina 173
Szterenberg 653

Szternberg 451
„Sztorm" zob. Jaglarz Jerzy
Szulatjew 757, fot. 85
Szulik K. 137
Szulmiński Mieczysław 57, 85, 701
Szumakow 275, 981
Szumer 975
Szumowski Bartosz ps. „Bartek" 781, 783, 787, 791, 793, 801, 803, 807, 817–821, 825, 827, 831, 847, 863, 875, 881–901, 907, 911, 913
Szwarc Herman 129–133
Szyper Julian 589, 607, 617, 629, 645–649, 657, 663, 667, 671
Szyrer Tadeusz 857
Szyszko-Bogusz Adolf 555, 575
Śliwińska Amalia 803, 867
Śliwińska Cecylia 777, 867
Śliwiński Tadeusz 781, 783, 803, 805, 831, 847, 853, 865–875, 881–889, 899, 903–919, fot. 88

Świderek 835, 837
Świerczewski Karol 849
Świerzbiński Antoni ps. „Antoni", „Lis" 57, 85, 677, 679, 683, 687, 689, 693–697, 701, 703, 719, 723, 737–741, 749, 753–759, fot. 73, 82, 85

Tabisz Stanisław 731, 765
„Tadek" 863
„Tadeusz" zob. Strowski Tadeusz
Tałering 451, 653
„Tarnawa" zob. Marcinowski Paweł
Task 669
Tatarski Roman ps. „Luda" 735, 765
Tchórzewski Zenon ps. „Foka", „Mamut" 285, 289, 297, 305, 313, 315, 319, 327, 331, 335, 337, 355, 363, 377, 395, 399, 405–409, 419
Teliczkowa 807
Tenenbaum Tenasz 129
Terlecki Piotr 285–289, 299, 311–315, 323, 327, 351, 353, 397, 401, 407, 409
Tiagłyj 549, 563, 577
Tieslenko 99, 107
Timoszenko Siemion 113, 115, 137
Tiżuk Michaił 443
Tokarzewski-Karaszewicz Michał Tadeusz ps. „Stolarski", „Torwid", „Doktor" 31, 69, 71, 77, 79, 91, 479, 511, 521, 541, 559, 565, 569, 573, 575, 583, 585, 789, 823, 849, fot. 65, 66, 67, 68
„Tola" zob. Płońska Antonina
Tonkoszkurow 703, 739, 741
„Torwid" zob. Tokarzewski- Karaszewicz Michał Tadeusz
Trojanowska Maria ps. „Mela" 91, fot. 64
Trojanowska Maria 91
Troszczyńska Kazimiera 233
„Trzaska" zob. Sokołowski Jan Maksymilian
Tucewicz Eleonora 559, 567
Tucewicz Józef 559, 567
Tucholski Jędrzej 37, 79, 81, 149, 419, 421
Turek 821
„Turzyma" zob. Strowski Tadeusz
Tworzydło Józef fot. 95

Umański 485
Urbański Tadeusz 835, 837, 851
Ustienko 589–593, 601, 651

Wajler lub Wadler Izydor 937
Wajs 939, 993
Wajs Stanisław 121, 123, 135
Walczak Zbigniew 65
Walica Karol 589, 605, 617, 619, 629, 631, 645, 647, 661, 663, 667, 671
Walica Oskar 589, 611, 617, 621, 625, 631, 633, 647, 653, 657, 659, 663, 665, 669
„Walicki" zob. Wunderlich Zbigniew Ryszard
„Waligóra" zob. Anders Władysław
Warchałowski Władysław 63, 89
Wasilenko 107, 109
Wasilewska 653, 669
Wasilewski zob. Fiszer
Waszkow Staszek 529
Wąsiewicz Teresa 951
Weigl Rudolf 67, 69, 91, fot. 26
Weidel Rudolf 61, 63, 89, fot. 8, 9
Weiss Mieczysław zob. Wajs

Weissowie bracia 993
„Wela" zob. Karasiówna Ewelina
Wenda Zygmunt 115
Wertyński zob. Wieroński Stanisław
Wesołowski 293, 339, 357, 369, 383, 393
Węgierski Jerzy 81, 85, 91, 93, 421, 461, 521, 539, 583, 759–765, 847–851, 993
Węgorek 835
Wiaziemskij 617
„Wid" zob. Berowski Antoni
„Wid" zob. Widawski Józef
Widawska Janina 121
Widawska Maria 121
Widawski Józef ps. „Józek", „Wit" 55, 61, 81, 693, fot. 2
Widawski Łukasz 119–137, fot. 28, 29
Wieczorek Paweł 589, 591, 603, 609, 617, 619, 623, 625, 629, 645, 647, 651, 671
Wiedmiediew 531, 533, 877, 881
Wielichowski Aleksy 59
Wieroński Stanisław 493, 521
Wierzbowski Bogdan ps. „Bosak" 61, 87
„Wiesiek" 833
Wietczinkin 757, fot. 85
„Wilk" zob. Kurpiel Józef
„Wilt" zob. Kurpiel Józef
„Winnicki" zob. Wunderlich Zbigniew
Winogradow A. 543
Winowiecki Leon 123, 137
Wiśniewski 801, 835
„Wit" zob. Widawski Józef
„Wit" zob. Berowski Antoni
„Włada" zob. Piechowska Władysława
Władimirow 223
Wojciechowski Stanisław 185, 187, 193, 209
Wolczan Christof 131
Wolf Marian 861
Wolska Maryla 261
Wolski Juliusz 241
Wolski Kazimierz 237–243
Wolski Ludwik 241, 261
Wolski Wacław 261
Wołgin 583
Wołoszko Mychajło 245–251, 257
Wołyniec Michał zob. Dziekoński
Wowk 579
Wrangel Piotr 49
Wróblewski Zdzisław Kazimierz 263–279, fot. 41
Wróblewski Zygmunt 63, 89
Wunderlich Zbigniew Ryszard ps. „Walicki" 55, 61, 63, 83, fot. 3
„WWD-17-12" 49
„WWD-26-5" 49
„WWD-27-5" 49
Wysłouchowa Bronisława fot. 64
Wysocka 511
Wyszyński Jan ps. „Janek" 59, 85, 87, 793, 821, 831, 833, 893, 895
Wzorek Henryk 975

Zaborowski 835
Zabrodzki zob. Zagrodzki Roman
Zagórski 445
Zagrodzki Roman ps. „Rogacz" 501, 503, 521
Zajączkowski Zdzisław Aleksander ps. „Cieślak" 719, 721, 763
Zajcew 169, 179
Zajdler Władysław 435–455, 461, fot. 52, 53
Zakowiecki 199
Zakrzewski Tadeusz 495, 521
Zaniewski 861, 919
Zaniszewski zob. Zakrzewski Tadeusz
„Zaręba" 501, 503
Zarębski Marian ps. „Sęk", „Marysia" 61, 87, 89
Zaruska Izabella z d. Kietlińska 151, 157, 159, 163–171, 175–181, 185–189, 195, 197, 201, 207, 261, fot. 36, 37, 38
Zaruski Mariusz 151, 157–209, fot. 33, 34, 35
Zasławski 375
Zawisza Adam zob. Rydz-Śmigły Edward
Zbyszyński Leonard ps. „Mały" 791, 833, 897, 901
„Zdzisek" 837
„Zdzisław" zob. Dobrowolski Mieczysław Zdzisław
Ziemlak G. 55
Ziętara Stanisław 851
Zołotariow Wadym 763
Zorański 623, 633, 635

Zujew 107
Zwołujek Semko 123
Zygmuntowicz 785, 815

Żarczewski Stanisław ps. „Neron", „Stanisław" 57, 85, 727
Żarski Lesław 431–445, 449–455, 461
Żarski Stanisław 433, 461
Żarski-Zajdler Władysław 461
„Żbik" zob. Feliksiewicz Zbigniew
„Żbik" zob. Mironowicz Mikołaj
Żebriński 727
Żebrowski Piotr 475
Żebrowski Roman Bogdan 73, 75, 93
Żebrowski Władysław Kazimierz ps. „Żuk", „Stary Kowal", „Dębiński", „Jasieńczyk", „Profesor" 57, 73, 79, 83, 93, 499, 503, 521, 683–689, 707–725, 729–737, 745, 759, 765, 783–789, 813–817, 821, 823, 861, 873, 875, 893, 919
Żelechowski Ludwik zob. Sokołowski Jan Maksymilian
Żełtkow 841, 843
Żerczewski zob. Żarczewski Stanisław
Żuczydło zob. Rzucidło Walenty
„Żuk" zob. Żebrowski Władysław Kazimierz
Żukow 841
Żurakowski S. 225
Żurawlew 145, 147
Żyborski Witold 797
Żybura Zbigniew ps. „Jaszczur" 285–295, 299, 301, 309–317, 325, 329–337, 341–355, 359–363, 371, 377, 379, 383–395, 399, 403–407, 411
„Żyd" zob. Pawliszyn
Żygulski Kazimierz 81, 583
Żymierscy bracia 43
Żymierski Józef Bronisław ps. „Piotr" 77
Żymierski Stanisław Adam ps. „Paweł" 77

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Абрагамович Евгений див. Абрагамович Людвиг
Абрагамович Людвиг 284–288, 298, 306, 308, 312, 314, 320, 326, 362–368, 376, 392, 394, 400, 406, 408
Абрамов 110
Агансович див. Агапсович Богдан
Агапеев 946
Агапсович Богдан 936, 940, 942
Адамский 498, 500–506
Адамский Юзеф 476, 520
Айзенбрух Маркус 128
Александров 120, 122
Альбрехт Кристина 474, 496, 520, фот. 58
Андерман 980, 986
Андерс Владислав 758, 782, 792, 804, 806, 810, 846, 870, 872
Андерсон див. Андерс Владислав
Анисимов 944
Аннохвердов 232
Антипов (Антіпов) 532, 534
Антонов Я.М. 442
Астрахан Л.Г. 202, 204
Ахведаш И.А. 222
Азуревич Анджей (Андрей) див. Голя Едвард

Баев 770, 774
Бановский Иосиф 258
Баранюк Роман 286, 296
Баргєловський Данєль 92, 582
Бардин 922, 926
Бариновский 566
Бартель Казімеж 158, 190, 208, 492, 498
Барщевский Тадеуш 498, 500, 522
Бачевский 48
Башкина 572
Баштаков 202
Беднарчик або Беднарчук 818, 834, 836
Безрук 636, 640, 642
Бекман 794, 854, 864, 874, 888, 902
Белев див. Бюльов
Белецкий див. Лянг-Бєлецький Міхал
Беловицкий С.И. 102
Бенеш 74
Беняш 856, 858
Берія Лаврентій (Берия Л.П.) 22, 24, 44, 52, 64, 68, 70, 80, 90, 762, 840, 848
Беровський Антоні (Беровский Антоний) 54, 82, 676, 678, 684, 698, 700, 704, 736, 738, 742, 750–756, 760, фот. 79, 85
Бертель див. Бартель Казимєж
Бестер В. 84
Бийовский Тадей (Беевский) 284–288, 296, 306, 312, 314, 320, 326, 336, 338, 354, 360, 372, 374, 378–382, 390–394, 398, 406, 408
Бліхарський Чеслав Е. 82, 88, 90
Блізняк Анна фот. 64
Блок 702, 736, 740
Блох (Бльох) Зигмунд 130, 132
Бльох Айзик 132
Блюм 778, 780, 798–802, 834
Блюменфельд 776
Богданов, 928, 930, 944, 952
Богданович Адам 56, 84, 676–680, 684, 694, 696, 700, 704, 726, 736, 738, 742, 744, 748, 752–756, 760, фот. 78, 85
Богутский Кароль (Король) див. Богуцький Кароль
Богуцький Адольф 218
Богуцький Антоні 212
Богуцький Кароль (Богуцкий) 210–224, фот. 39
Божелик Тадеуш 442
Бойко Иван 128–134
Бокала Зигмунд 128
Бондаренко К.Г. 530, 842, 844, 912
Борисов Владимир (Володимир) 112, 116
Боровский див. Беровський Антоні
Боровы Мария, уродж. Врангель 48
Боровы Юрий 46, 48
Борох Здислав див. Голя Едвард
Борута-Спехович Мечислав 520, 782–786, 792, 806, 810, 812, 816, 824, 846, 848, 860, 870, 872
Ботзура Лешек див. Боцура Лех
Боцура Лех 440, 442, 460

Брайтер Вацлав 620, 630, 672
Братз 834, 836
Брашувна див. Брош Янина
Брижников 578
Бринько Радомір (Бриньк, Бриньг Радомир) 288, 298, 310–314, 324, 326, 368, 392, 396, 400, 406, 408, 418
Брош (Брошувна) Янина 286, 284, 372
Брухнальський Густав 524–538, 672, 780, 788, 790, 822, 828, 862, 864, 874, фот. 61, 62
Брянцев 274
Будзинский 74
Будьонный 716
Бурмістенко М. 28
Бурназян 908
Бурякевич Ян (Бурякевич Ян) 588, 602, 604, 616–620, 624, 626, 630, 636, 640, 642, 654, 656, 660, 662, 666, 670
Бутенко 264, 268
Бутков 448
Буторов 836, 842, 844, 854, 904, 908
Буянов 904
Бьесский Тадей див. Бийовский Тадей
Бюльов 778, 798, 834

Вайгль Рудольф 66, 68, 90, фот. 26
Вайдель Рудольф (Вайдельф Рудольф) 60, 62, 88, фот. 8, 9
Вайлер або Вадлер Изидор 936
Вайс 938, 992
Вайс Станіслав (Станислав) 120, 122, 134
Вайсс брати 992
Вайсс Мечислав див. Вайс
Валіца Кароль (Валица Король, Карл) 588, 604, 616, 618, 628, 630, 644, 646, 656, 662, 664, 670
Валіца Оскар (Валица Оскар) 588, 610, 616, 620, 624, 630, 632, 646, 652, 656, 658, 662, 664, 668
Вальчак Збигнев 64
Вансевич Тереса 950
Вархаловський Владислав (Вархаловский) 62, 90
Василевский див. Фішер
Василенко 106, 108
Василевська 652, 668
Вашков Сташек 528
Ведмедев 530, 532, 876, 880
Вежбовский див. Вежбовський Богдан
Великовский Алексей 58
Венгерський Є. 80, 84, 86, 90, 92, 420, 460, 522, 538, 582, 758, 760–764, 846–850, 992
Венгорек 834
Венда З. 114
Веронський 492, 520
Вертинский див. Веронський
Веселовский 292, 338, 356, 368, 382, 392
Ветчинкин 756, фот. 85
Вечорик (Вечерик, Вечерок) Павел див. Вечорек Павел
Вежбовський Богдан 60, 84
Вечорек Павел 588, 590, 602, 608, 616, 618, 622, 624, 628, 644, 646, 650, 670
Взорек Г. 974
Видавский Лукаш (Лука) див. Відавський Лукаш
Видавська Мария 120
Видавский Юзеф див. Відавський Юзеф
Видавська Янина 120
Виновецкий див. Віновецький Леон
Виноградов 542
Вислоухова Броніслава фот. 64
Вице-Жерчевский див. Жарчевський Станіслав
Вишинський Ян 58, 86, 792, 820, 830, 832, 892, 894
Відавський Лукаш 118–136, фот. 28, 29
Відавський Юзеф 54, 60, 82, 692, фот. 2
Віновецький Леон 122, 136
Віснєвський 800, 834
Владимиров 222
Вовк 578
Войцеховський Станіслав (Войцеховский) 184, 186, 192, 208
Волгин 582
Волошко Михайло (Волошко Михаил) 244–250, 256
Волынец Михаил 532
Вольский Казимир 236–242
Вольский Людвиг див. Вольський Людвік
Вольский Юльиш 240

Вольська Мариля 260
Вольський Вацлав 260
Вольський Людвік 240, 260
Вольф Марьян 860
Вольчан Христоф 130
Врангель 48
Врангель див. Боровы Мария
Врублевський Здзіслав Казімеж (Врублевский Здзислав-Казимир, Здислав) 262–278, фот. 41
Врублевський Зигмунт (Врублевский) 62, 90
Вундерліх Збігнєв Ришард (Вундерлих Збигнев) 54, 60, 62, 82, фот. 3
Высоцкая 510
Вышинский див. Вишинський Ян
Вяземский 616

Гаас Єжи (Гаас Юрий) 474, 496, 498, 504, 506, 520
Габріель Ян (Габриель Ян) 122, 136
Гаврищук 374
Гадульський Станіслав (Гадульский, Гадунский Станислав) 424–444, 448–460, фот. 47, 49
Гайч див. Гойць
Гайдідей 418
Галенков 112
Галінат Едмунд 28, 30, 420
Галлер Юзеф 416, 420, 668, 848
Гано 834
Гапонов 146, 202, 204
Гарфункель 450
Гаттовський Чеслав (Гаттовский, Хаттовский) 462, 470–474, 478, 482–488, 508, 510, 514–520, фот. 56
Гаусман Віктор Ян Теофіль див. Хаусман Виктор
Гауствальд 506, 522
Гаусфельд див. Гауствальд
Гаутєр Антоні див. Хутер
Гєбултович Зофія фот. 64
Геверц 982
Гегечкори 484
Гедз 532
Геллер див. Галлер Юзеф
Гельб 982
Гензлер Эрвин див. Стирський Еміль
Герман 790
Герчук Казімеж (Герчут Казимир) 122, 136
Геттингер 410
Гжонська Октавія (Гжонская Октавия) 934, 940, 970, 972, 976, 980–986, фот. 92
Гжонський Адам (Гжонский Адам) 934, 936, 940, 942, 970, 972, 976, 980–986, фот. 92
Гинзбургский 228, 232, 258
Гітлер (Гитлер) 14, 502
Глик Леон 128
Гловацький Генрик (Гловацкий, Головацький Генрих, Генріх) 432, 436–454, 460, фот. 50, 51
Гловацький Францішек 460
Гльонд 418
Гниденко 128, 132
Гойдж Станіслав див. Гойць
Гойць 824, 826, 832, 850, 884–890
Голембіовська Зофія 88, фот. 16
Голичков 542
Голубчиков 284, 286, 312
Голя Винцент 776
Голя Едвард 766–850, 854, 858–862, 866, 868, 872, 874, 880–888, 894, 902, 904, 908, 910, фот. 86
Голя Юзеф 774, 794
Голяков И. 458, 754, 990
Гонет Станіслав (Гонет Станислав) 120, 122, 134
Гончаренко 534
Грабовський 788, 818
Грановский Мячеслав (Мечеслав) див. Гроновський Мєчислав
Гроновський Мєчислав 284, 288–294, 302, 312, 314, 318, 324, 328, 330, 334, 336, 340, 344, 348, 350, 354, 358, 360, 382, 384–388, 394, 398, 402–406, 410, 418, фот. 43, 44
Гризьлях Антоні 60, 88
Гробовский див. Грабовський
Гроновський Владислав 418
Грушковський Мєчислав (Грушковский Мечислав) 462–466, 472–476, 480–488, 494–502, 506, 508, 512–518, фот. 57

Губринович Марьян 944, 952, 970, 972, 976–986
Гудков 438, 700, 960, 968, 970, 980
Гузарська Анастазія 212
Гулякевич 904
Гурко-Ромейко Стефан Мустафа 820, 918
Гурянов Александр 36

Дальман Марьян 284, 288, 290, 294, 302, 310–316, 324, 328–336, 344, 348, 354–362, 368, 380, 382, 386, 388, 392, 394, 398, 402–406, 410–416, фот. 43, 44
Данилевич Францишек 440
Даньчук Владислав 136
Даценко 314, 396
Дашинський Ігнаци 14
Дашкевич Броніслава (Дашкевич) 56, 84, 692, 720, фот. 17, 18
Демидов 126
Демочко 108
Демский 412
Деревянко 526, 768, 770, 854
Держановская Христина див. Дзєржановська Кристина
Джанджгава див. Цанава Лаврентій
Джевєцький (Джевецкий) 790, 822
Джубиковская Алина 556
Дзевонский Ольгерд див. Дзєкановський Кароль
Дзеконский див. Дзєкановський Кароль
Дзержановская Христина див. Дзєржановська Кристина
Дзєкановський Кароль (Дзекановский, Дзекановський Карл, Кароль) 56, 84, 532, 676, 678, 682, 688–696, 700, 702, 706, 724, 736–740, 746, 752–758, фот. 73, 76, 85
Дзєленьдзяк Евгенюш (Дзеленджак Евген, Евгений) 588, 606, 616, 618, 626, 638, 642, 654, 656, 662, 666, 670
Дзєленьдзяк Казімеж (Дзеленджак Казимир) 588, 602, 606, 616–620, 626, 630, 638, 642, 654–658, 662, 664, 670, фот. 71
Дзєржановська Кристина 784, 812, 848, 858, 860
Дзюба 464

Дмитриев 142, 144, 484, 574
Дмитришин Мар'ян (Марьян) 588, 590, 606, 616, 622, 632–636, 644, 646, 652, 656, 660–664, 670
Дмовський Роман 760
Добровольський Єжи (Добровольский) 474, 520
Добровольський Зигмунт (Добровольский Зигмунт) 478, 508, 510, 520, 710, 780, 784–792, 812–832, 846, 854–862, 872, 874, 880, 882, 886, 888, 894–898, 908, 910, 918
Добровольський Мєчислав Здзіслав 830
Довбур-Мусніцький Юзеф (Довбур-Мосницкий) 98–104, 112, 114
Донцов 844
Дорфман 436, 438, 448, 450
Дроздецкий 162, 164
Дроздовський Т. 136
Дронников 464
Друкер 532, 652
Дубинин 484, 518
Дуброва Володимир (Дуброва Владимир) 588, 616, 618, 624, 626, 642, 654, 656, 662, 666, 670
Дукєт Збігнєв (Дукет Збигнев) 58, 86
Дума Збігнєв 90, фот. 25
Думанский 484, 518
Дурко Кароль 918
Дяченко 652

Евграфов 220
Езуит див. Єзуїт Юзеф
Елизаров 168, 176, 182
Ернест Казімеж 478, 500, 508, 520
Ершов 702, 740, 752
Есин 542

Єжов М. 762
Єзуїт Юзеф 790, 828, 830, 890

Жарський Леслав (Жарский Лешек) 430–444, 448–454, 460
Жарський Станіслав (Жарский Станислав) 430, 460
Жарський-Зайдлер Владислав 460
Жарчевський Станіслав 56, 84, 726

Жебрінский 726
Жебровский Петр 474
Жебровский Роман 72, 74, 92
Жебровський Владислав 56, 72, 78, 84, 92, 498, 502, 520, 682–688, 706–724, 728–734, 744, 758, 764, 782–788, 812–816, 820, 822, 860, 872, 874, 892, 918
Желеховський Людвік див. Соколовський Ян М.
Желтков 840, 842
Жепка Ян (Жепко Иван) 240, 244, 254, 256,
Жечник Андрей 944
Жиборський Вітольд 796
Жибура Збигнев 284–294, 298, 300, 308–316, 324, 328–336, 340, 344–354, 358–362, 370, 376, 378, 382–394, 398, 402–406, 410
Живуцкий Г. 974
Жигульський К. 80
Жимерские, братья 42
Жимєрський Юзеф 76
Жимєрський Станіслав 76
Жуков 840
Журавлев 144, 146
Жураковський С. 224
Жуцідло Валенти 74, 92
Жучидло див. Жуцідло Валенти

Заборовський 834
Забродский див. Загродзький Роман
Завіша Адам див. Ридз-Сміглий Едвард
Загродзький Роман 500, 502, 522
Загурский 444
Заінчковский див. Зайончковський Здзіслав
Зайдлер Владислав (Владіслав) 434–454, 460, фот. 52, 53
Зайончковський Здзіслав 718, 720, 762
Зайцев 168, 178
Заковецкий 198
Закшевський Тадеуш 494, 522
Заневский (Занєвський) 860, 918
Заншевский див. Закшевський Тадеуш
Зарємба 500, 502
Зарембський Мар'ян (Заремский М.) 60, 88
Заруська Ізабеля, уродж. Кетлінська (Заруская Изабелла, Изабела, Изабелия, Иза) 150, 156, 158, 162–170, 174–180, 184–188, 194, 196, 200, 206, 260, фот. 36, 37, 38
Заруський Маріуш (Заруский Мариуш, Марий) 150, 156–208, фот. 33, 34, 35
Заславский 374
Збишинський Леонард 790, 832, 896, 900
Зволуек Семко 122
Земляк Г.Я. 54
Зентара Станіслав 850
Зигмунтович 784, 814
Золотарьов В. 762
Зоммер 850
Зоранский 622, 632, 634
Зуев 106

Ивановский 884, 886, 890, 900, 910
Изуит Юзеф див. Єзуїт Юзеф
Илюшин 840
Индрачек 122

Інгарден Єжи (Ингарден Юрий) 46, 80
Інгарден Роман інж. 80
Інгарден Роман проф. 80

Казаков 526
Казимирский 64
Калита Мячеслав (Мечеслав) див. Каліта Мєчислав
Калитовский Казимир див. Калітовський Казімеж
Калитовский Юлий-Вацлав (Вацелав, Вацслав) див. Калітовський Юліян Вацлав
Калитовский Ян див. Калітовський Ян
Каліта Мєчислав 284–300, 306, 308, 312–316, 324–328, 332–336, 340–350, 354–364, 370–396, 402–406, 410–418, фот. 42, 43, 44
Калітовський Казімеж 608, 614, 628, 672
Калітовський Ян 588–592, 602, 616–648, 652, 656–664, 668–672
Калітовський Юліян Вацлав 588, 592, 602, 616, 620, 622, 630, 634, 636, 652, 656, 658, 662, 664, 670, фот. 70

Калечинський Юзеф (Калачинский Иосиф, Юзеф) 588, 606, 616, 618, 624, 636, 642, 654, 656, 660, 662, 666, 670
Калечинський Францішек (Калачинский Францишек, Франц) 588, 616, 618, 624, 626, 630, 642, 650, 654, 656, 662–670
Камарский див. Комарський Мєчислав
Камерон 536
Капчинский див. Копчинський Єжи
Карасювна Евеліна 92, 558, 568, 570, 582
Карлтон 818
Карпинский А. 974
Карпинский Богдан див. Карпінський Богдан
Карпінський Богдан 432, 436–454, 460, фот. 48
Карпінський Казімєж 460
Каспер Иосиф 254
Касперський Міхал (Касперский Михаил) 588, 612, 616, 618, 622, 630, 632, 648, 652, 656, 658, 662, 664, 668
Катарский див. Котарський Владислав
Кац Давид 154
Качоровський (Качоровский) 778, 794, 800, 802, 824, 828, 832, 834, 880–892, 898, 900, 918
Кашубська Яніна 538
Квасневський Олександр 10–14
Келлер Тадеуш 940
Кісєль Ян (Кисель, Кисіль, Кісель, Кісіль Ян) 676, 678, 684, 692, 696, 700, 704, 722, 726, 736–740, 748, 752–758, фот. 80, 85
Клепов 526, 528, 768, 770, 840, 854, 902, 904
Клецан Гелена (Елена, Ирена, Ирина) 462, 468–488, 500, 502, 508–520, 780, 788, 818, 832, 862, 878, фот. 55, 59, 60
Клецан-Скалская див. Клецан Гелена
Клёц див. Кльоц Альфонс Александер
Клименко 108, 110, 112
Клиш 700
Клімецький В. 136
Кльоц (Кльотз) Альфонс Александер 78, 788, 822, 848
Кляффер 836
Ковальська Кристина (Ковальская Кристина) 588, 608, 616, 618, 628, 644, 646, 650, 656, 660–666, 670
Ковальский Влодзімєж (Ковальский Владимир, Володимир) 588, 612, 616, 624, 628, 630, 644–650, 660, 662, 670
Когут 980, 986
Козлінський Антоні (Козлинский) 504, 506, 522
Козлов 192, 196, 270, 436, 438, 448, 700
Кокурін А. 36
Кольбушевський Ян (Кольбушевский) 472–478, 482, 498–500, 508, 510, 520
Комарський Мєчислав (Комарский) 470, 474–482, 488, 500, 508–512, 520, 848
Коноваленко Олексій 428, 430, 460, 928, 952
Конопка Зигмунт 868, 870
Константинов 106
Кончар Иосиф 142
Копчинський Єжи (Копчинский, Кончинский Георгий) 676, 678, 684, 686, 698, 700, 704, 734, 738, 742, 750–756, 760, фот. 85
Коровин 544–548
Косовский С.Я. 624
Косовський Мар'ян (Косовский, Коссовский Марьян) 284–288, 292–314, 318, 324, 330, 334, 336, 354–370, 376, 378, 388–394, 398, 404–408, 416
Косонь (Косань) Мечислав 72, 74
Костенко 276
Костюков 570
Котарська Ельжбєта 758
Котарський Владислав (Котарский Владимир-Владислав, Володимір-Владислав) 676, 678, 682–694, 698–702, 712, 738, 740, 746, 752–758, фот. 73, 85
Котишинский 566
Коц А. 114
Кочаровский див. Качоровський
Кочетков 590, 614, 650
Кочмарский 266
Кравченко 992
Краль Чеслав 442

Крателювна Янина 776
Крашевский Станислав 438
Крежановская 568
Крейтенблют Марія фот. 64
Кремницер Яков 128
Кризляк Антон див. Гризьляк Антоні
Крикун 270, 274
Кримян 190, 228, 676
Криска-Карський Т. 148, 224, 760
Криштальський (Криштальский) 532, 982
Крияк 442
Крук-Стшелецький 848
Круліковський Тадеуш (Круликовский Тадеуш) 588, 610, 616, 618, 628, 630, 644, 648, 670
Кручковский 884, 918
Крушаницкий див. Крушельницкий
Крушиницкий див. Крушельницкий
Крушельницкий (Крушильницкий) 286, 290, 334, 336, 348, 354, 358, 362, 370, фот. 43, 44
Кукурба 328
Кулик 982
Кулик див. Кулік Тадеуш
Куликов 768
Куликовский див. Круліковський Тадеуш
Кулік Тадеуш 780–784, 790, 792, 802, 806, 808, 812, 828–834, 890, 898
Кунц 266, 278
Кунз Вацлав див. Кунц
Купер 652, 702, 738, 740
Купилинская Мария 878
Куриленко 652
Курило Збигнев 940, 942, 974
Курпєль Юзеф (Курпель Юзеф) 54, 82, фот. 12
Куфальский 274
Кухарський Єжи (Кухарский Юрий) 46, 80
Кухарський Еугенюш 80
Куцик Яков 108, 112, 116
Куцин Яков див. Куцик Яков
Кучковський Едвард (Кучковский Эдуард) 790, 794, 822, 832, 900
Кучма Леонід 10, 16
Кучмєровський К. 136
Кушпит Катерина 246
Кшановська 450
Кшезоновская Галина 570
Кшешковский Базиль див. Печка Ян
Кшиванський Юзеф (Кшиванский Иосиф) 120, 134
Кшиж Адам (Кшиш Адам) 46, 80, фот. 19, 20

Лавріщев (Лаврищев) 836, 838, 846, 850, 880, 902–906, 912
Лазарский 728
Ласкавская Мария 776
Ласкавські 798
Левандовский 870, 874
Левандовська Яніна 114
Левіцький Антоні Роман Войцех (Левицкий Антоний) 676, 678, 682, 686, 690, 694, 696, 700, 704, 710, 724, 726, 736–740, 748, 752–756, 760, фот. 75, 85
Левун 576, 578
Легович Юлия 774, 776, 794
Лепак Едвард (Лепак Эдвард) 588, 616–624, 630–634, 646, 652, 656, 658, 662, 664, 668
Лерський Є. 520
Лесевский Иосиф див. Лісєцький Юзеф
Лесерман Мария 948
Лесерман Мар'ян (Марьян) 946–954, 960, 964, 966, 970, 972–986
Лесерман Ядвига 948
Лесицкий (Лесецкий) див. Лісєцький Юзеф
Летовец див. Литовец
Лещинський Роман див. Вишинський Ян
Линтнер див. Лінтнер
Липман 938
Лисецкий Иосиф (Юзеф) див. Лісєцький Юзеф
Литовец 626, 638
Лихожон 142
Лишинский Роман див. Вишинський Ян
Лінтнер 780, 804, 874
Лісевич 726
Лісєцький Юзеф 588, 612, 616–620, 626, 630, 636, 654, 656–662, 666, 670

Логинов 928, 930, 944, 952
Лозовский див. Жимерские
Лопатинский Стефан 240, 244, 256
Лопунов 464, 482
Лукашевський М. 136
Луневский 552, 554, 576
Лунин 840
Лучкєвич Зигмунд (Лучкевич, Лучкович Зигмунд) 676, 678, 682, 686, 696, 700, 704, 708, 730, 736, 738, 742, 750–756, 760, 764, фот. 83, 85
Лущинский 62
Лябега 274
Лядачек Юзеф 932
Лякс Адам 924, 926, 938–942, 958–964, 968, 974, 978
Лянг див. Лянг-Бєлецький Міхал
Лянг-Бєлецький Міхал 474, 498, 500, 520, 764
Ляуданський Міхал 206
Ляутербах Евгений 284–288, 292, 296, 304, 312, 314, 318, 326–344, 348, 352–362, 376–384, 388, 394, 398, 402, 406, 408
Ляутербах Тадеуш 284–292, 296, 300, 306, 312–316, 324, 328–362, 370–390, 394, 398, 402–406, 410, 418
Лях Тадеуш 790, 830, 850, 852, 876–880, 898–912, 916, 918, фот. 89, 90
Лях Юзеф 876

Маєвский Тадеуш 858–864, 874, 882–886, 910
Маєвський 204
Мазєй Казімєж 62, 88
Мазєй Ян фот. 10
Мазий Казимир див. Мазєй Казімєж
Мазур Г. 84, 86, 92, 420, 538, 758, 760, 764, 846–850
Мазуркєвич Ян 30
Майський 78, 92
Мак Отто 502
Макаров 140, 142, 472
Маковецький Іван 28
Макович 592
Максимович Адам 936–942, 974
Малахов 122, 124
Малиняк Дебора 948
Малитувна Анна 896, 898
Малицкий Петр 256
Маліновський К. 80
Мандюк Антон 122
Манчук М. 258
Маргулис Михель 128–132
Мартеновах 568
Марунко Ханка 386
Марущак Францішка 58, 86
Марущак ксьондз 286, 332, 336, 338, 358, 362, 364, 370, 372, 376, 388–392
Марценяк (Марцеляк) Петр (Петро) див. Марціняк Піотр
Марціновський Герман 850
Марціняк Піотр 52, 56, 82, 676, 678, 682–686, 692, 698–702, 716, 736–740, 748, 752–758, фот. 73, 74, 85
Марціновський Павел 58, 86, фот. 15
Марціновський Теодор 58, 86
Марцыновский Павел див. Марціновський Павел
Марцыновский Тадеуш див. Марціновський Теодор
Марцыняк Петр див. Марціняк Піотр
Марчинюк 412
Марчук А.А. 102
Материовская Елена 570
Мачин 108
Мединский Александр 930, 934, 938, 942
Мельниченко 106
Мельцер 128, 134
Мендель 268
Мендельсон 938, 940
Менсович 266, 278
Метз 802
Мєнсович Казімєж див. Менсович
Мильштейн 836, 842, 902
Мирови Антонина 568
Мирови Ева-Марта див. Карасювна Евеліна
Мировый (Мирови) Тадеуш див. Токажевський-Карашевич Міхал
Миронов 222, 652, 982
Миронович Микола (Николай) 676, 678, 682, 686, 690–694, 700, 704, 710, 718,

720, 724, 726, 732, 738, 742, 750–756, фот. 84, 85
Мисевич Владислав див. Місєвич Владислав
Михайленко Михаил 258
Михайлов 194, 230, 256, 272, 284–288, 440, 970
Михальский Владислав див. Міхальський Щепан
Мицкевич Адам див. *Міцкєвич Адам*
Мищишин Марьян див. Міщишин Мар'ян
Міговська 836
Мільчановський Станіслав 18
Міровий Тадеуш див. Токажевський-Карашевич Міхал
Місєвич Владислав 122, 136
Міхальський Щепан 54, 84, фот. 11
Міцкєвич Адам 44, 80, 810
Мічковський Адам 538
Міщишин Мар'ян 588, 612, 616–620, 624, 630, 638, 654–666, 670
Млодніцький 260
Млотецький П. 918
Моисеев 182
Молотов 22, 494
Монастерський Станіслав 824
Монша 266
Моравський Мєчислав а. Станіслав див. Борута-Спєхович Мєчислав
Моргенштурн Г.М. 102
Мотыка София 158, 176
Мотыка Юзеф 156–160, 166, 176, 186
Мочия Федор 132, 134
Мочков 142
Муравский див. Борута-Спєхович Мечислав
Мусолини 66
Мусялович 806, 874
Мучий див. Мочия

Нагурський Ян (Нагурский) 776, 796
Наконєчнікофф-Клюковський 834
Насад 126
Неверовский див. Кльоц Альфонс Александер
Негальский див. Жимерские
Нежвецкий див. Нєдзьвєцький Антоні
Незинкевич Зофия див. Низинкевич Зофия
Непокульчицкий Мячеслав див. Непокульчицький Мєчислав
Нерат Ян див. Нєрат Ян
Нєдзьвєцький Антоні 594, 672
Непокульчицький Мечислав 96–116, фот. 27
Непокульчицька Марія, уродж. Поплавська 114
Непокульчицька Ядвіга, уродж. Обух-Вощатинська 114
Нєрат Ян 120, 134
Низенькевич 274
Низинкевич Ерина 266
Низинкевич Зофия 266
Низинкевич Меляна 266
Низинкевич Ян 266
Нітарський Роман 538
Новак 478, 512, 520
Новіцький (Новицкий) 274, 532, 702, 736, 740
Новосєльський Владислав (Новосельский) 778, 798, 846
Носков 464

Обертинська Беата (Обертинская) уродж. Вольська 226–258, фот. 40
Обертинський Юзеф 240, 246, 260
Обертовская Беата див. Обертинська Беата
Обух-Вощатинська Ядвіга див. Непокульчицька Ядвіга
Окуліцький Леопольд 76
Олехнович Марія фот. 64
Ольшина-Вільчинський Юзеф 30
Орлік-Рюкеман Вільгельм 30
Орловский Роман 776
Островский Болеслав 528, 530, 534, 538, 672, 822
Островский Владислав 730, 764

Павликовский Михаил 242
Павліковська Анєля, (Павликовская Анеля) уродж. Вольська 236–242
Павлишин 284, 286, 294, 336, 356, 362, 380, 382, 388, 404

Павчук Піотр (Павчук Петр) 588, 606, 616, 620, 626, 630, 638, 654–658, 662, 666, 670
Пазюра-Бронский 624
Панась Юзеф 498, 522, 706, 708, 726–730, 764
Панкевич 186
Панов 944
Панфилов 312, 314
Панченко 650
Паратынский 64
Парутин 544, 548
Пасек Юзеф 152–160, 176, 178, 192, 196, 204
Пасек Янина 152
Патольський Зигмунт 792, 794, 802–808
Пашкевич 822
Пашковський (Пашковский) 784, 814
Пеклов 268
Пелчинський (Пельчинский) 490, 520
Пемпель С. 90, 538, 848
Пенінський (Пенинский) Андрій див. Пінінський Анджей
Пенкин 526
Пеплонський А. 762
Перовский Антон див. Беровський Антоні
Петренко 702, 736, 740
Петровский Вислав див. Піотровський Веслав
Пехинский Юзеф (Антон) див. Беровський Антоні
Пехотская Владислава див. Пеховська Владислава
Пецек ксьондз 320, 338, 388–392, 400
Печка Ян 528
Пеш Казимир див. Голя Едвард
Пеш Казімеж (Пеш Казимир) 778
Пеховська Владислава 538, 784, 788, 792, 812, 816, 832, 848, 860–864, фот. 64, 69
Пеховська Владислава 848
Пехоцька Владислава див. Пеховська Владислава
Пининский Андрей див. Пінінський Анджей
Пискозуб 862
Пискозуб Тадеуш 288, 294, 298, 310–314, 322, 326, 362–368, 392, 394, 400, 406, 408
Пистль Густав див. Пістль Густав
Пілсудський Юзеф 76, 78, 114, 116, 206, 490, 584, 762, 924, 926
Пінінський Анджей (Андрій) 676, 678, 682, 688, 696, 700, 704, 734–738, 742, 750–756, 760, фот. 81, 85
Піотровський Веслав 58, 86, фот. 24
Піскозуб Антоні 418
Піскор Тадеуш 30
Пістль Густав 46, 80
Пістль Рудольф Густав 80
Плахта І. 136
Плінер 702, 740, 752
Плонский Щесны див. Плонський Щенсни Тадеуш
Плонский Ежи (Юрко) 542, 558, 566
Плонська Антоніна (Плонская Антонина) 92, 540–582, фот. 63, 64, 65
Плонський Щенсни Тадеуш 542, 558, 566, 582
Пнєвський Здзіслав (Пневский Здислав-Юзеф) 926–932, 938, 942, 956–960, 964, 970–992, фот. 93, 94
Поздняков 98, 100, 104
Полянский Станислав див. Жарський Леслав
Поляруш 222
Понедельников 144
Попінський К. 36
Попов 650
Потольский див. Патольський Зигмунт
Прагер Фердинанд 284–288, 298, 308, 312, 314, 322, 326, 352, 392, 394, 400, 406, 408
Приз 192–196
Пристайко В. 762
Присяженко 144
Приходько 152
Проц Владимир 294, 360
Прушинская Мария 174
Пуневский див. Пнєвський Здзіслав
Путиловский Антоний (Пуциловский Антон, Анатолий) див. Пуціловський Антоні

Пуціловський Антоні 138–148, фот. 30, 31, 32
Пушкар Філомена 722, 764
Пшибош Александр 74
Пшибош Владислав 74
Пшистайко Броніслава фот. 64

Равич див. Голя Едвард
Рагодев 464, 466
Радович див. Родовіт Адам
Радоманский Стах 246–250, 254
Разумов 244, 250, 254
Рак 288
Ратнер 982
Ридз-Сміглий Едвард 28, 30, 114, 420, 762, 816, 820, 848, 850, 892
Ріббентроп 22
Ровецький С. 76, 582
Роговский 974, 976
Родевич Ирина 426
Родович див. Родовіт Адам
Родовіт Адам (Родовит Адам) 676, 678, 684, 698, 700, 706, 710, 736, 738, 742, 750, 752, 760
Родоманский див. Радоманский Стах
Рожанский, 622, 632, 634
Роза 428, 430
Розин 98, 106
Ролль 128
Ром 800
Романов 468
Романова Францишка 936
Романовская Анастасия 250, 252, 256
Романовский Иосиф 252
Романовский Федор 248, 250
Ромашкин В. 974
Рорат Юліян (Юлиян) 588, 604, 616, 618, 622, 634, 652, 656, 660–664, 670
Руг Владислав 538
Рудницкий Эдвард 438
Русіняк Кароль (Русиняк) 698, 762
Рутович Амелия 152
Рутович Бонифац 152

Савицкий 548
Сагин 482
Саевич Казимир 284–288, 296, 306, 308, 312, 314, 320, 326, 336, 362–368, 376, 392, 394, 400, 406, 408
Самбор Тадеуш 62, 88, фот. 4
Самойленко 146, 202
Самсель Станіслав (Станислав) 122, 136
Сарай 898
Сбешинский (Сбежинский) Леонард див. Збишинський Леонард
Сбышинский Леонард див. Збишинський Леонард
Свержбинский Антоний див. Свежбінський Антоні
Свежинская Янина 558, 566
Свежбінський Антоні 56, 84, 676, 678, 682, 686, 688, 692–696, 700, 702, 718, 722, 736–740, 748, 752–758, фот. 73, 82, 85
Свєрчевський 848
Свиридов 944
Свирко 312, 314
Свідерек 834, 836
Світий 532, 534
Северская Бронислава див. Сєверська Броніслава
Селиванов 314, 396
Семко Эдвард див. Сємко Едвард
Семник див. Семяк Леон
Семяк Леон 284–288, 294, 298, 308, 312, 314, 320, 326, 336, 354, 360, 364, 370, 372, 392, 394, 400, 406, 408
Сендерович Мендель 142, 148
Сенчик 450, 456, 532, 534
Сергеєв 450, 456
Сергиенко 160, 162, 470, 928
Середа Вінценти 266, 278
Серов А.Н. 544
Сетницкий див. Ситницкий Ян
Сєверська Броніслава 70, 92
Семашко В. 90
Сємко Едвард 776, 796
Серов Іван (Серов) 40, 44, 50, 64, 68, 70, 74, 80, 136, 472
Сидор Осип 128, 132
Сидоров К.К. див. Заруський Маріуш
Сидорович Владислав 164
Сидорович Гелена (Елена, Хелена) див. Заруська Ізабеля

Сидорович Евзебюш (Эзебюш) 172, 174
Сидорович Константин див. Заруський Маріуш
Сидорович Мария 170
Сидорович Станислав 172, 174
Ситницкий Ян 936, 942, 970–974, 978–986
Сікорський Владислав (Сикорский) 30, 42, 76, 78, 92, 416, 432, 452, 454, 472, 476, 496, 506, 528–532, 686, 688, 714, 720, 730, 746, 792, 806, 810, 870, 872, 892, 894
Скварчинський С. 114
Скорик 314, 396, 410
Скрабачевский див. Скровачевський Тадеуш
Скробачевський див. Скровачевський Тадеуш
Скровачевський Тадеуш 782, 784, 808, 812, 814, 830, 848
Славек Валерій 116
Слівінська Амалія (Сливинская Амалья) 802, 866
Слівінська Цецилія (Сливинская Цицылия) 776, 866
Слівінський Тадеуш (Сливинский Тадеуш) 780, 782, 802, 830, 846, 852, 864–874, 880–888, 898, 902–918, фот. 88
Словік 722
Смеречинський Владислав 850
Смирнов 202
Собчук 832
Соколовский Ян М. 78, 528, 534, 538, 672, 708, 710, 788, 820–824, 848, 860, 864, 874, 880, 918
Сокульская Янина 438
Сонгайлло 834, 836
Сонгайллова 836
Сончук 900
Сосвич Казимир див. Саевич Казимир
Соснин 756, фот. 85
Сосновський Казімеж 42, 76, 78, 686, 688, 720, 746, 780, 786, 792, 800, 810, 834, 868–872
Сосновский див. Сосновський Казімеж
Сперлов 702, 738, 740
Спехович див. Борута-Спехович Мечислав
Спиридонов 228–232, 236–240
Сталін 14
Станьчак О. 28
Стахєвич Вацлав 30
Стахон Станислав 878
Сташкевич 442
Стельмаховский 532
Стемлер Францішек 686, 762
Степень Генрика 206
Степанишин 386
Степанський див. Фішер
Стеткєвич 798, 836
Стефанский див. Фішер
Стец Тадеуш 54, 82, 692, фот. 14
Стирський Еміль 74, 92
Стичинський 834
Стоккер Анджей (Стоккер Андрей) 784, 786, 812, 824, 826, 832, 848, 852–864, 882–890, 898, 902–914, 918, фот. 87
Стоккер Людвіг 854
Стрелецкий Тадеуш див. Стшелецький Тадеуш
Стрельбицкий див. Стшельбіцький Еугенюш
Стровський Тадеуш (Стровский) 56, 78, 84, 678, 680, 688, 700, 720, 728, 730, 742, 744, 780–786, 792, 804–816, 830–834, 848, 858–862, 868–874, 892, 910
Студзінський Болеслав 30
Стшельбіцький Еугенюш 478, 482, 508, 520, 788, 818, 848
Стшелецький Броніслав 460
Стшелецький Тадеуш 432, 436–442, 446–454, 460, фот. 46
Стырский див. Стирський Еміль
Сударин М. 224
Судол А. 36
Сурыгин 42
Сушко 652, 668
Сычков 142

Табіш Станіслав (Табиш) 730, 764
Талерінг 450, 652
Таск 668
Татаржеско див. Токажевський-Карашевич Міхал
Татарський Роман (Татарский) 734, 764

Твожидло Юзеф фот. 95
Телічкова 806
Тененбаум Тенаш 128
Терлецкий Петр 284–288, 298, 310–314, 322, 326, 350, 352, 396, 400, 406, 408
Тесленко 98, 106
Тижук Михаил 442
Тимошенко Семен 112, 116, 136
Токажевський-Карашевич Міхал 30, 68, 70, 76, 78, 90, 92, 478, 510, 520, 540, 558, 564, 568, 570, 574, 582, 788, 822, 848, фот. 65, 66, 67, 68
Токаржевский-Карашевич Михаил див. Токажевський-Карашевич Міхал
Тонкошкуров 702, 738, 740
Тросчинская Казимира 232
Трояновська Марія 92, фот. 64
Трояновська Марія 92
Турек 820
Тухольський Є. 36, 80, 148, 418, 420
Туцевич Элеонора 558, 566
Туцевич Юзеф 558, 566
Тхужевський Зенон (Тхужевський Зенон) 284, 288, 296, 304, 312, 314, 318, 326, 330, 334, 336, 354, 362, 376, 394, 398, 404–408, 418
Тяглый 548, 562, 576

Уманский 484
Урбанський Тадеуш 834, 836, 850
Устенко 588–592, 600, 650
Утиський див. Цєнский Влодзімєж

Ф.Б. 672
Ф[...] Г.А. 412
Фадеев 314, 396
Фальковский 466, 470, 472
Федунин 216, 220
Феликсевич Фелиция 922
Феликсевич Эдмунд 922
Феліксєвич Збігнєв (Феликсевич Збигнев) 922–926, 938, 954–986, 992, фот. 91
Филипняк Семен див. Филипяк Семен
Филипяк Семен 542, 558, 564, 568, 570
Финк 594
Фішер (Фишер) 600, 620–624, 628, 630, 644, 646, 658, 660, 672
Фомин 160–164, 168, 176, 178
Фрід 450
Функ Ева 954

Хаас див. Гаас Єжи
Халецка Агафия 386
Хамук 300, 302
Харитонов 196, 198, 274
Хаттовский див. Гаттовський Чеслав
Хаусман Виктор 932–938, 942, 992
Хладон Ян 622
Хмелевский 700, 708
Хмєлевський Леонард (Хмелевский Леонард) 46, 50, 82
Хмельницкий 548–552, 562, 568, 572, 576
Хожевский Збигнев 46
Хомицкая 160
Хомицкий 160
Хонус 74
Хоринь 74
Хоровская Елена 774
Хоронжи Юзеф (Хоронже Иосиф) 588, 610, 616, 620, 626, 630, 640, 654–662, 666, 670
Хоцяй Зигмунт 122, 134
Хочай Зигмонд див. Хоцяй Зигмунт
Хржонстовский Зигмунт див. Хшонстовський Зигмунт
Хрущов Микита (Хрущев Никита) 112, 116, 136
Хурко 896
Хутер 938, 992
Хшонстовський Зигмунт 56, 86, 676, 678, 684, 688–696, 700, 704–710, 720, 724, 728, 738, 742, 748, 752–756, 760, фот. 77, 85

Цанава Лаврентій 62, 68, 90
Цапута Рафал 120, 134
Царевич 906, 908
Царенко 108
Цветухин 202
Цвиковский 630, 646, 662
Цвіклінський Л. 136
Цекот Владислав 560, 566

Цепур 930
Центис див. Цетис Роман
Цетис (Цетіс) Роман 474, 496, 520
Цєнський Влодзімєж 708, 716, 726, 762
Цинский див. Цєнський Влодзімєж
Цюпак Роман 596, 620, 630, 672

Чабан Ян (Иван) див. Голя Едвард
Чайковський Владислав (Чайковский Владислав) 122, 134, 136
Чайковський Ян (Чайковский Ян) 588, 616–620, 624, 630, 636, 638, 650, 654–658, 662, 666, 670
Чаплинский див. Голя Едвард
Чардецкий 286
Чарнік Лешек (Чарник Лешек) 64, 90, 466, 474, 476, 482, 486, 488, 492–504, 510, 512, 518, 522
Чартористські 114
Чартористський князь 112
Чатинский Фабьян див. Голя Едвард
Чащина 450
Чейко Чеслав 158
Чемберлен 416
Ченский див. Цєнський Влодзімєж
Чепига 914, 916, фот. 90
Чернорисский див. Чартористський князь
Черняев 914, 916, фот. 90
Чех Юзеф 930
Чеховський Адам (Чеховский Адам) 58, 86
Чеховський Ервин (Чеховский Эрвин) 54, 82, фот. 13
Члевинская Цецилия див. Слівінська Цецилія
Чорпіта 456, 534, 652, 668, 986
Чудяк Кароль (Король, Карл) 588, 608, 616–620, 626, 630, 640, 650, 654–664, 670
Чудяк Тадеуш 588, 610, 616, 618, 630, 648, 656, 664, 666, 670

Шавловський Р. 90, 764
Шалыга 128
Шаповал Ю. 762
Шах Николай 128
Шварц Герман 128–132
Шебарский 158
Шейтерук 442
Шеленцов 412
Шестак Роман 284–290, 296, 304, 306, 312, 314, 320, 326–330, 334–340, 344, 348, 350, 356, 360, 362, 372, 374, 378–394, 398, 402–408
Шипер Юліян (Шіпер Юлиян) 588, 606, 616, 628, 644–648, 656, 662, 666, 670
Ширер Тадеуш 856
Широбоков 70
Шишко-Богуш Адольф 554, 574
Шишробогуш див. Шишко-Богуш Адольф
Шмид Каролина 568, 570
Шмидт 232, 242, 244, 258
Шмідт Адам (Шмидт Адам) 588, 616, 618, 628, 648, 656, 664, 666, 670
Шнайгерт родина 172
Шнайдер родина 190
Шостак див. Шестак Роман
Штеренберг 652
Штернберг 450
Шулік К. 136
Шульмінський Мечислав (Шульминский) 56, 84, 700
Шулятьев 756, фот. 85
Шумаков 274, 980
Шумер 974
Шумовський Бартош (Шумовский Бартек) 780, 782, 786, 790, 792, 800, 802, 816, 818, 824, 830, 846, 874, 880–900, 906, 910, 912

Щеминская Станислава 878
Щербицкий див. Стшельбіцький Евгеніуш
Щирек Ян 680, 696, 762, 764

Эйсмонт Станислав 154, 156
Эрнст (Эрнест) див. Ернест Казімєж

Юдин 838
Юрко 702, 738, 740, 752, 980, 986

Яворський (Яворский) Тадеуш див. Стшелецький Тадеуш
Яворський Ян (Яворский Ян) 72, 92
Ягляж Єжи (Юрий) 64, 90, 462–466, 472–490, 496, 502–518, фот. 54

Ягляш Георгий див. Ягляж Єжи
Язьвінський Казімєж (Язвинский) 60, 88
Яєковяк див. Янковяк Ян-Юзеф
Якобсон 140
Яковлев 428, 430, 930
Якубовський Піотр (Якубовский) 122, 136
Якубовський Тадеуш (Якубовский Тадей) 58, 86
Ямполєр 652
Яніцький Є. 90
Яніцький (Яницкий) Стефан 60, 88
Янковский 64, 500
Янковяк Ян-Юзеф 284–288, 298, 308–314, 322, 326, 350, 352, 396, 400, 406, 408
Яновский 64, 502
Яновський Єжи 90
Яновський Станіслав 90
Янушайтіс–Жегота Мар'ян (Янушайтис) 30, 72, 92, 502, 718, 782, 792, 806, 810, 870, 872
Янушевич Людвиг 156
Яременко 456, 980, 986
Ярмоленко 602, 614
Яроцький Піотр 834
Ярош 784, 814, 824, 826, 880, 892
Ясечек 702, 740
Ясевич К. 760
Ясюк 770

Ilustracje pochodzą ze zbiorów Archiwum Akt Nowych, Centralnego Archiwum Wojskowego, Centralnego Archiwum Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Państwowego Archiwum Służby Bezpieczeństwa Ukrainy, Daniela Bargiełowskiego i Henryki Stępień oraz z publikacji *Pomocnicza Służba Kobiet w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie 1939-1945* (Londyn 1995).

Ілюстрації взяті з колекцій Архіву актів нових, Центрального військового архіву, Центрального архіву Міністерства внутрішніх справ і адміністрації Республіки Польщі, Державного архіву Служби безпеки України, Данеля Баргєловського та Генрики Стемпень, а також з книги „Допоміжна служба жінок у Польських Збройних Силах на Заході, 1939–1945 рр." (Лондон, 1995).

Niniejszy tom jest rezultatem dwuletniej intensywnej pracy wspólnego ukraińsko-polskiego zespołu redakcyjnego. Zapoczątkowuje on serię wydawniczą, której celem jest udostępnienie badaczom i opinii publicznej zasobów archiwów służb specjalnych Polski i Ukrainy.

Tom drugi, przygotowywany obecnie do druku, przedstawia sporną i wciąż jeszcze w niewielkim stopniu opracowaną kwestię przesiedleń ludności polskiej i ukraińskiej w latach 1944-1947.

Kolejne tomy poświęcone będą nieznanym materiałom archiwalnym dotyczącym innych, równie ważnych, problemów niełatwej wspólnej historii Polski i Ukrainy.

Цей том є першим результатом дворічної напруженої праці спільного українсько-польського колективу упорядників. Мета започаткованої серії – зробити більш доступними дослідникам і громадськості архіви спеціальних служб Польщі і України.

Другий том, який зараз готується до друку, висвітлюватиме гострі і все ще малодосліджені теми польсько-українських переселень 1944-1947 років.

Наступні томи будуть присвячені невідомим архівним матеріалам про інші, так само важливі проблеми непростої спільної історії Польщі й України.

OFICYNA WYDAWNICZA RYTM